

Rocznik Statystyczny Województwa Pomorskiego

URZĄD STATYSTYCZNY
W GDAŃSKU
STATISTICAL OFFICE
IN GDAŃSK

Statistical Yearbook Pomorskie Voivodship

2016

ZESPÓŁ REDAKCYJNY   *EDITORIAL BOARD*

Przewodniczący   *President*

Jerzy Auksztol

Redaktor główny   *Editor-in-chief*

Małgorzata Buńko

Członkowie   *Members*

Beata Bojarska, Barbara Brzezińska, Arkadiusz Grzenia
Anna Mistrzak, Aleksandra Sarnowska, Alicja Smoleń, Magdalena Wiktor

Opracowanie merytoryczne   *Editorial supervision*

Zespół pracowników Urzędu Statystycznego
w Gdańsku

*Team of the Statistical Office
in Gdańsk*

**Redakcja techniczna, tłumaczenie,
grafika i skład komputerowy**

***Technical supervision, translation, computer
graphics and typesetting***

Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych
Referat Analiz i Opracowań Zbiorczych

*Pomeranian Centre for Regional Surveys
Department of Analyses and Aggregated Studies*

Projekt okładki   *Cover design*

Lidia Motrenko-Makuch

Druk okładki   *Printing of cover*

Zakład Wydawnictw Statystycznych w Warszawie

Statistical Publishing Establishment in Warsaw

WYDAWCA   *EDITOR*

Urząd Statystyczny w Gdańsku

Statistical Office in Gdańsk

ul. Danusi 4, 80-434 Gdańsk
tel. 58 768-31-00, 58 768-31-30
fax 58 768-32-70,

e-mail: SekretariatUSGDK@stat.gov.pl
<http://gdansk.stat.gov.pl>

**Przy publikowaniu danych US
prosimy o podanie źródła**

***When publishing SO data
please indicate source***

ISSN 1640-0046

Druk: Zakład Wydawnictw Statystycznych, 00-925 Warszawa, Al. Niepodległości 208

Nakład: 112 egz. Format B-5. Cena 27,00 zł.

Oddano do druku: grudzień 2016 r.

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Gdańsku przekazuje Państwu kolejne wydanie **Rocznika Statystycznego Województwa Pomorskiego**. Publikacja prezentuje obszerny zestaw informacji statystycznych charakteryzujących sytuację społeczno-gospodarczą oraz stan środowiska naturalnego województwa.

Dane statystyczne pogrupowane zostały w 23 działach tematycznych. Poprzedzają je uwagi ogólne (zawierające obszerne wyjaśnienia metodyczne i zakresowe) oraz tablice przeglądowe. Całość wzbogacona została wykresami.

Obecną edycję Rocznika uzupełniono o dane dotyczące prognozy gospodarstw domowych na lata 2016-2050 oraz stanu zdrowia ludności na podstawie wyników reprezentacyjnego badania „Europejskie Ankiety o Badanie Zdrowia”.

Publikacja, poza wydaniem książkowym, dostępna jest na płycie CD oraz na stronie internetowej Urzędu <http://gdansk.stat.gov.pl>.

Oddając do rąk Państwa publikację **Rocznik Statystyczny Województwa Pomorskiego 2016** dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje, które stanowią cenną inspirację do kształtowania i wzbogacania jego treści.

Mam nadzieję, że zaprezentowane informacje okażą się interesujące i zachęcą Państwa do analizy i obserwacji przemian zachodzących w społeczno-gospodarczej strukturze naszego województwa. Czytelnikom zainteresowanym danymi według podregionów, powiatów i gmin polecam wydawaną przez Urząd Statystyczny w Gdańsku, równocześnie z Rocznikiem, pozycję – *Województwo Pomorskie 2016 – Podregiony, Powiaty, Gminy*.

Jerzy Auksztol
Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Gdańsku

Gdańsk, grudzień 2016 r.

Preface

*The Statistical Office in Gdańsk presents a successive edition of **The Statistical Yearbook of the Pomorskie Voivodship**. The publication comprises a wide range of statistical information characterizing the social and economic situation, as well as the condition of the natural environment in the voivodship.*

Statistical data are grouped in 23 thematic chapters. They are preceded by general notes (including detailed explanation of methodology and scope of the study) and the review tables. The publication is enriched with graphs.

The current edition is enriched with the data of the projection on households for the years 2016-2050 as well as data concerning health condition of the population on the basis of the "European Health Interview Survey" results.

This publication, apart from printed edition, is also available on CD and the website of the Office <http://gdansk.stat.gov.pl>.

*Presenting the publication **The Statistical Yearbook of the Pomorskie Voivodship 2016** I would sincerely like to thank all persons and institutions for their information and suggestions which have provided valuable inspiration for shaping and enriching the content of the Yearbook.*

I hope that the information presented here will raise interest and encourage readers to analyze and observe the changes taking place in the socio-economic structure of our voivodship. To the readers interested in acquiring data by subregions, powiats and gminas, I recommend a separate, issued simultaneously with the Yearbook, publication Pomorskie Voivodship 2016 – Subregions, Powiats, Gminas.

*Jerzy Auksztol
Director
of Statistical Office
in Gdańsk*

Gdańsk, December 2016

SPIS RZECZY

CONTENTS

	Str.
	<u>Page</u>
Przedmowa	Preface 3-4
Spis tablic i wykresów	List of tables and charts 6-21
Objaśnienia znaków umownych. Skróty	Symbols. Abbreviations 22-23
Uwagi ogólne	General notes 24-29
Tablice przeglądowe	Review tables
I. Województwo na tle kraju w 2015 r.	<i>Voivodship on the background of the country in 2015</i> 30-35
II. Ważniejsze dane o województwie	<i>Major data on the voivodship</i> 36-53
Działy	Chapters
I. Geografia	<i>Geography</i> 54-57
II. Stan i ochrona środowiska	<i>Environmental protection</i> 58-79
Podział administracyjny i samorząd terytorialny	<i>Administrative division and territorial government</i> 80-84
III. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości	<i>Public safety. Justice</i> 85-95
IV. Ludność	<i>Population</i> 96-124
V. Rynek pracy	<i>Labour market</i> 125-162
Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	<i>Wages and salaries. Social security benefits</i> 163-174
VII. Budżety gospodarstw domowych	<i>Household budgets</i> 175-181
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania	<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i> 182-196
X. Edukacja i wychowanie	<i>Education</i> 197-229
XI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	<i>Health care and social welfare</i> 230-247
XII. Kultura. Turystyka. Sport	<i>Culture. Tourism. Sport</i> 248-263
Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne	<i>Science and technology. Information society</i> 264-279
XIII. Ceny	<i>Prices</i> 280-283
XV. Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	<i>Agriculture, hunting and forestry</i> 284-313
XVI. Przemysł i budownictwo	<i>Industry and construction</i> 314-326
Transport. Telekomunikacja. Gospodarka morską	<i>Transport. Telecommunications. Maritime economy</i> 327-354
XVII. Handel i gastronomia	<i>Trade and catering</i> 355-359
XVIII. Finanse przedsiębiorstw	<i>Finances of enterprises</i> 360-372
XX. Finanse publiczne	<i>Public finance</i> 373-380
XXI. Inwestycje. Środki trwałe	<i>Investments. Fixed assets</i> 381-389
XXII. Rachunki regionalne	<i>Regional accounts</i> 390-394
XXIII. Podmioty gospodarki narodowej	<i>Entities of the national economy</i> 395-402

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ I	CHAPTER I		
GEOGRAFIA	GEOGRAPHY		
Położenie geograficzne	<i>Geographic location .....</i>	1	54
Powierzchnia i granice w 2015 r.	<i>Area and borders in 2015 .....</i>	2	54
Układ pionowy powierzchni	<i>Elevations .....</i>	3	55
Większe rzeki	<i>Principal rivers .....</i>	4	55
Większe i głębsze jeziora	<i>Larger and deeper lakes .....</i>	5	56
Temperatury powietrza	<i>Air temperatures .....</i>	6	57
Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, uśłonecznienie i zachmurzenie	<i>Atmospheric precipitation, wind velocity, insolation and cloudiness .....</i>	7	57
DZIAŁ II	CHAPTER II		
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	58
Stan geodezyjny, kierunki i zmiany w wy- korzystaniu powierzchni województwa	<i>Geodesic status, directions and changes of voivodship land use .....</i>	1(8)	66
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne	<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes</i>	2(9)	68
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospoda- rowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land .....</i>	3(10)	68
Pobór wody na potrzeby gospodarki naro- dowej i ludności	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population .....</i>	4(11)	69
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	<i>Water consumption for needs of the national economy and population .....</i>	5(12)	69
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling fish ponds .....</i>	6(13)	69
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowa- dzone do wód lub do ziemi	<i>Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground</i>	7(14)	70
Zakłady odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposaże- nia w oczyszczalnie ścieków	<i>Plants discharging wastewater by place of discharge and wastewater treatment plants possessed .....</i>	8(15)	70
Oczyszczalnie ścieków	<i>Wastewater treatment plants .....</i>	9(16)	71
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powie- trza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza	<i>Emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality .....</i>	10(17)	72
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza	<i>Air pollution reduction systems in plants of significant nuisance to air quality .....</i>	11(18)	73
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona	<i>Area of special nature value under legal protection .....</i>	12(19)	74
Parki narodowe	<i>National parks .....</i>	13(20)	74

	Tabl. <i>Table</i>	Str. <i>Page</i>
Rezerwy przyrody	<i>Nature reserves</i>	14(21) 75
Parki krajobrazowe	<i>Landscape parks</i>	15(22) 75
Pomniki przyrody	<i>Monuments of nature</i>	16(23) 76
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania	<i>Waste generated and landfilled to date (accumulated) as well as their storage yards</i>	17(24) 76
Odpady według rodzajów w 2015 r.	<i>Waste by type in 2015</i>	18(25) 76
Nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)	<i>Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices)</i>	19(26) 77
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management</i>	20(27) 78
Kierunki finansowania z wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej	<i>Financing directions of the voivodship environmental protection and water management fund</i>	21(28) 79
Wpływ z opłat i kar na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	<i>Receipts from fees and fines for environmental protection and water management funds</i>	22(29) 79
DZIAŁ III	CHAPTER III	
PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL GOVERNMENT	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 80
Jednostki administracyjne województwa Gminy w 2015 r.	<i>Administrative units of voivodship Gminas in 2015</i>	1(30) 82 2(31) 82
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2015 r.	<i>Powiats and cities with powiat status in 2015</i>	3(32) 83
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2015 r.	<i>Councillors of organs of local government units in 2015</i>	4(33) 83
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej	<i>Paid employment and wages and salaries in the public administration</i>	5(34) 84
DZIAŁ IV	CHAPTER IV	
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	PUBLIC SAFETY. JUSTICE	
Bezpieczeństwo publiczne	Public safety	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 85
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych	<i>Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings</i>	1(35) 88
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję	<i>Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police</i>	2(36) 90
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej	<i>Registered activity of the State Fire Service</i>	3(37) 90
Wymiar sprawiedliwości	Justice	
Wpływ spraw do sądów powszechnych	<i>Incoming cases in the common courts</i>	4(38) 91
Wpływ spraw do sądów powszechnych w 2015 r.	<i>Incoming cases in the common courts in 2015</i>	5(39) 92
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego	<i>Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation</i>	6(40) 93
Załatwione sprawy rodzinne	<i>Resolved family cases</i>	7(41) 94
Sprawy rodzinne załatwione w 2015 r.	<i>Family cases resolved in 2015</i>	8(42) 94
Podmioty w Krajowym Rejestrze Sądowym	<i>Entities in the National Judicial Register</i>	9(43) 95

	Tabl. <i>Table</i>	Str. <i>Page</i>
DZIAŁ V		
LUDNOŚĆ		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 96
Ludność	<i>Population</i>	1(44) 100
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	<i>Population at working and non-working age</i>	2(45) 100
Ludność według płci i wieku	<i>Population by sex and age</i>	3(46) 101
Miasta i ludność w miastach	<i>Towns and urban population</i>	4(47) 102
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską	<i>Gminas and rural population</i>	5(48) 102
Mediana wieku według płci	<i>Median age by sex</i>	6(49) 102
Ruch naturalny ludności	<i>Vital statistics</i>	7(50) 103
Małżeństwa zawarte i rozwiązane	<i>Marriages contracted and dissolved</i>	8(51) 104
Małżeństwa zawarte według wieku nowożeńców w 2015 r.	<i>Marriages contracted by age of bridegrooms and brides in 2015</i>	9(52) 104
Małżeństwa zawarte według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców w 2015 r.	<i>Marriages by previous marital status of bridegrooms and brides in 2015</i>	10(53) 107
Małżeństwa wyznaniowe	<i>Religious marriages</i>	11(54) 107
Rozwody według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa w 2015 r.	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filing petition for divorce in 2015</i>	12(55) 108
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage</i>	13(56) 109
Urodzenia	<i>Births</i>	14(57) 109
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki	<i>Live births by birth order and age of mother</i>	15(58) 110
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności	<i>Female fertility and reproduction rates of population</i>	16(59) 111
Zgony według płci i wieku zmarłych	<i>Deaths by sex and age of deceased</i>	17(60) 111
Zgony według wybranych przyczyn	<i>Deaths by selected causes</i>	18(61) 113
Zgony niemowląt według płci i wieku	<i>Infant deaths by sex and age</i>	19(62) 114
Zgony niemowląt według wybranych przyczyn	<i>Infant deaths by selected causes</i>	20(63) 115
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez Policję	<i>Suicides registered by the Police</i>	21(64) 115
Przeciętne dalsze trwanie życia	<i>Life expectancy</i>	22(65) 116
Prognoza ludności	<i>Population projection</i>	23(66) 116
Prognoza gospodarstw domowych	<i>Households projection</i>	24(67) 118
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały	<i>Internal and international migration of population for permanent residence</i>	25(68) 118
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction</i>	26(69) 119
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants</i>	27(70) 120
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów	<i>International migration of population for permanent residence by sex and age of migrants</i>	28(71) 120
Rezydenci	<i>Usual residence population</i>	29(72) 121
Rezydenci w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	<i>Working and non-working age usual residence population</i>	30(73) 121
Kościół i związki wyznaniowe	<i>Churches and religious associations</i>	31(74) 122
	CHAPTER V	
	POPULATION	

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ VI		
RYNEK PRACY		
Uwagi ogólne	x	125
Aktywność ekonomiczna ludności		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej – na podstawie BAEL	1(75)	133
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2015 r. – na podstawie BAEL	2(76)	134
Pracujący		
Pracujący	3(77)	135
Pracujący według statusu zatrudnienia	4(78)	137
Przeciętne zatrudnienie	5(79)	138
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni	6(80)	139
Przyjęcia do pracy	7(81)	140
Zwolnienia z pracy	8(82)	141
Absolwenci szkół wyższych, zawodowych i liceów ogólnokształcących, którzy podjęli pracę po raz pierwszy	9(83)	143
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane w 2015 r.	10(84)	145
Bezrobocie		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy	11(85)	147
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani	12(86)	148
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy	13(87)	148
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz oferty pracy	14(88)	150
Wydatki Funduszu Pracy	15(89)	150
Warunki pracy		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	16(90)	151
Wypadki i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	17(91)	154
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie	18(92)	156
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia	19(93)	157
Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego w 2015 r.	20(94)	159
Choroby zawodowe	21(95)	160
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych	22(96)	161
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	23(97)	162
CHAPTER VI		
LABOUR MARKET		
<i>General notes</i>	x	125
Economic activity of the population		
<i>Economic activity of the population aged 15 and more – on the LFS basis</i>	1(75)	133
<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2015 – on the LFS basis</i>	2(76)	134
Employment		
<i>Employed persons</i>	3(77)	135
<i>Employed persons by employment status</i>	4(78)	137
<i>Average paid employment</i>	5(79)	138
<i>Full- and part-time paid employment</i>	6(80)	139
<i>Hires</i>	7(81)	140
<i>Terminations</i>	8(82)	141
<i>Graduates of tertiary schools, vocational and general secondary schools starting work for the first time</i>	9(83)	143
<i>Vacancies, newly created and liquidated jobs in 2015</i>	10(84)	145
Unemployment		
<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls</i>	11(85)	147
<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority</i>	13(87)	148
<i>Registered unemployed persons benefitting from labour market programme as well as job offers</i>	14(88)	150
<i>Expenditures of Labour Fund</i>	15(89)	150
Working conditions		
<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture)</i>	16(90)	151
<i>Contact-mode of injury and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture)</i>	17(91)	154
<i>Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture</i>	18(92)	156
<i>Persons working in hazardous conditions</i>	19(93)	157
<i>Paid employees on position for which evaluation of occupational risk was done in 2015</i>	20(94)	159
<i>Occupational diseases</i>	21(95)	160
<i>Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions</i>	22(96)	161
<i>Occupational accidents and occupational diseases benefits</i>	23(97)	162

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ VII	CHAPTER VII		
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	163
Wynagrodzenia	Wages and salaries		
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto	<i>Average monthly gross wages and salaries .....</i>	1(98)	165
Zatrudnieni według wysokości wynagro- dzenia brutto za październik 2014 r.	<i>Paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2014 .....</i>	2(99)	166
Zatrudnieni oraz przeciętne wynagrodze- nia brutto według grup zawodów wyko- nywanych za październik 2014 r.	<i>Paid employment and average gross wages and salaries by performed occupational groups for October 2014 .....</i>	3(100)	168
Przeciętne wynagrodzenia brutto za październik 2014 r.	<i>Average gross wages and salaries for October 2014 .....</i>	4(101)	171
Miesięczne wynagrodzenia brutto najwyż- sze (decyle) w grupach decylovych pracowników zatrudnionych według wielkich grup zawodów wykonywanych za październik 2014 r.	<i>The highest monthly gross wages and salaries in paid employment deciles by major occupational groups for October 2014 .....</i>	5(102)	173
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Social security benefits		
Emeryci i renciści	<i>Retirees and pensioners .....</i>	6(103)	174
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto	<i>Gross retirement and other pension benefits</i>	7(104)	174
DZIAŁ VIII	CHAPTER VIII		
BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	HOUSEHOLD BUDGETS		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	175
Gospodarstwa domowe	<i>Households .....</i>	1(105)	179
Przeciętny miesięczny dochód rozporzą- dzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych	<i>Average monthly per capita available income of households .....</i>	2(106)	179
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych	<i>Average monthly per capita expenditures of households .....</i>	3(107)	180
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych	<i>Average monthly consumption of selected foodstuffs per capita in households .....</i>	4(108)	180
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytko- wania	<i>Households equipped with selected durable goods .....</i>	5(109)	181
Wskaźniki zagrożenia ubóstwem w gospodarstwach domowych	<i>At-risk-of-poverty rates in households .....</i>	6(110)	181

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ IX		
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA.		
MIESZKANIA		
Uwagi ogólne	x	182
Infrastruktura komunalna		
Wodociągi i kanalizacja	1(111)	187
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych	2(112)	188
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych ...	3(113)	188
Ogrzewnictwo	4(114)	189
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej	5(115)	189
Odpady komunalne	6(116)	190
Nieczystości ciekłe	7(117)	190
Składowiska odpadów komunalnych	8(118)	191
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej	9(119)	191
Mieszkania		
Zasoby mieszkaniowe	10(120)	192
Mieszkania w zasobach mieszkaniowych wyposażone w instalacje	11(121)	193
Dodatki mieszkaniowe wypłacone w 2015 r.	12(122)	193
Gospodarka gruntami pod budownictwo mieszkaniowe	13(123)	194
Mieszkania, których budowę rozpoczęto	14(124)	194
Mieszkania oddane do użytkowania	15(125)	194
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb	16(126)	196
DZIAŁ X		
EDUKACJA I WYCHOWANIE		
Uwagi ogólne	x	197
Dane zbiorcze		
Edukacja według szczebli kształcenia	1(127)	202
Szkoły według organów prowadzących	2(128)	205
Uczniowie według grup wieku	3(129)	207
Współczynnik skolaryzacji	4(130)	208
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych	5(131)	209
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych	6(132)	211
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	7(133)	212
CHAPTER IX		
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.		
DWELLINGS		
<i>General notes .....</i>	<i>x</i>	<i>182</i>
Municipal infrastructure		
<i>Water supply and sewage systems .....</i>	<i>1(111)</i>	<i>187</i>
<i>Consumers and consumption of electricity in households .....</i>	<i>2(112)</i>	<i>188</i>
<i>Gas supply network as well as consumers and consumption of gas from gas supply system in households .....</i>	<i>3(113)</i>	<i>188</i>
<i>House-heating .....</i>	<i>4(114)</i>	<i>189</i>
<i>Population using water supply, sewage and gas supply network .....</i>	<i>5(115)</i>	<i>189</i>
<i>Municipal waste .....</i>	<i>6(116)</i>	<i>190</i>
<i>Liquid waste .....</i>	<i>7(117)</i>	<i>190</i>
<i>Landfill sites with municipal waste .....</i>	<i>8(118)</i>	<i>191</i>
<i>Generally accessible and estate area green belts .....</i>	<i>9(119)</i>	<i>191</i>
Dwellings		
<i>Dwelling stocks .....</i>	<i>10(120)</i>	<i>192</i>
<i>Dwellings in dwelling stocks fitted with installations .....</i>	<i>11(121)</i>	<i>193</i>
<i>Housing allowances paid out in 2015 .....</i>	<i>12(122)</i>	<i>193</i>
<i>Administration of grounds for dwelling construction .....</i>	<i>13(123)</i>	<i>194</i>
<i>Dwellings under construction .....</i>	<i>14(124)</i>	<i>194</i>
<i>Dwellings completed .....</i>	<i>15(125)</i>	<i>194</i>
<i>Dwellings completed by number of rooms</i>	<i>16(126)</i>	<i>196</i>
CHAPTER X		
EDUCATION		
<i>General notes .....</i>	<i>x</i>	<i>197</i>
Aggregate data		
<i>Education by level .....</i>	<i>1(127)</i>	<i>202</i>
<i>Schools by school governing authority ....</i>	<i>2(128)</i>	<i>205</i>
<i>Pupils and students by age groups .....</i>	<i>3(129)</i>	<i>207</i>
<i>Enrolment rate .....</i>	<i>4(130)</i>	<i>208</i>
<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools ...</i>	<i>5(131)</i>	<i>209</i>
<i>Students studying foreign languages in schools for adults .....</i>	<i>6(132)</i>	<i>211</i>
<i>Education for people with special educational needs .....</i>	<i>7(133)</i>	<i>212</i>

	Tabl. Table	Str. Page
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze	8(134)	212
Wychowanie pozaszkolne	9(135)	213
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	10(136)	214
Domy i stołówki studenckie	11(137)	214
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia	12(138)	215
Szkoły dla dzieci i młodzieży		
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	13(139)	216
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	14(140)	217
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	15(141)	218
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według podgrup kierunków kształcenia	16(142)	218
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	18(143)	219
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	18(144)	219
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	19(145)	219
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według podgrup kierunków kształcenia	20(146)	220
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży	21(147)	220
Szkoły policealne		
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych)		
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według podgrup kierunków kształcenia	22(148)	221
Szkoły wyższe		
Szkoły wyższe	24(150)	222
File, zamiejscowe podstawowe jednostki organizacyjne oraz zamiejscowe ośrodki dydaktyczne szkół wyższych według lokalizacji w roku akademickim 2015/16	25(151)	223
Studenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół	26(152)	224
Absolwenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół	27(153)	224
Nauczyciele akademicy w szkołach wyższych	28(154)	225
Cudzoziemcy – studenci i absolwenci według form studiów i typów szkół	29(155)	225
Studia podyplomowe i doktoranckie	30(156)	226
Studia podyplomowe według podgrup kierunków kształcenia w roku akademickim 2015/16	31(157)	227
<i>Special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres .....</i>	<i>8(134)</i>	<i>212</i>
<i>Extracurricular education .....</i>	<i>9(135)</i>	<i>213</i>
<i>Boarding-schools and dormitories for children and youth (excluding special schools) .....</i>	<i>10(136)</i>	<i>214</i>
<i>Student dormitories and canteens .....</i>	<i>11(137)</i>	<i>214</i>
<i>Students of higher education institutions receiving scholarships .....</i>	<i>12(138)</i>	<i>215</i>
Schools for children and youth		
<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools) .....</i>	<i>13(139)</i>	<i>216</i>
<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) .....</i>	<i>14(140)</i>	<i>217</i>
<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) .....</i>	<i>15(141)</i>	<i>218</i>
<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by narrow fields of education ...</i>	<i>16(142)</i>	<i>218</i>
<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) .....</i>	<i>18(143)</i>	<i>219</i>
<i>Specialized secondary schools for youth (excluding special schools) .....</i>	<i>18(144)</i>	<i>219</i>
<i>Technical secondary schools for youth (excluding special schools) .....</i>	<i>19(145)</i>	<i>219</i>
<i>Students and graduates of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by narrow fields of education .....</i>	<i>20(146)</i>	<i>220</i>
<i>Art schools for children and youth .....</i>	<i>21(147)</i>	<i>220</i>
Post-secondary schools		
<i>Post-secondary schools (excluding special schools) .....</i>	<i>22(148)</i>	<i>221</i>
<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by narrow fields of education .....</i>	<i>23(149)</i>	<i>221</i>
Tertiary education (university level)		
<i>Higher education institutions .....</i>	<i>24(150)</i>	<i>222</i>
<i>Branches sections, basic organizational units and teaching centres in another location of higher education institutions in the 2015/16 academic year by place of residence .....</i>	<i>25(151)</i>	<i>223</i>
<i>Students of higher education institutions by study system and type of schools ....</i>	<i>26(152)</i>	<i>224</i>
<i>Graduates of higher education institutions by study system and type of schools ....</i>	<i>27(153)</i>	<i>224</i>
<i>Academic teachers in higher education institutions .....</i>	<i>28(154)</i>	<i>225</i>
<i>Foreigners – students and graduates by study system and type of schools .....</i>	<i>29(155)</i>	<i>225</i>
<i>Postgraduate and doctoral studies .....</i>	<i>30(156)</i>	<i>226</i>
<i>Postgraduate studies by narrow fields of education in the 2015/16 academic year</i>	<i>31(157)</i>	<i>227</i>

	Tabl. Table	Str. Page
Szkoły dla dorosłych		
Szkoły dla dorosłych	32(158)	228
Wychowanie przedszkolne		
Wychowanie przedszkolne	33(159)	229
DZIAŁ XI		
OCHRONA ZDROWIA		
I POMOC SPOŁECZNA		
Uwagi ogólne	x	230
Pracownicy medyczni	1(160)	236
Lekarze specjaliści	2(161)	236
Ambulatoryjna opieka zdrowotna	3(162)	237
Stacjonarna opieka zdrowotna	4(163)	238
Szpitala ogólne	5(164)	239
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna	6(165)	240
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne	7(166)	240
Krwiodawstwo	8(167)	241
Ocena stanu zdrowia	9(168)	241
Ludność w wieku 15 lat i więcej według wagi ciała	10(169)	242
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia	11(170)	242
Żłobki i kluby dziecięce	12(171)	244
Placówki wsparcia dziennego	13(172)	244
Rodzinna piecza zastępcza	14(173)	244
Instytucjonalna piecza zastępcza	15(174)	245
Pomoc społeczna stacjonarna	16(175)	245
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej według grup mieszkańców	17(176)	246
Świadczenia pomocy społecznej	18(177)	247
DZIAŁ XII		
KULTURA. TURYSTYKA. SPORT		
Uwagi ogólne	x	248
Kultura		
Książki i broszury wydane	1(178)	251
Gazety i czasopisma wydane	2(179)	251
Biblioteki publiczne (z filiami)	3(180)	252
Muzea	4(181)	252
Instytucje paramuzealne	5(182)	252
Galerie sztuki	6(183)	253
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe	7(184)	253
Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice	8(185)	254
Kina stałe	9(186)	255
Abonenci telewizji kablowej	10(187)	255
Abonenci radiowi i telewizyjni	11(188)	255
Schools for adults		
<i>Schools for adults</i>	32(158)	228
Pre-primary education		
<i>Pre-primary education</i>	33(159)	229
CHAPTER XI		
HEALTH CARE		
AND SOCIAL WELFARE		
<i>General notes</i>	x	230
<i>Medical personnel</i>	1(160)	236
<i>Doctors specialists</i>	2(161)	236
<i>Out-patient health care</i>	3(162)	237
<i>In-patient health care</i>	4(163)	238
<i>General hospitals</i>	5(164)	239
<i>Emergency medical services and first aid</i>	6(165)	240
<i>Generally available pharmacies and pharmaceutical outlets</i>	7(166)	240
<i>Blood donation</i>	8(167)	241
<i>Perceived health status</i>	9(168)	241
<i>Population at the age of 15 and more by body weight</i>	10(169)	242
<i>Incidence of infectious diseases and poisonings</i>	11(170)	242
<i>Nurseries and children's clubs</i>	12(171)	244
<i>Day-support centres</i>	13(172)	244
<i>Family foster care</i>	14(173)	244
<i>Institutional foster care</i>	15(174)	245
<i>Stationary social welfare</i>	16(175)	245
<i>Stationary social welfare facilities by groups of residents</i>	17(176)	246
<i>Social assistance benefits</i>	18(177)	247
CHAPTER XII		
CULTURE. TOURISM. SPORT		
<i>General notes</i>	x	248
Culture		
<i>Books and pamphlets published</i>	1(178)	251
<i>Newspapers and magazines published</i>	2(179)	251
<i>Public libraries (with branches)</i>	3(180)	252
<i>Museums</i>	4(181)	252
<i>Museum-related institutions</i>	5(182)	252
<i>Art galleries</i>	6(183)	253
<i>Theatres, music institutions, entertainment enterprises</i>	7(184)	253
<i>Centres of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres</i>	8(185)	254
<i>Indoor cinemas</i>	9(186)	255
<i>Cable television subscribers</i>	10(187)	255
<i>Radio and television subscribers</i>	11(188)	255

	Tabl. <i>Table</i>	Str. <i>Page</i>
Turystyka		
Baza noclegowa turystyki	12(189)	256
Turyści zagraniczni korzystający z bazy noclegowej turystyki	13(190)	258
Wykorzystanie bazy noclegowej turystyki	14(191)	259
Placówki gastronomiczne w bazie noclegowej turystyki	15(192)	259
Hotele według kategorii	16(193)	260
Sport		
Organizacje kultury fizycznej i kluby sportowe	17(194)	261
Wybrane dziedziny i rodzaje sportu w klubach sportowych w 2014 r.	18(195)	261
Wybrane obiekty sportowe w 2014 r.	19(196)	263
DZIAŁ XIII		
NAUKA I TECHNIKA.		
SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE		
Uwagi ogólne	x	264
Nauka i technika		
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej	1(197)	268
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia	2(198)	269
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące)	3(199)	270
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według dziedzin nauk (ceny bieżące)	4(200)	271
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według źródeł finansowania (ceny bieżące)	5(201)	271
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące)	6(202)	271
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej	7(203)	272
Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przychodach netto ze sprzedaży w przemyśle w 2015 r.	8(204)	272
Przedsiębiorstwa innowacyjne w przemyśle według rodzajów wprowadzonych innowacji w latach 2013-2015	9(205)	274
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące)	10(206)	276
Tourism		
<i>Tourist accommodation establishments ...</i>	12(189)	256
<i>Foreign tourists accommodated in tourist accommodation establishments .....</i>	13(190)	258
<i>Occupancy of tourist accommodation establishments .....</i>	14(191)	259
<i>Catering establishments in tourist accommodation establishments .....</i>	15(192)	259
<i>Hotels by category .....</i>	16(193)	260
Sport		
<i>Physical education organizations and sports clubs .....</i>	17(194)	261
<i>Selected sports fields and kinds of sports in sports clubs in 2014 .....</i>	18(195)	261
<i>Selected sports facilities in 2014 .....</i>	19(196)	263
CHAPTER XIII		
SCIENCE AND TECHNOLOGY.		
INFORMATION SOCIETY		
<i>General notes .....</i>	x	264
Science and technology		
<i>Units and employment in research and development activity .....</i>	1(197)	268
<i>Employment in research and development activity by educational level .....</i>	2(198)	269
<i>Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices)</i>	3(199)	270
<i>Gross domestic expenditures on research and development activity by field of science (current prices) .....</i>	4(200)	271
<i>Gross domestic expenditures on research and development activity by source of funds (current prices) .....</i>	5(201)	271
<i>Current expenditures on research and development activity by type of research activity (current prices) .....</i>	6(202)	271
<i>Degree of consumption of research equipment in research and development activity .....</i>	7(203)	272
<i>Share of net revenues from sales of new or significantly improved products in net revenues from sales in industry in 2015</i>	8(204)	272
<i>Innovative enterprises in industry by type of introduced innovation during 2013-2015 .....</i>	9(205)	274
<i>Expenditures on innovation activities in industry (current prices) .....</i>	10(206)	276

		Tabl. Table	Str. Page
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle według źródeł finansowania (ceny bieżące)	<i>Expenditures on innovation activities in industry by source of funds (current prices) .....</i>	11(207)	278
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe	<i>Resident inventions and utility models .....</i>	12(208)	279
Spółeczeństwo informacyjne	<i>Information society</i>		
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie informacyjno-telekomunikacyjne	<i>Enterprises using selected information and communication technologies .....</i>	13(209)	279
Cele wykorzystania Internetu w przedsiębiorstwach	<i>Purpose of using the Internet by enterprises .....</i>	14(210)	279
DZIAŁ XIV CENY	<i>CHAPTER XIV PRICES</i>		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	280
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services .....</i>	1(211)	281
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług	<i>Retail prices of selected goods and services .....</i>	2(212)	281
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych	<i>Average procurement prices of major agricultural products .....</i>	3(213)	283
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach	<i>Average marketplace prices received by farmers .....</i>	4(214)	283
DZIAŁ XV ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO	<i>CHAPTER XV AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY</i>		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	284
Rolnictwo	<i>Agriculture</i>		
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie	<i>Trends and major economic and production results in agriculture .....</i>	1(215)	291
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków	<i>Agricultural land area by land type .....</i>	2(216)	292
Gospodarstwa rolne według grup obszarowych	<i>Farms by area groups .....</i>	3(217)	293
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)	<i>Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) .....</i>	4(218)	293
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)	<i>Structure of gross and market agricultural output (constant prices) .....</i>	5(219)	294
Powierzchnia zasiewów	<i>Sown area .....</i>	6(220)	295
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów	<i>Selected crop production and yields .....</i>	7(221)	296
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych	<i>Area, production and yields of ground vegetables .....</i>	8(222)	297
Powierzchnia i zbiory owoców z drzew	<i>Area and production of tree fruit .....</i>	9(223)	298
Powierzchnia i zbiory z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	<i>Area and production of fruit bushes and berry fruit .....</i>	10(224)	299
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie	<i>Cattle, pigs, sheep and horses .....</i>	11(225)	300
Drób	<i>Poultry .....</i>	12(226)	301
Produkcja żywca rzeźnego	<i>Production of animals for slaughter .....</i>	13(227)	301
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów	<i>Production of meat, fats and pluck .....</i>	14(228)	302

		Tabl. Table	Str. Page
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych	<i>Production of cows' milk and hen eggs ....</i>	15(229)	302
Ciągniki rolnicze	<i>Agricultural tractors .....</i>	16(230)	303
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient .....</i>	17(231)	303
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące)	<i>Value of agricultural products procurement (current prices) .....</i>	18(232)	304
Skup ważniejszych produktów rolnych	<i>Procurement of major agricultural products .....</i>	19(233)	305
Ekologiczne gospodarstwa rolne	<i>Organic farms .....</i>	20(234)	306
Łowiectwo	Hunting		
Ważniejsze zwierzęta łowne	<i>Major game species .....</i>	21(235)	306
Odstrzał ważniejszych zwierząt łownych ...	<i>Shoot of main game species .....</i>	22(236)	307
Koła i członkowie Polskiego Związku Łowieckiego oraz obwody łowieckie	<i>Clubs and members of the Polish Hunting Association and hunting districts .....</i>	23(237)	307
Leśnictwo	Forestry		
Powierzchnia gruntów leśnych	<i>Forest land .....</i>	24(238)	308
Powierzchnia lasów	<i>Forest areas .....</i>	25(239)	309
Zasoby drzewne na pniu	<i>Growing stock of standing wood .....</i>	26(240)	310
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work .....</i>	27(241)	311
Pozyskanie drewna	<i>Removals .....</i>	28(242)	312
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień	<i>Trees and shrubs outside the forest and removals .....</i>	29(243)	313
Pożary w lasach	<i>Forest fires .....</i>	30(244)	313
DZIAŁ XVI	CHAPTER XVI		
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	INDUSTRY AND CONSTRUCTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	314
Przemysł	Industry		
Produkcja sprzedana przemysłu	<i>Sold production of industry .....</i>	1(245)	317
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące)	<i>Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices) .....</i>	2(246)	319
Produkcja wybranych wyrobów	<i>Production of selected products .....</i>	3(247)	319
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle	<i>Average paid employment in industry .....</i>	4(248)	320
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle	<i>Average monthly gross wages and salaries in industry .....</i>	5(249)	321
Budownictwo	Construction		
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące)	<i>Construction and assembly production (current prices) .....</i>	6(250)	322
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące)	<i>Construction and assembly production by type of constructions (current prices) ....</i>	7(251)	322
Budynki oddane do użytkowania	<i>Buildings completed .....</i>	8(252)	324
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków	<i>Buildings completed by type of buildings ...</i>	9(253)	325
Przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie	<i>Average paid employment and average monthly gross wages and salaries in construction .....</i>	10(254)	326

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XVII		
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA. GOSPODARKA MORSKA		
Uwagi ogólne	x	327
Transport		
Linie kolejowe eksploatowane	1(255)	334
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	2(256)	334
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane	3(257)	335
Linie regularnej komunikacji autobusowej	4(258)	335
Transport samochodowy zarobkowy	5(259)	336
Komunikacja miejska	6(260)	336
Wypadki drogowe i ich ofiary	7(261)	336
Wypadki drogowe według sprawców, ważniejszych przyczyn i rodzajów pojazdów	8(262)	337
Ruch pasażerów w Porcie Lotniczym Gdańsk	9(263)	338
Przeładunek ładunków w Porcie Lotniczym Gdańsk	10(264)	338
Telekomunikacja		
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne	11(265)	339
Gospodarka morską		
Gospodarka morską województwa pomorskiego na tle kraju	12(266)	339
Statki wchodzące i wychodzące z portów morskich	13(267)	340
Statki wchodzące do portów morskich według bander	14(268)	340
Obroty ładunkowe w portach morskich według grup ładunków	15(269)	342
Międzynarodowy obrót morską według grup ładunków, relacji przeładunkowych i portów w 2015 r.	16(270)	343
Obrót ładunków tranzytowych według grup ładunków i relacji przeładunkowych	17(271)	344
Obrót ładunków tranzytowych według wybranych krajów tranzytujących	18(272)	344
Kontenery w międzynarodowym obrocie morską	19(273)	345
Wahania sezonowe obrotów ładunkowych w portach morskich według miesięcy w 2015 r.	20(274)	346
Międzynarodowy ruch pasażerów w portach morskich	21(275)	346
Morską flota transportowa według wieku statków	22(276)	347
Morską flota transportowa według wielkości statków	23(277)	347
Przewozy ładunków morską flotą transportową według rodzajów żeglugi i zasięgów pływania	24(278)	348
CHAPTER XVII		
TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS. MARITIME ECONOMY		
<i>General notes</i>	x	327
Transport		
<i>Railway lines operated</i>	1(255)	334
<i>Hard surface public roads</i>	2(256)	334
<i>Registered road vehicles and tractors</i>	3(257)	335
<i>Regular bus communication lines</i>	4(258)	335
<i>Hire or reward road transport</i>	5(259)	336
<i>Urban transport</i>	6(260)	336
<i>Road traffic accidents and their casualties</i>	7(261)	336
<i>Road accidents by culprits, major causes and types of vehicles</i>	8(262)	337
<i>Passenger traffic at Gdańsk Airport</i>	9(263)	338
<i>Freight loaded and unloaded at Gdańsk Airport</i>	10(264)	338
Telecommunications		
<i>Telephone subscribers and telephone sets</i>	11(265)	339
Maritime economy		
<i>Maritime economy of Pomorskie Voivodship on the background of Poland</i>	12(266)	339
<i>Ships arriving at and departing from seaports</i>	13(267)	340
<i>Ships arriving at seaports by flags</i>	14(268)	340
<i>Cargo turnover in seaports by cargo groups</i>	15(269)	342
<i>International sea turnover by cargo groups, handling directions and ports in 2015</i> ...	16(270)	343
<i>Turnover of transit cargoes by cargo groups and handling directions</i>	17(271)	344
<i>Turnover of transit cargoes by selected transit countries</i>	18(272)	344
<i>Containers in international sea turnover</i> ...	19(273)	345
<i>Seasonal fluctuations of freight turnover in seaports by months in 2015</i>	20(274)	346
<i>International passenger traffic in seaports</i>	21(275)	346
<i>Maritime transport fleet by age of ships</i>	22(276)	347
<i>Maritime transport fleet by deadweight tonnage of ships</i>	23(277)	347
<i>Transport of cargoes by maritime transport fleet by kind of shipping and range</i>	24(278)	348

		Tabl. Table	Str. Page
Przewozy ładunków morską flotą transportową według relacji przewozów	<i>Transport of cargoes by maritime transport fleet by cargo relations .....</i>	25(279)	348
Przewozy ładunków morską flotą transportową według grup towarowych	<i>Transport of cargoes by maritime transport fleet by cargo groups .....</i>	26(280)	349
Przewozy pasażerów morską flotą transportową w komunikacji międzynarodowej	<i>Transport of passengers by maritime transport fleet in international transport .....</i>	27(281)	349
Zamówienia i produkcja statków	<i>Orders and production of sea vessels .....</i>	28(282)	350
Morska flota przybrzeżna według wieku statków	<i>Maritime coastal fleet by age of ships .....</i>	29(283)	350
Przewozy pasażerów żeglugą przybrzeżną	<i>Transport of passengers by coastal shipping .....</i>	30(284)	350
Morska flota rybacka	<i>Sea fishing fleet .....</i>	31(285)	351
Kutry według portów macierzystych	<i>Cutters by home ports .....</i>	32(286)	351
Łodzie rybackie według baz rybackich	<i>Fishing boats by fishing bases .....</i>	33(287)	352
Połowy ryb i innych organizmów morskich według obszarów morskich i sektorów własności	<i>Fishing and catching other sea water creatures by sea regions and ownership sectors .....</i>	34(288)	353
Połowy ryb i innych organizmów morskich według wybranych gatunków	<i>Fishing and catching other sea water creatures by selected species .....</i>	35(289)	353
Biologiczna zabudowa brzegów morskich	<i>Biological management of coasts .....</i>	36(290)	353
Hydrotechniczne umocnienia brzegów morskich	<i>Hydrotechnical stabilization of coasts .....</i>	37(291)	354
DZIAŁ XVIII	CHAPTER XVIII		
HANDEL I GASTRONOMIA	TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	355
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące)	<i>Retail sales (current prices) .....</i>	1(292)	357
Sprzedaż detaliczna towarów według grup (ceny bieżące)	<i>Retail sales by groups (current prices) .....</i>	2(293)	358
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące)	<i>Wholesale in trade enterprises (current prices) .....</i>	3(294)	358
Sklepy według form organizacyjnych i stacji paliw	<i>Shops by organizational form and petrol stations .....</i>	4(295)	358
Gastronomia	<i>Catering .....</i>	5(296)	359
Magazyny handlowe	<i>Trade warehouses .....</i>	6(297)	359
Targowiska	<i>Marketplaces .....</i>	7(298)	359
DZIAŁ XIX	CHAPTER XIX		
FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	FINANCES OF ENTERPRISES		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	360
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors .....</i>	1(299)	364
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sekcji	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by sections .....</i>	2(300)	365
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych	<i>Enterprises by obtained financial results .....</i>	3(301)	366

		Tabl. Table	Str. Page
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach	<i>Economic relations in enterprises .....</i>	4(302)	367
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw	<i>Current assets of enterprises .....</i>	5(303)	368
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw	<i>Share equity (funds) of enterprises .....</i>	6(304)	370
Kapitał zakładowy spółek	<i>Share capital of companies .....</i>	7(305)	371
Zobowiązania przedsiębiorstw	<i>Liabilities of enterprises .....</i>	8(306)	372
DZIAŁ XX	CHAPTER XX		
FINANSE PUBLICZNE	PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	373
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów	<i>Revenue of local government units budgets by type .....</i>	1(307)	375
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2015 r.	<i>Revenue of local government units budgets by divisions in 2015 .....</i>	2(308)	377
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów	<i>Expenditure of local government units budgets by type .....</i>	3(309)	378
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2015 r.	<i>Expenditure of local government units budgets by divisions in 2015 .....</i>	4(310)	379
Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych	<i>Revenue and costs of local government budgetary establishments .....</i>	5(311)	380
DZIAŁ XXI	CHAPTER XXI		
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	381
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)	<i>Investment outlays (current prices) .....</i>	1(312)	385
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące)	<i>Investment outlays in enterprises (current prices) .....</i>	2(313)	386
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące)	<i>Investment outlays in enterprises by groups (current prices) .....</i>	3(314)	387
Środki trwałe	Fixed assets		
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne)	<i>Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) .....</i>	4(315)	388
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne)	<i>Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) .....</i>	5(316)	389
DZIAŁ XXII	CHAPTER XXII		
RACHUNKI REGIONALNE	REGIONAL ACCOUNTS		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	390
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	<i>Gross domestic product (current prices) .....</i>	1(317)	393
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące)	<i>Basic elements of production account and generation of income account (current prices) .....</i>	2(318)	394
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych	<i>Nominal income in the households sector .....</i>	3(319)	394

		Tabl. <i>Table</i>	Str. <i>Page</i>
DZIAŁ XXIII	CHAPTER XXIII		
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	395
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON	<i>Entities of the national economy in the REGON register .....</i>	1(320)	396
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji	<i>Entities of the national economy in the REGON register by legal forms and sections .....</i>	2(321)	396
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji	<i>Commercial companies by legal status and sections .....</i>	3(322)	398
Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji	<i>Entities of the national economy newly registered by selected legal forms and sections .....</i>	4(323)	399
Podmioty gospodarki narodowej wyrejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji	<i>Entities of the national economy removed by selected legal forms and sections ....</i>	5(324)	401

SPIS WYKRESÓW

Podział administracyjny województwa pomorskiego w 2015 r. ....
Podział województwa pomorskiego według nomenklatury jednostek terytorialnych do celów statystycznych (NTS) w 2016 r. ....
Ludność według płci i wieku w 2015 r. ....
Ruch naturalny ludności .....
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku 0 lat .....
Struktura pracujących według sekcji .....
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku i poziomu wykształcenia .....
Odchylenia względne przeciętnych wynagrodzeń w wybranych sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia w województwie .....
Mieszkania wyposażone w instalacje w 2015 r. ....
Mieszkania oddane do użytkowania według form budownictwa .....
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2015/16 .....
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w 2015 r. ....
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2014 r. (ceny stałe 2013 r.) .....
Struktura produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące) .....
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca .....
Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące) ...
Struktura podmiotów gospodarki narodowej w 2015 r. ....

LIST OF CHARTS

<i>Administrative division of Pomorskie Voivodship in 2015 .....</i>	403
<i>Division of the Pomorskie Voivodship according to the nomenclature of territorial units for statistical purposes (NTS) in 2016 .....</i>	404
<i>Population by sex and age in 2015 .....</i>	405
<i>Vital statistics .....</i>	406
<i>Life expectancy at age of 0 .....</i>	406
<i>Structure of employed persons by sections .....</i>	407
<i>Structure of registered unemployed persons by age and educational level .....</i>	407
<i>Relative deviations of average wages and salaries in selected sections from the average wages and salaries in Voivodship .....</i>	408
<i>Dwellings fitted with installations in 2015 .....</i>	409
<i>Dwellings completed by type of construction .....</i>	409
<i>Education by educational levels in the 2015/16 school year .....</i>	410
<i>Land use in agricultural holdings in 2015 .....</i>	411
<i>Structure of market agricultural output in 2014 (constant prices 2013) .....</i>	411
<i>Structure of construction and assembly production (current prices) .....</i>	412
<i>Revenue and expenditure of local government units budgets per capita .....</i>	413
<i>Structure of gross value added by kinds of activities (current prices) .....</i>	413
<i>Structure of entities of the national economy in 2015 .....</i>	414

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

SYMBOLS

- Kreska (-) – zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Zero: (0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;
(0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
- Kropka (•) – zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych.
data not available or not reliable.
- Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.
- Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 18 na str. 28.
categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 18 on page 28.
- Znak # – oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.
data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Official Statistics.
- „W tym”
“Of which” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
indicates that not all elements of the sum are given.
- Comma (,) – used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY

ABBREVIATIONS

tys. thous.	= tysiąc = thousand	l	= litr litre
mln	= milion million	hl	= hektolitr hectolitre
zł zl	= złoty = zloty	mm	= milimetr millimetre
szt. pcs	= sztuka = pieces	m	= metr metre
kpl.	= komplet	m/s	= metr/sekunda metre/second
egz.	= egzemplarz	m ²	= metr kwadratowy square metre
wol. vol.	= wolumin = volume	m ³	= metr sześcienny cubic metre
g	= gram gram	km	= kilometr kilometre
kg	= kilogram kilogram	km ²	= kilometr kwadratowy square kilometre
dt	= decytona deciton	ha	= hektar hectare
t	= tona tonne	p u	= powierzchnia użytkowa
ml	= mililitr millilitre		

poj.	= pojemność	dok.	= dokończenie
dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	cont.	= <i>continued</i>
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
h	= godzina <i>hour</i>	nr (Nr) No.	= numer <i>= number</i>
d	= doba	art.	= artykuł
24 h	= 24 hours	Art.	= <i>Article</i>
r.	= rok	ust.	= ustęp
t/r	= ton rocznie	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
t/y	= <i>tonnes per year</i>	Dz. Urz.	= Dziennik Urzędowy
pas•mila <i>pass•mile</i>	= pasażeromila <i>= passenger•mile</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne <i>= and the like</i>
kW	= kilowat <i>kilowatt</i>	itd.	= i tak dalej
kWh	= kilowatogodzina <i>kilowatt•hour</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi <i>= among others</i>
GWh	= gigawatogodzina <i>gigawatt•hour</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład <i>= for example</i>
TJ	= teradžul <i>terajoule</i>	tj. <i>i.e.</i>	= to jest <i>= that is</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	tzn. <i>i.e.</i>	= to znaczy <i>= that is</i>
DWT	= tona nośności całkowitej ładunku i zapasów statku <i>dead weight tonne</i>	tzw.	= tak zwany
NT	= pojemność statku netto <i>net tonnage</i>	ww.	= wyżej wymienione
GT	= pojemność brutto statku <i>gross tonnage</i>	NSP	= Narodowy Spis Powszechny
CGT	= skompensowana pojemność statku <i>compensated gross tonnage</i>	GUS CSO	= Główny Urząd Statystyczny <i>= Central Statistical Office</i>
kk	= Kodeks karny	PAN	= Polska Akademia Nauk
kks	= Kodeks karny skarbowy	ONZ UN	= Organizacja Narodów Zjednoczonych <i>= United Nations</i>
poz.	= pozycja	UE EU	= Unia Europejska <i>= European Union</i>
pkt	= punkt	WE EC	= Wspólnoty Europejskie <i>= European Communities</i>
str.	= strona	EUROSTAT	= Urząd Statystyczny Unii Europejskiej <i>Statistical Office of the European Union</i>
cd. cont.	= ciąg dalszy <i>= continued</i>	OECD	= Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju <i>Organization for Economic Cooperation and Development</i>

1. Prezentowane w Roczniku dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Informacje o województwie oraz w podziale na **miasta** i **wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „**miasta**” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „**wieś**” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

3. Dane prezentowane są w układzie **Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS)**, opracowanej na podstawie wspólnej Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS), obowiązującej w krajach Unii Europejskiej zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 V 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 VI 2003 r., z późniejszymi zmianami). NTS obowiązująca od 1 I 2015 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów zmieniającym rozporządzenie w sprawie Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) z dnia 3 XII 2014 r. (Dz. U. 2014 poz. 1992) w miejsce obowiązującej do 31 XII 2014 r.

4. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późniejszymi zmianami).

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

1. Data presented in the Yearbook – unless otherwise indicated – concern the **entire national economy**.

2. Information on voivodship as well as by **urban areas** and **rural areas** is presented according to administrative division in a given period. The term “**urban areas**” is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term “**rural areas**” is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

3. Data are presented in accordance with the **Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS)**, compiled on the basis of the common Classification Territorial Units for Statistics (NUTS) obligatory in the countries of the European Union according to the Regulation (EC) No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 V 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21 VI 2003, with later amendments). NTS in force since 1 I 2015 was introduced by the decree of the Council of Ministers amending the decree of Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS) of 3 XII 2014 (Journal of Laws 2014 item 1992) replacing the NTS in force until 31 XII 2014.

4. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments).

The item “**Industry**” was introduced as an additional grouping, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”.

2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

5. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

6. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

7. Dane w podziale według sekcji, działów i grup PKD 2007 opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

8. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należy wymienić:

2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

- **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
- **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

5. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and – unless otherwise indicated – include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

6. Data – unless otherwise indicated – are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

7. Data according to NACE Rev. 2 sections, divisions and groups are compiled – unless otherwise indicated – using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

8. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and services) on their own-account in order to earn a profit.

9. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego oraz zatrudnionych i ich wynagrodzeń; klasyfikacja opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej:
- a) z dnia 27 IV 2010 r. (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 760) i obowiązującą do 31 XII 2014 r.,
  - b) z dnia 7 VIII 2014 r. (Dz. U. poz. 1145) i obowiązującą od 1 I 2015 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług – PKWiU 2008**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2008, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293, z późniejszymi zmianami);
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316, z późniejszymi zmianami);
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2011 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 XII 2010 r. (Dz. U. Nr 242, poz. 1622).

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tabelicach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej – przyjęto kategorię **ceny bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

1) *the **Occupations and Specializations Classification (KZiS)**, on the basis of which councillors of organs of local government units as well as paid employees and their wages and salaries are grouped; the classification, compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced by the decree of the Minister of Labour and Social Policy:*

- a) of 27 IV 2010 (uniform text Journal of Laws 2014 item 760) and valid until 31 XII 2014,*
- b) of 7 VIII 2014 (Journal of Laws item 1145) and valid since 1 I 2015;*

2) *the **Polish Classification of Products and Services – PKWiU 2008**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by the decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293, with later amendments);*

3) *the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) of the households sector as well as expenditure on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;*

4) *the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which type of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by the decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316, with later amendments);*

5) *the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2011 by the decree of the Council of Ministers, dated 10 XII 2010 (Journal of Laws No. 242, item 1622).*

*10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditure or the value of products, services, etc. In tables and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices.*

*In order to evaluate production and value added – the **basic price** category was implemented.*

***Basic price** is defined as the amount of money received by a producer (trade entities include) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.*

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatek akcyzowy (od wyrobów krajowych, importowanych i nabytych wewnątrzspółnotowo), cła i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zrzucałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej, produkcji globalnej i produktu krajowego brutto – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
  - ceny stałe 1995 r. (średnie ceny bieżące 1995 r.) w 2000 r.,
  - ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.) w latach 2001-2005,
  - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006-2010,
  - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

12. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Do przeliczeń danych według liczby ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) – według stanu w dniu 30 VI.

Taxes on products include: value added tax – VAT (on domestic and imported products), excise tax (on domestic, imported and Intra-Community acquired goods), duties and taxes on certain services (e.g. on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

11. Constant prices were adopted as follows:

- 1) *agricultural output, gross output and gross domestic product – current prices from the year preceding the surveyed year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;*
- 2) *sold production of industry:*
  - *1995 constant prices (1995 average current prices) in 2000,*
  - *2000 constant prices (2000 average current prices) in years 2001-2005,*
  - *2005 constant prices (2005 average current prices) in years 2006-2010,*
  - *2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.*

12. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods – are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. For the purpose of calculating data by population number, unless otherwise indicated, the population number according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted.

When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production) – as of 30 VI.

Dla lat 2000-2009 do przeliczeń przyjęto liczbę ludności zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, a od 2010 r. – liczbę ludności zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (za wyjątkiem działu „Rachunki regionalne”, w którym dane na 1 mieszkańca dla lat 2009-2014 obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011).

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania i zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić nieznacznie od podanych wielkości „ogółem”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

For the years 2000-2009, the number of population, applied in calculations, was balanced on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 and since 2010 – the number of population was balanced on the results of the Population and Housing Census 2011 (excluding chapter "Regional accounts" in which data per capita for years 2009-2014 were calculated on the basis of the number of population which included the results of the Population and Housing Census 2011).

14. Data, unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

16. Due to the electronic method of processing and rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

17. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót	abbreviation	pełna nazwa	full name
		MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA CHORÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja) INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD – 10 Revision)	
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych		Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz wybrane choroby przebiegające z udziałem mechanizmów immunologicznych	
<i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>		<i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	
Wady rozwojowe wrodzone		Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe	
<i>Congenital anomalies</i>		<i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	
Objawy i stany niedokładnie określone		Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych niesklasyfikowanych gdzie indziej	
<i>Symptoms and ill-defined conditions</i>		<i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>	

skrót	abbreviation	pełna nazwa	full name
--------------	---------------------	--------------------	------------------

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007
 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
 IN THE EUROPEAN COMMUNITY – NACE Rev. 2

sekcje   **sections**

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicle and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
<i>Accommodation and catering</i>	<i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

działy   **divisions**

Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	<i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
<i>Manufacture of metal products</i>	<i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

*

*   *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki można odnaleźć w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series “Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (“Methodologies and classifications”).

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2015 R.

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2015

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>		
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY – stan w dniu 31 XII				
AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION – as of 31 XII				
Powierzchnia w km ²	312679	18310	5,9	<i>Area in km²</i>
Powiaty	314	16	5,1	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	66	4	6,1	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	2478	123	5,0	<i>Gminas</i>
Miasta	915	42	4,6	<i>Towns</i>
Miejscowości wiejskie	52529	2861	5,4	<i>Rural localities</i>
Sołectwa	40688	1632	4,0	<i>Village administrator's offices</i>
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA				
ENVIRONMENTAL PROTECTION				
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				<i>Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:</i>
pyłowych	44,3	2,3	5,2	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	1604,7	28,5	1,8	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Oczyszczalnie ścieków komunalnych ^a (stan w dniu 31 XII)	3268	173	5,3	<i>Municipal wastewater treatment plants ^a (as of 31 XII)</i>
w tym: biologiczne	2423	127	5,2	<i>of which: biological</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów	825	46	5,6	<i>with increased biogene removal</i>
Odpady wytworzone (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	130985,2	1579,5	1,2	<i>Generated waste (excluding municipal waste) in thous. t</i>
Odpady komunalne zebrane ^b w tys. t	10863,5	703,0	6,5	<i>Municipal waste collected ^b in thous. t</i>
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące): służące ochronie środowiska:				<i>Outlays on fixed assets (current prices): in environmental protection:</i>
w milionach złotych	15160,0	847,0	5,6	<i>in million zlotys</i>
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	5,6	5,1	x	<i>in % of total investment outlays</i>
służące gospodarce wodnej:				<i>in water management:</i>
w milionach złotych	3294,6	209,4	6,4	<i>in million zlotys</i>
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,2	1,2	x	<i>in % of total investment outlays</i>
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE ^c				
PUBLIC SAFETY ^c				
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				<i>Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings:</i>
w liczbach bezwzględnych	799779	49050	6,1	<i>in absolute numbers</i>
na 10 tys. ludności	208,0	212,8	x	<i>per 10 thous. population</i>
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w %	64,7	59,1	x	<i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police in %</i>

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Dane szacunkowe. c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a Working on sewage network. b Estimated data. c Excluding punishable acts committed by juveniles.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2015 R. (cd.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2015 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	Polska = 100 Poland = 100	SPECIFICATION
	ogółem total			
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38437,2	2307,7	6,0	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta	23166,4	1486,7	6,4	urban areas
wieś	15270,8	821,0	5,4	rural areas
w tym kobiety	19839,2	1183,3	6,0	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	126	x	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	60,1	60,7	x	Population at non-working age per 100 persons at working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności ...	-0,7	1,5	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagra- nicznych na pobyt stały ^a na 1000 ludności	-0,4	1,0	x	Internal and international net migration for permanent residence ^a per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^{bc} (stan w dniu 31 XII) w tys.	14504,3	798,2	5,5	Employed persons ^{bc} (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	3907,85	3851,68	98,6	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1563339	77662	5,0	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^c (stan w dniu 31 XII) w %	9,7	8,9	x	Registered unemployment rate ^c (as of 31 XII) in %
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS				
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej rozdzielczej	297871,1	15667,8	5,3	distribution water supply
kanalizacyjnej rozdzielczej ^d	149668,0	10306,0	6,9	distribution sewage ^d
gazowej	145986,7	6604,6	4,5	gas supply
Zasoby mieszkaniowe ^e (stan w dniu 31 XII):				Dwelling stocks ^e (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach	14119,5	836,6	5,9	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	367,3	362,5	x	per 1000 population
izby: w tysiącach	53961,3	3172,6	5,9	rooms: in thousands
na 1000 ludności	1403,9	1374,8	x	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań:				usable floor space of dwellings:
w tysiącach m ²	1039071,3	60042,0	5,8	in thousands m ²
na 1000 ludności w m ²	27032,9	26018,0	x	per 1000 population in m ²

^a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

^b Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^c Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^d Łącznie z kolektorami. ^e Na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych.

^a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used. ^b By actual workplace and kind of activity. ^c Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results of the Agricultural Census 2010. ^d Including collectors. ^e Based on balance of dwelling stocks.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2015 R. (cd.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2015 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)				
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)				
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	147,7	13,2	8,9	in thousands
na 1000 ludności:				per 1000 population:
mieszkania	3,8	5,7	x	dwellings
izby	15,9	20,6	x	rooms
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	383,4	493,0	x	usable floor space of dwellings in m ²
EDUKACJA^a I WYCHOWANIE – stan na początku roku szkolnego				
EDUCATION^a – as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				Pupils and students in schools ^b in thous.:
podstawowych	2480,8	162,1	6,5	primary
gimnazjach	1073,6	68,5	6,4	lower secondary
zasadniczych zawodowych ^c	189,6	14,1	7,4	basic vocational ^c
liceach ogólnokształcących	501,2	29,1	14,4	general secondary
technikach	506,2	29,4	5,8	technical secondary
artystycznych ogólnokształcących ^d	12,6	0,7	5,7	general art ^d
policealnych	255,1	15,1	5,9	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^e :				Children attending pre-primary education establishments ^e :
w tysiącach	1140,6	70,4	6,2	in thousands
na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat	842	803	x	per 1000 children aged 3-5
OCHRONA ZDROWIA^f – stan w dniu 31 XII				
HEALTH CARE^f – as of 31 XII				
Pracownicy medyczni ^g :				Medical personnel ^g :
lekarze	88437	5142	5,8	doctors
lekarze dentyści	12603	775	6,1	dentists
pielęgniarki ^h	197381	10120	5,1	nurses ^h
Przychodnie	20412	949	4,6	Out-patients departments
Szpitala ogólne	956	54	5,6	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	187,0	9,5	5,1	Beds in general hospitals in thous.
Apteki ogólnodostępne	12740	728	5,7	Generally available pharmacies

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 197. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Łącznie z uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. d Dających uprawnienia zawodowe. e Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą. f Łącznie z danymi resortu obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji. g Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 231; łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka zawodowa (lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarek lub położnych). h Łącznie z magistrami pielęgniarstwa.

a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 197. b Excluding schools for adult, excluding post-secondary schools. c Including students in special job-training schools. d Leading to professional certification. e Including children staying during the whole school year in the units performing health care activities. f Data include health care: of the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration. g See general notes, item 3 on page 231; including persons whom the primary workplace is a professional practice (doctors, dentists, nurses or midwives). h Including master nurses.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2015 R. (cd.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2015 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		
KULTURA. TURYSTYKA <i>CULTURE. TOURISM</i>				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8050	324	4,0	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	129904,4	5430,0	4,2	Public library collections (including branches; as of 31 XII) in thous. vol.
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	926	73	7,9	Museums with branches (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	33271,3	2382,7	7,2	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	444	24	5,4	Indoor cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	45681,5	3637,0	8,0	Audience in indoor cinemas in thous.
Baza noclegowa turystyki ^a : miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) korzystający z noclegów	710,3 26942,1	101,7 2439,2	14,3 9,1	Tourist accommodation establishments ^a : number of bed places (as of 31 VII) tourists accommodated
ROLNICTWO ^b I LEŚNICTWO <i>AGRICULTURE ^b AND FORESTRY</i>				
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej ^c (stan w czerwcu) w tys. ha	14398,2	748,8	5,2	Agricultural land in good agricultural condition ^c (as of June) in thous. ha
pod zasiewami ^d	10753,0	598,6	5,6	sown area ^d
grunty ugorowane	134,1	4,9	3,6	fallow land
uprawy trwałe	391,0	12,1	3,1	permanent crops
w tym sady	349,9	3,4	1,0	of which orchards
ogrody przydomowe	27,4	0,5	1,7	kitchen gardens
łąki i pastwiska	3092,8	132,8	4,3	meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów ^d (stan w czerwcu) w tys. ha:				Sown area ^d (as of June) in thous. ha:
zboża	7511,8	392,1	5,2	cereals
ziemniaki	292,5	17,7	6,0	potatoes
warzywa gruntowe ^e	175,7	7,3	4,2	ground vegetables ^e
Zbiory w tys. t:				Production in thous. t:
zboża	28002,7	1651,6	5,9	cereals
ziemniaki ^f	6151,8	460,6	7,5	potatoes ^f
warzywa gruntowe ^e	3792,8	112,2	3,0	ground vegetables ^e
Piony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	37,3	42,1	112,9	cereals
ziemniaki ^f	210	260	123,8	potatoes ^f
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9214,9	665,8	7,2	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO <i>INDUSTRY AND CONSTRUCTION</i>				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	1255515,6	82287,9	6,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	32649	35704	109,4	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^g (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^g (current prices):
w milionach złotych	171302,5	12038,8	7,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4455	5224	117,3	per capita in zł

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. ^c Bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. ^d Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^e Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^f Bez ogrodów przydomowych. ^g Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Data are presented according to the official residence of the land user. ^c Excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. ^d Excluding permanent crops, kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers). ^e Including kitchen gardens. ^f Excluding kitchen gardens. ^g Realized by construction units – by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2015 R. (cd.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2015 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 XII				
<i>TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS – as of 31 XII</i>				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	290919	13382	4,6	<i>Hard surface public roads (urban and non-urban) in km</i>
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	92,2	91,1	x	<i>of which improved in %</i>
Samochody zarejestrowane ^a w tys. szt.:				<i>Registered cars ^a in thous. units:</i>
osobowe	20723,4	1237,9	6,0	<i>passenger cars</i>
ciężarowe ^b i ciągniki siodłowe	3428,0	204,0	6,0	<i>lorries ^b and road tractors</i>
Placówki pocztowe ^c	7387	439	5,9	<i>Postal offices ^c</i>
Telefoniczne łącza główne ^d :				<i>Telephone main line ^d:</i>
w tys.	4947,9	319,9	6,5	<i>in thous.</i>
w tym standardowe łącza główne	4221,9	275,1	6,5	<i>of which standard main line</i>
na 1000 ludności	128,7	138,6	x	<i>per 1000 population</i>
HANDEL – stan w dniu 31 XII				
<i>TRADE – as of 31 XII</i>				
Sklepy	360750	21395	5,9	<i>Shops</i>
Liczba ludności na 1 sklep	107	108	x	<i>Number of population per 1 shop</i>
Targowiska stałe	2222	84	3,8	<i>Permanent marketplaces</i>
FINANSE PUBLICZNE				
<i>PUBLIC FINANCE</i>				
Budżety gmin ^e:				<i>Budgets of gminas ^e:</i>
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych	87667,2	5409,4	6,2	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	3396	3693	108,7	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych	85944,4	5326,7	6,2	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	3329	3636	109,2	<i>per capita in zł</i>
Budżety miast na prawach powiatu:				<i>Budgets of cities with powiat status:</i>
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych	70560,1	4753,2	6,7	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	5583	5660	101,4	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych	69824,2	4545,6	6,5	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	5525	5413	98,0	<i>per capita in zł</i>
Budżety powiatów:				<i>Budgets of powiats:</i>
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych	23681,5	1425,0	6,0	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	917	973	106,0	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych	23444,1	1413,0	6,0	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	908	965	106,2	<i>per capita in zł</i>
Budżety województw:				<i>Budgets of voivodships:</i>
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych	17110,1	842,2	4,9	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	445	365	82,1	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych	17202,7	802,2	4,7	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	447	348	77,8	<i>per capita in zł</i>

a Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku. b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. c Dane dotyczą operatora pocztowego wyznaczonego. d Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Including cars having temporary permissions given at the end of the year. b Including vans. c Data concern appointed postal operator. d Data concern operators of the public telecommunication network. e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2015 R. (dok.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2015 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS				
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				<i>Investment outlays (current prices):</i>
w milionach złotych	271839,3	16772,3	6,2	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	7069	7277	102,9	<i>per capita in zł</i>
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>
w milionach złotych	3471800,9	196479,8	5,7	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	90324	85141	94,3	<i>per capita in zł</i>
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY				
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^a (stan w dniu 31 XII)	4184409	281861	6,7	<i>Entities of the national economy in the REGON register ^a (as of 31 XII)</i>
sektor publiczny	121768	7813	6,4	<i>public sector</i>
sektor prywatny	4028506	272446	6,8	<i>private sector</i>
RACHUNKI REGIONALNE W 2014 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2014				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				<i>Gross domestic product (current prices):</i>
w milionach złotych	1719704	97833	5,7	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	44686	42558	95,2	<i>per capita in zł</i>
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				<i>Gross value added (current prices):</i>
w milionach złotych	1524940	86749	5,7	<i>in million zlotys</i>
na 1 pracującego ^b w zł	109899	113357	103,1	<i>per 1 employed person ^b in zł</i>
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>
w milionach złotych	1035025	59887	5,8	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	26895	26051	96,9	<i>per capita in zł</i>

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture. ^b For calculations the average number of employed persons was applied.

U w a g a. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za 2000 r., 2005 r. i 2009 r. dokonano przy przyjęciu *N o t e*. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 2000, 2005 and 2009 are based on the revised

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
					POWIERZCHNIA
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	18293	18293	18310	18310
					STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
	Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:				
2	produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	41,7	53,5	43,2	43,9
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	47,2	43,3	52,3	52,1
4	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	13,1	13,6	10,8	11,0
5	w tym do produkcji przemysłowej	6,0	8,0	5,2	5,3
	Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi:				
6	oczyszczane w % wymagających oczyszczania	92,6	92,3	98,8	99,5
7	nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	0,6	0,6	0,1	0,0
8	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^d	74,3	78,4	80,5	79,3
	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				
9	pyłowych	5,4	3,5	2,6	3,4
10	gazowych (bez dwutlenku węgla)	48,3	41,7	30,2	35,3
	Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:				
11	pyłowych	98,3	98,9	99,1	99,1
12	gazowych (bez dwutlenku węgla)	39,4	47,6	57,3	66,7
	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):				
13	w % powierzchni ogólnej	32,5	32,6	32,7	32,7
14	na 1 mieszkańca w m ²	2736	2711	2682	2670
15	Odpady wytworzone (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^e na 1 km ² w t	108,0	120,1	144,6	99,5
16	Odpady komunalne zebrane ^f na 1 mieszkańca w kg	350	267	314	300
	Nakłady ^g na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych ogółem:				
17	służące ochronie środowiska	4,6	3,1	3,9	6,4
18	służące gospodarce wodnej	0,8	0,7	0,9	1,9
					BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE
	Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^h w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				
19	w liczbach bezwzględnych	102114	99594	90751	81849
20	na 10 tys. ludności	470,9	453,3	407,9	360,5
21	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^h w %	48,0	56,9	71,5	70,6

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Dane zmieniono w stosunku do podstawy bilansów. e Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7 na str. 63. f Dane szacunkowe; względu na zmianę katalogu odpadów. g Według lokalizacji inwestycji. h Do 2012 r. – łącznie z prokuraturą; od 2014 r. bez

a From own intakes. b Water withdrawal by intakes before entering the water network. c Data have been changed population – based on balances. e See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 7 on page 63. due to a change in the catalogue of waste. g By investment’s location. h Until 2012 – including prosecutor’s office; since

skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.
number of population, which considers the results of the Population and Housing Census 2002.

2011	2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION	No.
AREA						
18310	18310	18310	18310	18310	Area in km ² (as of 31 XII)	1
ENVIRONMENTAL PROTECTION						
48,6	44,7	41,0	40,5	43,1	Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:	
47,6	51,4	54,7	55,2 ^c	52,9	production ^a (excluding agriculture, forestry and fishing)	2
					exploitation of water supply network ^b	3
12,1	11,0	10,3	10,3	10,9	Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³	4
6,4	5,5	4,7	4,6	5,2	of which for industrial production	5
					Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground:	
99,6	99,6	99,5	99,7	99,6	treated in % of requiring treatment	6
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	untreated per 1 km ² in dam ³	7
80,8	81,8	83,1	83,7	83,2	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d	8
					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:	
2,8	2,8	2,4	2,2	2,3	particulates	9
36,3	33,8	29,0	25,8	28,5	gases (excluding carbon dioxide)	10
					Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:	
99,1	99,2	99,3	99,2	99,3	particulates	11
73,0	76,2	73,9	79,0	78,4	gases (excluding carbon dioxide)	12
					Area of special nature value under legal protection (as of 31 XII):	
32,7	32,7	32,7	32,7	32,7	in % of total area	13
2620	2612	2605	2599	2593	per capita in m ²	14
131,1	158,9	116,2	120,9	86,3	Generated waste (excluding municipal waste) ^e per 1 km ² in t	15
296	282	281	302	305	Municipal waste collected ^f per capita in kg	16
					Outlays ^g on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:	
5,4	3,5	4,6	5,0	5,1	in environmental protection	17
1,4	1,8	1,7	1,1	1,2	in water management	18
PUBLIC SAFETY						
					Ascertained crimes by the Police ^h in completed preparatory proceedings:	
74488	63292	65796	54739	49050	in absolute numbers	19
326,8	276,8	287,0	238,1	212,8	per 10 thous. population	20
					Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^h in %	21
65,4	60,2	63,0	62,2	59,1		

opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. d Ludność korzystająca – dane szacunkowe, ludność ogółem – na w 2000 r. określane jako odpady stałe wywiezione; od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

in relation to data published in the previous edition of the Yearbook. d Population connected – estimated data, the total f Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed; since 2003 data are not comparable with data for previous years 2014 excluding punishable acts committed by juveniles.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
					LUDNOŚĆ ^a
1	Ludność (stan w dniu 31 XII)	2172284	2199043	2230099	2275494
2	miasta	1485414	1480133	1476586	1499210
3	wieś	686870	718910	753513	776284
4	w tym kobiety	1113630	1129438	1146960	1165773
5	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	105	106	106	105
6	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	119	120	122	124
	Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):				
7	przedprodukcyjnym	553444	479005	452881	457007
8	produkcyjnym	1334114	1414914	1439523	1469161
9	poprodukcyjnym	284726	305124	337695	349326
10	Małżeństwa na 1000 ludności	5,8	5,5	6,9	6,0
11	Rozwody na 1000 ludności	1,4	1,8	1,9	1,6
12	Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,8	10,7	12,3	11,8
13	Zgony ^b na 1000 ludności	8,4	8,4	8,8	8,5
14	Przyrost naturalny na 1000 ludności	2,5	2,2	3,5	3,3
15	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	7,7	6,0	5,0	4,5
16	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,2	0,5	1,3	1,2
	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:				
17	mężczyźni	70,56	71,69	72,46	72,97
18	kobiety	78,06	79,76	80,07	80,75
					RYNEK PRACY
	Pracujący ^{de} (stan w dniu 31 XII):				
19	w tys.	740,3	667,0	736,8	744,9
20	w tym kobiety	342,4	309,5	339,2	344,4
21	na 1000 ludności	341	303	330	327
22	w sektorze prywatnym w %	70,1	72,9	76,2	76,6
	według rodzajów działalności w %:				
	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo				
23	i rybactwo	•	9,3	8,3	8,9
24	przemysł i budownictwo	•	28,0	31,0	30,0
	handel; naprawa pojazdów samocho-				
	dowych ^Δ ; transport i gospodarka				
	magazynowa; zakwaterowanie				
	i gastronomia ^Δ ; informacja i komu-				
25	nikacja	•	30,2	28,2	28,2
	działalność finansowa i ubezpiecze-				
	niowa; obsługa rynku nierucho-				
26	mości ^Δ oraz pozostałe usługi ^f	•	32,5	32,5	32,9

a Patrz uwagi ogólne do działu „Ludność” na str. 96. b Łącznie ze zgonami niemowląt. c Do obliczenia salda miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.). e Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach 1996, w 2005 r. i 2009 r. – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ”, i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

a See general notes to the chapter “Population” on page 96. b Including infant deaths. c For calculating net migration, of activity (since 2004). e Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using well as the Agricultural Census 2002, since 2010 – of the Agricultural Census 2010. f The term „Other services” refers to “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”,

2011	2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION	No.
POPULATION ^a						
2283500	2290070	2295811	2302077	2307710	Population (as of 31 XII)	1
1498435	1497479	1495443	1493286	1486719	urban areas	2
785065	792591	800368	808791	820991	rural areas	3
1169964	1173494	1176421	1180090	1183333	of which females	4
105	105	105	105	105	Females per 100 males (as of 31 XII)	5
125	125	125	126	126	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	6
453664	451206	448976	448193	447792	Population at age (as of 31 XII): pre-working	7
1467217	1462174	1454944	1446099	1436214	working	8
362619	376690	391891	407785	423704	post-working	9
5,4	5,3	4,7	5,0	5,1	Marriages per 1000 population	10
1,7	1,4	1,7	1,4	2,0	Divorces per 1000 population	11
11,0	11,0	10,4	10,7	10,7	Live births per 1000 population	12
8,5	9,0	8,8	8,8	9,1	Deaths ^b per 1000 population	13
2,5	2,0	1,7	2,0	1,5	Natural increase per 1000 population	14
4,1	4,4	4,3	3,3	3,7	Infant deaths per 1000 live births	15
1,0	0,9	0,8	0,9	1,0 ^c	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	16
73,42	73,29	74,05	74,41	74,24	Life expectancy at the moment of birth: males	17
80,96	80,91	81,23	81,50	81,38	females	18
LABOUR MARKET						
744,3	741,1	753,4	774,8	798,2	Employed persons ^{de} (as of 31 XII): in thous.	19
346,8	350,7	360,3	370,5	381,0	of which women	20
326	324	328	337	346	per 1000 population	21
77,0	76,9	77,3	77,8	78,5	in private sector in % by kind of activities in %:	22
8,9	9,0	8,8	8,6	8,4	agriculture, forestry and fishing	23
29,3	28,7	28,4	28,6	28,7	industry and construction	24
27,8	27,7	27,5	27,4	27,5	trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication	25
34,0	34,7	35,3	35,4	35,4	financial and insurance activities; real estate activities and other services ^f	26

wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. d Według faktycznego indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010. f Pod pojęciem „pozostałe usługi” należy rozumieć „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna

data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used. d By actual workplace and kind the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, in 2005 and 2009 – of the Population and Housing Census 2002 as the NACE Rev. 2 sections: „Professional, scientific and technical activities”, „Administrative and support service activities”, „Arts, entertainment and recreation” and „Other service activities”.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
RYNEK PRACY (dok.)					
	Przeciętne zatrudnienie:				
	w przemyśle:				
1	w tys.	•	148,7	159,1	153,3
2	na 1000 ludności	•	67,7	71,5	67,5
	w budownictwie:				
3	w tys.	•	28,6	46,7	44,6
4	na 1000 ludności	•	13,0	21,0	19,6
5	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	147,2	159,9	100,3	104,7
6	2000 = 100	100,0	108,6	68,1	71,1
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):				
7	kobiety	57,5	56,5	52,8	53,3
8	w wieku 24 lata i mniej	28,7	22,3	23,3	22,7
9	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	40,6	50,0	18,5	24,0
10	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy	333	137	65	63
11	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 XII) w %	16,6	19,2	11,9	12,3
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH					
	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia				
12	brutto w zł	1826,36	2350,25	3067,70	3138,25
13	2000 = 100	100,0	128,7	168,0	171,8
14	w tym: w przemyśle	•	2388,70	3081,73	3181,39
15	w budownictwie	•	1905,94	2583,48	2602,66
16	Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys. pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	443,4	447,5	461,3	455,6
17	rolników indywidualnych	387,3	397,5	417,5	413,2
18	rolników indywidualnych	56,1	50,0	43,8	42,5
	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:				
19	wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	849,49	1123,46	1480,70	1580,15
20	rolników indywidualnych ^b	606,69	758,41	911,17	955,08
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA					
	Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:				
21	wodociągowej	10319,3	12381,9	13794,0	14163,2
22	kanalizacyjnej ^c	3698,5	5612,0	7308,1	7779,2
	Zużycie w gospodarstwach domowych:				
	wody z wodociągów:				
23	w hektometrach sześciennych	81,2	75,2	75,0	74,8
24	na 1 mieszkańca w m ³	37,4	34,2	33,7	32,9
	energii elektrycznej w miastach ^d :				
25	w gigawatogodzinach	1082,0	1173,5	1234,9	1259,6
26	na 1 mieszkańca w kWh	729	792	837	840

a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture used and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, since 2010 – of the Agricultural Census 2010. system and to benefits from the Pension Fund. c Including collectors. d In 2000 excluding households, whose the main

2011	2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION	No.
LABOUR MARKET (cont.)						
					Average paid employment:	
					in industry:	
146,2	141,9	142,1	145,8	150,0	in thous.	1
64,2	62,1	62,0	63,4	65,1	per 1000 population	2
					in construction:	
45,5	42,3	38,9	38,4	40,1	in thous.	3
20,0	18,5	17,0	16,7	17,4	per 1000 population	4
					Registered unemployed persons	
106,7	114,6	114,1	96,8	77,7	(as of 31 XII) in thous.	5
72,5	77,9	77,5	65,7	52,8	2000 = 100	6
					In % of registered unemployed persons	
					(as of 31 XII):	
56,8	54,8	54,9	55,9	57,4	women	7
22,1	20,6	18,9	16,8	15,6	at age 24 and less	8
29,5	31,2	34,8	38,8	35,8	out of work for longer than 1 year	9
					Registered unemployed persons (as of 31 XII)	
93	102	69	43	19	per a job offer	10
					Registered unemployment rate ^a (as of 31 XII)	
12,5	13,4	13,2	11,1	8,9	in %	11
WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS						
					Average monthly gross wages and salaries	
3314,53	3455,09	3595,98	3746,69	3851,68	in zł	12
181,5	189,2	196,9	205,1	210,9	2000 = 100	13
3378,25	3506,43	3652,50	3788,58	3888,21	of which: in industry	14
2711,05	2775,79	2833,31	2892,54	3042,76	in construction	15
					Average number of retirees and pensioners	
453,3	452,9	449,4	447,1	448,8	in thous.	16
					receiving retirement and other pensions	
412,2	412,9	410,7	409,2	411,1	paid by the Social Insurance Institution	17
41,1	39,9	38,8	37,9	37,8	farmers	18
					Average monthly gross retirement and	
					other pension in zł:	
1660,58	1746,98	1840,80	1900,33	1955,84	paid by the Social Insurance Institution	19
986,42	1053,39	1126,00	1150,49	1186,54	farmers ^b	20
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS						
					Distribution network (as of 31 XII) in km:	
14316,0	14633,2	14980,2	15274,1	15667,8	water supply	21
8291,8	8826,8	9551,9	9954,9	10306,0	sewage ^c	22
					Consumption in households:	
					water from water supply systems:	
74,9	73,8	73,4	74,8	75,7	in cubic hectometre	23
32,9	32,3	32,0	32,6	32,8	per capita in m ³	24
					electricity in urban areas ^d :	
1238,2	1216,1	1171,9	1144,2	1087,8	in gigawatt*hour	25
826	812	783	766	732	per capita in kWh	26

wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w 2005 r. i 2009 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, Rentowego. c Łącznie z kolektorami. d W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był

for calculation, estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, in 2005 and 2009 – of the Population
b Including payments from non-agricultural social security system, in case of a simultaneous right to benefits from this source of maintenance was income from a private farm in agriculture.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)					
	Zasoby mieszkaniowe ^a (w 2000 r. – zamieszkałe; stan w dniu 31 XII):				
	mieszkania:				
1	w tys.	640,2	719,7	765,7	781,1
2	na 1000 ludności	295,0	327,3	343,4	343,3
3	izby na 1000 ludności	1051,0	1216,2	1275,8	1306,7
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :				
5	na 1000 ludności	17791,9	22239,7	23796,8	24260,2
6	przeciętna 1 mieszkania	60,4	67,9	69,3	70,7
	Mieszkania oddane do użytkowania:				
	mieszkania:				
7	w tys.	5,7	9,8	14,4	11,8
8	na 1000 ludności	2,6	4,5	6,5	5,2
9	izby na 1000 ludności	10,2	17,9	24,7	20,6
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :				
10	na 1000 ludności	224,8	434,0	600,1	504,6
11	przeciętna 1 mieszkania	86,0	96,9	93,1	97,0
EDUKACJA ^b WYCHOWANIE					
	Uczniowie w szkołach ^c (stan na początku roku szkolnego) w tys.:				
12	podstawowych ^d	191,9	157,9	140,2	139,0
13	gimnazjach	69,4	95,9	79,5	76,8
14	zasadniczych zawodowych ^e	35,2	16,3	17,0	16,2
15	liceach ogólnokształcących ^f	52,0	40,7	36,3	34,5
16	liceach profilowanych	x	12,5	1,4	0,8
17	technikach ^g	49,2	27,4	32,3	32,3
18	artystycznych ogólnokształcących ^h	1,1	1,0	0,8	0,8
19	policealnych	12,3	18,8	18,9	19,9
	Absolwenci szkół ^{ci} w tys.:				
20	podstawowych	71,3 ^k	29,7	24,8	24,7
21	gimnazjów	x	31,6	27,0	26,5
22	zasadniczych zawodowych ^e	11,7	5,1	5,0	5,3
23	liceów ogólnokształcących ^f	10,4	13,0	12,6	12,1
24	liceów profilowanych	x	5,0	1,8	0,7
25	techników ^g	9,0	9,0	6,2	6,8
26	artystycznych ogólnokształcących ^h	0,1	0,2	0,1	0,1
27	policealnych	5,0	5,6	4,8	4,7
28	Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ⁱⁱ (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	14	15	12	11

a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych. b Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 w placówkach wychowania przedszkolnego. efg Łącznie: e – od roku szkolnego 2004/05 ze szkołami specjalnymi – uczniowie, 2005/06-2012/13 – absolwenci), g – z uzupełniającymi technikami (w latach szkolnych 2004/05-2013/14 k Dane obejmują absolwentów klasy VIII i VI. l Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy oraz

a Based on balances of dwelling stocks. b See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 197. education establishments. efg Including: e – since the 2004/05 school year special job-training schools, f – supplementary g – supplementary technical secondary schools (in the 2004/05-2013/14 school years – students, 2006/07-2013/14 and 6th grade. l Including special job-training schools as well as in the 2004/05-2013/14 school years with specialized

2011	2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION	No.
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)						
					<i>Dwelling stocks^a (in 2000 – inhabited; as of 31 XII):</i>	
					<i>dwellings:</i>	
791,5	804,3	814,9	824,5	836,6	<i>in thous.</i>	1
346,6	351,2	354,9	358,1	362,5	<i>per 1000 population</i>	2
1318,6	1334,5	1348,2	1359,8	1374,8	<i>rooms per 1000 population</i>	3
					<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>	
24586,4	24990,7	25340,0	25647,6	26018,0	<i>per 1000 population</i>	5
70,9	71,2	71,4	71,6	71,8	<i>average per dwelling</i>	6
					<i>Dwellings completed:</i>	
					<i>dwellings:</i>	
11,9	14,2	11,9	10,9	13,2	<i>in thous.</i>	7
5,2	6,2	5,2	4,7	5,7	<i>per 1000 population</i>	8
19,8	22,9	20,2	17,9	20,6	<i>rooms per 1000 population</i>	9
					<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>	
497,6	560,7	493,9	444,7	493,0	<i>per 1000 population</i>	10
95,4	90,3	95,1	93,9	86,3	<i>average per dwelling</i>	11
EDUCATION^b						
					<i>Pupils and students in schools^c (as of beginning of the school year) in thous.:</i>	
					<i>primary^d</i>	
140,1	139,5	139,4	150,1	162,1		12
74,4	72,3	70,3	68,9	68,5	<i>lower secondary</i>	13
15,6	14,7	13,9	14,7	13,5	<i>basic vocational^e</i>	14
33,0	31,9	30,8	29,8	29,1	<i>general secondary^f</i>	15
0,7	0,3	0,1	x	x	<i>specialized secondary</i>	16
31,3	30,5	30,0	29,6	29,4	<i>technical secondary^g</i>	17
0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	<i>general art^h</i>	18
21,5	22,5	18,7	17,1	15,1	<i>post-secondary</i>	19
					<i>Graduates in schools^{ci} in thous.:</i>	
					<i>primary</i>	
23,3	22,8	22,3	22,2	22,4		20
24,8	23,8	23,5	22,8	22,1	<i>lower secondary</i>	21
5,1	4,9	4,7	3,0	4,1	<i>basic vocational^e</i>	22
11,4	10,9	10,4	10,0	9,7	<i>general secondary^f</i>	23
0,3	0,2	0,2	0,1	x	<i>specialized secondary</i>	24
7,3	6,9	6,9	6,7	6,5	<i>technical secondary^g</i>	25
0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	<i>general art^h</i>	26
4,8	5,4	5,4	5,3	4,4	<i>post-secondary</i>	27
					<i>Graduates of basic vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schoolsⁱⁱ (excluding schools for adults) per 1000 population</i>	
11	10	10	9	9		28

na str. 197. c Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. d Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją przysposabiającymi do pracy, f – z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (w latach szkolnych 2004/05-2012/13 – uczniowie, 2006/07-2013/14 – absolwenci). h Dających uprawnienia zawodowe. i Z poprzedniego roku szkolnego. w latach szkolnych 2004/05-2013/14 z liceami profilowanymi.

c Excluding schools for adults, except post-secondary schools. d Excluding children aged 6 attending pre-primary general secondary schools (in the 2004/05-2012/13 school years – students, 2005/06-2012/13 – graduates), – graduates). h Leading to professional certification. i From the previous school year. k Data include graduates of 8th secondary schools.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE (dok.)					
1	Studenci szkół wyższych ^b (stan w dniu 30 XI) w tys.	75,1	97,4	105,8	107,2
2	Absolwenci szkół wyższych ^{bc} w tys.	12,4	18,7	23,3	23,9
3	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	24,5	21,2	19,3	20,3
4	Absolwenci szkół dla dorosłych ^d w tys.	5,0	5,5	4,4	4,4
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					
5	miejsca w przedszkolach w tys.	37,0	35,5	42,6	45,2
6	dzieci ^e w tys.	50,3	49,2	60,0	63,4
7	w przedszkolach	35,4	35,0	43,0	44,8
8	w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych	14,9	14,1	15,2	16,3
9	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat ^f	331	367	447	438
OCHRONA ZDROWIA ^g					
Pracownicy medyczni ^h (stan w dniu 31 XII):					
10	lekarze	4863	4106	4509	4307
11	lekarze dentyści	567	657	578	691
12	pielęgniarki ⁱ	9735	9242	9463	9089
13	Łóżka w szpitalach ogólnych ^k (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	44,2	38,9	39,8	38,3
Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności					
14	.....	1506	1495	1669	1586
15	Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	292	499	763	776
16	Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 XII)	528	579	589	618
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII)					
17	na 1 aptekę	4114	3798	3786	3682
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					
18	lekarskie	5,3	5,9	6,7	6,5
19	stomatologiczne	0,8	0,7	0,8	0,7
Dzieci w żłobkach ^l i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3 ^m					
20	.....	17	20	20	20
KULTURA. TURYSTYKA					
21	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	374	346	336	336
Księgozbiór bibliotek publicznych (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.					
22	.....	2983	2753	2604	2503
Czytelniczy bibliotek publicznych (łącznie z filiami i punktami bibliotecznymi) na 1000 ludności					
23	.....	175	166	140	136
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych (łącznie z filiami i punktami bibliotecznymi) ⁿ w wol.:					
24	na 1000 ludności	3665	3282	2665	2512
25	na 1 czytelnika	21,0	19,8	19,0	18,4
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności					
26	.....	2,0	2,5	2,3	2,4
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^o na 1000 ludności					
27	.....	291	284	335	339
28	Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	50	52	59	57
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności					
29	.....	867	877	805	747

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 197. b Łącznie z filiami, zamiejscowymi jednostki macierzystej poza województwem pomorskim; bez szkół resortu obrony narodowej; bez cudzoziemców. e Od 2008 r. łącznie z – nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek – zespołami wychowania przedszkolnego (do 2011 r. określanymi jako zakłady opieki zdrowotnej). f W 2014 r. do przeliczeń wskaźnika użyto liczbę dzieci w grupie z danymi resortu obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji. h Od 2005 r. pracujący bezpośrednio i łącznie z magistrami pielęgniarstwa. k Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łóżkami łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. o Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa,

a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 197. b Including branches, basic organizational the territory of Pomorskie Voivodship; excluding academies of the Ministry of National Defence; excluding foreigners. including – excluding in division according to type of establishments – pre-primary education groups and pre-primary points; institution). f In 2014 the rate was calculated using the number of children aged 3-6 in the population aged 3-5 and in half Defence, the Ministry of Interior and Administration. h Since 2005 working directly with a patient; since 2006 including places in hospital wards; since 2008 including beds and incubators for newborns. l Including nursery wards. m Until 2010 including outdoor events.

2011	2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION	No.
EDUCATION ^a (cont.)						
104,8	101,2	96,6	92,4	89,7	Students of higher education institutions ^b (as of 30 XI) in thous.	1
27,4	28,0	26,9	25,0	23,3	Graduates of higher education institutions ^{bc} in thous.	2
20,3	19,0	16,2	13,8	12,0	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.	3
4,7	5,0	4,8	3,2	4,1	Graduates of schools for adults ^d in thous.	4
48,1	51,6	53,8	56,9	58,7	Pre-primary education (as of beginning of the school year):	
71,0	74,7	80,5	76,2	70,4	places in nursery schools in thous.	5
46,8	50,6	52,1	51,8	50,7	children ^e in thous.	6
21,5	20,9	24,5	20,7	16,4	in nursery schools	7
					in pre-primary sections in primary schools	8
432	449	455	521	595	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3-6 ^f	9
HEALTH CARE ^g						
4169	4492	4525	4915	5142	Medical personnel ^h (as of 31 XII):	
625	647	630	718	775	doctors	10
9317	12570	10197	9928	10120	dentists	11
					nurses ⁱ	12
37,4	39,6	41,2	40,5	41,2	Beds in general hospitals ^k (as of 31 XII) per 10 thous. population	13
1683	1681	1712	1793	1776	In-patients in general hospitals per 10 thous. population	14
881	891	925	939	949	Out-patients departments (as of 31 XII)	15
654	682	710	684	728	Generally available pharmacies (as of 31 XII)	16
3492	3358	3234	3366	3170	Population (as of 31 XII) per 1 pharmacy	17
					Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:	
6,6	6,8	6,9	7,0	7,2	doctors	18
0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	stomatological	19
21	23	39	54	60	Children in nurseries ^l and children's clubs (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3 ^m	20
CULTURE. TOURISM						
330	323	319	322	324	Public libraries (including branches; as of 31 XII)	21
2438	2390	2360	2359	2353	Public library collections (including branches; as of 31 XII) per 1000 population in vol.	22
141	155	161	163	165	Public library borrowers (including branches and library service points) per 1000 population	23
2529	2556	2588	2533	2421	Public library loans (including branches and library service points) ⁿ in vol.:	24
17,9	16,5	16,1	15,5	14,7	per 1000 population	25
3,4	2,9	4,0	4,0	3,8	per borrower	
351	355	339	385	449	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population	26
59	59	65	69	73	Audience in theatres and music institutions ^o per 1000 population	27
705	767	803	935	1034	Museums and branches (as of 31 XII)	28
					Museum and exhibition visitors per 1000 population	29

podstawowymi jednostkami organizacyjnymi oraz zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi szkół mających siedzibę c Z poprzedniego roku akademickiego, a w 2000 r. – z roku kalendarzowego. d Z poprzedniego roku szkolnego. i punktami przedszkolnymi; od 2007 r. bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą 3-6 lat w liczbie ludności w wieku 3-5 lat i połowie rocznika 6-latków, a w 2015 r. – w wieku 3-5 lat. g Od 2012 r. łącznie z pacjentem; od 2006 r. łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska i pielęgnarska. i inkubatorami dla noworodków. l łącznie z oddziałami żłobkowymi. m Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. n W 2015 r. łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

units and teaching centres in another location of higher education institutions, which headquarters were located outside c From the previous academic year, and in 2000 – from the calendar year. d From the previous school year. e Since 2008 since 2007 excluding pre-primary education in the units performing health care activities (until 2011 defined as health care of the 6-year old population, and in 2015 – aged 3-5. g Since 2012 data include health care of: the Ministry of National persons for whom the primary workplace is a medical and nurse practice. i Including master nurses. k Excluding day excluding children's clubs. n In 2015 including interlibrary lending. o Data concern activity performed in voivodship area,

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
KULTURA. TURYSTYKA (dok.)					
1	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	34	22	19	14
2	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	6,9	6,6	6,0	5,1
3	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	731	979	1284	1108
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:					
4	radiowi	244	236	192	180
5	telewizyjni	239	229	187	175
6	Obiekty noclegowe turystyki ^a (stan w dniu 31 VII)	877	788	832	802
7	w tym hotele	74	94	135	144
8	Miejsca noclegowe ^a (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	444,1	388,5	366,0 ^b	353,1
9	Korzystający z noclegów ^a na 1000 ludności	602	612	724	717
ROLNICTWO ^c I LEŚNICTWO					
10	Użytki rolne ^{de} (stan w czerwcu) w tys. ha ...	906,8	778,7	772,3	750,2
11	w tym w dobrej kulturze rolnej w %	x	x	97,7	97,2
12	Powierzchnia zasiewów ^{ef} (stan w czerwcu) w tys. ha	617,5	571,9	594,5	567,9
w tym w %:					
13	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	73,0	70,2	71,1	69,0
14	w tym: pszenica	25,1	23,2	22,5	23,9
15	żyto	18,4	12,8	10,4	9,9
16	ziemniaki	6,5	5,2	4,5	3,6
17	buraki cukrowe	2,6	2,2	1,8	1,7
Zbiory w tys. t:					
18	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	1214,1	1308,5	1531,2	1464,1
19	w tym: pszenica	578,5	598,0	647,7	645,7
20	żyto	216,6	168,1	167,5	162,3
21	ziemniaki ^g	841,8	542,6	610,5	513,5
22	buraki cukrowe	560,9	520,7	488,4	508,1
Plony z 1 ha w dt:					
23	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	26,9	32,6	36,2	37,4
24	w tym: pszenica	37,3	45,0	48,3	47,6
25	żyto	19,1	23,0	27,1	28,9
26	ziemniaki ^g	208	183	228	248
27	buraki cukrowe	352	415	462	515
Zwierzęta gospodarskie ^e (stan w czerwcu):					
bydło:					
28	w tysiącach sztuk	247,2	189,2	180,3	195,3
29	na 100 ha użytków rolnych ^d w szt.	28,5	24,3	23,3	26,0
trzoda chlewna (w latach 2000-2009 oraz 2011-2013 – stan w końcu lipca):					
30	w tysiącach sztuk	932,8	1049,8	861,4	845,1
31	na 100 ha użytków rolnych ^d w szt.	107,6	134,8	111,5	112,7
Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^d :					
32	żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^h w kg	115,0	127,0	229,4	289,9
33	mleka krowiego w l	482	398	395	381

^a Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych (łącznie z pokojami gościnnymi według siedziby użytkownika gospodarstwa. ^d Od 2010 r. bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących o małej skali: patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo”, ust. 3 i 4 na str. 284. ^e W 2010 r. dane przyoranie (nawozy zielone). ^g Od 2010 r. bez ogrodów przydomowych. ^h Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego,

^a Since 2011 concern establishments with 10 and more bed places (including rooms for rent and agrotourism lodgings), according to the official residence of land user. ^d Since 2010 excluding land of owners of agricultural land who do not a small scale; see general notes to the chapter "Agriculture, hunting and forestry", item 3 and 4 on page 284. ^e In 2010 ploughing (green fertilizers). ^g Since 2010 excluding kitchen gardens. ^h Concerns meat: beef, veal, pork, mutton,

2011	2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION	No.
CULTURE. TOURISM (cont.)						
21	22	24	26	24	Indoor cinemas (as of 31 XII)	1
5,8	6,6	7,3	7,3	7,6	Seats in indoor cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	2
1222	1318	1216	1314	1578	Audience in indoor cinemas per 1000 population	3
179	180	181	181	180	Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:	
173	174	175	174	173	radio	4
					television	5
1154	1275	1437	1450	1512	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31 VII)	6
149	170	178	182	188	of which hotels	7
377,0	404,7	411,3	422,5	441,4	Number of bed places ^a (as of 31 VII) per 10 thous. population	8
760	819	858	956	1058	Tourists accommodated ^a per 1000 population	9
AGRICULTURE ^c AND FORESTRY						
739,4	747,3	738,3	732,4	759,9	Agricultural land ^{de} (as of June) in thous. ha	10
98,5	98,2	98,2	98,9	98,5	of which in good agricultural condition in %	11
570,4	575,3	566,5	572,0	598,6	Sown area ^{ef} (as of June) in thous. ha	12
					of which in %:	
70,1	69,9	66,6	64,2	62,7	basic cereals (including cereal mixed)	13
23,2	23,7	24,5	26,3	25,7	of which: wheat	14
10,8	10,8	11,2	9,0	8,6	rye	15
4,0	4,0	3,5	3,0	3,0	potatoes	16
1,8	1,9	1,8	1,6	1,5	sugar beets	17
					Crop production in thous. t:	
1417,3	1493,2	1511,7	1656,7	1599,8	basic cereals (including cereal mixed)	18
636,8	657,3	734,8	868,1	850,7	of which: wheat	19
157,2	184,1	193,6	173,1	158,5	rye	20
573,6	596,3	473,6	517,0	460,6	potatoes ^g	21
553,9	595,3	596,9	610,9	522,7	sugar beets	22
					Yields per 1 ha in dt:	
35,5	37,2	40,1	45,1	42,6	basis cereals (including cereal mixed)	23
48,1	48,2	52,9	57,6	55,3	of which: wheat	24
25,5	29,6	30,5	33,7	30,8	rye	25
249	256	238	297	260	potatoes ^g	26
542	556	581	666	568	sugar beets	27
					Livestock ^e (as of June):	
					cattle:	
194,7	198,5	199,2	201,3	204,3	in thousand heads	28
26,3	26,6	27,0	27,5	26,9	per 100 ha of agricultural land ^d in heads	29
					pigs (in years 2000-2009 and 2011-2013 – as of the end of July):	
798,1	744,9	708,4	756,7	761,6	in thousand heads	30
107,9	99,7	95,9	103,3	100,2	per 100 ha of agricultural land ^d in heads	31
					Production per 1 ha of agricultural land ^d :	
324,8	321,4	302,5	387,5	385,2	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^h in kg	32
415	441	486	489	461	of cows' milk in l	33

i kwaterami agroturystycznymi). b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. c Dane działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą Powszechnego Spisu Rolnego. f Od 2010 r. bez powierzchni upraw trwałych, ogrodnów przydomowych oraz upraw na wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyny; w wadze poubojowej ciepłej.

b Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook. c Data are presented conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on data of the Agricultural Census. f Since 2010 excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
ROLNICTWO ^a I LEŚNICTWO (dok.)					
	Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^b :				
1	ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg	366,6	823,1	922,2	884,0
2	ziemniaki w kg	172,4	190,1	230,4	296,8
3	buraki cukrowe w kg	618,6	668,7	632,3	672,1
4	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w kg	55,7	97,3	192,6	239,4
5	mleko krowie w l	205,4	269,6	303,8	310,3
	Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{bde} w kg:				
6	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	131,1	124,9	129,2	131,3
7	wapniowych	72,5	81,2	37,4	61,5
8	Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu; w 2000 r. – stan w dniu 31 XII) na 100 ha użytków rolnych ^{be} w szt.	5,1	5,8	6,5	6,2
9	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	665,6	674,3	679,1	680,5
	Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):				
10	w tys. hektarów	649,0	657,0	661,4	662,7
11	na 1 mieszkańca w ha	0,3	0,3	0,3	0,3
12	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	35,5	35,9	36,1	36,2
13	Pozyskanie drewna (grubizny; bez zadrzewień) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	313,5	368,6	383,6	409,3
PRZEMYSŁ					
	Produkcja sprzedana przemysłu:				
14	w milionach złotych (ceny bieżące)	29364,9	42280,0	55623,9	63217,3
15	rok poprzedni = 100 (ceny stałe) ^f	111,7	104,1	97,2	112,6
16	2005 = 100 (ceny stałe)	*	100,0	126,7	142,7
17	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	188546	284251	349622	412373
18	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	13541	19244	25000	27841
BUDOWNICTWO					
	Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^g (ceny bieżące):				
19	w milionach złotych	4696,9	4571,4	10951,9	10976,8
20	w tym sektor prywatny w %	98,8	98,0	98,8	98,6
21	na 1 mieszkańca w zł	2166	2081	4922	4834
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 XII					
	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^h :				
22	w kilometrach	1490	1259	1233	1241
23	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	8,1	6,9	6,7	6,8
	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):				
24	w kilometrach	11519	11499	11873	12224
25	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	63,0	62,9	64,8	66,8
	Samochody osobowe zarejestrowane ⁱ :				
26	w tysiącach sztuk	625,7	724,9	966,1	1011,1
27	na 1000 ludności	288	330	433	444

a Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. b Od 2010 r. bez gruntów posiadaczy użytków rolnych rolniczą o małej skali; patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo”, ust. 3 i 4 na str. 284. c Dotyczy gospodarczym. e W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. f Patrz uwagi ogólne, ust. 11 pkt 2 na str. 27. Polskich Kolei Państwowych (PKP), od 2005 r. również innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

a Data are presented according to the official residence of land user. b Since 2010 excluding land of owners of agricultural activities on a small scale; see general notes to the chapter „Agriculture, hunting and forestry”, item 3 and 4 farming year. e In 2010 data of the Agricultural Census. f See general notes, item 11 point 2 on page 27. g Realized by well as since 2005 also of other entities which are administrators of railway infrastructure. i See general notes to the

2011	2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION	No.
AGRICULTURE ^a AND FORESTRY (cont.)						
1055,8	1099,4	997,4	1112,9	944,2	Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land ^b :	
230,4	299,4	318,0	304,8	304,3	basic cereal grains (including cereal mixed) in kg	1
754,5	726,6	879,3	773,8	711,8	potatoes in kg	2
					sugar beets in kg	3
289,3	281,0	306,6	378,1	365,8	animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in kg	4
326,9	348,8	361,6	407,3	409,0	cows' milk in l	5
					Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^{bde} in kg:	
139,3	138,5	153,9	142,8	126,0	mineral or chemical (including mixed fertilizers)	6
49,1	39,0	66,9	64,6	46,7	lime	7
					Agricultural tractors (as of June; in 2000 – as of 31 XII) per 100 ha of agricultural land ^{de} in units	8
681,1	682,1	682,9	683,1	683,5	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha	9
					Forest areas (as of 31 XII):	
663,4	664,4	665,2	665,5	665,8	in thous. hectares	10
0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	per capita in ha	11
36,2	36,3	36,3	36,3	36,4	Forest cover (as of 31 XII) in %	12
430,9	432,8	450,7	473,7	479,4	Removals (timber; excluding plantings) per 100 ha of forest area in m ³	13
INDUSTRY						
77902,1	84431,1	81082,6	84759,4	82287,9	Sold production of industry:	
					in million zlotys (current prices)	14
110,3	103,3	101,1	109,7	106,9	previous year = 100 (constant prices) ^f	15
157,4	162,6	164,4	180,3	192,7	2005 = 100 (constant prices)	16
532773	594983	570663	581224	548531	per employee in zl (current prices)	17
34179	36922	35369	36871	35704	per capita in zl (current prices)	18
CONSTRUCTION						
12652,3	11398,8	12021,3	10601,4	12038,8	Sales of construction and assembly production ^g (current prices):	
98,8	98,4	99,0	99,0	99,4	in million zlotys	19
5551	4985	5244	4612	5224	of which private sector in %	20
					per capita in zl	21
TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS – as of 31 XII						
1238	1237	1214	1221	1218	Railway lines operated – standard gauge ^h :	
6,8	6,8	6,6	6,7	6,7	in kilometres	22
					per 100 km ² of total area in km	23
12391	12575	12851	13000	13382	Hard surface public roads (urban and non-urban):	
67,7	68,7	70,2	71,0	73,1	in kilometres	24
					per 100 km ² of total area in km	25
1066,5	1107,3	1150,8	1193,8	1237,9	Registered passenger cars ⁱ :	
467	484	501	519	536	in thousand units	26
					per 1000 population	27

nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność mięsą: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego i drobiowego; w wadze poubojowej ciepłej. d W roku g Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. h Dane dotyczą sieci kolejowej i Patrz uwagi ogólne do działu „Transport. Telekomunikacja. Gospodarka morską”, ust. 1 na str. 327.

agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct on page 284. c Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. d In construction units – by place of performing works. h Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP), as chapter "Transport. Telecommunications. Maritime economy", item 1 on page 327.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 XII (dok.)					
1	Placówki pocztowe ^a :				
	w liczbach bezwzględnych	468	476	497	508
2	na 100 tys. ludności	21,5	21,6	22,3	22,3
3	Telefoniczne łącza główne ^b :				
	w tys.	648,1	697,6	495,4	506,6
4	na 1000 ludności	298,3	317,2	222,2	222,6
HANDEL					
5	Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):				
	w milionach złotych	16858,1	19734,0	26742,1	28395,8
6	na 1 mieszkańca w zł	7774	8982	12019	12505
7	Sklepy (stan w dniu 31 XII) w tys.	24,7 ^c	21,4	24,1	21,6
8	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	88 ^c	103	92	105
FINANSE PUBLICZNE					
Budżety gmin ^d:					
Dochody:					
9	w milionach złotych	1639,8	2601,0	3754,7	4244,3
10	na 1 mieszkańca w zł	1253	1932	2712	2978
Wydatki:					
11	w milionach złotych	1720,4	2629,1	4038,6	4672,2
12	na 1 mieszkańca w zł	1315	1953	2917	3278
Budżety miast na prawach powiatu:					
Dochody:					
13	w milionach złotych	1692,0	2406,7	3209,8	3780,1
14	na 1 mieszkańca w zł	1968	2828	3819	4472
Wydatki:					
15	w milionach złotych	1834,3	2346,1	3675,4	4117,0
16	na 1 mieszkańca w zł	2134	2757	4373	4870
Budżety powiatów:					
Dochody:					
17	w milionach złotych	713,8	788,3	1162,6	1277,8
18	na 1 mieszkańca w zł	545	586	840	896
Wydatki:					
19	w milionach złotych	716,4	805,0	1222,7	1353,3
20	na 1 mieszkańca w zł	547	598	883	949
Budżet województwa:					
Dochody:					
21	w milionach złotych	185,7	391,1	1179,7	724,6
22	na 1 mieszkańca w zł	86	178	530	319
Wydatki:					
23	w milionach złotych	212,5	442,8	1276,7	872,0
24	na 1 mieszkańca w zł	98	202	574	384

a Dane dotyczą poczty publicznej (operator wyznaczony; do 2012 r. operator publiczny); w 2000 r. placówki pocztowe nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów. d Bez dochodów i wydatków gmin mających a Data concern public post (the appointed operator; until 2012 – the public operator); in 2000 post offices and comparable due to change in 2004 the method of shop survey. d Excluding revenue and expenditure of gminas which

2011	2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION	No.
TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS – as of 31 XII (cont.)						
504	499	469	442	439	<i>Postal offices ^a:</i>	
					<i>in absolute numbers</i>	1
22,1	21,8	20,4	19,2	20,0	<i>per 100 thous. population</i>	2
					<i>Telephone main line ^b:</i>	
411,5	370,8	359,0	340,6	319,9	<i>in thous.</i>	3
180,2	161,9	156,4	148,0	138,6	<i>per 1000 population</i>	4
TRADE						
					<i>Retail sales of goods (current prices):</i>	
31219,2	33299,4	34423,3	35433,1	37976,0	<i>in million zlotys</i>	5
13697	14562	15016	15414	16477	<i>per capita in zl</i>	6
20,3	21,8	19,5	20,5	21,4	<i>Shops (as of 31 XII) in thous.</i>	7
112	105	118	112	108	<i>Number of population (as of 31 XII) per 1 shop</i>	8
PUBLIC FINANCE						
					Budgets of gminas ^d:	
					<i>Revenue:</i>	
4560,1	4671,5	4854,2	5153,1	5409,4	<i>in million zlotys</i>	9
3177	3235	3346	3535	3693	<i>per capita in zl</i>	10
					<i>Expenditure:</i>	
4809,2	4755,5	4833,3	5214,6	5326,7	<i>in million zlotys</i>	11
3351	3293	3332	3577	3636	<i>per capita in zl</i>	12
					Budgets of cities with powiat status:	
					<i>Revenue:</i>	
3806,8	4798,9	4611,7	4687,4	4753,2	<i>in million zlotys</i>	13
4510	5695	5479	5573	5660	<i>per capita in zl</i>	14
					<i>Expenditure:</i>	
4427,9	4942,0	4572,1	4619,6	4545,6	<i>in million zlotys</i>	15
5246	5865	5432	5492	5413	<i>per capita in zl</i>	16
					Budgets of powiaty:	
					<i>Revenue:</i>	
1404,5	1288,1	1337,5	1415,3	1425,0	<i>in million zlotys</i>	17
979	892	922	971	973	<i>per capita in zl</i>	18
					<i>Expenditure:</i>	
1415,4	1316,5	1337,6	1388,2	1413,0	<i>in million zlotys</i>	19
986	912	922	952	965	<i>per capita in zl</i>	20
					Budget of voivodship:	
					<i>Revenue:</i>	
878,3	887,1	845,5	890,3	842,2	<i>in million zlotys</i>	21
385	388	369	387	365	<i>per capita in zl</i>	22
					<i>Expenditure:</i>	
954,1	919,8	830,6	818,8	802,2	<i>in million zlotys</i>	23
419	402	362	356	348	<i>per capita in zl</i>	24

i placówki usług telekomunikacyjnych. b Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. c Dane również status miasta na prawach powiatu.

telecommunication service offices. b Data concern operators of the public telecommunication network. c Data are not are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^a					
	Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				
1	w milionach złotych	7239,3	7403,7	17583,7	13062,1
2	na 1 mieszkańca w zł	3338	3370	7903	5753
	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				
3	w milionach złotych	79875,8	98275,9	129361,9	139259,8
4	na 1 mieszkańca w zł	36770	44690	58007	61200
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON ^b – stan w dniu 31 XII					
5	Ogółem	199265	226421	249262	260202
6	na 10 tys. ludności	917,3	1029,6	1117,7	1143,5
	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	45896	56968	63945	66347
8	1999 = 100	110,8	137,6	154,4	160,2
	w tym:				
9	spółdzielnie	1145	1118	1063	1062
10	spółki handlowe	13488	17724	20929	22027
	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2897	3492	4065	4151
12	spółki cywilne	15701	15111	15948	16304
	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	153369	169453	185317	193855
14	1999 = 100	106,9	118,1	129,1	135,1
15	na 10 tys. ludności	706,0	770,6	831,0	851,9
RACHUNKI REGIONALNE ^c					
	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				
16	w milionach złotych	•	•	•	81784
17	na 1 mieszkańca w zł	•	•	•	36017
	Produkt krajowy brutto (ceny stałe) – rok poprzedni = 100	•	•	•	•
	Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				
19	w milionach złotych	•	•	•	71938
20	na 1 mieszkańca w zł	•	•	•	31681
	Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				
21	w milionach złotych	•	•	•	52471
22	na 1 mieszkańca w zł	•	•	•	23108
	Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych – rok poprzedni = 100	•	•	•	•

a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. b Bez osób opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika; patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”, ust. 13 na str. 392.

a Data for 2000 are not comparable due to amendments of the Act of Accounting in 2002. b Excluding persons in the previous edition of the Yearbook; see general notes to the chapter "Regional accounts" item 13 on page 392.

2011	2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION	No.
INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^a						
13943,3	14855,1	13826,8	15112,4	16772,3	Investment outlays (current prices):	
6118	6496	6031	6574	7277	in million zlotys	1
					per capita in zl	2
152216,5	163301,8	171797,1	184113,6	196479,8	Gross value of fixed assets (as of 31 XII;	
66659	71309	74831	79977	85141	current book-keeping prices):	
					in million zlotys	3
					per capita in zl	4
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER ^b – as of 31 XII						
258197	265033	271784	275990	281861	Total	5
1130,7	1157,3	1183,8	1198,9	1221,4	per 10 thous. population	6
68409	72417	75400	78227	81462	Legal persons and organizational entities	
165,2	174,9	182,1	188,9	196,7	without legal personality	7
					1999 = 100	8
					of which:	
1036	1039	1038	1053	1057	cooperatives	9
23051	24565	26431	27960	30281	commercial companies	10
					of which with foreign capital	
4225	4382	4555	4678	4734	participation	11
16654	17012	17253	17460	17614	civil law partnerships	12
189788	192616	196384	197763	200399	Natural persons conducting economic	
132,3	134,2	136,9	137,8	139,7	activity	13
831,1	841,1	855,4	859,1	868,4	1999 = 100	14
					per 10 thous. population	15
REGIONAL ACCOUNTS ^c						
89013	94537	95039	97833		Gross domestic product (current prices):	
39054	41341	41457	42558		• in million zlotys	16
					• per capita in zl	17
105,6	102,8	100,9	102,7		Gross domestic product (constant prices)	
					– previous year = 100	18
78218	83754	84369	86749		Gross value added (current prices):	
34318	36626	36803	37737		• in million zlotys	19
					• per capita in zl	20
55455	57705	58450	59887		Gross nominal disposable income in the	
24330	25234	25497	26051		households sector:	
					• in million zlotys	21
					• per capita in zl	22
101,5	100,7	100,4	102,6		Gross real disposable income in the	
					households sector – previous year = 100	23

prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. c Dane za lata 2010-2013 zmieniono w stosunku do

tending private farms in agriculture. c Data for 2010-2013 have been changed in relation to data published

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE
GEOGRAPHIC LOCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, i minutach <i>In degrees and minutes</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Extreme points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna) – przylądek Rozewie	Władysławowo	54°50'	x	<i>in the north (northern geographic latitude) – cape Rozewie</i>
na południe (szerokość geograficzna północna) – Stare Gronowo	Debrzno	53°29'	x	<i>in the south (northern geographic latitude) – Stare Gronowo</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia) – Zalesin	Ustka	16°42'	x	<i>in the west (eastern geographic longitude) – Zalesin</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia) – Piaski	Krynica Morska	19°39'	x	<i>in the east (eastern geographic longitude) – Piaski</i>
Rozciągłość: z południa na północ	-	1°21'	150	<i>Extent: from south to north</i>
z zachodu na wschód	-	2°57'	191	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

S o u r c e: data of the Geodesy and Cartography Inspectorate of the Pomorskie Voivodship Office in Gdańsk.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII

AREA AND BORDERS IN 2015

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W % <i>In %</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	18310	x	<i>Area in km²</i>
Długość granic w km	962	100,0	<i>Length of borders in km</i>
lądowych	703	73,1	<i>land borders</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
warmińsko-mazurskim	196	20,4	<i>warmińsko-mazurskie</i>
kujawsko-pomorskim	249	25,9	<i>kujawsko-pomorskie</i>
wielkopolskim	66	6,9	<i>wielkopolskie</i>
zachodniopomorskim	191	19,9	<i>zachodniopomorskie</i>
z Rosją	1	0,1	<i>with Russia</i>
morskich (bez półwyspu Helskiego)	259	26,9	<i>sea borders (without Hel Peninsula)</i>
Na 1000 km ² powierzchni przypada granic w km	52,5	x	<i>Borders in km per 1000 km² of area</i>

U w a g a. Powierzchnia ogólna województwa według podziału administracyjnego obejmuje obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych, tj. część Zalewu Wiślanego wraz z wodami portów oraz wody portów Zatoki Gdańskiej i portów graniczących z wodami morza terytorialnego.

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w oparciu o dane PRG (Państwowy Rejestr Granic).

N o t e. The total area of the voivodship according to the administrative division includes a land area (including inland waters) as well as a part of internal seawaters, i.e. a part of the Wisła Bay including waters of ports and waters of the Gulf of Gdańsk and ports bordering on territorial sea waters.

S o u r c e: data of the Geodesic and Cartographic Documentation Center based on data of the National Register of Boundaries.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above the sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt – Wieżycza ...	Stężycza	329	<i>The highest point – Wieżycza</i>
Najniżej położony punkt – rów w Cedrach Małych	Cedry Wielkie	-1,5	<i>The lowest point – ditch in Cedry Małe</i>

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

S o u r c e: data of the Geodesy and Cartography Inspectorate of the Pomorskie Voivodship Office in Gdańsk.

TABL. 4. WIĘKSZE RZEKI
PRINCIPAL RIVERS

RZEKI ^a <i>RIVERS ^a</i>	Recypient ^b <i>Recipient ^b</i>	Długość całkowita <i>Total length</i>	W tym na terenie województwa <i>Of which on the voivodship territory</i>
		w km <i>in km</i>	
Wisła	Morze Bałtyckie	1022,4	86,9
Brda	Wisła	249,2	135,6
Wda (Czarna Woda)	Wisła	203,2	142,8
Wierzyca	Wisła	177,0	177,0
Stupia	Morze Bałtyckie	157,6	157,6
Łeba	Morze Bałtyckie	135,3	135,3
Wieprza	Morze Bałtyckie	130,7	67,9
Liwa	Nogat	114,7	88,7
Łupawa	Morze Bałtyckie	112,9	112,9
Radunia	Motława	87,4	87,4
Nogat	Zalew Wiślany	62,7	51,8
Czernica	Gwda	55,1	51,8
Motława	Martwa Wisła	42,2	42,2

^a Uszeregowane w porządku hydrograficznym. ^b Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ.

Ź r ó d ł o: Wydział Katastru Wodnego – Departament Planowania i Zasobów Wodnych, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, na podstawie Mapy Podziału Hydrograficznego Polski w skali 1:10000.

^a Listed according to hydrographic order. ^b River or reservoir into which the water flows.

S o u r c e: Planning and Water Resources Department, National Water Management Authority, on the basis of Raster Hydrographical Map of Poland at a scale 1:10000.

TABL. 5. WIĘKSZE I GŁĘBSZE JEZIORA
LARGER AND DEEPER LAKES

JEZIORA LAKES	Gmina Gmina	Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha	Głębokość maksymalna w m Maximum depth in m
WEDŁUG POWIERZCHNI			
BY AREA			
Łebsko	Smoldzino, Wicko	7033,7	6,3
Gardno	Smoldzino	2270,8	2,6
Żarnowieckie	Gniewino	1412,7	19,4
Charzykowskie	Chojnice	1346,9	30,5
Wdzydze Południowe	Karsin, Dziemiany	932,8	68,0
Dzierzgoń	Prabuty	780,6	15,0
Raduńskie Dolne	Chmielno	689,7	35,4
Karsińskie	Chmielno	681,5	27,1
Sarbsko	Wicko	618,6	3,2
Szczytno Wielkie	Rzecenica, Przechlewo, Człuchów	587,5	21,4
Bobięcińskie Wielkie	Miastko	518,5	48,0
WEDŁUG GŁĘBOKOŚCI			
BY DEPTH			
Wdzydze Południowe	Karsin, Dziemiany	932,8	68,0
Bobięcińskie Wielkie	Miastko	518,5	48,0
Mausz	Sulęcyno	398,6	45,0
Gwiazdy	Lipnica	206,2	43,7
Raduńskie Górne	Stężycza	379,7	43,0
Ostrowite	Chojnice	265,7	43,0
Borzechowskie Wielkie	Zblewo	229,8	43,0
Wielewskie	Karsin	156,1	40,5
Ocypel Wielki	Lubichowo	105,1	40,0

^a Zwierciadła wody i wysp na jeziorze.

Źródło: Wydział Katastru Wodnego – Departament Planowania i Zasobów Wodnych, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, na podstawie Mapy Podziału Hydrograficznego Polski w skali 1:10000 (w zakresie powierzchni jezior) oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Gdańsku.

^a Water and island lake level.

Source: Planning and Water Resources Department, National Water Management Authority, on the basis of Raster Hydrographical Map of Poland at a scale 1:10000 (in regard to lakes area) and Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Gdańsk.

TABL. 6. TEMPERATURY POWIETRZA
AIR TEMPERATURES

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C Temperatures in °C						
		średnie ^a average ^a				skrajne extreme		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme temperatures
		1971–2000	1991–2000	2001–2010	2015	maksimum maximum	minimum minimum	
Chojnice	164	7,3	7,6	7,9	9,0	36,3	-25,7	62,0
Hel	1	8,1	8,4	8,7	9,6	33,7	-18,2	51,9
Łeba	2	7,7	8,0	8,3	9,1	37,2	-25,0	62,2

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 7. OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIE NIE I ZACHMURZENIE
ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m Station elevation above the sea level in m	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm			Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznienie w h Insolation in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a Average cloudiness in octants ^a	
		1971–2000	1991–2000	2001–2010				2015
Chojnice	164	547	574	670	433	3,7	1921	5,5
Hel	1	578	590	623	519	4,2	•	5,0
Łeba	2	632	638	703	493	5,6	2106	5,3

a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). b Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

Uwagi ogólne

1. Informacje o stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1034).

Ewidencja ta wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji „grunty zabudowane i zurbanizowane”), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji „wody śródlądowe stojące”) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 909, z późniejszymi zmianami). Wyłączenie użytków rolnych zaliczanych do klas bonitacyjnych I-III, a także klas bonitacyjnych IV-VI wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego oraz gruntów leśnych wymaga decyzji zezwalających na takie wyłączenie. Do 2008 r. rada gminy mogła podjąć uchwałę o objęciu ochroną na jej obszarze również gruntów rolnych IV klasy bonitacyjnej pochodzenia mineralnego. Od 2009 r. do 4 IX 2014 r. przepisy ustawy nie miały zastosowania do użytków rolnych położonych w granicach administracyjnych miast.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI – najniższą.

2. Dane o gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

General notes

1. Information regarding the geodesic status and directions of voivodship land use is classified according to ownership and register groups of land included in the land register introduced by the decree of the Minister of Regional Development and Construction, dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (uniform text Journal of Laws 2016 item 1034).

A land register introduced since 2002 changes primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previously was included in the item “built-up and urbanized land”), land under ponds (included in the item “standing inland water”) as well as ditches (which accounted for a separate item) in agricultural land.

Data regarding agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes concern land, for which payments and fees were collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text Journal of Laws 2015 item 909, with later amendments). Designation of agricultural land included in quality classes I-III as well as quality classes IV-VI comprised of origin soils and designation of forest land for above purposes requires a decision to allow such designation. Until 2008 a gmina council might also resolve to protect IV quality class land of mineral origin, located within the gmina. From 2009 to 4 IX 2014 the provisions of the Law did not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest.

2. Data regarding devastated and degraded land requiring reclamation and management concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

3. Informacje o poborze i zużyciu wody dotyczą:

1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” – jednostek organizacyjnych (włączając fermy przemysłowego chowu zwierząt oraz zakłady zajmujące się produkcją roślinną) wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków.

Od 2003 r. uwzględnia się w województwach nadmorskich wielkość poboru z morskich wód wewnętrznych, które obejmują na terenie województwa pomorskiego:

- część Zatoki Gdańskiej zamkniętą linią łączącą określone punkty geograficzne na Mierzei Helskiej i Mierzei Wiślanej;
- część Zalewu Wiślanego, znajdującą się na południowy zachód od granicy państwowej między Rzeczypospolitą Polską a Federacją Rosyjską na tym Zalewie;
- wody portów określone od strony morza linią łączącą najdalej wysunięte w morze stałe urządzenia portowe, stanowiące integralną część systemu portowego;

2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;

3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1 i 3 na str. 59. Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

3. Information regarding water withdrawal and consumption concerns:

1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, forestry and fishing)” – organizational entities (including industrial livestock farming and crop production plants) making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually.

Since 2003 is considered in seaside voivodships largeness withdrawal with internal seawaters, which include in Pomorskie Voivodship:

- a part of Gulf of Gdańsk enclosed by the line connecting specific geographical points on the Hel Peninsula and on the Wisła Peninsula;
- a part of Wisła Bay situated to the southern west of the national border between Republic of Poland and Russian Federation on the Bay;
- ports' waters defined from the sea side by a line connecting the furthest extended in the sea port stationary installations constituting an integral part of the port system;

2) in the item “irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds” – agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fish ponds of 10 ha and more in area;

3) in the item “exploitation of water supply network” – all entities responsible for the management of the water supply network (including housing cooperatives, water companies, waterworks and workplaces etc.).

4. Data regarding wastewater concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 3, points 1 and 3 on page 59. Data regarding equipment with wastewater treatment plants concern the same entities.

Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground or to sewage network from production entities (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water comprises wastewater with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych, względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie odprowadzanych ścieków, np. biologiczne z podwyższonym usuwaniem biogenów lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne, zakwalifikowano do najwyższego stopnia oczyszczania (z podwyższonym usuwaniem biogenów biologicznego lub chemicznego).

Dane o **oczyszczalniach ścieków komunalnych** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni, jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

- is discharged in waters by a separate sewage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated wastewater** concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e. solid bodies and fats subject to settlement or floatation.

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of wastewater, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from wastewater.

Increased biogene removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment of discharged wastewater, e.g. biological with increased biogene removal or mechanical, chemical and biological, was classified as the highest degree of the treatment process (with increased biogene removal, biological or chemical).

Data regarding **municipal wastewater treatment plants** concern those of them, which are used to treat wastewater drained off to treatment plants by sewage network, regardless of the form of ownership of the plants or sewage networks. Data do not include household treatment plants or treatment plants processing only transported wastewater (i.e. wastewater treatment plants not working within sewage network).

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego, w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej. W przypadku gdy miasto obsługiwane jest przez kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o zakwalifikowaniu miasta do obsługiwanego przez poszczególne rodzaje oczyszczalni ścieków decyduje przewaga ilości ścieków oczyszczanych przez dany rodzaj oczyszczalni.

5. Informacje o emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późniejszymi zmianami).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została na drodze pomiarów lub na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

Data on population connected to wastewater treatment plants are presented on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of the population served by wastewater treatment plants working on sewage network. When an urban area is served by several treatment plants with various methods of treatment, the predominate amount of wastewater treated by a given treatment plant determines the classification of the urban area in the appropriate type of wastewater treatment plant.

5. Information regarding emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality concerns organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40, with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually which i.a. assures comparability of data, may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high threshold of pollutant emission.

Data regarding particulate emission concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding gas emission concern: sulphur dioxide, carbon oxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).

Data regarding particulate and gas emission include organized emission (from technological and heating facilities) and non-organized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading, from production halls etc.).

The emission volumes of different pollutant types from various sources were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

6. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwaty przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1651, z późniejszymi zmianami); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów lub Ministra Środowiska, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Parki narodowe tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk: przyrodniczych, roślin, zwierząt lub grzybów.

Rezerwaty przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska: roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

6. Nature protection consists in maintaining, sustainable use and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protections are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological areas, landscape-nature complexes, Natura 2000 areas, monuments of nature, plant, animal and fungi species protection.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (uniform text Journal of Laws 2015 item 1651, with later amendments); the forms are created by way of the decree of the Council of Ministers or the Minister of the Environment, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

National parks include protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected.

National parks are created to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats of plants, animals or fungi.

Nature reserves include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state – ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, wychodnie skalne, skarpy, itp.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Sieć **Natura 2000** obejmuje obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO), które do czasu utworzenia w drodze aktu prawnego są obszarami mającymi znaczenie dla Wspólnoty (OZW). Podstawą prawną jej funkcjonowania są: dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, określająca kryteria do wyznaczania ostoi dla gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem oraz dyrektywa Rady 92/43/EEG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, określająca zasady ochrony pozostałych gatunków zwierząt, a także roślin i siedlisk przyrodniczych oraz procedury ochrony obszarów szczególnie ważnych przyrodniczo.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany. Informacje o odpadach za lata 2000-2012 opracowane zostały w oparciu o Ustawę z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach. Dane o odpadach od 2013 r. opracowano w oparciu o Ustawę z dnia 14 XII 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013 r. poz. 21, z późniejszymi zmianami).

Prezentowane rodzaje odpadów są zgodne z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 XII 2014 r. (Dz. U. 2014 poz. 1923).

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

Ecological areas are worth protecting fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, rock outcrops, scarps, etc.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth protecting due to their scenic or aesthetic features.

Natura 2000 network includes Special Protection Areas (SPA) and Special Areas of Conservation (SAC) that until the creation by way of legal act are Sites of Community Importance (SCI). The legal basis for its functioning are: Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council on the conservation of wild birds, that specifies the criteria to designate and manage special protection areas for endangered bird species as well as the Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora, that specifies the rules of protection of the rest of the animal and plant species as well as natural habitats and the procedures of protection of especially important natural areas.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien bushes, sources, waterfalls, exsurgents, stones, ravines, erratic boulders and caves.

7. Waste means any substance or object which the holder discards or intends, or is required to discard. Data on waste for 2000-2012 have been compiled on the basis of the Law on Waste of 27 IV 2001. Data on waste since 2013 have been compiled on the basis of the Law on Waste, dated 14 XII 2012 (Journal of Laws 2013 item 21, with later amendments).

Types of waste presented are consistent with the waste catalogue introduced by the decree of the Minister of the Environment dated 9 XII 2014 (Journal of Laws 2014 item 1923).

Od 2014 r. dane dotyczące odpadów odzyskanych i nieszkodliwionych obejmują odpady zagospodarowane przez wytwórcę we własnym zakresie. Dane za lata poprzednie dotyczą odpadów odzyskanych i nieszkodliwionych zarówno we własnym zakresie, jak i przekazanych innym odbiorcom w celu odzysku lub unieszkodliwienia.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się jakiegokolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów. Pełna definicja odzysku odpadów zawarta jest w ustawie z dnia 14 XII 2012 r. o odpadach.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady umieszczone na składowiskach i obiektach unieszkodliwiania odpadów (w tym hałdach, stawach osadowych własnych i innych).

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie odpadów, które obejmuje: wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę, tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów, magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrehabilitowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowych poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

Since 2014 data on waste recovered and disposed have included waste treated by waste producer on its own. Data on waste recovered and disposed for previous years included waste treated both by waste producer on its own and transferred to other recipient for recovery or disposal.

*Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).*

***Recovery of waste** shall mean any operation the principal result of which is waste serving a useful purpose by replacing other materials. Full definition of waste recovery is included in the Law of Waste dated 14 XII 2012.*

***Disposal of waste** shall mean any operation which is not recovery even when the operation has as a secondary consequence the reclamation of substances or energy.*

***Landfilled waste** is understood as waste transferred to landfill areas and waste facilities (including on own and other heaps, settling ponds).*

***Waste storage** means a temporary waste accumulation, which includes: preliminary storage of waste by its producer, temporary storage of waste by the unit collecting waste, storage of waste by the unit processing waste.*

*Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.*

***Reclaimed waste landfills** are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.*

8. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Prezentowane dane dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz osób fizycznych i spółek cywilnych prowadzących działalność gospodarczą – prowadzących księgi przychodów i rozchodów), jednostek prowadzących działalność zaklasyfikowaną według PKD 2007 do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, a także spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę pracujących.

9. Fundusze ekologiczne – fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Narodowy i wojewódzkie, a także do 2009 r. powiatowe i gminne) – są to fundusze tworzone m.in. z opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych m.in. za: emisję zanieczyszczeń powietrza, umieszczanie odpadów na składowisku oraz pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi), kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, spłat pożyczek udzielonych inwestorom.

Dane dotyczące funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Narodowego i wojewódzkich) prezentuje się w ujęciu memoriałowym (z wyjątkiem kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska – w ujęciu kasowym).

Od 2010 r. do zadań powiatów i gmin należy finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w wysokości nie mniejszej niż kwota wpływów z tytułu opłat i kar środowiskowych, stanowiących dochody budżetów powiatów i gmin, pomniejszona o nadwyżkę z tytułu tych dochodów przekazaną do funduszy wojewódzkich.

8. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

The presented data refer to: legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing more than 9 persons (with the exception of private farms in agriculture as well as natural persons and civil law partnerships conducting economic activity – keeping the so-called revenues and expenses books), budgetary entities conducting economic activity classified according to NACE Rev. 2 to the section "Public administration and defence; compulsory social security" as well as water and sewage companies, regardless of the number of employees.

9. Ecological funds – environmental protection and water management funds (National and voivodship as well as, until 2009, powiat and gmina) – are funds created from income originating i.a. from payments for use of natural environment (i.e. payments collected i.a. for: emission of air pollutants, placement of waste in the landfill as well as withdrawal and use of water and releasing wastewater into water or the ground), the fines for violating environmental protection requirements, the repayments of loans granted for investors.

Data concerning environmental protection and water management funds (National and voivodship) are presented on accrual basis (excluding fines for violating environmental protection requirements – on cash basis).

Since 2010 the objective of powiat and gmina is to finance environmental protection and water management in the amount at least equal to the amount of income from environmental payments and fines, consisting powiat and gmina budgets incomes and reduced by surplus of these incomes that is transferred to voivodship funds.

TABL. 1 (8). STAN GEODEZYJNY ^a, KIERUNKI I ZMIANY W WYKORZYSTANIU POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA

Stan w dniu 1 I

GEODESIC STATUS ^a, DIRECTIONS AND CHANGES OF VOIVODSHIP LAND USE

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2005	2010	2016		2005	2016
		w ha <i>in ha</i>		przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do 2015 r. <i>increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2015</i>	na 1000 ludności ^b w ha <i>per 1000 population ^b in ha</i>	
Powierzchnia ogólna ^c	1829288	1831034	1831034	0	834	793
Total area ^c						
Użytki rolne	942562	929232	918497	-1739	430	398
<i>Agricultural land</i>						
grunty orne	708075	707083	700709	-605	323	304
<i>arable land</i>						
sady	5470	5008	4540	-53	2	2
<i>orchards</i>						
łąki trwałe	117055	112461	110792	-505	53	48
<i>permanent meadows</i>						
pastwiska trwałe	76147	71904	70510	-445	35	31
<i>permanent pastures</i>						
grunty rolne zabudowane	22144	20708	19995	-88	10	9
<i>agricultural built-up areas</i>						
grunty pod stawami	696	505	856	+46	0	0
<i>lands under ponds</i>						
grunty pod rowami	12976	11561	11095	-89	6	5
<i>lands under ditches</i>						
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	676976	685717	691228	+736	309	300
<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>						
las	669274	677673	682783	+539	305	296
<i>forests</i>						
grunty zadrzewione i zakrzewione	7702	8043	8445	+197	4	4
<i>woody and bushy land</i>						
Grunty pod wodami	70440	73925	74287	+88	32	32
<i>Lands under waters</i>						
morskimi wewnętrznymi	13092	15125	15151	+5	6	7
<i>internal seawaters</i>						
powierzchniowymi płynącymi	48180	49976	51904	+132	22	22
<i>surface flowing</i>						
powierzchniowymi stojącymi	9168	8824	7232	-49	4	3
<i>surface standing</i>						

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 58. b Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2004 i 2015. c Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych.

a See general notes, item 1 on page 58. b Population as of 31 XII for years 2004 and 2015, respectively. c Land area (including inland waters) as well as part of internal seawaters.

TABL. 1 (8). STAN GEODEZYJNY ^a, KIERUNKI I ZMIANY W WYKORZYSTANIU POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA (dok.)

Stan w dniu 1 I

GEODESIC STATUS ^a, DIRECTIONS AND CHANGES OF VOIVODSHIP LAND USE (cont.)

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2016		2005	2016
		w ha in ha		przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do 2015 r. increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2015	na 1000 ludności ^b w ha per 1000 population ^b in ha	
Grunty zabudowane i zurbanizowane	86203	91282	97220	+1003	39	42
<i>Built-up and urbanized areas</i>						
tereny mieszkaniowe	16169	17782	20768	+525	7	9
<i>residential areas</i>						
tereny przemysłowe	4348	5219	5790	+92	2	3
<i>industrial areas</i>						
tereny inne zabudowane	4573	7226	8899	+312	2	4
<i>other built-up areas</i>						
tereny zurbanizowane niezabudowane	5983	5733	5609	-11	3	2
<i>urbanized non-built-up areas</i>						
tereny rekreacji i wypoczynku	3641	3605	3684	+148	2	2
<i>recreational areas</i>						
tereny komunikacyjne	50722	50941	51760	-39	23	22
<i>transport areas</i>						
drogi	43703	43972	44781	-73	20	19
<i>roads</i>						
kolejowe	6362	6261	6221	+30	3	3
<i>railway</i>						
inne ^c	657	708	758	+4	0	0
<i>others ^c</i>						
użytki kopalne	767	775	709	-25	0	0
<i>mining grounds</i>						
Użytki ekologiczne	1272	1765	1967	+97	1	1
<i>Ecological areas</i>						
Nieużytki	43094	42145	41469	-116	20	18
<i>Wasteland</i>						
Tereny różne ^d	8740	6968	6366	-69	4	3
<i>Miscellaneous land ^d</i>						

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 58. b Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2004 i 2015. c Porty lotnicze, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty itp. d Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrehabilitowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a See general notes, item 1 on page 58. b Population as of 31 XII for years 2004 and 2015, respectively. c Airports, airport devices, harbours, buildings and other objects of water communication, terrestrial objects, etc. d Land designated for reclamation, unused reclaimed land, embankments not designated for car traffic.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (9). GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE ^a
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
O G Ó Ł E M	667	578	279	410	T O T A L
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Użytki rolne	353	225	210	272	Agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
Mineralne: I-II	4	4	20	4	Mineral: I-II
III	103	63	88	80	III
IV	206	143	86	171	IV
Organiczne: IV	5	7	12	8	Organic: IV
V-VI	35	8	4	9	V-VI
Inne grunty rolne	270	334	34	68	Other agricultural land
Grunty leśne	44	19	35	70	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
Grunty wyłączone:					Designated for:
Na tereny osiedlowe	447	369	181	262	Residential areas
Na tereny przemysłowe	80	28	14	44	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne	6	8	28	12	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	40	26	32	47	Mining grounds
Pod zbiorniki wodne	1	-	2	-	Water reservoirs
Na inne cele	93	147	22	45	Other purposes

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ź r ó d ł o: w zakresie wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych: gruntów rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, gruntów leśnych – dane Ministerstwa Środowiska.

a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land.

S o u r c e: in regard to designated land according to the legal regulations on the protection of agricultural and forest land: agricultural land – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development, forest land – data of the Ministry of the Environment.

TABL. 3 (10). GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	2620	2924	2935	2844	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane	2319	2374	2338	2282	devastated
zdegradowane	301	550	597	562	degraded
Grunty:					Land:
zrekultywowane	34	43	79	143	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	8	29	46	103	agricultural
leśne	17	14	30	37	forest
zagospodarowane	12	10	-	61	managed

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (11). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w % in %		
OGÓŁEM	276,4	227,0	214,7	225,6	100,0	TOTAL
na cele:						<i>for purposes of:</i>
Produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) – z ujęć własnych	147,9	99,6	86,9	97,1	43,1	<i>Production ^a (excluding agriculture, forestry and fishing) – from own intakes</i>
w tym wody:						<i>of which waters:</i>
powierzchniowe ^b	129,0	86,6	74,2	85,1	37,7	<i>surface ^b</i>
podziemne	16,9	13,0	12,5	12,0	5,3	<i>underground</i>
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	8,8	9,0	9,3	9,2	4,1	<i>Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds</i>
Eksploatacji sieci wodociągowej ^c :						<i>Exploitation of water supply network ^c:</i>
wody: powierzchniowe	8,5	10,6	4,0	3,8	1,7	<i>waters: surface</i>
podziemne	111,2	107,7	114,5	115,5	51,2	<i>underground</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 59. b Łącznie z morskimi wodami wewnętrznymi. c Pobór wody na ujęciach przed włączeniem do sieci.

a See general notes, item 3 on page 59. b Including internal seawaters. c Water withdrawal by intakes before entering the network.

TABL. 5 (12). ZUŻYCIĘ WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w % in %		
OGÓŁEM	249,1	201,1	188,4	200,3	100,0	TOTAL
Przemysł	145,8	97,6	84,6	95,2	47,5	<i>Industry</i>
w tym na cele produkcyjne	140,2	93,6	81,6	92,2	46,0	<i>of which for purposes of production</i>
Rolnictwo i leśnictwo ^a	8,8	9,0	9,3	9,2	4,6	<i>Agriculture and forestry ^a</i>
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	94,5	94,5	94,5	96,0	47,9	<i>Exploitation of water supply network ^b</i>

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. b Bez zużycia wody na cele przemysłowe z wodociągów stanowiących własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a A water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds. b Excluding consumption of water for industrial purposes from water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (13). POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIENI W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE
ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY
AS WELL AS WATER FOR FILLING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha	7149	7149	7094	7591	<i>Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha</i>
Powierzchnia napełnianych stawów rybnych ^b w ha	28	95	95	95	<i>Area of filled fish ponds ^b in ha</i>
Pobór wody w dam ³	8839	9024	9333	9168	<i>Water withdrawal in dam³</i>
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych ^c	7739	7274	7583	7418	<i>for irrigation of agricultural and forest lands ^c</i>
na 1 ha	1,1	1,0	1,1	1,0	<i>per 1 ha</i>
do napełniania i uzupełniania stawów rybnych	1100	1750	1750	1750	<i>for filling and completing fish ponds</i>
na 1 ha	39,3	18,4	18,4	18,4	<i>per 1 ha</i>

ab Obiekty o powierzchni co najmniej: a – 20 ha; b – 10 ha. c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

ab Facilities with an area of at least: a – 20 ha; b – 10 ha. c Including wastewater withdrawal for irrigation.

TABL. 7 (14). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS
OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w % in %		
O G Ó Ł E M	225,1	171,4	153,7	165,2	100,0	T O T A L
odprowadzone bezpośrednio						
z zakładów ^a	132,8	91,1	73,7	83,9	50,8	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	85,2	46,1	29,3	37,3	22,6	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	92,3	80,3	80,1	81,3	49,2	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	139,9	125,3	124,4	127,8	77,4	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	129,1	124,7	124,1	127,3	77,1	treated
mechanicznie	5,3	5,3	6,1	6,3	3,8	mechanically
chemicznie ^b	2,1	2,7	2,0	2,1	1,3	chemically ^b
biologicznie	57,8	49,5	48,7	50,5	30,6	biologically
z podwyższonym usuwaniem						
biogenów	63,9	67,3	67,3	68,5	41,5	with increased biogene removal
nieoczyszczane	10,8	0,6	0,3	0,5	0,3	untreated
odprowadzone bezpośrednio						
z zakładów	0,4	0,6	0,3	0,5	0,3	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	10,4	-	-	-	-	discharged by sewage network

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

a Including cooling water and polluted waters from mine drainage as well as building constructions as well as from contaminated precipitation water. b Data concern only industrial wastewater.

TABL. 8 (15). ZAKŁADY ^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA
ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Stan w dniu 31 XII

PLANTS ^a DISCHARGING WASTEWATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTEWATER
TREATMENT PLANTS POSSESSED

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	149	133	122	119	T O T A L
Odprowadzające ścieki bezpośrednio					
do wód lub do ziemi wymagające					Discharging wastewater directly into
oczyszczania	44	46	37	35	waters or into the ground requiring
					treatment
					possessing wastewater treatment
wyposażone w oczyszczalnię ścieków	40	37	32	28	plants
o wystarczającej przepustowości	33	28	28	25	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	7	9	4	3	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków	4	9	5	7	not possessing wastewater treatment
					plants
Odprowadzające ścieki do kanalizacji					Discharging wastewater into sewage
(bez oczyszczalni ścieków)	105	87	85	84	network (not possessing wastewater
					treatment plants)

a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

a Excluding enterprises and water-sewage treatment plants.

TABL. 9 (16). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Stan w dniu 31 XII

WASTEWATER TREATMENT PLANTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Mechaniczne Mechanical	Chemiczne Chemical	Biologiczne Biological	Z podwyższonym usuwaniami biogenów With increased biogene removal
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych: Industrial wastewater treatment plants:						
Liczba ..... Number	2005	38	7	4	23	4
	2010	40	10	4	22	4
	2014	26	4	4	14	4
	2015	27	4	6	13	4
Przepustowość w dam ³ /d ..... Capacity in dam ³ /24 h	2005	242,9	25,7	11,5	203,7	2,0
	2010	228,1	17,3	7,3	202,5	1,0
	2014	216,5	6,9	7,4	201,3	1,0
	2015	211,8	5,4	5,8	199,7	1,0
Oczyszczalnie ścieków komunalnych ^a: Municipal wastewater treatment plants ^a:						
Liczba ..... Number	2005	210	5	-	164	41
	2010	219	5	-	168	46
	2014	180	2	-	134	44
	2015	173	-	-	127	46
Przepustowość w dam ³ /d ..... Capacity in dam ³ /24 h	2005	619,8	0,8	-	126,5 ^b	492,5
	2010	543,8	0,1	-	82,6 ^b	461,1
	2014	504,6	0,0	-	83,3	421,2
	2015	512,5	-	-	79,5	433,0
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^c Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^c	2005	78,4	0,2	-	19,7	58,5
	2010	79,3	0,0	-	14,6	64,6
	2014	83,7	0,0	-	15,8	67,9
	2015	83,2	-	-	15,1	68,2

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. ^c Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 59.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewage system. ^b Refers to equipment for biological treatment. ^c Population connected to wastewater treatment plants – estimated data, total population – based on balances; see general notes, item 4 on page 59.

TABL. 10 (17). EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	76	81	79	87	<i>Plants of significant nuisance to air quality ^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych	59	56	56	60	<i>particulates</i>
gazowych	9	16	11	11	<i>gases</i>
w tym nieposiadające wyników pomiarów:					<i>of which without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission:</i>
pyłów	28	32	29	33	<i>particulates</i>
gazów	27	29	26	29	<i>gases</i>
imisji:					<i>imission:</i>
pyłów	•	•	76	84	<i>particulates</i>
gazów	•	•	75	83	<i>gases</i>
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					<i>Emission of pollutants in thous. t:</i>
pyłowych	3,5	3,4	2,2	2,3	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw	2,7	2,4	1,4	1,4	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ...	41,7	35,3	25,8	28,5	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	25,2	18,1	11,3	13,0	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla	6,0	5,9	5,0	5,4	<i>carbon oxide</i>
tlenki azotu	9,1	9,7	8,2	8,3	<i>nitrogen oxides</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	327,8	390,1	262,9	310,9	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla) ...	37,8	70,7	97,5	103,5	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych	98,9	99,1	99,2	99,3	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	47,6	66,7	79,0	78,4	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

a *Emitting particulates, gases or particulates and gases.*

**TABL. 11 (18). URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNI
UCIĄŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**
**AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR
QUALITY**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Cyklony Cyclones	Multicyklony Multicyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
URZĄDZENIA – stan w dniu 31 XII EQUIPMENT – as of 31 XII							
OGÓŁEM	2005	179	39	111	19	73	•
TOTAL	2010	163	49	123	19	86	40
	2014	140	50	126	19	49	28
	2015	115	55	173	20	49	30
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2005	8	-	8	-	21	•
<i>low</i>	2010	8	-	9	-	14	x
	2014	16	2	12	-	2	x
	2015	16	2	13	-	2	x
średnia	2005	72	20	55	-	28	•
<i>moderate</i>	2010	54	12	43	-	32	x
	2014	39	14	48	-	8	x
	2015	32	20	57	1	8	x
wysoka	2005	99	19	48	19	24	•
<i>high</i>	2010	101	37	71	19	40	x
	2014	85	34	66	19	39	x
	2015	67	33	103	19	39	x
PRZEPIY W GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h WASTE GAS FLOW in dam ³ /h							
OGÓŁEM	2005	4956	1410	1834	3567	552	•
TOTAL	2010	4473	1445	1478	3456	632	423
	2014	5446	1655	1672	2713	651	164
	2015	4766	1581	2629	2618	940	426
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2005	99	-	5	-	135	•
<i>low</i>	2010	103	-	129	-	130	x
	2014	205	42	98	-	8	x
	2015	205	42	131	-	8	x
średnia	2005	1728	491	1001	-	52	•
<i>moderate</i>	2010	993	366	528	-	45	x
	2014	1094	378	901	-	36	x
	2015	979	402	969	25	36	x
wysoka	2005	3129	919	828	3567	365	•
<i>high</i>	2010	3377	1079	821	3456	457	x
	2014	4147	1235	673	2713	607	x
	2015	3582	1137	1529	2593	896	x

TABL. 12 (19). POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a

Stan w dniu 31 XII

AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2014	2015		
	w ha in ha				w % powierzchni ogólnej woje- wództwa in % of total area of the voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²
OGÓŁEM	596098	598064	598309	598303	32,7	2593
TOTAL						
Parki narodowe	26186	26186	26186	26186	1,4	113
<i>National parks</i>						
Rezerваты przyrody	7009	8737	8838	8867	0,5	38
<i>Nature reserves</i>						
Parki krajobrazowe ^b	152695	155070	154778	152187	8,3	659
<i>Landscape parks^b</i>						
Obszary chronionego krajobrazu ^b	394025	390361	390361	390314	21,3	1691
<i>Protected landscape areas^b</i>						
Stanowiska dokumentacyjne	30	30	30	30	0,0	0
<i>Documentation sites</i>						
Użytki ekologiczne	3097	4006	4441	4447	0,2	19
<i>Ecological areas</i>						
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	13056	13675	13675	16272	0,9	71
<i>Landscape-nature complexes</i>						

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 62. b Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

a See general notes, item 6 on page 62. b Excluding nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological areas located within landscape parks and protected landscape areas.

TABL. 13 (20). PARKI NARODOWE

Stan w dniu 31 XII

NATIONAL PARKS

As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha					otuliny (strefy ochronnej) buffer (protective zones)
	parków narodowych national parks				z liczby ogółem – pod ochroną ścisłą ^b of grand total number – strictly protected ^b	
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	razem total			
			w tym lasów of which forests			
OGÓŁEM	2005	26186	10117	6253	2908	43201
TOTAL	2010	26186	10119	6253	2909	43201
	2014	26186 ^c	10120	5651	2992	43201
	2015	26186^c	10120	5651	2992	43201
Słowiński		21573	6184	5327	2713	30220
Bory Tucholskie		4613	3936	324	278	12981

a Powierzchnia parku w granicach województwa. b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka. c Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego, których powierzchnia wynosi 11171 ha.

a Area of park in boundaries of the voivodship. b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. c Excluding coastal waters of the Baltic Sea – 11171 ha.

TABL. 14 (21). REZERWATY PRZYRODY

Stan w dniu 31 XII
NATURE RESERVES
As of 31 XII

LATA REZERWATY	Obiekty Number	Powierzchnia w ha Area in ha		YEARS RESERVES
		ogółem total	w tym pod ochroną ściśle ^a of which strictly protected ^a	
OGÓŁEM	2005	118	7009	TOTAL
	2010	129	8737	
	2014	132	8838	
	2015	132	8867	61
Faunistyczne	13	1574	-	Fauna
Krajobrazowe	12	1390	7	Landscape
Leśne	49	1511	5	Forest
Torfowiskowe	26	3342	50	Peat-bog
Florystyczne	15	606	-	Flora
Wodne	13	390	-	Water
Przyrody nieożywionej	2	22	-	Inanimate nature
Stepowe	1	4	-	Steppe
Stonoroślowe	1	28	-	Halophyte

^a Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.
^a The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

TABL. 15 (22). PARKI KRAJOBRAZOWE

Stan w dniu 31 XII
LANDSCAPE PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a SETS AND LANDSCAPE PARKS ^a	Powierzchnia ^b Area ^b				
	ogółem total	w tym of which			
		lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water	
w ha in ha					
OGÓŁEM	2005	167856	107793	38780	11820
TOTAL	2010	167855	107793	38780	11820
	2014	167855	107793	38780	11820
	2015	167855	107793	38780	11820
Dolina Słupi		37040	26560	7700	2330
Zaborski		34026	21541	8008	3575
Kaszubski		33202	11230	16712	3430
Trójmiejski		19930	18324	1323	145
Wdzydzki		17832	11370	2120	1915
Tucholski ^c		11323	9570	1400	210
Nadmorski		7452	3518	1285	-
Mierzeja Wiślana		4410	3330	186	-
Pojezierza Iławskiego ^c		2640	2350	46	215

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. ^b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków. ^c Powierzchnia parków w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing total area in voivodship. ^b Including nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological areas located within parks. ^c Area of parks in the area of voivodship.

TABL. 16 (23). POMNIKI PRZYRODY

Stan w dniu 31 XII
MONUMENTS OF NATURE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2619	2784	2816	2821	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Pojedyncze drzewa	1965	2190	2195	2191	<i>Individual trees</i>
Grupy drzew	406	352	369	373	<i>Tree clusters</i>
Głazy narzutowe	167	162	169	173	<i>Erratic boulders</i>
Aleje	32	33	36	37	<i>Alleys</i>

TABL. 17 (24). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA

WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED TO DATE (ACCUMULATED) AS WELL AS THEIR STORAGE YARDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	89	118	123	98	<i>Plants generating waste (as of 31 XII)</i>
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	2198	1823	2214	1580	<i>Waste generated (during the year) in thous. t</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) w tys. t	22141	21828	3395	3840	<i>Waste landfilled to date (accumulated^b; end of the year) in thous. t</i>
Odpady poddane odzyskowi z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	1	3	22	-	<i>Waste recovered from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t</i>
Tereny składowania odpadów w ha: niezrekultywowane (stan w końcu roku) zrekultywowane (w ciągu roku)	161 2	175 -	82 -	125 -	<i>Storage yards in ha: non-reclaimed (end of the year) reclaimed (during the end)</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 63. b Na składowiskach (wałdach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 63. b On own landfills (heaps, settling ponds).

TABL. 18 (25). ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2015 R.

WASTE^a BY TYPE IN 2015

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year						Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) Waste landfilled to date (accumulated ^b ; as of end of year)
	ogółem grand total	poddane odzyskowi ^e recovered ^e	unieszkodliwione ^c disposed ^c		przekazane innym odbiorcom transferred to other recipients	magazy-nowane czasowo temporarily stored	
			razem total	w tym składowane ^d of which landfilled ^d			
w tys. t in thous. t							
O G Ó Ł E M	1579,5	445,3	68,9	46,3	1013,2	52,1	3839,9
TOTAL w tym: <i>of which:</i>							
Mieszanki popiołowo-żuźłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych <i>Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste</i>	64,5	0,1	35,2	35,2	26,9	2,3	3740,9
Popioły lotne z węgla	48,1	-	-	-	47,7	0,4	-
<i>Coal fly ash</i>							
Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapienowych metod odsiarczania gazów odlotowych	5,7	-	-	-	5,7	-	-
<i>Mixtures of fly ash and solid waste originating from limestone methods of desulphurisation of waste gases</i>							
Żuźle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów <i>Slag, furnace ash and particulates from boilers</i>	20,5	-	-	-	19,6	0,9	-

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 63. b Na składowiskach (wałdach, stawach osadowych) własnych. c We własnym zakresie przez wytwórcę, patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 63. d Na składowiskach (wałdach, stawach osadowych) własnych i innych.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 63. b On own landfills (heaps, settling ponds). c By waste producer on its own, see general notes, item 7 on page 63. d On own and other landfills (heaps, settling ponds).

TABL. 19 (26). NAKŁADY ^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)
OUTLAYS ^a ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
Ochrona środowiska	232914,8	835580,0	760724,1	847046,1	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	34232,6	111130,5	371990,8	275382,4	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	27326,3	25337,9	91668,0	74378,5	of which outlays on modern fuel combustion technologies and techniques as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód ...	162428,0	472468,7	290964,6	503298,6	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	30449,5	107888,6	78603,1	181992,8	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	115777,0	352265,5	205479,2	305022,3	sewage network for the transport of wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	27708,1	239990,9	61741,8	54183,9	Waste management, protection and recovery of soils, protection of underground water and surface waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	3779,5	4994,8	3856,4	10663,0	waste collection ^b and transportation
w tym selektywne zbieranie odpadów	654,1	1723,2	1645,6	4775,9	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	18478,7	164199,0	24136,3	40124,1	removal and treatment of waste ^b
rekułtywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	-	53263,7	27994,1	394,4	reclamation of waste dumps, sludge tanks and landfills as well as of other devastated and degraded areas
Zmniejszanie hałasu i wibracji	1794,0	1090,0	15990,6	6708,4	Noise and vibration reduction
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	2946,1	672,8	2524,6	32,4	Protection of biodiversity and landscape
Gospodarka wodna	50639,2	242291,0	160987,8	209405,2	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	28107,8	110746,7	52495,6	93429,4	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	6678,0	103733,2	25595,2	21274,7	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	4074,4	2187,5	2054,0	5260,3	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	362,9	1348,0	9500,3	37610,4	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	11416,1	24275,6	71342,7	51830,4	Flood embankments and pump stations

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a By investment's location; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 20 (27). EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu:					Protection of air and climate:
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/yr:					Capacity of completed systems to reduce pollutants in t/yr:
pyłowych	419	72	719	13238	particulates
gazowych	400	-	-	-	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód:					Wastewater management and protection of waters:
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km for the transport of:
ścieki	272,8	421,3	295,0	505,6	wastewater
wody opadowe	27,3	42,8	58,2	56,2	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	4	2	2	1	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne mechaniczne	4	2	1	1	of which municipal mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	-	-	1	-	biological (excluding fermentation tanks)
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	5669	1560	503	8361	capacity of treatment plants in m ³ /24 h
w tym oczyszczalni komunalnych mechanicznych	5669	1560	479	8261	of which municipal mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	-	-	354	100	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	4512	720	149	3461	with increased biogene removal ^a
Indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków:					Individual wastewater treatment plants:
obiekty	•	10159	302	200	facilities
przepustowość w m ³ /d	•	19250	618	295	capacity in m ³ /24 h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	2	3	-	1	facilities
przepustowość w m ³ /d	107	385	-	560	capacity in m ³ /24 h
Gospodarka odpadami:					Wastes management:
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Waste treatment systems:
obiekty	2	1	2	-	facilities
wydajność w t/yr	6500	1059	90000 ^b	-	capacity in t/yr
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	1	1	-	-	facilities
powierzchnia w ha	9,7	12,0	5,0 ^b	-	area in ha
wydajność w t/yr	135000	198687	18000 ^b	-	capacity in t/yr
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^c w t/yr	383	-	115800 ^b	2000	Capacity of waste utilization systems ^c in t/yr
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^d w m ³ /d	2077	18184	3628	25964	Capacity of water intakes ^d in m ³ /24 h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	3623	2167	4925	1466	Water treatment in m ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km	215,1	279,3	204,1	360,4	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych w dam ³	-	131,1	-	-	Capacity of water reservoirs in dam ³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	0,2	0,0	35,2	3,6	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe ^e w km	0,7	0,1	69,7	3,0	Flood embankments ^e in km

a W tym chemiczne. b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. c Z wyłączeniem odpadów komunalnych. d Bez ujęć w energetyce zawodowej. e Budowa i modernizacja.

a Of which chemical. b Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook. c Excluding municipal waste. d Excluding water intakes in the power industry. e Construction and modernization.

TABL. 21 (28). KIERUNKI FINANSOWANIA Z WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

FINANCING DIRECTIONS OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				w % in %	
O G Ó Ł E M	52896,4	84495,6	87718,9	146440,5	100,0	T O T A L
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	5238,8	8060,0	24177,0	17879,3	12,2	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	31774,0	58875,7	37710,9	92977,5	63,5	Wastewater management and protection of water
Gospodarka odpadami	2345,3	5358,1	2997,8	11666,0	8,0	Waste management
Pozostałe	13538,3	12201,8	22833,2	23917,7	16,3	Others

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 22 (29). WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

RECEIPTS FROM FEES AND FINES FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Opłaty za korzystanie ze środowiska	55024,1	106838,8	81168,0	75361,7	Payments for use of natural environment
w tym:					of which:
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	20093,2	25730,5	27278,5	27647,6	Wastewater management and protection of water
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	24445,6	25773,0	23975,2	25792,2	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami	9230,8	54631,9	26884,8	19527,0	Waste management
Kary za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska ...	490,8	404,9	856,9	576,0	Fines for not meeting environmental protection regulations
w tym za przekroczenie:					of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	423,9	196,4	400,5	208,8	Norms of discharging wastewater into water or into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza	31,1	159,5	14,1	-	Permissible emission of air pollutants

Ź r ó d ł o: w zakresie opłat – dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, kar – dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

S o u r c e: with regard to fees – data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management, fines – data of the Inspectorate for Environmental Protection.

DZIAŁ III PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów miast, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za 2015 r., aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 16 XI 2014 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 VIII 2014 r. (Dz. U. 2014 poz. 1145) w miejsce obowiązującej do 31 XII 2014 r.

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz w samorządowych kolegiach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

Do **administracji państwowej** zalicza się:

- 1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
  - a) instytucje naczelne i centralne (np. kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),

CHAPTER III ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier administrative division of the country (on the basis of Law of 24 VII 1998, Journal of Laws No. 96, item 603) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents of cities, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and occupational characteristic of councillors in local government units is based on reporting results for 2015, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 16 XI 2014 local government elections.

The grouping of councillors of organs of local government units by groups of occupations is made on the basis of the Polish Classification of Occupations and Specializations for Labour Market Needs, which was introduced by a decree of the Ministry of Labour and Social Policy, dated 7 VIII 2014 (Journal of Laws 2014 item 1145) replacing the classification valid until 31 XII 2014.

4. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local government administration and local government appeal councils and covers entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group "Public administration and economic and social policy" in the section "Public administration and defence; compulsory social security".

State administration comprises:

- 1) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:
  - a) principle and central institutions (e.g., chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),

- b) terenowe organy administracji rządowej niezespólonej (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);
- 2) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- 3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

Do administracji samorządu terytorialnego zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
- a) urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
- b) urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urządzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

5. Samorządowe kolegia odwoławcze są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.

6. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

- b) *territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal and customs chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit, and until 2010 auxiliary units of budgetary entities);*
- 2) *territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);*
- 3) *some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernization of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.*

Local government administration comprises:

- 1) *gminas and cities with powiat status:*
- a) *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),*
- b) *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);*
- 2) *powiats, i.e., powiat starost offices and auxiliary service entities (e.g., labour offices, public road boards);*
- 3) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship local government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).*

5. Local government appeal councils are bodies competent for examining, i.a., appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of local government units.

6. Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in entities abroad.

TABL. 3 (32). POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2015

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem Total	O powierzchni Area						
		poniżej 50,0 km ² below	50,0– –299,9	300,0– –499,9	500,0– –999,9	1000,0– –1499,9	1500,0– –1999,9	2000,0 km ² i więcej and more
OGÓŁEM	20	2	2	1	7	5	1	2
TOTAL								
Poniżej 50000	3	1	-	-	2	-	-	-
<i>Below</i>								
50000– 74999	4	-	-	1	1	1	1	-
75000– 99999	6	1	-	-	2	1	-	2
100000–149999	4	-	-	-	2	2	-	-
150000 i więcej	3	-	2	-	-	1	-	-
<i>and more</i>								

TABL. 4 (33). RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2015

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city councils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	
OGÓŁEM	1894	106	333	33	TOTAL
W tym kobiety	560	34	64	6	Of which women

OGÓŁEM

TOTAL

OGÓŁEM	1894	106	333	33	TOTAL
W tym kobiety	560	34	64	6	Of which women

WEDŁUG WIEKU

BY AGE

18–29 lat	71	7	3	1	18–29
30–39	332	26	36	1	30–39
40–49	537	20	69	4	40–49
50–59	579	25	128	12	50–59
60 lat i więcej	375	28	97	15	60 and more

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe	720	95	264	30	Tertiary
Policealne i średnie	739	10	54	2	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawodowe	379	-	13	1	Basic vocational
Gimnazjalne i podstawowe	56	1	2	-	Lower secondary and primary

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.

TABL. 4 (33). RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2015 R. (dok.)

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2015 (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city councils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	

WEDŁUG GRUP ZAWODÓW^bBY OCCUPATIONAL GROUPS^b

Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	140	20	135	17	Managers
Specjaliści	443	49	110	9	Professionals Technicians and associate professionals
Technicy i inny średni personel	247	-	19	-	Clerical support workers
Pracownicy biurowi	123	16	21	1	Service and sales workers
Pracownicy usług i sprzedawcy	239	16	18	2	Skilled agricultural, forestry and fishery workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	353	-	20	2	Craft and related trades workers
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	119	-	2	-	Plant and machine operators, and assemblers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	86	-	2	-	Elementary occupations
Pracownicy przy pracach prostych	41	-	1	-	Armed forces occupations
Siły zbrojne	31	-	-	-	

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 80; w podziale według grup zawodów nie uwzględniono radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę.

a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status. b See general notes, item 3 on page 80; in the division by occupational groups, data do not include unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by occupation performed before taking retirement.

TABL. 5 (34). ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	przeciętne zatrudnienie average paid employment				przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a w zł average monthly gross wages and salaries ^a in zł				
O G Ó Ł E M	19992	22609	22234	22111	2879,06	3906,01	4345,89	4480,09	T O T A L
w tym:									of which:
Administracja państwowa	8708	8953	8657	8462	3136,08	4153,64	4418,29	4551,12	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	11251	13609	13530	13602	2670,29	3734,81	4292,35	4429,15	Local government administration
gminy i miasta na prawach powiatu ...	8001	9415	9452	9460	2808,00	3772,55	4354,60	4501,63	gminas and cities with powiat status
powiaty	2573	2915	2838	2907	2140,70	3245,16	3861,52	3935,83	powiats
województwo	677	1279	1240	1235	3055,50	4573,00	4800,02	5035,20	voivodship

a Patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 2 na str. 163.

a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 2 on page 163.

Uwagi ogólne

1. W Roczniku prezentowane są dane statystyczne:
- o przestępstwach stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na podstawie systemu statystyki Komendy Głównej Policji,
  - o orzeczeniach sądów powszechnych, na podstawie statystyki Ministerstwa Sprawiedliwości.

Bezpieczeństwo publiczne

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1137) i Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 186, z późniejszymi zmianami) lub innych ustaw szczególnych.

2. Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym jest to przestępstwo skarbowe.

Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

3. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

4. Pożary są to niekontrolowane procesy palenia, w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Miejscowe zagrożenia są to inne niż pożar zdarzenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, a stwarzające zagrożenie dla życia, środowiska lub mienia.

Alarmy fałszywe są to wezwania do zdarzeń, które faktycznie nie miały miejsca lub zaistniały, lecz nie wymagały podjęcia działań ratowniczych.

General notes

1. In the Yearbook, statistical data are presented:
- concerning ascertained crimes in completed preparatory proceedings on the basis of the statistics system of the National Police Headquarters,
  - concerning adjudications of common courts, on the basis of statistics of the Ministry of Justice.

Public safety

1. Data concerning ascertained crimes have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the Law dated 6 VI 1997, uniform text Journal of Laws 2016 item 1137) and the Penal Fiscal Code valid since 17 X 1999 (the Law dated 10 IX 1999, uniform text Journal of Laws 2013 item 186, with later amendments) or other specific laws.

2. An ascertained crime is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code – is a fiscal offence.

Data about ascertained crimes since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles. In accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court.

3. The rate of detectability of delinquents is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 – crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code – is a fiscal offence.

4. Fires are out-of-control burning process in places not suitable for this.

Local threats are events different from fires being a result of civilization development and law of nature, creating threat to life, environment and property.

False alarms are calls for incidents which actually have not occurred or have occurred but rescue action was not needed.

Wymiar sprawiedliwości

1. Pojęcie „wymiar sprawiedliwości” w odniesieniu do źródeł prezentowania informacji statystycznych obejmuje dane dotyczące Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, sądów powszechnych (apelacyjnego, okręgowych i rejonowych), sądów wojskowych, jednostek organizacyjnych prokuratury, więziennictwa i notariatu.

2. **Wpływ spraw do sądów** oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

3. **Sądy apelacyjne** rozpatrują sprawy odwoławcze od orzeczeń wydanych w pierwszej instancji przez sądy okręgowe. Do sądu apelacyjnego wpływają sprawy z kilku sądów okręgowych (od 2 do 6), objętych obszarem jego właściwości.

4. **Sądy okręgowe** rozpatrują w pierwszej instancji sprawy, gdy ustawa tak stanowi oraz w drugiej instancji – odwołania od orzeczeń sądów rejonowych.

Nie wszystkie sądy okręgowe rozpoznają sprawy gospodarcze. Z tego względu w tabl. 5(39) znak „x” oznacza, że dany sąd okręgowy nie jest właściwy do rozpatrywania tego rodzaju spraw, mimo ich występowania; przedmiotowe sprawy rozpatruje sąd okręgowy określony w przepisach rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości.

5. **Sprawą załatwioną** jest sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu.

W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób występujących w sprawie.

Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezakończony w latach poprzednich.

6. **Sprawy rodzinne** obejmują postępowanie:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) wobec nieletnich w zakresie:
  - a) zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
  - b) postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,

Justice

1. In regard to presenting statistical information, the term “justice” refers to data concerning the Supreme Court, Supreme Administrative Court, common courts (appeal, regional and district courts), military courts, organizational entities of public prosecutor’s offices, the prison system and notarial services.

2. **Incoming cases** are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceeding.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

3. **Appeal courts** consider cases in which the verdicts issued by regional courts of first instance are appealed. An appeal court considers cases from several regional courts (from 2 to 6) within its jurisdiction.

4. **Regional courts** consider cases relegated by the law in the first instance and appeals of regional court verdicts in the second instance.

Not all regional courts try commercial cases. Therefore, in table 5(39), the “x” indicates that the given regional court does not hear this type of cases, despite the appearance of such cases; objective cases are heard by the regional court defined in the regulations of the Minister of Justice.

5. **A resolved case** is a case in regard to which a sentence or order has been issued or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority.

A case that involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons.

The resolved cases and completed proceedings in a given year also include the cases unresolved from previous years.

6. **Family cases** include the following proceedings:

- 1) family and guardianship law;
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
- 3) with respect to juveniles concerning:
  - a) prevention and counteraction the demoralization of persons under the age of 18,
  - b) proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons aged 13-16,

- c) wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
- 4) w związku z leczeniem narkomanów;
- 5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach lecznictwa psychiatrycznego.

Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem (pkt 3a i 3b) wynika z ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu wobec nieletnich (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 382, z późniejszymi zmianami).

Zmiany dokonane w ustawie, które weszły w życie z dniem 2 I 2014 r. zniósły dwuetapową procedurę postępowania sądów wobec nieletnich. Zgodnie z obowiązującą jednoetapową procedurą sąd prowadzi postępowanie i orzeka w sprawach, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

7. Dorośli skazani – są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

8. Rejestry sądowe prowadzone są na podstawie ustaw i przepisów wykonawczych. Stany rejestrów określają liczbę podmiotów zarejestrowanych w określonym dniu. W przypadku publikowanych danych – w dniu 31 XII.

Sprawy rejestrowe prowadzone są w sądach rejonowych – wydziałach gospodarczych i Krajowym Rejestrze Sądowym (sądach rejestrowych).

- c) *execution of educational and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;*
- 4) *compulsory treatment of drug addicts;*
- 5) *supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.*

Court proceedings against juveniles (points 3a and 3b) are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles dated 26 X 1982 (uniform text Journal of Laws 2014 item 382, with later amendments).

Amendments to the law entered into force as of 2 I 2014 abolished the two-stage court proceedings against juveniles. According to the valid single-stage procedure the court conducts the proceedings and adjudges of cases in which occur suspicion of demoralization or commitment punishable act by a juvenile.

7. Adult convicts – are persons who at the time of committing the crime were at least 17 years old.

8. Court registers are kept on the basis of laws and executive regulations. Registers contain the number of entities registered on a given day. In the case of data published – on 31 XII.

Registration cases are held in the commercial departments of district courts and in the National Judicial Register (registration courts).

Uwaga do tablic 1(35) i 2(36)

Od 2014 r. dane nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich; zgodnie ze zmienioną metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

Note to tables 1(35) and 2(36)

Since 2014 data do not include punishable acts committed by juveniles; in accordance with the amended methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts take place during court proceedings after the Police provides records in juveniles cases to the family court.

Bezpieczeństwo publiczne**Public safety**

TABL. 1 (35). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH ^a

ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	99594	81849	54739	49050	T O T A L
w tym w miastach	81541	67093	42484	37836	of which urban areas
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu – art. 148–162 kk	2099	2445	1197	1063	Against life and health – Art. 148–162 Criminal Code
w tym:					of which:
Zabójstwo – art. 148 kk	44	43	38	28	Homicide – Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu – art. 156 i 157 kk	1237	1598	813	715	Damage to health – Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójce lub pobiciu – art. 158 i 159 kk	695	642	267	212	Participation in violence or assault – Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163–180 kk	11065	8448	4397	4484	Against public safety and safety in transport – Art. 163–180 Criminal Code
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a kk	9960	7566	3564	3396	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant – Art. 178a Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania – art. 189–196 kk	2817	2093	1630	1452	Against freedom, freedom of conscience and religion – Art. 189–196 Criminal Code
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197–205 kk	348	326	568	233	Against sexual freedom and morals – Art. 197–205 Criminal Code
W tym zgwałcenie – art. 197 kk	140	78	88	89	Of which rape – Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece – art. 206–211 kk	1649	1555	2074	1570	Against the family and guardianship – Art. 206–211 Criminal Code
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 kk	877	695	746	619	Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej – art. 212–217 kk	499	299	194	140	Against good name and personal integrity – Art. 212–217 Criminal Code
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego – art. 222–231 kk ^b	1434	2621	1526	1867	Against the activities of state institutions and local government – Art. 222–231 Criminal Code ^b
w tym:					of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego – art. 222 i 223 kk	211	435	400	322	Battery or active assault on a public official – Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych – art. 224 kk	281	291	231	169	Exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local government units or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties – Art. 224 Criminal Code

^a Lata 2005 i 2010 łącznie z prokuraturą. ^b Łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum” oraz z art. 296a i 296b kk (korupcja na stanowisku kierowniczym i korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu”.

^a In 2005 and 2010 including prosecutor's office. ^b Including Art. 250a Criminal Code (corruption concerning elections) in the section “Against election and referendum” and Art. 296a and 296b Criminal Code (corruption on the managing post and corruption in sport) in the section “Against economic activity”.

TABL. 1 (35). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH ^a (dok.)

ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego – art. 222–231 kk ^b (dok.):					Against the activities of state institutions and local government – Art. 222–231 Criminal Code ^b (cont.):
w tym:					of which:
Znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP – art. 226 kk	500	848	714	552	Insulting or belittling a public official or insulting a constitutional body of the Republic of Poland – Art. 226 Criminal Code
Przestępstwa korupcyjne – art. 228–231, 250a, 296a i 296b kk	425	1029	251	727	Corruption – Art. 228–231, 250a, 296a and 296b Criminal Code
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości – art. 232–247 kk	1337	1645	1166	1225	Against the judiciary – Art. 232–247 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publicznemu – art. 252–264 kk	260	224	637	469	Against public order – Art. 252–264 Criminal Code
Przeciwko wiarygodności dokumentów – art. 270–277 kk ^c	4533	4760	2996	2855	Against the reliability of documents – Art. 270–277 Criminal Code ^c
Przeciwko mieniu – art. 278–295 kk ^d	63251	48491	32680	29124	Against property – Art. 278–295 Criminal Code ^d
w tym:					of which:
Kradzież rzeczy – art. 275 § 1, 278 i 279 ^e kk	23152	14122	11075	9518	Property theft – Art. 275 § 1, 278 and 279 ^e Criminal Code
w tym kradzież samochodu	3946	1319	1149	904	of which automobile theft
Krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 kk	787	503	312	283	Wilful short-term theft of automobile – Art. 289 Criminal Code
Kradzież z włamaniem – art. 279 kk ^f ...	15489	12198	6957	6700	Burglary – Art. 279 Criminal Code ^f
Rozbój – art. 280 kk	2255	1155	416	351	Robbery – Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza – art. 281 kk	100	60	64	89	Theft with assault – Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze – art. 282 kk	493	844	45	27	Criminal coercion – Art. 282 Criminal Code
Oszustwo – art. 286 i 287 kk	6106	7018	7387	6823	Fraud – Art. 286 and 287 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarczemu – art. 296–309 kk ^g	892	825	709	547	Against economic activity – Art. 296 –309 Criminal Code ^g
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi – art. 310–315 kk	513	258	192	195	Against money and securities trading – Art. 310–315 Criminal Code
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i przeciw działaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. 2012 poz. 1356, z późniejszymi zmianami)	151	57	31	21	On Sobriety and Alcohol Education (uniform text Journal of Laws 2012, item 1356, with later amendments)
O prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz. U. 2006 Nr 90, poz. 631, z późniejszymi zmianami)	3123	3509	572	273	On Copyright and Related Laws (uniform text Journal of Laws 2006 No. 90, item 631, with later amendments)
O przeciwdziałaniu narkomanii – ustawy z dnia 24 IV 1997 r. (tekst jednolity Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198, z późniejszymi zmianami) i z dnia 29 VII 2005 r. (tekst jednolity Dz. U. 2012 poz. 124)	4648	4533	2367	2153	On Counteracting Drug Addiction – laws dated 24 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198, with later amendments) and dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2012, item 124)
Przestępstwa skarbowe – kks	53	37	64	46	Fiscal offences – Penal Fiscal Code
W tym akcyza	26	14	5	19	Of which excise

^a Lata 2005 i 2010 łącznie z prokuraturą. ^b Łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum” oraz z art. 296a i 296b kk (korupcja na stanowisku kierowniczym i korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu”. ^c Z wyłączeniem kradzieży lub przywłaszczenia dokumentu tożsamości (art. 275 § 1 kk). ^d Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości (art. 275 § 1 kk z rozdziału „Przeciwko wiarygodności dokumentów”). ^e Wyłącznie w zakresie kradzieży samochodu poprzez włamanie. ^f Z wyłączeniem kradzieży samochodu poprzez włamanie. ^g Z wyłączeniem przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku.

^a In 2005 and 2010 including prosecutor's office. ^b Including Art. 250a Criminal Code (corruption concerning elections) in the section "Against election and referendum" and Art. 296a and 296b Criminal Code (corruption on the managing post and corruption in sport) in the section "Against economic activity". ^c Excluding theft or appropriation of identification (Art. 275 § 1 Criminal Code). ^d Including theft or appropriation of identification (Art. 275 § 1 Criminal Code in the section "Against the reliability of documents"). ^e Exclusively in regard to automobile theft by burglary. ^f Excluding automobile theft by burglary. ^g Excluding corruption under Art. 296a and 296b Criminal Code.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Gdańsk.

TABL. 2 (36). WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ^a
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w %		in %		
O G Ó Ł E M	56,9	70,6	62,2	59,1	T O T A L
w tym przestępstw ^b :					<i>of which of crimes^b:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	83,3	89,2	78,0	77,3	<i>Against life and health</i>
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	99,0	98,8	98,0	98,1	<i>Against public safety and safety in transport</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	91,8	91,9	85,2	83,7	<i>Against freedom, freedom of conscience and religion</i>
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	89,1	81,7	90,0	75,2	<i>Against sexual freedom and morals</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	99,8	100,0	98,9	99,1	<i>Against the family and guardianship</i>
Przeciwko czci i netykalności cielesnej	99,8	96,3	84,0	74,3	<i>Against good name and personal integrity</i>
Przeciwko mieniu	37,2	55,9	47,3	41,7	<i>Against property</i>

a Lata 2005 i 2010 łącznie z prokuraturą. b Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1(35) na str. 88.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku.

a In 2005 and 2010 including prosecutor's office. b See Criminal Code articles in table 1(35) on page 88.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Gdańsk.

TABL. 3 (37). ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ^a
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE SERVICE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Liczba zdarzeń	26557	28160	24921	26312	<i>Number of events</i>
pożary	10451	9143	8033	8081	<i>fires</i>
miejscowe zagrożenia ^b	14997	17995	15739	17021	<i>local threats^b</i>
wyjazdy do fałszywych alarmów	1109	1022	1149	1210	<i>false alarms</i>
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych:					<i>Rescue personnel participating in rescue operations:</i>
przy pożarach	71758	66574	66982	67717	<i>during fires</i>
przy miejscowych zagrożeniach	79920	102563	96210	106567	<i>during local threats</i>
przy alarmach fałszywych	5144	5659	7021	7867	<i>during false alarms</i>
Przyczyny pożarów:					<i>Fires caused by:</i>
nieostrożność osób dorosłych	3117	2674	2368	2262	<i>carelessness of adults</i>
nieostrożność osób nieletnich	865	326	226	204	<i>carelessness of adolescents</i>
wady urządzeń i instalacji elektrycznej oraz nieprawidłowa ich eksploatacja	390	418	330	355	<i>defects of devices and electrical installation as well as incorrect exploitation of them</i>
nieprawidłowości techniczne i wady środków transportu	201	240	260	240	<i>technical irregularity and defects of means of transport</i>
podpalenia	2561	2315	1992	2132	<i>arsons</i>
pozostałe	3317	2982	2857	2888	<i>others</i>
Straty materialne ^c (ceny bieżące) w tys. zł	75125	185298	89259	93667	<i>Material losses^c (current prices) in thous. zł</i>

a Łącznie z działalnością innych jednostek ochrony przeciwpożarowej (m.in. ochotniczych i zakładowych straży pożarnych, zakładowych i terenowych służb ratowniczych). b Katastrofy naturalne, awarie techniczne, wypadki w komunikacji i inne zagrożenia życia i mienia. c Według szacunków przeprowadzonych bezpośrednio po akcji gaszenia, obejmujących wartość strat w mieniu nieruchomym i ruchomym.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku.

a Including activity of other fire protection entities (among others volunteer and company fire services, company and local rescue services). b Natural catastrophes, technical failures, transportation accidents and other threats to life and property. c By valuation conducted directly after extinction including value of losses of immovable or movable property.

S o u r c e: data of the Regional Headquarters of State Fire Service in Gdańsk.

Wymiar sprawiedliwości
Justice

TABL. 4 (38). WPLYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH

INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
SĄDY REJONOWE – sądy pierwszej instancji					
<i>DISTRICT COURTS – courts of first instance</i>					
OGÓŁEM	653491	768814	713561	716343	TOTAL
w tym sprawy:					<i>of which cases:</i>
Karne z aktami oskarżenia	} 120030	29729	22226	21184	<i>Criminal with bills of indictment</i>
O wykroczenia z wnioskami o ukaranie		50335	49724	47346	<i>Concerning petty offences with motions for punishment</i>
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a		82655	87222	90232	<i>Other criminal and concerning petty offences ^a</i>
Cywilne	350972	435324	428437	434587	<i>Civil</i>
w tym wieczysto-księgowe ^b	176191	211516	218044	233214	<i>of which involving real estate registry ^b</i>
Rodzinne	91296	92678	90078	89243	<i>Family</i>
Z zakresu prawa pracy	10305	4935	5007	3534	<i>Labour law</i>
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	3750	1489	2191	2134	<i>Related to social security law</i>
Gospodarcze ^c	35457	29274	28676	28083	<i>Commercial law ^c</i>
SĄDY OKRĘGOWE – sądy pierwszej instancji i odwoławcze					
<i>REGIONAL COURTS – courts of first instance and appeal</i>					
OGÓŁEM	53676	51630	61014	60554	TOTAL
w tym sprawy:					<i>of which cases:</i>
Karne z aktami oskarżenia	} 21239	604	640	647	<i>Criminal with bills of indictment</i>
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a		22997	25516	24760	<i>Other criminal and concerning petty offences ^a</i>
Cywilne ^{cd}		19690	18561	23748	23833
Z zakresu prawa pracy	1209	686	928	766	<i>Labour law</i>
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	7155	5675	6107	6496	<i>Related to social security law</i>
Gospodarcze	4158	2945	4075	4052	<i>Commercial law</i>

a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. b Łącznie ze zbiorami dokumentów. c Bez spraw rejestrowych. d Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód).

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. b Including collections of documents. c Excluding registry cases. d Including family cases (among others divorces).

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 5 (39). WPŁYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2015 R.
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS IN 2015

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Okregi <i>Districts</i>		SPECIFICATION
		gdański	śląski	
SĄDY REJONOWE – sądy pierwszej instancji <i>DISTRICT COURTS – courts of the first instance</i>				
O G Ó Ł E M	716343	563699	152644	T O T A L
w tym sprawy:				<i>of which cases:</i>
Karne z aktami oskarżenia	21184	15934	5250	<i>Criminal with bills of indictment</i>
O wykroczenia z wnioskami o ukaranie	47346	32332	15014	<i>Concerning petty offences with motions for punishment</i>
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a	90232	71350	18882	<i>Other criminal and concerning petty offences ^a</i>
Cywilne	434587	346216	88371	<i>Civil</i>
w tym wieczysto-księgowo ^b	233214	187703	45511	<i>of which involving real estate registry ^b</i>
Rodzinne	89243	68140	21103	<i>Family</i>
Z zakresu prawa pracy	3534	2805	729	<i>Labour law</i>
Z zakresu ubezpieczeń społecznych ...	2134	1624	510	<i>Related to social security law</i>
Gospodarcze ^c	28083	25298	2785	<i>Commercial law ^c</i>
SĄDY OKRĘGOWE – sądy pierwszej instancji i odwoławcze <i>REGIONAL COURTS – courts of the first instance and appeal</i>				
O G Ó Ł E M	60554	49456	11098	T O T A L
w tym sprawy:				<i>of which cases:</i>
Karne z aktami oskarżenia	647	551	96	<i>Criminal with bills of indictment</i>
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a	24760	19147	5613	<i>Other criminal and concerning petty offences ^a</i>
Cywilne ^{cd}	23833	19864	3969	<i>Civil ^{cd}</i>
Z zakresu prawa pracy	766	598	168	<i>Labour law</i>
Z zakresu ubezpieczeń społecznych ...	6496	5244	1252	<i>Related to social security law</i>
Gospodarcze	4052	4052	x	<i>Commercial law</i>

a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. b Łącznie ze zbiorami dokumentów. c Bez spraw rejestrowych. d Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. b Including collections of documents. c Excluding registry cases. d Including family cases (among others divorces).

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 6 (40). DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO

ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	28448	23809	17052	14116	T O T A L
w tym mężczyźni	26245	21883	15431	12795	<i>of which men</i>
w tym za przestępstwa ^a :					<i>of which for crimes ^a:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	2628	2210	1922	1565	<i>Against life and health</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Zabójstwo	18	32	16	21	<i>Homicide</i>
Uszczerbek na zdrowiu, udział w bójkę lub pobiciu	1142	949	794	601	<i>Damage to health, participation in violence or assault</i>
Przeciwko bezpieczeństwu w komu- nikacji	8873	7100	3661	3010	<i>Against safety in transport</i>
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego ...	8152	6635	3350	2681	<i>Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	798	640	638	540	<i>Against freedom, freedom of conscience and religion, sexual freedom and morals</i>
W tym zgwałcenie	59	57	41	38	<i>Of which rape</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	1391	1417	1486	1316	<i>Against family and guardianship</i>
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną	678	510	477	478	<i>Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person</i>
Przeciwko mieniu	9911	7917	5977	4988	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Kradzież rzeczy	2921	2657	1882	1597	<i>Property theft</i>
Kradzież z włamaniem	1549	1060	1017	865	<i>Burglary</i>
Rozbój	693	492	269	219	<i>Robbery</i>

a Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1(35) na str. 88.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a See Criminal Code articles in table 1(35) on page 88.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 7 (41). ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE
RESOLVED FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	24998	26801	22453	18393	T O T A L
O rozwód	4578	6201	5901	5961	<i>By divorce</i>
O separację	759	359	260	218	<i>By separation</i>
O alimenty	7944	8855	7582	6459	<i>By alimony</i>
Nieletnich ^a :					<i>Concerning juveniles ^a:</i>
w postępowaniu wyjaśniającym w związku z:					<i>in investigation proceedings involving:</i>
demoralizacją	2683	2538	756	x	<i>demoralization</i>
czynami karalnymi	5413	5057	1214	x	<i>punishable acts</i>
na posiedzeniu lub rozprawie w związku z:					<i>at session or hearing involving:</i>
demoralizacją	1299	1499	570	x	<i>demoralization</i>
czynami karalnymi	2322	2292	639	x	<i>punishable acts</i>
w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					<i>in investigation of cases in which occur suspicion:</i>
demoralizacji	x	x	3055	2924	<i>of demoralization</i>
popęnienia czynu karalnego	x	x	2476	2831	<i>of committing punishable acts</i>

a Dane dotyczą osób; od 2014 r. zmieniła się procedura postępowania sądów wobec nieletnich, patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 86.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Data relate to persons; since 2014 changed court proceedings against juveniles, see general notes, item 6 on page 86.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 8 (42). SPRAWY RODZINNE ZAŁATWIONE W 2015 R.
FAMILY CASES RESOLVED IN 2015

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Okręgi <i>Districts</i>		SPECIFICATION
		gdański	śląski	
O G Ó Ł E M	18393	14127	4266	T O T A L
O rozwód	5961	4785	1176	<i>By divorce</i>
O separację	218	163	55	<i>By separation</i>
O alimenty	6459	4665	1794	<i>By alimony</i>
Nieletnich ^a :				<i>Concerning juveniles ^a:</i>
w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:				<i>in investigation of cases in which occur suspicion:</i>
demoralizacji	2924	2376	548	<i>of demoralization</i>
popęnienie czynu karalnego	2831	2138	693	<i>of committing punishable acts</i>

a Dane dotyczą osób; od 2014 r. zmieniła się procedura postępowania sądów wobec nieletnich, patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 86.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Data relate to persons; since 2014 changed court proceedings against juveniles, see general notes, item 6 on page 86.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 9 (43). PODMIOTY W KRAJOWYM REJESTRZE SĄDOWYM ^a

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES IN THE NATIONAL JUDICIAL REGISTER ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Rejestr Przedsiębiorców:					Register of Entrepreneurs:
Przedsiębiorstwa państwowe	29	6	4	3	State owned enterprises
Przedsiębiorstwa zagraniczne	4	3	3	3	Foreign enterprises:
Spółeczno-zawodowe organizacje rolników ^b	12	11	9	8	Professional organizations of farmers ^b
Spółdzielnie	570	574	586	594	Cooperatives
Spółki jawne	1294	1639	1758	1797	Unlimited partnerships
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	8228	12052	17038	18941	Limited liability companies
Rejestr Stowarzyszeń, Innych Orga- nizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Samodzielnych Pub- licznych Zakładów Opieki Zdro- wotnej ^c:					Register of Associations, Other Social and Professional Orga- nizations, Foundations and Inde- pendent Public Health Care Facilities ^c:
Stowarzyszenia ^d	2131	3038	3777	3955	Associations ^d
Związki zawodowe	207	233	241	243	Trade unions
Izby gospodarcze	16	18	20	20	Economic chambers
Rejestr Dłużników Niewypłacalnych:					Register of Insolvent Debtors:
Dłużnicy ogółem	8910	49076	68164	69864	Total debtors

a Sądem prowadzącym Krajowy Rejestr Sądowy na terenie województwa jest Sąd Rejestrowy w Gdańsku. b Prowadzące działalność gospodarczą. c Do 2011 r. – Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej. d Z wyłączeniem stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych.

U w a g a. Rejestr obejmuje także inne podmioty.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a The court conducting the National Judicial Register on the territory of the voivodship is Registration Court in Gdańsk. b Conducting economic activity. c Until 2011 – Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Public Health Care Facilities. d Excluding physical education associations and sports associations.

N o t e. Register also includes other entities.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

Uwagi ogólne

1. Dane opracowano na podstawie:
  - 1) do 2009 r. – wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, a od 2010 r. w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.
  - 2) szacunków stanu i struktury ludności na terenie gminy opracowanych **metodą bilansową**. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (z wyjątkiem danych dla lat 2000-2001 i 2010 r. – patrz ust. 3 na str. 97) przy uwzględnieniu zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy na pobyt stały oraz czasowy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych (więcej – patrz ust. 2 na str. 96);
  - 3) rejestrów Ministerstwa Cyfryzacji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały oraz pobyt czasowy;
  - 4) sprawozdawczości gmin – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt czasowy;
  - 5) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
  - 6) sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

2. Bilans ludności jest opracowywany dla dwóch kategorii zamieszkania – według **krajowej** oraz **międzynarodowej definicji zamieszkania**. Różnica dotyczy kryteriów w zakresie migracji czasowych uwzględnianych w każdym z bilansów – w przypadku:

- 1) **krajowej definicji zamieszkania** – uwzględniane są migracje czasowe wewnętrzne, tj. różnica między liczbą osób, które czasowo wyjechały z gminy na ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) do innego miasta w kraju a liczbą osób przybyłych z innego miejsca w kraju na okres ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące); do ludności gminy nie są zatem zaliczani imigranci przebywający w Polsce czasowo, natomiast są zaliczani stali mieszkańcy Polski przebywający czasowo za granicą (bez względu na okres ich czasowego przebywania/ nieobecności);
- 2) **międzynarodowej definicji zamieszkania (rezydenci)** – uwzględniane są długookresowe migracje czasowe zarówno wewnętrzne, jak i zagraniczne, tj. różnica między liczbą osób, które wyjechały z gminy na co najmniej 12 miesięcy do innego miasta w kraju lub za granicę a liczbą osób przybyłych do gminy z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigracji bez karty stałego pobytu) na co najmniej 12 miesięcy. Do rezydentów gminy zalicza się zatem wszystkie osoby mieszkające lub zamierzające mieszkać na jej terenie nie krócej niż 1 rok. Rezydenci (ludność rezydująca) to kategoria stanu ludności

General notes

1. Data were compiled on the basis of:
  - 1) until 2009 – the results of the Population and Housing Census 2002, and since 2010 – on the basis of the Population and Housing Census 2011.
  - 2) the estimates of the size and structure of the population in a gmina prepared using **the balance method**. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census (with the exception of data for 2000-2001 and 2010 – see item 3 on page 97), taking into account changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad for permanent residence and temporary stay) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division (more – see item 2 on page 96);
  - 3) the registers of the Ministry of Digital Affairs – on internal and international migration of population for permanent residence and temporary stay;
  - 4) documentation of gminas regarding internal and international migration of population for temporary stay;
  - 5) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
  - 6) documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

2. The balance of the population is being developed for the two categories of residence – according to **national** and **international definition of residence**. The difference concerns the criteria for the migration for temporary stay taken into account in each of the balance sheets – in the case of:

- 1) **national definition of residence** – includes internal migration for temporary stay, i.e. the difference between the number of persons who temporarily left the gmina for more than 3 months (until 2005 – more than 2 months) to another place in the country and the number of persons who arrived from somewhere else in the country for more than 3 months (until 2005 – more than 2 months). For the population of the gmina therefore are not counted immigrants staying in Poland temporarily, but are counted Polish permanent residents temporarily staying abroad (regardless of the period of their temporary presence/absence);
- 2) **the international definition of residence (residents)** – includes long-term temporary migration both – internal and international, i.e. the difference between the number of persons who left the gmina for at least 12 months to another place in the country or abroad and the number of people who arrived to the community from elsewhere in the country or from abroad (immigrants without residence card) for at least 12 months. For residents of the gmina, therefore, are included all persons living or intending to live in the area of gmina not less than 1 year. Residents (resident population) is

opracowana na potrzeby statystyki międzynarodowej zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1260/2013 z dnia 20 XI 2013 r. w sprawie statyk europejskich w dziedzinie demografii.

Prezentowane w dziale dane o ludności i w zakresie współczynników demograficznych opracowano zgodnie z krajową definicją zamieszkania – z wyjątkiem tabl. 29(72) i 30(73), które dotyczą rezydentów.

3. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1000 ludności itp. opracowano przyjmując jako bazę wyjściową:

- dla lat 2000-2009 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, z tym że dla lat 2000-2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r. (dla pozostałych lat – każdorazowy podział administracyjny),
- dla lat 2010-2015 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r. (dla pozostałych lat – każdorazowy podział administracyjny).

4. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku mobilnym, tj. w wieku 18-44 lata i niemobilnym, tj. mężczyźni – 45-64 lata, kobiety – 45-59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

5. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

6. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano: małżeństwa – według miejsca zamieszkania męża przed ślubem, separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo, rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo, urodzenia – według miejsca zamieszkania matki noworodka, zgony – według miejsca zamieszkania osoby zmarłej.

Dane o małżeństwach uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu kościoła lub związku wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie (przy spełnieniu warunków określonych ustawą) podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

the category of the state population developed for international statistics in accordance with Regulation of the European Parliament and of the Council (EU) No. 1260/2013 of 20 XI 2013 European statistics on demography.

Presented in the chapter data on the population in terms of demographic rates are developed according to the national definition of residence – with the exception of tables 29(72) and 30(73), which relate to the residents.

3. Data on population (as of 30 VI and 31 XII) as well as demographic rates and indicators per 1000 population etc. were compiled on the basis:

- for 2000-2009 – of the results of the Population and Housing Census 2002, for 2000-2001 by the administrative division valid as of 31 XII 2011 (for remaining years – on administrative division in force at a given moment),
- for 2010-2015 – of the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 XII 2011 (for remaining years – on administrative division in force at a given moment).

4. The working age population refers to males, aged 18-64, and females, aged 18-59. In this category the age groups of mobility (i.e. 18-44) and non-mobility (i.e. 45-64 for males and 45-59 for females) are distinguished. The non-working age population is defined as the pre-working age population, i.e., up to the age of 17 and the post-working age population, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

5. Median age of population is a parameter determining border of age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

6. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows: marriages – according to the husband's place of residence before the marriage, separations – according to the plaintiff's place of residence, divorces – according to the plaintiff's place of residence, births – according to the mother's place of residence, deaths – according to the place of residence of the deceased.

Data regarding marriages refer to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Act dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757), the local civil status offices in Poland register all marriages, including those based on the internal law of the churches or the religious associations contracted in the presence of a priest. Marriages contracted (on the basis of the canon law) are subject to the civil Polish laws and entail the same civil law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu kościołach i jednym związku wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Plodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (cząstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15-19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45-49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w danym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie;
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę, przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzic z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności);
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

Dane dotyczące liczby i struktury zgonów mogą różnić się od danych prezentowanych w korelacji z przyczynami zgonów ze względu na 2-etapowy cykl opracowania informacji.

7. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

8. Prognoza ludności do 2050 r. opracowana została w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 XII 2013 r. (w podziale administracyjnym obowiązującym w dniu 1 I 2014 r.) oraz założeń dotyczących tendencji w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych na pobyt stały, przy czym dane o ludności według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch ujęciach:

The religious marriages may be contracted in only ten churches and one religious association: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15-49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15-19 and from the mothers in the age 50 and over – to the group 45-49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the average number of children who would be born by a woman during the course of her entire reproductive period (15-49), assuming that in particular phases of this period she would give birth with an intensity observed during a given year, i.e., assuming that age specific fertility rates for this period are constant;
- **gross reproduction rate** refers to the average number of daughters who would be born by a woman, assuming that the woman during her reproductive age will give birth with a frequency which is characteristic for all women giving birth in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates);
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

Data concerning the number and structure of deaths may differ from data presented in connection with causes of deaths due to two-stage cycle of compilation.

7. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

8. Population projection until 2050 was calculated in 2014 on the basis of population number and structure as of 31 XII 2013 (in administrative division valid as of 1 I 2014) as well as assumptions on fertility, mortality and international migration for permanent residence, data about population by working and post-working age are given in two approaches:

1) wariant I – przyjmując górną granicę dla wieku produkcyjnego 59/64 lata oraz dolną granicę dla wieku poprodukcyjnego – 60/65; patrz. ust. 4 na str. 97,

2) wariant II – uwzględniając zmiany granicy wieku emerytalnego; zgodnie z ustawą z dnia 11 V 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2012 poz. 637) dla kolejnych lat prognozy jako dolną granicę wieku poprodukcyjnego (jednocześnie górną granicę wieku produkcyjnego) przyjęto:

- dla mężczyzn – 67,00 lat w latach 2020-2050,
- dla kobiet – 62,00 lata w 2020 r., 63,25 w 2025 r., 64,50 w 2030 r., 65,75 w 2035 r. oraz 67,00 lat w latach 2040-2050.

Prognoza gospodarstw domowych do 2050 r. została opracowana w 2016 r. na podstawie wyników narodowych spisów powszechnych ludności i mieszkań z lat 2002 i 2011 w zakresie liczby i struktury gospodarstw domowych oraz założeń dotyczących tendencji w kształtowaniu się procesów demograficznych, społecznych i ekonomicznych zachodzących w Polsce, szczególnie wynikających z zachowań prorodzinnych i promażeńskich osób młodych, które uczestniczą w procesie formowania się rodzin i tworzenia nowych gospodarstw domowych.

9. Migracje wewnętrzne ludności są to zmiany miejsca zamieszkania w kraju; prezentowane dane pochodzą z rejestru PESEL i w przypadku migracji na pobyt stały zostały opracowane na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt stały.

Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy, z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

10. Migracje zagraniczne ludności to przemieszczenia ludności związane ze zmianą kraju zamieszkania. Obowiązujące w Unii Europejskiej rozporządzenie (WE) nr 862/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 VII 2007 r. zawiera definicję migracji uwzględniającą zamierzony okres zamieszkiwania w innym kraju wynoszący co najmniej 12 miesięcy.

W rozumieniu tej definicji:

- imigracja to przybycie do kraju osoby będącej uprzednio rezydentem innego kraju z zamiarem przebywania w nim przez co najmniej 12 miesięcy;
- emigracja to opuszczenie kraju przez jego rezydenta z zamiarem przebywania za granicą przez co najmniej 12 miesięcy.

Dane pochodzące z rejestru PESEL zostały opracowane na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach/wymeldowaniach na pobyt stały.

11. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI).

1) *variant I – assuming the upper limit of the working age 59/64 and the lower limit of the post-working age – 60/65; see item 4 on page 97,*

2) *variant II – considering the changes in the limit of retirement age, according to the Law changing the national law on pensions and retirement pay from National Insurance Fund and some other laws dated 11 V 2012 (Journal of Laws 2012 item 637) for the subsequent years of projection as the lower limit of the post-working age (the upper limit of the working age) were used:*

- *for males – 67.00 in years 2020-2050,*
- *for females – 62.00 years in 2020, 63.25 in 2025, 64.50 in 2030, 65.75 in 2035 and 67.00 years in 2040-2050.*

The households projection until 2050 was calculated in 2016 on the basis of the results of the population and housing censuses in 2002 and 2011 in terms of the number and composition of households and assumptions about trends in the development of demographic, social and economic processes in Poland, especially under the pro-family and pro-marriage behavior patterns of young people who participate in the formation of families and the creation of new households.

9. Internal migration of the population is understood as changes in the place of residence within the country; presented data come from the PESEL register and in case of migration for permanent residence was compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of persons for permanent residence.

This information does not include changes of address within the same gmina, with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

10. International migration of the population is understood as moves of the persons related to the change of country of residence. Regulation (EC) No. 862/2007 of the European Parliament and the Council of 11 VII 2007 contains definition of migration taking into account international period of residence in another country for at least 12 months.

According to this definition:

- *immigration means arrival in the country of person who previously was an usual resident of another country with intention to stay for at least 12 months;*
- *emigration means departure from the country by its usual resident with intention to stay abroad for at least 12 months.*

Data come from the PESEL register and are compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration/deregistration for permanent residence.

11. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population (as of 30 VI).

TABL. 1 (44). LUDNOŚĆ ^a
POPULATION ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI					
AS OF 30 VI					
O G Ó Ł E M	2197005	2270686	2298811	2304722	TOTAL
mężczyźni	1068813	1107431	1120631	1123126	males
kobiety	1128192	1163255	1178180	1181596	females
Miasta	1481723	1499022	1494305	1487345	Urban areas
Wieś	715282	771664	804506	817377	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII					
AS OF 31 XII					
O G Ó Ł E M	2199043	2275494	2302077	2307710	TOTAL
na 1 km ²	120	124	126	126	per 1 km ²
mężczyźni	1069605	1109721	1121987	1124377	males
kobiety	1129438	1165773	1180090	1183333	females
na 100 mężczyzn	106	105	105	105	per 100 males
Miasta	1480133	1499210	1493286	1486719	Urban areas
w % ogółu ludności	67,3	65,9	64,9	64,4	in % of total population
Wieś	718910	776284	808791	820991	Rural areas
w % ogółu ludności	32,7	34,1	35,1	35,6	in % of total population

a Na podstawie bilansów; dla 2005 r. z uwzględnieniem wyników NSP'2002, od 2010 r. – NSP'2011.

a Based on balances; for 2005 considering results of the Population and Housing Census 2002, since 2010 – the Population and Housing Census 2011.

TABL. 2 (45). LUDNOŚĆ ^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM

Stan w dniu 31 XII

POPULATION ^a AT WORKING AND NON-WORKING AGE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2199043	2275494	2302077	2307710	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	479005	457007	448193	447792	Pre-working age
mężczyźni	245738	234782	230070	229833	males
kobiety	233267	222225	218123	217959	females
Miasta	283359	265409	259102	258424	Urban areas
mężczyźni	145645	136585	133280	132817	males
kobiety	137714	128824	125822	125607	females
Wieś	195646	191598	189091	189368	Rural areas
mężczyźni	100093	98197	96790	97016	males
kobiety	95553	93401	92301	92352	females
W wieku produkcyjnym	1414914	1469161	1446099	1436214	Working age
w tym w wieku mobilnym	891498	924163	925165	921987	of which of mobility age
mężczyźni	722687	767269	761969	757824	males
w tym w wieku mobilnym	450005	467121	467384	465545	of which of mobility age
kobiety	692227	701892	684130	678390	females
w tym w wieku mobilnym	441493	457042	457781	456442	of which of mobility age
Miasta	970059	971658	929320	913064	Urban areas
mężczyźni	487664	501089	484341	476832	males
kobiety	482395	470569	444979	436232	females
Wieś	444855	497503	516779	523150	Rural areas
mężczyźni	235023	266180	277628	280992	males
kobiety	209832	231323	239151	242158	females

a Na podstawie bilansów; dla 2005 r. z uwzględnieniem wyników NSP'2002, od 2010 r. – NSP'2011.

a Based on balances; for 2005 considering results of the Population and Housing Census 2002, since 2010 – the Population and Housing Census 2011.

TABL. 4 (47). MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH

Stan w dniu 31 XII

TOWNS AND URBAN POPULATION

As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM 2005	42	1480133	67,3
TOTAL 2010	42	1499210	65,9
..... 2014	42	1493286	64,9
..... 2015	42	1486719	64,4
Poniżej 2000 ..... <i>Below</i>	1	1323	0,1
2000– 4999	7	25641	1,1
5000– 9999	9	59342	2,6
10000–19999	10	124197	5,4
20000–49999	10	363726	15,8
50000–99999	3	202763	8,8
100000 i więcej ..... <i>and more</i>	2	709727	30,8

TABL. 5 (48). GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ

Stan w dniu 31 XII

GMINAS AND RURAL POPULATION

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM 2005	98	718910	32,7
TOTAL 2010	98	776284	34,1
..... 2014	99	808791	35,1
..... 2015	100	820991	35,6
Poniżej 2000 ..... <i>Below</i>	1	391	0,0
2000–4999	32	120386	5,2
5000–6999	22	131132	5,7
7000–9999	19	161208	7,0
10000 i więcej ..... <i>and more</i>	26	407874	17,7

a Wiejskie i miejsko-wiejskie.

a Rural and urban-rural gminas.

TABL. 6 (49). MEDIANA WIEKU WEDŁUG PŁCI

MEDIAN AGE BY SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
OGÓŁEM	35,3	36,7	38,2	38,6	TOTAL
mężczyźni	33,8	35,4	36,9	37,3	males
kobiety	37,1	38,2	39,6	40,0	females
Miasta	37,4	38,6	40,0	40,4	Urban areas
mężczyźni	35,2	36,8	38,3	38,7	males
kobiety	39,8	40,7	41,9	42,2	females
Wieś	31,5	33,3	34,8	35,2	Rural areas
mężczyźni	30,8	32,8	34,3	34,7	males
kobiety	32,1	33,8	35,3	35,7	females

TABL. 7 (50). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa Marriages		Separacje Sepa- rations	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase	
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym niemowląt of which infants		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH									
IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM	2005	12081	8356	624	4027	23430	18502	141	4928
TOTAL	2010	13604	8914	145	3661	26890	19319	122	7571
	2014	11461	6763	60	3211	24610	20126	82	4484
	2015	11858	6873	90	4719	24596	21035	91	3561
Miasta	2005	7956	5213	429	3353	14149	13170	91	979
<i>Urban areas</i>	2010	8730	5326	110	3016	16242	13603	82	2639
	2014	7140	3909	49	2492	14583	14280	49	303
	2015	7408	3961	71	3628	14990	14805	47	185
Wieś	2005	4125	3143	195	674	9281	5332	50	3949
<i>Rural areas</i>	2010	4874	3588	35	645	10648	5716	40	4932
	2014	4321	2854	11	719	10027	5846	33	4181
	2015	4450	2912	19	1091	9606	6230	44	3376
NA 1000 LUDNOŚCI ^b									
PER 1000 POPULATION ^b									
OGÓŁEM	2005	5,5	3,8	28,5	1,8	10,7	8,4	6,0	2,2
TOTAL	2010	6,0	3,9	6,4	1,6	11,8	8,5	4,5	3,3
	2014	5,0	2,9	2,6	1,4	10,7	8,8	3,3	2,0
	2015	5,1	3,0	3,9	2,0	10,7	9,1	3,7	1,5
Miasta	2005	5,4	3,5	29,1	2,3	9,6	8,9	6,4	0,7
<i>Urban areas</i>	2010	5,8	3,6	7,3	2,0	10,8	9,1	5,0	1,8
	2014	4,8	2,6	3,3	1,7	9,8	9,6	3,4	0,2
	2015	5,0	2,7	4,8	2,4	10,1	10,0	3,1	0,1
Wieś	2005	5,7	4,4	27,1	0,9	12,9	7,4	5,4	5,5
<i>Rural areas</i>	2010	6,3	4,6	4,5	0,8	13,8	7,4	3,8	6,4
	2014	5,4	3,5	1,4	0,9	12,5	7,3	3,3	5,2
	2015	5,4	3,6	2,3	1,3	11,8	7,6	4,6	4,1

a Ze skutkami cywilnymi. b W przypadku: separacji – na 100 tys. ludności; zgonów niemowląt – na 1000 urodzeń żywych.

a With civil law consequences. b In case of: separations – data are presented per 100 thous. population; infant deaths – per 1000 live births.

TABL. 8 (51). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte Marriages contracted	Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved						Różnica między małżeń- stwami zawartymi a rozwią- zanymi ^a Difference between contracted and dissolved marriages ^a	
		ogółem total	przez śmierć by death of		przez rozwód ^b by divorce ^b	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages			
			męża husband	żony wife		ogółem total	w tym przez rozwód of which by divorce		
OGÓŁEM	2005	12081	12269	5990	2252	4027	24,3	8,0	125
TOTAL	2010	13604	12116	6104	2351	3661	23,3	7,1	2144
	2014	11461	11707	6073	2423	3211	22,0	6,0	234
	2015	11858	12623	5582	2322	4719	23,7	8,9	73
Miasta	2005	7956	9201	4211	1637	3353	26,6	9,7	-1750
Urban areas	2010	8730	8889	4231	1642	3016	26,0	8,8	-1165
	2014	7140	8491	4269	1730	2492	24,7	7,2	-1883
	2015	7408	9143	3868	1647	3628	26,7	10,6	-1907
Wieś	2005	4125	3068	1779	615	674	19,2	4,2	1875
Rural areas	2010	4874	3227	1873	709	645	18,3	3,7	3309
	2014	4321	3216	1804	693	719	17,0	3,8	2116
	2015	4450	3480	1714	675	1091	18,2	5,7	1980

a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

b W podziale na miasta i wieś nie uwzględniono rozwodów orzeczonych z powództwa osób zamieszkałych za granicą.

a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons. b Data by urban and rural areas exclude divorces if the person filing petition for a divorce live abroad.

TABL. 9 (52). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW W 2015 R.
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2015

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age						
		19 lat i mniej and less	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59

OGÓŁEM

TOTAL

OGÓŁEM	11858	243	3287	4346	1875	787	702	396	222
GRAND TOTAL									
19 lat i mniej and less	25	13	10	-	-	1	1	-	-
20–24	1782	165	1357	228	25	4	3	-	-
25–29	4491	50	1571	2512	313	36	9	-	-
30–34	2601	8	288	1255	865	141	43	1	-
35–39	1164	4	40	266	447	290	110	7	-
40–49	939	3	20	78	194	260	329	51	4
50–59	454	-	1	7	29	50	158	176	33
60 lat i więcej and more	402	-	-	-	2	5	49	161	185

TABL. 9 (52). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW W 2015 R. (cd.)
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2015 (cont.)

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej and less	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more
O G Ó Ł E M (dok.) T O T A L (cont.)									
W tym małżeństwa wyznaniowe ^a	6873	107	2332	3057	927	239	104	54	53
Of which religious marriages ^a									
19 lat i mniej	11	6	4	-	-	1	-	-	-
and less									
20–24	1229	81	977	161	10	-	-	-	-
25–29	3254	18	1150	1877	193	12	4	-	-
30–34	1604	2	180	869	476	67	10	-	-
35–39	461	-	15	122	201	101	19	3	-
40–49	186	-	6	27	45	56	44	7	1
50–59	60	-	-	1	2	2	22	28	5
60 lat i więcej	68	-	-	-	-	-	5	16	47
and more									
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM	7408	86	1521	2898	1369	569	487	297	181
TOTAL									
19 lat i mniej	15	7	6	-	-	1	1	-	-
and less									
20–24	764	47	573	129	12	3	-	-	-
25–29	2660	21	749	1649	214	21	6	-	-
30–34	1818	6	165	869	646	102	30	-	-
35–39	831	2	14	185	331	213	82	4	-
40–49	682	3	13	60	145	190	230	38	3
50–59	320	-	1	6	20	36	106	127	24
60 lat i więcej	318	-	-	-	1	3	32	128	154
and more									
W tym małżeństwa wyznaniowe ^a	3961	25	1004	1977	651	162	62	39	41
Of which religious marriages ^a									
19 lat i mniej	4	2	1	-	-	1	-	-	-
and less									
20–24	481	15	376	88	2	-	-	-	-
25–29	1864	6	518	1202	129	8	1	-	-
30–34	1074	2	99	583	343	41	6	-	-
35–39	325	-	6	83	145	73	15	3	-
40–49	120	-	4	20	30	38	24	4	-
50–59	38	-	-	1	2	1	12	18	4
60 lat i więcej	55	-	-	-	-	-	4	14	37
and more									

a Ze skutkami cywilnymi.

a With civil law consequences.

TABL. 9 (52). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW W 2015 R. (dok.)
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2015 (cont.)

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej <i>and less</i>	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej <i>and more</i>
WIEŚ <i>RURAL AREAS</i>									
RAZEM	4450	157	1766	1448	506	218	215	99	41
TOTAL									
19 lat i mniej	10	6	4	-	-	-	-	-	-
<i>and less</i>									
20–24	1018	118	784	99	13	1	3	-	-
25–29	1831	29	822	863	99	15	3	-	-
30–34	783	2	123	386	219	39	13	1	-
35–39	333	2	26	81	116	77	28	3	-
40–49	257	-	7	18	49	70	99	13	1
50–59	134	-	-	1	9	14	52	49	9
60 lat i więcej	84	-	-	-	1	2	17	33	31
<i>and more</i>									
W tym małżeństwa wyznaniowe ^a	2912	82	1328	1080	276	77	42	15	12
Of which religious marriages ^a									
19 lat i mniej	7	4	3	-	-	-	-	-	-
<i>and less</i>									
20–24	748	66	601	73	8	-	-	-	-
25–29	1390	12	632	675	64	4	3	-	-
30–34	530	-	81	286	133	26	4	-	-
35–39	136	-	9	39	56	28	4	-	-
40–49	66	-	2	7	15	18	20	3	1
50–59	22	-	-	-	-	1	10	10	1
60 lat i więcej	13	-	-	-	-	-	1	2	10
<i>and more</i>									

a Ze skutkami cywilnymi.

a With civil law consequences.

TABL. 10 (53). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW W 2015 R.
MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2015

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYZN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM	11858	10032	278	1548
GRAND TOTAL				
Kawalerowie	9989	9282	67	640
Single				
Wdowcy	248	49	95	104
Widowers				
Rozwiedzeni	1621	701	116	804
Divorced				
MIASTA URBAN AREAS				
RAZEM	7408	6107	194	1107
TOTAL				
Kawalerowie	6046	5569	40	437
Single				
Wdowcy	176	37	68	71
Widowers				
Rozwiedzeni	1186	501	86	599
Divorced				
WIEŚ RURAL AREAS				
RAZEM	4450	3925	84	441
TOTAL				
Kawalerowie	3943	3713	27	203
Single				
Wdowcy	72	12	27	33
Widowers				
Rozwiedzeni	435	200	30	205
Divorced				

TABL. 11 (54). MAŁŻEŃSTWA WYZNANIOWE ^a
RELIGIOUS MARRIAGES ^a

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
OGÓŁEM	8356	5213	3143
TOTAL			
2005	8356	5213	3143
2010	8914	5326	3588
2014	6763	3909	2854
2015	6873	3961	2912
Kościół Katolicki	6844	3944	2900
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny	7	4	3
Kościół Ewangelicko-Augsburski	1	-	1
Kościół Chrześcijan Baptystów	2	1	1
Kościół Polskokatolicki	4	2	2
Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich	2	1	1
Kościół Zielonoświątkowy	13	9	4

a Ze skutkami cywilnymi.

a With civil law consequences.

TABL. 12 (55). ROZWODY WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA W 2015 R.
DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION FOR DIVORCE
IN 2015

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej and less	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM	4719	7	241	719	967	938	1132	534	181
GRAND TOTAL									
20–24	69	6	50	11	2	-	-	-	-
25–29	479	1	143	266	55	10	4	-	-
30–34	931	-	41	338	446	97	8	1	-
35–39	966	-	5	75	356	435	90	5	-
40–49	1314	-	2	21	99	372	770	46	4
50–59	695	-	-	7	8	21	242	395	22
60 lat i więcej and more	265	-	-	1	1	3	18	87	155
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM	3628	5	166	518	744	716	892	440	147
TOTAL									
20–24	42	4	28	8	2	-	-	-	-
25–29	348	1	103	189	45	8	2	-	-
30–34	707	-	32	247	341	78	8	1	-
35–39	744	-	2	49	277	340	71	5	-
40–49	1018	-	1	20	72	272	612	38	3
50–59	558	-	-	4	7	16	186	327	18
60 lat i więcej and more	211	-	-	1	-	2	13	69	126
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM	1091	2	75	201	223	222	240	94	34
TOTAL									
20–24	27	2	22	3	-	-	-	-	-
25–29	131	-	40	77	10	2	2	-	-
30–34	224	-	9	91	105	19	-	-	-
35–39	222	-	3	26	79	95	19	-	-
40–49	296	-	1	1	27	100	158	8	1
50–59	137	-	-	3	1	5	56	68	4
60 lat i więcej and more	54	-	-	-	1	1	5	18	29

TABL. 13 (56). ROZWOODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNIICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
OGÓŁEM	4027	3661	3211	4719	TOTAL
rozwoody małżeństw:					divorces:
Bez dzieci	1360	1496	1529	2053	Marriages without children
Z dziećmi	2667	2165	1682	2666	Marriages with children
o liczbie dzieci:					by number of children:
1	1552	1342	1056	1650	1
2	806	677	527	843	2
3	206	118	73	139	3
4 i więcej	103	28	26	34	4 and more
Miasta	3353	3016	2492	3628	Urban areas
rozwoody małżeństw:					divorces:
Bez dzieci	1196	1261	1232	1649	Marriages without children
Z dziećmi	2157	1755	1260	1979	Marriages with children
o liczbie dzieci:					by number of children:
1	1332	1117	823	1282	1
2	638	542	387	588	2
3	131	79	39	92	3
4 i więcej	56	17	11	17	4 and more
Wieś	674	645	719	1091	Rural areas
rozwoody małżeństw:					divorces:
Bez dzieci	164	235	297	404	Marriages without children
Z dziećmi	510	410	422	687	Marriages with children
o liczbie dzieci:					by number of children:
1	220	225	233	368	1
2	168	135	140	255	2
3	75	39	34	47	3
4 i więcej	47	11	15	17	4 and more

a Poniżej 18 lat.

a Below the age of 18.

TABL. 14 (57). URODZENIA

BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015 ^a			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Urodzenia żywe	23430	26890	24610	24596	14990	9606	Live births
chłopcy	12114	13995	12597	12609	7630	4979	males
dziewczęta	11316	12895	12013	11987	7360	4627	females
Małżeńskie	17572	19893	17451	17444	10488	6956	Legitimate
chłopcy	9085	10337	8908	8837	5258	3579	males
dziewczęta	8487	9556	8543	8607	5230	3377	females
Pozamałżeńskie	5858	6997	7159	7152	4502	2650	Illegitimate
chłopcy	3029	3658	3689	3772	2372	1400	males
dziewczęta	2829	3339	3470	3380	2130	1250	females
Urodzenia martwe	137	116	106	94	57	37	Still births
Chłopcy	70	55	55	•	•	•	Males
Dziewczęta	67	61	51	•	•	•	Females

a Dane w zakresie urodzeń martwych oraz podziału na urodzenia małżeńskie i pozamałżeńskie zostały oszacowane. Ze względu na nowe wzory karty urodzenia i karty martwego urodzenia (wprowadzone rozporządzeniem Rady Ministra Zdrowia z dnia 12 I 2015 r.; Dz. U. 2015, poz. 171) oraz zmiany w systemie rejestracji aktów stanu cywilnego, wzrosła liczba nieustalonych cech dotyczących stanu cywilnego matki, daty zawarcia małżeństwa, podziału na urodzenia małżeńskie i pozamałżeńskie, kolejności urodzenia dziecka, daty poprzedniego porodu itd.

a Since the introduction of new forms of live and still birth notifications by the decree of the Minister of Health of 12 I 2015 (Journal of Laws 2015, item 171), as well as changes in registration system of civil status acts, more data have been missing regarding mother's marital status, the date of marriage, division into legitimate and illegitimate births, birth order, date of previous confinement, etc.

TABL. 15 (58). URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA ^a ORAZ WIEKU MATKI
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER ^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order						
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH <i>IN ABSOLUTE NUMBERS</i>								
OGÓŁEM	2005	23430	11657	7461	2518	958	405	431
TOTAL	2010	26890	13101	9317	2954	881	312	324
	2014	24610	11191	9145	2931	783	312	244
	2015	24596	11361	9111	2850	771	283	206
19 lat i mniej		957	844	104	8	-	-	-
<i>and less</i>								
20–24		4314	2957	1115	200	29	6	3
25–29		8231	4384	2949	664	165	43	23
30–34		7471	2439	3545	1077	248	101	59
35–39		3033	652	1223	719	256	97	82
40–44		567	81	170	177	71	34	34
45 lat i więcej		23	4	5	5	2	2	5
<i>and more</i>								
W % <i>IN %</i>								
OGÓŁEM	2005	100,0	49,8	31,8	10,8	4,1	1,7	1,8
TOTAL	2010	100,0	48,7	34,6	11,0	3,3	1,2	1,2
	2014	100,0	45,5	37,2	11,9	3,2	1,3	1,0
	2015	100,0	46,2	37,0	11,6	3,1	1,2	0,8
19 lat i mniej		100,0	88,2	10,9	0,8	-	-	-
<i>and less</i>								
20–24		100,0	68,5	25,8	4,6	0,7	0,1	0,1
25–29		100,0	53,3	35,8	8,1	2,0	0,5	0,3
30–34		100,0	32,6	47,5	14,4	3,3	1,4	0,8
35–39		100,0	21,5	40,3	23,7	8,4	3,2	2,7
40–44		100,0	14,3	30,0	31,2	12,5	6,0	6,0
45 lat i więcej		100,0	17,4	21,7	21,7	8,7	8,7	21,7
<i>and more</i>								

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
 a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 17 (60). ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH (dok.)

DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED (cont.)

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas			
				razem total	mężczyźni males	kobiety females	razem total	mężczyźni males	kobiety females	
NA 100 tys. LUDNOŚCI DANEJ PŁCI I GRUPY WIEKU PER 100 thous. POPULATION OF GIVEN SEX AND AGE GROUP										
OGÓŁEM	2005	844	937	756	894	985	811	741	843	638
TOTAL	2010	851	932	774	907	993	829	741	820	660
	2014	875	955	800	956	1036	882	727	812	640
	2015	913	979	850	995	1057	939	762	844	678
0 lat ^a		370	420	317	314	367	258	458	502	411
1–4		20	21	18	25	26	24	12	14	10
5–9		10	7	14	10	5	16	11	10	11
10–14		17	19	16	22	18	25	12	20	4
15–19		48	65	30	42	51	32	55	82	26
20–24		60	91	29	49	66	31	76	124	26
25–29		59	102	16	53	92	14	70	118	19
30–34		72	119	25	68	109	27	80	137	21
35–39		108	166	50	108	158	58	108	180	33
40–44		201	276	125	193	259	127	216	307	121
45–49		329	438	218	318	429	209	349	454	234
50–54		524	751	301	504	718	304	559	801	296
55–59		863	1214	533	868	1230	553	851	1187	488
60–64		1352	1886	882	1304	1829	872	1471	2011	907
65–69		1920	2673	1292	1855	2560	1297	2104	2965	1277
70–74		2797	3916	1967	2729	3768	1985	3004	4336	1909
75–79		4220	5825	3215	3932	5463	2990	5068	6841	3895
80–84		6982	9195	5777	6817	8869	5686	7466	10180	6040
85 lat i więcej		14490	15825	13986	14135	15425	13635	15591	17169	15044
<i>and more</i>										

a Na 100 tys. urodzeń żywych.

a Per 100 thous. live births.

TABL. 18 (61). ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ^a
DEATHS BY SELECTED CAUSES^a

PRZYCZYNY ZGONÓW		Ogółem	Męż-	Kobiety	Miasta	Wieś	CAUSES OF DEATHS
		Total	czyźni Males	Females	Urban areas	Rural areas	
		na 100 tys. ludności per 100 thous. population					
OGÓŁEM	2005	844	938	755	894	741	TOTAL
	2010	851	932	774	907	741	
	2013	876	945	810	950	738	
	2014	875	955	800	956	727	
w tym:							<i>of which:</i>
Wybrane choroby zakaźne i pasożytnicze		7	9	6	9	5	<i>Certain infectious and parasitic diseases of which tuberculosis and sequelae of tuberculosis</i>
w tym gruźlica i następstwa gruźlicy		1	2	1	1	1	
Nowotwory		263	295	233	296	202	<i>Neoplasms</i>
w tym nowotwory złośliwe		255	286	225	287	195	<i>of which malignant neoplasms</i>
w tym:							<i>of which:</i>
nowotwór złośliwy żołądka		13	17	10	15	10	<i>malignant neoplasm of stomach</i>
nowotwór złośliwy trzustki		12	14	11	15	7	<i>malignant neoplasm of pancreas</i>
nowotwór złośliwy tchawicy, oskrzela i płuca		65	86	45	72	53	<i>malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung</i>
nowotwór złośliwy piersi		16	0	31	19	10	<i>malignant neoplasm of breast</i>
nowotwór złośliwy szyjki macicy		5	x	9	5	3	<i>malignant neoplasm of cervix uteri</i>
nowotwór złośliwy gruczołu krokowego		12	24	x	13	9	<i>malignant neoplasm of prostate</i>
białaczka		8	10	5	8	7	<i>leukemia</i>
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ		1	1	1	1	1	<i>Diseases of blood and blood-forming organs^Δ</i>
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywienia i przemian meta- bolicznych		24	23	25	26	20	<i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>
w tym cukrzyca		21	21	21	23	18	<i>of which diabetes mellitus</i>
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania		9	15	2	10	5	<i>Mental and behavioural disorders</i>
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów		16	15	17	19	10	<i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>
Choroby układu krążenia		366	362	370	395	313	<i>Diseases of the circulatory system</i>
w tym:							<i>of which:</i>
choroba nadciśnieniowa		6	5	8	7	6	<i>hypertensive diseases</i>
choroba niedokrwienności serca		167	175	159	182	139	<i>ischaemic heart diseases</i>
w tym ostry zawał serca		27	35	20	30	22	<i>of which acute myocardial infarction</i>
choroby naczyń mózgowych		80	70	89	87	68	<i>cerebrovascular diseases</i>
miażdżycy		7	5	8	7	6	<i>atherosclerosis</i>
Choroby układu oddechowego		66	71	62	72	56	<i>Diseases of the respiratory system</i>
Choroby układu pokarmowego		43	50	36	47	34	<i>Diseases of the digestive system</i>
w tym zwłóknienie i marskość wątroby		6	7	5	8	4	<i>of which fibrosis and cirrhosis of liver</i>
Choroby układu mięśniowo-szkieletowego i tkanki łącznej		1	0	2	1	1	<i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>
Choroby układu moczowo-płciowego		14	13	15	16	10	<i>Diseases of the genitourinary system</i>
Wybrane stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym		2	2	2	2	2	<i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ		2	2	2	2	3	<i>Congenital anomalies^Δ</i>
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ		2	3	2	3	2	<i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>
Zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu		59	93	26	57	63	<i>External causes of morbidity and mortality</i>
w tym:							<i>of which:</i>
wypadki komunikacyjne		9	15	3	7	13	<i>transport accidents</i>
samobójstwa		16	27	5	15	18	<i>intentional self-harm</i>

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).

TABL. 19 (62). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Chłopcy Males	Dziew- częta Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
				razem total	chłopcy males	dziew- częta females	razem total	chłopcy males	dziew- częta females

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH

IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	141	72	69	91	50	41	50	22	28
TOTAL	2010	122	73	49	82	50	32	40	23	17
	2014	82	47	35	49	32	17	33	15	18
	2015	91	53	38	47	28	19	44	25	19
0–27 dni <i>days</i>		67	44	23	34	24	10	33	20	13
0–6		52	33	19	25	17	8	27	16	11
w tym 0 <i>of which</i>		26	18	8	12	9	3	14	9	5
7–13		10	6	4	5	3	2	5	3	2
14–20		4	4	-	3	3	-	1	1	-
21–27		1	1	-	1	1	-	-	-	-
28–29 dni <i>days</i>		1	1	-	-	-	-	1	1	-
1 miesiąc <i>month</i>		8	2	6	4	1	3	4	1	3
2		2	-	2	1	-	1	1	-	1
3		1	-	1	-	-	-	1	-	1
4		2	1	1	1	-	1	1	1	-
5		3	1	2	3	1	2	-	-	-
6		2	1	1	1	-	1	1	1	-
7		1	-	1	1	-	1	-	-	-
8 miesięcy <i>months</i>		4	3	1	2	2	-	2	1	1

NA 100 tys. URODZEŃ ŻYWYCH DANEJ PŁCI

PER 100 thous. OF LIVE BIRTHS OF GIVEN SEX

OGÓŁEM	2005	602	594	610	643	674	609	539	469	610
TOTAL	2010	454	522	380	505	590	412	376	416	332
	2014	333	373	291	336	427	240	329	294	366
	2015	370	420	317	314	367	258	458	502	411
0–27 dni <i>days</i>		272	349	192	227	315	136	344	402	281
0–6		211	262	159	167	223	109	281	321	238
w tym 0 <i>of which</i>		106	143	67	80	118	41	146	181	108
7–13		41	48	33	33	39	27	52	60	43
14–20		16	32	-	20	39	-	10	20	-
21–27		4	8	-	7	13	-	-	-	-
28–29 dni <i>days</i>		4	8	-	-	-	-	10	20	-
1 miesiąc <i>month</i>		33	16	50	27	13	41	42	20	65
2		8	-	17	7	-	14	10	-	22
3		4	-	8	-	-	-	10	-	22
4		8	8	8	7	-	14	10	20	-
5		12	8	17	20	13	27	-	-	-
6		8	8	8	7	-	14	10	20	-
7		4	-	8	7	-	14	-	-	-
8 miesięcy <i>months</i>		16	24	8	13	26	-	21	20	22

TABL. 20 (63). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ^a
INFANT DEATHS BY SELECTED CAUSES^a

PRZYCZYNY ZGONÓW		Ogółem	Chłopcy	Dziew-	Miasta	Wieś	CAUSES OF DEATHS	
		Total	Males	częta	Urban	Rural		
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	na 100 tys. urodzeń żywych per 100 thous. live births					
OGÓŁEM	2005	141	602	594	610	643	539	TOTAL
	2010	122	454	522	380	505	376	
	2013	103	430	494	363	442	413	
	2014	82	333	373	292	327	344	
w tym:								<i>of which:</i>
Wybrane choroby zakaźne i pasożytnicze		1	4	-	8	-	10	<i>Certain infectious and parasitic diseases</i>
Choroby układu oddechowego		5	20	16	25	27	10	<i>Diseases of the respiratory system of which pneumonia</i>
w tym zapalenie płuc		5	20	16	25	27	10	
Wybrane stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym w tym:		44	179	206	150	47	177	<i>Certain conditions originating in the perinatal period of which:</i>
zaburzenia związane z czasem trwania ciąży i rozwojem płodu zespół zaburzeń oddychania noworodka i inne stany układu oddechowego		33	134	143	125	127	146	<i>disorders related to length of gestation and fetal growth respiratory disorders specific to the perinatal period</i>
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe		25	102	119	83	93	115	<i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities of which:</i>
w tym:								<i>congenital malformations of the nervous system</i>
wrodzone wady rozwojowe układu nerwowego		2	8	8	8	-	21	
wrodzone wady serca		8	33	56	8	33	31	<i>congenital malformation of heart</i>
Zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu		1	4	8	-	7	-	<i>External causes of morbidity and mortality</i>

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision)

TABL. 21 (64). ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ
SUICIDES^a REGISTERED BY THE POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
OGÓŁEM	339	268	449	470	380	TOTAL
w tym dokonane	290	207	338	333	288	<i>of which committed</i>
Miasta	210	154	284	312	243	<i>Urban areas</i>
Wieś	129	111	165	158	137	<i>Rural areas</i>
Wiek samobójców:						Age of suicidal persons:
14 lat i mniej	2	6	5	6	2	<i>14 and less</i>
15–19	26	15	24	32	18	<i>15–19</i>
20–29	58	44	84	98	76	<i>20–29</i>
30–49	118	95	151	158	134	<i>30–49</i>
50–69	99	90	132	129	112	<i>50–69</i>
70 lat i więcej	36	17	31	42	33	<i>70 and more</i>

a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku oraz w 2010 r. – w podziale na miasta i wieś – również przypadków o nieustalonym miejscu zdarzenia.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku.

a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown as well as in 2010 by urban and rural areas – cases, in which the place of incident is unknown.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Gdańsk.

TABL. 22 (65). PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA

LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified				
	0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI MALES					
O G Ó Ł E M 2005	71,69	57,31	42,96	29,23	17,86
TOTAL 2010	72,97	58,52	44,15	30,26	18,61
2014	74,41	59,80	45,43	31,48	19,35
2015	74,24	59,68	45,36	31,38	19,24
Miasta ..... Urban areas	74,79	60,21	45,77	31,74	19,59
Wieś ..... Rural areas	73,06	58,55	44,37	30,50	18,31
KOBIETY FEMALES					
O G Ó Ł E M 2005	79,76	65,43	50,63	36,22	23,07
TOTAL 2010	80,75	66,23	51,44	36,87	23,58
2014	81,50	66,88	52,11	37,51	24,06
2015	81,38	66,80	52,03	37,45	23,98
Miasta ..... Urban areas	81,45	66,88	52,12	37,57	24,10
Wieś ..... Rural areas	81,03	66,45	51,66	37,04	23,55

TABL. 23 (66). PROGNOZA LUDNOŚCI ^a

Stan w dniu 31 XII

POPULATION PROJECTION ^a

As of 31 XII

A. I wariant/ I variant

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tys.	2324,1	2334,8	2334,0	2323,4	2306,7	2287,1	2265,7	TOTAL in thous.
mężczyźni	1132,6	1137,4	1136,4	1131,1	1124,0	1117,0	1110,0	males
kobiety	1191,5	1197,4	1197,6	1192,4	1182,8	1170,1	1155,7	females
Miasta	1476,8	1457,3	1431,2	1400,3	1367,3	1334,0	1301,4	Urban areas
mężczyźni	705,1	695,2	682,2	667,5	652,8	639,1	626,2	males
kobiety	771,7	762,1	749,0	732,8	714,4	694,9	675,2	females
Wieś	847,3	877,5	902,9	923,1	939,5	953,1	964,3	Rural areas
mężczyźni	427,5	442,2	454,2	463,6	471,1	477,8	483,8	males
kobiety	419,8	435,3	448,6	459,5	468,3	475,3	480,5	females
W wieku przedprodukcyjnym	446,1	438,9	409,6	393,7	379,8	373,3	370,6	Pre-working age
mężczyźni	229,3	225,7	210,5	202,3	195,1	191,8	190,4	males
kobiety	216,8	213,2	199,1	191,4	184,7	181,6	180,3	females
Miasta	255,9	248,7	227,7	214,9	204,5	199,5	197,0	Urban areas
mężczyźni	131,6	127,7	116,8	110,2	104,8	102,2	100,9	males
kobiety	124,3	121,0	110,9	104,7	99,7	97,3	96,1	females
Wieś	190,2	190,2	181,9	178,8	175,2	173,8	173,6	Rural areas
mężczyźni	97,8	98,0	93,7	92,1	90,3	89,6	89,4	males
kobiety	92,4	92,3	88,2	86,7	85,0	84,3	84,2	females

^a Dane według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch wariantach ze względu na zmiany granicy wieku emerytalnego, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 98.

^a Data by working and post-working age are given in two variants due to the changes in the limit of retirement age, see general notes, item 8 on page 98.

TABL. 23 (66). PROGNOZA LUDNOŚCI ^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

POPULATION PROJECTION ^a (cont.)

As of 31 XII

A. I wariant (dok.)/ I variant (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
W wieku produkcyjnym	1384,8	1354,5	1354,8	1326,7	1275,8	1203,5	1131,6	Working age
mężczyźni	733,2	713,6	714,3	707,7	688,9	657,3	618,1	males
kobiety	651,6	641,0	640,5	619,0	586,9	546,3	513,5	females
Miasta	861,7	826,9	813,8	784,0	738,2	680,0	625,3	Urban areas
mężczyźni	451,5	430,7	424,5	414,3	395,8	369,0	338,9	males
kobiety	410,1	396,2	389,3	369,7	342,4	311,0	286,4	females
Wieś	523,1	527,6	540,9	542,8	537,6	523,5	506,3	Rural areas
mężczyźni	281,7	282,9	289,8	293,4	293,1	288,2	279,2	males
kobiety	241,4	244,7	251,2	249,3	244,5	235,2	227,1	females
W wieku poprodukcyjnym	493,3	541,3	569,7	603,1	651,1	710,3	763,5	Post-working age
mężczyźni	170,1	198,1	211,6	221,1	239,9	267,9	301,5	males
kobiety	323,2	343,2	358,0	382,0	411,2	442,3	462,0	females
Miasta	359,2	381,7	389,7	401,5	424,5	454,5	479,1	Urban areas
mężczyźni	122,0	136,8	140,9	143,1	152,2	167,9	186,4	males
kobiety	237,2	244,9	248,8	258,5	272,3	286,5	292,7	females
Wieś	134,1	159,7	180,0	201,5	226,6	255,8	284,4	Rural areas
mężczyźni	48,0	61,3	70,8	78,0	87,7	100,0	115,2	males
kobiety	86,0	98,3	109,3	123,5	138,9	155,8	169,2	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	67,8	72,4	72,3	75,1	80,8	90,0	100,2	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	54,5	59,4	59,1	59,8	63,1	69,9	79,6	Males
Kobiety	82,9	86,8	87,0	92,6	101,5	114,2	125,1	Females

B. II wariant/ II variant

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
W wieku produkcyjnym	1444,5	1424,5	1436,3	1438,7	1426,8	1366,7	1288,7	Working age
mężczyźni	761,9	740,3	737,6	732,3	719,7	691,2	654,0	males
kobiety	682,5	684,2	698,6	706,4	707,1	675,5	634,7	females
Miasta	901,7	870,9	864,6	854,0	833,5	781,4	719,6	Urban areas
mężczyźni	470,9	447,2	438,6	429,2	414,7	389,8	360,2	males
kobiety	430,8	423,7	425,9	424,7	418,8	391,6	359,4	females
Wieś	542,7	553,6	571,7	584,7	593,3	585,3	569,2	Rural areas
mężczyźni	291,0	293,0	299,0	303,1	305,0	301,4	293,8	males
kobiety	251,7	260,6	272,7	281,7	288,3	283,9	275,3	females
W wieku poprodukcyjnym	433,6	471,4	488,2	491,0	500,2	547,1	606,4	Post-working age
mężczyźni	141,3	171,4	188,3	196,5	209,2	234,0	265,6	males
kobiety	292,3	299,9	299,9	294,6	291,0	313,1	340,8	females
Miasta	319,2	337,7	338,9	331,5	329,3	353,1	384,8	Urban areas
mężczyźni	102,6	120,2	126,8	128,1	133,3	147,1	165,1	males
kobiety	216,5	217,5	212,1	203,4	195,9	206,0	219,7	females
Wieś	114,4	133,7	149,3	159,6	170,9	194,0	221,5	Rural areas
mężczyźni	38,7	51,2	61,5	68,4	75,9	86,8	100,5	males
kobiety	75,7	82,5	87,7	91,2	95,1	107,1	121,0	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	60,9	63,9	62,5	61,5	61,7	67,3	75,8	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	48,6	53,6	54,1	54,5	56,2	61,6	69,7	Males
Kobiety	74,6	75,0	71,4	68,8	67,3	73,2	82,1	Females

^a Dane według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch wariantach ze względu na zmiany granicy wieku emerytalnego, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 98.

^a Data by working and post-working age are given in two variants due to the changes in the limit of retirement age, see general notes, item 8 on page 98.

TABL. 24 (67). PROGNOZA GOSPODARSTW DOMOWYCH

Stan w dniu 31 XII

HOUSEHOLDS PROJECTION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
GOSPODARSTWA DOMOWE w tys.									
HOUSEHOLDS in thous.									
OGÓŁEM	842,5	866,7	899,5	929,0	918,7	897,7	885,1	877,9	TOTAL
Miasta	597,6	608,8	620,3	626,8	611,6	587,1	569,4	558,2	Urban areas
Wieś	244,9	257,9	279,1	302,2	307,1	310,6	315,7	319,8	Rural areas
PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH									
AVERAGE NUMBER OF PERSONS IN HOUSEHOLDS									
OGÓŁEM	2,72	2,66	2,58	2,50	2,51	2,55	2,57	2,56	TOTAL
Miasta	2,47	2,41	2,33	2,27	2,27	2,31	2,32	2,31	Urban areas
Wieś	3,34	3,27	3,13	2,98	2,99	3,01	3,01	3,00	Rural areas

TABL. 25 (68). MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY

INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odptyw ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę abroad	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH

IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	30863	20094	10099	670	29790	15869	12054	1867	1073
TOTAL	2010	31957	20656	10005	1296	29308	14692	13220	1396	2649
	2014	30297	18975	10269	1053	28325	13688	12497	2140	1972
	2015	30009	18605	10351	•	27752	13401	12211	•	2257^c
Miasta	2005	18583	11413	6636	534	20529	10170	8733	1626	-1946
Urban areas	2010	18234	10839	6301	1094	19931	9054	9683	1194	-1697
	2014	17104	9774	6470	860	18387	7904	8881	1602	-1283
	2015	17009	9656	6493	•	17732	7598	8532	•	-723^c
Wieś	2005	12280	8681	3463	136	9261	5699	3321	241	3019
Rural areas	2010	13723	9817	3704	202	9377	5638	3537	202	4346
	2014	13193	9201	3799	193	9938	5784	3616	538	3255
	2015	13000	8949	3858	•	10020	5803	3679	•	2980^c

NA 1000 LUDNOŚCI

PER 1000 POPULATION

OGÓŁEM	2005	14,1	9,2	4,6	0,3	13,6	7,2	5,5	0,9	0,5
TOTAL	2010	14,1	9,1	4,4	0,6	12,9	6,5	5,8	0,6	1,2
	2014	13,2	8,3	4,5	0,5	12,3	6,0	5,4	0,9	0,9
	2015	13,0	8,1	4,5	•	12,0	5,8	5,3	•	1,0^c
Miasta	2005	12,6	7,7	4,5	0,4	13,9	6,9	5,9	1,1	-1,3
Urban areas	2010	12,2	7,2	4,2	0,7	13,3	6,0	6,5	0,8	-1,1
	2014	11,4	6,5	4,3	0,6	12,3	5,3	5,9	1,1	-0,9
	2015	11,4	6,5	4,4	•	11,9	5,1	5,7	•	-0,5^c
Wieś	2005	17,1	12,1	4,8	0,2	12,9	7,9	4,6	0,3	4,2
Rural areas	2010	17,8	12,7	4,8	0,3	12,2	7,3	4,6	0,3	5,6
	2014	16,4	11,4	4,7	0,2	12,4	7,2	4,5	0,7	4,0
	2015	15,9	10,9	4,7	•	12,3	7,1	4,5	•	3,6^c

a Zameldowania. b Wymeldowania. c Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a Registrations. b Deregistrations. c For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

TABL. 26 (69). MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b			
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innych województw from other voivodships	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innych województw to other voivodships	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH							
<i>IN ABSOLUTE NUMBERS</i>							
OGÓŁEM	2005	30193	22538	7655	27923	22538	5385
TOTAL	2010	30661	22943	7718	27912	22943	4969
	2014	29244	21372	7872	26185	21372	4813
	2015	28956	21198	7758	25612	21198	4414
Miasta	2005	18049	12009	6040	18903	14912	3991
<i>Urban areas</i>	2010	17140	11220	5920	18737	15167	3570
	2014	16244	10314	5930	16785	13477	3308
	2015	16149	10283	5866	16130	13061	3069
Wieś	2005	12144	10529	1615	9020	7626	1394
<i>Rural areas</i>	2010	13521	11723	1798	9175	7776	1399
	2014	13000	11058	1942	9400	7895	1505
	2015	12807	10915	1892	9482	8137	1345
NA 1000 LUDNOŚCI							
<i>PER 1000 POPULATION</i>							
OGÓŁEM	2005	13,8	10,3	3,5	12,7	10,3	2,5
TOTAL	2010	13,5	10,1	3,4	12,3	10,1	2,2
	2014	12,7	9,3	3,4	11,4	9,3	2,1
	2015	12,6	9,2	3,4	11,1	9,2	1,9
Miasta	2005	12,3	8,2	4,1	12,8	10,1	2,7
<i>Urban areas</i>	2010	11,4	7,5	3,9	12,5	10,1	2,4
	2014	10,9	6,9	4,0	11,2	9,0	2,2
	2015	10,9	6,9	3,9	10,8	8,8	2,1
Wieś	2005	16,9	14,6	2,2	12,5	10,6	1,9
<i>Rural areas</i>	2010	17,5	15,2	2,3	11,9	10,1	1,8
	2014	16,2	13,7	2,4	11,7	9,8	1,9
	2015	15,7	13,4	2,3	11,6	10,0	1,6

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 29 (72). REZYDENCI ^a

Stan w dniu 31 XII

USUAL RESIDENCE POPULATION ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tys.	2245,6	2271,6	2277,1	T O T A L in thous.
mężczyźni w tys.	1095,1	1107,1	1109,4	males in thous.
kobiety: w tysiącach	1150,5	1164,4	1167,6	females: in thousand
na 100 mężczyzn	105	105	105	per 100 males
Miasta: w tysiącach	1479,0	1473,3	1467,3	Urban areas: in thousand
w % ogółu ludności				in % of total usual
rezydującej	65,9	64,9	64,4	residence population
Wieś: w tysiącach	766,5	798,2	809,8	Rural areas: in thousand
w % ogółu ludności				in % of total usual
rezydującej	34,1	35,1	35,6	residence population

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 pkt 2 na str. 96.

a See general notes, item 2 point 2 on page 96.

TABL. 30 (73). REZYDENCI ^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE USUAL RESIDENCE POPULATION ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w tys. in thous.			
O G Ó Ł E M	2245,6	2271,6	2277,1	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	452,7	444,0	443,8	Pre-working age
Miasta	262,5	256,0	255,5	Urban areas
mężczyźni	135,1	131,8	131,4	males
kobiety	127,4	124,2	124,1	females
Wieś	190,2	188,0	188,3	Rural areas
mężczyźni	97,4	96,1	96,4	males
kobiety	92,7	91,9	91,9	females
W wieku produkcyjnym	1444,2	1420,8	1410,8	Working age
w tym w wieku mobilnym	903,7	905,7	902,7	of which of mobility age
Miasta	954,8	913,1	897,3	Urban areas
mężczyźni	492,9	476,5	469,2	males
w tym w wieku mobilnym	293,9	288,8	285,1	of which of mobility age
kobiety	461,9	436,6	428,2	females
w tym w wieku mobilnym	292,5	287,4	284,0	of which of mobility age
Wieś	489,4	507,7	513,4	Rural areas
mężczyźni	262,1	273,0	276,1	males
w tym w wieku mobilnym	163,5	169,4	171,4	of which of mobility age
kobiety	227,3	234,7	237,3	females
w tym w wieku mobilnym	153,9	160,1	162,2	of which of mobility age
W wieku poprodukcyjnym ...	348,7	406,7	422,4	Post-working age
Miasta	261,7	304,2	314,4	Urban areas
mężczyźni	79,8	95,9	100,3	males
kobiety	182,0	208,3	214,1	females
Wieś	87,0	102,5	108,0	Rural areas
mężczyźni	27,8	33,8	36,0	males
kobiety	59,2	68,7	72,0	females

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 pkt 2 na str. 96.

a See general notes, item 2 point 2 on page 96.

TABL. 31 (74). KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE ^a

Stan w dniu 31 XII

CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015
	jednostki kościelne ^b church units ^b				duchowni clergy				wierni, wyznawcy adherents, faithful			
Kościół Katolicki: Catholic Church:												
Kościół Rzymskokatolicki ^c	475	480	485	488	1382	1420	1463	1434	1669724 ^d	1635835 ^d	1616899 ^d	1648593 ^d
Kościół Greckokatolicki ^e	16	16	55	56	7	•	31	30	•	•	25000	25000
Starokatolickie: Old Catholic:												
Kościół Polskokatolicki ^f	2	2	2	2	2	2	3	3	218	300	218	350
Kościół Starokatolicki Mariawitów ^f	-	-	-	-	-	-	-	-	80	55	32	32 ^g
Polski Narodowy Katolicki Kościół w RP	-	1	1 ^h	1	-	-	1 ^h	1	-	20	40 ^h	30
Prawosławne: Orthodox:												
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^{fi}	56	58	58	58	73	102	109	109	221000	220700	220700	220700
Protestanckie i tradycji protestanckiej: Protestant and Protestant-tradition:												
Kościół Ewangelicko- -Augsburski ^{fk}	2	19 ^l	18	18	3	14 ^l	13	15	4000	2883 ^l	2322	2313
Kościół Zielonoświątkowy	19	19	20	20	29	32	28	28	1947	2219	2232	2310
Kościół Chrystusowy	3	3 ^m	5 ⁿ	5 ⁿ	8	10 ^m	8 ⁿ	8 ⁿ	1350	1400 ^m	1245 ⁿ	1245 ⁿ
Nowoapostolski Kościół w Polsce	4	4	4	4	8	8	13	13	751	773	834	841
Kościół Chrześcijan Baptystów ^f	7	6	7	7	12	8	17	19	482	455	637	524
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	8	9	7	7	3	3	3	3	491	471	444	444
Chrześcijański Kościół Głosicieli Dobrej Nowiny	2	2	2 ^o	2 ^o	2	2	2 ^o	2 ^o	250	250	250 ^o	250 ^o
Ewangeliczny Związek Braterski	-	2	2	1	-	3	2	2	-	220	230	230

a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców w 2015 r. b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. c Dane dotyczą diecezji gdańskiej i pelplińskiej. d Ochrzczeni. e Do 2013 r. dane dotyczą dekanatu słupskiego, od 2014 r. – diecezji wrocławsko-gdańskiej. f Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Ekumenicznej. g Dane dotyczą 2014 r. h Dane dotyczą 2013 r. i Dane dotyczą diecezji białostocko-gdańskiej. k W 2010 r. i od 2014 r. dane dotyczą diecezji pomorsko-wielkopolskiej, w 2005 r. – tylko w zakresie wyznawców. l Dane dotyczą 2009 r. m Dane dotyczą 2006 r. n Dane dotyczą 2012 r. o Dane dotyczą 2011 r.

a Listed by the decreasing number of adherents and faithful in 2015. b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. c Data concern diocese gdańska and pelplińska. d Baptised. e Until 2013 data concern słupski decanat, in 2014 – wrocławsko-gdańska diocese. f Church associated in the Polish Ecumenical Council. g Data concern 2014. h Data concern 2013. i Data concern białostocko-gdańska diocese. k In 2010 and since 2014 data concern pomorsko-wielkopolska diocese, in 2005 – only in case of faithful. l Data concern 2009. m Data concern 2006. n Data concern 2012. o Data concern 2011.

TABL. 31 (74). KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE ^a (cd.)

Stan w dniu 31 XII

CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS ^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015
	jednostki kościelne ^b church units ^b				duchowni clergy				wierni, wyznawcy adherents, faithful			
Protestanckie i tradycji protestanckiej (dok.): Protestant and Protestant-tradition (cont.):												
Kościół Boży w Chrystusie	1	2	3	4	4	6	7	6	50	92	215	215
Kościół Ewangelicko- -Metodystyczny ^c	2	2	2	2	1	1	1	1	109	107	107	107
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	-	4	2	2	-	2	2	2	-	99	101	101
Centrum Chrześcijańskie „Nowa Fala”	-	1	1 ^d	1 ^d	-	6	6 ^d	6 ^d	-	50	50 ^d	50 ^d
Kościół Chrystusowy w RP ^e	1	1	1 ^f	1	2	2	3 ^f	5	70	50	60 ^f	47
Kościół Wolnych Chrześcijan	2	2	1	1	2	3	3	3	58	47	38	44
Kościół Ewangelicko- -Reformowany ^c	-	-	-	-	-	-	-	-	42	38	40	40
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	1	2	1	1 ^g	10	11	9	9 ^g	32	22	23	23 ^g
Kościół Pentakostalny w RP	1	1	1 ^h	1 ^h	3	5	4 ^h	4 ^h	17	20	20 ^h	20 ^h
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego	1	1	1	1	5	5	4	4	34	27	21	19
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	1	1	1	1	4	3	2	3	25	17	16	15
Islamskie: Muslim:												
Liga Muzułmańska w RP	-	1	1 ^d	1 ^d	-	-	-	-	-	100	100 ^d	100 ^d
Muzułmański Związek Religijny	1	1	1	1	1	5	5	5	-	110	94	94
Dalekiego Wschodu: Far Eastern Religions:												
Buddyjski Związek Diamentowej Drogi Linii Karma Kagyu	-	-	3 ^h	3 ^h	-	-	-	-	-	-	996 ^h	996 ^h
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	-	-	-	-	9	9	9	9	130	130	130	120
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamsang ⁱ	1	-	-	-	-	-	-	-	85	90	90	90

^a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców w 2015 r. ^b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^c Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Ekumenicznej. ^d Dane dotyczą 2010 r. ^e Do 2010 r. – Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP. ^f Dane dotyczą 2012 r. ^g Dane dotyczą 2014 r. ^h Dane dotyczą 2011 r. ⁱ Do 2011 r. – Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang.

^a Listed by the decreasing number of adherents and faithful in 2015. ^b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^c Church associated in the Polish Ecumenical Council. ^d Data concern 2010. ^e Until 2010 – Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP. ^f Data concern 2012. ^g Data concern 2014. ^h Data concern 2011. ⁱ Until 2011 – Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang.

TABL. 31 (74). KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE ^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS ^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015	
	jednostki kościelne ^b church units ^b				duchowni clergy				wierni, wyznawcy adherents, faithful				
Dalekiego Wschodu (dok.):													
Far Eastern Religions (cont.):													
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	-	-	2	2	-	-	6	6	-	-		43	43
Misja Buddyjska Trzy Schronienia w Polsce	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30		30 ^c	30 ^c
Światowy Uniwersytet Duchowy Brahma Kumaris w Polsce	1	-	1	1	2	2	1	2	30	30		17	20
Szkoła Zen Kwan Um w Polsce	1	1	1	1	5	1	3	4	30	19		18	19
Związek Buddyjski „Kanzeon” ^d	-	1	1 ^e	1 ^e	1	-	-	-	12	22		16 ^e	16 ^e
Inne:													
Others:													
Związek Wyznania Świadków Jehowy	117	123	84	83	-	-	•	•	127729 ^{fg}	8737 ^g		8502 ^g	8373 ^g
Rodzima Wiara ^h	-	-	1 ⁱ	1 ⁱ	-	-	2 ⁱ	2 ⁱ	-	-		90 ⁱ	90 ⁱ
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich (Mormoni)	1	1	1	1 ^k	2	5	9	9 ^k	48	25		88	88 ^k
Kościół Chrześcijański „Słowo Wiary”	1	1	2	1	4	4	4	2	111	117		140	85
Karaïmski Związek Religijny	1	1	1	1	-	-	-	-	25	25		27	28
Kościół Armia Zbawienia w RP	-	-	1	1	-	-	1	3	-	-		9	13

^a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców w 2015 r. ^b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^c Dane dotyczą 2010 r. ^d Do 2008 r. – Stowarzyszenie Buddyjskie Sangha „Kanzeon”; od 2010 r. dane dotyczą jednostki w Gdańsku. ^e Dane dotyczą 2013 r. ^f Dane dotyczą całego kraju. ^g Głosiciele. ^h Dane dotyczą oddziału Pomorze. ⁱ Dane dotyczą 2011 r. ^k Dane dotyczą 2014 r.

^a Listed by the decreasing number of adherents and faithful in 2015. ^b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^c Data concern 2010. ^d Until 2008 – Stowarzyszenie Buddyjskie Sangha „Kanzeon”; since 2010 data concern unit in Gdańsk. ^e Data concern 2013. ^f Data concern whole country. ^g Proclaimers. ^h Data concern Pomeranian section. ⁱ Data concern 2011. ^k Data concern 2014.

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane o **aktywności ekonomicznej ludności obejmują osoby w wieku 15 lat i więcej** będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych. Prezentowane dane opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności – BAEL** (tabl. 1(75) i 2(76)) przeprowadzanego w cyklu kwartalnym. Badanie prowadzi się metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badanie nie obejmuje osób nieobecnych w gospodarstwie domowym 12 miesięcy i więcej tj. przebywających w obiektach zbiorowego zakwaterowania lub za granicą, a także bezdomnych. Dane prezentowane według grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia. Od 2010 r. dane uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowywanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące, jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Podziału na pracujących w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy dokonano na podstawie deklaracji osoby badanej w odniesieniu do głównego miejsca pracy;

2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

General notes

Economic activity of the population

1. *Data on economic activity of population cover persons aged 15 and more, who are members of randomly selected households. Presented data were compiled on the basis of representative Labour Force Survey – LFS (tables 1(75) and 2(76)); the sample survey conducted on a quarterly basis. The survey is conducted by the continuous observation method, i.e. economic activity of the population is observed in each week during the whole quarter. The survey does not cover persons absent in households for 12 months and more i.e. living in collective accommodation establishment and or staying abroad, and also homeless. Data presented by age groups have been calculated on the basis of the exact date of birth. Since 2010 the data have been generalized on the basis of population balances compiled with the use of the Population and Housing Census 2011.*

2. *The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.*

Economically active persons include employed and unemployed persons:

1) *employed persons are persons who during the reference week:*

- *performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or conducting a family-owned business outside agriculture,*
- *formally had work but did not perform it (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather) if the break in work did not exceed 3 months; moreover if the break in work exceeded 3 months the additional criterion in case of employment as a paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration.*

Breakdown into full-time and part-time employed persons was made on the basis of a declaration of the surveyed person in reference to the main job;

2) *unemployed persons are persons aged 15-74 who simultaneously fulfilled three conditions:*

- *within the reference week were not employed,*
- *within a 4-week period (the last week being the reference week) actively sought work,*
- *were available for work within a fortnight period after the reference week.*

The unemployed also include persons who have found work and were waiting to begin it within a 3-month period as well as persons who were available for that work.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
  - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) z pewnymi wyłączeniami w latach 2005-2009; patrz ust. 5 na str. 127,
  - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
  - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Economically inactive persons are persons who are not classified as employed or unemployed.

3. The activity rate is calculated as the share of the economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The employment rate is calculated as the share of employed persons (total or in a given group) in population aged 15 and more (total or in a given group).

The unemployment rate is calculated as the share of unemployed persons (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (among others in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation);
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
  - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers) with some exceptions in years 2005-2009; see item 5 on page 127,
  - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,
  - c) other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII w latach 2002-2009 wyznaczono na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz od 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2005-2009 nie zaliczono osób pracujących:
  - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
  - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczenia na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

3. Full-time paid employees are employed persons on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker; **part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning employment as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII in years 2002-2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002 as well as since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) in years 2005-2009 are not included the following employed persons:
  - a) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,
  - b) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;
- 2) since 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).

6. Data regarding employees hired on the basis of an employment contract concern:

- 1) **the employment as of 31 XII** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

7. Data do not include budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

9. Informacje zawarte w tabl. 4(78), 6(80)-9(83) nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

10. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez zakład pracy lub pracownika (łącznie ze zwolnieniami grupowymi), osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. urlopy bezpłatne) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

11. Informacje zawarte w tabl. 10(84) opracowano na podstawie badania **popytu na pracę**. Badanie to ma charakter reprezentacyjny i obejmuje podmioty gospodarki narodowej o liczbie zatrudnionych 1 lub więcej osób.

Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych, bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

8. **Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

9. Data in tables 4(78), 6(80)-9(83) do not include: foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional local government, individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.

10. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees, as well as since 2009 seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employer or the employee (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a disability pension, persons who have left work as well as – for record-keeping purposes – persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and until 2008 from unpaid leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and until 2008 unpaid leaves) during a survey year to the number of full-time paid employees as of 31 XII from the preceding the surveyed year.

11. Data in table 10(84) were compiled on the basis of the survey on **demand for labour**. This is a sample survey, which covers entities of the national economy employing 1 or more persons.

Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- 2) the employer made efforts to find people willing to take up the job;
- 3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 149, z późniejszymi zmianami), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź, jeśli jest to osoba niepełnosprawna – zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. **Za bezrobotnego zarejestrowanego absolwenta** uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne.

3. **Długotrwale bezrobotni zarejestrowani** to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

4. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

5. Informacje o **wydatkach Funduszu Pracy** podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zasiłki i świadczenia przedemerytalne od 1 VIII 2004 r. finansowane są z budżetu państwa (na mocy ustawy z dnia 30 IV 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych – tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 170).

Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established entities.

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2015 item 149, with later amendments), are classified as unemployed.

An **unemployed person** is understood as a person who is at least 18 years old and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme) or tertiary schools in part-time programme, registered in the powiat labour office corresponding to the person's permanent or temporary place of residence, and seeking employment or any other income – generating work, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.

2. An **registered unemployed school-leaver** is a person who has graduated within the last 12 months any school confirmed by a certificate, diploma or other document of completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation.

3. **The registered long-term unemployed** are persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training of adults in the workplace.

4. **The registered unemployment rate** is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

5. Information concerning **Labour Fund expenditures** is given according to Law dated 20 IV 2004, on Promoting of Employment and Labour Market Institutions. Pre-retirement benefits and allowances have been financed from state budget since 1 VIII 2004 (on the basis on the Law dated 30 IV 2004 on pre-retirement benefits – uniform text Journal of Laws 2013 item 170).

Warunki pracy

1. Informacje o **wypadkach przy pracy** obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

2. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**.

3. Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony,
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za **wypadek przy pracy uważa się również** nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;

Working conditions

1. **Information regarding accidents at work** includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical card of accidents at work.

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which one-off compensations were granted in a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Data according to sections and divisions of the NACE Rev. 2 were compiled using the **local kind-of-activity unit method**.

3. **Accident at work** is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated **equally to accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- during a business trip,
- during a training within the scope of common self-defence,
- at performing tasks ordered by trade union organizations functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;

- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania – na podstawie skierowania wydane-go przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

4. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

5. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

6. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy od 2005 r. pogrupowano zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

7. Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących obliczoną jako średnia arytmetyczna 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

8. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; przy czym:

- 4) *servicing the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;*
- 5) *stay – on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity – at a training or internship connected with a scholarship received by graduates;*
- 6) *performance of work, by members of agricultural producers' cooperatives, agricultural farmers' cooperatives and by other persons treated equally to members of cooperatives, for the benefit of these cooperatives;*
- 7) *performance or cooperation at performance of work on the basis of agency agreements, order or services agreements;*
- 8) *performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or cooperation at conducting them;*
- 9) *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*
- 10) *servicing supplementary forms of military service;*
- 11) *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

4. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

5. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

6. Accidents at work are classified, i.e., according to **contact-mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-mode of injury since 2005 is grouped according to the EUROSTAT recommendation.

7. The accident ratio is the number of persons injured per 1000 persons employed. In calculating the ratio the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31 XII, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

8. Information regarding persons working in hazardous conditions i.e., with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybacko (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy; działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane oraz pozostałego sprzętania); edukacja (w zakresie szkół wyższych); opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
- 2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

9. Ocena ryzyka zawodowego to kompleksowe oszacowanie kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub pogorszenia stanu zdrowia i ich ciężkości, w sytuacji zagrożenia, dokonywane w celu wyboru właściwych środków bezpieczeństwa.

10. Za chorobę zawodową uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe prezentowane w tabl. 21(95) podaje się od 2009 r. zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VI 2009 r. (Dz. U. 2013 poz. 1367, z późniejszymi zmianami).

Do obliczenia wskaźnika na 100 tys. zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

1) *data concern persons employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction (excluding development of building projects); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope of scientific research and development as well as veterinary activities); administrative and support service activities (in the scope of rental and leasing activities; travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope of human health activities); other service activities (in the scope of repair of computers and personal and household goods);*

2) *data concern persons exposed to factors connected with the working environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climate, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery;*

3) *the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 1000 paid employees.*

9. Evaluation of occupational risk is a complex estimation of combination of probability of bodily injury or deterioration of health occurring in hazardous situation as well as seriousness of these events. It is done in order to choose appropriate means for ensuring safety.

10. A disease is deemed an occupational disease if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.

Occupational diseases in table 21(95) are given since 2009 according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VI 2009 (Journal of Laws 2013 item 1367, with later amendments).

The number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the year preceding the surveyed year was assumed in calculating the ration per 100 thous. paid employees.

Aktywność ekonomiczna ludności
Economic activity of the population

TABL. 1 (75). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ – na podstawie BAEL
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE – on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2014	2015				
	przeciętne w roku annual averages		kwartaly quarters				
			I	II	III	IV	
LUDNOŚĆ w tys. .... POPULATION in thous.	1601	1773	1852	1884	1862	1811	1851
Mężczyźni ..... <i>Men</i>	763	851	894	919	894	866	895
Kobiety ..... <i>Women</i>	838	923	959	965	968	945	956
Aktywni zawodowo ..... Economically active persons	888	987	1066	1077	1066	1055	1065
mężczyźni ..... <i>men</i>	495	555	599	610	599	594	594
kobiety ..... <i>women</i>	393	432	466	466	467	461	470
Pracujący ..... <i>Employed persons</i>	805	902	995	995	991	991	1004
mężczyźni ..... <i>men</i>	449	507	558	559	557	557	560
kobiety ..... <i>women</i>	356	395	437	436	434	434	444
Bezrobotni ^a ..... <i>Unemployed persons ^a</i>	83	85	70	82	76	64	61
mężczyźni ..... <i>men</i>	46	48	41	52	42	37	34
kobiety ..... <i>women</i>	37	37	29	30	34	26	26
Bierni zawodowo ..... Economically inactive persons	713	786	787	808	796	756	787
Mężczyźni ..... <i>Men</i>	268	295	294	309	296	272	301
Kobiety ..... <i>Women</i>	445	491	492	499	500	484	486
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w % ..... ACTIVITY RATE in %	55,5	55,7	57,6	57,2	57,3	58,3	57,5
mężczyźni ..... <i>men</i>	64,9	65,2	67,0	66,4	67,0	68,6	66,4
kobiety ..... <i>women</i>	46,9	46,8	48,6	48,3	48,2	48,8	49,2
Miasta ..... <i>Urban areas</i>	55,2	56,3	57,8	57,5	57,5	58,4	58,0
Wieś ..... <i>Rural areas</i>	56,1	54,3	56,9	56,6	56,7	58,0	56,6

a Osoby w wieku 15-74 lata.

a Persons aged 15-74.

TABL. 1 (75). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ – na podstawie BAEL (dok.)
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE – on the LFS basis (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2014	2015				
	przeciętne w roku annual averages			kwartaly quarters			
				I	II	III	IV
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w % ..... EMPLOYMENT RATE in %	50,3	50,9	53,7	52,8	53,2	54,7	54,2
mężczyźni	58,8	59,6	62,4	60,8	62,3	64,3	62,6
men							
kobiety	42,5	42,8	45,6	45,2	44,8	45,9	46,4
women							
Miasta	50,2	52,3	54,5	53,6	54,1	55,5	55,0
Urban areas							
Wieś	50,6	48,1	52,1	51,4	51,6	53,1	52,8
Rural areas							
STOPA BEZROBOCIA w % ..... UNEMPLOYMENT RATE in %	9,3	8,6	6,6	7,6	7,1	6,1	5,7
mężczyźni	9,3	8,6	6,8	8,5	7,0	6,2	5,7
men							
kobiety	9,4	8,6	6,2	6,4	7,3	5,6	5,5
women							
Miasta	9,1	7,2	5,7	6,8	6,1	4,8	5,3
Urban areas							
Wieś	9,8	11,4	8,4	9,2	9,3	8,7	6,6
Rural areas							

**TABL. 2 (76). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU
ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2015 R. – na podstawie BAEL**
**ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL
LEVEL IN IV QUARTER 2015 – on the LFS basis**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Population	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawo- dowo Economically inactive persons	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej Activity rate	Wskaźnik zatrud- nienia Em- ployment rate	Stopa bezro- bocia Unem- ployment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezro- botni ^a unem- ployed ^a				
		w tys. in thous.						
OGÓŁEM ..... TOTAL	1851	1065	1004	61	787	57,5	54,2	5,7
Według wieku: By age:								
w tym w wieku produkcyjnym ^b	1370	1024	964	60	346	74,7	70,4	5,9
of which at working age ^b								
15-24 lata	260	95	77	18	164	36,5	29,6	18,9
25-34	344	295	279	15	49	85,8	81,1	5,1
35-44	320	273	263	10	47	85,3	82,2	3,7
45-54	276	219	210	8	57	79,3	76,1	3,7
55 lat i więcej	652	183	175	8	469	28,1	26,8	4,4
and more								

a Osoby w wieku 15-74 lata. b Mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat.

a Persons aged 15-74. b Men aged 18-64, women aged 18-59.

TABL. 2 (76). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2015 R. – na podstawie BAEL (dok.)
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2015 – on the LFS basis (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Popu- lation	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawo- dowo Economi- cally inactive persons	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej Activity rate	Wskaźnik zatrud- nienia Em- ployment rate	Stopa bezro- bocia Unem- ployment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezro- botni ^a unem- ployed ^a				
		w tys. in thous.						
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe	425	343	333	10	82	80,7	78,4	2,9
<i>Tertiary</i>								
Policealne i średnie zawodowe	400	255	242	12	145	63,8	60,5	4,7
<i>Post-secondary and vocational secondary</i>								
Średnie ogólnokształcące	233	117	108	8	116	50,2	46,4	6,8
<i>General secondary</i>								
Zasadnicze zawodowe	452	276	257	19	176	61,1	56,9	6,9
<i>Basic vocational</i>								
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe ^b	342	74	63	11	268	21,6	18,4	14,9
<i>Lower secondary, primary and incomplete primary^b</i>								

a Osoby w wieku 15-74 lata. b Łącznie z osobami bez wykształcenia szkolnego.

a Persons aged 15-74. b Including persons without school education.

Pracujący Employment

TABL. 3 (77). PRACUJĄCY^a
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2014	2015	
				ogółem total	z liczby ogółem – kobiety of total number – women
OGÓŁEM	666963	744874	774807	798217	380995
TOTAL					
sektor publiczny	180547	174289	172179	171783	112699
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	486416	570585	602628	626434	268296
<i>private sector</i>					
Rolnictwo ^b , leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	62215	66408	66970	66982	28384
<i>Agriculture^b, forestry and fishing</i>					

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 126 i ust. 5 na str. 127.

a By actual workplace and kind of activity. b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 1 on page 126 and item 5 on page 127.

TABL. 3 (77). PRACUJĄCY ^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS ^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2005	2010	2014	2015	
				ogółem <i>total</i>	z liczby ogółem – kobiety <i>of total number – women</i>
Przemysł	164805	163781	165735	170679	56608
<i>Industry</i>					
w tym przetwórstwo przemysłowe ...	148486	147346	150371	155383	52602
<i>of which manufacturing</i>					
Budownictwo	36661	59373	55566	58519	7247
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	114553	129866	124858	127981	70016
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	43335	46765	49754	50951	12001
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	17686	18942	18273	19404	12654
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	11154	14772	19161	20944	6584
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	18785	19224	22681	22507	15470
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	12697	14565	14638	14481	8970
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	21803	27311	32399	34261	16568
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspie- rająca ^Δ	14724	21990	28836	31948	14447
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	32150	36238	36514	36394	23523
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja	61234	64422	69381	70947	55155
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	37502	41085	45318	46540	37323
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7489	8338	8679	8870	5475
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	10170	11794	16044	16809	10570
<i>Other service activities</i>					

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

a By actual workplace and kind of activity.

TABL. 4 (78). PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym <i>Of which</i>		SPECIFICATION
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy <i>employees hired on the basis of an employment contract</i>	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin <i>owners, co-owners including contributing family workers</i>	
OGÓŁEM	2005 423906	418735	4129	TOTAL
	2010 457058	451678	4487	
	2014 473369	468156	4309	
	2015 479797	474959	4021	
sektor publiczny	161638	161638	-	<i>public sector</i>
sektor prywatny	318159	313321	4021	<i>private sector</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5980	5752	69	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	143663	142429	1158	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo przemysłowe ...	129691	128504	1111	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo	27777	27209	568	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	51089	50066	1008	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	25427	25094	329	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	8045	7833	212	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	10915	10881	34	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	19462	18884	15	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	10184	10164	20	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	11430	11278	152	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	19362	19289	73	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	35901	35895	6	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	67685	67406	279	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	34174	34101	73	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6875	6867	8	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	1828	1811	17	<i>Other service activities</i>

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 5 (79). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a	
O G Ó Ł E M	484441	535352	530678	540397	447329	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	10514	8990	9263	9039	4955	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	148742	153301	145829	150015	136900	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo prze- mysłowe	127897	132419	131601	135886	123339	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo	28602	44565	38386	40114	25929	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	71170	81696	69513	72023	47448	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	28083	26670	29935	31058	23964	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	9529	11367	11226	11573	7102	<i>Accommodation and catering ^Δ</i>
Informacja i komunikacja	6066	8849	11666	11888	10102	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa	15767	15779	21220	18687	17495	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	7788	9576	9814	9446	7312	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	11694	16109	17723	18129	10522	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	10417	14658	18474	19957	17298	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	31341	35566	34516	34254	34254	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	60271	61160	63741	64420	63658	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	33733	34715	34760	34970	32364	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5930	6916	6602	6730	6343	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	4794	5435	8012	8093	1682	<i>Other service activities</i>

a Bez zatrudnionych za granicą.

a Excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (80). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI ^a

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pełnozatrudnieni ^b Full-time paid employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time paid employees		SPECIFICATION	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women		
OGÓŁEM	2005	381841	180437	36894	20386	TOTAL
	2010	414244	198679	37434	21770	
	2014	432688	213650	35468	23268	
	2015	439531	218398	35428	23334	
sektor publiczny		147629	98442	14009	9666	public sector
sektor prywatny		291902	119956	21419	13668	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		4921	1132	831	583	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		137393	46957	5036	2893	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe ...		123798	43122	4706	2742	of which manufacturing
Budownictwo		25795	3506	1414	465	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		46731	23886	3335	2206	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		24157	5266	937	361	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		6286	4196	1547	1018	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		9908	3337	973	538	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		17589	13030	1295	1011	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		6916	4001	3248	2779	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		10577	5320	701	411	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		17191	7587	2098	1079	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		34453	22372	1442	798	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja		58539	46683	8867	6294	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		31656	26579	2445	1944	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		5808	3646	1059	789	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa		1611	900	200	165	Other service activities

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b Od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons. b Since 2009 including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 (81). PRZYJĘCIA DO PRACY ^a
HIRES ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %	
		kobiety women	podejmujący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący persons formerly employed	powracający z urlopów wychowaw- czych ^b persons returning from child- care leaves ^b		
O G Ó Ł E M	2005	94355	36690	11698	48138	2335	24,8
T O T A L	2010	78979	33039	9970	44301	2028	18,5
	2014	88157	38474	10333	54235	1182	20,7
	2015	92285	41173	12123	55230	1126	21,3
sektor publiczny		16427	10976	2317	10988	372	10,8
public sector							
sektor prywatny		75858	30197	9806	44242	754	26,9
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		801	201	91	569	2	17,8
Przemysł		27805	9287	3827	18085	219	20,6
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe ... of which manufacturing		26141	8782	3607	16894	212	21,5
Budownictwo		7158	755	656	4541	22	28,1
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		12701	6852	1908	7179	125	28,0
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		5763	1145	383	3756	79	24,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		2142	1364	397	1138	24	35,4
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		2364	816	408	1515	25	25,4
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		3041	2269	359	2189	178	16,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		987	502	69	701	12	13,9
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		2412	1242	538	1465	25	23,7
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		11158	4794	1094	3824	21	67,2
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		3927	2540	571	2812	171	10,2
Public administration and defence; compulsory social security							
Edukacja		5837	4595	718	3916	123	10,2
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		4853	4017	933	2630	86	16,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		857	502	125	614	8	15,0
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa		479	292	46	296	6	32,6
Other service activities							

a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b W 2005 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. b In 2005 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 8 (82). ZWOLNIENIA Z PRACY ^a
TERMINATIONS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number						Współ- czynnik zwolnień w % Termination rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to disso- lution of an employment contract		przenie- sieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy, rehabilitację retired or granted disability pension, or due to rehabilitation	korzysta- jący z urlopów wychodzących b taking child-care leaves ^b		
			przez zakład pracy by employer	przez pracownika by employee				
OGÓŁEM	2005	83480	33602	13637	12117	5326	3417	21,6
TOTAL	2010	79560	33149	14857	8210	3718	2236	18,6
	2014	78563	33455	9857	10441	4057	1225	18,4
	2015	84369	35126	11662	12323	5015	1438	19,4
sektor publiczny		17580	9569	3349	1298	2685	465	11,5
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		66789	25557	8313	11025	2330	973	23,5
<i>private sector</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		742	178	88	55	84	4	16,4
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		24488	7501	3703	3850	1468	303	18,1
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		23006	7173	3553	3708	1266	292	18,8
Budownictwo		6777	593	650	891	235	18	26,6
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ		10834	5843	1738	2278	204	168	23,7
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		4806	791	511	755	391	84	20,3
<i>Transportation and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		1811	1178	180	415	34	36	29,6
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>								
Informacja i komunikacja		1701	566	158	564	16	30	18,1
<i>Information and communication</i>								
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		3402	2540	342	1125	82	183	18,5
<i>Financial and insurance activities</i>								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1096	612	145	98	187	25	15,2
<i>Real estate activities</i>								

a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 8 (82). ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termination rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dis- solution of an employ- ment contract		przenie- sieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy, rehabilitację retired or granted disability pension, or due to rehabilitation	korzysta- jący z urlopów wych- wawczych ^b taking child-care leaves ^b	
			przez zakład pracy by employer	przez pracownika by employee			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1901	965	264	406	106	40	18,4
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	10500	4301	536	575	136	47	63,1
<i>Administrative and support service activities</i>							
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6426	2550	2675	325	609	169	16,9
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>							
Edukacja	4874	3640	302	304	868	175	8,4
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3978	3256	267	563	476	133	12,9
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	719	439	57	89	104	13	12,5
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa	314	173	46	30	15	10	21,0
<i>Other service activities</i>							

a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 9 (83). ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY ^a
GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, VOCATIONAL AND GENERAL SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem – absolwenci szkół Of total number – graduates of schools				
			wyższych tertiary	policealnych i średnich zawodowych post- -secondary and secondary vocational	liceów ogólno- kształcących general secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational	
OGÓŁEM	2005	10263	4837	3816	2872	1484	2091
TOTAL	2010	7680	3724	3229	1693	1292	1466
	2014	7577	3627	3399	1555	1233	1390
	2015	8259	4140	3815	1725	1017	1702
sektor publiczny		1733	1217	1281	254	141	57
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		6526	2923	2534	1471	876	1645
<i>private sector</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		82	29	32	22	4	24
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>							
Przemysł		2760	899	718	706	354	982
<i>Industry</i>							
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>		2616	838	637	683	339	957
Budownictwo		422	80	136	78	42	166
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		1230	780	518	330	170	212
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa		240	82	103	70	36	31
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		237	144	57	58	64	58
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>							
Informacja i komunikacja		290	103	231	28	29	2
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		291	208	197	31	63	-
<i>Financial and insurance activities</i>							

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 9 (83). ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY ^a (dok.)
GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, VOCATIONAL AND GENERAL SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem – absolwenci szkół Of total number – graduates of schools			
			wyższych tertiary	policealnych i średnich zawodowych post- -secondary and secondary vocational	liceów ogólno- kształcących general secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	#	#	#	#	#	#
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	463	278	340	94	18	11
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	482	176	160	71	83	168
<i>Administrative and support service activities</i>						
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	478	346	315	92	57	14
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>						
Edukacja	460	380	392	34	26	8
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	638	501	506	85	35	12
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	105	76	67	16	15	7
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa	#	#	#	#	#	#
<i>Other service activities</i>						

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 10 (84). MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE W 2015 R.
VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS IN 2015

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone newly created		zlikwidowane liquidated	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jed- nostkach o liczbie pracu- jących powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jedno- stkach o liczbie pracu- jących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jedno- stkach o liczbie pracu- jących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
OGÓŁEM	3517	1115	2012	39769	19022	19815	10859
TOTAL							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	12	1	6	545	332	336	179
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>							
Przemysł	851	60	777	6579	4821	4524	3876
<i>Industry</i>							
górnictwo i wydobywanie	1	-	1	30	14	62	39
<i>mining and quarrying</i>							
przetwórstwo przemysłowe	780	43	710	6064	4503	3959	3372
<i>manufacturing</i>							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	42	15	42	95	88	333	323
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	28	2	24	390	216	170	142
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>							
Budownictwo	372	10	93	6416	1859	3386	943
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	698	552	160	9298	2935	3976	1502
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa	354	24	122	3001	1308	1059	707
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	79	25	54	2005	602	938	263
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>							
Informacja i komunikacja	244	148	153	2358	1437	858	199
<i>Information and communication</i>							

TABL. 10 (84). MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2015 R. (dok.)
VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS IN 2015 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone newly created		zlikwidowane liquidated	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jed- nostkach o liczbie pracu- jących powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jedno- stkach o liczbie pracu- jących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jedno- stkach o liczbie pracu- jących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	18	13	18	641	575	735	605
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... <i>Real estate activities</i>	43	23	25	488	185	226	115
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	149	28	100	2010	601	854	237
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	191	24	191	2334	1504	694	491
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	141	30	135	523	514	289	282
Edukacja ..... <i>Education</i>	48	11	48	1868	1408	1000	852
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	271	133	115	948	561	536	450
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	19	7	14	374	249	221	127
Pozostała działalność usługowa ..... <i>Other service activities</i>	27	26	1	381	131	183	31

Bezrobocie Unemployment

TABL. 11 (85). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	159900	104694	96752	77662	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	90409	55789	54077	44573	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	27641	16342	13574	9769	previously not employed
absolwenci ^a	7305	6591	4303	3439	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	37033	28427	30491	24546	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	6868	2868	4875	3843	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	103518	41570	52382	40010	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	26402	21075	14187	12732	possessing benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	•	•	•	13690	with at least one child under 6 years of age
niepełnosprawni	4660	6043	6782	5814	disabled persons
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^c w %	19,2	12,3	11,1	8,9	Registered unemployment rate ^c in %
Oferty pracy	1169	1653	2238	4043	Job offers

a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego. c Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 129; do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2005 r. – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training. c See general notes, item 4 on page 129; the number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture used for calculation, estimated using the results: in 2005 – of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, since 2010 – of the Agricultural Census 2010.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 13 (87). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2014		2015	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA <i>BY EDUCATIONAL LEVEL</i>								
Wyższe	7338	4982	9199	6127	10805	7429	9375	6447
<i>Tertiary</i>								
Policealne i średnie zawodowe	31686	21422	21037	13239	19635	12683	15602	10434
<i>Post-secondary and vocational secondary</i>								
Średnie ogólnokształcące	12345	9089	12184	8275	10831	7509	8873	6208
<i>General secondary</i>								
Zasadnicze zawodowe	54277	26610	31673	13998	27456	12822	21710	10544
<i>Basic vocational</i>								
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	54254	28306	30601	14150	28025	13634	22102	10940
<i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>								
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^{ab} <i>BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^{ab}</i>								
3 miesiące i mniej	34161	16265	37729	17772	28293	13612	25052	12349
<i>months and less</i>								
3- 6	21064	11332	20852	11502	15039	8443	12316	7134
6-12	24666	12806	20968	11206	15837	8560	12499	7243
12-24	24706	13640	17320	9907	17715	10424	12008	7373
Powyżej 24 miesięcy	55303	36366	7825	5402	19868	13038	15787	10474
<i>More than 24 months</i>								
WEDŁUG STAŻU PRACY ^b <i>BY WORK SENIORITY ^b</i>								
Bez stażu pracy	27641	17371	16342	9841	13574	8514	9769	6294
<i>No work seniority</i>								
Ze stażem pracy: <i>With work seniority:</i>								
1 rok i mniej	20170	13187	14621	9000	14877	9301	12917	8163
<i>and less</i>								
1- 5	34700	19910	25160	14205	22214	13335	18043	11277
5-10	25112	14346	15485	8309	15353	9031	12312	7358
10-20	29717	17047	17372	9025	16188	8497	13006	7023
20-30	19387	7978	11726	4416	10324	4220	8230	3416
powyżej 30 lat	3173	570	3988	993	4222	1179	3385	1042
<i>more than 30 years</i>								

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3-6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2015 r. wśród bezrobotnych było 21079 osób (w tym 8989 kobiet) w wieku 50 lat i więcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a From the date of registering in a labour office. b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3-6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

N o t e. As of 31 XII 2015 among the unemployed were 21079 persons (of which 8989 women) aged 50 and more.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 14 (88). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	6863	3240	2548	3038	<i>Undertaking employment in intervention works</i>
w tym kobiety	3521	1996	1533	1777	<i>of which women</i>
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	2728	2160	950	1496	<i>Undertaking employment in public works</i>
w tym kobiety	1697	1040	509	756	<i>of which women</i>
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy	18432	24405	14426	13234	<i>Started training or traineeship</i>
w tym kobiety	10842	14384	8252	7947	<i>of which women</i>
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	•	4718	2866	2826	<i>Started a social useful works</i>
w tym kobiety	•	3120	1917	1847	<i>of which women</i>
Liczba zgłoszonych ofert pracy	67798	61467	68210	87089	Number of submitted job offers

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 15 (89). WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a
EXPENDITURES OF LABOUR FUND^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w % in %	
OGÓŁEM	368,8	548,4	392,3	386,2	100,0	TOTAL
w tym:						<i>of which:</i>
Zasiłki dla bezrobotnych	222,2	215,4	179,1	155,6	40,3	<i>Unemployment benefits</i>
Szkolenia	15,3	25,6	17,9	17,3	4,5	<i>Training</i>
Środki na podjęcie działalności gospodarczej i wyposażenie stanowisk pracy	32,8	57,0	92,1	90,5	23,4	<i>Means for starting of economic activity and equipping of workseat</i>
Roboty publiczne	13,1	11,2	6,4	11,4	2,9	<i>Public works</i>
Prace interwencyjne	18,9	15,9	13,6	15,1	3,9	<i>Interventional works</i>
Stypendia za okres stażu	29,5	72,4	52,6	49,2	12,7	<i>Scholarships for traineeship period</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 129.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 5 on page 129.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

Warunki pracy
Working conditions

TABL. 16 (90). POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy Of total number – accidents resulting in an inability to work			
		śmier- telnych fatal	ciężkich serious	lekkich light	1-3 dni days	4-20	21 dni i więcej days and more	
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM	2005	5452	38	65	5349	24	1736	3451
TOTAL	2010	5991	26	49	5916	78	2036	3435
	2014	5553	13	30	5510	104	1874	3038
	2015	5676	27	39	5610	116	2179	3200
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		95	2	4	89	-	21	71
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		2156	8	15	2133	36	806	1266
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie		10	-	-	10	-	4	6
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe		2011	5	15	1991	33	763	1175
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		33	-	-	33	1	11	21
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		102	3	-	99	2	28	64
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>								
Budownictwo		402	7	10	385	2	108	279
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		734	3	-	731	18	312	377
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		479	3	3	473	5	168	296
<i>Transportation and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		110	-	2	108	-	55	53
<i>Accommodation and catering^Δ</i>								
Informacja i komunikacja		16	-	-	16	2	7	7
<i>Information and communication</i>								
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		106	-	-	106	3	45	56
<i>Financial and insurance activities</i>								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		66	-	-	66	1	28	36
<i>Real estate activities</i>								

^a Zgłoszone w danym roku.
^a Registered in a given year.

TABL. 16 (90). POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY ^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (cd.)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy Of total number – accidents resulting in an inability to work			
		śmier- telnych fatal	ciężkich serious	lekkich light	1-3 dni days	4-20	21 dni i więcej days and more	
O G Ó Ł E M (dok.)								
T O T A L (cont.)								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	103	1	-	102	3	46	49	
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	270	-	2	268	21	104	138	
<i>Administrative and support service activities</i>								
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	265	1	2	262	5	126	125	
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>								
Edukacja	348	-	-	348	11	152	175	
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	429	1	1	427	7	166	214	
<i>Human health and social work activities</i>								
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	52	-	-	52	1	21	29	
<i>Arts, entertainment and recreation</i>								
Pozostała działalność usługowa	45	1	-	44	1	14	29	
<i>Other service activities</i>								
NA 1000 PRACUJĄCYCH ^b (wskaźnik wypadkowości)								
PER 1000 EMPLOYED PERSONS ^b (accident rate)								
O G Ó Ł E M	2005	8,95	0,06	0,11	8,78	0,04	2,85	5,67
T O T A L	2010	9,00	0,04	0,07	8,89	0,12	3,06	5,16
	2014	7,87	0,02	0,04	7,81	0,15	2,66	4,31
	2015	7,80	0,04	0,05	7,71	0,16	2,99	4,40
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	11,62	0,24	0,49	10,89	-	2,57	8,68	
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł	12,82	0,05	0,09	12,68	0,21	4,79	7,53	
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie	8,46	-	-	8,46	-	3,38	5,07	
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe	13,15	0,03	0,10	13,02	0,22	4,99	7,69	
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	5,78	-	-	5,78	0,18	1,93	3,68	
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	12,09	0,36	-	11,73	0,24	3,32	7,59	
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>								

a Zgłoszone w danym roku. b W liczbie pracujących nie uwzględniono pracowników cywilnych jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

a Registered in a given year. b The number of employed persons do not include the civilian employees of the budgetary units conducting activity in the range of national defence and public safety.

TABL. 16 (90). POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY ^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (dok.)

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy Of total number – accidents resulting in an inability to work		
		śmier- telnych fatal	ciężkich serious	lekkich light	1-3 dni days	4-20	21 dni i więcej days and more
NA 1000 PRACUJĄCYCH ^b (wskaźnik wypadkowości) (dok.) PER 1000 EMPLOYED PERSONS ^b (accident rate) (cont.)							
Budownictwo	7,05	0,12	0,18	6,75	0,04	1,89	4,89
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	5,81	0,02	-	5,79	0,14	2,47	2,98
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	9,51	0,06	0,06	9,39	0,10	3,34	5,88
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5,84	-	0,11	5,73	-	2,92	2,81
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>							
Informacja i komunikacja	0,80	-	-	0,80	0,10	0,35	0,35
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	4,69	-	-	4,69	0,13	1,99	2,48
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4,53	-	-	4,53	0,07	1,92	2,47
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3,09	0,03	-	3,06	0,09	1,38	1,47
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	8,88	-	0,07	8,81	0,69	3,42	4,54
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	7,27	0,03	0,05	7,19	0,14	3,46	3,43
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>							
Edukacja	4,96	-	-	4,96	0,16	2,17	2,49
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	9,34	0,02	0,02	9,30	0,15	3,61	4,66
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5,93	-	-	5,93	0,11	2,39	3,31
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa	2,74	0,06	-	2,68	0,06	0,85	1,77
<i>Other service activities</i>							

^a Zgłoszone w danym roku. ^b W liczbie pracujących nie uwzględniono pracowników cywilnych jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

^a Registered in a given year. ^b The number of employed persons do not include the civilian employees of the budgetary units conducting activity in the range of national defence and public safety.

TABL. 17 (91). WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY ^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK ^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>agriculture, forestry and fishing</i>	przemysł <i>industry</i>		budow- nictwo <i>construc- tion</i>	handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ <i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	transport i gospo- darka magazy- nowa <i>transport and storage</i>	opieka zdrow- otna i pomoc spo- leczna <i>human health and social work activities</i>	
			razem <i>total</i>	w tym przetwó- rstwo przemys- łowe <i>of which manu- facturing</i>					
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY CONTACT-MODE OF INJURY									
OGÓŁEM	2005	5452	111	2814	2653	341	418	427	424
TOTAL	2010	5991	110	2446	2262	586	706	390	436
	2014	5553	84	2114	1952	441	757	469	395
	2015	5676	95	2156	2011	402	734	479	429
Kontakt z prądem elektrycznym, tempe- raturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi		172	-	69	68	12	23	9	7
<i>Contact with electrical voltage, tempe- rature, hazardous substances and chemicals</i>									
w tym z preparatami chemicznymi ... <i>of which chemicals</i>		37	-	17	17	2	5	1	2
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie		6	2	1	-	-	-	2	-
<i>Drowned, buried, enveloped</i>									
Zderzenie z lub uderzenie w: <i>Horizontal or vertical impact with or against:</i>									
nieruchomy obiekt		1489	24	449	410	105	168	152	158
<i>a stationary object</i>									
obiekt w ruchu		1207	26	507	482	113	191	95	48
<i>object in motion</i>									
w tym przez: <i>of which by:</i>									
spadający obiekt		467	10	218	212	49	91	20	13
<i>falling object</i>									
poruszający się lub transportowany obiekt		256	3	100	90	19	55	28	9
<i>moving or transported object</i>									
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym		1071	8	574	545	62	156	30	53
<i>Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent</i>									
w tym kontakt z przedmiotem ostrym <i>of which contact with sharp material agent</i>		695	4	383	370	29	118	14	34

a Zgłoszone w danym roku.

a Registered in a given year.

TABL. 17 (91). WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY ^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (cd.)
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK ^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>agriculture, forestry and fishing</i>	przemysł industry		budow- nictwo <i>construc- tion</i>	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ <i>trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	transport i gospo- darka magazy- nowa <i>transporta- tion and storage</i>	opieka zdrow- otna i pomoc spo- łeczna <i>human health and social work activities</i>	
			razem total	w tym przetwó- rstwo przemys- łowe <i>of which manu- facturing</i>					
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY (dok.) CONTACT-MODE OF INJURY (cont.)									
Uwięzienie, zmiżdżenie	374	9	200	188	28	51	22	7	
<i>Trapped, crushed</i>									
Obciążenie psychiczne lub fizyczne	761	15	225	202	52	95	106	80	
<i>Physical or mental stress</i>									
w tym obciążenie układu mięśniowo- szkieletowego	682	15	210	190	45	84	102	65	
<i>of which physical stress on the muscular-skeletal system</i>									
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia	130	4	11	7	1	7	23	28	
<i>Aggression of human or animal</i>									
Pozostałe	466	7	120	109	29	43	40	48	
<i>Others</i>									
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS									
OGÓŁEM	2005	9925	232	5404	5112	683	814	725	604
TOTAL	2010	11139	197	4774	4441	1192	1317	698	676
	2014	10688	162	4202	3914	939	1578	877	613
	2015	11060	179	4356	4084	891	1619	921	681
Niewłaściwy stan czynnika materialnego <i>Inappropriate condition of material objects/agents</i>		896	18	374	351	91	94	81	45
Niewłaściwa organizacja: <i>Inappropriate organization of:</i>									
pracy		436	6	215	207	47	73	31	12
<i>work</i>									
stanowiska pracy		622	9	290	281	43	125	30	20
<i>work post</i>									
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikami materialnymi		877	8	416	394	74	172	52	17
<i>Absence or inappropriate use of material objects/agents</i>									

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (91). WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (dok.)
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transport- ation and storage	opieka zdro- wotna i pomoc spo- leczna human health and social work activities
			razem total	w tym przetwó- rstwo przemy- słowe of which manu- facturing				
PRZYCZYNY WYPADKÓW (dok.) CAUSES OF ACCIDENTS (cont.)								
Nieużywanie sprzętu ochronnego	161	-	70	65	10	51	9	6
<i>Not using protective equipment</i>								
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika	744	9	323	310	42	176	44	30
<i>Inappropriate wilful employee action</i>								
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b	172	1	51	46	11	9	19	10
<i>Inappropriate mental-physical condition of employee^b</i>								
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika	6559	110	2502	2330	540	850	566	478
<i>Incorrect employee action</i>								
Inne	593	18	115	100	33	69	89	63
<i>Others</i>								

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

a Registered in a given year. b Caused by, i.a.: sudden illness, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 18 (92). POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE^a
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	794	576	568	520	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	2	4	2	1	<i>of which fatal accidents</i>
Wydarzenia powodujące urazy:					<i>Events causing injury:</i>
upadek osób	371	286	274	274	<i>persons falling</i>
uderzenie lub przygnięcie przez spadające przedmioty	48	45	45	44	<i>persons hit or crushed by falling objects</i>
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu	20	14	13	5	<i>persons run over, hit or caught by moving means of transport</i>
pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	147	69	68	63	<i>persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment</i>
uderzenie, przygnięcie, pogryzienie przez zwierzęta	82	76	76	62	<i>persons hit, crushed or bitten by animals</i>
działanie skrajnych temperatur	14	5	5	1	<i>influence of extreme temperatures</i>
działanie materiałów szkodliwych ...	2	-	2	1	<i>influence of hazardous materials</i>
inne wydarzenia	110	81	85	70	<i>other events</i>

a Którym wypłacono jednorazowe odszkodowania.

Źródło: dane Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Who received one-off accident compensations.

S o u r c e: data of the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 19 (93). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA ^a

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard						
			związane connected with				czynnikami mecha- nicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery		
			ze środowiskiem pracy working environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions				
			ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czyn- ników of which by one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czyn- ników of which by one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czyn- ników of which by one group of factors	razem total
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed									
OGÓŁEM	2005	119,1	89,1	73,0	52,0	35,0	27,4	11,2	9,7
TOTAL	2010	96,9	75,0	55,0	38,5	30,2	27,1	11,7	9,4
	2014	83,2	64,6	50,9	37,9	19,7	16,8	12,7	9,9
	2015	81,8	64,7	50,4	39,3	19,3	16,5	12,2	8,9
sektor publiczny		65,5	46,1	41,9	27,4	16,1	13,3	7,5	5,4
<i>public sector</i>									
sektor prywatny		85,8	69,3	52,4	42,2	20,1	17,3	13,3	9,7
<i>private sector</i>									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		116,1	82,3	65,0	44,4	14,2	13,6	36,8	24,4
Przemysł		131,3	101,6	87,3	67,0	25,9	21,8	18,0	12,8
<i>Industry</i>									
górnictwo i wydobywanie		69,4	69,4	69,4	69,4	-	-	-	-
<i>mining and quarrying</i>									
przetwórstwo przemysłowe		138,4	107,1	93,1	71,2	26,3	22,4	19,0	13,4
<i>manufacturing</i>									
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		41,5	32,2	15,3	6,2	22,8	22,4	3,5	3,5
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>									
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		79,1	61,5	40,8	37,5	24,4	14,1	13,9	9,9

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 131.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 8 on page 131.

TABL. 19 (93). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA ^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS ^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with				czynnikami mecha- nicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery	
			ze środowiskiem pracy working environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions			
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czyn- ników of which by one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czyn- ników of which by one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czyn- ników of which by one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czyn- ników of which by one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
Budownictwo	70,1	61,5	23,9	18,8	28,0	26,4	18,2	16,3
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	16,7	15,5	10,4	9,4	3,5	3,5	2,8	2,6
<i>Trade; repair of motor vehicles</i> ^Δ								
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	68,1	56,2	27,1	25,0	31,4	25,2	9,5	6,0
Informacja i komunikacja	0,5	0,5	0,5	0,5	-	-	-	-
<i>Information and communication</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	12,5	12,5	1,6	1,6	-	-	11,0	11,0
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	35,0	32,6	29,6	27,3	1,8	1,8	3,6	3,6
Edukacja	0,8	0,8	-	-	-	-	0,8	0,8
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	19,0	16,2	9,7	7,5	8,6	8,6	0,7	0,0
Pozostała działalność usługowa	24,8	-	24,8	-	-	-	-	-
<i>Other service activities</i>								

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 131.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 8 on page 131.

TABL. 20 (94). ZATRUDNIENI^a NA STANOWISKACH PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO^b W 2015 R.
PAID EMPLOYEES^a ON POSITION FOR WHICH EVALUATION OF OCCUPATIONAL RISK^b WAS DONE IN 2015

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeprowa- dzenie oceny ryzyka zawodowego Evaluation of occupational risk	Wyeliminowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego Elimination or limitation of occupational risk	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego Appliance of means to elimination or limitation of occupational risk		
			techniczne technical	organizacyjne organizational	ochrony indywidualnej individual protection
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed					
OGÓŁEM	334,6	163,7	42,3	72,1	113,3
TOTAL					
sektor publiczny	330,6	136,4	16,7	44,4	99,7
public sector					
sektor prywatny	335,6	170,4	48,7	78,9	116,6
private sector					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	478,3	380,4	25,7	43,2	206,8
Przemysł	353,9	196,6	55,3	76,4	148,8
Industry					
górnictwo i wydobywanie	641,1	203,3	83,7	122,0	166,3
mining and quarrying					
przetwórstwo przemysłowe	346,8	198,2	57,6	75,4	152,6
manufacturing					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	479,6	243,3	26,1	94,3	143,7
electricity, gas, steam and air con- ditioning supply					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	351,3	133,0	33,1	75,0	83,2
Budownictwo	363,5	152,5	39,8	58,4	123,0
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	297,9	125,7	22,5	96,8	40,5
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	341,3	107,5	55,2	60,9	87,1
Informacja i komunikacja	372,0	102,7	3,9	55,2	29,1
Information and communication					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	368,7	136,3	40,2	61,6	80,9
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	301,5	87,7	0,0	2,4	85,3
Edukacja	117,9	0,9	0,5	0,6	0,3
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	309,7	182,8	28,8	78,0	136,4
Pozostała działalność usługowa	1000,0	925,6	876,0	0,0	214,9
Other service activities					

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 131. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 132.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 8 on page 131. ^b See general notes, item 9 on page 132.

TABL. 21 (95). CHOROBY ZAWODOWE
OCCUPATIONAL DISEASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>		SPECIFICATION	
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 100 tys. zatrudnionych <i>per 100 thous. paid employees</i>		
O G Ó Ł E M	2005	140	28,3	TOTAL
	2010	142	25,3	
	2014	107	19,6	
	2015	115	20,3	
w tym:				<i>of which:</i>
Pylice płuc		3	0,5	<i>Pneumoconioses</i>
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu		10	1,8	<i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>
Astma oskrzelowa		3	0,5	<i>Bronchial asthma</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym		4	0,7	<i>Chronic voice disorders due to excessive vocal effort</i>
Nowotwory złośliwe powstałe w nas- tępstwie działania czynników wys- tępujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi		4	0,7	<i>Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy		10	1,8	<i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed</i>
Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem		34	6,0	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear or sensoneural type</i>
Zespół wibracyjny		3	0,5	<i>Vibration syndrome</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa		37	6,5	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

S o u r c e: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 22 (96). KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH ^a

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS ^a

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilak- tyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatkowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Upraw- nienia wynikające z pracy w szcze- gólnych warun- kach ^b <i>Entitle- ments arising from work in particular conditions^b</i>
OGÓŁEM	2005	27498	41246	9316	32883	1934	3934	1387
TOTAL	2010	24498	40354	5071	15355	1671	4995	2427
	2014	24652	39070	3216	11387	690	3421	1468
	2015	25978	31318	2537	8346	601	3239	460
sektor publiczny		5017	6159	163	3944	249	1728	253
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		20961	25159	2374	4402	352	1511	207
<i>private sector</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		1401	1275	83	73	14	5	10
Przemysł		17833	19318	2392	3102	313	217	200
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie		5	130	-	-	-	-	14
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe		15914	17135	2004	2136	148	186	170
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		581	459	14	396	6	6	8
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		1333	1594	374	570	159	25	8
Budownictwo		1938	2981	-	629	12	25	23
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ		1254	2068	34	190	29	140	1
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		3012	4098	28	3762	70	2755	172
Informacja i komunikacja		101	41	-	-	19	20	2
<i>Information and communication</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		30	82	-	-	-	1	-
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		111	73	-	-	-	-	-
Edukacja		90	281	-	460	-	-	-
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>		208	1101	-	130	144	76	52

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 131. ^b Lub w szczególnym charakterze.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 8 on page 131. ^b Or in particular character.

TABL. 23 (97). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH ^a
OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba świadczeń Number of benefits		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie Average cost of benefits in zł per 1 benefit		
	ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations	ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations	
OGÓŁEM	2005	1940	1839	2114,4	1995,2
TOTAL	2010	2017	1938	2678,4	2495,6
	2014	1923	1838	3517,0	3385,4
	2015	1955	1919	3404,4	3204,4
sektor publiczny		359	352	3588,9	3565,6
<i>public sector</i>					
sektor prywatny		1596	1567	3362,9	3123,3
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		41	36	4622,0	4541,7
Przemysł		1260	1231	3301,3	2997,2
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie		5	5	7240,0	7240,0
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe		1174	1145	3274,8	2947,2
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		15	15	3213,3	3213,3
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		66	66	3493,9	3493,9
Budownictwo		170	170	4682,9	4682,9
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		131	130	2836,6	2808,5
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		141	141	3434,0	3434,0
Informacja i komunikacja		7	7	2700,0	2700,0
<i>Information and communication</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		2	2	3750,0	3750,0
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		9	9	5355,6	5355,6
Edukacja		19	19	3563,2	3563,2
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>		174	173	2931,6	2926,6
Pozostała działalność usługowa		1	1	2200,0	2200,0
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 132.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 10 on page 132.

DZIAŁ VII WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

CHAPTER VII WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

2. Dane o przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto przypadających na 1 zatrudnionego obejmują zaliczki na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzone z dniem 1 I 1999 r. zgodnie z ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 963).

3. Dane w tabl. 2(99)-5(102) opracowano na podstawie reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń według zawodów za październik 2014 r. Dane dotyczą zatrudnionych, którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc, bez zatrudnionych w organizacjach: społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych. Do obliczenia wynagrodzenia przyjęto sumę: wypłat wynagrodzeń osobowych za badany miesiąc z uwzględnieniem wypłat dokonanych za okresy dłuższe niż miesiąc w przeliczeniu na jeden miesiąc (np. 1/3 premii kwartalnej, 1/12: nagród i premii rocznych, wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz honorariów).

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 I 2009 r. do 30 VI 2014 r. – w przypadku emerytur – ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

General notes

Wages and salaries

1. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in cooperatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

2. Data regarding the average monthly gross wages and salaries per paid employee include deductions for personal income taxes and contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by the insured employee, introduced on 1 I 1999, in accordance with the Law on the Social Security System, dated 13 X 1998 (uniform text Journal of Laws 2016 item 963).

3. Data in tables 2(99)-5(102) were compiled on the basis of sample survey structure of wages and salaries by occupations for October 2014. Data concern paid employees, who received wages and salaries for the whole month, excluding paid employees in social and political organizations, trade unions and others. For calculating wages and salaries the sum of the following were assumed: payments of personal wages and salaries for the reference month including payments made for periods longer than one month calculated per month (e.g. 1/3 of quarterly premiums, 1/12 of: annual prizes and premiums, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities and fees).

Social security benefits

1. Information regarding retirement and other pension benefits (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) as well as in the period from 1 I 2009 to 30 VI 2014 – in case of retirement pensions – from the sources gathered in the open pension funds (OFE).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu systemów.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze bezpieczeństwa publicznego, tj.: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (do 28 VI 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa), Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej;
- 9) funkcjonariusze służby więziennej;
- 10) rolnicy indywidualni;
- 11) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombataneci oraz osoby represjonowane.

3. **Świadczenia emerytalne i rentowe** w tym renty wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. **Świadczenia emerytalne i rentowe** obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych), uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

6. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

Information regarding retirement and other pension benefits for farmers concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditure) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those systems simultaneously.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement and other pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) professional soldiers;
- 8) the public safety functionaries, i.e., the Police, the Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency (until 28 VI 2002 the Office of State Protection), the Central Anti-Corruption Bureau, the Border Guard, the Government Protection Bureau, the State Fire Service;
- 9) penitentiary staff functionaries;
- 10) farmers;
- 11) war and military invalids, combatants as well as repressed persons.

3. **Retirement and other pension benefits** of which pensions are also paid due to accidents at work and job-related illnesses include:

- 1) retirement pensions;
- 2) disability pensions;
- 3) survivors pensions.

4. Retirement pay and pension benefits do not provide for the payments of retirement pays and pensions arising out of international agreements.

5. **Retirement and other pension benefits** include the amount of benefits due (current and compensatory), taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

6. Data regarding the **average monthly retirement and other pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income tax.

Wynagrodzenia
Wages and salaries

TABL. 1 (98). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2014	2015	
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which entities employing more than 9 persons
w zł in zł					
OGÓŁEM	2350,25	3138,25	3746,69	3851,68	4132,13
TOTAL					
sektor publiczny	2703,91	3815,70	4411,72	4536,15	4536,15
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	2148,77	2834,34	3470,80	3577,24	3921,49
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	2357,95	3300,03	4143,71	4369,51	4797,31
Przemysł	2388,70	3181,39	3788,58	3888,21	4031,83
<i>Industry</i>					
w tym przetwórstwo przemysłowe	2228,01	2946,07	3648,21	3755,70	3898,33
<i>of which manufacturing</i>					
Budownictwo	1905,94	2602,66	2892,54	3042,76	3493,43
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	1846,50	2481,42	2978,43	3128,67	3545,56
Transport i gospodarka magazynowa	2582,51	3281,75	3796,89	3872,07	4346,97
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1382,79	1855,48	2261,58	2331,24	2557,53
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	3472,70	4636,84	6234,21	6536,43	7076,91
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ...	3747,29	4679,50	5762,19	5974,68	6197,48
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2497,05	3309,25	4013,36	4136,42	4445,92
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2668,16	3434,48	4213,80	4343,31	5424,14
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	1582,36	2194,20	2636,12	2795,18	2816,61
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	2979,55	4067,88	4565,60	4688,35	4688,35
Edukacja	2533,13	3453,10	4056,91	4171,95	4192,45
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2088,16	3248,68	3480,99	3563,54	3645,74
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2087,42	2873,17	3313,09	3423,65	3491,99
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	2131,73	2421,68	2975,42	3071,01	3394,77
<i>Other service activities</i>					

TABL. 2 (99). ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO² ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.
PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES² FOR OCTOBER 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
	ogółem grand total	męż- czyźni men	kobiety women	razem total	męż- czyźni men	kobiety women	razem total	męż- czyźni men	kobiety women
a – w tys. osób in thous. persons									
b – w % in %									

OGÓŁEM

TOTAL

OGÓŁEM	a	408,7	217,1	191,6	133,2	45,1	88,1	275,5	172,0	103,5
TOTAL	b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

WEDŁUG PRZEDZIAŁÓW WYNAGRODZEŃ³ USTALONYCH NA PODSTAWIE KROTNOŚCI PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO (PW = 4107,72 zł) DLA POLSKI

BY RANGES OF WAGES AND SALARIES³ ESTABLISHED ON THE BASIS OF A MULTIPLICITY OF AN AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES (PW = 4107.72 zł) FOR POLAND

Do 1680,00 zł	Do 1680,00 zł	a	33,0	19,6	13,4	0,6	0,1	0,5	32,4	19,5	12,9
zł and less	zł and less	b	8,1	9,0	7,0	0,4	0,3	0,5	11,8	11,3	12,6
1680,01– 2053,86	1680,01– 50% PW	a	34,5	16,1	18,4	6,2	1,2	5,0	28,3	14,9	13,4
		b	8,4	7,4	9,6	4,7	2,6	5,8	10,3	8,7	12,9
2053,87– 2752,17	50– 67% PW	a	71,4	32,8	38,6	22,0	5,7	16,3	49,4	27,1	22,3
		b	17,5	15,1	20,1	16,5	12,6	18,6	17,9	15,8	21,5
2752,18– 3080,79	67– 75% PW	a	33,8	17,1	16,7	12,7	4,0	8,7	21,1	13,1	8,0
		b	8,3	7,9	8,7	9,5	8,8	9,9	7,6	7,6	7,6
3080,80– 4107,72	75–100% PW	a	89,7	45,6	44,1	36,1	11,6	24,5	53,6	34,0	19,6
		b	22,0	21,0	23,0	27,1	25,9	27,7	19,4	19,8	18,9
4107,73– 5134,65	100–125% PW	a	59,3	32,1	27,2	25,1	9,0	16,1	34,2	23,1	11,1
		b	14,5	14,8	14,2	18,9	19,9	18,3	12,4	13,4	10,7
5134,66– 6161,58	125–150% PW	a	32,0	17,1	14,9	13,9	5,1	8,8	18,1	12,0	6,1
		b	7,8	7,9	7,8	10,4	11,3	10,0	6,6	7,0	5,9
6161,59– 7188,51	150–175% PW	a	19,4	11,8	7,6	6,5	2,6	3,9	12,9	9,2	3,7
		b	4,8	5,4	4,0	4,9	5,8	4,4	4,7	5,3	3,7
7188,52– 8215,44	175–200% PW	a	10,4	6,6	3,8	3,6	1,7	1,9	6,8	4,9	1,9
		b	2,5	3,0	2,0	2,7	3,9	2,1	2,5	2,8	1,9
8215,45– 9242,37	200–225% PW	a	6,5	4,4	2,1	1,9	1,0	0,9	4,6	3,4	1,2
		b	1,6	2,0	1,1	1,4	2,3	1,0	1,7	1,9	1,2
9242,38– 10269,30	225–250% PW	a	5,0	3,6	1,4	1,3	0,8	0,5	3,7	2,8	0,9
		b	1,2	1,7	0,7	1,0	1,7	0,6	1,4	1,7	0,9
10269,31–11296,23	250–275% PW	a	2,9	2,1	0,8	0,9	0,6	0,3	2,0	1,5	0,5
		b	0,7	1,0	0,4	0,7	1,3	0,3	0,7	0,9	0,5
11296,24–12323,16	275–300% PW	a	2,4	1,7	0,7	0,7	0,4	0,3	1,7	1,3	0,4
		b	0,6	0,8	0,3	0,5	0,8	0,3	0,6	0,8	0,3
12323,17–20000,00	300% PW–20000,00	a	6,3	4,7	1,6	1,5	1,1	0,4	4,8	3,6	1,2
		b	1,5	2,2	0,9	1,1	2,3	0,5	1,7	2,1	1,1
Od 20000,01 zł	Od 20000,01 zł	a	2,1	1,8	0,3	0,2	0,2	0,0	1,9	1,6	0,3
zł and more	zł and more	b	0,5	0,8	0,2	0,2	0,5	0,0	0,7	0,9	0,3

1 Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 163. 3 W nawiasach podano procentowy rozkład wynagrodzeń w poszczególnych przedziałach (np. przedział 2053,87–2752,17 zł stanowi 50–67% przeciętnego wynagrodzenia); przedziały procentowe zostały domknięte prawostronnie (np. przedział 50–67% obejmuje wynagrodzenia stanowiące od 50,01 do 67,00% przeciętnego wynagrodzenia).

1 Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. 2 See general notes, item 3 on page 163. 3 The percentage distribution of wages and salaries in individual ranges is given in brackets (e.g., the 2053.87–2752.17 zł range accounts for 50–67% of the average wage and salary); the percentage ranges are closed on the right (e.g., the 50–67% range includes wages and salaries accounting for 50.01 to 67.00% of the average wage and salary).

**TABL. 2 (99). ZATRUDNIENI ¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ²
ZA PAŹDZIERNIK 2014 R. (dok.)**
*PAID EMPLOYMENT ¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES ²
FOR OCTOBER 2014 (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector			
		ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	razem total	męż- czyźni men	kobiety women	razem total	męż- czyźni men	kobiety women	
a – w tys. osób <i>in thous. persons</i>											
b – w % <i>in %</i>											
WEDŁUG PRZEDZIAŁÓW WYNAGRODZEŃ ³ USTALONYCH NA PODSTAWIE KROTNOŚCI PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO (PW = 4156,00 zł) DLA WOJEWÓDZTWA											
<i>BY RANGES OF WAGES AND SALARIES ³ ESTABLISHED ON THE BASIS OF A MULTIPLICITY OF AN AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES (PW = 4156.00 zł) FOR VOIVODSHIP</i>											
Do 1680,00 zł	Do 1680,00 zł	a	33,0	19,6	13,4	0,6	0,1	0,5	32,4	19,5	12,9
<i>zł and less</i>	<i>zł and less</i>	b	8,1	9,0	7,0	0,4	0,3	0,5	11,8	11,3	12,6
1680,01– 2078,00	1680,01– 50% PW	a	36,8	17,0	19,8	6,9	1,2	5,7	29,9	15,8	14,1
		b	9,0	7,8	10,4	5,2	2,7	6,4	10,9	9,1	13,7
2078,01– 2784,52	50– 67% PW	a	72,6	33,6	39,0	22,5	6,0	16,5	50,1	27,6	22,5
		b	17,8	15,5	20,2	16,9	13,3	18,7	18,2	16,2	21,6
2784,53– 3117,00	67–75% PW	a	34,0	17,3	16,7	13,1	4,0	9,1	20,9	13,3	7,6
		b	8,3	8,0	8,7	9,8	8,9	10,3	7,6	7,7	7,4
3117,01– 4156,00	75–100% PW	a	89,3	45,5	43,8	36,2	11,9	24,3	53,1	33,6	19,5
		b	21,9	20,9	22,7	27,2	26,4	27,8	19,1	19,7	18,6
4156,01– 5195,00	100–125% PW	a	58,0	31,3	26,7	24,6	8,7	15,9	33,4	22,6	10,8
		b	14,2	14,4	14,0	18,4	19,3	18,0	12,1	13,1	10,5
5195,01– 6234,00	125–150% PW	a	31,6	16,9	14,7	13,5	5,0	8,5	18,1	11,9	6,2
		b	7,7	7,8	7,7	10,1	11,1	9,6	6,6	6,9	6,1
6234,01– 7273,00	150–175% PW	a	18,8	11,6	7,2	6,2	2,5	3,7	12,6	9,1	3,5
		b	4,6	5,4	3,8	4,7	5,6	4,2	4,6	5,3	3,4
7273,01– 8312,00	175–200% PW	a	10,0	6,4	3,6	3,4	1,7	1,7	6,6	4,7	1,9
		b	2,4	3,0	1,8	2,5	3,7	1,9	2,4	2,8	1,8
8312,01– 9351,00	200–225% PW	a	6,2	4,2	2,0	1,8	1,0	0,8	4,4	3,2	1,2
		b	1,5	1,9	1,1	1,4	2,3	0,9	1,6	1,8	1,2
9351,01– 10390,00	225–250% PW	a	4,9	3,4	1,5	1,3	0,8	0,5	3,6	2,6	1,0
		b	1,2	1,6	0,8	1,0	1,7	0,6	1,3	1,5	0,9
10390,01– 11429,00	250–275% PW	a	3,0	2,3	0,7	0,8	0,6	0,2	2,2	1,7	0,5
		b	0,7	1,0	0,4	0,6	1,2	0,3	0,8	1,0	0,4
11429,01– 12468,00	275–300% PW	a	2,4	1,7	0,7	0,7	0,4	0,3	1,7	1,3	0,4
		b	0,6	0,8	0,4	0,6	0,9	0,4	0,6	0,7	0,4
12468,01– 20000,00	300% PW–20000,00	a	6,0	4,5	1,5	1,4	1,0	0,4	4,6	3,5	1,1
		b	1,5	2,1	0,8	1,0	2,1	0,4	1,7	2,0	1,1
Od 20000,01 zł	Od 20000,01 zł	a	2,1	1,8	0,3	0,2	0,2	0,0	1,9	1,6	0,3
<i>zł and more</i>	<i>zł and more</i>	b	0,5	0,8	0,2	0,2	0,5	0,0	0,7	0,9	0,3

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 163. ³ W nawiasach podano procentowy rozkład wynagrodzeń w poszczególnych przedziałach (np. przedział 2078,01–2784,52 zł stanowi 50–67% przeciętnego wynagrodzenia); przedziały procentowe zostały domknięte prawostronnie (np. przedział 50–67% obejmuje wynagrodzenia stanowiące od 50,01 do 67,00% przeciętnego wynagrodzenia).

1 Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. 2 See general notes, item 3 on page 163. 3 The percentage distribution of wages and salaries in individual ranges is given in brackets (e.g., the 2078.01- 2784.52 zł range accounts for 50–67% of the average wage and salary); the percentage ranges are closed on the right (e.g., the 50–67% range includes wages and salaries accounting for 50.01 to 67.00% of the average wage and salary).

TABL. 3 (100). ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^b WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.*PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES^b BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2014*

GRUPY ZAWODÓW ^c OCCUPATIONAL GROUPS ^c	Zatrudnieni w % Paid employees in %			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł Average gross wages and salaries in zł		
	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	4156,00	4481,13	3787,39
TOTAL						
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	8,4	9,1	7,6	8525,37	9539,67	7147,09
<i>Managers</i>						
Specjaliści	26,4	17,2	36,9	5026,42	6149,34	4431,98
<i>Professionals</i>						
specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	3,2	4,3	2,0	5268,50	5578,89	4503,31
<i>science and engineering professionals</i>						
specjaliści do spraw zdrowia	3,8	0,9	7,1	4179,44	5659,30	3967,34
<i>health professionals</i>						
specjaliści nauczania i wychowania	9,1	3,8	15,0	4420,26	4839,74	4299,84
<i>teaching professionals</i>						
specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	7,2	4,3	10,5	5069,68	6013,68	4636,55
<i>business and administration professionals</i>						
specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	2,0	3,3	0,5	8603,31	8761,59	7441,86
<i>information and communications technology professionals</i>						
specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	1,1	0,6	1,8	5371,96	5749,40	5230,71
<i>legal, social and cultural professionals</i>						
Technicy i inny średni personel	12,3	9,6	15,4	4005,54	4557,83	3615,52
<i>Technicians and associate professionals</i>						
średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	2,8	4,2	1,3	4428,29	4658,26	3579,75
<i>science and engineering associate professionals</i>						
średni personel do spraw zdrowia	1,3	0,7	1,9	3020,35	3420,03	2863,11
<i>health associate professionals</i>						
średni personel do spraw biznesu i administracji	6,8	3,7	10,4	4125,53	4784,77	3857,10
<i>business and administration associate professionals</i>						
średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewne	1,0	0,4	1,7	2971,44	2960,78	2974,05
<i>legal, social, cultural and related associate professionals</i>						
technicy informatycy	0,4	0,6	0,1	4585,72	4658,63	4084,31
<i>information and communications technicians</i>						

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 163. c Patrz uwagi ogólne, ust. 9 pkt 1 na str. 25.

a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. b See general notes, item 3 on page 163. c See general notes, item 9 point 1 on page 25.

TABL. 3 (100). ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^b WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R. (cd.)
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES^b BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2014 (cont.)

GRUPY ZAWODÓW ^c OCCUPATIONAL GROUPS ^c	Zatrudnieni w % Paid employees in %			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł Average gross wages and salaries in zł		
	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women
Pracownicy biurowi	8,1	5,6	10,9	3355,94	3404,52	3327,49
<i>Clerks</i>						
sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	2,7	1,0	4,8	3487,51	3807,69	3407,30
<i>general and keyboard clerks</i>						
pracownicy obsługi klienta	0,9	0,2	1,6	3124,26	3698,60	3044,74
<i>customer services clerks</i>						
pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	3,5	4,1	2,8	3276,76	3258,81	3305,84
<i>numerical and material recording clerks</i>						
pozostali pracownicy obsługi biura	1,0	0,3	1,7	3474,87	3734,81	3416,34
<i>other clerical support workers</i>						
Pracownicy usług i sprzedawcy	8,6	6,8	10,6	2425,24	2593,50	2302,58
<i>Service and sales workers</i>						
pracownicy usług osobistych	2,1	1,8	2,5	2460,14	2639,22	2309,30
<i>personal service workers</i>						
sprzedawcy i pokrewni	4,4	2,2	6,7	2442,49	2793,74	2312,03
<i>sales workers</i>						
pracownicy opieki osobistej i pokrewni ...	0,5	0,1	0,9	2180,53	2289,95	2160,04
<i>personal care workers</i>						
pracownicy usług ochrony	1,6	2,7	0,5	2406,15	2407,61	2396,80
<i>protective services workers</i>						
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,4	0,5	0,3	2463,65	2567,18	2285,56
<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>						
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	17,0	27,5	5,1	3355,02	3507,79	2428,77
<i>Craft and related trades workers</i>						
robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	4,1	7,5	0,1	3146,24	3152,76	2683,23
<i>building and related trades workers, excluding electricians</i>						
robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	6,2	11,3	0,4	3790,09	3817,23	2801,67
<i>metal, machinery and related trades workers</i>						
rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,4	0,4	0,5	2600,21	2990,01	2291,20
<i>handicraft and printing workers</i>						
elektrycy i elektronicy	1,9	3,6	0,0	4152,78	4160,66	3210,07
<i>electrical and electronic trades workers</i>						
robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	4,4	4,7	4,1	2666,51	2870,89	2400,78
<i>food processing, wood working, garment and other craft and related trades workers</i>						

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 163. c Patrz uwagi ogólne, ust. 9 pkt 1 na str. 25.

a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. b See general notes, item 3 on page 163. c See general notes, item 9 point 1 on page 25.

TABL. 3 (100). ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^b WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R. (dok.)*PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES^b BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2014 (cont.)*

GRUPY ZAWODÓW ^c OCCUPATIONAL GROUPS ^c	Zatrudnieni w % Paid employees in %			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł Average gross wages and salaries in zł		
	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń <i>Plant and machine operators and assemblers</i>	11,1	17,3	4,1	3363,83	3465,78	2880,62
operatorzy maszyn i urządzeń wydo- bywczych i przetwórczych	3,5	4,8	2,0	3401,73	3673,31	2655,92
<i>stationary plant and machine operators</i>						
monterzy	1,5	1,5	1,6	3264,50	3634,45	2890,79
<i>assemblers</i>						
kierowcy i operatorzy pojazdów	6,1	11,0	0,5	3367,48	3353,61	3701,78
<i>drivers and mobile plant operators</i>						
Pracownicy przy pracach prostych	7,7	6,4	9,1	2431,40	2731,48	2193,97
<i>Elementary occupations</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,1	0,1	0,0	2994,87	3016,59	2804,98
<i>agricultural, forestry and fishery</i>						
<i>labourers</i>						
robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemysle, budownictwie i transporcie	2,6	3,8	1,4	2775,34	2923,19	2315,98
<i>labourers in mining, construction,</i>						
<i>manufacturing and transport</i>						

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 163. c Patrz uwagi ogólne, ust. 9 pkt 1 na str. 25.

a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. b See general notes, item 3 on page 163. c See general notes, item 9 point 1 on page 25.

TABL. 4 (101). PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ¹ ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.
AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES ¹ FOR OCTOBER 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – w zł in zł b – ogółem = 100 total = 100	Ogółem Grand total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector			
	ogółem grand total	męż- czyźni men	kobiety women	razem total	męż- czyźni men	kobiety women	razem total	męż- czyźni men	kobiety women	
OGÓŁEM										
TOTAL										
OGÓŁEM	a	4156,00	4481,13	3787,39	4271,65	4832,27	3984,79	4100,06	4389,10	3619,16
TOTAL	b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA										
BY EDUCATIONAL LEVEL										
Wyższe ze stopniem naukowym co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym	a	5685,11	7154,11	4836,75	5070,58	6043,50	4697,94	6387,45	7905,28	5052,36
<i>Tertiary with academic degree (at least doctorate) or tertiary with master degree, physician degree or equivalent</i>	b	136,8	159,6	127,7	118,7	125,1	117,9	155,8	180,1	139,6
Wyższe z tytułem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty lub równorzędnym	a	4974,51	6027,35	4047,23	4013,04	4887,62	3670,26	5406,59	6288,52	4319,02
<i>Tertiary with engineer degree, licentiate (bachelor), economist with diploma or equivalent</i>	b	119,7	134,5	106,9	93,9	101,1	92,1	131,9	143,3	119,3
Policealne	a	3360,73	3621,66	3235,45	3373,64	3683,05	3300,24	3352,65	3603,57	3180,12
<i>Post-secondary</i>	b	80,9	80,8	85,4	79,0	76,2	82,8	81,8	82,1	87,9
Średnie zawodowe	a	3593,03	3907,22	3152,49	3738,49	4386,06	3353,74	3544,30	3815,86	3030,12
<i>Vocational secondary</i>	b	86,5	87,2	83,2	87,5	90,8	84,2	86,4	86,9	83,7
Średnie ogólnokształcące	a	3525,95	3976,43	3084,16	3452,05	3994,07	3193,88	3550,97	3972,96	3027,80
<i>General secondary</i>	b	84,8	88,7	81,4	80,8	82,7	80,2	86,6	90,5	83,7
Zasadnicze zawodowe	a	3052,67	3284,22	2345,19	3188,16	3660,08	2400,04	3026,85	3226,62	2327,58
<i>Basic vocational</i>	b	73,5	73,3	61,9	74,6	75,7	60,2	73,8	73,5	64,3
Gimnazjalne	a	2942,28	2960,18	2863,11	2655,52	2700,86	2410,68	2969,09	2985,33	2898,46
<i>Lower secondary</i>	b	70,8	66,1	75,6	62,2	55,9	60,5	72,4	68,0	80,1
Podstawowe i niepełne pod- stawowe	a	2831,10	3129,02	2365,32	2863,16	3544,41	2286,72	2819,60	3026,21	2410,81
<i>Primary and incomplete primary</i>	b	68,1	69,8	62,5	67,0	73,3	57,4	68,8	68,9	66,6

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 163.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons; see general notes, item 3 on page 163.

TABL. 4 (101). PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ¹ ZA PAŹDZIERNIK 2014 R. (dok.)
AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES ¹ FOR OCTOBER 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – w zł in zł b – ogółem = 100 total = 100	Ogółem Grand total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector			
	ogółem grand total	męż- czyźni men	kobiety women	razem total	męż- czyźni men	kobiety women	razem total	męż- czyźni men	kobiety women	
WEDŁUG WIEKU <i>BY AGE</i>										
24 lata i mniej ..... <i>and less</i>	a	2703,81	2858,09	2457,74	2575,85	2837,81	2409,39	2720,20	2859,66	2468,37
	b	65,1	63,8	64,9	60,3	58,7	60,5	66,3	65,2	68,2
25-34	a	3802,38	4061,69	3475,77	3590,91	4076,67	3340,46	3864,90	4059,27	3545,53
	b	91,5	90,6	91,8	84,1	84,4	83,8	94,3	92,5	98,0
35-44	a	4532,84	4999,85	4052,38	4475,03	5139,73	4190,36	4559,70	4967,54	3939,18
	b	109,1	111,6	107,0	104,8	106,4	105,2	111,2	113,2	108,8
45-54	a	4287,95	4735,86	3881,85	4388,14	4915,66	4154,09	4212,77	4666,96	3526,57
	b	103,2	105,7	102,5	102,7	101,7	104,2	102,7	106,3	97,4
55-59	a	4178,06	4449,32	3899,28	4342,25	4878,18	4050,38	4053,30	4265,20	3701,55
	b	100,5	99,3	103,0	101,7	101,0	101,6	98,9	97,2	102,3
60-64	a	4680,73	4715,33	4555,81	5153,20	5473,95	4555,35	4411,13	4387,20	4556,46
	b	112,6	105,2	120,3	120,6	113,3	114,3	107,6	100,0	125,9
65 lat i więcej ..... <i>and more</i>	a	6299,31	6205,63	7152,43	6614,02	6356,32	7834,07	6064,37	6108,62	5070,68
	b	151,6	138,5	188,8	154,8	131,5	196,6	147,9	139,2	140,1
WEDŁUG STAŻU PRACY <i>BY WORK SENIORITY</i>										
Do 1,9 roku ..... <i>Up to</i>	a	2938,75	3098,24	2731,08	2837,44	3173,61	2666,73	2961,03	3089,18	2755,51
	b	70,7	69,1	72,1	66,4	65,7	66,9	72,2	70,4	76,1
2,0- 4,9	a	3487,67	3798,80	3097,48	3367,71	3781,70	3150,11	3519,45	3801,34	3073,89
	b	83,9	84,8	81,8	78,8	78,3	79,1	85,8	86,6	84,9
5,0- 9,9	a	3954,88	4297,34	3533,94	3734,91	4380,13	3395,10	4023,53	4282,86	3607,82
	b	95,2	95,9	93,3	87,4	90,6	85,2	98,1	97,6	99,7
10,0-14,9	a	4429,00	4847,95	3943,01	4449,80	5183,70	4111,64	4421,68	4787,33	3837,44
	b	106,6	108,2	104,1	104,2	107,3	103,2	107,8	109,1	106,0
15,0-19,9	a	4606,76	5154,50	4059,52	4528,52	5382,57	4213,32	4640,47	5110,28	3938,86
	b	110,8	115,0	107,2	106,0	111,4	105,7	113,2	116,4	108,8
20 lat i więcej ..... <i>and more</i>	a	4364,49	4654,77	4050,58	4492,38	4994,17	4215,56	4263,25	4507,68	3810,52
	b	105,0	103,9	106,9	105,2	103,4	105,8	104,0	102,7	105,3

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 163.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons; see general notes, item 3 on page 163.

TABL. 5 (102). MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ¹ NAJWYŻSZE (decyle) W GRUPACH DECYLOWYCH PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH ² WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW ³ WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.

THE HIGHEST MONTHLY GROSS ¹ WAGES AND SALARIES IN PAID EMPLOYMENT ² DECILES BY MAJOR OCCUPATIONAL GROUPS ³ FOR OCTOBER 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Najwyższe wynagrodzenia (decyle) w grupie decylowej <i>Decile earnings (the upper limits of gross wages and salaries received by decile)</i>								
	pierwszej <i>first</i>	drugiej <i>second</i>	trzeciej <i>third</i>	czwartej <i>fourth</i>	piątej (mediana) <i>fifth</i> (median)	szóstej <i>sixth</i>	siódmej <i>seventh</i>	ósmej <i>eighth</i>	dziwiątej <i>ninth</i>
a – ogółem <i>total</i>	<i>w zł in zł</i>								
b – mężczyźni <i>men</i>									
c – kobiety <i>women</i>									
OGÓŁEM	a 1780,00	2192,84	2590,12	2995,96	3406,69	3886,95	4447,97	5272,05	6876,72
TOTAL	b 1743,52	2210,00	2675,40	3100,00	3556,80	4080,46	4709,21	5675,95	7667,84
	c 1808,92	2162,88	2503,93	2866,51	3253,61	3672,04	4200,00	4922,09	6087,67
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	a 3047,98	4086,50	4891,03	5617,85	6500,00	7449,80	8713,81	10783,11	15015,18
<i>Public government representatives senior officials and managers</i>	b 2927,05	4104,17	5000,00	6068,70	7053,03	8158,97	10000,00	12279,44	17152,08
	c 3167,13	4065,35	4742,95	5288,00	5903,75	6716,79	7633,73	9000,00	12034,45
Specjaliści	a 2692,40	3134,55	3523,17	3953,33	4356,34	4866,64	5465,81	6296,47	8083,97
<i>Professionals</i>	b 2838,00	3500,00	4054,28	4646,56	5293,64	5990,00	6948,15	8280,00	10578,67
	c 2645,00	3028,63	3368,00	3700,92	4076,85	4456,98	4933,33	5512,96	6496,11
Technicy i inny średni personel	a 2094,00	2545,33	2896,96	3230,00	3558,00	3925,13	4410,00	5117,89	6426,05
<i>Technicians and associate professionals</i>	b 2200,00	2775,00	3200,00	3610,05	4038,33	4530,00	5114,34	6059,82	7533,13
	c 2053,69	2459,26	2763,97	3050,41	3340,89	3611,81	3972,72	4500,00	5592,17
Pracownicy biurowi	a 1872,50	2268,96	2555,08	2837,00	3115,17	3386,79	3750,00	4216,79	4982,17
<i>Clerks</i>	b 1964,20	2341,67	2636,59	2858,00	3132,80	3463,39	3822,00	4216,79	5045,76
	c 1825,44	2228,67	2522,92	2824,83	3099,85	3369,50	3716,67	4218,15	4937,68
Pracownicy usług i sprzedawcy	a 1680,00	1680,00	1808,33	1968,33	2124,19	2300,00	2557,70	2927,05	3590,75
<i>Service and sales workers</i>	b 1680,00	1750,00	1873,04	2008,68	2181,48	2501,93	2830,00	3259,74	3926,11
	c 1680,00	1680,00	1716,00	1924,86	2073,21	2227,28	2427,19	2668,11	3250,00
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	a 1680,00	1680,00	1680,00	1885,45	2443,54	2656,97	2698,86	2967,15	3500,00
<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>	b 1680,00	1680,00	1680,00	1680,00	2487,10	2665,75	2896,93	3359,83	3899,65
	c 1680,00	1718,57	1815,30	1947,86	2443,54	2573,39	2656,97	2683,60	2738,86
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	a 1680,00	1943,92	2300,00	2677,98	3076,36	3452,87	3900,00	4450,99	5337,83
<i>Craft and related trades workers</i>	b 1680,00	2072,00	2489,60	2880,26	3261,58	3642,03	4110,00	4620,32	5596,92
	c 1680,00	1770,00	1891,10	1994,00	2176,56	2371,17	2677,00	3061,19	3478,54
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	a 1700,00	2104,20	2427,00	2716,50	3003,10	3439,32	3898,33	4400,00	5236,85
<i>Plant and machine operators and assemblers</i>	b 1680,00	2060,00	2445,00	2782,88	3151,63	3580,64	4058,50	4593,05	5448,31
	c 1962,00	2155,00	2366,96	2576,83	2725,03	2929,80	3159,50	3555,39	4097,29
	1680,00	1750,00	1930,00	2070,88	2208,00	2391,56	2598,81	2933,03	3459,30
Pracownicy przy pracach prostych	a 1680,00	1768,90	2039,90	2300,00	2562,49	2837,11	3114,17	3455,33	3924,35
<i>Elementary occupations</i>	b 1680,00	1750,00	1884,00	2005,86	2112,27	2208,00	2341,17	2502,58	2805,86
	c 1680,00	1750,00	1884,00	2005,86	2112,27	2208,00	2341,17	2502,58	2805,86

¹ Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 163. ² Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ³ Patrz uwagi ogólne, ust. 9 pkt 1 na str. 25.

¹ See general notes, item 3 on page 163. ² Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ³ See general notes, item 9 point 1 on page 25.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 6 (103). EMERYCI I RENCIŚCI^aRETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	447496	455605	447117	448840	T O T A L
Pobierający emerytury i renty wypłacone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	397534	413153	409249	411066	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	213859	271343	277060	282174	retirement pensions
renty z tytułu niezdolności do pracy	108381	66800	57221	54153	disability pensions
renty rodzinne	75294	75010	74968	74739	survivors pensions
Rolnicy indywidualni	49962	42452	37868	37774	Farmers

^a Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Average monthly number of retirees and pensioners; excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 7 (104). ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO^aGROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M G R A N D T O T A L					
Świadczenia w mln zł	5814,1	8320,6	9855,3	10185,6	Benefits in mln zł
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH					
PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
Razem Total					
Świadczenia w mln zł	5359,4	7834,1	9332,5	9647,8	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1123,46	1580,15	1900,33	1955,84	Average monthly retirement and other pension in zł
Emerytury Retirement pay					
Świadczenia w mln zł	3196,7	5492,7	6703,4	6998,3	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1245,63	1686,89	2016,22	2066,78	Average monthly retirement pay in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions					
Świadczenia w mln zł	1198,5	1029,9	1059,9	1035,5	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	921,52	1284,81	1543,55	1593,51	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne Survivors pensions					
Świadczenia w mln zł	964,2	1311,5	1569,2	1613,9	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	1067,10	1457,04	1744,36	1799,54	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH^b FARMERS^b					
Świadczenia w mln zł	454,7	486,5	522,8	537,8	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	758,41	955,08	1150,49	1186,54	Average monthly retirement and other pension in zł

^a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. ^b Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 163.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Excluding retirement and other pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior as well as the Ministry of Justice; excluding retirement and other pensions realized on the basis of international agreements. ^b Including payments from non-agricultural social security system, in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund; see general notes, item 1 on page 163.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

CHAPTER VIII HOUSEHOLD BUDGETS

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentacyjne **badanie budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych.

W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane od 2010 r. uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (do 2009 r. – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002).

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania, na opłatę za usługi oraz wyposażenie gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures, consumption, the equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is a representative **household budget survey**. Included in the survey there are all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintaining himself/herself, i.e., income is not combined with the income of others, regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the household budget survey.

In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data since 2010 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2011 (until 2009 – the Population and Housing Census 2002).

2. The household budget survey is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that each month different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods, on payments for services as well as on equipment of the household with durable goods.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

3. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych – z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika (patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 2 na str. 163) oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

4. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

The survey included all households within randomly selected dwellings representing socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement or other pension).

3. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding pre-payments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits – from social security benefits and from other social benefits), excluding contributions to obligatory social security paid by the insured employee (see general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 2 on page 163) as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

4. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received free of charge as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

5. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z przyjętą w badaniu budżetów gospodarstw domowych od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP) włączając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „pozostałe towary i usługi”.

6. **Spożycie** artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

7. **Zasięg ubóstwa** – gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. Dla wyeliminowania wpływu, jaki na koszty utrzymania gospodarstw domowych wywiera ich skład społeczno-demograficzny, zarówno przy obliczaniu poziomu wydatków w gospodarstwach domowych jak i ustalaniu granic ubóstwa (relatywnego oraz minimum egzystencji), zastosowano tzw. **oryginalną skalę ekwiwalentności OECD**. Według tej skali wagę 1 przypisuje się pierwszej osobie w gospodarstwie domowym w wieku 14 lat i więcej, wagę 0,7 – każdej następnej osobie w tym wieku oraz wagę 0,5 – każdemu dziecku w wieku poniżej 14 lat. Oznacza to np., że granica ubóstwa relatywnego dla gospodarstwa 4-osobowego złożonego z dwóch osób dorosłych i dwójki dzieci w wieku poniżej 14 lat jest 2,7 razy wyższa niż dla gospodarstwa 1-osobowego.

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

5. Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted in household budget survey since 2013 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in item "miscellaneous goods and services".

6. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households include articles purchased for cash with the use of cash or a credit card and on credit, received free of charge as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

*7. Poverty rates – a household and thus all its members have been regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) was below the adopted poverty threshold. In order to eliminate the effect of the socio-demographic composition of household on the maintenance costs, the so-called **original OECD equivalence scale** has been used for the calculation of the households' expenditure level and determination of poverty thresholds (relative and subsistence minimum). According to this scale, weight 1 is attributed to the first person in the household at the age of 14 and over, weight 0.7 – to any other person at that age and weight 0.5 – to every child under 14. And thus, for instance, the relative poverty threshold for a 4-person household consisting of two adult persons and two children at the age under 14 is 2.7 times as high as that for a 1-person household.*

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w IV kwartale 2010 r. relatywna granica ubóstwa wynosiła dla gospodarstw 1-osobowych 668 zł, a 4-osobowych (2 osoby dorosłe z 2 dzieci w wieku poniżej 14 lat) – 1802 zł, w IV kwartale 2014 r. było to 713 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 1926 zł dla gospodarstw 4-osobowych, natomiast w IV kwartale 2015 r. progi te wyniosły odpowiednio: 734 zł oraz 1982 zł.

„Ustawowa” granica ubóstwa kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 930) uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej. Od 2010 r. do III kwartału 2012 r. obowiązywały następujące kwoty progowe – 477 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 351 zł na 1 osobę dla gospodarstw wieloosobowych. Natomiast od IV kwartału 2012 r. do III kwartału 2015 r. kwoty te wyniosły: 542 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 456 zł na 1 osobę dla gospodarstw wieloosobowych, natomiast od IV kwartału 2015 r. kwoty te zostały ustalone na poziomie odpowiednio: 634 zł oraz 514 zł.

Minimum egzystencji, uznawane za granicę ubóstwa skrajnego, wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka. Podstawę do obliczenia granic ubóstwa skrajnego stanowi poziom minimum egzystencji obliczany przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w IV kwartale 2010 r. granica ubóstwa skrajnego wyniosła dla gospodarstw 1-osobowych 466 zł, 4-osobowych (2 osoby dorosłe z 2 dzieci w wieku poniżej 14 lat) – 1257 zł, w IV kwartale 2014 r. było to 540 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 1458 zł dla gospodarstw 4-osobowych, natomiast w IV kwartale 2015 r. progi te wyniosły odpowiednio: 545 zł oraz 1472 zł.

***Relative poverty threshold** is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households estimated with the use of the so-called original OECD equivalence scale. The poverty lines are estimated quarterly; in the fourth quarter of 2010 the relative poverty threshold was 668 zł for 1-person households and 1802 zł for 4-person households (2 adults with 2 children at the age under 14), in the fourth quarter of 2014, the threshold was 713 zł for 1-person household and 1926 zł for 4-person household, while in the fourth quarter of 2015: 734 zł and 1982 zł, respectively.*

***“Legal” poverty threshold** is the amount which, according to the Law on Social Assistance (uniform text Journal of Laws 2016 item 930), provides eligibility for a monetary benefit from social assistance. From 2010 to the third quarter of 2012 the line remained at the level of 477 zł for 1-person households and 351 zł per 1 person for multi-person households. From the fourth quarter of 2012 to the third quarter 2015 these sums amounted to: 542 zł for 1-person households and 456 zł per 1 person for multi-person households. Since the fourth quarter of 2015, the line of 634 zł and 514 zł, respectively, has applied.*

***The subsistence minimum**, regarded as the extreme poverty threshold, sets the level of the satisfaction of needs below which there is a threat to the biological existence and to psychophysical human development. The starting point adopted for calculation of the extreme poverty threshold is the subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for the 1-person employees' household. Poverty thresholds are estimated quarterly; in the fourth quarter of 2010 the extreme poverty threshold was 466 zł for 1-person households and 1257 zł for 4-person households (2 adults with 2 children at the age under 14), in the fourth quarter of 2014 the threshold was 540 zł for 1-person household and 1458 zł for 4-person households, while in the fourth quarter of 2015: 545 zł and 1472 zł, respectively.*

TABL. 1 (105). GOSPODARSTWA DOMOWE
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Liczba zbadanych gospodarstw domowych	1908	2032	2196	2215	<i>Number of surveyed households</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,13	2,90	2,74	2,73	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:					<i>of which:</i>
pracujących	1,03	1,14	1,08	1,08	<i>employed</i>
pobierających świadczenia społeczne ^a	0,84	0,76	0,75	0,76	<i>receiving social benefits ^a</i>
w tym emerytury lub renty	0,62	0,62	0,61	0,62	<i>of which retirement and other pension</i>
pozostających na utrzymaniu	1,19	0,92	0,83	0,82	<i>dependents</i>

a W 2005 r. – pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

a In 2005 – receiving social security benefits and social assistance benefits.

TABL. 2 (106). PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Dochód rozporządzalny	801,08	1256,79	1376,34	1380,92	<i>Available income</i>
w tym dochód do dyspozycji ...	773,99	1212,87	1332,82	1339,14	<i>of which disposable income</i>
w tym dochody:					<i>of which income:</i>
z pracy najemnej	360,79	688,28	772,72	766,13	<i>from hired work</i>
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	31,50	29,90	14,95 ^a	29,63 ^b	<i>from a private farm in agriculture</i>
z pracy na własny rachunek	88,95	132,29	127,95	135,18	<i>from self-employment</i>
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych	x	303,20	341,76	327,39	<i>from social security benefits</i>
z pozostałych świadczeń społecznych	x	43,50	49,80	55,40	<i>from other social benefits</i>

ab Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 116,55%, b – 62,68%.

ab Relative error of estimates exceeds 10% and equals: a – 116.55%, b – 62.68%.

TABL. 3 (107). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Wydatki ogółem	705,12	1014,32	1094,90	1058,53	Total expenditures
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^a	678,03	970,41	1051,38	1016,75	of which consumer goods and services ^a
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	195,85	244,24	267,43	264,59	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	19,46	29,79	32,43	32,71	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	36,23	53,51	55,17	52,84	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	138,90	200,52	221,62	216,36	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	36,86	58,93	57,89	53,31	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	35,74	46,95	55,68	61,31	health
w tym wyroby farmaceutyczne	20,77	25,91	32,70	33,58	of which pharmaceutical products
transport	58,06	97,62	93,01	88,83	transport
łączność ^b	36,95	42,66	59,94	57,62	communication ^b
rekreacja i kultura ^c	50,35	92,13	73,56	65,78	recreation and culture ^c
edukacja	9,63	11,63	12,48 ^d	9,85	education
restauracje i hotele	11,11	20,47	45,18 ^e	41,55	restaurants and hotels
pozostałe towary i usługi	44,71	53,59	60,09	58,90	miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	19,90	30,88	32,77	32,91	of which personal care

a Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. b Od 2013 r. łącznie z wydatkami na usługi internetowe. c Od 2013 r. bez wydatków na usługi internetowe. d Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: d – 22,20%, e – 10,61%.

a Including pocket money not considered in items by types of expenditures. b Since 2013 including expenditures on Internet services. c Since 2013 excluding expenditures on Internet services. de Relative error of estimates exceeds 10% and equals: d – 22.20%, e – 10.61%.

TABL. 4 (108). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg ...	7,68	6,05	5,27	5,14	Bread and cereals ^a in kg
w tym pieczywo ^b	5,55	4,23	3,34	3,18	of which bread ^b
Mięso ^c w kg	5,16	5,30	5,03	5,01	Meat ^c in kg
w tym:					of which:
mięso surowe	3,05	3,08	2,91	2,86	raw meat
w tym drób	1,36	1,29	1,47 ^d	1,51	of which poultry
wędliny i inne przetwory mięsne ^e ...	x	2,12	1,90	1,91	processed meat and other meat preparations ^e
Ryby i owoce morza ^f w kg	0,49	0,42	0,30	0,30	Fish and seafood ^f in kg
Mleko ^g w l	4,52	3,90	3,36	3,13	Milk ^g in l
Jogurty w kg	x	x	0,59	0,61	Yoghurt in kg
Sery i twarogi ^h w kg	0,91	0,97	0,85	0,86	Cheese and curd ^h in kg
Jaja w szt.	14,60	11,83	10,36	10,08	Eggs in units
Oleje i tłuszcze ⁱ w kg	1,53	1,26	1,14	1,10	Oils and fats ⁱ in kg
w tym masło	x	0,31	0,26	0,28	of which butter
Owoce w kg	3,68	3,41	3,59	3,58	Fruit in kg
Warzywa w kg	11,24	9,62	8,08	7,92	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	6,28	4,89	3,53	3,44	of which potatoes
Cukier w kg	1,25	0,96	0,82	0,85	Sugar in kg
Kawa, herbata i kakao w kg	x	0,29	0,25	0,24	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródlane w l	x	3,62	4,21	4,10	Mineral or spring waters in l
Soki owocowe i warzywne w l	x	1,01	0,95	0,97	Fruit and vegetable juices in l

a Od 2013 r. bez mąki ziemniaczanej. b Od 2013 r. bez pieczywa chrupkiego, tostowego i pieczywa cukierniczego. c Od 2013 r. łącznie z boczkiem surowym (ujmowanym do 2012 r. w pozycji „Oleje i tłuszcze”). d Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. e Łącznie z wyrobami gammażeryjnymi, od 2013 r. bez przetworów podrobowych. f Do 2012 r. określane jako „Ryby”; bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów gammażeryjnych i panierowanych oraz od 2013 r. bez konserw rybnych. g Bez zagęszczonego i w proszku. h Od 2013 r. bez serków słodkich. i Od 2013 r. bez boczku surowego.

a Since 2013 excluding potato flour. b Since 2013 excluding crisp bread, toasted bread and confectionery. c Since 2013 including raw bacon (until 2012, included in item "Oils and fats"). d Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook. e Including ready-to-serve food, since 2013 excluding offal preparations. f Until 2012 defined as "Fish"; excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve food including coated food products as well as since 2013 excluding canned fish. g Excluding condensed and powdered milk. h Since 2013 excluding sweet cottage cheese. i Since 2013 excluding raw bacon.

TABL. 5 (109). GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA ^a
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Chłodziarka, chłodziarko-zamrażarka	98,2	98,2	98,2	98,5	Refrigerator, fridge-freezer
Zamrażarka	26,6	45,2	32,1	14,8	Freezer
Automat pralniczy	83,1	93,8	95,9	95,9	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	8,6	19,2	29,0	30,8	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	33,5	52,0	53,9	55,1	Microwave oven
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	x	x	17,4	15,8	Electric cooker with ceramic plate, inductive
Samochód osobowy	42,3	57,5	57,7	58,1	Passenger car
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	x	x	x	67,9	Hi-Fi stereo music system ^b
Odbiornik telewizyjny	98,6	98,7	97,2	97,5	Television set
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	59,3	77,2	77,9	80,8	Satellite or cable television equipment
Telefon komórkowy	68,4	93,6	96,4	96,7	Mobile phone
w tym smartfon	x	x	35,0	47,0	of which smartphone
Zestaw kina domowego	x	17,3	16,0	14,4	Home theatre system
Odtwarzacz DVD	x	55,9	40,7	36,9	DVD player
Aparat fotograficzny cyfrowy	x	52,3	52,0	48,2	Digital camera
Komputer osobisty	39,4	67,5	78,2	76,2	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu	24,8	63,9	76,6	75,1	of which with access to the Internet
w tym z dostępem szeroko-pasmowym	x	x	44,9	48,8	of which broadband access
Drukarka	x	x	35,7	34,7	Printer
w tym drukarka wielofunkcyjna	x	x	21,0	19,9	of which multifunctional printer

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. ^b Obejmuje: radio, magnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieże.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. ^b Including: radio, tape recorder, radio with CD player or radio-cassette recorder with CD player, stacking HI-FI.

TABL. 6 (110). WSKAŹNIKI ZAGROŻENIA UBÓSTWEM W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH ^a
AT-RISK-OF-POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Osoby – w % ogółu osób w gospodarstwach – o wydatkach poniżej:					Persons – in % of total persons in households – with expenditures below:
relatywnej granicy ubóstwa	20,8	20,1	14,8	16,8	relative poverty threshold
„ustawowej” granicy ubóstwa	20,4	9,8	11,6	13,6	“legal” poverty threshold
minimum egzystencji	14,9	7,1	6,5	8,6	subsistence minimum

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 177.

^a See general notes, item 7 on page 177.

DZIAŁ IX INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

Dane o **urządzeniach komunalnych** dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej obejmują sieć obsługującą gospodarstwa domowe i innych użytkowników.

Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **przyłącza wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

CHAPTER IX MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity.

Data regarding **municipal installations** concern operative installations.

2. Information regarding the water supply, the sewage and gas supply systems includes systems servicing households and others.

Information regarding the **length of the water supply and gas supply networks** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e., conduits providing water to the distribution network and gas.

Data regarding the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water supply, sewage and gas supply connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewage system, with the main drainage system.

3. As **street outlet** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households includes quantity of water collected from water supply system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water supply system and sewage system** include the population living in residential buildings connected to a defined system.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population connected to the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** obejmują również gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu **ciepłownictwa** obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służący do przesyłania i dystrybucji czynnika grzewczego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jednolity Dz. U. 2012 poz. 1059, z późniejszymi zmianami).

Dane w tabl. 4(114) dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Grupowanie odpadów przeznaczonych do procesów odzysku i unieszkodliwiania podano w układzie funkcjonującym w organizacjach międzynarodowych (m.in. UE, OECD).

8. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości wywiezionych do oczyszczalni ścieków lub stacji zlewnych pochodzących z gospodarstw domowych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

9. **Parki spacerowo-wypoczynkowe** są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, aleje spacerowe, place, ławki itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

5. *Data regarding the number of consumers and the consumption of electricity also include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.*

The consumption of electricity and gas from gas supply system in households is established on the basis of an estimated system of payments.

6. *Information within the range of heating regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line – with is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic Law (uniform text Journal of Laws 2012 item 1059, with later amendments).*

Data in table 4(114) apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing cooperatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. *Data on municipal waste concern the waste generated by households (excluding discarded vehicles) as well as waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which because of its character or composition is similar to waste produced in households.*

Grouping of waste designated for recovery and disposal operations is given according to the layout functioning in international organizations (i.a. EU, OECD).

8. *Data on liquid waste concern waste, removed to wastewater treatment plants or dump stations, which comes from households, public buildings and buildings of units conducting economic activity – in case they are not discharged by sewage system.*

9. *Strolling-recreational parks are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, walkways, squares, benches, etc.*

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Green areas of housing estates are located in residential areas and are used for the purposes of recreation, isolation and aesthetic visual appearance.

Mieszkania

1. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2002-2009 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2002, od 2010 r. – wyniki spisu 2011), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

2. Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracownicze, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i innych) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i innych).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

3. Mieszkania sklasyfikowane według form własności dotyczą:

- 1) **osób fizycznych** – mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:
  - może być właścicielem całej nieruchomości, np. indywidualny dom jednorodzinny,

Dwellings

1. The balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of the results from last census, (for the years 2002-2009 the basis assumed were the results of 2002, census, since 2010 – the results of 2011 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases of dwelling stocks.

Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.

2. Information regarding dwelling stocks and completed dwellings concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used exclusively for conducting economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

3. Dwellings classified by type of ownership:

- 1) **natural persons** – dwellings, which are owned by a natural person (one or more), while this person:
  - can be owner of whole real estate, for example individual detached house,

- może posiadać udział w nieruchomości wspólnej jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których na mocy ustawy z dnia 15 XII 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 1222) zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.

Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;

- 2) **spółdzielni mieszkaniowych** – mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
- 3) **gmin** (komunalne) – mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: placówki wykonywujące działalność leczniczą, placówki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
- 4) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
- 5) **towarzystw budownictwa społecznego**;
- 6) **Skarbu Państwa** – mieszkania pozostające w zasobie lub zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej oraz organów administracji państwowej, np. ministerstw;
- 7) **innych podmiotów** – mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku – przeznaczone na sprzedaż (ale jeszcze nie sprzedane osobom fizycznym) lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji, partii, związków zawodowych itp.

4. Dane o mieszkaniach, których **budowę rozpoczęto** dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę), uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

- can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing cooperatives for which by the Law of 15 XII 2000 on housing cooperatives (uniform text Journal of Laws 2013 item 1222) a separate ownership right for the benefit of a natural person (natural persons), exposed in a real-estate register, was established.

The notion of **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;

- 2) **housing cooperatives** – member-owned dwellings (occupied on the basis of the cooperative ownership right to a residential premise) and tenant's dwellings (occupied on the basis of a contract of tenancy);
- 3) **gminas** (municipal) – dwellings owned by a gmina or powiat (local government community) and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: units performing health care activities, social welfare facilities, units of education system, cultural institutions;
- 4) **companies** (of public and private sector);
- 5) **public building societies**;
- 6) **State Treasury** – dwellings remaining in the stock or under the management of Agricultural Property Agency, Military Housing Agency and organs of state administration, e.g. ministries;
- 7) **other entities** – dwellings owned by institutions constructing for profit – for sale (but not yet sold to natural persons) or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, foundations, political parties, labour unions etc.

4. **Data regarding dwellings under construction** concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging building (the enlarged portion), created as a result of adapting non-residential spaces.

5. Informacje o mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz o izbach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

Informacje o efektach:

- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego (do 31 V 2009 r. – z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego).

5. Information regarding dwellings, usable floor space of dwellings as well as regarding rooms completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

The division of dwellings into buildings of housing cooperatives, private buildings (i.e., realized by natural persons, churches and religious associations) as well as dwellings realized for sale or rent was made on the basis of the way of financing the construction or dwellings designing.

Information regarding the results of:

- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **cooperative construction** concerns dwellings completed by housing cooperatives, designed for persons being members of these cooperatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non-profit basis) utilizing credit from the state bank BGK (until 31 V 2009 – from the National Housing Fund).

Infrastruktura komunalna
Municipal infrastructure

TABL. 1 (111). WODOCIĄGI I KANALIZACJA

Stan w dniu 31 XII

WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km:				Distribution network in km:
Wodociągowa	14163,2	15274,1	15667,8	Water supply
miasta	3803,0	4004,7	4024,1	urban areas
wieś	10360,2	11269,4	11643,7	rural areas
Kanalizacyjna ^a	7779,2	9954,9	10306,0	Sewage ^a
miasta	3241,4	3684,2	3521,3	urban areas
wieś	4537,8	6270,7	6784,7	rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w szt.:				Connections leading to residential buildings in units:
Wodociągowe	241441	277604	281612	Water supply system
miasta	111264	124001	121882	urban areas
wieś	130177	153603	159730	rural areas
Kanalizacyjne	158359	189500	196749	Sewage system
miasta	92201	100412	98502	urban areas
wieś	66158	89088	98247	rural areas
Zdroje uliczne	192	300	320	Street outlets
Miasta	72	70	88	Urban areas
Wieś	120	230	232	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	74,8	74,8	75,7	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
Miasta:				Urban areas:
w hm ³	52,8	51,7	51,4	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	35,2	34,6	34,6	per capita in m ³
Wieś w hm ³	22,0	23,1	24,3	Rural areas in hm ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	80,3	80,1	83,7	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
W tym oczyszczane	80,3	80,1	83,7	Of which treated

a Łącznie z kolektorami.

a Including collectors.

TABL. 2 (112). ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	789,8	856,1	883,3	846,1	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	583,0	617,5	636,6	612,2	Urban areas
Wieś	206,8	238,6	246,7	233,8	Rural areas
Zużycie:					Consumption:
W GWh	1691,0	1891,3	1754,8	1655,8	In GWh
miasta	1173,5	1259,6	1144,2	1087,8	urban areas
wieś	517,6	631,7	610,6	568,0	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	792,0	840,3	765,7	731,7	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	2012,7	2039,7	1797,3	1776,8	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	2502,8	2648,2	2475,2	2429,1	rural areas – per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki.

a The number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Economy.

TABL. 3 (113). SIĘĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIĘCI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

Stan w dniu 31 XII

GAS SUPPLY NETWORK AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	3853,4	5308,4	6170,7	6604,6	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa	575,3	740,8	840,4	960,4	of which transmission
miasta	20,0	69,7	80,8	84,9	urban areas
wieś	555,3	671,1	759,6	875,5	rural areas
Miasta	2647,7	3218,8	3504,5	3513,9	Urban areas
Wieś	1205,7	2089,6	2666,3	3090,6	Rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w szt.	85798	95768	112101	114913	Connections leading to residential and non-residential buildings in units
Miasta	75958	79769	89851	90336	Urban areas
Wieś	9840	15999	22250	24577	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci ^a w tys.	405,5	403,3	408,5	402,5	Consumers of gas from gas supply system ^a in thous.
Miasta	396,6	387,5	383,9	376,8	Urban areas
Wieś	8,9	15,8	24,6	25,7	Rural areas
Zużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku):					Consumption of gas from gas supply system ^b (during the year):
W hm ³	202,8	239,2	202,5	203,4	In hm ³
miasta	190,9	215,5	175,4	174,7	urban areas
wieś	11,9	23,7	27,1	28,7	rural areas
Na 1 mieszkańca w m ³	92,3	105,4	88,1	88,3	Per capita in m ³
miasta	129,0	145,9	117,4	117,5	urban areas
wieś	16,6	31,3	33,7	35,1	rural areas

a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami.

a Including consumers using collective gas-meter. b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur.

TABL. 4 (114). OGRZEWNICTWO^a

Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła:							<i>Heating network:</i>
przesyłowa w km	1022,2	1052,0	1131,6	1147,7	1095,7	52,0	<i>transmission in km</i>
Kotłownie	770	759	1303	1260	978	282	<i>Boiler rooms</i>
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ	12808,1	15542,1	13511,9	12903,4	12751,7	151,7	<i>Sale of heating energy (during the year) in TJ</i>
Kubatura budynków ogrzewa- nych centralnie w dam ³	109497	113832	147437	143452	137738	5714	<i>Cubature of buildings with central heating in dam³</i>
w tym budynków miesz- kalnych	71347	76562	88768	85939	84750	1189	<i>of which residential buildings</i>

a W 2014 r. zmieniono zakres podmiotowy badania.

a In 2014 the scope of subject research changed.

TABL. 5 (115). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ
POPULATION USING WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY NETWORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Ludność w tys. – korzystająca ^a z:					<i>Population in thous. – using^a:</i>
wodociągu ^b	2017,9	2108,4	2211,8	2218,9	<i>water supply system^b</i>
miasta	1440,8	1468,1	1474,7	1468,1	<i>urban areas</i>
wieś	577,1	640,3	737,1	750,8	<i>rural areas</i>
kanalizacji ^b	1607,5	1715,3	1887,8	1908,2	<i>sewage system^b</i>
miasta	1367,9	1400,0	1414,3	1409,6	<i>urban areas</i>
wieś	239,6	315,3	473,5	498,5	<i>rural areas</i>
gazu	1159,3	1157,8	1134,5	1133,4	<i>gas supply system</i>
miasta	1126,4	1099,1	1048,0	1044,3	<i>urban areas</i>
wieś	32,9	58,7	86,4	89,1	<i>rural areas</i>
Ludność - w % ogółu ludności ^c – korzystająca ^a z:					<i>Population - in % of total population^c – using^a:</i>
wodociągu	91,8	92,7	96,1	96,2	<i>water supply system</i>
miasta	97,3	97,9	98,8	98,7	<i>urban areas</i>
wieś	80,3	82,5	91,1	91,5	<i>rural areas</i>
kanalizacji	73,1	75,4	82,0	82,7	<i>sewage system</i>
miasta	92,4	93,4	94,7	94,8	<i>urban areas</i>
wieś	33,3	40,6	58,5	60,7	<i>rural areas</i>
gazu	52,7	50,9	49,3	49,1	<i>gas supply system</i>
miasta	76,1	73,3	70,2	70,2	<i>urban areas</i>
wieś	4,6	7,6	10,7	10,9	<i>rural areas</i>

a Dane szacunkowe. b Dane za 2014 r. i 2015 r. podano według zmienionej metody szacowania. c Na podstawie bilansów.

a Estimated data. b Data for 2014 and 2015 are given according to new method of estimation. c Based on balances.

TABL. 6 (116). ODPADY KOMUNALNE ^a
MUNICIPAL WASTE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym z gospodarstw domowych <i>of which from house- holds</i>	
Odpady komunalne zebrane ^b w t	587350	683470	694842	702955	547585	<i>Municipal waste collected ^b in t</i>
zmieszane	570300	637516	563835	546406	412976	<i>mixed</i>
w tym wysegregowane	2462	129307	131008	156549	134608	<i>of which sorted out</i>
miasta	485437	526110	418633	397560	290766	<i>urban areas</i>
wieś	84863	111406	145202	148846	122210	<i>rural areas</i>
zebrane selektywnie	17050	45954	131008	156549	134608	<i>collected separately</i>
w tym:						<i>of which:</i>
papier i tektura	3064	5489	12801	14606	11279	<i>paper and cardboard</i>
szkło	5447	11940	25409	25358	23103	<i>glass</i>
tworzywa sztuczne	4909	8035	19859	17968	15847	<i>plastic</i>
metale	682	760	134	248	175	<i>metals</i>
wielkogabarytowe	1787	6055	10078	11738	10483	<i>large size</i>
biodegradowalne	-	8113	45631	62585	54651	<i>biodegradable</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 183. b Dane szacunkowe.

a See general notes, item 7 on page 183. b Estimated data.

TABL. 7 (117). NIECZYSTOŚCI CIEKŁE ^a
LIQUID WASTE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Nieczystości ciekłe ^b wywiezione w dam ³	871	1209	1403	1532	<i>Liquid waste ^b removed in dam³</i>
miasta	351	265	456	459	<i>urban areas</i>
wieś	520	944	947	1074	<i>rural areas</i>
w tym z gospodarstw domowych	480	882	923	1075	<i>of which from households</i>
miasta	179	156	246	256	<i>urban areas</i>
wieś	301	726	677	819	<i>rural areas</i>
Zbiorniki bezodpływowe w tys. (stan w dniu 31 XII)	76,8	73,9	68,1	66,0	<i>Septic tanks in thous. (as of 31 XII)</i>
Przydomowe oczyszczalnie ścieków w tys. (stan w dniu 31 XII)	0,9	2,5	5,0	5,5	<i>Household wastewater treatment facilities in thous. (as of 31 XII)</i>

a Dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 183. b Ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

a Estimated data; see general notes, item 8 on page 183. b Sewage stored temporarily in septic tanks.

TABL. 8 (118). SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH
LANDFILL SITES WITH MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):							<i>Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):</i>
liczba	48	35	19	14	1	13	<i>number</i>
powierzchnia w ha	283	164	105	88	12	76	<i>area in ha</i>
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk czynnych (w ciągu roku) w ha	-	-	18	11	-	11	<i>Reclaimed area of controlled landfill sites in operation (during the year) in ha</i>

TABL. 9 (119). TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ

Stan w dniu 31 XII

GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE AREA GREEN BELTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2014		2015	
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas
OGÓŁEM w ha	2979	2328	3427	2497	3508	2549	3504	2544
TOTAL in ha								
w % powierzchni ogólnej województwa ^a	0,2	2,1	0,2	2,2	0,2	2,3	0,2	2,4
<i>in % of total area of the voivodship ^a</i>								
na 1 mieszkańca ^b w m ²	13,5	15,7	15,1	16,7	15,2	17,1	15,2	17,1
<i>per capita ^b in m²</i>								
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej: <i>Generally accessible urban area green belts:</i>								
parki spacerowo-wypoczynkowe <i>strolling-recreational parks</i>	977	745	1065	780	1143	842	1133	832
zieleńce	777	411	1080	526	1054	496	1051	490
<i>lawns</i>								
Tereny zieleni osiedlowej	1225	1172	1282	1191	1311	1211	1320	1222
<i>Green areas of housing estates</i>								

ab W przypadku miast obliczono: a – w % ogólnej powierzchni miast, b – na 1 mieszkańca miast.

ab For urban areas calculated: a – in % of total urban areas space, b – per capita in urban areas.

Mieszkania
Dwellings

TABL. 10 (120). ZASOBY MIESZKANIOWE ^a

Stan w dniu 31 XII

DWELLING STOCKS ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2014	2015		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Mieszkania w tys. .... <i>Dwellings in thous.</i>	719,7	781,1	824,5	836,6	611,8	224,8
Izby w mieszkaniach w tys. .... <i>Rooms in dwellings in thous.</i>	2674,4	2973,4	3130,5	3172,6	2165,0	1007,6
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ² <i>Usable floor space of dwellings in thous. m²</i>	48906,1	55203,9	59042,7	60042,0	38719,0	21323,0
Przeciętna w zasobach: <i>Dwelling stocks, average:</i>						
liczba izb w mieszkaniu ..... <i>number of rooms in a dwelling</i>	3,72	3,81	3,80	3,79	3,54	4,48
powierzchnia użytkowa w m ² : <i>usable floor space in m²:</i>						
1 mieszkanie ..... <i>per dwelling</i>	67,9	70,7	71,6	71,8	63,3	94,8
na 1 osobę ..... <i>per person</i>	22,2	24,3	25,6	26,0	26,0	26,0
liczba osób ^b na: <i>number of persons ^b:</i>						
1 mieszkanie ..... <i>per dwelling</i>	3,06	2,91	2,79	2,76	2,43	0,69
1 izbę ..... <i>per room</i>	0,82	0,77	0,74	0,73	3,65	0,81

a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych. b Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 27.

a Based on balances of dwelling stocks. b See general notes, item 13 on page 27.

TABL. 11 (121). MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH ^a WYPOSAŻONE W INSTALACJE

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS IN DWELLING STOCKS ^a FITTED WITH INSTALLATIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mieszkania – w % – wyposażone w Dwellings – in % – fitted with					
	wodociąg water supply system	ustęp lavatory	łazienkę bathroom	gaz z sieci gas from gas supply system	centralne ogrzewanie central heating	
OGÓŁEM	2005	98,7	94,3	91,6	58,1	81,1
TOTAL	2010	99,2	97,7	95,2	55,8	85,7
	2014	99,3	97,9	95,5	54,7	86,6
	2015	99,3	97,9	95,6	54,8	86,9
Miasta	2005	99,7	97,6	94,2	77,0	85,6
Urban areas	2010	99,8	99,1	97,1	72,6	88,8
	2014	99,8	99,2	97,3	70,8	89,5
	2015	99,8	99,2	97,3	71,0	89,7
Wieś	2005	96,1	85,3	84,2	4,8	68,4
Rural areas	2010	97,5	93,9	89,8	8,2	77,1
	2014	97,7	94,3	90,5	10,1	78,6
	2015	97,8	94,5	90,8	10,5	79,2

a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

a Based on balances of dwelling stocks.

TABL. 12 (122). DODATKI MIESZKANIOWE WYPŁACONE W 2015 R.

HOUSING ALLOWANCES PAID OUT IN 2015

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Dodatki wypłacone użytkownikom lokali Allowances paid out to users of dwellings					
		gminnych gminas	spółdziel- czych cooperatives	wspólnot mieszka- niowych housing community	prywat- nych private	towarzystw budow- nictwa społecz- nego public building society	innych others
a – liczba wypłaconych dodatków number of allowances paid out							
b – kwota dodatków w tys. zł amount of allowances in thous. zł							
c – przeciętna wysokość dodatku w zł average value of allowance in zł							

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	a	316460	129763	69430	55188	37847	12002	12230
TOTAL	b	62186,0	25664,1	12995,8	9499,4	8664,9	2719,5	2642,2
	c	196,5	197,8	187,2	172,1	228,9	226,6	216,0
Miasta	a	270383	117365	64501	47799	22106	11780	6832
Urban areas	b	52868,3	23086,7	11904,9	8066,6	5710,7	2663,9	1435,6
	c	195,5	196,7	184,6	168,8	258,3	226,1	210,1
Wieś	a	46077	12398	4929	7389	15741	222	5398
Rural areas	b	9317,6	2577,4	1090,9	1432,8	2954,3	55,6	1206,6
	c	202,2	207,9	221,3	193,9	187,7	250,4	223,5

W % OGÓŁEM

IN % OF TOTAL

OGÓŁEM	a	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
TOTAL	b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Miasta	a	85,4	43,4	23,9	17,7	8,2	4,4	2,5
Urban areas	b	85,0	43,7	22,5	15,3	10,8	5,0	2,7
Wieś	a	14,6	26,9	10,7	16,0	34,2	0,5	11,7
Rural areas	b	15,0	27,7	11,7	15,4	31,7	0,6	12,9

TABL. 13 (123). GOSPODARKA GRUNTAMI POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE
ADMINISTRATION OF GROUNDS FOR DWELLING CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia gruntów przekazanych inwestorom pod budownictwo <i>Area of grounds transferred to investors for dwelling construction</i>			Powierzchnia gruntów w zasobie gmin pod budownictwo mieszkaniowe <i>Area of grounds in gmina stocks for dwelling construction</i>				
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		wielorodzinne <i>multi-family</i>		jednorodzinne <i>single-family</i>		
		spółdzielcze <i>cooperatives</i>	osób fizycznych <i>of natural persons</i>	razem <i>total</i>	w tym uzbrojone <i>of which developed</i>	razem <i>total</i>	w tym uzbrojone <i>of which developed</i>	
	w ha <i>in ha</i>							
OGÓŁEM	2005	121,2	1,5	92,4	1246,5	933,7	2585,9	814,4
TOTAL	2010	130,5	19,6	92,6	1172,6	905,1	2675,1	735,1
	2014	89,0	3,5	59,1	1003,7	830,0	2551,1	722,1
	2015	65,2	2,2	39,2	990,8	812,3	2529,3	716,8
Miasta	2005	55,4	1,5	26,6	1114,3	913,5	924,3	393,9
<i>Urban areas</i>	2010	52,9	19,6	23,8	1044,4	865,0	873,4	401,4
	2014	61,2	3,5	32,8	915,0	810,3	726,1	372,9
	2015	37,4	2,2	13,8	902,4	792,6	709,5	367,6
Wieś	2005	65,8	-	65,8	132,2	20,2	1661,6	420,5
<i>Rural areas</i>	2010	77,6	-	68,8	128,2	40,1	1801,7	333,7
	2014	27,8	-	26,3	88,7	19,7	1825,0	349,2
	2015	27,8	0,0	25,4	88,4	19,7	1819,8	349,2

TABL. 14 (124). MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO
DWELLINGS UNDER CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
OGÓŁEM	9264	13073	11525	13925	TOTAL
Spółdzielcze	572	424	85	-	<i>Cooperatives</i>
Komunalne (gminne)	112	9	93	87	<i>Municipal (gminas)</i>
Zakładowe	2	-	32	18	<i>Company</i>
Indywidualne	3822	5512	4760	5438	<i>Private</i>
Spółeczne czynszowe	327	157	108	101	<i>Public building society</i>
Na sprzedaż lub wynajem	4429	6971	6447	8281	<i>For sale or rent</i>

TABL. 15 (125). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Mieszkania	9841	11815	10891	13182	Dwellings
miasta	7453	7865	7157	8362	<i>urban areas</i>
wieś	2388	3950	3734	4820	<i>rural areas</i>
Spółdzielcze	288	537	253	225	<i>Cooperative</i>
Komunalne (gminne)	183	457	175	192	<i>Municipal (gmina)</i>
Zakładowe	2	69	80	34	<i>Company</i>
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	4551	5920	5558	7519	<i>For sale or rent</i>
Spółeczne czynszowe	544	205	59	108	<i>Public building society</i>
Indywidualne	4273	4627	4766	5104	<i>Private</i>
miasta	1962	1552	1647	1767	<i>urban areas</i>
wieś	2311	3075	3119	3337	<i>rural areas</i>

TABL. 15 (125). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)

DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	815	868	950	1112	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	937	901	1002	1129	Urban areas
Wieś	579	810	864	1083	Rural areas
Izby	39328	46801	41130	47449	Rooms
miasta	26143	26921	21988	24896	urban areas
wieś	13185	19880	19142	22553	rural areas
Spółdzielcze	938	1729	600	610	Cooperative
Komunalne (gminne)	417	1104	454	412	Municipal (gmina)
Zakładowe	14	258	284	125	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	13029	17466	15079	19923	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	1523	614	161	282	Public building society
Indywidualne	23407	25630	24552	26097	Private
miasta	10457	8712	7484	8002	urban areas
wieś	12950	16918	17068	18095	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	953419	1145839	1022198	1137614	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	609674	620870	512180	565417	urban areas
wieś	343745	524969	510018	572197	rural areas
Spółdzielcze	15773	30972	13071	11904	Cooperative
Komunalne (gminne)	8351	19316	7989	7339	Municipal (gmina)
Zakładowe	366	4302	4405	2201	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	277049	367945	329699	417444	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	26135	10626	2913	5074	Public building society
Indywidualne	625745	712678	664121	693652	Private
miasta	286679	248380	201377	212330	urban areas
wieś	339066	464298	462744	481322	rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	96,9	97,0	93,9	86,3	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta	81,8	78,9	71,6	67,6	urban areas
wieś	143,9	132,9	136,6	118,7	rural areas
Spółdzielcze	54,8	57,7	51,7	52,9	Cooperative
Komunalne (gminne)	45,6	42,3	45,7	38,2	Municipal (gmina)
Zakładowe	183,0	62,3	55,1	64,7	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	60,9	62,2	59,3	55,5	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	48,0	51,8	49,4	47,0	Public building society
Indywidualne	146,4	154,0	139,3	135,9	Private
miasta	146,1	160,0	122,3	120,2	urban areas
wieś	146,7	151,0	148,4	144,2	rural areas

TABL. 16 (126). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings				
			razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb in % of total – dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb in % of total – dwellings with specified number of rooms			
				1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more
OGÓŁEM	2005	9841	4273	0,8	3,8	9,8	85,6	5568	6,6	29,9	40,5	23,0
TOTAL	2010	11815	4627	1,0	2,4	6,0	90,6	7188	4,7	28,9	43,3	23,1
	2014	10891	4766	1,2	5,9	10,2	82,7	6125	6,9	40,3	35,4	17,5
	2015	13182	5104	1,0	5,9	11,7	81,5	8078	6,8	43,8	33,6	15,9
Miasta	2005	7453	1962	1,6	6,1	13,6	78,7	5491	6,7	29,9	40,5	22,9
Urban areas	2010	7865	1552	1,5	3,5	6,4	88,6	6313	4,8	31,0	42,9	21,3
	2014	7157	1647	3,3	15,8	20,5	60,4	5510	7,4	41,4	36,4	14,7
	2015	8362	1767	2,3	13,5	21,0	63,2	6595	7,7	46,0	32,5	13,8
Wieś	2005	2388	2311	0,2	1,8	6,5	91,5	77	x	31,2	40,2	28,6
Rural areas	2010	3950	3075	0,7	1,8	5,9	91,6	875	3,8	13,5	46,5	36,2
	2014	3734	3119	0,1	0,6	4,8	94,5	615	1,8	30,2	25,9	42,1
	2015	4820	3337	0,3	1,9	6,7	91,2	1483	2,8	33,8	38,4	25,0

DZIAŁ X EDUKACJA I WYCHOWANIE

CHAPTER X EDUCATION

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U. 2004 Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późniejszymi zmianami).

2. Prezentowane dane obejmują:

1) placówki wychowania przedszkolnego, tj. oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, przedszkola (łącznie ze specjalnymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 – zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne; od roku szkolnego 2004/05 dzieci 6-letnie, a od roku szkolnego 2011/12 dzieci 5-letnie, mają obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego;

2) szkoły dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa; w latach szkolnych 2009/10-2013/14 dzieci 6-letnie na wniosek rodziców mogły rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej, w roku szkolnym 2014/15 obowiązkiem szkolnym zostały objęte dzieci 6-letnie urodzone w pierwszej połowie 2008 r., a w roku szkolnym 2015/16 dzieci 6-letnie urodzone w 2009 r. oraz dzieci 7-letnie urodzone w drugiej połowie 2008 r.,

- od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, przy czym od roku szkolnego 2012/13 zapoczątkowany został proces likwidacji niektórych z nich (więcej – patrz ust. 5, pkt 8 na str. 198 oraz ust. 8, pkt 4 na str. 199);

3) szkoły policealne;

4) szkoły wyższe;

5) specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze;

6) placówki pozaszkolne.

3. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwo) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Law dated 7 IX 1991 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Higher Education Act dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365, with later amendments).

2. The presented data include:

1) pre-primary education establishments i.e. pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special nursery schools) and since the 2008/09 school year pre-primary education groups and pre-primary points; an obligatory 1 year pre-primary education has been introduced in pre-primary education establishments for children at the age of 6 since the 2004/05 school year and for children at the age of 5 since the 2011/12 school year;

2) schools for children, youth and adults:

- since the 1999/2000 school year, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools, where education is obligatory; in the 2009/10-2013/14 school years at the request of parents, children at the age of 6 were allowed to start education in the first class of primary school, in the 2014/15 school year, the first class of primary school has been obligatory for children at the age of 6 born in the first half of 2008 and in the 2015/16 school year for children at the age of 6 born in 2009, and children born in the second half of 2008 (at the age of 7),

- since the 2002/03 school year, upper secondary schools, but from the 2012/13 school year process of liquidation of some of them (more see item 5 point 8 on page 198 and item 8, point 4 on page 199);

3) post-secondary schools;

4) higher education institutions;

5) special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres;

6) extracurricular institutions.

3. Data include schools and establishments managed by central (government) administration units and local government units (gminas, powiaty and voivodship), as well as by other legal and private persons.

4. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

5. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) **szkoły podstawowe**, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych), szkoły filialne (bez szkół specjalnych), szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) **gimnazja**, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 3) 3-letnie **szkoły specjalne przysposabiające do pracy**;
- 4) 2-, 3-letnie **zasadnicze szkoły zawodowe**;
- 5) 3-letnie **licea ogólnokształcące**, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 6) 4-letnie **technika**;
- 7) **ogólnokształcące szkoły artystyczne** dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych), które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne;
- 8) funkcjonujące w latach szkolnych:
  - 2002/03-2013/14 – 3-letnie licea profilowane,
  - 2004/05-2012/13 – 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące,
  - 2004/05-2013/14 – 3-letnie technika uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych.

6. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej, zaocznej i stacjonarnej – obejmują:

- 1) szkoły policealne (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata;

4. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) administration units and local government units can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of public schools only.

Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

5. Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) **primary schools**, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools), branch schools (excluding special schools), art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme;
- 2) **lower secondary schools**, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 3) 3-year **special job-training schools**;
- 4) 2-, 3-year **basic vocational schools**;
- 5) 3-year **general secondary schools**, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 6) 4-year **technical secondary schools**;
- 7) **general art schools** leading to professional certification (excluding special schools), excluding schools providing art education only;
- 8) functioning in the school years:
  - 2002/03-2013/14 – 3-year specialized secondary schools,
  - 2004/05-2012/13 – 2-year supplementary general secondary schools,
  - 2004/05-2013/14 – 3-year supplementary technical secondary schools for graduates of basic vocational schools.

6. Post-secondary schools – educating in day, evening, weekend and full-time programmes – include:

- 1) post-secondary schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;
- 2) foreign language teacher training colleges (3-year) as well as teacher training colleges (3-year), in which graduates do not receive the title of licentiate;

3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) – od roku szkolnego 2005/06.

7. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Informacje z zakresu szkół wyższych:

1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;

2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujący w jednostkach zamiejscowych polskiej uczelni za granicą);

3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);

4) do roku akademickiego 2012/13 nie obejmują szkół wyższych resortu obrony narodowej.

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi oraz zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi.

8. Szkoły dla dorosłych kształcą w formie stacjonarnej i zaocznej – obejmują:

1) szkoły podstawowe dla dorosłych;

2) gimnazja dla dorosłych;

3) 3-letnie licea ogólnokształcące dla dorosłych;

4) funkcjonujące w latach szkolnych:

- 2002/03-2013/14 – 2-, 3-letnie zasadnicze szkoły dla dorosłych oraz 4-letnie technika dla dorosłych,

- 2004/05-2013/14 – 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych,

- 2004/05-2014/15 – 3-letnie technika uzupełniająca dla dorosłych,

- 2002/03-2012/13 – 3-letnie licea profilowane.

9. Prezentowane dane o nauczaniu języka mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego obejmują samodzielne szkoły dla dzieci i młodzieży mniejszości narodowych i etnicznych oraz posługujących się językiem regionalnym, jak również szkoły i zespoły międzyszkolne, w których organizowane są dodatkowe zajęcia z nauczania tych języków.

10. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne), w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w placówkach wykonujących działalność leczniczą (łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

3) colleges of social work (3-year) – since the 2005/06 school year.

7. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time programmes.

Data regarding tertiary education:

1) included foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;

2) include foreigners studying in Poland (of which studying at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad);

3) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad);

4) until the 2012/13 academic year do not include academies of the Ministry of National Defence.

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions including branch sections, organizational units in another location as well as teaching centres in another location.

8. Schools for adults – educating in full-time and in weekend form – include:

1) primary schools for adults;

2) lower secondary schools for adults;

3) 3-year general secondary schools for adults;

4) functioning in the school years:

- 2002/03-2013/14 – 2-, 3-year basic vocational schools for adults and 4-year technical secondary schools for adults,

- 2004/05-2013/14 – 2-year supplementary general secondary schools for adults for graduates of basic vocational schools,

- 2004/05-2014/15 – 3-year supplementary technical secondary schools for adults,

- 2002/03-2012/13 – 3-year specialized secondary schools.

9. Data on teaching language of national and ethnic minorities as well as regional language include independently operating schools for children and youth of national and ethnic minorities as well as students using regional language, as well as schools and interschool groups, in which additional language classes are organized.

10. Special schools are organized for disabled children and youth with special educational needs of which for disabled youth. Education may be conducted within the school system or individually. Education occurs in mainstream schools (in which special or integrational and mainstream sections are established), in special schools operating independently as well as in special educational care centres, other educational institutions or in the units performing health care activities (including health resort treatment).

11. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

12. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

13. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy.

14. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

15. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

16. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

17. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o **nauczycielach akademickich** zaprezentowano według faktycznej lokalizacji uczelni oraz ich jednostek zamiejscowych i dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

11. Special education care centres are facilities for disabled children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability, cannot attend regular nursery schools or schools.

12. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

13. Youth social therapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

14. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a profound mental retardation to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

15. Extracurricular education offered young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provided recreation and rest during timetable free time.

Extracurricular education establishments include: youth centres, cultural establishments for youth, extracurricular interest groups, interschool sport centres and other public and non-public establishments.

16. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an inter-school facility serving as a boarding school.

17. Data regarding teachers, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed in obligatory teaching programmes, i.e., excluding community centre educators and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc.

Data regarding **academic teachers** is presented by actual seat of higher education institutions as well as its units in another location and concern the positions of: professor, assistant professor, tutor and assistant lecturer as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor, qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

Data regarding teachers concern full-time and part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

18. Studia podyplomowe – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, prowadzona między innymi w uczelni, instytucie naukowym PAN, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych.

19. Studia doktoranckie (studia trzeciego stopnia), prowadzone przez uprawnioną jednostkę organizacyjną uczelni, instytut naukowy PAN, instytut badawczy lub międzynarodowy instytut naukowy działający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej utworzony na podstawie odrębnych przepisów, na które są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje drugiego stopnia, kończące się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia.

20. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza szkołami wyższymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 – specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych – prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; studenci są wykazywani tyle razy na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z danego roku akademickiego; dane o studiach podyplomowych i doktoranckich oraz o nauczycielach akademickich według stanu w dniu 31 XII.

21. Współczynnik skolaryzacji:

- 1) **brutto** jest to relacja liczby osób uczących (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadającej temu poziomowi nauczania;
- 2) **netto** jest to relacja liczby osób uczących (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadającej temu poziomowi nauczania;

22. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów – od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

23. Dane (poza szkołami wyższymi i dla dorosłych) prezentuje się, jeśli nie zaznaczono inaczej, łącznie ze szkołami specjalnymi.

18. Post-graduate studies – a form of tertiary education designed for graduates of first and second degree studies conducted by a higher school, scientific units of the Polish Academy of Sciences, ending with obtaining post-graduate qualifications.

19. Doctoral studies (third-cycle doctoral studies) conducted by an authorized unit of higher school, scientific units of the Polish Academy of Sciences, scientific units or international scientific institute operating on the territory of the Republic of Poland created on the basis of separate provisions to which candidates are accepted who have already obtained qualifications during Master's studies and proceed to obtain third-cycle doctoral qualifications.

20. Data regarding:

- 1) pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as since the 2008/09 school year – special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centre, extracurricular education as well as boarding school and dormitories, concern the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the school year;
- 2) tertiary education are presented as of 30 XI; students are indicated correspondingly on the number of fields of education which they study; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the given academic year; data regarding postgraduate studies as well as academic teachers as of 31 XII.

21. Enrolment rate:

- 1) **gross** is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level;
- 2) **net** is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (within a given age group) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.

22. The information presented, excluding the data on higher education institutions, since the 2007/08 school year (in the case of graduates – since the 2006/07 school year) has been completed on the basis of the Educational Information System administered by the Ministry of National Education.

23. Data (excluding higher education institutions and schools for adults) are presented together with special schools, if not otherwise stated.

Dane zbiorcze
Aggregate data

TABL. 1 (127). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	710	700	707	709	primary
gimnazja	397	415	426	428	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	18	23	27	27	special job-training
zasadnicze zawodowe	100	99	98	97	basic vocational
licea ogólnokształcące	145	143	134	137	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	3	5	x	x	supplementary general secondary
licea profilowane	94	13	x	x	specialized secondary
technika	136	111	112	104	technical secondary
technika uzupełniająca	11	3	x	x	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	6	8	8	9	general art ^a
policealne	244	198	145	138	post-secondary
wyższe	28 ^b	28 ^b	27	27	tertiary
dla dorosłych	247	249	128	107	for adults
podstawowe	1	1	1	-	primary
gimnazja	4	6	9	8	lower secondary
zasadnicze zawodowe	7	8	x	x	basic vocational
licea ogólnokształcące	68	92	106	99	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	90	105	x	x	supplementary general secondary
licea profilowane	4	2	x	x	specialized secondary
technika	31	3	x	x	technical secondary
technika uzupełniająca	42	32	12	x	supplementary technical secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe; ponadto funkcjonowały szkoły artystyczne realizujące wyłącznie kształcenie artystyczne – w roku szkolnym: 2005/06 – 23 szkoły, 2010/11 – 28, 2014/15 – 27, 2015/16 – 27. ^b Bez szkół wyższych resortu obrony narodowej.

^a Leading to professional certification; moreover, of art schools giving only artistic education in the school year: 2005/06 – 23 schools, 2010/11 – 28, 2014/15 – 27, 2015/16 – 27. ^b Excluding academies of the Ministry of National Defence.

TABL. 1 (127). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
NAUCZYCIELE ^a					
TEACHERS ^a					
Szkoły:					Schools:
podstawowe ^b	10798	10711	11375	12190	primary ^b
gimnazja ^b	6683	6623	6266	6223	lower secondary ^b
zasadnicze zawodowe ^{bc}	618	1031	997	1038	basic vocational ^{bc}
licea ogólnokształcące ^{bd}	2666	3076	2636	2560	general secondary ^{bd}
licea profilowane ^b	582	71	x	x	specialized secondary ^b
technika ^{be}	1244	2699	2607	2527	technical secondary ^{be}
policealne	418	447	548	511	post-secondary
wyższe ^f	5780	6012	5850	5841	tertiary ^f
UCZNIOWIE I STUDENCI					
PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^g	23256	18516	39302	26349	Pre-primary education ^g
Szkoły:					Schools:
podstawowe	157947	139022	150052	162126	primary
gimnazja	95865	76764	68876	68455	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	371	687	691	670	special job-training
zasadnicze zawodowe	15924	15528	14048	13444	basic vocational
licea ogólnokształcące	40582	34420	29849	29072	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	102	104	x	x	supplementary general secondary
licea profilowane	12537	847	x	x	specialized secondary
technika	26961	32086	29575	29367	technical secondary
technika uzupełniające	352	169	x	x	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^h	636	808	743	717	general art ^h
policealne	18796	19924	17086	15065	post-secondary
wyższe	97861 ⁱ	105000 ⁱ	95765	93391	tertiary

a W roku szkolnym 2005/06 bez nauczycieli pracujących w zespołach szkół; patrz uwagi ogólne, ust. 17 na str. 200. bc Łącznie ze szkołami: b – dla dorosłych, c – specjalnymi przysposabiającymi do pracy. de Łącznie ze szkołami: d – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (dla młodzieży – do roku szkolnego 2012/13, dla dorosłych – do roku szkolnego 2013/14), e – uzupełniającymi technikami (dla młodzieży – do roku szkolnego 2013/14, dla dorosłych – do roku szkolnego 2014/15) oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. f Nauczyciele akademicy. g Dotyczy dzieci w wieku 6 lat, w roku szkolnym 2014/15 w wieku 5-6 lat, natomiast w roku szkolnym 2015/16 w wieku 5 lat, objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 33(159) na str. 229. h Dające uprawnienia zawodowe; ponadto w szkołach artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne w roku szkolnym: 2005/06 – 2807 uczniów, 2010/11 – 2031, 2014/15 – 2302, 2015/16 – 2260. i Bez szkół wyższych resortu obrony narodowej.

a In the 2005/06 school year excluding teachers working in complexes of schools; see general notes, item 17 on page 200. bc Including: b – schools for adults, c – special job-training schools. de Including: d – supplementary general secondary schools (four youth – until the 2012/13, for adults – until the 2013/14), e – supplementary technical secondary schools (four youth – until the 2013/14, for adults – until the 2014/15) and general secondary art schools leading to professional certification. f Academic teachers. g Concerns children aged 6, in the 2014/15 school year aged 5-6, in the 2015/16 school year aged 5, attending pre-primary education establishments also described in table 33(159) on page 229. h Leading to professional certification; moreover, of art schools giving only artistic education in the school year: 2005/06 – 2807 students, 2010/11 – 2031, 2014/15 – 2302, 2015/16 – 2260. i Excluding academies of the Ministry of National Defence.

TABL. 1 (127). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)

EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)					
Szkoły (dok.):					Schools (cont.):
dla dorosłych	21246	20277	13796	11964	for adults
podstawowe	10	12	9	-	primary
gimnazja	427	697	369	339	lower secondary
zasadnicze zawodowe	685	793	x	x	basic vocational
licea ogólnokształcące	9650	8792	13189	11625	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	4787	7966	x	x	supplementary general secondary
licea profilowane	282	50	x	x	specialized secondary
technika	3096	174	x	x	technical secondary
technika uzupełniająca	2309	1793	229	x	supplementary technical secondary
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	28428	23309	22391		• primary
gimnazja	31384	24803	22092		• lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	14	132	149		• special job-training
zasadnicze zawodowe	5198	5046	3926		• basic vocational
licea ogólnokształcące	12761	11352	9688		• general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	18	44	x		• supplementary general secondary
licea profilowane	4326	274	x		• specialized secondary
technika	5311	7257	6544		• technical secondary
technika uzupełniająca	x	37	x		• supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	91 ^b	155	137		• general art ^a
policealne	6361	4812	4440		• post-secondary
wyższe	19491 ^c	27148 ^c	24072		• tertiary
dla dorosłych	6471	4703	4075		• for adults
podstawowe	12	13	4		• primary
gimnazja	123	127	134		• lower secondary
zasadnicze zawodowe	147	175	x		• basic vocational
licea ogólnokształcące	3254	1701	3772		• general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	1047	2376	x		• supplementary general secondary
licea profilowane	-	9	x		• specialized secondary
technika	1888	28	x		• technical secondary
technika uzupełniająca	x	274	165		• supplementary technical secondary

a Dające uprawnienia zawodowe; ponadto w szkołach artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne w roku szkolnym: 2005/06 – 458 absolwentów, 2010/11 – 237, 2014/15 – 264. b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. c Bez szkół wyższych resortu obrony narodowej.

Źródło: dane – z wyjątkiem szkół wyższych – Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Leading to professional certification; moreover, of art schools giving only artistic education in the school year: 2005/06 – 458 graduates, 2010/11 – 237, 2014/15 – 264. b Data have been changed to data published in the previous edition of the Yearbook. c Excluding academies of the Ministry of National Defence.

Source: data – with the exception of the higher education institutions – of the Ministry of National Education.

TABL. 2 (128). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	2005/06	2010/11	2014/15
	szkoły schools				uczniowie i studenci pupils and students				absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe	710	700	707	709	157947	139022	150052	162126	28428	23309	22391
Primary schools											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	3	2	2	2	267	198	250	258	59	25	34
<i>Central (government) administration units</i>											
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local government units</i>	668	645	625	623	154400	134327	141802	152403	27892	22720	21410
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	23	28	35	38	1562	2023	3419	3840	252	275	419
<i>Associations and other social organizations</i>											
Organizacje wyznaniowe	6	6	8	8	952	1079	1339	1443	104	163	208
<i>Religious organizations</i>											
Pozostałe	10	19	37	38	766	1395	3242	4182	121	126	320
<i>Others</i>											
Gimnazja	397	415	426	428	95865	76764	68876	68455	31384	24803	22092
Lower secondary schools											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	2	2	1	44	34	16	18	3	17	8
<i>Central (government) administration units</i>											
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local government units</i>	351	362	366	366	92791	72670	64178	63528	30465	23506	20582
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	18	19	22	23	844	981	1236	1392	252	341	366
<i>Associations and other social organizations</i>											
Organizacje wyznaniowe	11	9	12	12	1519	1589	1730	1746	458	599	575
<i>Religious organizations</i>											
Pozostałe	15	23	24	26	667	1490	1716	1771	206	340	561
<i>Others</i>											
Zasadnicze szkoły zawodowe ^a	118	122	125	124	16295	16215	14739	14114	5212	5178	4075
Basic vocational schools ^a											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	1	2	2	6	12	13	20	-	-	3
<i>Central (government) administration units</i>											
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local government units</i>	116	115	114	112	16289	15473	13706	13019	5212	5023	3802
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	-	1	1	1	-	7	12	14	-	5	2
<i>Associations and other social organizations</i>											
Pozostałe	-	5	8	9	-	723	1008	1061	-	150	268
<i>Others</i>											

a Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy.

a Including special job-training schools.

TABL. 2 (128). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	2005/06	2010/11	2014/15
	szkoły schools				uczniowie i studenci pupils and students				absolwenci graduates		
Licea ogólnokształcące^a	148	148	134	137	40684	34524	29849	29072	12779	11396	9688
General secondary schools^a											
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local government units</i>	115	110	96	97	38718	32376	27619	26710	12215	10687	8990
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	9	9	9	9	359	357	291	320	113	130	90
<i>Associations and other social organizations</i>											
Organizacje wyznaniowe	11	10	9	9	980	890	860	830	264	275	288
<i>Religious organizations</i>											
Pozostałe	13	19	20	22	627	901	1079	1212	187	304	320
<i>Others</i>											
Licea profilowane	94	13	x	x	12537	847	x	x	4326	274	x
Specialized secondary schools											
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local government units</i>	91	11	x	x	12429	776	x	x	4308	265	x
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	1	-	x	x	21	-	x	x	6	-	x
<i>Associations and other social organizations</i>											
Pozostałe	2	2	x	x	87	71	x	x	12	9	x
<i>Others</i>											
Technika^b	153	122	120	113	27949	33063	30318	30084	5402^c	7449	6681
Technical secondary schools^b											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	4 ^c	5	5	5	581 ^c	903	883	886	89 ^c	194	127
<i>Central (government) administration units</i>											
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local government units</i>	144	106	99	93	27276	31106	28365	27845	5305	7072	6373
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	1 ^c	1	2	1	11 ^c	32	38	97	- ^c	9	8
<i>Associations and other social organizations</i>											
Pozostałe	4	10	14	14	81	1022	1032	1256	8	174	173
<i>Others</i>											
Szkoły policealne	244	198	145	138	18796	19924	17086	15065	6361	4812	4440
Post-secondary schools											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	2	1	1	113	86	64	63	31	14	12
<i>Central (government) administration units</i>											
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local government units</i>	83	38	26	25	8724	3181	2302	1992	2952	1091	925
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	12	9	9	8	521	474	426	379	311	240	211
<i>Associations and other social organizations</i>											
Pozostałe	147	149	109	104	9438	16183	14294	12631	3067	3467	3292
<i>Others</i>											

ab Łącznie ze szkołami: a – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (do roku szkolnego 2012/13), b – technikami uzupełniającymi (do roku szkolnego 2013/14) i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. c Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

ab Including: a – supplementary general secondary schools (until the 2012/13 school year), b – supplementary technical secondary schools (until the 2013/14 school year) and general art school leading to professional certification. c Data have been changed to data published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 2 (128). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	2005/06	2010/11	2014/15
	szkoły schools				uczniowie i studenci pupils and students				absolwenci graduates		
Szkoły wyższe	28^a	28^a	27	27	97861^a	105000^a	95765	93391	19491^a	27148^a	24072
Tertiary education											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	8	8	9	9	72451	75180	73236	71592	14780	19146	17884
<i>Central (government) administration units</i>											
Pozostałe	20	20	18	18	25410	29820	22529	21799	4711	8002	6188
<i>Others</i>											
Szkoły dla dorosłych	247	249	128	107	21246	20277	13796	11964	6471	4703	4075
Schools for adults											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	6	6	4	3	393	430	215	213	113	147	43
<i>Central (government) administration units</i>											
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local government units</i>	136	85	44	34	13389	8063	4274	3730	4091	1735	1266
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	15	16	8	7	599	633	490	384	261	261	213
<i>Associations and other social organizations</i>											
Pozostałe	90	142	72	63	6865	11151	8817	7637	2006	2560	2553
<i>Others</i>											

^a Bez szkół wyższych resortu obrony narodowej.

Źródło: dane – z wyjątkiem szkół wyższych – Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Excluding academies of the Ministry of National Defence.

Source: data – with the exception of the higher education institutions – of the Ministry of National Education.

TABL. 3 (129). UCZNIOWIE WEDŁUG GRUP WIEKU
PUPILS AND STUDENTS BY AGE GROUPS

GRUPY WIEKU AGE GROUPS	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16
	w % ludności danej grupy wieku in % of population of given age group			
6–12 ^a lat	99,0	95,4	94,0	93,4
13–15	98,4	96,0	94,1	93,9
16–18	94,2	93,4	93,0	92,9
19–21 lat	27,7	25,9	25,3	24,9

^a W latach szkolnych 2005/06 i 2010/11 – grupa wieku 7-12 lat.

U w a g a. W roku szkolnym 2014/15 do policzenia wskaźnika użyto liczbę uczniów w grupie wieku 6-12 w liczbie ludności w wieku 7-12 lat i połowie rocznika 6-latków.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2005/06 and 2010/11 school year – age group 7-12.

Note. The rate for the 2014/15 school year was calculated using the number of pupils aged 6-12 in the population aged 7-12 and in half of the 6-year old population.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 4 (130). WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI
ENROLMENT RATE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Grupy wieku Age groups	2005/06			2010/11			2014/15			2015/16		
		ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
		w %						in %					
BRUTTO													
GROSS													
Szkoły: Schools													
podstawowe ^a ..... primary ^a	6-12	100,6	101,1	100,0	99,0	99,3	98,7	94,9	94,5	95,6	90,7	90,4	91,0
gimnazja ..... lower secondary	13-15	101,9	103,5	101,1	100,1	101,8	98,3	97,7	99,2	96,1	99,1	100,3	97,8
zasadnicze zawodowe ^b ..... basic vocational ^b	16-18	16,9	23,2	10,3	19,7	25,8	13,3	19,6	24,6	14,4	19,3	24,2	14,1
licea ogólnokształcące i profilowane ^c ..... general and specialized secondary ^c	16-18	67,5	58,8	76,6	60,5	51,4	70,1	57,4	48,7	66,5	55,6	47,7	64,0
technika ^d ..... technical secondary ^d	16-18	33,1	37,8	28,3	40,6	43,9	37,2	40,7	43,5	37,8	41,1	43,8	38,3
policealne ..... post-secondary	19-21	16,5	15,2	17,9	20,1	11,3	27,2	20,6	12,4	29,1	18,9	10,6	27,6
NETTO													
NET													
Wychowanie przedszkolne ^e ..... Pre-primary education ^e	5	98,9	99,1	98,6	80,4	82,1	78,7	91,4	94,1	88,5	97,4	97,4	97,4
Szkoły: Schools:													
podstawowe ^a ..... primary ^a	6-12	98,8	98,9	98,8	95,2	95,3	95,2	93,8	93,0	94,6	89,9	89,2	90,6
gimnazja ..... lower secondary	13-15	95,6	95,1	96,1	92,9	92,2	93,7	91,2	90,7	91,7	91,3	90,8	91,8
zasadnicze zawodowe ^b ..... basic vocational ^b	16-18	14,4	19,5	9,1	16,8	21,7	11,6	16,8	21,0	12,3	16,3	20,4	12,0
licea ogólnokształcące i profilowane ^c ..... general and specialized secondary ^c	16-18	52,7	42,6	63,3	41,9	32,4	52,0	40,4	31,4	49,8	40,1	31,1	49,4
technika ^d ..... technical secondary ^d	16-18	21,5	23,9	18,9	28,6	30,4	26,7	30,2	32,2	28,2	31,1	33,4	28,6
policealne ..... post-secondary	19-21	10,2	10,0	10,3	6,6	8,7	4,5	5,8	3,3	8,5	5,7	3,1	8,4

a W latach szkolnych 2005/06 i 2010/11 dotyczy dzieci w wieku 7-12 lat. b-d Łącznie ze szkołami: b – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, c – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (w roku szkolnym 2005/06 i 2010/11), d – technikami uzupełniającymi (w roku szkolnym 2005/06 i 2010/11) i artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. e W latach szkolnych 2005/06 i 2010/11 dotyczy dzieci w wieku 6 lat, a w roku szkolnym 2014/15 dzieci w wieku 5-6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego.

U w a g a. W roku szkolnym 2014/15 do policzenia wskaźnika użyto liczbę uczniów w grupie wieku 6-12 w liczbie ludności w wieku 7-12 lat i w połowie rocznika 6-latków, w grupie dzieci w wieku 5-6 lat w liczbie ludności w wieku 5 lat i połowie rocznika 6-latków.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In the 2005/06 and 2010/11 school year concerns children aged 7-12. b-d Including: b – special job-training schools, c – supplementary general secondary schools (in the 2005/06 and 2010/11 school year), d – supplementary technical secondary schools (in the 2005/06 and 2010/11 school year) and general art schools leading to professional certification. e In the 2005/06 and 2010/11 school year concerns children aged 6 and in the 2014/15 school year children aged 5-6 attending pre-primary education establishments.

N o t e. The rate for the 2014/15 school year was calculated using the number of pupils aged 6-12 in the population aged 7-12 and in half of the 6-year old population, in the group of children aged 5-6 in the population aged 5 and in half of the 6-year old population.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 5(131) i 6(132)

W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Note to tables 5(131) and 6(132)

In the division by foreign languages one person may be indicated more than once.

TABL. 5 (131). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total pupils and students at schools					zasadniczych zawodowych ^b basic vocational ^b	liceach ogólnokształcących ^c general secondary ^c	liceach profilowanych specjalizowanych ^d specialized secondary ^d	technicznych ^d technical secondary ^d	policealnych ^e post-secondary ^e
		podstawowych primary			gimnazjach lower secondary	razem total					
		miasta urban areas	wieś rural areas	razem total							
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE											
OBLIGATORY EDUCATION											
Angielski	2005/06	215622	40,0	45,9	31,4	71,4	33,0	97,2	91,0	90,2	39,6
English	2010/11	275006	90,2	92,5	86,5	88,2	46,4	97,8	98,2	94,7	43,7
	2014/15	287964	96,5	96,7	96,2	96,4	54,8	98,1	x	97,2	58,0
	2015/16	298780	96,7	96,6	96,8	96,9	57,1	99,2	x	98,8	58,9
Francuski	2005/06	7878	0,2	0,3	-	0,8	0,4	10,4	6,9	5,5	0,8
French	2010/11	6514	0,0	0,0	-	2,0	0,3	10,5	-	3,8	-
	2014/15	6370	0,0	0,1	-	3,0	1,0	10,0	x	3,7	-
	2015/16	6026	0,1	0,1	-	2,9	1,1	9,2	x	3,7	-
Niemiecki	2005/06	133412	16,1	11,5	24,0	36,2	41,3	77,9	89,1	81,5	9,7
German	2010/11	121175	11,1	9,0	14,5	64,0	36,4	68,4	93,7	78,6	1,4
	2014/15	108764	5,1	5,2	4,8	76,9	29,2	62,5	x	79,8	5,7
	2015/16	103910	3,8	4,1	3,2	73,1	29,4	61,3	x	82,7	5,5
Rosyjski	2005/06	10707	0,2	0,1	0,6	0,6	15,1	6,8	10,4	11,2	0,7
Russian	2010/11	6286	0,1	0,1	0,1	1,8	4,5	6,3	-	5,5	0,4
	2014/15	6432	0,1	0,1	0,1	2,3	4,6	8,4	x	4,8	0,3
	2015/16	6218	0,0	0,0	-	2,4	4,3	8,5	x	4,9	0,0
Hiszpański	2005/06	1574	0,0	0,0	0,0	1,0	-	1,3	-	-	0,2
Spanish	2010/11	2398	0,1	0,1	-	0,8	-	4,3	-	0,6	-
	2014/15	5385	0,5	0,6	0,2	2,8	-	8,5	x	0,7	-
	2015/16	6485	0,7	0,9	0,4	3,3	-	9,8	x	0,9	-
Włoski	2005/06	8	-	-	-	-	-	0,0	-	-	-
Italian	2010/11	281	-	-	-	0,3	-	0,3	-	-	-
	2014/15	471	-	-	-	0,3	-	0,8	x	0,2	-
	2015/16	442	-	-	-	0,2	-	0,9	x	0,2	-
Inne	2005/06	3661	0,1	0,0	0,2	0,6	-	7,1	-	-	1,0
Others	2010/11	1224	0,2	-	0,5	-	-	2,7	-	-	0,1
	2014/15	972	0,0	-	0,1	0,3	-	2,3	x	-	0,3
	2015/16	690	0,1	0,0	0,1	0,2	-	1,6	x	0,0	0,1

a W roku szkolnym 2005/06 – stan w dniu 31 XII. b-d Łącznie ze szkołami: b – specjalnymi przysposabiającymi do pracy od roku szkolnego 2005/06, c – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (do roku szkolnego 2012/13), d – technikami uzupełniającymi (do roku szkolnego 2013/14) oraz artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. e Od roku szkolnego 2010/11 bez kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych.

a In the 2005/06 school year – as of 31 XII. b-d Including: b – special job-training schools since the 2005/06 school year, c – supplementary general secondary schools (until the 2012/13 school year), d – supplementary technical secondary schools (until the 2013/14 school year) and general art schools leading to professional certification. e Since the 2010/11 school year excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work.

TABL. 5 (131). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH ^a (dok.)
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS ^a (cont.)

LATA YEARS JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem <i>Grand total</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of total pupils and students at schools</i>					zasadniczych zawodowych ^b <i>basic vocational ^b</i>	liceach ogólnokształcących ^c <i>general secondary ^c</i>	liceach profilowanych specjalizowanych ^c <i>specialized secondary</i>	technikach ^d <i>technical secondary ^d</i>	policealnych ^e <i>post-secondary ^e</i>
		podstawowych <i>primary</i>			gimnazjach <i>lower secondary</i>						
		razem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>							
NAUCZANIE DODATKOWE ^f ADDITIONAL EDUCATION ^f											
Angielski	2005/06	58760	31,0	32,4	28,8	10,0	-	0,4	0,2	0,1	-
<i>English</i>	2010/11	11217	4,3	3,4	5,7	6,1	-	0,8	-	0,5	0,3
	2014/15	3111	1,2	0,9	1,8	1,2	-	0,7	x	0,4	0,7
	2015/16	1828	0,8	0,5	1,4	0,4	-	0,5	x	-	0,2
Francuski	2005/06	1338	0,3	0,4	0,2	0,7	-	0,5	-	-	-
<i>French</i>	2010/11	1239	0,2	0,2	0,2	0,6	-	1,1	-	0,4	-
	2014/15	615	0,1	0,1	-	0,2	-	1,0	x	0,3	-
	2015/16	797	0,1	0,2	0,1	0,2	-	1,1	x	0,3	-
Niemiecki	2005/06	35931	11,0	10,6	11,8	19,0	-	0,6	0,2	0,1	-
<i>German</i>	2010/11	25120	9,2	9,1	9,3	13,5	0,3	3,3	-	2,0	0,5
	2014/15	15440	5,2	4,5	6,4	8,1	-	3,9	x	2,8	0,2
	2015/16	18668	5,5	5,0	6,4	11,4	0,1	5,1	x	1,3	0,2
Inne	2005/06	3272	0,5	0,6	0,4	1,5	-	2,5	0,3	0,1	1,1
<i>Others</i>	2010/11	3276	0,3	0,2	0,4	1,3	0,3	5,4	-	0,1	-
	2014/15	2410	0,6	0,9	0,1	1,1	-	2,2	x	0,2	-
	2015/16	2652	0,6	0,9	0,1	1,1	-	3,0	x	0,2	-

a W roku szkolnym 2005/06 – stan w dniu 31 XII. b-d łącznie ze szkołami: b – specjalnymi przysposabiającymi do pracy od roku szkolnego 2005/06, c – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (do roku szkolnego 2012/13), d – technikami uzupełniającymi (do roku szkolnego 2013/14) oraz artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. e Od roku szkolnego 2010/11 bez kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych. f Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In the 2005/06 school year – as of 31 XII. b-d Including: b – special job-training schools since the 2005/06 school year, c – supplementary general secondary schools (until the 2012/13 school year), d – supplementary technical secondary schools (until the 2013/14 school year) and general art schools leading to professional certification. e Since the 2010/11 school year excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work. f Conducted during the hours which are at the disposal of headperson.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 6 (132). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH ^a
STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS ^a

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkole In % of total students at school					
		gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational	liceach ogólno- kształcących ^b general secondary ^b	liceach profilowanych specialized secondary	technikach ^c technical secondary ^c	
Angielski ..... <i>English</i>	2005/06 2010/11 2014/15 2015/16	10071 15478 11567 10664	67,7 87,2 78,0 76,4	33,3 45,4 x x	50,4 77,5 84,5 89,5	17,0 18,0 x x	40,9 76,2 56,8 x
Francuski ..... <i>French</i>	2005/06	37	-	-	0,1	-	0,4
Niemiecki ..... <i>German</i>	2005/06 2010/11 2014/15 2015/16	6234 3210 1552 968	31,4 13,8 22,0 16,8	38,7 30,3 x x	25,3 14,4 10,3 7,8	47,2 82,0 x x	38,0 21,0 46,3 x
Rosyjski ..... <i>Russian</i>	2005/06 2010/11 2014/15 2015/16	3212 1173 89 108	- - - -	8,6 - x x	17,2 6,9 0,6 0,9	17,4 - x x	11,6 1,1 2,2 x

^a Dane dotyczą nauczania obowiązkowego; w roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 XII. ^b Łącznie ze szkołami: ^b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (do roku szkolnego 2013/14), ^c – technikami uzupełniającymi (do roku szkolnego 2014/15).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Data concern obligatory education; in the 2005/06 school year as of 31 XII. ^b Including: ^b – supplementary general secondary schools (until the 2013/14 school year), ^c – supplementary technical secondary schools (until the 2014/15 school year).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 (133). KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	2005/06	2010/11	2014/15	SPECIFICATION
	uczniowie <i>pupils and students</i>				absolwenci <i>graduates</i>			
Szkoły podstawowe	5739	4795	4601	3357	1017	964	637	Primary schools
w tym specjalne	2165	1645	1490	1493	519	372	335	of which special
Gimnazja	4603	3726	3360	1752	1112	1135	621	Lower secondary schools
w tym specjalne	2309	1736	1641	1620	656	492	465	of which special
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	371	687	691	670	14	132	149	Special job-training schools
Zasadnicze szkoły zawodowe	1452	936	1067	1036	452	293	230 ^b	Basic vocational schools
w tym specjalne	1359	823	866	833	420	275	210	of which special
Licea ogólnokształcące ^c	286	385	350	358	92	124	99	General secondary schools ^c
w tym specjalne	9	122	36	35	-	49	9	of which special
Licea profilowane	183	19	x	x	35	9	x	Specialized secondary schools
w tym specjalne	40	11	x	x	11	6	x	of which special
Technika ^d	119	114	178	211	20	18	14 ^b	Technical secondary schools ^d
w tym specjalne	54	38	34	25	12	-	4	of which special
Szkoły policealne	10	14	7	-	4	14	3 ^b	Post-secondary schools
w tym specjalne	-	14	7	-	-	14	3	of which special

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 199. b W przypadku szkół ogólnodostępnych dane dotyczą absolwentów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, kwalifikacje w zawodzie lub egzamin dyplomowy. cd Łącznie z: c – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (do roku szkolnego 2012/13), d – technikami uzupełniającymi (do roku szkolnego 2013/14) oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a See general notes, item 10 on page 199. b In mainstream schools data concern graduates with a medical certificate on a need for special education, who passed exam certifying professional qualification, qualification to perform a job or graduation exam. cd Including: c – supplementary general secondary schools (until the 2012/13 school year), d – supplementary technical secondary schools (until the 2013/14 school year) as well as general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 (134). SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE
SPECIAL EDUCATION CARE CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010	2014	2015	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE					
SPECIAL EDUCATION CARE CENTRES					
Ośrodki	26	24	23	23	Centres
Miejsca	1827	1539	1356	1481	Places
Wychowankowie	1531	1098	858	803	Residents
w tym:					of which:
niesłyszący i słabo słyszący	123	81	58	56	deaf and hearing impaired
z niepełnosprawnością ruchową ^b	2	-	1	2	motor-skill impaired ^b
z upośledzeniem umysłowym	1337	892	705	661	mentally disabled
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	14	36	-	1	socially maladjusted
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE					
YOUTH EDUCATION CENTRES					
Ośrodki	3	3	3	3	Centres
Miejsca	262	299	297	295	Places
Wychowankowie	261	299	295	292	Residents

a Stan w dniu 31 X. b Od 2013 r. dotyczy wychowanków z niepełnosprawnością ruchową i afazją.

a As of 31 X. b Since 2013 concerns motor-skill impaired residents and residents with aphasia.

TABL. 8 (134). SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE (dok.)

SPECIAL EDUCATION CARE CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010	2014	2015	SPECIFICATION
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII					
<i>YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES</i>					
Ośrodki	1	2	3	3	<i>Centres</i>
Miejsca	30	144	204	216	<i>Places</i>
Wychowankowie	26	144	183	194	<i>Residents</i>
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE					
<i>REHABILITATION-EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	7	14	22	23	<i>Centres</i>
Miejsca	74	543	805	869	<i>Places</i>
Wychowankowie	280	413	639	674	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	60	181	301	307	<i>with mental retardation-profound</i>
z niepełnosprawnościami sprzężonymi	133	232	338	367	<i>with multiple disability</i>

a Stan w dniu 31 X.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a As of 31 X.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 (135). WYCHOWANIE POZASZKOLNE
EXTRACURRICULAR EDUCATION

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Placówki Institutions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a <i>Participants of permanent and temporary forms of pursuits^a</i>								
		ogółem <i>total</i>	informatycznych <i>computer science</i>	technicznych <i>technical</i>	przedmiotowych ^b <i>subject^b</i>	artystycznych <i>arts</i>	sportowych <i>sports</i>	turystyczno-krajoznawczych <i>tourist and touring</i>	innych <i>others</i>	
OGÓŁEM	2005 ^c	29	31590	-	335	2207	10770	12199	-	6079
TOTAL	2010	33	26037	415	280	1911	11559	6151	321	5400
	2014	30	29374	237	96	5349	14144	4095	123	5330
	2015	33	32140	565	85	6005	14165	5224	241	5855
Pałace młodzieży		1	2172	76	-	299	1345	342	-	110
<i>Youth centres</i>										
Młodzieżowe domy kultury		5	6108	81	71	245	4676	865	-	170
<i>Cultural establishments for youth</i>										
Ogniska pracy pozaszkolnej		5	1618	39	14	24	956	129	82	374
<i>Extracurricular interest groups</i>										
Międzyszkolne ośrodki sportowe ...		7	4130	-	-	-	-	3081	159	890
<i>Interschool sport centres</i>										
Pozostałe placówki ^d		15	18112	369	-	5437	7188	807	-	4311
<i>Other institutions^d</i>										

a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 X (w 2005 r. – od 1 XI) roku poprzedzającego rok badany do 30 IX (w 2005 r. – do 31 X) roku badanego. b Do 2007 r. nazywane naukowymi. c Stan w dniu 31 X. d Placówki specjalistyczne oraz placówki niepubliczne.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 X (in 2005 – from 1 XI) of the year preceding the surveyed year to 30 IX (in 2005 – to 31 X) of the surveyed year. b Until 2007 called scientific. c As of 31 X. d Specialized institutions and non-public institutions.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 10 (136). INTERNATY I BURSYP SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015/16		2005/06 ^a	2010/11	2014/15	2015/16		SPECIFICATION
	placówki establi- sh- ments	miejsca beds	korzystający boarders				na 100 miejsc per 100 beds	
			ogółem total					
O G Ó Ł E M	31	3362	2723	2136	2511	2642	79	T O T A L
Internaty	26	2557	2327 ^b	1516	1742	1875	73	<i>Boarding schools</i>
szkoly podstawowe i gimnazja zasadnicze szkoly zawodowe i technika ^c	2	120	-	42	58	74	62	<i>primary and lower secondary schools</i>
licea ogólnokształcące	19	1819	440	1082	1178	1343	74	<i>basic vocational and technical secondary schools^c</i>
Bursy	5	618	230	392	506	458	74	<i>general secondary schools</i>
	5	805	396	620	769	767	95	<i>Dormitories</i>

a Stan w dniu 31 X. b W dalszym podziale nie uwzględniono internatów zespołów szkół – 1657. c Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi, policealnymi, kolegiami pracowników służb społecznych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a As of 31 X. b In further division data on boarding schools of schools in unitary setting are not included – 1657. c Including general art schools, post-secondary schools, colleges of social work.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 (137). DOME I STOŁÓWKI STUDENCKIE
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06 ^a	2010/11 ^a	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE					
<i>STUDENT DORMITORIES</i>					
Domy	34	34	38	39	<i>Dormitories</i>
Miejsca	8590	7987	8187	8238	<i>Beds</i>
Korzystający:					<i>Boarding:</i>
studenci	7382	7225	6813	6891	<i>students</i>
w % ogółu studentów	7,5	6,9	7,1	7,4	<i>in % of total students</i>
doktoranci	x	69	132	117	<i>students of doctoral studies</i>
w % ogółu doktorantów	x	3,3	3,0	3,9	<i>of doctoral studies</i>
STOŁÓWKI STUDENCKIE					
<i>STUDENT CANTEENS</i>					
Stołówki	5	4	5	5	<i>Canteens</i>
Miejsca	816	776	882	882	<i>Places</i>

a Bez szkół wyższych resortu obrony narodowej.

a Excluding academies of the Ministry of National Defence.

TABL. 12 (138). STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA ^a
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS ^a

SZKOŁY	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16			otrzy- mujący stypen- dia w % ogółu stu- dentów danego typu szkoły scholar- ship recipi- ents in % of total students of a given type of school	SCHOOLS
				ogółem ^b total ^b	w tym otrzymujący stypendia of which scholarships recipients			
					socjalne social	rektora dla naj- lepszych studen- tów vice- chan- cellor to the best students		
OGÓŁEM	26105	20917	17918	16846	7961	5832	18,0	TOTAL
Uniwersytety	7087	5516	5663	5528	2610	1885	20,3	Universities
Wyższe szkoły techniczne	4589	4276	3828	3576	1684	1331	15,5	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	2257	1553	1681	1567	599	630	13,3	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	2980	1816	835	781	432	165	29,0	Higher teacher education schools
Uniwersytety medyczne	1429	1275	799	800	339	327	16,2	Medical universities
Wyższe szkoły morskie	2208	1680	1048	1103	524	421	20,0	Maritime universities
Akademie wychowania fizycz- nego	1138	614	657	619	338	206	20,1	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	640	464	363	359	168	129	20,6	Fine arts academies
Pozostałe szkoły wyższe	3777	3723	2335	1859	864	577	18,5	Other higher education institutions
Szkoły wyższe resortu obrony narodowej	x	x	709	654	403	161	19,5	Academies of the Ministry of National Defence

^a Łącznie z cudzoziemcami; od roku akademickiego 2010/11 bez stypendiów przyznawanych przez ministrów oraz stypendiów finansowanych z funduszy unijnych. ^b W podziale według rodzajów stypendiów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

^a Including foreigners; since the 2010/11 academic year excluding scholarships granted by ministers and scholarships financed from European funds. ^b In the division by type of scholarships one person may be included more than once.

Szkoły dla dzieci i młodzieży
Schools for children and youth

TABL. 13 (139). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06			2010/11			2014/15			2015/16		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły	667	230	437	657	235	422	662	252	410	665	251	414
<i>Schools</i>												
w tym: <i>of which:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	5	5	-	7	7	-	9	9	-	12	12	-
<i>sports and athletic</i>												
filialne	25	2	23	16	2	14	13	-	13	13	-	13
<i>branch</i>												
artystyczne ^a	1	1	-	1	1	-	1	1	-	1	1	-
<i>arts</i> ^a												
Pomieszczenia szkolne	8317	4302	4015	9199	4768	4431	•	•	•	•	•	•
<i>Classrooms</i>												
Oddziały	7466	4181	3285	7029	3850	3179	7599	4306	3293	8219	4712	3507
<i>Sections</i>												
Uczniowie	155782	95625	60157	137377	83861	53516	148562	92277	56285	160633	99950	60683
<i>Pupils</i>												
w tym kobiety	75785	46649	29136	67142	40810	26332	72905	45181	27724	78611	48925	29686
<i>of which females</i>												
w tym I klasa	24165	14751	9414	23585	14532	9053	33531	21058	12473	35133	22108	13025
<i>of which 1st grade</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	1186	1186	-	2644	2644	-	3584	3584	-	4903	4903	-
<i>sports and athletic</i>												
filialne	711	42	669	408	51	357	282	-	282	378	-	378
<i>branch</i>												
artystyczne ^a	253	253	-	193	193	-	249	249	-	255	255	-
<i>arts</i> ^a												
Absolwenci	27909	17326	10583	22937	13810	9127	22056	13534	8522	•	•	•
<i>Graduates</i>												
w tym kobiety	13665	8501	5164	11240	6776	4464	10997	6712	4285	•	•	•
<i>of which females</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	256	256	-	408	408	-	722	722	-	•	•	•
<i>sports and athletic</i>												
filialne	31	-	31	5	-	5	-	-	-	•	•	•
<i>branch</i>												
artystyczne ^a	52	52	-	23	23	-	33	33	-	•	•	•
<i>arts</i> ^a												
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>												
1 szkołę	234	416	138	209	357	127	224	366	137	242	398	147
<i>school</i>												
1 pomieszczenie szkolne classroom	19	22	15	15	18	12	•	•	•	•	•	•
<i>classroom</i>												
1 oddział	21	23	18	20	22	17	20	21	17	20	21	17
<i>section</i>												

a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 14 (140). GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)

LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06			2010/11			2014/15			2015/16		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja	351	177	174	370	188	182	377	190	187	381	193	188
<i>Lower secondary</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	7	7	-	9	9	-	12	12	-	11	11	-
<i>sports and athletic</i>												
z oddziałami przysposabia- jącymi do pracy ^a	6	5	1	4	3	1	7	6	1	6	5	1
<i>with job-training sections ^a</i>												
Pomieszczenia szkolne	3828	2576	1252	4487	2893	1594	•	•	•	•	•	•
<i>Classrooms</i>												
Oddziały	3857	2504	1353	3349	2110	1239	3040	1899	1141	3018	1890	1128
<i>Sections</i>												
Uczniowie	93556	61741	31815	75028	48841	26187	67235	43876	23359	66835	43769	23066
<i>Students</i>												
w tym kobiety	44981	29699	15282	36088	23591	12497	32580	21008	11572	32525	21150	11375
<i>of which females</i>												
w tym I klasa	30189	19759	10430	25172	16278	8894	22660	14809	7851	22821	14870	7951
<i>of which 1st grade</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	806	806	-	1373	1373	-	1171	1171	-	1232	1232	-
<i>sports and athletic</i>												
z oddziałami przysposabia- jącymi do pracy ^a	2612	2375	237	1753	1491	262	1446	1252	194	1314	1139	175
<i>with job-training sections ^a</i>												
Absolwenci	30728	20325	10403	24311	15865	8446	21627	13947	7680	•	•	•
<i>Graduates</i>												
w tym kobiety	15124	10002	5122	11913	7785	4128	10697	6769	3928	•	•	•
<i>of which females</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	344	344	-	304	304	-	361	361	-	•	•	•
<i>sports and athletic</i>												
z oddziałami przysposabia- jącymi do pracy ^a	833	768	65	330	239	91	432	372	60	•	•	•
<i>with job-training sections ^a</i>												
Liczba uczniów na: <i>Number of students per:</i>												
1 szkołę	267	349	183	203	260	144	178	231	125	175	227	123
<i>school</i>												
1 pomieszczenie szkolne classroom	24	24	25	17	17	16	•	•	•	•	•	•
1 oddział	24	25	25	22	23	21	22	23	20	22	23	20
<i>section</i>												

a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Based on 6th grade primary school.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 (141). ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
Szkoły	77	79	76	75	Schools
Oddziały	531	595	579	611	Sections
Uczniowie	14565	14705	13182	12611	Students
w tym kobiety	4250	4645	4596	4406	of which females
w tym I klasa	6339	6235	4987	4643	of which 1st grade
Absolwenci	4778	4771	3716		• Graduates
w tym kobiety	1665	1761	1318		• of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 (142). UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY
(bez szkół specjalnych) WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH
(excluding special schools) BY NARROW FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2014/15	2015/16	2014/15 ^b	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates	
OGÓŁEM	13182	12611	1274	TOTAL
Artystyczna	121	111	2	Arts
Biznesu i administracji	1850	1770	417	Business and administration
Inżynieryjno-techniczna	4849	4743	338	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	1728	1630	88	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1016	919	118	Architecture and construction
Rolnicza	102	78	26	Agriculture
Leśna	6	20	-	Forestry
Usług dla ludności	3510	3340	285	Personal services

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). b W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). b In division by narrow fields of education data concern graduates who passed exam certifying professional qualification or qualification to perform a job.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 (143). LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
GENERAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
Szkoły	147	141	130	133	Schools
Oddziały	1412	1276	1123	1106	Sections
Uczniowie	40675	34402	29813	29037	Students
w tym kobiety	23744	20671	17967	17508	of which females
w tym I klasa	13873	11287	9813	9674	of which 1st grade
Absolwenci	12779	11347	9679	•	Graduates
w tym kobiety	7623	6854	5917	•	of which females

a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (do roku szkolnego 2012/13).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Including supplementary general secondary schools (until the 2012/13 school year).

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 18 (144). LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
Szkoły	93	12	x	x	Schools
Oddziały	450	36	x	x	Sections
Uczniowie	12497	836	x	x	Students
w tym kobiety	7307	554	x	x	of which females
w tym I klasa	3636	254	x	x	of which 1st grade
Absolwenci	4315	268	x	•	Graduates
w tym kobiety	2538	168	x	•	of which females

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 (145). TECHNIKA^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
Szkoły	143	113	111	103	Schools
Oddziały	988	1277	1186	1207	Sections
Uczniowie	27259	32217	29541	29342	Students
w tym kobiety	11306	14296	13158	13109	of which females
w tym I klasa	9113	9082	8442	8425	of which 1st grade
Absolwenci	5299	7294	6540	•	Graduates
w tym kobiety	2219	3302	2920	•	of which females

a Łącznie z technikami uzupełniającymi (do roku szkolnego 2013/14).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Including supplementary technical secondary schools (until the 2013/14 school year).

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

**TABL. 20 (146). UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
*STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH
(excluding special schools) BY NARROW FIELDS OF EDUCATION*

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2014/15	2015/16	2014/15 ^b	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates	
O G Ó Ł E M	29541	29342	4434	T O T A L
Artystyczna	29	32	2	Arts
Spoleczna	2942	2704	604	Social and behavioural sciences
Biznesu i administracji	3639	3520	488	Business and administration
Nauk o środowisku	266	183	38	Environment
Fizyczna ^c	135	-	-	Physical sciences ^c
Technologii teleinformacyjnych	4647	4593	664	Information and communication technologies
Inżynieryjno-techniczna	5211	5717	479	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	569	605	69	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	2479	2126	369	Architecture and construction
Rolnicza	555	501	119	Agriculture
Leśna	232	249	20	Forestry
Weterynaryjna	241	298	32	Veterinary
Usług dla ludności	8070	7713	1412	Personal services
Usług transportowych	526	1101	138	Transport services

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). b W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie. c Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). b In division by narrow fields of education data concern graduates who passed exam certifying professional qualification or qualification to perform a job. c Among others: physics, chemistry, geology.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 (147). SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIENIŃ ZAWODOWYCH <i>ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION</i>					
Szkoły	24	29	28	28	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	23	28	27	27	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	3060	2224	2551	2515	Students
w tym kobiety	1982	1426	1726	1688	of which females
Absolwenci	510	260	297	•	• Graduates
w tym kobiety	328	173	209	•	• of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE <i>ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION</i>					
Szkoły	9	15	12	13	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	3	7	4	4	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	976	1167	1130	1101	Students
w tym kobiety	688	846	820	812	of which females
Absolwenci	135	188	186	•	• Graduates
w tym kobiety	108	133	137	•	• of which females

TABL. 21 (147). SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)*ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
W tym ogólnokształcące szkoły artystyczne					
<i>Of which general art schools</i>					
Szkoły	6	8	8	9	Schools
Uczniowie	636	808	743	717	Students
w tym kobiety	456	601	579	567	of which females
Absolwenci	138	155	137	•	• Graduates
w tym kobiety	93	110	106	•	of which females

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

Szkoły policealne**Post-secondary schools****TABL. 22 (148). SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)***POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
Szkoły	244	197	144	138	Schools
Oddziały	828	846	835	754	Sections
Uczniowie	18796	19910	17079	15065	Students
w tym kobiety	10021	13175	11832	10755	of which females
Absolwenci	6361	4798	4440	•	• Graduates
tym kobiety	3979	3513	3387	•	of which females

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 23 (149). UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA*STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY NARROW FIELDS OF EDUCATION*

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2014/15	2015/16	2014/15 ^b	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates	
O G Ó Ł E M	17079	15065	3490	T O T A L
Artystyczna	508	535	80	Arts
Spoleczna	275	432	57	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	27	83	-	Journalism and information
Biznesu i administracji	3186	3128	485	Business and administration
Technologii teleinformacyjnych	1095	975	97	Information and communication technologies
Inżynierjno-techniczna	80	20	22	Engineering and engineering trades
Weterynaryjna	189	160	43	Veterinary
Medyczna	3835	3848	1570	Health
Opieki społecznej	706	508	136	Welfare
Usług dla ludności	2372	1772	389	Personal services
Higieny i bezpieczeństwa pracy ...	1985	1820	333	Hygiene and occupational health services
Ochrony i bezpieczeństwa	789	339	61	Security services
Usług transportowych	429	547	89	Transport services
Pozostałe podgrupy	1603	898	128	Other narrow fields

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, kwalifikacje w zawodzie lub egzamin dyplomowy.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b In division by narrow fields of education data concern graduates who passed exam certifying professional qualification, qualification to perform a job or graduation exam.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

Szkoły wyższe
Tertiary education (university level)

TABL. 24 (150). SZKOŁY WYŻSZE
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akade- miccy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION	
O G Ó Ł E M	2005/06 ^c	28	5780	97861	19491	TOTAL
	2010/11 ^c	28	6012	105000	27148	
	2014/15	27	5850	95765	24072	
	2015/16	27	5841	93391	•	
Uniwersytety		1	1701	27233	7181	Universities
Wyższe szkoły techniczne		1	1218	23017	5386	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		3	205	11749	2433	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne		1	333	2691	898	Higher teacher education schools
Uniwersytety medyczne		1	908	4945	1124	Medical universities
Wyższe szkoły morskie		1	327	5526	1131	Maritime universities
Akademie wychowania fizycznego		1	152	3077	728	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne		2	351	1743	496	Fine arts academies
Pozostałe szkoły wyższe		15	440	10050	3755	Other higher education institutions
Szkoły wyższe resortu obrony narodowej		1	208	3360	940	Academies of the Ministry of National Defence

a Pełno- i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty, nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 17 na str. 200. b W podziale według typów szkół – z roku akademickiego 2014/15. c Bez szkół wyższych resortu obrony narodowej.

a Full-time and part-time employed converted into full-time equivalent units, teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes, item 17 on page 200. b According to type of school – from the 2014/15 academic year. c Excluding academies of the Ministry of National Defence.

TABL. 25 (151). FILIE, ZAMIEJSCOWE PODSTAWOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE ORAZ ZAMIEJSCOWE OŚRODKI DYDAKTYCZNE SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG LOKALIZACJI W ROKU AKADEMICKIM 2015/16

BRANCHES SECTIONS, BASIC ORGANIZATIONAL UNITS AND TEACHING CENTRES IN ANOTHER LOCATION OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE 2015/16 ACADEMIC YEAR BY PLACE OF RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Filie i zamiej- scowe podsta- wowe jednostki orga- nizacyjne Branch sections and basic organi- zational units in another location	Studenci ^a Students ^a				Absolwenci ^{ab} Graduates ^{ab}			
		ogółem total	w tym kobiety of which females	z liczby ogółem na studiach of total number by study system		ogółem total	w tym kobiety of which females	z liczby ogółem studiów of total number study system	
				stacjo- narnych full-time program- mes	niestacjo- narnych part-time program- mes			stacjo- narnych full-time program- mes	niestacjo- narnych part-time program- mes
OGÓŁEM	7	2182	1448	83	2099	649	480	39	610
TOTAL									
lokalizacja według województw: residence by voivodships:									
Pomorskie	5	1664	1043	83	1581	444	314	39	405
Warmińsko-mazurskie	1	68	55	-	68	34	27	-	34
Zachodniopomorskie	1	450	350	-	450	171	139	-	171

a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. b Z roku akademickiego 2014/15.

U w a g a. Ponadto na terenie województwa pomorskiego funkcjonowało 6 filii i zamiejscowych podstawowych jednostek organizacyjnych oraz 2 zamiejscowe ośrodki dydaktyczne szkół wyższych (2660 studentów i 560 absolwentów), mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem pomorskim.

a Also shown in the other tables regarding students and graduates. b From the 2014/15 academic year.

N o t e. Moreover, in Pomorskie Voivodship there were 6 branch sections and basic organizational units and 2 teaching centres in another location of higher education institutions (2660 students and 560 graduates) which headquarters were located outside the territory of Pomorskie Voivodship.

TABL. 26 (152). STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEM AND TYPE
OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem na studiach Of grand total number by study system				TYPE OF SCHOOLS	
			stacjonarnych ^a full-time programmes ^a		niestacjo- narnych ^b part-time programmes ^b			
			razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females		
OGÓŁEM	2005/06 ^c	97861	55346	51374	27228	46487	28118	TOTAL
	2010/11 ^c	105000	61420	57116	30811	47884	30609	
	2014/15	95765	54915	61150	33927	34615	20988	
	2015/16	93391	53557	60736	33960	32655	19597	
Uniwersytety		27233	18762	20302	13925	6931	4837	Universities
Wyższe szkoły techniczne		23017	9160	20070	8409	2947	751	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		11749	6837	2155	1228	9594	5609	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne		2691	1807	1963	1332	728	475	Higher teacher education schools
Uniwersytety medyczne		4945	3548	4248	3025	697	523	Medical universities
Wyższe szkoły morskie		5526	1813	3587	1168	1939	645	Maritime universities
Akademie wychowania fizycznego		3077	1466	2405	1203	672	263	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne		1743	1241	1580	1133	163	108	Fine arts academies
Pozostałe szkoły wyższe		10050	7338	1549	1121	8501	6217	Other higher education institutions
Szkoły wyższe resortu obrony narodowej		3360	1585	2877	1416	483	169	Academies of the Ministry of National Defence

ab Dane dla roku akademickiego 2005/06 dotyczą studiów: a – dziennych, b – wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych. c Bez szkół wyższych resortu obrony narodowej.

ab Data for the 2005/06 academic year concern: a – day study system, b – evening, weekend and extramural study system. c Excluding academies of the Ministry of National Defence.

TABL. 27 (153). ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEM AND TYPE
OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem na studiach Of grand total number by study system				TYPE OF SCHOOLS	
			stacjonarnych ^a full-time programmes ^a		niestacjo- narnych ^b part-time programmes ^b			
			razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females		
OGÓŁEM	2005/06 ^c	19491	12887	8487	5081	11004	7806	TOTAL
	2010/11 ^c	27148	17636	13588	7860	13560	9776	
	2014/15	24072	15579	14899	9204	9173	6375	
Uniwersytety		7181	5300	5253	3843	1928	1457	Universities
Wyższe szkoły techniczne		5386	2438	4809	2252	577	186	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		2433	1571	359	202	2074	1369	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne		898	641	614	445	284	196	Higher teacher education schools
Uniwersytety medyczne		1124	871	1011	779	113	92	Medical universities
Wyższe szkoły morskie		1131	585	725	339	406	246	Maritime universities
Akademie wychowania fizycznego		728	415	545	307	183	108	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne		496	341	440	303	56	38	Fine arts academies
Pozostałe szkoły wyższe		3755	2901	393	299	3362	2602	Other higher education institutions
Szkoły wyższe resortu obrony narodowej		940	516	750	435	190	81	Academies of the Ministry of National Defence

ab Dane dla roku akademickiego 2005/06 dotyczą studiów: a – dziennych, b – wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych. c Bez szkół wyższych resortu obrony narodowej.

ab Data for the 2005/06 academic year concern: a – day study system, b – evening, weekend and extramural study system. c Excluding academies of the Ministry of National Defence.

TABL. 28 (154). NAUCZYCIELE AKADEMICY^a W SZKOŁACH WYŻSZYCH
ACADEMIC TEACHERS^a IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	2005/06 ^b	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym kobiety of which females				
OGÓŁEM	5780	6012	5850	5841	2351	2639	2612	2639	TOTAL
Profesorowie	1162	1310	1394	1452	225	303	371	404	Professors
w tym z tytułem naukowym ^c	520 ^d	564	648	628	85 ^d	104	131	134	of which titled only ^c
Docenci	33 ^d	70	44	41	11 ^d	30	18	19	Assistant professors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	9 ^d	4	2	-	1 ^d	-	-	-	of which with scientific degree of habilitated doctor (HD)
Adiunkci	2112 ^d	2484	2379	2274	876 ^d	1136	1126	1104	Tutors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	175 ^d	196	355	342	48 ^d	55	137	137	of which with scientific degree of habilitated doctor (HD)
Asystenci	1153	909	727	733	549	484	407	408	Assistant lecturers
Pozostali	1320 ^d	1239	1306	1342	690 ^d	686	690	704	Others

a Pełno- i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty; nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 17 na str. 200. b Pełnozatrudnieni. c Profesorowie zwyczajni i profesorowie nadzwyczajni (z tytułem naukowym profesora). d Bez wyższych szkół zawodowych.

a Full-time and part-time employed converted into full-time equivalent units; teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes, item 17 on page 200. b Full-time employed. c Professors and associate professors (with scientific title of professor). d Excluding higher vocational schools.

TABL. 29 (155). CUDZOZIEMCY^a – STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ
FOREIGNERS^a – STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY SYSTEM AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci Students		Absolwenci ^b Graduates ^b		SPECIFICATION	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females		
OGÓŁEM	2005/06 ^c	442	229	32	22	TOTAL
	2010/11 ^c	1114	563	138	63	
	2014/15	2011	1050	235	149	
	2015/16	2476	1266	•	•	
studia: stacjonarne		2280	1167	208	131	studies: full-time programmes
niestacjonarne		196	99	27	18	part-time programmes
Uniwersytety		424	272	41	29	Universities
Wyższe szkoły techniczne		416	140	37	16	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		315	169	25	18	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne		112	61	3	3	Higher teacher education schools
Uniwersytety medyczne		797	408	83	48	Medical universities
Wyższe szkoły morskie		70	13	5	2	Maritime universities
Akademie wychowania fizycznego		19	7	2	2	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne		85	59	13	13	Fine arts academies
Pozostałe szkoły wyższe		223	134	26	18	Other higher education institutions
Szkoły wyższe resortu obrony narodowej		15	3	-	-	Academies of the Ministry of National Defence

a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. b W podziale według form studiów i typów szkół – z roku akademickiego 2014/15. c Bez szkół wyższych resortu obrony narodowej.

a Also shown in the other tables regarding students and graduates. b According to study system and type of school – from the 2014/15 academic year. c Excluding academies of the Ministry of National Defence.

TABL. 30 (156). STUDIA PODYPLOMOWE I DOKTORANCKIE
POSTGRADUATE AND DOCTORAL STUDIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	2005/06	2010/11	2014/15	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16
	słuchacze ^a postgraduate students ^a				wydane świadectwa słuchaczom certificates issued to postgraduate students			uczestnicy studiów doktoranckich students of doctoral students			
O G Ó Ł E M	5893	9426	7235	7888	5144	6317	5676	1604	2040	2903	2969
TOTAL											
w tym kobiety	4418	7089	5394	6040	3776	4658	4179	845	1208	1721	1764
<i>of which females</i>											
Uniwersytety	2017	2345	1797	1753	1815	1842	1398	883	1268	1558	1609
<i>Universities</i>											
Wyższe szkoły techniczne	866	1394	1036	1044	804	1339	934	495	508	710	667
<i>Technical universities</i>											
Wyższe szkoły ekonomiczne	419	1504	1246	1085	419	805	1018	-	-	-	-
<i>Academies of economics</i>											
Wyższe szkoły pedagogiczne	240	325	203	134	288	295	60	-	-	109	115
<i>Higher teacher education schools</i>											
Uniwersytety medyczne	13	315	232	206	12	231	203	143	173	249	276
<i>Medical universities</i>											
Wyższe szkoły morskie	165	250	35	52	129	185	19	-	-	47	49
<i>Maritime universities</i>											
Akademie wychowania fizycznego	248	179	70	50	262	34	46	46	46	57	51
<i>Physical academies</i>											
Wyższe szkoły artystyczne	8	6	4	2	3	2	1	-	7	64	71
<i>Fine arts academies</i>											
Pozostałe szkoły wyższe	1917	3108	2289	3304	1412	1584	1704	-	-	-	-
<i>Other higher education institutions</i>											
Szkoły wyższe resortu obrony narodowej	x	x	323	258	x	x	293	x	x	62	87
<i>Academies of the Ministry of National Defence</i>											
Instytuty naukowe PAN ^b	-	-	-	-	-	-	-	37	38	47	44
<i>Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences ^b</i>											

a Do roku akademickiego 2011/12 dla studiów trwających: do 1 roku – stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej – stan w dniu 31 XII. Od roku akademickiego 2012/13 – stan w dniu 31 XII. b W roku akademickim 2005/06 określane jako instytuty naukowo-badawcze i placówki PAN.

a Until the 2011/12 academic year for studies lasting: up to 1 year – as of beginning of the academic year, 1 year and longer – as of 31 XII. Since the 2012/13 academic year – as of 31 XII. b In the 2005/06 academic year – scientific-research institutes and institutions of the Polish Academy of Sciences.

**TABL. 31 (157). STUDIA PODYPLOMOWE WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA W ROKU
AKADEMICKIM 2015/16**
POSTGRADUATE STUDIES BY NARROW FIELDS OF EDUCATION IN THE 2015/16
ACADEMIC YEAR

PODGRUPA KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	Sluchacze Students	Wydane świadectwa ^b Certificates issued ^b	NARROW FIELD OF EDUCATION ^a
OGÓŁEM	7888	5676	TOTAL
Pedagogiczna	2768	1493	Education
Programów i kwalifikacji związanych ze sztuką i przedmiotami humanistycznymi nieokreślonymi dalej	4	8	Programmes and qualifications related to arts and humanities not further defined
Artystyczna	140	77	Arts
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	52	29	Humanities (except languages)
Językowa	322	234	Languages
Spoleczna	680	490	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	29	26	Journalism and information
Biznesu, administracji i prawa nieokreślonych dalej	27	36	Business, administration and law not further defined
Biznesu i administracji	2085	1849	Business and administration
Prawna	218	196	Law
Interdyscyplinarnych programów i kwalifikacji związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, administracją i prawem	33	-	Inter-disciplinary programmes and qualifications related to conducting economic activity, administration and law
Biologiczna	18	2	Biological and related sciences
Nauk o środowisku	55	25	Environment
Fizyczna	78	40	Physical sciences
Matematyczna i statystyczna	25	-	Mathematics and statistics
Technologii teleinformatycznych	327	162	Information and Communication Technologies (ICTs)
Interdyscyplinarnych programów i kwalifikacji obejmujących technologie informacyjno- -komunikacyjne	17	-	Inter-disciplinary programmes and qualifications comprising information and communication technologies
Inżynierjno-techniczna	131	221	Engineering and engineering trades
Architektury i budownictwa	63	37	Architecture and construction
Medyczna	388	337	Health
Opieki społecznej	48	-	Welfare
Usług dla ludności	37	31	Personal services
Higieny i bezpieczeństwa pracy ...	189	143	Hygiene and occupational health services
Ochrony i bezpieczeństwa	86	176	Security services
Usług transportowych	68	64	Transport services

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Z poprzedniego roku akademickiego.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b From the previous academic year.

Szkoły dla dorosłych
Schools for adults

TABL. 32 (158). SZKOŁY DLA DOROSŁYCH
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates		
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
Szkoły podstawowe	2005/06	1	1	10	-	12	-
<i>Primary schools</i>	2010/11	1	1	12	-	13	-
	2014/15	1	1	9	-	4	-
	2015/16	-	-	-	-	•	•
Gimnazja	2005/06	4	14	427	93	123	33
<i>Lower secondary schools</i>	2010/11	6	28	697	197	127	42
	2014/15	9	•	369	113	134	49
	2015/16	8	24	339	101	•	•
Zasadnicze szkoły zawodowe	2005/06	7	31	685	114	147	44
<i>Basic vocational schools</i>	2010/11	8	32	793	264	175	47
	2014/15	-	-	-	-	x	x
	2015/16	x	x	x	x	•	•
Licea ogólnokształcące ^a	2005/06	158	605	14437	6530	4301	2221
<i>General secondary schools ^a</i>	2010/11	197	680	16758	8059	4077	2194
	2014/15	106	534	13189	6307	3772	2035
	2015/16	99	444	11625	5351	•	•
Licea profilowane	2005/06	4	9	282	144	-	-
<i>Specialized secondary schools</i>	2010/11	2	4	50	27	9	5
Technika ^b	2005/06	73	224	5405	2167	1888	813
<i>Technical secondary schools ^b</i>	2010/11	35	140	1967	686	302	116
	2014/15	12	17	229	44	165	31
	2015/16	x	x	x	x	•	•

ab Łącznie z: a – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (do roku szkolnego 2013/14), b – technikami uzupełniającymi (do roku szkolnego 2014/15).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

ab Including: a – supplementary general secondary schools (until the 2013/14 school year), b – supplementary technical secondary schools (until the 2014/15 school year).

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

Wychowanie przedszkolne
Pre-primary education

TABL. 33 (159). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
Placówki	918	1124	1371	1376	Establishments
miasta	436	554	742	740	urban areas
wieś	482	570	629	636	rural areas
Przedszkola	403	494	652	692	Nursery schools
w tym specjalne	11	12	19	20	of which special
miasta	282	334	443	470	urban areas
wieś	121	160	209	222	rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	515	517	520	499	Pre-primary sections in primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	12	6	6	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	101	193	179	Pre-primary points
Miejsca:					Places:
Przedszkola	35513	45180	56922	58717	Nursery schools
w tym specjalne	398	278	403	412	of which special
miasta	29064	35336	42676	43924	urban areas
wieś	6449	9844	14246	14793	rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	201	144	170	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	2492	4562	4373	Pre-primary points
Dzieci	49163	63416	76151	70408	Children
miasta	35385	44348	51296	47105	urban areas
wieś	13778	19068	24855	23303	rural areas
w tym w wieku: 6 lat	23256	18516	12501	4762	of which aged: 6
5 lat	10114	17691	26801	26349	5
Przedszkola	35019	44784	51820	50657	Nursery schools
w tym specjalne	183	222	331	352	of which special
miasta	28935	35514	39241	38472	urban areas
wieś	6084	9270	12579	12185	rural areas
w tym w wieku: 6 lat	10529	8142	5009	1729	of which aged: 6
5 lat	9294	12201	14738	14817	5
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	14144	16309	20747	16448	Pre-primary sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat	12727	10374	7414	2956	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	180	109	127	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	2143	3475	3176	Pre-primary points
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3-6 lat	516	637	769	632	3-6
3-5	354	584	751	803	3-5
6	989	809	871	166	6
5 lat	434	752	935	974	5
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3-6 lat	367	448	521	452	3-6
3-5	339	477	551	595	3-5
6 lat	448	356	349	60	6
1 przedszkole	87	91	79	73	Nursery school
100 miejsc	99	99	91	86	100 places

U w a g a. W roku szkolnym 2014/15 do obliczenia relacji w grupie dzieci w wieku 3-6 lat oraz w wieku 6 lat przyjęto za podstawę (mianownik) połowę liczby ludności w wieku 6 lat według stanu na dzień 31 XII 2014 r.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Note. In the 2014/15 school year, for calculating the ratio, children in the 3-6 age group and children at the age of 6, the half of the population for the age of 6 as od 31 XII 2014, was used as the base (denominator).

Source: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ XI OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Dane o ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. – Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę prezentowanych w dziale danych o ochronie zdrowia stanowią:

1) ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1638), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej. Ustawa określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),

b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale – ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe oraz ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, sanatoria i od 2014 r. oddziały opieki paliatywnej).

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) – lekarzy, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarek lub położnych;

2) ustawa z dnia 15 VII 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnictwa (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1251);

3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 464);

4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 581), która reguluje warunki udzielania i zakres świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia;

5) ustawa z dnia 28 VII 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 879);

CHAPTER XI HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration and until 2011 – the Internal Security Agency; excluding health care in prisons.

2. The basis of data presented in this chapter of the health care are provided by:

1) the Law on Health Care Activities, dated 15 IV 2011 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1638), replacing the Law on Care Health Facilities. The law specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units.

Data presented in the chapter concern the units performing health care activities in the following areas:

a) out-patient health care (out-patients departments including: health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),

b) in-patient health care (hospitals – general, psychiatric and health resorts as well as detoxification centres, addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, sanatoria and since 2014 palliative care wards).

Under that said law, health care activity can be carried out also by professional practices (individual or group) – doctors, dentists and nurses or midwives;

2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 15 VII 2011 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1251);

3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text Journal of Laws 2015 item 464);

4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (uniform text Journal of Laws 2015 item 581), governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund;

5) the Law on Health Resort Treatment, Health Resorts, the Areas of Health Resort Protection and Health Resort Gminas, dated 28 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2016 item 879);

- 6) ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 757, z późniejszymi zmianami), która określa zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne; dane za 2005 r. podano zgodnie z ustawą z dnia 25 VII 2001 r. (Dz. U. Nr 113, poz. 1207);
- 7) ustawa z dnia 6 IX 2001 r. prawo farmaceutyczne (tekst jednolity Dz. U. 2008 Nr 45, poz. 271, z późniejszymi zmianami).

3. Informacje o pracownikach medycznych dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych – od 2006 r., aptekach oraz od 2005 r. – domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarza, a przez położną – również położnego.

4. Dane o specjalistach dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz od 2005 r. posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 I 2013 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyistów (Dz. U. 2013 poz. 26).

5. Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich.

Do porad chirurgicznych zaliczono porady udzielone w poradniach urazowo-ortopedycznych.

6. Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

7. Dane o stacjonarnej opiece zdrowotnej nie obejmują opieki dziennej (dotyczy: szpitali, łóżek i leczonych).

Dane o **łóżkach** w placówkach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

8. Dane o łóżkach w szpitalach ogólnych do 2007 r. nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

- 6) the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006 (uniform text Journal of Laws 2013 item 757, with later amendments), specifying the organizational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services; data for 2005 are given in accordance with law dated 25 VII 2001 (Journal of Laws No. 113, item 1207);

- 7) the Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 45, item 271, with later amendments).

3. Information on medical personnel concerns persons employed in: units performing health care activities, professional practices – since 2006, pharmacies, and since 2005 – social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, unit of state or local government administration and the National Health Fund.

Data includes full-time employed persons, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including persons undergoing internships.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife – also as a male midwife.

4. Data on doctor specialists and dental specialists concern doctors with grade II specialization and since 2005 with specialists title in proper medicine domains in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 2 I 2013 on Doctors and Dentist Specializations (Journal of Laws 2013 item 26).

5. Consultations provided by doctors and dentists in the scope of out-patient health care are presented together with preventive examinations, also together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals and with the opinions of military medical commissions.

Surgical consultations included consultations provided in orthopaedic trauma clinics.

6. Data on hospitals comprise health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

7. Data on in-patient health care do not include day-care (concerns: hospitals, beds and in-patients).

Data regarding **beds** in in-patient health care units concern permanent beds in patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.

8. Data regarding beds in general hospitals do not include places (beds and incubators) for newborns until 2007.

W szpitalach ogólnych (tabl. 5(164)) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 V 2012 r. (Dz. U. 2012 poz. 594). Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, szcękową, neurochirurgię, kardiochirurgię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** – oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** – oddziały pulmonologiczne.

9. Dane o szpitalach psychiatrycznych nie obejmują oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych.

10. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im produkty lecznicze i wyroby medyczne.

11. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria, działające na obszarze uzdrowiska, wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim właściwości naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

12. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, izby przyjęć, lotnicze pogotowie ratunkowe).

Szpitalne oddziały ratunkowe od 8 XI 2011 r. funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 3 XI 2011 r. (Dz. U. Nr 237, poz. 1420); wcześniej, będąc komórkami organizacyjnymi szpitali, działały na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej.

13. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony i są głównie usytuowane na terenach wiejskich.

14. Dane w tabl. 9(168) i 10(169) opracowano na podstawie wyników badań reprezentacyjnych, zgodnych z zaleceniami Eurostatu, „Europejskie Ankiety Badanie Zdrowia”, którymi objęto w 2014 r. 28,8 tys. osób zamieszkałych w 12,2 tys. gospodarstw domowych, w 2009 r. – 41,8 tys. osób w 16,3 tys. gospodarstw domowych. Za 2004 r. są to wyniki badań „Stan zdrowia ludności Polski”, którymi objęto 43,0 tys. osób.

Wyniki badań zostały uogólnione na ludność zamieszkałą w gospodarstwach domowych według stanu w dniu 31 XII.

15. Dane o zachorowaniach podaje się według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja), obowiązującej od 1997 r.

*In general hospitals (table 5(164)) types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 17 V 2012 (Journal of Laws 2012 item 594). **Surgical wards** include: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, maxillo-facial surgery, neurosurgery, cardiosurgery, urology as well as other surgical wards; **in communicable diseases wards** – observation communicable disease wards; **in tubercular and pulmonary wards** – pulmonology wards.*

*9. Data regarding **psychiatric hospitals** do not include psychiatric wards in general hospitals.*

***10. Chronic medical care homes and nursing homes** provide 24-hour health services in scope of nursing and rehabilitation of persons who do not require hospitalization, as well as provide them with medicinal products and medical devices.*

***11. Health resort treatment** includes hospitals and sanatoria, operating in the areas of health resort protection, using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate in the areas where the facility is located.*

***12. Data concerning emergency medical services and first-aid** includes units covered by the State Emergency Medical Services system (emergency rescue teams, hospital emergency wards, admission rooms, medical air rescue).*

Hospital emergency wards since 8 XI 2011 have operated on the basis of decree of the Ministry of Health, dated 3 XI 2011 (Journal of Laws No. 237, item 1420); earlier operated on the basis of the regulation on health care facilities.

***13. Generally available pharmacies** do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.*

***Pharmaceutical outlets** are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined and are located in rural areas.*

***14. Data in tables 9(168) and 10(169)** was prepared on the basis of sample surveys according to Eurostat guidelines “The European Health Interview Survey”, which in 2014 included 28.8 thous. persons living in 12.2 thous. households and in 2009 – 41.8 thous. persons in 16.3 thous. households. The results for 2004 come from “The health status of population in Poland” survey, which covered 43.0 thous. persons.*

The results surveys were generalized to the population living in households as of 31 XII.

***15. Data regarding disease incidence** are presented according to the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision), valid since 1997.*

16. Dane o opiece nad dziećmi do lat 3 prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1217), na podstawie której opieka może być organizowana w formie **żłobka** oraz od 2011 r. – **klubu dziecięcego**, sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianię.

17. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 575).

Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówkę wsparcia dziennego lub w formie poradnictwa specjalistycznego.

18. Placówka wsparcia dziennego wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

- 1) **opiekuńczej**, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych; zapewnia dziecku: opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- 2) **specjalistycznej** – organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprophylaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- 3) **pracy podwórkowej** (od 2012 r.) – realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych,
- 4) **w połączonych formach** (od 2012 r.), tj. łączących zadania placówek opiekuńczych, specjalistycznych i pracy podwórkowej.

19. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i religijnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) **rodziny zastępczej**:
  - a) spokrewnione,
  - b) niezawodowe – umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa),

16. Data on childcare for children up to the age of 3 are presented according to the Law dated 4 II 2011 (uniform text Journal of Laws 2015 item 1217). Childcare can be organized in the form of **nurseries** as well as since 2011 – **children's clubs**, provided by day carer or nanny.

17. Data concerning family support and foster care are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (uniform text Journal of Laws 2016 item 575).

Family support shall be provided in the form of family assistant's services who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job, as a supporting family, day-support centre or a specialists guidance.

18. Day-support centre supports the family in its care and education functions. It may be operated in the form of:

- 1) **general care centre**, including interest circles, day-rooms, clubs, educational centres; provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,
- 2) **specialized centre** – organises sociotherapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implement an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy,
- 3) **street work** (since 2012) – carries out motivating and sociotherapeutic activities, conducted by a streetworker,
- 4) **in a combination of the forms** (since 2012), i.e. combining tasks of the general care, specialized and street work centres.

19. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible – efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life, satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture, recreation and religion.

The forms of family foster care are the following:

- 1) **foster families**:
  - a) related,
  - b) not-professional – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings),

- c) zawodowe – umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa) – wśród których funkcjonują również:
- zawodowe specjalistyczne – umieszcza się w nich w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 382, z późniejszymi zmianami), małoletnie matki z dziećmi,
  - zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego – przyjmują dzieci na podstawie orzeczenia sądu w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 VII 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1390);
- 2) **rodzinne domy dziecka** – w tym samym czasie może w nich przebywać nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa).

20. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) **placówki opiekuńczo-wychowawczej**, która jest prowadzona jako placówka typu:
- a) **interwencyjnego** – zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,
  - b) **rodzinnego** – wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu, współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,
  - c) **socjalizacyjnego** – zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,

- c) *professional* – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings) – among which there are also:

- *professional specialized* – shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text Journal of Laws 2014 item 382, with later amendments), underage mothers with children,
- *professional that performs the function of a family emergency house* – shall receive a child on the basis of a court ruling, case when a child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents child or another person in the case referred to in Art. 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2015 item 1390);

- 2) **foster homes** – placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).

20. Institutional foster care shall be exercised in the form of:

- 1) **care and education centre** shall be run as:
- a) **an intervention** – provides immediate care for a child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,
  - b) **a family** – educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperates with a family foster care coordinator and a family assistant,
  - c) **a socialization** – provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs; implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant; enables contacts with parents and other close persons, takes actions aimed at the child's return to a family; provides a child with access to education adjusted to his/her age and development skills; provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,

d) **specjalistyczno-terapeutycznego** (od 2012 r.) – sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne;

2) **regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej** (od 2012 r.) – umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;

3) **interwencyjnego ośrodka preadopcynego** (od 2012 r.) – umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku w tym samym czasie można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

21. Dane o **domach i zakładach pomocy społecznej** dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, inne osoby prawne oraz osoby fizyczne.

Rodzaje domów i zakładów prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 930).

22. Dane o **świadczeniach pomocy społecznej** prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

Zasiłek stały przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

d) **a specialist therapy** (since 2012) – provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability; a child requiring the application of special education methods and specialist therapy; a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation. The centre provides educational, sociotherapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children;

2) **regional care and therapy centre** (since 2012) – a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time;

3) **pre-adoptive intervention centre** (since 2012) – a centre where shall be placed children up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster care. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.

21. Data concerning **social welfare homes and facilities** are related to the institutions for which the founding bodies are: local government units, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, other legal persons as well as natural persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2016 item 930).

22. Data on **social assistance benefits** are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004.

A person entirely incapable of working due to age or disability is entitled to **permanent benefit**.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. It may be given to a person or a family which incurred losses as a result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (160). PRACOWNICY MEDYCZNI^a

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	SPECIFICATION
Lekarze	4915	5142	<i>Doctors</i>
w tym kobiety	2879	2926	<i>of which women</i>
Lekarze dentyści	718	775	<i>Dentists</i>
w tym kobiety	563	606	<i>of which women</i>
Farmaceuci	1715	1869	<i>Pharmacists</i>
w tym kobiety	1449	1598	<i>of which women</i>
Pielęgniarki	9928	10120 ^b	<i>Nurses</i>
Położne	1117	1179 ^c	<i>Midwives</i>
Fizjoterapeuci	1168	1256 ^d	<i>Physiotherapists and rehabilitants</i>
Diagności laboratoryjni ^e	655	714	<i>Laboratory diagnosticians^e</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 231. ^{b-d} W tym magistrzy: ^b – pielęgniarstwa – 1310, ^c – położnictwa – 210, ^d – fizjoterapii i rehabilitacji – 592. ^e Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, fizycy, mikrobiolodzy.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji; w przypadku farmaceutów – tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

^a See general notes, item 3 on page 231. ^{b-d} Of which masters: ^b – of nursing – 1310, ^c – of midwifery – 210, ^d – of physiotherapy and rehabilitation – 592. ^e Medical analysts and other employees by tertiary education, e.g. chemists, physicists, microbiologists.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and Administration; in regard to pharmacists – only in the scope of the pharmacists employed in hospital's pharmacies.

TABL. 2 (161). LEKARZE SPECJALIŚCI^a

Stan w dniu 31 XII

DOCTORS SPECIALISTS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	SPECIFICATION
LEKARZE OGÓLEM	3112	3229	DOCTORS OF TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:			<i>of which specialists in the field of:</i>
Anestezjologii i intensywnej terapii	219	211	<i>Anesthesiology and intensive therapy</i>
Chirurgii ^b	438	431	<i>Surgery^b</i>
Chorób płuc	76	66	<i>Respiratory diseases</i>
Chorób wewnętrznych	385	444	<i>Internal diseases</i>
Dermatologii ^c i wenerologii	50	52	<i>Dermatology^c and venereology</i>
Kardiologii ^c	130	124	<i>Cardiology^c</i>
Medycyny rodzinnej	299	333	<i>General practitioners</i>
Neurologii ^{cd}	128	130	<i>Neurology^{cd}</i>
Okulistyki	112	120	<i>Ophthalmology</i>
Onkologii ^e	25	19	<i>Oncology^e</i>
Otolaryngologii ^{cf}	59	68	<i>Otolaryngology^{cf}</i>
Pediatрії	210	239	<i>Paediatrics</i>
Położnictwa i ginekologii	171	173	<i>Obstetrics and gynaecology</i>
Psychiatrii ^c	133	149	<i>Psychiatry^c</i>
Radiologii i diagnostyki obrazowej ^g	143	157	<i>Radiology and diagnostic imaging^g</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 i 4 na str. 231. ^b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiologii, chirurgii naczyniowej i urologii. ^c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. ^{d-g} Także: ^d – neuropatologii, ^e – patologii onkologicznej, onkologii i hematologii dziecięcej, ^f – otorynolaryngologii, ^g – radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

^a See general notes, item 3 and 4 on page 231. ^b General surgery, paediatric, thoracic surgery, trauma and orthopaedic surgery, neurosurgery and neurotraumatological surgery, oncological, plastic, maxillo-facial surgery, cardiosurgery, vascular surgery and urology. ^c Including children's specialists. ^{d-g} Also: ^d – neuropathology, ^e – oncological pathology, children's oncology and haematology, ^f – otorynolaryngology, ^g – oncological radiotherapy and children's radiology.

TABL. 2 (161). LEKARZE SPECJALIŚCI ^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

DOCTORS SPECIALISTS ^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	SPECIFICATION
LEKARZE SPECJALIŚCI (w % ogółu lekarzy)	63,3	62,8	DOCTORS SPECIALISTS (in % of total doctors)
LEKARZE DENTYŚCI OGÓLEM	196	195	DENTISTS OF TOTAL
w tym lekarze dentyści ze specjalizacją:			<i>of which dentists with specialization:</i>
Chirurgii stomatologicznej	27	28	<i>Dental surgery</i>
Chirurgii szczękowo-twarzowej	7	4	<i>Maxillo-facial surgery</i>
Ortodoncji	30	29	<i>Orthodontics</i>
Periodontologii (paradontologii)	19	19	<i>Periodontology (paradontics)</i>
Protetyki stomatologicznej	48	50	<i>Dental prosthetics</i>
Stomatologii dziecięcej	14	18	<i>Children's dentistry</i>
Stomatologii zachowawczej	47	42	<i>Restorative dentistry</i>
LEKARZE DENTYŚCI ZE SPECJALIZACJĄ (w % ogółu lekarzy dentyistów)	27,3	25,2	DENTAL SPECIALISTS (in % of total dentist)

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 i 4 na str. 231.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a See general notes, item 3 and 4 on page 231.

S o u r c e: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior and Administration.

TABL. 3 (162). AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA ^aOUT-PATIENT HEALTH CARE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	939	949	<i>Out-patients departments (as of 31 XII)</i>
miasta	735	740	<i>urban areas</i>
wieś	204	209	<i>rural areas</i>
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	257	260	<i>Doctors practices ^b (as of 31 XII)</i>
miasta	196	198	<i>urban areas</i>
wieś	61	62	<i>rural areas</i>
Porady udzielone ^c w tys.	17944,3	18467,9	<i>Consultations provided ^c in thous.</i>
miasta	15534,1	15959,8	<i>urban areas</i>
wieś	2410,2	2508,1	<i>rural areas</i>
lekarskie	16173,3	16636,3	<i>doctors</i>
w tym specjalistyczne	6606,7	6731,4	<i>of which specialized</i>
stomatologiczne	1771,0	1831,7	<i>stomatological</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 230. b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami.

c Patrz uwagi ogólne ust. 5 na str. 231; łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a See general notes, item 2 on page 230. b Data concern practices that have signed contract with the National Health Fund or with out-patient departments. c See general notes, item 5 on page 231; including consultations paid by patients (non-public funds).

S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and Administration as well as the Central Statistical Office.

TABL. 4 (163). STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA ^a
IN-PATIENT HEALTH CARE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	SPECIFICATION
ZAKŁADY – stan w dniu 31 XII			
<i>FACILITIES – as of 31 XII</i>			
Szpital ogólny	55	54	General hospitals
Szpital psychiatryczny	3	3	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	2	2	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	7	7	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	1	1	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^b	26	27	Chronic medical care homes ^b
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	4	4	Nursing homes
Hospicja	10	11	Hospices
Lecznictwo uzdrowiskowe – sanatoria	6	6	Health resort treatment – sanatoria
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH – stan w dniu 31 XII			
<i>BEDS IN FACILITIES – as of 31 XII</i>			
Szpital ogólny	9333	9506	General hospitals
Szpital psychiatryczny	1119	1113	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	37	87	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	375	381	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	70	70	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^b	1220	1214	Chronic medical care homes ^b
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	204	204	Nursing homes
Hospicja	172	194	Hospices
Lecznictwo uzdrowiskowe – sanatoria	2283	2269	Health resort treatment – sanatoria
LECZENI			
<i>IN-PATIENTS</i>			
Szpital ogólny ^c	412145	409382	General hospitals ^c
Szpital psychiatryczny	10521	10585	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	240	295	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	1231	1202	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	75	83	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^b	3074	3047	Chronic medical care homes ^b
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	344	317	Nursing homes
Hospicja	2416	2522	Hospices
Lecznictwo uzdrowiskowe – kuracjusze w sanatoriach	24886	25978 ^d	Health resort treatment patients in sanatoria

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 230. b Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. c Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. d Ponadto 699 kuracjuszy leczonych było w systemie ambulatoryjnym.

Źródło: w zakresie szpitali ogólnych oraz zakładów opieki długoterminowej – dane Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, w zakresie hospicjów – dane Ministra Zdrowia, w zakresie zakładów psychiatrycznych – dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a See general notes, item 2 on page 230. b Including psychiatric types facilities. c Excluding inter-ward patient transfer. d Moreover 699 health resort patients were treated as out-patient.

Source: in regard to general hospitals as well as long-term facilities – data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior and Administration, in regard to hospices – data of the Ministry of Health, in regard to psychiatric facilities – data of the Institute of Psychiatry and Neurology as well as Ministry of Interior and Administration.

TABL. 5 (164). SZPITALA OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	SPECIFICATION
Szpitala ogólne (stan w dniu 31 XII)	55	54	<i>Hospitals (as of 31 XII)</i>
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	9333	9506	<i>Beds (as of 31 XII)</i>
na 10 tys. ludności	40,5	41,2	<i>per 10 thous. population</i>
w tym na oddziałach:			<i>of which in specified wards:</i>
Chorób wewnętrznych	1607	1596	<i>Internal diseases</i>
w tym kardiologicznych ^a	520	520	<i>of which cardiological ^a</i>
Chirurgicznych	1941	1891	<i>Surgical</i>
Pediatrycznych	610	574	<i>Paediatric</i>
Ginekologiczno-polożniczych	879	855	<i>Gynaecological-obstetric</i>
Onkologicznych	399	397	<i>Oncological</i>
Intensywnej terapii	178	182	<i>Intensive therapy</i>
Zakaźnych	195	195	<i>Communicable</i>
Gruźlicy i chorób płuc	309	283	<i>Tubercular and pulmonary</i>
Dermatologicznych	68	69	<i>Dermatological</i>
Neurologicznych	397	413	<i>Neurological</i>
Psychiatrycznych	205	205	<i>Psychiatric</i>
Leczeni ^b w tys.	412,1	409,4	<i>In-patients ^b in thous.</i>
w tym na oddziałach ^c :			<i>of which in specified wards ^c:</i>
chorób wewnętrznych	80,9	83,0	<i>internal diseases</i>
w tym kardiologicznych ^a	30,1	31,9	<i>of which cardiological ^a</i>
chirurgicznych	109,9	114,3	<i>surgical</i>
pediatrycznych	29,4	28,9	<i>paediatric</i>
ginekologiczno-polożniczych	59,4	59,6	<i>gynaecological-obstetric</i>
onkologicznych	12,6	15,7	<i>oncological</i>
intensywnej terapii	3,9	3,9	<i>intensive therapy</i>
zakaźnych	7,2	6,8	<i>communicable</i>
gruźlicy i chorób płuc.....	9,9	9,5	<i>tubercular and pulmonary</i>
dermatologicznych	2,9	3,0	<i>dermathological</i>
neurologicznych	14,1	14,6	<i>neurological</i>
psychiatrycznych	2,1	2,0	<i>psychiatric</i>
Wypisani w tys.	399,7	396,7	<i>Discharges in thous.</i>
Zmarli w tys.	8,4	8,6	<i>Deaths in thous.</i>
Leczeni ^b na: 10 tys. ludności	1793	1776	<i>In-patients ^b per: 10 thous. population</i>
1 łóżko ^d	45 ^e	44	<i>bed ^d</i>
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,0	5,1	<i>Average patient stay in days</i>
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach ...	236	237	<i>Average bed use in days</i>

a Łącznie z oddziałami intensywnej opieki kardiologicznej. b Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. c Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych. d Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych. e Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a Including intensive cardiological care wards. b Excluding inter-ward patient transfer. c Including inter-ward patient transfer. d Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards. e Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.

S o u r c e: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior and Administration.

TABL. 6 (165). RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA ^a

Stan w dniu 31 XII

*EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID ^a**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego	47	82	83	86	<i>Ambulance emergency rescue teams</i>
podstawowe	x	50	51	53	<i>basic</i>
specjalistyczne	x	32	32	33	<i>specialization</i>
Szpitalne oddziały ratunkowe	11	12	12	12	<i>Hospital emergency wards</i>
Izby przyjęć ^b	14	15	12	12	<i>Admission rooms ^b</i>
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	1	1	1	1	<i>Medical air rescue ^c</i>
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d :					<i>Calls to the occurrence places ^d:</i>
w tysiącach	141,2	136,6	158,7	167,5	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	64,3	60,1	69,1	72,7	<i>per 1000 population</i>
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^d :					<i>Person who received health care benefits in the place of occurrence ^d:</i>
w tysiącach	142,1	137,5	162,5	169,2	<i>in thousands</i>
w tym:					<i>of which:</i>
dzieci i młodzież w wieku do 18 lat	12,4	9,8	11,4	12,4	<i>children and youth up to 18 years</i>
w wieku 65 lat i więcej	x	49,8	62,4	67,5	<i>of age</i>
na 1000 ludności	64,7	60,5	70,7	73,4	<i>aged 65 and more</i>
					<i>per 1000 population</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 232. b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratownicze. d W ciągu roku.

a See general notes, item 12 on page 232. b Organizational cells of hospitals applied to cooperate with emergency medical system. c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. d During the year.

TABL. 7 (166). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE ^a

Stan w dniu 31 XII

*GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS ^a**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Apteki	579	618	684	728	<i>Pharmacies</i>
w tym prywatne	579	616	682	726	<i>of which private</i>
w tym na wsi	91	85	110	118	<i>of which in rural areas</i>
Punkty apteczne	13	29	48	48	<i>Pharmaceutical outlets</i>
w tym na wsi	13	29	48	48	<i>of which in rural areas</i>
Liczba ludności na:					<i>Population per:</i>
1 aptekę i punkt apteczny	3715	3517	3145	2974	<i>pharmacy and pharmaceutical outlet</i>
w tym na wsi	6913	6810	5119	4946	<i>of which in rural areas</i>
1 aptekę	3798	3682	3366	3170	<i>pharmacy</i>
w tym na wsi	7900	9133	7353	6958	<i>of which in rural areas</i>
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	1240	1479	1571	1708	<i>Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 232.

a See general notes, item 13 on page 232.

TABL. 8 (167). KRWIODAWSTWO ^a
BLOOD DONATION ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	2	2	2	2	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	11	10	10	10	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy w tys.	34,2	42,0	37,0	40,7	Blood donors in thous.
w tym honorowi	34,2	42,0	37,0	40,7	of which honorary blood donors
Liczba donacji ^b krwi pełnej w tys.	63,7	81,9	76,0	83,1	Number of collected donations ^b of whole blood in thous.
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c w tys. ...	64,2 ^d	84,9	77,3	84,4	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^c in thous.

^a Bez danych resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji. ^b Donacja to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. ^c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom. ^d Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP).

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

^a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior and Administration. ^b Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. ^c One unit of fresh frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units. ^d Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP).

Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 9 (168). OCENA STANU ZDROWIA
PERCEIVED HEALTH STATUS

STAN ZDROWIA HEALTH STATUS		Ogółem Total			W wieku At the age of				
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	0-14 lat	15-29	30-49	50-69	70 lat i więcej and more
		w % ogółu ludności danej płci i grupy wieku in % of total population of given sex and age group							
Bardzo dobry i dobry ..... Very good and good	2004	63,6	67,5	60,4	91,3	87,5	65,8	30,6	14,3
	2009	69,8	71,8	68,2	93,4	90,2	77,4	44,8	22,2
	2014	69,1	71,9	66,6	93,9	87,9	77,8	46,3	20,1
Taki sobie, ani dobry ani zły Fair	2004	26,4	23,6	28,5	7,9	11,6	28,4	45,5	52,4
	2009	21,1	19,6	22,4	5,6	7,3	18,4	40,1	40,6
	2014	21,7	18,8	24,0	5,7	10,0	17,3	39,0	40,1
Zły i bardzo zły ..... Bad and very bad	2004	10,1	8,9	11,0	0,8	0,9	5,8	24,0	33,4
	2009	9,0	8,6	9,5	1,1	2,5	4,2	15,1	37,2
	2014	9,3	9,3	9,4	0,3	2,2	4,9	14,7	39,8

TABL. 10 (169). LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WAGI CIAŁA ^a
POPULATION AT THE AGE OF 15 AND MORE BY BODY WEIGHT ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total			W wieku At the age of			
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	15-29 lat	30-49	50-69	70 lat i więcej and more
		w % ogółu ludności danej płci i grupy wieku ^a in % of total population of given sex and age group ^a						
Niedowaga ..... <i>Underweight</i>	2004	5,1	2,2	7,7	12,3	2,4	1,4	1,7
	2009	2,7	1,2	4,0	6,3	2,2	0,5	2,3
	2014	1,8	0,8	2,5	3,1	1,7	0,8	2,5
W normie ..... <i>Normal</i>	2004	48,9	44,9	52,6	68,2	50,8	30,2	31,3
	2009	47,0	37,4	54,7	67,5	46,9	35,9	31,3
	2014	45,2	40,7	48,8	70,6	46,8	31,8	30,7
Nadwaga ..... <i>Overweight</i>	2004	34,6	41,8	27,8	16,1	37,0	47,4	49,8
	2009	37,0	46,6	29,2	21,5	38,8	42,0	52,5
	2014	34,1	39,3	29,9	17,8	36,6	38,6	43,8
Otyłość ..... <i>Obesity</i>	2004	11,5	11,1	11,9	3,4	9,8	21,0	17,2
	2009	13,3	14,7	12,1	4,7	12,0	21,7	13,9
	2014	19,0	19,2	18,8	8,5	14,9	28,8	23,1

^a Wagę ciała opracowano na podstawie wskaźnika masy ciała (BMI) obliczonego przez podzielenie wagi ciała (w kilogramach) przez wzrost (w metrach do kwadratu) i podano według grup: otyłość – 30,0 i więcej, nadwaga – od 25,0 do 29,99, w normie – od 18,5 do 24,99, niedowaga – poniżej 18,5.

^a *Body weight was presented on the basis of body mass index (BMI), calculated by dividing the body weight in kilograms by square of the height in metres and was presented by the following groups of BMI values: obesity – 30.0 and more, overweight – 25.0-29.99, normal – 18.5-24.99, underweight – less than 18.5.*

TABL. 11 (170). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY DISEASES	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population			
Gruźlica ..... <i>Tuberculosis</i>	568	449	330	361	25,9	19,8	14,4	15,7
Tężec ..... <i>Tetanus</i>	1	-	2	1	0,0	-	0,1	0,0
Krztusiec ..... <i>Whooping cough</i>	99	51	84	272	4,5	2,2	3,7	11,8
Odra ..... <i>Measles</i>	1	1	-	1	0,0	0,0	-	0,0
Wirusowe zapalenie wątroby ..... <i>Viral hepatitis</i>	439	116	445	641	20,0	5,1	19,4	27,8
typ A ..... <i>type A</i>	3	2	6	1	0,1	0,1	0,3	0,0
typ B ..... <i>type B</i>	131	63	265	443	6,0	2,8	11,5	19,2
typ C ..... <i>type C</i>	305	51	174	197	13,9	2,2	7,6	8,5
Różyczka ..... <i>Rubella</i>	324	184	141	97	14,7	8,1	6,1	4,2
AIDS ^a	10	19	8	11	0,5	0,8	0,3	0,5
AIDS ^a								

^a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby.

^a *Preliminary data because of specific features of the disease.*

TABL. 11 (170). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA (dok.)
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS (cont.)

CHOROBY DISEASES	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population			
Salmonellozy	1190	712	496	565	54,2	31,4	21,6	24,5
<i>Other salmonella infections</i>								
Czerwonka bakteryjna	7	1	-	1	0,3	0,0	-	0,0
<i>Shigellosis</i>								
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe ...	679	140	39	49	30,9	6,2	1,7	2,1
<i>Other bacterial foodborne intoxications</i>								
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^a	1429	2228	4169	3954	311,7	265,6	861,8	817,5
<i>Acute diarrhoea in children under 2 years</i> ^a								
Szkarlatyna (płonica)	715	935	2142	2395	32,5	41,2	93,2	103,9
<i>Scarlet fever</i>								
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	79	63	65	50	3,6	2,8	2,8	2,2
<i>Bacterial meningitis and/or encephalitis</i>								
Wirusowe zapalenie opon mózgowych <i>Viral meningitis</i>	65	85	211	84	3,0	3,7	9,2	3,6
Wirusowe zapalenie mózgu	25	8	11	11	1,1	0,4	0,5	0,5
<i>Viral encephalitis</i>								
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne) <i>Mumps</i>	1171	123	215	155	53,3	5,4	9,4	6,7
Włośnica	-	14	-	-	-	0,6	-	-
<i>Trichinellosis</i>								
Grypa ^b	44049	22972	710424	803725	2005,0	1011,7	30904,0	34873,0
<i>Influenza</i> ^b								
Choroby weneryczne	48	37	145	142	2,2	1,6	6,3	6,2
<i>Veneral diseases</i>								
Szczepieni przeciw wściekliznie	479	545	454	459	21,8	24,0	19,7	19,9
<i>Rabies vaccinations</i>								

^a Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. ^b Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

^a Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. ^b Including influenza-like illness.

S o u r c e: data of the National Institute of Public Health – NIH (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute and the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

TABL. 12 (171). ŻŁOBKI ^a I KLUBY DZIECIĘCE

Stan w dniu 31 XII

NURSERIES ^a AND CHILDREN'S CLUBS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Żłobki	19	19	158	161	Nurseries
w tym publiczne	17	17	20	27	of which public
Oddziały żłobkowe przy przedszkolach	8	7	3	-	Nursery wards of nursery schools
Kluby dziecięce	x	x	40	53	Children's clubs
w tym publiczne	x	x	1	-	of which public
Miejsca	1398	1563	4688	5010	Places
w żłobkach	1398	1563	4023	4224	in nurseries
w klubach dziecięcych	x	x	665	786	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku) w żłobkach	2914	2949	6538	7336	Children staying (during the year) in nurseries
w klubach dziecięcych	2914	2949	5790	6330	in children's clubs
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	34	31	107	114	Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	20	20	54	60	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	97	107	85	88	per 100 places

a W 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi; miejsca i dzieci w żłobkach – łącznie z oddziałami żłobkowymi.

a In 2005 including weekly nurseries; places and children staying in nurseries – including nursery wards.

TABL. 13 (172). PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

DAY-SUPPORT CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII) centres (as of 31 XII)				wychowankowie w tys. residents in thous.				
O G Ó Ł E M	331	409	227	241	13,4	17,4	9,8	10,4	TOTAL
Opiekuńcze	292	370	195	183	10,7	15,0	8,2	8,1	General care
Specjalistyczne	39	39	32	35	2,7	2,4	1,6	1,5	Specialized
Pracy podwórkowej	x	x	-	6	x	x	-	0,4	Street work
W połączonych formach	x	x	-	17	x	x	-	0,4	In a combination of the forms

TABL. 14 (173). RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Stan w dniu 31 XII

FAMILY FOSTER CARE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze ^a	2398	2504	2507	2420	Foster families ^a
Spokrewnione	1887	1929	1923	1462	Related
dzieci ^b	2450	2463	1971	1886	children ^b
Niezawodowe	450	399	798	770	Not-professional
dzieci ^b	785	646	1141	1091	children ^b
Zawodowe ^c	61	176	186	188	Professional ^c
dzieci ^b	227	750	584	549	children ^b
Rodzinne domy dziecka	x	x	78	86	Foster homes
Dzieci ^d	x	x	506	554	Children ^d

a Od 2012 r. niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany przepisów prawnych. b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, od 2012 r. – w wieku do 25 lat. c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. d W wieku do 25 lat.

a Since 2012 some data are not fully comparable with data for previous years due to changes of the provisions of the law. b Until 2011 up to the age of 18, since 2012 up to the age of 25. c Until 2011 professional, not related to the child foster families. d Up to the age of 25.

TABL. 15 (174). INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA^a
INSTITUTIONAL FOSTER CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze volunteers			
	stan w dniu 31 XII				as of 31 XII							
Placówki opiekuńczo-wychowawcze <i>Care and education centres</i>	36	69	89	85	1063	1378	1325	1116 ^b	97	149	176	136
interwencyjne ..... <i>intervention</i>	2	1	2	2	63	14	40	25	1	16	9	1
rodzinne ..... <i>family</i>	13	31	19	16	86	237	142	117	-	18	23	25
socjalizacyjne ..... <i>socialization</i>	16	23	57	56	689	653	891	755	65	40	134	97
specjalistyczno-terapeutyczne <i>specialist therapy</i>	x	x	1	1	x	x	12	14	x	x	-	-
łączące zadania placówek ^c ..... <i>combining tasks of the centres^c</i>	5	14	10	10	225	474	240	205	31	75	10	13
Regionalne placówki opiekuńczo- -terapeutyczne ..... <i>Regional care and therapy centres</i>	x	x	1	1	x	x	45	44	x	x	12	-

a Patrz uwagi ogólne, ust. 20 na str. 234. b W tym 23 wychowanków w wieku 0-3 lata i 32 wychowanków w wieku 4-6 lat oraz 14 sierot i 135 niepełnosprawnych. c Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. – placówki wielofunkcyjne.

a See general notes, item 20 on page 234. b Of which 23 residents at age 0-3 and 32 residents at age 4-6 as well as 14 orphans and 135 disabled. c Combining tasks of the intervention, socialization and specialist therapy centres; until 2011 – multi-functional centres.

TABL. 16 (175). POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a
 Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	47	87	107	111	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca ^b :					Places ^b :
ogółem	4077	6185	7016	7256	total
na 10 tys. ludności	18,5	27,2	30,5	31,4	per 10 thous. population
Mieszkańcy ^b :					Residents ^b :
ogółem	3967	6113	6687	6814	total
w tym kobiety	1946	2360	2706	2786	of which women
w tym do 18 lat	80	177	160	138	of which up to the age of 18
w tym umieszczeni w ciągu roku	376	2163	2248	2149	of which placed during the year
na 10 tys. ludności	18,0	26,9	29,0	29,5	per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	224	832	614	619	Persons awaiting a place

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. b Łącznie z filiami.

a Including community self-help homes. b Including branches.

TABL. 17 (176). PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES ^a BY GROUPS OF RESIDENTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii) ^b	47	87	107	111	Homes and facilities (excluding branches) ^b
w których mogą przebywać:					in which may be:
Osoby w podeszłym wieku	12	27	35	40	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorzy	9	12	17	18	Chronically ill with somatic disorders
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie	12	14	13	13	Mentally retarded
Dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	6	9	9	9	Children and young mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorzy	7	12	13	13	Chronically mentally ill
Niepełnosprawni fizycznie	-	4	5	5	Physically handicapped
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	1	3	3	3	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomni	-	23	32	31	Homeless
Inne osoby	-	-	3	3	Other persons
Mieszkańcy w domach i zakładach dla ^c	3967	6113	6687	6814	Residents in homes and facilities for ^c
Osób w podeszłym wieku	725	1051	1251	1325	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorych	838	737	937	997	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1118	973	915	908	Mentally retarded
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	500	326	266	261	Children and young mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorych	764	1193	1407	1409	Chronically mentally ill
Niepełnosprawnych fizycznie	-	185	154	146	Physically handicapped
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	22	70	76	75	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	-	1578	1635	1680	Homeless
Innych osób	-	-	46	13	Other persons

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. ^c Łącznie z filiami.

^a Including community self-help homes. ^b In the division facilities may be shown several times, because one facility may be designed for few groups of residents. ^c Including branches.

TABL. 18 (177). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ ^a
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b <i>Beneficiaries ^b</i>	Udzielone świadczenia w tys. zł <i>Benefits granted in thous. zł</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2005 160022	180602,3	TOTAL
	2010 129337	238227,2	
	2014 115320	225682,1	
	2015 109617	230353,8	
Pomoc pieniężna	87819	156855,4	Monetary assistance
w tym:			<i>of which:</i>
Zasiłek stały	18838	81791,2	<i>Permanent benefit</i>
Zasiłek okresowy	20333	29112,8	<i>Temporary benefit</i>
Zasiłek celowy	48069	44034,1	<i>Appropriated benefit</i>
			<i>Assistance to reach self-</i>
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	148	576,9	<i>dependence and to continue</i>
			<i>education</i>
Pomoc niepieniężna	59942	73498,4	Non-monetary assistance
w tym:			<i>of which:</i>
Schronienie	2321	11222,7	<i>Shelter</i>
Posiłek	49425	24339,3	<i>Meals</i>
Ubranie	316	70,1	<i>Clothing</i>
Sprawienie pogrzebu	331	836,4	<i>Burial</i>
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	7263	36857,2	<i>Attendance services and specialized</i>
			<i>attendance services</i>
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospoda- rowanie	51	159,6	<i>Assistance in gaining adequate</i>
			<i>housing conditions, gaining</i>
			<i>employment and for running</i>
			<i>one's own household</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 22 na str. 235. b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Źródło: dane Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

a See general notes, item 22 on page 235. b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

Source: data of Social Policy Department of the Pomorskie Voivodship Office in Gdańsk.

Uwagi ogólne

Kultura

1. **Książka** jest to wydawnictwo zwarte o objętości powyżej 48 stron, **broszura** – o objętości od 5 do 48 stron. Wydawnictwa te zaliczane są do wydawnictw nieperiodycznych.

2. Gazety i czasopisma są to wydawnictwa periodyczne. **Gazety** (periodyki informacji ogólnej) są to wydawnictwa będące przede wszystkim źródłem informacji o bieżących wydarzeniach krajowych i zagranicznych. **Czasopisma** (inne periodyki) są to wydawnictwa omawiające problemowo zagadnienia społeczne, polityczne i gospodarcze, specjalistyczne – fachowe i naukowe, a także wydawnictwa urzędowe.

3. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnik (użytkownik aktywnie wypożyczający) – to użytkownik zarejestrowany, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

4. W muzeach jako **muzealia** wykazano rzeczy ruchome i nieruchomości wpisane do inwentarza muzealiów.

Przez **wystawę** organizowaną przez muzeum i określoną odpowiednim tytułem rozumie się udostępnianie dla publiczności (osób zwiedzających) zestawu zbiorów muzealnych.

Wystawy czasowe są to wystawy urządzone na czas określony na terenie muzeum i udostępniane jednorazowo.

5. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

6. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lałkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów,
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność sceniczną **zespołów pieśni i tańca**,

- działalność **rozrywkową estradową**.

7. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic** opracowano na podstawie sprawozdawczości rocznej.

8. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy).

General notes

Culture

1. **A book** is understood as a publication containing more than 48 pages, while **a pamphlet** contains from 5 to 48 pages. These publications are considered to be non-periodic publications.

2. Newspapers and magazines are periodic publications. **Newspapers** (general information periodicals) are publications being primarily a source of information regarding current domestic and foreign events. **Magazines** (other periodicals) are publications addressing social, political and economic, specialized and scientific issues as well as government publications.

3. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute **the collection** of public libraries.

Reader/borrower (user actively borrowing books) – a person registered in the library, who borrowed at least one volume in reported year.

4. Movable subjects and real estate registered in exhibit inventory are presented as **exhibits** in museums.

Exhibition organized by museum is understood as a correctly titled set of museum collections opened to a public (visitors) identical titled.

Temporary exhibition are exhibitions organized on given time in the museum and available only once.

5. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

6. Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, distinguished in terms of their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped, comprising:

- *the activity of **dramatic and puppet theatres**,*
- *the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performance,*

- *the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs**,*
- *the performing activity of **song and dance ensembles**,*
- ***entertainment activities**.*

7. Information regarding the activity of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** is based on annual reporting data.

8. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital).

Wśród kin stałych wyróżnia się: **miniplexy** – posiadające od 3 do 7 sal i **multipleksy** – posiadające 8 sal i więcej.

9. Dane o abonatach radiowych i telewizyjnych dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających – na mocy szczególnych przepisów – z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. Termin turystyka – zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r., oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż 1 rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Wszystkie kategorie podróżnych, które mieszczą się w zakresie pojęcia „turystyka” są określane mianem odwiedzających. W grupie tej wyróżnia się:

- turystów, tj. osoby, które spędziły co najmniej jedną noc poza miejscem stałego zamieszkania,
- odwiedzających jednodniowych, tj. osoby, które nie nocują w miejscu odwiedzanym.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (od 2011 r. posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych; do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwatery agroturystycznych).

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań kategoryzacyjnych dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi typowe dla hoteli (np. zajazdy, gościńce),
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, ośrodki sportowo-rekreacyjne, ośrodki kolonijne, zakłady uzdrowiskowe).

3. Dane o obiektach i miejscach noclegowych turystyki wykazano według stanu w dniu 31 VII. W informacjach nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub **pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

*Among indoor cinemas one can distinguish **miniplexes** – equipped with 3 to 7 screens and **multiplexes** – equipped with 8 screens and more.*

9. Data regarding radio and television subscribers concern persons and institutions which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in their vehicles.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the regulation (EU) No. 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

All categories of travellers which fall within the term “tourism” are defined as visitors. This group comprises:

- *tourists, i.e., persons who spent at least one night away from their place of permanent residence,*
- *one-day visitors, i.e., persons, who do not spend the night at the place visited.*

2. Tourist accommodation establishments include hotels and similar facilities and other facilities (since 2011 with 10 and more bed places; until 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings).

Within:

- *hotels and similar facilities, the group “other hotel facilities” has covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns),*
- *other facilities, the group “miscellaneous facilities” includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities, and other facilities used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, weekend and holiday accommodation establishments, sport and recreational centres, holiday youth centres as well as health establishments).*

3. Data regarding facilities and the number of beds places for tourists are presented as of 31 VII. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included.

4. Occupancy rate of bed places or rooms is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility’s operation.

5. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów noclegowych rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

6. Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach noclegowych obejmują wszystkie zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów zaliczono także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych – także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Sport

1. Począwszy od 2002 r. informacje o uczniowskich i wyznaniowych klubach sportowych oraz klubach sportowych opracowywane są na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata. Informacje o wybranych obiektach sportowych opracowywane są na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co cztery lata.

2. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnokrajowym zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku Polskiego Związku Sportu Niepełnosprawnych „Start” – rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

3. W kategoriach ćwiczących w organizacjach kultury fizycznej oraz ćwiczących, trenerów i instruktorów sportowych według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

4. Boiska znajdujące się w płycie głównej stadionu nie są wykazywane ponownie jako boiska do gier wielkich. Liczba stadionów podana jest łącznie z deklarowanymi obiektami nie spełniającymi wymogów stadionów, np. widowni. Boiska, na których można przeprowadzić kilka różnych gier (np. koszykówkę, siatkówkę, piłkę ręczną) wykazywane są raz, jako boiska uniwersalne-wielozadaniowe. Boiska kryte, znajdujące się w halach sportowych lub salach gimnastycznych nie są wykazywane oddzielnie, lecz traktowane jako hale sportowe lub sale gimnastyczne w zależności od typu obiektu, w którym się znajdują.

Dane dotyczące ścieżek rowerowych obejmują ścieżki rowerowe służące głównie do celów komunikacyjnych, a nie turystycznych, tzw. szlaków rowerowych (np. położonych w lesie) czyli: samodzielnych dróg dla rowerów (położonych w pasie drogi); dróg wydzielonych z jezdni; dróg wydzielonych z chodnika; dróg zawartych w ciągach pieszo-rowerowych. Uwzględniają one łączną długość ścieżek rowerowych będących w obszarze właściwości gminy, starostwa i urzędu marszałkowskiego.

Informacje o obiektach dostosowanych dla osób niepełnosprawnych uwzględniają obiekty dostosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo lub o innym niż ruchowy rodzaj niepełnosprawności (np. głusi, niewidomi).

5. Foreign tourists using tourist accommodation establishments are registered according to the country of their permanent residence. A foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

6. Catering establishments in tourist accommodation establishments include all catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities also include cafes, wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice cream parlours and snack-bars.

Sport

1. Since 2002 information regarding student and religious sports clubs as well as sports clubs has been compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years. Information on selected sport facilities has been compiled on the basis of periodic survey conducted every four years.

2. Data regarding **physical education organizations** include selected organizations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled "Start", the Society for Promotion of Physical Culture, the Association of "Rural Sports Clubs") and primarily concern recreational activity, and in case of the Polish Sports Association for the Disabled "Start" – rehabilitation activity for the persons with disabilities.

3. In the category of persons practising sports in physical education organizations as well as persons practising sports, coaches and sports instructors according to sports fields and kinds of sports in sports clubs one person may be indicated more than once, depending upon the number of sports practised or taught.

Persons practising sports are classified as either juniors or seniors, depending on age; various age groups are applied for individual sports.

4. Sports fields located in stadium main fields are not counted again as sports fields for big games. The number of stadiums includes declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. Sports fields on which several different games can be played (e.g. basketball, volleyball, handball) are counted once as universal, multi-purpose sports fields. Indoor sports fields located in sports halls or gyms are not given separately, but treated as sports halls or gyms, depending on kind of facility in which they are located.

Data concerning cycle paths include bike paths mainly used for communication purposes, without tourist bike trails (e.g. located in the forest), namely: self-roads for bicycles (located on the waysides); paths separated from the roadway; roads separated from the sidewalk; roads included in passageways for pedestrians and cyclists. The total length of cycle paths which are respectively in the area of competence of gminas, powiats and the marshal's office is taken into account.

Information about facilities adapted for disabled guests include facilities adapted for people with reduced mobility or other than motor disability (e.g. the deaf or the blind).

Kultura
Culture

TABL. 1 (178). KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE ^a
BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Wydaw- nictwa naukowe Scientific publi- cations	Podręczniki dla szkół wyższych University textbooks	Wydaw- nictwa zawodowe Profes- sional publications	Podręczniki szkolne School textbooks	Wydaw- nictwa popularne Popular science publi- cations	Literatura piękna Belles-lettres	
							razem total	w tym dla dzieci i młodzieży of which for children and youth
Tytuły 2005	748	289	66	76	55	171	91	8
<i>Titles</i> 2010	1166	441	92	147	128	225	133	19
2014	1576	415	72	156	78	425	430	74
2015	1580	459	62	113	165	395	386	46

^a Według miejsca wydania.

Źródło: Biblioteka Narodowa.

^a According to published place.

Source: the National Library.

TABL. 2 (179). GAZETY I CZASOPISMA WYDANE ^a
NEWSPAPERS AND MAGAZINES PUBLISHED ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Ukazujące się Published as specified								
		w tygodniu weekly		w miesiącu monthly		1 raz once				nieregularnie irregularly
		6-2 razy times	1 raz once	3-2 razy times	1 raz once	na 2 mie- siące bimon- thly	w kwar- tale quarterly	w pół- roczu half- -yearly	w roku yearly	
Tytuły 2005	296	2	20	8	79	35	68	12	29	43
<i>Titles</i> 2010	370	1	19	18	99	38	83	27	40	45
2014	300	1	15	18	72	28	70	13	39	44
2015	268	2	17	13	67	26	68	10	35	30

^a Według miejsca wydania.

Źródło: Biblioteka Narodowa.

^a According to published place.

Source: the National Library.

TABL. 3 (180). BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)

PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	346	336	322	324	Libraries (as of 31 XII)
w tym na wsi	202	198	192	194	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	104	95	77	79	Library service points (as of 31 XII)
w tym na wsi	72	66	•	•	of which in rural areas
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	6054,4	5695,7	5431,7	5430,0	Collection (as of 31 XII) in thous. vol.
w tym na wsi	2233,0	2140,1	2097,3	2099,6	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	364,4	309,6	375,6	379,4	Borrowers ^a in thous.
w tym na wsi	81,5	72,2	71,4	72,7	of which in rural areas
Wypożyczenia ^{ab} :					Loans ^{ab} :
w tysiącach wol.	7210,8	5703,5	5821,9	5578,8	in thousand vol.
w tym na wsi	1764,0	1477,8	1370,1	1354,1	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	19,8	18,4	15,5	14,7	per borrower in vol.
w tym na wsi	21,7	20,5	19,2	18,6	of which in rural areas

a Łącznie z punktami bibliotecznymi; od 2013 r. przyporządkowane w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej. b W latach 2005, 2010, 2014 bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points; since 2013 assigned with division into urban areas and rural areas according to the parent entity's registered office. b In 2005, 2010, 2014 excluding interlibrary lending.

TABL. 4 (181). MUZEA

MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	52	57	69	73	Museums with branches ^a
Muzealia ^a w tys.	323,6	488,5	590,2	615,5	Museum exhibits ^a in thous.
Wystawy czasowe	308	347	314	351	Temporary exhibitions
własne ^b	181	198	209	247	own ^b
obce ^c	127	149	105	104	exterior ^c
Zwiedzający muzea i wystawy w tys. ...	1926,2	1695,3	2149,1	2382,7	Museum and exhibition visitors in thous.
w tym młodzież szkolna ^d	430,4	297,4	280,3	343,8	of which primary and secondary school students ^d

a Stan w dniu 31 XII. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 XII. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organized groups.

TABL. 5 (182). INSTYTUCJE PARAMUZEALNE

MUSEUM-RELATED INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Instytucje (stan w dniu 31 XII)	7	9	8	9	Institutions (as of 31 XII)
Ogród zoologiczny	2	2	2	2	Zoological garden
Ogród botaniczny ^a	1	2	3	3	Botanical garden ^a
Rezerwy	-	1	-	-	Reserves
Inne	4	4	3	4	Others
Zwiedzający w tys.	748,8	1073,2	1232,3	1697,3	Visitors in thous.
w tym młodzież szkolna w zorganizowanych grupach	224,1	165,3	196,9	267,9	of which primary and secondary schools students visiting in organized groups
Ogród zoologiczny	602,8	778,9	855,3	898,5	Zoological garden
Ogród botaniczny ^a	4,3	86,2	119,3	120,9	Botanical garden ^a
Rezerwy	-	60,0	-	-	Reserves
Inne	141,6	148,2	257,7	677,8	Others

a Łącznie z oddziałem.

a Including branch.

TABL. 6 (183). GALERIE SZTUKI
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2014	2015		
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
Galerie (stan w dniu 31 XII) ..... <i>Galleries (as of 31 XII)</i>	13	23	24	21	10	11
Wystawy ^a ..... <i>Exhibitions ^a</i>	159	267	289	308	213	95
w tym z zagranicy ..... <i>of which foreign</i>	9	20	37	46	42	4
Ekspozycje ^a ..... <i>Expositions ^a</i>	167	295	320	329	231	98
Zwiedzający ^a w tys. .... <i>Visitors ^a in thous.</i>	123,4	222,1	275,5	236,7	207,3	29,3

a W kraju.

a In Poland.

TABL. 7 (184). TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a <i>Institutions ^a</i>	Miejsca na	Przedsta-	Widzowie	SPECIFICATION	
		widowni w stałej sali ^a <i>Seats in fixed halls ^a</i>	wienia i koncerty ^b <i>Perform- ances and concerts ^b</i>	i słuchacze ^b w tys. <i>Audience ^b in thous.</i>		
Teatry i instytucje muzyczne	2005	15	5513	2892	624,3	Theatres and music institutions
	2010	13	5369	2641	768,8	
	2014	13	9206	2741	884,7	
	2015	14	8864	3182	1035,3	
Teatry		6	3425	2169	357,6	<i>Theatres dramatic puppet</i>
dramatyczne		3	2966	1468	260,6	
lalkowe		3	459	701	97,0	
Teatry muzyczne		3	2083	474	208,4	<i>Music theatres</i>
Filharmonie		3	3206	389	203,6	<i>Philharmonic halls Symphonic and chamber orchestras, choirs</i>
Orkiestry symfoniczne i kameralne, chóry		2	150	142	260,1	
Zespoły pieśni i tańca		-	-	8	5,6	<i>Song and dance ensembles</i>
Przedsiębiorstwa estradowe	2005	9	x	838	185,9	Entertainment enterprises
	2010	4	x	131	97,7	
	2014	4	x	98	75,6	
	2015	4	x	127	79,9	

a Stan w dniu 31 XII. b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

a As of 31 XII. b Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

TABL. 8 (185). CENTRA KULTURY ^a, DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE

Stan w dniu 31 XII

CENTRES OF CULTURE ^a, CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS AND COMMUNITY CENTRES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2014	2015		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Institucje	228	226	300	321	67	254
<i>Institutions</i>						
centra kultury	x	x	x	25	17	8
<i>centres of culture</i>						
domy kultury	44	44	44	37	19	18
<i>cultural establishments</i>						
ośrodki kultury	72	71	77	66	18	48
<i>cultural centres</i>						
kluby	23	28	24	23	11	12
<i>clubs</i>						
światlice	89	83	155	170	2	168
<i>community centres</i>						
Pracownie specjalistyczne	220	276	460	530	187	343
<i>Specialized workshops</i>						
Imprezy (w ciągu roku)	12714	11986	12272	13149	6502	6647
<i>Events (during the year)</i>						
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	1355,2	1384,3	1913,2	1798,0	1085,6	712,4
<i>Event participants (during the year) in thous.</i>						
Kursy (w ciągu roku)	294	301	496	462	252	210
<i>Courses (during the year)</i>						
Absolwenci kursów (w ciągu roku)	4428	5671	6984	8775	4680	4095
<i>Course graduates (during the year)</i>						
w tym dzieci i młodzież szkolna ^b	2448	2736	4956	5762	3102	2660
<i>of which primary and secondary school pupils and students ^b</i>						
Grupy (zespoły) artystyczne	688	700	653	783	405	378
<i>Artistic groups (ensembles)</i>						
Członkowie grup (zespołów) artystycznych	10239	9635	9534	11653	6023	5630
<i>Members of artistic groups (ensembles)</i>						
w tym dzieci i młodzież szkolna ^b	5880	5334	6067	8057	4168	3889
<i>of which primary and secondary school pupils and students ^b</i>						
Koła (kluby/sekcje)	514	520	975	1269	515	754
<i>Groups (clubs/sections)</i>						
Członkowie kół (klubów/sekcji)	13813	13675	21654	23499	10260	13239
<i>Members of groups (clubs/sections)</i>						
w tym dzieci i młodzież szkolna ^b	6139	5095	9475	11760	5053	6707
<i>of which primary and secondary school pupils and students ^b</i>						

^a W latach 2005-2014 ujmowane w grupie domów kultury lub ośrodków kultury. ^b Do 2013 r. dzieci i młodzież w wieku poniżej 15 lat.

^a In 2005-2014 presented among cultural establishments or cultural centres. ^b Until 2013 children and youth below the age of 15.

TABL. 9 (186). KINA STAŁE

INDOOR CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	22	14	26 ^a	24 ^b	Cinemas (as of 31 XII)
w tym miasta	22	14	25	23	of which urban areas
w tym multiplexy	4	4	4	4	of which multiplexes
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)	56	50	80	82	Screens (as of 31 XII)
w tym miasta	56	50	79	81	of which urban areas
w tym multiplexy	34	34	34	34	of which multiplexes
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII)	14618	11675	16906	17461	Seats (as of 31 XII)
w tym miasta	14618	11675	16846	17401	of which urban areas
w tym multiplexy	8550	8521	8431	8415	of which multiplexes
Seanse	77825	77266	116695	130831	Screenings
w tym miasta	77825	77266	116355	130716	of which urban areas
w tym multiplexy	62610	63756	61641	71752	of which multiplexes
na 1 kino	3538	5519	4488	5451	per cinema
Widzowie	2151366	2515726	3020666	3637022	Audience
w tym miasta	2151366	2515726	3012754	3633310	of which urban areas
w tym multiplexy	1831364	2212010	1581239	1969989	of which multiplexes
na 1 kino	97789	179695	116179	151543	per cinema
na 1 seans	28	33	26	28	per screening

ab W tym minipleksów: a – w 2014 r. - 5, b – w 2015 r. - 6.

ab Of which miniplexes: a – in 2014 - 5, b – in 2015 - 6.

TABL. 10 (187). ABONENCI TELEWIZJI KABLOWEJ

Stan w dniu 31 XII

CABLE TELEVISION SUBSCRIBERS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
OGÓŁEM	309400	383945	396574	411676	TOTAL
Na 1000 ludności	141	169	172	178	Per 1000 population

Źródło: dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Source: data of the Office of Electronic Communications.

TABL. 11 (188). ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI

Stan w dniu 31 XII

RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015
	w tys. in thous.				na 1000 ludności per 1000 population			
Abonenci radiowi	518,5	410,5	416,2	415,7	236	180	181	180
Radio subscribers								
miasta	400,0	320,2	324,5	324,2	270	214	217	218
urban areas								
wieś	118,5	90,3	91,7	91,5	165	116	113	111
rural areas								
Abonenci telewizyjni	504,6	398,5	400,5	399,6	229	175	174	173
Television subscribers								
miasta	388,2	309,9	311,1	310,4	262	207	208	209
urban areas								
wieś	116,4	88,5	89,4	89,2	162	114	111	109
rural areas								

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej.

Source: data of the Polish Post General Directorate.

Turystyka

Tourism

TABL. 12 (189). BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI

TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014 ^a	2015 ^a	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	788 ^b	802 ^b	1450	1512	Facilities (as of 31 VII)
w tym całoroczne	326	399	536	564	of which open all year
Obiekty hotelowe	162	268	314	319	Hotels and similar facilities
hotele	94	144	182	188	hotels
motele	4	5	4	1	motels
pensjonaty	25	30	39	41	boarding houses
inne obiekty hotelowe	39	89	89	89	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	626 ^b	534 ^b	1136	1193	Other facilities
domy wycieczkowe	4	4	2	2	excursion hostels
schroniska	1	1	1	1	shelters
schroniska młodzieżowe	29	22	16	16	youth hostels
w tym szkolne schroniska					
młodzieżowe	25	16	10	12	of which school youth hostels
kempingi	25	22	26	27	camping sites
pola biwakowe	48	28	28	31	tent camp sites
ośrodki wczasowe	251	216	212	223	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczyn-					
kowe	45	45	41	42	training-recreational centres
domy pracy twórczej	4	3	4	4	creative arts centres
zespoły domków turystycznych	49	61	90	100	complexes of tourist cottages
hostele	•	-	11	12	hostels
pokoje gościnne	•	•	512	546	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	•	•	89	88	agrotourism lodgings
inne obiekty	170	132	104	101	miscellaneous facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu					
31 VII)	85348 ^b	80178 ^b	97131	101739	Bed places (as of 31 VII)
w tym całoroczne	27914	34170	39623	41617	of which open all year
Obiekty hotelowe	13473	19905	24968	26166	Hotels and similar facilities
hotele	10463	13838	18152	19113	hotels
motele	120	166	155	26	motels
pensjonaty	969	1339	1642	1729	boarding houses
inne obiekty hotelowe	1921	4562	5019	5298	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	71875 ^b	60273 ^b	72163	75573	Other facilities
domy wycieczkowe	285	468	140	140	excursion hostels
schroniska	40	70	76	76	shelters
schroniska młodzieżowe	1908	1709	1536	1516	youth hostels
w tym szkolne schroniska					
młodzieżowe	1667	1387	1183	1271	of which school youth hostels
kempingi	6895	4491	5726	5423	camping sites
pola biwakowe	6938	3484	3188	3515	tent camp sites
ośrodki wczasowe	31183	25897	25022	25806	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczyn-					
kowe	6252	6406	6825	6610	training-recreational centres
domy pracy twórczej	194	153	209	209	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^c	3345	4289	5356	6253	complexes of tourist cottages ^c
hostele	•	-	487	427	hostels
pokoje gościnne	•	•	11344	12146	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	•	•	1535	1523	agrotourism lodgings
inne obiekty	14835	13306	10719	11929	miscellaneous facilities

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a Concern establishments possessing 10 and more bed places. b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 12 (189). BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI (dok.)

TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014 ^a	2015 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	1345074 ^b	1628830 ^b	2197688	2439185	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	293811	259906	430308	451860	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	656385	959412	1438736	1575313	Hotels and similar facilities
w tym:					of which:
hotele	564579	765056	1192930	1299289	hotels
pensjonaty	26214	39816	52632	53177	boarding houses
Pozostałe obiekty	688689 ^b	669418 ^b	758952	863872	Other facilities
domy wycieczkowe	11468	11538	#	#	excursion hostels
schroniska	997	1462	#	#	shelters
schroniska młodzieżowe	51027	53528	53080	56049	youth hostels
w tym szkolne schroniska					of which school youth
młodzieżowe	45718	49509	39171	49289	hostels
kempingi	59204	59447	49561	64268	camping sites
poła biwakowe	26413	15705	16826	21095	tent camp sites
ośrodki wczasowe	252208	254179	236344	257397	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczyn-					
kowe	118973	108312	102191	111053	training-recreational centres
domy pracy twórczej	2437	1996	2428	2679	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^c	18958	24334	36524	48611	complexes of tourist cottages ^c
hostele	•	566	27984	32607	hostels
pokoje gościnne	•	•	101327	115399	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	•	•	8428	9977	agrotourism lodgings
inne obiekty	147004	138351	121852	140651	miscellaneous facilities
Udzielone noclegi	5249226 ^b	5653001 ^b	7093131	7880472	Nights spent (overnight stays)
w tym turystom zagranicznym	720078	640116	1069581	1122055	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	1417917	2021351	3122138	3425504	Hotels and similar facilities
w tym:					of which:
hotele	1193893	1574521	2504041	2724768	hotels
pensjonaty	78699	101237	126888	134528	boarding houses
Pozostałe obiekty	3831309 ^b	3631650 ^b	3970993	4454968	Other facilities
domy wycieczkowe	38364	22497	#	#	excursion hostels
schroniska	2860	4848	#	#	shelters
schroniska młodzieżowe	124494	119517	113760	121755	youth hostels
w tym szkolne schroniska					of which school youth
młodzieżowe	107986	108396	86981	107076	hostels
kempingi	226305	209514	175299	211999	camping sites
poła biwakowe	94875	58338	56459	76474	tent camp sites
ośrodki wczasowe	1895099	1652380	1499967	1673800	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczyn-					
kowe	517917	472102	476636	508204	training-recreational centres
domy pracy twórczej	19249	16043	19377	20128	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^c	136342	143947	193940	250015	complexes of tourist cottages ^c
hostele	•	933	52100	63645	hostels
pokoje gościnne	•	•	407887	462689	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	•	•	39146	48079	agrotourism lodgings
inne obiekty	775804	931531	925504	1006839	miscellaneous facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 13 (190). TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014 ^a	2015 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	293811^b	259906^b	430308	451860	Tourists accommodated
Obiekty hotelowe	233535	224139	389186	410971	<i>Hotels and similar facilities</i>
w tym:					<i>of which:</i>
hotele	222021	204971	349500	367660	<i>hotels</i>
pensjonaty	4149	2661	6256	4170	<i>boarding houses</i>
Pozostałe obiekty	60276 ^b	35767 ^b	41122	40889	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	1921	1003	#	#	<i>excursion hostels</i>
schroniska młodzieżowe	5728	3617	2647	#	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska					<i>of which school youth</i>
młodzieżowe	5053	3617	2218	2441	<i>hostels</i>
kempingi	20530	14143	9962	9476	<i>camping sites</i>
pola biwakowe	1579	772	787	844	<i>tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	5619	4007	4854	4106	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczyn-					
kowe	3940	4298	4028	3122	<i>training-recreational centres</i>
domy pracy twórczej	12	-	#	3	<i>creative arts centres</i>
zespoły domków turystycznych ^c	785	535	416	521	<i>complexes of tourist cottages^c</i>
hostele	•	301	10220	9488	<i>hostels</i>
pokoje gościnne	•	•	3074	3487	<i>rooms for rent</i>
kwatery agroturystyczne	•	•	109	181	<i>agrotourism lodgings</i>
inne obiekty	20162	7091	5007	7194	<i>miscellaneous facilities</i>
Udzielone noclegi	720078^b	640116^b	1069581	1122055	Nights spent (overnight stay)
Obiekty hotelowe	516566	521152	926808	984161	<i>Hotels and similar facilities</i>
w tym:					<i>of which:</i>
hotele	489735	470132	825503	865354	<i>hotels</i>
pensjonaty	11073	8414	15416	14067	<i>boarding houses</i>
Pozostałe obiekty	203512 ^b	118964 ^b	142773	137894	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	4522	2554	#	#	<i>excursion hostels</i>
schroniska młodzieżowe	13414	9617	8075	#	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska					<i>of which school youth</i>
młodzieżowe	11903	9617	7122	7622	<i>hostels</i>
kempingi	51010	32592	28295	27224	<i>camping sites</i>
pola biwakowe	3818	2432	2206	2690	<i>tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	34879	26973	32288	28752	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczyn-					
kowe	15541	11359	14972	8565	<i>training-recreational centres</i>
domy pracy twórczej	12	-	#	12	<i>creative arts centres</i>
zespoły domków turystycznych ^c	4760	2179	2705	3347	<i>complexes of tourist cottages^c</i>
hostele	•	568	18002	17431	<i>hostels</i>
pokoje gościnne	•	•	12031	12741	<i>rooms for rent</i>
kwatery agroturystyczne	•	•	510	2256	<i>agrotourism lodgings</i>
inne obiekty	75556	30690	23656	27161	<i>miscellaneous facilities</i>

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a Concern establishments possessing 10 and more bed places. b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 14 (191). WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI ^aOCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015
	stopień wykorzystania miejsc noclegowych occupancy rate of bed places				stopień wykorzystania pokoi occupancy rate of rooms			
	w %				in %			
Obiekty hotelowe	31,9	30,5	37,3	39,6	39,8	35,6	43,3	47,4
<i>Hotels and similar facilities</i>								
hotele	33,3	32,1	39,1	41,1	42,6	37,5	45,0	49,5
<i>hotels</i>								
motele	23,0	20,7	19,6	#	25,9	21,4	22,3	#
<i>motels</i>								
pensjonaty	29,7	30,4	32,8	36,8	29,5	35,0	37,2	41,7
<i>boarding houses</i>								
inne obiekty hotelowe	24,5	25,0	31,5	34,6	25,3	28,8	37,7	39,5
<i>other hotel facilities</i>								
Pozostałe obiekty	37,3	39,3	37,8	40,6	x	x	x	x
<i>Other facilities</i>								

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 249.

a See general notes, item 4 on page 249.

TABL. 15 (192). PŁACÓWKI GASTRONOMICZNE W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI

Stan w dniu 31 VII

CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Res- tauracje Res- taurants	Bary Bars	Stołówki Canteens	Punkty gastro- nomiczne Food stands	SPECIFICATION	
OGÓŁEM ^a	2005	138	257	260	79	TOTAL ^a
	2010	215	249	227	55	
	2014	273	240	229	28	
	2015	265	233	240	54	
Obiekty hotelowe	223	146	40	24	24	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	172	116	13	22	22	<i>hotels</i>
motele	1	-	-	-	-	<i>motels</i>
pensjonaty	15	11	13	-	-	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	35	19	14	2	2	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	42	87	200	30	30	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	-	-	1	1	1	<i>excursion hostels</i>
schroniska	-	-	1	-	-	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe	1	1	4	-	-	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	-	-	4	-	-	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi	3	6	2	-	-	<i>camping sites</i>
poła biwakowe	1	1	-	-	-	<i>tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	20	49	107	8	8	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	8	11	26	10	10	<i>training-recreational centres</i>
domy pracy twórczej	-	-	2	-	-	<i>creative arts centres</i>
zespoły domków turystycznych	3	5	8	3	3	<i>complexes of tourist cottages</i>
pokoje gościnne	4	4	7	1	1	<i>rooms for rent</i>
inne obiekty	2	10	42	8	8	<i>miscellaneous facilities</i>

a W latach 2005 i 2010 bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli.

a In 2005 and 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 – hostels.

TABL. 16 (193). HOTELE WEDŁUG KATEGORII
HOTELS BY CATEGORY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Kategorie Categories					w trakcie katego- ryzacji in the process of the catego- rization
			*****	****	***	**	*	
OGÓŁEM^a	2005	94	2	6	31	38	7	10
TOTAL^a	2010	144	6	11	50	56	11	10
	2014	182	7	18	78	57	12	10
	2015	188	7	21	82	55	13	10
Pokoje ^a	2005	4926	50	498	2384	1595	131	268
Rooms ^a	2010	6892	594	1109	2711	2030	215	233
	2014	8913	744	1667	3961	2054	214	273
	2015	9236	744	1745	4253	1895	268	331
Miejsca noclegowe ^a	2005	10463	97	978	4985	3575	266	562
Bed places ^a	2010	13838	1155	2037	5618	4068	471	489
	2014	18152	1462	3268	8158	4196	483	585
	2015	19113	1478	3465	9019	3873	636	642
Korzystający z noclegów w tys.	2005	564,6	7,9	64,9	316,9	134,7	20,2	19,9
Tourists accommodated in thous.	2010	765,1	75,7	145,5	305,8	190,4	26,5	21,2
	2014	1192,9	163,0	246,9	528,4	210,8	19,6	24,2
	2015	1299,3	165,7	279,3	588,5	200,4	25,0	40,3
w tym turyści zagraniczni	2005	222,0	5,0	38,5	145,5	26,1	2,7	4,2
of which foreign tourists	2010	205,0	30,4	68,3	79,7	23,2	1,2	2,1
	2014	349,5	79,4	113,2	116,9	33,9	1,1	5,0
	2015	367,7	78,3	124,4	119,1	30,8	1,5	13,6
Stopień wykorzystania w %:								
Occupancy rate in %:								
miejsc noclegowych	2005	33,3	45,4	37,2	37,0	27,4	32,8	26,8
bed places	2010	32,1	40,5	42,1	31,5	27,0	32,8	19,4
	2014	39,1	59,6	49,6	37,4	29,9	23,0	26,4
	2015	41,1	59,6	51,3	39,6	29,9	29,6	36,8
pokoje	2005	42,6	58,4	56,8	47,1	33,0	36,9	32,2
rooms	2010	37,5	44,3	47,9	37,4	31,7	36,8	23,5
	2014	45,0	64,3	56,2	42,7	35,8	27,3	36,6
	2015	49,5	70,5	61,3	47,3	36,7	35,3	46,1

a Stan w dniu 31 VII.

a As of 31 VII.

Sport

Sport

TABL. 17 (194). ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE

Stan w dniu 31 XII

PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2010	2012	2014	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS					
Jednostki organizacyjne	527	531	532	529	Organizational entities
Członkowie	24708	24854	23407	22075	Members
Ćwiczący ^a	32971	23635	22936	23261	Persons practising sports ^a
KLUBY SPORTOWE SPORTS CLUBS					
Jednostki organizacyjne	710	626	664	596	Organizational entities
Członkowie	54648	46987	43332	46147	Members
Ćwiczący	51582	42545	41834	41523	Persons practising sports
mężczyźni	37760	31411	30775	30183	males
kobiety	13822	11134	11059	11340	females
w wieku do 18 lat	39295	31280	28825	30006	aged up to 18
Sekcje sportowe	1468	1183	1149	988	Sports sections
Trenerzy	812	917	963	927	Coaches
Instruktorzy sportowi	1171	1012	1011	981	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	731	457	464	409	Other persons conducting sports activities

a Dane szacunkowe.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

a Estimated data.

N o t e. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 18 (195). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2014

As of 31 XII

RODZAJE SPORTÓW TYPES OF SPORTS	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors
		ogółem total	z liczby ogółem of total number			
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors		
Alpinizm	1	60	20	5	-	3
<i>Mountaineering</i>						
Badminton	9	164	66	126	3	8
<i>Badminton</i>						
Boks	9	220	20	148	6	13
<i>Boxing</i>						
Brydż sportowy	6	481	88	54	4	14
<i>Bridge</i>						
Gimnastyka ^a	8	414	357	372	19	11
<i>Gymnastics ^a</i>						

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a A sports field (consists of number of related kinds of sports).

TABL. 18 (195). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH W 2014 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2014 (cont.)

As of 31 XII

RODZAJE SPORTÓW TYPES OF SPORTS	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors
		ogółem total	z liczby ogółem of total number			
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors		
Golf	3	191	27	8	2	2
<i>Golf</i>						
Hokej ^a	29	987	400	605	9	16
<i>Hockey ^a</i>						
Jeździectwo ^a	15	194	136	89	6	22
<i>Equestrian sport ^a</i>						
Judo	20	1204	291	1111	26	11
<i>Judo</i>						
Ju jitsu	3	130	14	72	-	6
<i>Ju jitsu</i>						
Kajakarstwo klasyczne	9	175	71	117	8	9
<i>Classic canoeing</i>						
Karate ^a	28	1760	499	1361	8	51
<i>Karate ^a</i>						
Kick-boxing	7	150	35	119	2	9
<i>Kick-boxing</i>						
Kolarstwo ^a	7	218	32	171	1	12
<i>Cycling ^a</i>						
Koszykówka	63	2545	998	2225	72	45
<i>Basketball</i>						
Lekkoatletyka	72	3015	1387	2557	102	60
<i>Athletics</i>						
Łyżwiarstwo ^a	1	69	66	57	-	9
<i>Skating ^a</i>						
Orientacja sportowa	5	191	101	157	-	8
<i>Orienteering</i>						
Piłka nożna ^a	259	14688	884	10259	323	273
<i>Football ^a</i>						
Piłka ręczna	46	2988	1332	2745	73	55
<i>Handball</i>						
Piłka siatkowa ^a	114	3487	2066	3045	78	81
<i>Volleyball ^a</i>						
Rugby	7	598	83	337	10	13
<i>Rugby</i>						
Sport lotniczy ^a	14	353	33	65	-	18
<i>Air sport ^a</i>						
Sport motorowy ^a	8	216	15	41	2	8
<i>Motorsport ^a</i>						
Sport pływacki ^a	28	2164	961	2092	52	27
<i>Swimming sport ^a</i>						
Sporty siłowe ^a	5	70	37	24	1	4
<i>Strength sports ^a</i>						

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a A sports field (consists of number of related kinds of sports).

TABL. 18 (195). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH W 2014 R. (dok.)

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2014 (cont.)

As of 31 XII

RODZAJE SPORTÓW TYPES OF SPORTS	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors
		ogółem total	z liczby ogółem of total number			
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors		
Strzelectwo sportowe ^a ..... <i>Sport shooting</i> ^a	12	682	80	95	31	51
Szachy ..... <i>Chess</i>	14	464	81	304	1	20
Szermierka ..... <i>Fencing</i>	1	48	24	27	4	6
Taekwon-do ^a ..... <i>Taekwon-do</i> ^a	2	111	28	100	1	5
Tenis ..... <i>Tennis</i>	13	502	117	298	9	13
Tenis stołowy ..... <i>Table tennis</i>	50	1086	333	835	24	28
Wioślarstwo ..... <i>Rowing</i>	4	198	53	133	9	8
Zapasy ^a ..... <i>Wrestling</i> ^a	9	257	51	215	10	10
Żeglarstwo ^a ..... <i>Sailing</i> ^a	29	1431	351	752	41	64

^a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).^a A sports field (consists of number of related kinds of sports).TABL. 19 (196). WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE ^a W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FACILITIES ^a IN 2014

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do osób niepełnosprawnych Of which adapted for the disabled	SPECIFICATION
Stadiony ..... w tym piłkarskie	110 44	45 17	<i>Stadiums</i> <i>of which football</i>
Boiska do gier wielkich ^b ..... w tym piłkarskie	438 437	109 109	<i>Fields for big games</i> ^b <i>of which football</i>
Boiska do gier małych ^b ..... w tym:	194	88	<i>Fields for small games</i> ^b <i>of which:</i>
koszykówki	70	34	<i>basketball</i>
piłki ręcznej	15	7	<i>handball</i>
piłki siatkowej	42	21	<i>volleyball</i>
Boiska uniwersalne-wielozadaniowe	190	57	<i>Universal and multipurpose sports fields</i>
Korty tenisowe	132	36	<i>Tennis courts</i>
Hale sportowe	51	39	<i>Sports halls</i>
Salę gimnastyczne ^c	57	27	<i>Gyms</i> ^c
Pływalnie	28	15	<i>Swimming pools</i>
Tory sportowe	9	3	<i>Sports tracks</i>
Łodowiska sztuczne mrożone	10	4	<i>Artificial skating rinks</i>
Ścieżki rowerowe w km ^d	987,3	x	<i>Bicycle paths – length in km</i> ^d

^a Bez obiektów przyszkolnych. ^b Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. ^c Łącznie z salami pomocniczymi. ^d Bez szlaków rowerowych.^a Excluding school facilities. ^b Including non-full-size facilities. ^c Including auxiliary gyms. ^d Excluding bicycle trails.

Uwagi ogólne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;
- **badania stosowane** (w tym **badania przemysłowe**) tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych, bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;
- **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) nr 995/2012 z dnia 26 X 2012 r. statystyki dotyczące działalności badawczo-rozwojowej na poziomie regionalnym za 2015 r. zostały opracowane na podstawie danych jednostek lokalnych.

1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
  - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 572, z późniejszymi zmianami);
  - b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o instytutach badawczych (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 371, z późniejszymi zmianami);
  - c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **pomocnicze jednostki naukowe**, tj. biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe;
- 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności prowadzą działalność badawczą i rozwojową;

General notes

Science and technology

Research and development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;
- **applied research** (of which **industrial research**), i.e., original investigation undertaken in order to acquire new knowledge which has a specific practical use. It consists in seeking practical applications for results of basic research or new solutions enabling achievement of previously established practical aims or objectives. Test models of products, processes and methods are the results of applied research;
- **experimental development**, i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.

According to Commission Implementing Regulation (EU) No 995/2012 of 26 X 2012 statistics on Research and Development at regional level for 2015 have been compiled on the basis of local units data.

1. Information regarding research and development includes the following groups of entities conducting research and development:

- 1) **scientific and research-development units**, i.e. units involved mainly in carrying out scientific research and experimental development:
  - a) *scientific units of the Polish Academy of Sciences operating on the basis of the Law on the Polish Academy of Sciences, dated 30 IV 2010 (uniform text Journal of Laws 2016 item 572, with later amendments);*
  - b) *research institutes operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 IV 2010 (uniform text Journal of Laws 2016 item 371, with later amendments);*
  - c) *other units classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”;*
- 2) **auxiliary scientific units**, i.e. scientific libraries, scientific archives, museums, auxiliary scientific units of the Polish Academy of Sciences, associations and foundations supporting research and development;
- 3) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”) including mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main principal activity;

4) **szkoły wyższe;**

5) **pozostałe jednostki** – instytucje prowadzące działalność badawczą i rozwojową obok swojej podstawowej działalności, nieujęte w ww. pozycjach, np. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.

2. Do zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:

1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych:**

- pracowników naukowych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych, w pomocniczych jednostkach naukowych oraz w pozostałych jednostkach,
- pracowników naukowych i innych zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
- pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w szkołach wyższych
- uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe;

2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** – pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;

3) w kategorii **pozostały personel** – pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.

3. Dane dotyczące zatrudnienia w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia faktycznego zatrudnienia w działalności badawczo-rozwojowej. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczo-rozwojową.

4. Nakłady na działalność badawczo-rozwojową obejmują:

1) **nakłady wewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania; do nakładów wewnętrznych zalicza się nakłady bieżące poniesione na badania podstawowe, stosowane, przemysłowe i prace rozwojowe oraz nakłady inwestycyjne na środki trwale związane z działalnością B+R;

2) **nakłady zewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych w danej jednostce nabytych od innych jednostek (krajowych i zagranicznych).

Nakłady inwestycyjne na środki trwale związane z działalnością B+R od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych.

4) **higher education institutions;**

5) **other units** – institutions conducting R&D besides their main principal activity, not included in the above mention positions, e.g., hospitals, national parks, botanic gardens, state agencies and institutions.

2. Employment in R&D includes:

1) **researchers (RSE):**

- researchers, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in scientific and research-development units, auxiliary scientific units and other units,
- researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D,
- researchers and academics employed in higher education institutions,
- students of doctoral studies conducting R&D;

2) **technicians and equivalent staff** are persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks, normally under the supervision of researchers;

3) **other supporting staff** include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data regarding employment in R&D include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10% of their nominal working time on R&D.

Full-time equivalents (FTE) are calculating units used to establish the actual time spent on research and development work. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. Expenditures on research and development include:

1) **internal expenditures**, including the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing; internal expenditures include current expenditures borne on basic research, applied research, industrial research and experimental development as well as capital expenditures on fixed assets connected with R&D;

2) **external expenditures**, including the value of research and development works of a given entity purchased from other (national and foreign) entities.

Since 2003 **capital expenditures on fixed assets connected with R&D** comprise expenditures on purchase or manufacture of research equipment, necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in fixed assets until completion of the project.

5. W działalności badawczej i rozwojowej, zgodnie z Klasyfikacją Dziedzin Nauki i Techniki OECD, wyodrębnią się sześć podstawowych **dziedzin nauk**: nauki przyrodnicze, inżynieryjne i techniczne, medyczne i nauki o zdrowiu, rolnicze, społeczne oraz humanistyczne.

6. Dane o nakładach na działalność badawczą i rozwojową według źródeł finansowania (tabl. 5(201)) opracowano zgodnie z metodologią stosowaną przez EUROSTAT i obejmują następujące **sektory finansujące**, z których pochodzą środki na finansowanie działalności badawczej i rozwojowej:

- 1) **sektor rządowy** – krajowe jednostki rządowe (m.in. ministerstwa) i samorządowe (w tym jednostki samorządu terytorialnego), jednostki naukowe PAN i instytuty badawcze podlegające ministerstwu, powołane na podstawie ustawy o instytutach badawczych (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 371, z późniejszymi zmianami),
- 2) **sektor przedsiębiorstw** – krajowe podmioty gospodarcze,
- 3) **sektor szkolnictwa wyższego** – krajowe szkoły wyższe oraz podległe im instytuty badawcze, stacje doświadczalne i kliniki,
- 4) **sektor prywatnych instytucji niekomercyjnych** – krajowe: fundacje, partie polityczne, związki zawodowe, związki konsumentów, towarzystw i stowarzyszeń (zawodowych, naukowych, religijnych itp.) oraz osoby fizyczne,
- 5) **sektor zagranica** – organizacje międzynarodowe, instytucje i przedsiębiorstwa zagraniczne oraz osoby fizyczne.

7. **Działalność innowacyjna** obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Działalność innowacyjna obejmuje także działalność badawczo-rozwojową (B+R), która nie jest bezpośrednio związana z tworzeniem konkretnej innowacji. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wyrobów, usług) – **innowacja produktowa** oraz zastosowania nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, a także z zakresu logistyki, zaopatrzenia, dystrybucji i wspierających procesy w przedsiębiorstwie – **innowacja procesowa**, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

8. **Nakłady na działalność innowacyjną** obejmują nakłady na: badania naukowe i prace rozwojowe (B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw – patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

5. In research and development, according to the Field of Science and Technology Classification of OECD there are six main **fields of science**: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural sciences, social sciences as well as humanities.

6. Data regarding expenditures on research and development by source of funds (table 5(201)) were compiled in accordance with the methodology applied by EUROSTAT covering the following **sectors of funding**, from which the funding for research and development comes:

- 1) **government sector** – national government entities (among others, ministries) and local government entities (including local government units), the scientific units of the Polish Academy of Sciences and research institutes, operating on the basis of the Law on the Research Institutes (uniform text Journal of Laws 2016 item 371, with later amendments) subject to the ministries,
- 2) **business enterprise sector** – national economic entities,
- 3) **higher education sector** – national higher institutions and subordinated to them research institutes, experiment stations and clinics,
- 4) **private non-profit sector** – national: foundations, political parties, trade unions, consumer associations, societies and associations (professional, scientific, religious, etc.) and natural persons,
- 5) **abroad sector** – international organizations, foreign institutions and companies and natural persons.

7. **Innovation activity** comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial actions aimed at developing and implementing innovations. Innovation activities also include R&D that is not directly related to the development of a specific innovation. Data presented in the chapter include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications – **product innovation** and applications of new or significantly improved production methods and those in the area of logistics, supply, distribution and methods supporting processes in enterprises – **process innovation** in which this products and processes are novel at least for the enterprise.

8. **Expenditures on innovation activity** include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights – patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machinery, technical equipment, tools, transport equipment, buildings, constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparation for the implementation of product and process innovations.

9. Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

10. Wynalazek podlegający opatentowaniu – bez względu na dziedzinę techniki – jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

11. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do wybranych sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo”, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Informacja i komunikacja”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej), „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego). W 2015 r. w skali kraju badaniem objęto 18,8 tys. przedsiębiorstw (tj. 18,3% ich ogólnej liczby).

3. Pojęcie **administracja publiczna** odnosi się do organów świadczących usługi publiczne, jak i prowadzących typową działalność administracyjną. Możemy do nich zaliczyć na przykład organy podatkowe, instytucje ubezpieczeń społecznych, organy publicznej służby zdrowia, instytucje związane z ochroną środowiska i pozostałe prowadzące działalność publiczną. Administracja publiczna może być szczeblą lokalnego, regionalnego i krajowego.

4. Pojęcie **handel elektroniczny** (e-handel) odnosi się do sprzedaży i zakupów produktów (wyrobów i usług), towarów i materiałów dokonywanych poprzez sieci komputerowe za pomocą metod zaprojektowanych specjalnie do otrzymywania lub składania zamówień. Podczas, gdy zamówienia powinny być dokonywane za pośrednictwem ww. metod, płatności i dostawy nie muszą być przeprowadzane on-line. Transakcje e-handlu wykluczają zamówienia składane pocztą elektroniczną (e-mail) lub faksem.

9. A new product is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.

A significantly improved product is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.

10. A patentable invention – regardless of the field of technology – is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

11. An utility model eligible for protection – a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object of permanent form.

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2: “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply”, “Water supply; sewerage and waste management and remediation activities”, “Construction”, “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”, “Transportation and storage”, “Accommodation and food service activities”, “Information and communication”, “Real estate activities”, “Professional, scientific and technical activities” (excluding veterinary activities), “Administrative and support service activities”, “Other service activities” (repair of computers and communication equipment). In 2015 the survey in country covered 18.8 thous. enterprises (i.e. 18.3% of total enterprises).

3. **Public authorities** refer to both public services and administration activities, e.g. tax, customs, business registration, social security, public health, environment of commune administrations. Public authorities can be at local, regional or national level.

4. An **e-Commerce transaction** is the sale or purchase of goods or services conducted over computer networks by methods specifically designed for the purpose of receiving or placing of orders. The goods or services are ordered by those methods, but the payment and the ultimate delivery of the goods or services do not have to be conducted online. E-Commerce transactions exclude orders made by manually typed e-mail messages.

Uwaga do tablic 1(197)-3(199), 6(202)-7(203)

Dane za 2005 r. w zakresie „Jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych” oraz „Podmiotów gospodarczych” dotyczą jednostek, w których liczba przekracza 9 osób, z wyjątkiem jednostek zaliczonych do przemysłu – dotyczy podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących wynosi 50 osób i więcej.

Note to tables 1(197)-3(199), 6(202)-7(203)

For 2005 data on "Scientific and research-development units" and "Economic entities" concern entities employing more than 9 persons, except entities included in the industry – employing 50 persons and more.

Nauka i technika**Science and technology**

TABL. 1 (197). JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

A. JEDNOSTKI

Stan w dniu 31 XII

UNITS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	54	102	196	249	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	11	21	30	40	Scientific and research-development units
W tym instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	4	3	#	#	<i>Of which scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>
Podmioty gospodarcze	31	64	138	175	Economic entities
Szkoły wyższe	11	14	#	16	Higher education institutions

B. ZATRUDNIENI ^aPERSONNEL ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015				SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			pracownicy naukowo-badawczy <i>researchers</i>	technicy i pracownicy równorzędni <i>technicians and equivalent staff</i>	pozostały personel <i>other supporting staff</i>		
O G Ó Ł E M	4704	4429	6420	6868	5473	977	418	T O T A L
w tym:								<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	604	#	923	948	442	426	81	Scientific and research-development units
W tym instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	291	170	307	321	182	#	#	<i>Of which scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>
Podmioty gospodarcze	559	1033	2599	3009	2406	324	279	Economic entities
Szkoły wyższe	3506	2877	2850	2841	2571	222	48	Higher education institutions

a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

a *In full-time equivalents.*

TABL. 2 (198). ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z wykształceniem Education				
			wyższym higher				pozo- stałym others
			z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		z tytułem zawo- dowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with tertiary degrees below the PhD level (Master's degree, Bachelor's degree and equivalent)	
				doktora habilitowa- nego habilitated doctor ^a (HD)	doktora doctor (PhD)		
OGÓŁEM	2005	6583	479	612	2385	2508	599
TOTAL	2010	7124	504	817	2689	2575	539
	2014	8816	543	1044	2635	3882	712
	2015	9414	586	1096	2598	4341	793
w tym: of which:							
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	2005	751	42	28	149	347	185
Scientific and research-development units	2010	#	#	#	#	#	#
	2014	1042	30	51	168	609	184
	2015	1099	33	57	196	621	192
W tym instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	2005	362	33	22	99	125	83
	2010	303	25	42	73	141	22
Of which scientific institutes of the Polish Academy of Sciences	2014	336	23	38	77	178	20
	2015	356	24	42	102	156	32
Podmioty gospodarcze	2005	873	-	-	34	654	185
Economic entities	2010	1231	-	-	68	980	183
	2014	2619	#	#	134	2149	329
	2015	3248	2	#	#	2667	422
Szkoły wyższe	2005	4923	436	584	2195	1481	227
Higher education institutions	2010	5159	472	766	2464	1219	238
	2014	5099	510	988	2324	1080	197
	2015	5010	550	1034	2241	1007	178

^a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 3 (199). NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)

GROSS DOMESTIC EXPENDITURES ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2014	2015				
	ogółem grand total				nakłady ^a expenditures ^a			
					bieżące current		inwestycyjne na środki trwałe capital on fixed assets	
	razem total	w tym osobowe of which labour costs	razem total	w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu of which machinery, technical equipment, tools and transport equipment				
w mln zł		in mln zł						
OGÓŁEM	288,7	488,4	1031,7	1156,1	934,0	612,7	222,1	186,8
TOTAL								
w tym: of which:								
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	76,5	#	252,0	290,2	#	91,9	#	#
Scientific and research-development units								
W tym instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	32,5	71,6	124,8	140,5	#	42,4	#	#
<i>Of which scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>								
Podmioty gospodarcze	103,7	203,2	493,5	581,3	503,1	370,3	78,1	55,1
Economic entities								
Szkoły wyższe	105,0	147,0	277,6	274,2	228,3	147,4	45,9	#
Higher education institutions								

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 4 (200). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN NAUK (ceny bieżące)

GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY FIELD OF SCIENCE (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2014		2015		SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł				
OGÓŁEM	488,4		1031,7		1156,1		TOTAL
w dziedzinie nauk:							<i>in the field of:</i>
Przyrodniczych	189,5		401,8		441,1		<i>Natural sciences</i>
Inżynierskich i technicznych	196,2		354,7		420,8		<i>Engineering and technology</i>
Medycznych i nauk o zdrowiu	71,7		201,4		220,0		<i>Medical and health sciences</i>
Rolniczych	#		10,2		7,4		<i>Agricultural sciences</i>
Społecznych	16,2		45,8		44,7		<i>Social sciences</i>
Humanistycznych	#		17,8		22,3		<i>Humanities</i>

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 5 (201). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)

GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY SOURCE OF FUNDS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010			2014			2015			SPECIFICATION
	w mln zł			w %			in %			
OGÓŁEM	488,4	1031,7	1156,1	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
sektor:										<i>sector:</i>
Rządowy	220,9	338,0	390,0	45,2	32,8	33,7	46,9	32,8	33,7	<i>Government</i>
Przedsiębiorstw	229,0	511,3	597,7	46,9	49,5	51,7	49,5	51,7	51,7	<i>Business enterprise</i>
Szkolnictwa wyższego	#	21,7	18,7	#	2,1	1,6	#	2,1	1,6	<i>Higher education</i>
Prywatnych instytucji niekomercyjnych	#	2,1	2,9	#	0,2	0,3	#	0,2	0,3	<i>Private non-profit</i>
Zagranica	32,8	158,7	146,9	6,7	15,4	12,7	6,7	15,4	12,7	<i>Abroad</i>

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 6 (202). NAKŁADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)

CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF RESEARCH ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Badania Research		Prace rozwojowe Experimental development	SPECIFICATION	
		Ogółem Total	podstawowe basic			stosowane ^b applied ^b
OGÓŁEM	2005	211,0	65,1	33,5	112,4	TOTAL
	2010	399,0	93,6	63,7	241,8	
	2014	819,8	224,0	153,1	442,7	
	2015	934,0	218,6	148,9	566,5	
w tym:						<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe		#	#	48,3	103,1	Scientific and research-development units
W tym instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk		#	37,3	#	#	<i>Of which scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>
Podmioty gospodarcze		503,1	7,6	60,8	434,8	Economic entities
Szkoły wyższe		228,3	169,0	31,8	27,5	Higher education institutions

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

b Łącznie z nakładami na włączone w 2011 r. badania przemysłowe.

b Including expenditures on industrial research included in 2011.

TABL. 7 (203). STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	stopień zużycia w % degree of consumption in %				
O G Ó Ł E M	75,3	74,1	77,4	63,7	TOTAL
w tym:					of which:
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	88,8	77,4	82,1	59,6	Scientific and research-development units
W tym instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	87,0	77,3	75,4	45,7	Of which scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
Podmioty gospodarcze	52,5	73,8	68,5	65,2	Economic entities
Szkoły wyższe	75,6	72,5	78,4	66,3	Higher education institutions

TABL. 8 (204). UDZIAŁ PRZYCHODÓW NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZYCHODACH NETTO ZE SPRZEDAŻY W PRZEMYŚLE^a W 2015 R. | SHARE OF NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN NET REVENUES FROM SALES IN INDUSTRY^a IN 2015

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Produkty – w % – wprowadzone na rynek w latach 2013-2015 Products – in % – introduced into the market during 2013-2015			
	ogółem total	z tego produkty nowe lub istotnie ulepszone of which new or significantly improved product		w tym eksport ogółem of which export total
		dla rynku to the market	tylko dla przedsiębiorstwa only to the enterprise	
O G Ó Ł E M	20,8	5,9	14,8	5,6
TOTAL				
sektor publiczny	28,6	0,3	28,3	5,2
public sector				
sektor prywatny	13,8	10,8	3,0	6,0
private sector				
W tym przetwórstwo przemysłowe	24,3	6,8	17,5	6,7
Of which manufacturing				
w tym:				
of which:				
Produkcja artykułów spożywczych	2,4	0,9	1,5	0,9
Manufacture of food products				
Produkcja odzieży	12,1	4,0	8,1	11,3
Manufacture of wearing apparel				
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	9,7	-	9,7	0,4
Manufacture of leather and related products				

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących wynosi 50 osób i więcej; wartość produkcji sprzedanej przyjęto w cenach producenta, dotyczy produktów wprowadzonych na rynek w latach 2013-2015.

a Data concern economic entities employing 50 persons and more; value of sold production is given in producer's prices apply to products introduced into the market during 2013-2015.

TABL. 8 (204). UDZIAŁ PRZYCHODÓW NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZYCHODACH NETTO ZE SPRZEDAŻY W PRZEMYSŁE ^a W 2015 R. (dok.)
SHARE OF NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN NET REVENUES FROM SALES IN INDUSTRY ^a IN 2015 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Produkty – w % – wprowadzone na rynek w latach 2013-2015 Products – in % – introduced into the market during 2013-2015			
	ogółem total	z tego produkty nowe lub istotnie ulepszone of which new or significantly improved product		w tym eksport ogółem of which export total
		dla rynku to the market	tylko dla przedsiębiorstwa only to the enterprise	
W tym przetwórstwo przemysłowe (dok.): Of which manufacturing (cont.):				
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ</i>	25,1	23,9	1,2	16,9
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	23,7	17,9	5,8	1,8
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	5,6	3,6	2,0	2,2
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	19,9	19,9	-	12,3
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>				
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	4,8	2,5	2,3	3,6
<i>Manufacture of metal products ^Δ</i>				
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	5,5	0,8	4,7	3,4
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>				
Produkcja urządzeń elektrycznych	2,2	1,8	0,4	0,2
<i>Manufacture of electrical equipment</i>				
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	3,6	2,2	1,4	1,3
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>				
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	39,8	0,3	39,5	33,7
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>				
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	8,0	4,8	3,2	6,3
<i>Manufacture of other transport equipment</i>				
Produkcja mebli	7,1	1,9	5,2	2,9
<i>Manufacture of furniture</i>				
Pozostała produkcja wyrobów	38,9	36,1	2,8	14,4
<i>Other manufacturing</i>				
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	42,3	36,3	6,0	39,9
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących wynosi 50 osób i więcej; wartość produkcji sprzedanej przyjęto w cenach producenta, dotyczy produktów wprowadzonych na rynek w latach 2013-2015.

^a Data concern economic entities employing 50 persons and more; value of sold production is given in producer's prices apply to products introduced into the market during 2013-2015.

TABL. 9 (205). PRZEDSIĘBIORSTWA INNOWACYJNE W PRZEMYSŁE ^a WEDŁUG RODZAJÓW WPROWADZONYCH INNOWACJI W LATACH 2013-2015
INNOVATIVE ENTERPRISES IN INDUSTRY ^a BY TYPE OF INTRODUCED INNOVATION DURING 2013-2015

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przedsiębiorstwa przemysłowe, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesowe w % ogółu przedsiębiorstw w latach 2013-2015 <i>Industrial enterprises, which introduced product or process innovation in % of total enterprises during 2013-2015</i>			
	ogółem <i>grand total</i>	nowe lub istotnie ulepszone produkty <i>new or significantly improved products</i>		nowe lub istotnie ulepszone procesy <i>new or significantly improved processes</i>
		razem <i>total</i>	w tym nowe dla rynku <i>of which new to the market</i>	
OGÓŁEM ..... TOTAL	31,1	22,9	12,0	21,3
sektor publiczny	34,7	14,3	6,1	30,6
<i>public sector</i>				
sektor prywatny	30,5	23,8	12,6	20,4
<i>private sector</i>				
w tym: <i>of which:</i>				
Przetwórstwo przemysłowe ..... Manufacturing	31,1	24,2	12,7	20,6
w tym: <i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych	23,2	18,3	4,9	11,0
<i>Manufacture of food products</i>				
Produkcja odzieży	15,0	10,0	10,0	10,0
<i>Manufacture of wearing apparel</i>				
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	16,7	16,7	-	-
<i>Manufacture of leather and related products</i>				
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i> ^Δ	34,4	21,9	12,5	28,1
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	81,8	81,8	54,5	36,4
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	28,6	25,7	11,4	17,1
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	33,3	33,3	33,3	11,1
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>				
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	32,5	20,5	14,5	27,7
<i>Manufacture of metal products</i> ^Δ				
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	54,5	45,5	18,2	45,5
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>				
Produkcja urządzeń elektrycznych	33,3	33,3	20,0	20,0
<i>Manufacture of electrical equipment</i>				
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	43,3	30,0	13,3	23,3
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>				

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących wynosi 50 osób i więcej.

a For product and process innovations; data concern economic entities employing 50 persons and more.

TABL. 9 (205). PRZEDSIĘBIORSTWA INNOWACYJNE W PRZEMYŚLE ^a WEDŁUG RODZAJÓW WPROWADZONYCH INNOWACJI W LATACH 2013-2015 (dok.)
INNOVATIVE ENTERPRISES IN INDUSTRY ^a BY TYPE OF INTRODUCED INNOVATION DURING 2013-2015 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przedsiębiorstwa przemysłowe, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesowe w % ogółu przedsiębiorstw w latach 2013-2015 <i>Industrial enterprises, which introduced product or process innovation in % of total enterprises during 2013-2015</i>			
	ogółem <i>grand total</i>	nowe lub istotnie ulepszone produkty <i>new or significantly improved products</i>		nowe lub istotnie ulepszone procesy <i>new or significantly improved processes</i>
		razem <i>total</i>	w tym nowe dla rynku <i>of which new to the market</i>	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.): Manufacturing (cont.):				
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	46,7	26,7	13,3	33,3
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>				
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	21,7	21,7	4,3	8,7
<i>Manufacture of other transport equipment</i>				
Produkcja mebli	9,1	9,1	3,0	3,0
<i>Manufacture of furniture</i>				
Pozostała produkcja wyrobów	44,4	44,4	33,3	11,1
<i>Other manufacturing</i>				
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	25,0	13,9	5,6	22,2
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>				
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	53,8	23,1	15,4	53,8
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>				
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	18,4	2,6	-	15,8
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>				

a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących wynosi 50 osób i więcej.

a For product and process innovations; data concern economic entities employing 50 persons and more.

TABL. 10 (206). NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE ^a (ceny bieżące)
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY ^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures						
		na działalność badawczą i rozwojową ^b on research and development activity ^b	na zakup on the acquisition		oprogramowania of the software	inwestycyjne na maszyny i urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^c capital on the acquisition of machinery and technical equipment, tools and transport equipment ^c	na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on staff training connected with innovation activity	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for new or significantly improved products
			wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw) of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights)					
tys. zł in thous. zł								
OGÓŁEM	2005	784364	62934	24197	11971	429425	2468	27287
TOTAL	2010	1609936	129292	70884	25474	1011388	4625	49038
	2014	1258093	255768	39990	55925	595260	3354	#
	2015	1090300	275512	17971	48990	569047	2524	47709
W tym przetwórstwo przemysłowe		924199	270758	#	33438	434038	2349	#
<i>Of which manufacturing</i>								
w tym: of which:								
Produkcja artykułów spożywczych		65490	#	#	#	#	51	#
<i>Manufacture of food products</i>								
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ		21180	#	#	#	#	#	#
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ</i>								
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych		34320	4875	-	#	#	#	#
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>								
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych		20969	721	-	#	17382	#	#
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>								
Produkcja wyrobów z metali ^Δ		52372	13448	#	659	21306	#	#
<i>Manufacture of metal products ^Δ</i>								

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących wynosi 50 osób i więcej. ^b Nakłady wewnętrzne i zewnętrzne. ^c Dane łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

^a For product and process innovations; data concern entities employing 50 persons and more. ^b Internal and external expenditures. ^c Including instruments, movables and endowments.

TABL. 10 (206). NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE ^a (ceny bieżące) (dok.)
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY ^a (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures							
		na działalność badawczą i rozwojową ^b on research and development activity ^b	na zakup on the acquisition		oprogramowania of the software	inwestycyjne na maszyny i urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^c capital on the acquisition of machinery and technical equipment, tools and transport equipment ^c	na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on staff training connected with innovation activity	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for new or significantly improved products	
			wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw) of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights)						
tys. zł in thous. zł									
W tym przetwórstwo przemysłowe (dok.): Of which manufacturing (cont.):									
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	135261	36908	#	1947	#	287	859		
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>									
Produkcja urządzeń elektrycznych	3238	2089	-	442	#	#	-		
<i>Manufacture of electrical equipment</i>									
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	25010	11357	1139	722	#	#	#		
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>									
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	26105	#	-	#	#	#	-		
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>									
Pozostała produkcja wyrobów	4711	#	#	-	#	-	#		
<i>Other manufacturing</i>									
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	8596	#	#	1197	#	#	33		
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>									

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących wynosi 50 osób i więcej. ^b Nakłady wewnętrzne i zewnętrzne. ^c Dane łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

^a For product and process innovations; data concern entities employing 50 persons and more. ^b Internal and external expenditures. ^c Including instruments, movables and endowments.

**TABL. 11 (207). NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ^a W PRZEMYSŁE WEDŁUG ŹRÓDEŁ
FINANSOWANIA (ceny bieżące)**
**EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a BY SOURCE OF FUNDS
(current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z tego środki Of which funds				
		własne own	pozyskane z zagranicy (bezzwrotne) received from abroad (not repayable)	kredyty bankowe bank credits	pozostałe ^b others ^b	
						w tys. zł in thous. zł
OGÓŁEM	2005	784364	691897	3224	52093	37150
TOTAL	2010	1609936	844827	180945	560929	23235
	2014	1258093	1063810	18108	44436	131739
	2015	1090300	880646	56806	65717	87131
W tym przetwórstwo przemysłowe		924199	735283	52201	#	#
<i>Of which manufacturing</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
Produkcja artykułów spożywczych		65490	19222	#	#	8990
<i>Manufacture of food products</i>						
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>		21180	18026	#	#	#
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych		34320	#	6266	#	#
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>						
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych		20969	3502	#	#	#
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ		52372	37515	6279	#	#
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>						
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych		135261	#	-	-	#
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>						
Produkcja urządzeń elektrycznych		3238	2732	#	-	#
<i>Manufacture of electrical equipment</i>						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ		25010	16348	#	#	#
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>						
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ		26105	#	-	#	#
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>						
Pozostała produkcja wyrobów		4711	#	-	#	-
<i>Other manufacturing</i>						
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń		8596	#	#	-	-
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>						

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących wynosi 50 osób i więcej. ^b Na pozostałe nakłady składają się: nakłady budżetowe, nakłady pochodzące z funduszy kapitału ryzyka i pozostałe środki.

a For product and process innovations; data concern entities employing 50 persons and more. b The others consist of budget funds, funds from venture capital and other resources.

TABL. 12 (208). WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE ^a
RESIDENT INVENTIONS AND UTILITY MODELS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Wynałazki:					<i>Inventions:</i>
zgłoszone	104	201	206	254	<i>patent applications</i>
udzielone patenty	30	81	130	111	<i>patents granted</i>
Wzory użytkowe:					<i>Utility models:</i>
zgłoszone	22	34	54	62	<i>utility model applications</i>
udzielone prawa ochronne	41	12	26	37	<i>rights of protection granted</i>

^a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.

S o u r c e: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Społeczeństwo informacyjne

Information society

**TABL. 13 (209). PRZEDSIĘBIORSTWA ^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-
 –TELEKOMUNIKACYJNE**

Stan w styczniu

ENTERPRISES ^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES

As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in % of total enterprises				
Komputery ^b	91,9	97,8	94,1	95,9	<i>Computers ^b</i>
Dostęp do Internetu	85,7	96,5	93,6	94,9	<i>Internet access</i>
Dostęp do Internetu przez łącze szerokopasmowe ^c	45,5	70,6	86,9	94,6	<i>Internet access via broadband connection ^c</i>
w tym mobilne łącze szerokopasmowe ...	•	19,5	61,9	60,7	<i>of which mobile broadband</i>
Własna strona internetowa	53,2	69,0	66,8	70,4	<i>Own website</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stacjonarne i przenośne, np. laptopy (notebooki); w latach 2014-2015 również smartfony i nettopy; dane nie obejmują komputerów zintegrowanych z innymi urządzeniami na jednej płycie montażowej, komputerów służących do sterowania i regulacji procesów technologicznych oraz w 2005 r. – urządzeń podręcznych (np. palmtopów, PDA). ^c Od 2010 r. obejmuje także mobilne łącze w technologii 3G.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Desktop and portable computers, e.g. laptops (notebooks); in 2014-2015 also smartphones and nettops; data do not include computers integrated to other machines or devices on the same assembly board, computers used for the control and regulation of technological processes as well as in 2005 – handheld devices (palmtops, PDAs). c Since 2010 includes mobile connection via 3G technology.

TABL. 14 (210). CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH ^a
PURPOSE OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in % of total enterprises				
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet w kontaktach z administracją publiczną	64,3	91,7	94,2	94,9	<i>Enterprises using the Internet in their contacts with public administration</i>
Przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż przez sieci komputerowe	11,8	9,6	11,8	9,5	<i>Enterprises which received orders via computer networks</i>
Przedsiębiorstwa dokonujące zakupów przez sieci komputerowe	29,0	15,9	20,5	36,7	<i>Enterprises which sent orders via computer networks</i>

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concerns enterprises employing more than 9 persons.

Uwagi ogólne

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług.

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

2. Źródłem informacji o **cenach detalicznych** prezentowanych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług notowane są raz w miesiącu, z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu (do 2010 r. – trzy razy w miesiącu).

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach.

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen produktów rolnych skupowanych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od ich producentów.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług – VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych targowiskach na terenie województwa.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

General notes

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services.

The price indices have been calculated applying the weight system based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) of particular groups of households on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budget survey.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 – COICOP/HICP).

2. The sources of information on **retail prices** of presented goods and services are quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions. Prices of goods and services are collected once a month, with the exception of fruit and vegetables, for which the quotations are conducted two times a month (until 2010 – three times a month).

Annual prices have been computed as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of some goods, which have been calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

3. Data on **procurement prices** concern agricultural products prices purchased by economic entities directly from their producers.

Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of agricultural products provided every month by a network of interviewers collecting it on selected marketplaces of voivodship.

Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (211). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
OGÓŁEM	101,7	102,6	99,9	99,2	TOTAL
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,2	103,5	99,6	98,2	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,3	106,0	103,5	101,3	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	90,7	90,7	93,9	95,3	Clothing and footwear
Mieszkanie	103,2	103,6	100,9	100,8	Dwelling
Zdrowie	102,3	103,6	100,9	102,3	Health
Transport	103,2	106,3	97,7	90,7	Transport
Rekreacja i kultura	99,9	99,7	99,9	99,9	Recreation and culture
Edukacja	104,0	101,4	92,4	101,8	Education

TABL. 2 (212). CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż – za 1 kg	2,69	4,43	3,76	3,61	Rice – per kg
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,29	1,88	2,18	2,15	Wheat-rye bread – per 0.5 kg
Makaron jajeczny – za 400 g	4,80	3,56	3,85	3,82	Egg pasta – per 400 g
Mąka pszenna – za 1 kg	1,47	1,81	2,54	2,59	Wheat flour – per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) – za 1 kg	16,27	20,58	28,50	26,56	Beef meat, bone-in (roast beef) – per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,78	14,54	15,28	14,58	Pork meat, bone-in (centre loin) – per kg
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,35	6,36	7,20	6,82	Disembowelled chicken – per kg
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	21,43	24,10	26,47	27,26	Pork ham, boiled – per kg
Kiełbasa wędzona – za 1 kg	11,31	14,89	16,00	15,83	Smoked sausage – per kg
Filety z morszczuka mrożone – za 1 kg	13,16	17,15	20,26	20,74	Fillets of hake, frozen – per kg
Karp świeży – za 1 kg	11,69	13,29	14,99	15,18	Fresh carp – per kg
Śledź solony odgłowiony – za 1 kg	8,79	9,84	13,28	12,85	Salted herring, headless – per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,38	2,86	2,68	2,57	Cows' milk, fat content 3–3.5%, sterilized – per l
Ser twarogowy półtłusty – za 1 kg	9,68	13,18	13,21	12,88	Semi-fat cottage cheese – per kg
Ser dojrzewający – za 1 kg	16,67	17,45	21,33	19,55	Ripening cheese – per kg
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% – za 200 g ^a	1,47	1,63	1,79	1,69	Sour cream, fat content 18% – per 200 g ^a
Jaja kurze świeże – za 1 szt.	0,34	0,48	0,53	0,52	Hen eggs, fresh – per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	3,37	4,31	4,56	3,98	Fresh butter, fat content about 82.5% – per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej – za 1 l	4,94	6,23	6,44	5,97	Rape-oil, domestic production – per l
Pomarańcze – za 1 kg	5,09	5,72	5,29	5,45	Oranges – per kg
Jabłka ^b – za 1 kg	2,20	2,88	2,88	2,82	Apples ^b – per kg
Buraki ^b – za 1 kg	1,41	1,78	1,72	1,86	Beetroots ^b – per kg
Marchew ^b – za 1 kg	1,64	2,06	1,82	2,54	Carrots ^b – per kg
Ziemniaki ^b – za 1 kg	0,82	1,30	1,29	1,12	Potatoes ^b – per kg
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,29	2,87	2,52	2,20	White sugar, crystallized – per kg
Kawa naturalna mielona – za 250 g	4,64	6,33	6,56	6,99	Natural coffee, ground – per 250 g
Herbata czarna, liściasta – za 100 g ...	2,39	3,36	3,53	3,52	Black tea, leaf – per 100 g

a W 2005 r. – za 200 ml. b Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

a In 2005 – per 200 ml. b Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

TABL. 2 (212). CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)

RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Wódka czysta 40% – za 0,5 l	19,31	19,93	21,51	24,47 ^a	Pure vodka 40% – per 0.5 l
Papierosy – za 20 szt.	5,21	9,27	12,44	12,84	Cigarettes – per 20 pcs
Garnitur męski 2–częściowy, z tkaniny z udziałem wełny – za 1 kpl.	430,98	412,08	431,97	605,71 ^a	Men's suit, fabric of wool – per set
Półbuty męskie skórzane, na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę	146,72	150,48	182,48	197,50	Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Półbuty damskie skórzane, na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę	144,99	152,85	154,23	171,02	Women's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Podzelowanie obuwia męskiego – za 1 parę	34,14	41,48	49,73	51,35	Resoling men's shoes – per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej – za 1 m ³	2,24	2,71	3,16	3,22	Cold water by municipal water supply – system – per m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^b – za 1 kWh	0,43	0,59	0,68	0,69	Electricity for households (all-day tariff) ^b – per kWh
Gaz ziemny wysokometanowy, z sieci, dla gospodarstw domowych – za 1 kWh ^{bc}	1,52	2,48	2,82	0,24	Natural net-gas, high-methanated for households – per kWh ^{bc}
Węgiel kamienny – za 1 t	504,47	729,52	790,01	775,17	Hard coal – per t
Ciepła woda – za 1 m ³	14,71	17,59	21,53	21,96	Hot water – per 1 m ³
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych – za 1 m ² p u	3,43	2,94	3,94	3,94	Heating of dwellings – per m ² of usable floor space
Chłodziarko–zamrażarka typu domowego, poj. ok. 340 l ^d	1521,10	1068,18	1164,50	1123,56	Fridge-freezer, capacity about 340 l ^d
Pralka automatyczna typu domowego, na 5–7 kg suchej bielizny ^e	1327,15	1131,14	1143,20	1141,90	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5–7 kg ^e
Odkurzacz typu domowego	286,23	346,26	336,80	334,85	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	168,06	185,43	175,46	182,65	Iron with duschsystem
Proszek do prania – za 280 g ^f	4,47	4,24	4,53	5,90	Washing powder – per 280 g ^f
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa – za 1 l	4,05	4,58	5,25	4,61	Unleaded 95 octane motor petrol – per l
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	1,87	2,21	2,58	2,61	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna – za 5 km	14,65	16,85	17,46	16,76	Taxi daily fare – for 5 km distance
Bilet normalny do kina	13,56	15,84	18,75	19,97	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	54,60	66,25	75,62	79,08	Women's cold wave
Mocznik nawozowy 46% N – za 25 kg	23,16	31,75	37,18	36,82	Urea, nutritive content 46% N – per 25 kg
Badanie kliniczne krwi	16,44	19,59	31,13	31,00	Cow's clinical examination

a Z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen dane nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.
b Łącznie z opłatami stałymi i zmiennymi. c W latach 2005, 2010 i 2014 – za 1 m³. d W 2005 r. – pojemność ok. 320 l; w latach 2010 i 2014 – pojemność ok. 300 l. e W latach 2005 i 2010 – na 5 kg suchej bielizny. f W 2005 r. – za 600 g, w latach 2010 i 2014 – za 400 g.

a Due to the changes of representative item covered by the price survey data not fully comparable to those published in the previous years. b Including standing and variable charges. c In 2005, 2010 and 2014 – per 1 m³. d In 2005 – capacity about 320 l; in 2010 and 2014 – capacity about 300 l. e In 2005 and 2010 – dry-lined capacity not exceeding 5 kg. f In 2005 – per 600 g, in 2010 and 2014 – per 400 g.

TABL. 3 (213). PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych – za 1 dt:					Cereal grain consumer and for feeds – per dt:
pszenicy	36,62	59,49	72,32	70,28	wheat
żyta	28,92	44,88	54,83	52,93	rye
jęczmienia	35,28	47,03	64,92	58,00	barley
owsa i mieszanek zbożowych	30,45	34,77	49,10	50,89	oats and cereal mixed
pszenżyta	29,91	47,66	58,86	56,62	triticale
Ziemniaki – za 1 dt	29,72	34,43	43,99	43,47	Potatoes – per dt
w tym jadalne (bez wczesnych)	31,59	37,64	50,53	46,19	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe – za 1 dt	17,27	11,48	13,69	11,44	Sugar beets – per dt
Rzepak i rzepak przemysłowy – za 1 dt	78,84	125,41	135,02	148,09	Industrial rape and turnip rape – per dt
Liście tytoniu – za 1 dt	203,94	404,58	578,25	578,26	Raw tobacco – per dt
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
bydło (bez cieląt)	3,97	4,50	6,21	6,14	cattle (excluding calves)
cielęta	5,84	7,56	9,23	9,67	calves
trzoda chlewna	3,81	4,00	4,76	4,44	pigs
Mleko krowie – za 1 l	0,91	1,04	1,38	1,09	Cows' milk – per l
Jaja kurze konsumpcyjne – za 1 szt. ...	0,22	0,19	0,22	0,21	Consumer hen eggs – per piece

TABL. 4 (214). PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż – za 1 dt:					Cereal grain of – per dt:
pszenicy	49,97	63,73	86,04	73,15	wheat
żyta	41,41	69,06	64,04	54,78	rye
jęczmienia	45,79	62,71	82,12	73,43	barley
owsa	41,12	53,26	65,13	56,68	oats
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) – za 1 dt	56,75	98,40	107,99	90,44	Potatoes (excluding edible early kinds) – per dt
Prosię na chów – za 1 szt.	124,40	141,59	155,12	116,67	Piglet – per head

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych;
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolniczą (roślinną i zwierzęcą) o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali, w tym działy specjalne produkcji rolnej.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniela) i pszczół, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej (zgodnie z normami).

3. Zgodnie z definicjami zawartymi w ust. 2 na str. 284, od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

4. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych.

General notes

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

2. An **agricultural holding** is understood as a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and which **conducts agricultural activity**.

Private farm is understood as an agricultural holding used by a natural person.

Private farms include:

- 1) holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land;
- 2) holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting agricultural production (crop and animal output) of significant (determined by the appropriate thresholds) scale, of which special branches of agricultural activities.

An **agricultural activity** includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respects for environment protection requirements (according to the norms).

3. According to the definitions in item 2 on page 284, since 2010 agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds).

4. The **agricultural land area** includes area of agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land.

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami spełniającymi wymogi Ustawy z dnia 5 II 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1551) – prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe to użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem od 2010 r. powierzchni upraw zaliczanych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz truskawek uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych. Od 2013 r. dane dotyczące truskawek obejmują także uprawy ekologiczne.

Do 2014 r., dane dotyczące powierzchni uprawy drzew i krzewów owocowych uwzględniały także ich uprawę w ogrodach przydomowych oraz poza plantacjami (poza sadami). W 2015 r. dane o powierzchni uprawy drzew i krzewów owocowych dotyczą jedynie sadów, natomiast dane o zbiorach, tak jak w poprzednich latach, włączają także produkcję zebraną poza plantacjami (również w ogrodach przydomowych). W związku z tym dane dotyczące drzew i krzewów owocowych za 2015 r. są porównywalne jedynie w zakresie zbiorów owoców.

Od 2014 r. powierzchnie upraw warzywniczych, sadowniczych oraz truskawek są szacowane wyłącznie według położenia gruntów.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkótek, (sady), szkótek drzew i krzewów ozdobnych, szkótek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Agricultural land in a good agricultural condition – maintained in accordance with norms meeting requirements of the Law of 5 II 2015 on payments under direct support schemes (uniform text Journal of Laws 2015 item 1551) – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Other agricultural land is agricultural land which is not used and maintained in a good condition.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except since 2010 for the area of crops which were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Data on the area and production of vegetables and strawberries include their cultivation in the kitchen gardens. Since 2013 data on strawberries include also organic cultivation of this species.

Up to 2014, data on the area of fruit trees and bushes included also their cultivation in the kitchen gardens and cultivation outside of plantations (outside of orchards). In 2015 data on area of fruit trees and bushes concern their cultivation in orchards only. However, data on production, as in previous years, include also fruit harvested outside of plantations (as well as in kitchen gardens). Therefore, data concerning fruit trees and bushes for 2015 are comparable only in the range of fruit production.

Since 2014 the area of vegetables, fruit and strawberries have been estimated only by the field location.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries (orchards), nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

5. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

6. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

***Kitchen gardens** stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.*

***Meadows and pastures** are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.*

5. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (production for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

***Final agricultural output** is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g., feed, sown material, manure.*

***Agricultural market output** is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.*

Agricultural output (gross, final and market) the presented data are not include supplementary area payments calculated for particular year (among others: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

6. *The average national current prices for the year preceding surveyed year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding, potatoes, vegetables and fruits, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.*

7. Dane o produkcji, plonach i skupie: zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna, tytoniu – liści tytoniu, chmielu – chmielu surowego. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszen-żyta – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (peluszką, wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. mieszanki strączkowe).

Do **upraw przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorię).

Uprawy pastewne obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na zielonkę.

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

8. Dane o ciągnikach rolniczych dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

9. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

10. Dane o atestowanych gospodarstwach ekologicznych zostały opracowane na podstawie wykazów producentów przekazanych przez upoważnione jednostki certyfikujące Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zgodnie z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 25 VI 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975).

11. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

7. Data regarding the production, yields and procurement: of cereals, pulses and oilseeds plants concern grain, tobacco – tobacco leaves, hop – raw hop. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e., wheat, rye, barley, oats and triticale, unless otherwise indicated, do not include cereal mixed.

Pulses for grain include consumer pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (field peas, vetch, lupine, field beans and others, e.g. pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oilseeds crops (rape, turnip rape, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e., tobacco, hop, chicory).

Feed plants include: pulses, small-seed legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip, etc.) and maize for green feed.

Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

8. Data regarding agricultural tractors concern 4-wheeled and tracked tractors.

9. Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

10. Data on certified organic farms have been elaborated on the basis of producers' registers delivered by authorized certifying bodies to the Main Inspector of Agricultural and Food Quality according to Article 9 point 2 of Legal Act of 25 VI 2009 on organic farming (Journal of Laws No. 116, item 975).

11. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

12. Dane za 2010 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

13. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnię zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu, a w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

14. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2014/15 oznacza okres od 1 VII 2014 r. do 30 VI 2015 r.).

15. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

- a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub w wieczyste przez:
  - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”), nadzorowane przez Ministra Środowiska,
  - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
  - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych;

b) gmin (w tym gmin mających również status miasta na prawach powiatu);

c) innych jednostek publicznych;

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- a) osób fizycznych,
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- c) spółdzielni produkcji rolniczej,
- d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),

12. *Data for 2010 in terms of land use, sown area, livestock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30 VI.*

13. *Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area and livestock as of June – unless otherwise indicated, in 2010 on the basis of the Agricultural Census conducted in September 2010 as of 30 VI.*

14. Farming years cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g., the 2014/15 farming year covers the period from 1 VII 2014 to 30 VI 2015).

15. *Data – unless otherwise stated – are presented by the official residence of the land user.*

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

- a) the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:
  - the State Forests National Forest Holding (abbreviated as “State Forests”) supervised by the Minister of Environment,
  - nature protection units (national parks),
  - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency;

b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status);

c) other public units;

2) **private forests** owned by:

- a) natural persons,
- b) land held in common by all or part of the residents of a village,
- c) agricultural production cooperatives,
- d) other legal persons.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0.1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),

- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat (do 2008 r. – 2 lat) i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 5 lat oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1-20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21-40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszlorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębiami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych, z uwagi na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszlorębne użytkowane rębiami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnie warunku kontynuacji cięć tymi rębiami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew w różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;

- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 5 years (until 2008 – 2 years) and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 5 years as well as crops and greenwoods in age category I (1-20 years) with plantings at less than 0.5 (full plantings at 1.0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in age category II (21-40 years) with plantings of up to 0.3 inclusive, or planted with trees in age category III or higher (41 years or more) with plantings of up to 0.2 inclusive, excluding tree stands in the restocking class and in the class for restocking.

Tree stands in the restocking class are tree stands which have reached or passed felling maturity, being simultaneously utilized and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilized through nested fellings of at least 30% of the area) was renewed artificially or naturally as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Tree stands in the class for restocking include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilized through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

Tree stands with a selection structure are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilization, renewal and tending of the forest is conducted simultaneously.

Renewals are understood as new tree stands formed in place of removed stands:

1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;

2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni w miastach i wsiach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące morskie wody wewnętrzne, powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1034) – do powierzchni lądowej województwa zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Dane o pozyskaniu drewna w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

2) *natural renewals* are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities and rural, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Share of forest land in land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the voivodship without lands under waters (i.e. internal marine water, surface flowing waters and surface standing waters). According to the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (uniform text Journal of Laws 2016 item 1034) – since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

4. Data on removals in assortment order were presented according to the quality-size classification defined by Polish Norms.

Rolnictwo
Agriculture

**TABL. 1 (215). UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE ^a**

TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Gospodarstwa rolne ^b w tys.	70,6	41,1	•	•	<i>Agricultural holdings ^b in thous.</i>
w tym gospodarstwa indywidualne ...	70,3	40,9	•	•	<i>of which private farms</i>
Powierzchnia użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w tys. ha	778,7	750,2	732,4	759,9	<i>Agricultural land area (as of June) ^b in thous. ha</i>
w tym gospodarstwa indywidualne ...	626,0	615,8	621,0	637,8	<i>of which private farms</i>
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^b w %:					<i>Share in total sown area (as of June) ^b in %:</i>
zbóż podstawowych	60,7	60,3	57,5	56,9	<i>basic cereals</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	60,8	61,1	58,3	57,7	<i>of which private farms</i>
ziemniaków ^c	5,2	3,6	3,0	3,0	<i>potatoes ^c</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	5,7	3,8	2,9	2,8	<i>of which private farms</i>
roślin przemysłowych	10,3	14,7	16,5	14,7	<i>industrial plants</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	7,4	11,9	14,7	13,0	<i>of which private farms</i>
Plony z 1 ha w dt:					<i>Yields per 1 ha in dt:</i>
zbóż podstawowych	33,9	38,5	46,6	43,9	<i>of basic cereals</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	31,1	37,0	42,4	40,0	<i>of which private farms</i>
ziemniaków ^c	183	248	297	260	<i>potatoes ^c</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	167	230	270	223	<i>of which private farms</i>
rzepaku i rzepiku	25,5	22,8	36,7	29,1	<i>of rape and turnip rape</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	23,8	19,2	35,6	25,0	<i>of which private farms</i>
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bde} na 100 ha użytków rolnych	41,6	39,8	39,0	38,0	<i>Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bde} per 100 ha of agricultural land</i>
w tym gospodarstwa indywidualne ...	43,7	40,4	37,2	35,5	<i>of which private farms</i>
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	40,6	38,8	36,1	35,6	<i>Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %</i>
w tym gospodarstwa indywidualne ...	39,9	37,9	35,4	34,9	<i>of which private farms</i>
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w czerwcu) ^{be} w %	9,7	10,7	9,8	9,7	<i>Share of sows in pig stocks (as of June) ^{be} in %</i>
w tym gospodarstwa indywidualne ...	9,5	9,6	8,7	8,8	<i>of which private farms</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 284. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Od 2010 r. bez ogrodów przydomowych. ^d Patrz uwaga do tabl. 11(225) na str. 300. ^e W 2005 r. – stan trzody chlewnej w końcu lipca.

^a See general notes, item 3 on page 284. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c Since 2010 excluding kitchen gardens. ^d See note to the table 11(225) on page 300. ^e In 2005 – pigs as of the end of July.

**TABL. 1 (215). UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE ^a (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^b na 1 ha użytków rolnych w kg	127,0	289,9	387,5	385,2	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^b per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego w l:					Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	398	381	489	461	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne na 1 krowę	405	384	506	491	of which private farms
w tym gospodarstwa indywidualne	4037	4096	4956	4992	per cow
	3721	3793	4731	4860	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^c na 100 ha użytków rolnych w szt.	5,8	6,2	•	•	Agricultural tractors (as of June) ^c per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne ...	6,9	7,3	•	•	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{cd} na 1 ha użytków rolnych w kg	124,9	131,3	142,8	126,0	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^{cd} per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne ...	111,9	122,0	130,6	116,3	of which private farms

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 284. b Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. d Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2004/05, 2009/10, 2013/14, 2014/15.

a See general notes, item 3 on page 284. b Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. c In 2010 data of the Agricultural Census. d Concerns respectively the: 2004/05, 2009/10, 2013/14, 2014/15 farming years.

TABL. 2 (216). POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW ^a

Stan w czerwcu

 AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE ^a

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym	SPECIFICATION
		Total	gospodarstwa indywidualne	
		w ha	in ha	
OGÓŁEM	2010 ^b	750174	615755	TOTAL
	2014	732383	621033	
	2015	759909	637787	
W dobrej kulturze rolnej		748808	632511	In good agricultural condition
Pod zasiewami		598626	501105	Sown area
Grunty ugorowane		4857	3744	Fallow land
Uprawy trwałe		12079	4029	Permanent crops
w tym sady		3377	3057	of which orchards
Ogrody przydomowe		477	475	Kitchen gardens
Łąki trwałe		112287	104544	Permanent meadows
Pastwiska trwałe		20482	18613	Permanent pastures
Pozostałe		11101	5276	Others

a Według siedziby użytkownika; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 284. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

a By residence of the holder; see general notes, item 4 on page 284. b Data of the Agricultural Census 2010.

TABL. 3 (217). GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH ^a

Stan w czerwcu

FARMS BY AREA GROUPS ^a

As of June

LATA YEARS	Gospodarstwa rolne Farms									Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in ha		
	w tys. in thous.	o powierzchni użytków rolnych – w % with agricultural land area of – in %									ogółem total	w tym użytki rolne of which agri- cultural land
		do 1,00 ha up to	1,01– –1,99	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej and more			

O G Ó Ł E M

TOTAL

2010	41,1	1,8	12,6	21,7	22,5	15,2	8,5	12,8	4,9	20,90	18,24
2013	40,0	1,8	12,6	21,7	21,2	15,1	8,2	13,8	5,6	21,22	18,48

W tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE

Of which PRIVATE FARMS

2010	40,9	1,8	12,7	21,8	22,6	15,3	8,5	12,8	4,5	17,28	15,06
2013	39,7	1,8	12,7	21,8	21,3	15,1	8,2	13,9	5,2	18,30	15,94

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 284; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a See general notes, item 2 on page 284; in 2010 data of the Agricultural Census.

N o t e. Since 2013 data on the basis of period survey conducted every three years.

TABL. 4 (218). DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe ^a)INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices ^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	rok poprzedni = 100				previous year = 100				
Produkcja globalna	95,6	107,2	99,2	118,4	95,5	108,2	99,1	121,1	Gross output
roślinna	93,9	97,8	98,7	116,1	95,4	99,6	96,7	115,3	crop
zwierzęca	98,1	118,1	99,7	120,7	95,7	117,8	102,0	127,0	animal
Produkcja końcowa	93,4	108,6	99,3	117,9	92,1	108,4	99,5	121,3	Final output
roślinna	88,9	95,9	99,0	112,9	88,9	95,0	96,7	111,5	crop
zwierzęca	98,4	118,7	99,6	121,6	95,9	118,5	101,8	128,2	animal
Produkcja towarowa	102,7	106,5	96,1	115,4	100,6	105,0	95,3	117,6	Market output
roślinna	106,2	97,3	93,8	104,6	103,4	92,6	89,9	98,7	crop
zwierzęca	99,4	113,8	98,0	122,8	97,5	114,4	99,8	130,1	animal

a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 pkt 1 na str. 27.

a See general notes, item 11 point 1 on page 27.

TABL. 5 (219). STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe ^a)
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices ^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % in %				
PRODUKCJA GLOBALNA					
GROSS OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	60,1	54,1	53,3	47,9	Crop output
Zboża	24,5	20,9	27,1	22,9	Cereals
w tym zboża podstawowe	21,9	19,0	24,0	20,8	of which basic cereals
w tym: pszenica	11,8	10,7	13,9	13,0	of which: wheat
żyto	2,6	1,9	3,1	1,9	rye
jęczmień	3,0	2,1	2,2	1,9	barley
Ziemniaki	6,9	7,8	5,1	5,4	Potatoes
Przemysłowe	8,4	8,0	10,1	10,3	Industrial
w tym buraki cukrowe	4,1	1,6	1,9	1,7	of which sugar beets
Warzywa	6,6	4,6	2,3	2,5	Vegetables
Owoce	2,6	1,2	1,1	1,0	Fruit
Siano łąkowe	2,7	2,2	1,5	1,3	Meadow hay
Pozostałe	8,4	9,4	6,1	4,5	Others
Produkcja zwierzęca	39,9	45,9	46,7	52,1	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	21,3	30,7	31,2	36,8	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	1,4	3,3	3,3	4,0	cattle (excluding calves)
cielęta	0,1	0,1	0,0	0,0	calves
trzoda chlewna	17,1	19,1	17,4	21,7	pigs
owce	-	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	2,6	8,2	10,5	11,0	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-0,4	0,9	0,7	1,8	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	11,9	9,2	10,3	9,8	Cows' milk
Jaja kurze	5,6	3,3	3,6	2,9	Hen eggs
Obornik	1,5	1,2	0,9	0,8	Manure
Pozostałe	0,0	0,6	0,0	0,0	Others
PRODUKCJA TOWAROWA					
MARKET OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	50,8	45,4	43,4	34,8	Crop output
Zboża	21,4	17,4	20,4	17,3	Cereals
w tym zboża podstawowe	20,6	16,5	19,8	16,7	of which basic cereals
w tym: pszenica	13,4	11,2	13,2	11,3	of which: wheat
żyto	2,3	1,4	3,1	1,9	rye
jęczmień	2,1	1,6	1,5	1,4	barley
Ziemniaki	5,6	8,0	4,9	5,2	Potatoes
Przemysłowe	11,1	10,4	12,2	8,2	Industrial
w tym buraki cukrowe	5,5	2,2	2,5	2,1	of which sugar beets
Warzywa	7,2	4,8	2,7	2,8	Vegetables
Owoce	3,3	1,4	1,2	1,2	Fruit
Pozostałe	2,2	3,4	2,0	0,1	Others
Produkcja zwierzęca	49,2	54,6	56,6	65,2	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	28,3	38,9	40,4	47,7	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	1,7	4,1	4,2	4,9	cattle (excluding calves)
cielęta	0,1	0,1	0,0	0,0	calves
trzoda chlewna	22,8	23,9	22,5	28,2	pigs
owce	-	0,1	0,0	0,0	sheep
drób	3,5	10,6	13,6	14,5	poultry
Mleko krowie	14,6	11,2	12,2	12,1	Cows' milk
Jaja kurze	6,0	3,7	3,9	3,3	Hen eggs
Pozostałe	0,3	0,8	0,1	2,1	Others

a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 pkt 1 na str. 27. b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a See general notes, item 11 point 1 on page 27. b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 6 (220). POWIERZCHNIA ZASIEWÓW ^a

Stan w czerwcu

SOWN AREA ^a

As of June

ZIEMIOPŁODY	2005	2010	2014	2015		CROPS
				ogółem <i>total</i>	w tym gos- podarstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	
OGÓŁEM	571882	567933	571964	598626	501105	TOTAL
Zboża	414407	405421	387331 ^b	392104	335775	Cereals
zboża podstawowe	347175	342216	328680	340470	288897	basic cereals
pszenica	132758	135647	150623	153735	119507	wheat
żyto	73089	56183	51399	51386	47463	rye
jęczmień	50900	43324	34513	32837	27773	barley
owies	31113	36620	26415	24634	23893	oats
pszenżyto	59315	70444	65730	77878	70261	triticale
mieszanki zbożowe	53981	49575	38650	34994	34412	cereal mixed
gryka, proso i pozostałe zbożowe	7285	9587	9056	8303	7553	buckwheat, millet and other cereals
kukurydza na ziarno	5966	4042	10944	8336	4913	maize for grain
Strączkowe	9787	13707	22024	34958	32000	Pulses
konsumpcyjne	1579	2575	3268	4521	3917	edible
pastewne ^c	8208	11132	18756	30437	28083	feed ^c
Ziemniaki	29629	20707	17422	17693	13759	Potatoes
Przemysłowe	59189	84793	94170	88648	65683	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	12551	9870	9169	9211	7104	sugar beets
oleiste	43929	74322	84383	79345	58487	oilseeds
w tym rzepak i rzepik	43477	73303	82601	77384	56744	of which rape and turnip rape
Pastewne	41447	30985	39225	52021	42352	Feed
w tym:						of which:
okopowe	4687	882	709	418	417	root plants
kukurydza na pasze	9894	14239	17693	20575	13527	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^d	17423	12320	11792	13202	11536	Other crops ^d

a W 2005 r. łącznie z powierzchnią upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone); w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 284. b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. c łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. d Warzywa, truskawki, wysadki okopowych itp.

a In 2005 including permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers); in 2010 data of the Agricultural Census; see general notes, item 3 on page 284. b Data have been changed to data published in the previous edition of the Yearbook. c Including cereal and pulse mixed for grain. d Vegetables, strawberries, root plant planting etc.

TABL. 7 (221). ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2006–2010 ^a	2010	2014	2015		CROPS
				ogółem <i>total</i>	w tym gos- podarstwa indy- widualne <i>of which private farms</i>	
ZBIORY w t						
<i>PRODUCTION in t</i>						
Zboża	1411222	1489560	1722019	1651593	1292169	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	1240452	1318493	1530193	1495053	1155545	<i>basic cereals</i>
pszenica	607295	645667	868115	850744	595656	<i>wheat</i>
żyto	157065	162320	173132	158452	140491	<i>rye</i>
jęczmień	172135	158609	139967	120702	95663	<i>barley</i>
owies	83724	103687	88746	74718	72157	<i>oats</i>
pszenżyto	220233	248211	260233	290437	251579	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	144017	145603	126556	104752	102239	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki ^b	597152	513452	517040	460573	306827	Potatoes ^b
Buraki cukrowe	484086	508105	610934	522738	420812	Sugar beets
Rzepak i rzepik	159514	167475	303360	225157	141725	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	372402	416443	483198	512024	482153	Meadow hay
PLONY ^c z 1 ha w dt						
<i>YIELDS ^c per 1 ha in dt</i>						
Zboża	33,7	36,7	44,5	42,1	38,5	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	35,5	38,5	46,6	43,9	40,0	<i>basic cereals</i>
pszenica	46,1	47,6	57,6	55,3	49,8	<i>wheat</i>
żyto	25,5	28,9	33,7	30,8	29,6	<i>rye</i>
jęczmień	31,3	36,6	40,6	36,8	34,4	<i>barley</i>
owies	24,8	28,3	33,6	30,3	30,2	<i>oats</i>
pszenżyto	32,7	35,2	39,6	37,3	35,8	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	25,6	29,4	32,7	29,9	29,7	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki ^b	215	248	297	260	223	Potatoes ^b
Buraki cukrowe	481	515	666	568	592	Sugar beets
Rzepak i rzepik	27,8	22,8	36,7	29,1	25,0	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	40,8	43,7	48,2	45,6	46,1	Meadow hay

a Przeciętne roczne. b Od 2010 r. bez ogrodów przydomowych. c Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 284.
a Annual averages. b Since 2010 excluding kitchen gardens. c See general notes, item 3 on page 284.

TABL. 8 (222). POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH ^a
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES ^a

WARZYWA	2006–2010 ^b	2010	2014	2015		VEGETABLES
				ogółem <i>total</i>	w tym gos- podarstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	
POWIERZCHNIA ^c w ha – stan w czerwcu						
<i>AREA ^c in ha – as of June</i>						
OGÓŁEM	9010	6222	6340	7335	5978	TOTAL
Kapusta	1008	659	589	617	610	<i>Cabbages</i>
Kalafiory	378	113	114	130	130	<i>Cauliflowers</i>
Cebula	407	211	234	225	220	<i>Onions</i>
Marchew jadalna	1333	866	813	872	825	<i>Carrots</i>
Buraki ćwikłowe	560	233	217	229	225	<i>Beetroots</i>
Ogórki	577	377	345	354	350	<i>Cucumbers</i>
Pomidory	111	60	60	70	70	<i>Tomatoes</i>
Pozostałe ^d	4635	3703	3967	4837	3548	<i>Others ^d</i>
ZBIORY w t						
<i>PRODUCTION in t</i>						
OGÓŁEM	163729	142896	107120	112225	97736	TOTAL
Kapusta	37643	32414	23139	22233	21960	<i>Cabbages</i>
Kalafiory	7375	2768	2304	2405	2405	<i>Cauliflowers</i>
Cebula	7599	5131	4783	4304	4180	<i>Onions</i>
Marchew jadalna	43511	35610	26813	28455	25575	<i>Carrots</i>
Buraki ćwikłowe	13626	8830	5733	5593	5513	<i>Beetroots</i>
Ogórki	8004	6983	4946	4608	4550	<i>Cucumbers</i>
Pomidory	1300	990	685	735	735	<i>Tomatoes</i>
Pozostałe ^d	44671	50170	38717	43892	32819	<i>Others ^d</i>
PLONY z 1 ha w dt						
<i>YIELDS per 1 ha in dt</i>						
Kapusta	373	492	393	360	360	<i>Cabbages</i>
Kalafiory	195	245	202	185	185	<i>Cauliflowers</i>
Cebula	187	243	204	191	190	<i>Onions</i>
Marchew jadalna	326	411	330	326	310	<i>Carrots</i>
Buraki ćwikłowe	243	379	264	244	245	<i>Beetroots</i>
Ogórki	139	185	143	130	130	<i>Cucumbers</i>
Pomidory	117	165	114	105	105	<i>Tomatoes</i>
Pozostałe ^d	96	135	98	91	92	<i>Others ^d</i>

a Łącznie z ogrodami przydomowymi; od 2014 r. według położenia gruntów. b Przeciętne roczne. c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. d Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

a Including kitchen gardens; since 2014 by field location. b Annual averages. c In 2010 data of the Agricultural Census. d Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 9 (223). POWIERZCHNIA I ZBIORY OWOCÓW Z DRZEW^a
AREA AND PRODUCTION OF TREE FRUIT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006–2010 ^b	2010	2014	2015		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gos- podarstwa indywi- dualne of which private farms	

POWIERZCHNIA^c w ha – stan w czerwcu

AREA^c in ha – as of June

OGÓŁEM	3459	3748	3227	2857	2544	TOTAL
Jabłonie	1875	2312	2466	2201	1920	Apples
Grusze	259	256	81	79	70	Pears
Śliwy	395	270	135	131	120	Plums
Wiśnie	539	376	266	235	230	Cherries
Czereśnie	158	155	155	135	130	Sweet cherries
Pozostałe ^d	233	379	124	76	74	Others ^d

ZBIORY^e w t

PRODUCTION^e in t

OGÓŁEM	17126	13047	21712	19535	12419	TOTAL
Jabłka	14143	11186	20050	17731	11104	Apples
Gruszki	1011	670	416	436	219	Pears
Śliwki	990	606	403	490	320	Plums
Wiśnie	748	408	407	545	473	Cherries
Czereśnie	196	144	318	254	234	Sweet cherries
Pozostałe ^d	38	33	117	79	69	Others ^d

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 284. b Przeciętne roczne. c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego; do 2014 r. łącznie z ogrodami przydomowymi; w 2015 r. jedynie uprawy w sadach. d Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie. e łącznie z owocami zebranymi poza sadami.

a See general notes, item 4 on page 284. b Annual averages. c In 2010 data of the Agricultural Census; up to 2014 including kitchen gardens; in 2015 orchard only. d Peaches, apricots, walnuts. e Including fruit harvested outside of orchards.

TABL. 10 (224). POWIERZCHNIA I ZBIORY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH ^a
AREA AND PRODUCTION OF FRUIT BUSHES AND BERRY FRUIT ^a

OWOCE	2006–2010 ^b	2010	2014	2015		FRUIT
				ogółem total	w tym gos- podarstwa indywi- dualne of which private farms	
POWIERZCHNIA ^c w ha – stan w czerwcu						
<i>AREA ^c in ha – as of June</i>						
OGÓŁEM	3520	2298	2883	2861	2800	TOTAL
Truskawki ^d	2602	1201	1836	1823	1770	Strawberries ^d
Maliny ^e	66	153	58	58	52	Raspberries ^e
Porzeczki	557	609	440	479	479	Currants
Agrest	69	84	28	23	23	Gooseberries
Pozostałe ^f	226	251	521	478	476	Others ^f
ZBIORY ^g w t						
<i>PRODUCTION ^g in t</i>						
OGÓŁEM	12034	8538	6215	8438	8003	TOTAL
Truskawki ^d	9041	5720	3655	5550	5130	Strawberries ^d
Maliny ^e	151	276	140	154	140	Raspberries ^e
Porzeczki	2198	1891	1583	1607	1607	Currants
Agrest	285	307	120	96	96	Gooseberries
Pozostałe ^f	360	344	718	1031	1031	Others ^f

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 284. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego; do 2014 r. łącznie z ogrodami przydomowymi; w 2015 r. dla krzewów jedynie uprawy w sadach, dla truskawek łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych. ^d Od 2010 r. łącznie z poziomkami; do 2009 r. poziomki uwzględniano w pozycji „pozostałe”. ^e Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^f Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne. ^g Łącznie z owocami zebrnymi poza sadami.

^a See general notes, item 4 on page 284. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census; up to 2014 including kitchen gardens; in 2015 for fruit bushes in orchard only, in case of strawberries area of cultivation in kitchen gardens is included. ^d Since 2010 including wild strawberries; until 2009 wild strawberries was included in item "others". ^e Including thornless blackberry. ^f Chokeberry, blueberry, grape, hazel and others. ^g Including fruit harvested outside of orchards.

TABL. 11 (225). BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE ^a

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES ^a

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms			
W SZTUKACH IN HEADS								
Bydło	189238	195339	201273	204312	170801	177592	188393	191739
Cattle								
w tym krowy	76826	75718	72655	72768	68074	67383	66661	66884
of which cows								
Trzoda chlewna ^b	1049804	845108	756680	761614	815630	609016	463369	415365
Pigs ^b								
w tym lochy	101363	90706	74006	73563	77224	58578	40289	36514
of which sows								
Owce	10230	17217	14575	14618	9276	15871	13518	13977
Sheep								
w tym maciorki	5790	9900	8613	8784	4920	8786	7851	8160
of which ewes								
Konie ^c	14011	14010	•	•	13860	13772	•	•
Horses ^c								
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	323690	298424	285757 ^d	288932 ^d	273587	248468	231167 ^d	226681 ^d
In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)								

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt.

PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads

Bydło	24,3	26,0	27,5	26,9	27,3	28,8	30,3	30,1
Cattle								
w tym krowy	9,9	10,1	9,9	9,6	10,9	10,9	10,7	10,5
of which cows								
Trzoda chlewna ^b	134,8	112,7	103,3	100,2	130,3	98,9	74,6	65,1
Pigs ^b								
w tym lochy	13,0	12,1	10,1	9,7	12,3	9,5	6,5	5,7
of which sows								
Owce	1,3	2,3	2,0	1,9	1,5	2,6	2,2	2,2
Sheep								
w tym maciorki	0,7	1,3	1,2	1,2	0,8	1,4	1,3	1,3
of which ewes								
Konie ^c	1,8	1,9	•	•	2,2	2,2	•	•
Horses ^c								
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	41,6	39,8	39,0 ^d	38,0 ^d	43,7	40,4	37,2 ^d	35,5 ^d
In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)								

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 284; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b W 2005 r. – stan w końcu lipca. c Dane szacunkowe; od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata. d Do obliczeń przyjęto wielkość pogłowia koni z 2013 r.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

a See general notes, item 3 on page 284; in 2010 data of the Agricultural Census. b In 2005 – as of the end of July. c Estimated data; since 2013 data on the basis of period survey conducted every three years. d For the calculation horse stocks as of 2013 were used.

N o t e. The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0.8, for pigs – 0.15, for sheep – 0.08, for horses – 1.0.

TABL. 12 (226). DRÓB ^a

Stan w końcu roku

POULTRY ^a

End of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gos- podarstwa indywi- dualne of which private farms	
Kury w tys. szt.	4561,9	5264,0	5669,7	5337,9	4978,9	<i>Hens in thous. heads</i>
w tym nioski	1452,6	1625,6	1581,4	1249,5	1146,7	<i>of which laying hens</i>
Gęsi w tys. szt.	30,1	25,6	•	•	•	• <i>Geese in thous. heads</i>
Indyki w tys. szt.	198,9	83,9	•	•	•	• <i>Turkeys in thous. heads</i>
Kaczki ^b w tys. szt.	180,1	67,9	•	•	•	• <i>Ducks ^b in thous. heads</i>
Kury na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	585,8	701,7	774,1	702,4	780,7	<i>Hens per 100 ha of agricultural land ^c in heads</i>
w tym nioski	186,5	216,7	215,9	164,4	179,8	<i>of which laying hens</i>

^a W wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym. ^c Patrz uwagi ogólne, ust. 3 i 4 na str. 284.

a More than 2 weeks old. b Including other poultry. c See general notes, item 3 and 4 on page 284.

TABL. 13 (227). PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO ^aPRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gos- podarstwa indywi- dualne of which private farms	

W TYSIĄCACH SZTUK

IN THOUSAND HEADS

Bydło (bez cieląt)	19,1	45,8	58,4	49,0	46,5	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	5,9	4,6	1,7	2,5	1,6	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	893,0	1562,9	1414,9	1492,5	935,0	<i>Pigs</i>
Owce	9,7	10,1	6,6	6,5	6,5	<i>Sheep</i>
Konie	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	<i>Horses</i>

W TYSIĄCACH TON WAGI ŻYWEJ

IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT

Bydło (bez cieląt)	9,8	25,1	33,7	29,0	27,7	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	0,5	0,4	0,1	0,2	0,1	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	97,1	172,4	198,0	215,6	152,5	<i>Pigs</i>
Owce	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	<i>Sheep</i>
Konie	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	<i>Horses</i>
Drób	17,5	83,3	137,9	133,6	115,0	<i>Poultry</i>
Kozy i króliki	0,3	0,1	0,1	0,0	0,0	<i>Goats and rabbits</i>

^a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

a Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

TABL. 14 (228). PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i pod- robami)	98,9	217,5	283,8	292,7	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	94,8	207,5	270,3	279,2	meat and fats
wołowe	5,1	13,2	17,5	15,3	beef
cielęce	0,3	0,2	0,1	0,1	veal
wieprzowe	75,8	134,5	154,5	168,2	pork
baranie	0,2	0,2	0,1	0,1	mutton
końskie	0,0	0,0	0,0	0,0	horseflesh
drobiowe	12,3	58,3	96,5	93,5	poultry
kozie i królicze ^b	1,1	1,1	1,6	2,0	goat and rabbit ^b
podroby	4,1	10,0	13,5	13,5	pluck
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^c w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND ^c in kg					
O G Ó Ł E M	127,0	289,9	387,5	385,2	T O T A L

a W wadze poubojowej cieplej. Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. b Łącznie z dziczyzną. c Patrz uwagi ogólne, ust. 3 i 4 na str. 284.

a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption. b Including game. c See general notes, item 3 and 4 on page 284.

TABL. 15 (229). PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gos- podarstwa indywi- dualne of which private farms	
Produkcja mleka:						Milk production:
w milionach litrów	310,2	286,2	358,3	350,4	312,9	in million litres
na 100 ha użytków rolnych ^a w tys. l	39,8	38,1	48,9	46,1	49,1	per 100 ha agricultural land ^a in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	4037	4096	4956	4992	4860	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w mln szt.	447,3	311,5	307,4	235,8	205,2	Egg production in mln units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury niośki w szt.	241	205	212	174	163	Average annual number of eggs per laying hen in units

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 i 4 na str. 284.

a See general notes, item 3 and 4 on page 284.

TABL. 16 (230). CIĄGNIKI ROLNICZE

Stan w czerwcu
 AGRICULTURAL TRACTORS
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>		SPECIFICATION
W sztukach	2005	44838	43338		<i>In units</i>
	2010 ^{ab}	46517	44843		
	2013	46590	45428		
Powierzchnia użytków rolnych ^c na 1 ciągnik w ha	2005	17,4	14,4		<i>Agricultural land area ^c per tractor in ha</i>
	2010 ^{ab}	16,1	13,7		
	2013	15,8	13,9		

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 284. c Patrz uwagi ogólne, ust. 3 i 4 na str. 284.

U w a g a. Od 2010 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a *Data of the Agricultural Census 2010.* b *See general notes, item 3 on page 284.* c *See general notes, item 3 and 4 on page 284.*

N o t e. Since 2010 data on the basis of period survey conducted every three years.

TABL. 17 (231). ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH
 W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK ^a

CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE
 INGREDIENT ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004/05	2009/10	2013/14	2014/15		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gos- podarstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	
W TONACH IN TONNES						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	97313	98484	104557	95733	74156	<i>Mineral or chemical fertilizers ^b</i>
azotowe	47880	58154	65161	56871	44026	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	21297	18685	15097	13874	10515	<i>phosphatic</i>
potasowe	28136	21645	24298	24987	19615	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	63253	46164	47292	35518	24517	<i>Lime fertilizers ^c</i>
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^d w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND ^d in kg						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	124,9	131,3	142,8	126,0	116,3	<i>Mineral or chemical fertilizers ^b</i>
azotowe	61,5	77,5	89,0	74,8	69,0	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	27,3	24,9	20,6	18,3	16,5	<i>phosphatic</i>
potasowe	36,1	28,9	33,2	32,9	30,8	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	81,2	61,5	64,6	46,7	38,4	<i>Lime fertilizers ^c</i>

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 284. b Łącznie z wieloskładnikowymi. c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym. d Patrz uwagi ogólne, ust. 3 i 4 na str. 284.

a *In 2010 data of the Agricultural Census; see general notes, item 3 on page 284.* b *Including mixed fertilizers.* c *Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.* d *See general notes, item 3 and 4 on page 284.*

TABL. 18 (232). WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące ^{a)})VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices ^{a)})

PRODUKTY ROLNE	2005	2010	2014	2015		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH IN THOUSAND ZLOTYS						
O G Ó Ł E M	1054085,0	2008824,1	3191975,3	2931208,8	2453839,2	T O T A L
Produkty roślinne	485696,4	806654,0	1034976,7	944004,8	685995,7	Crop products
w tym:						of which:
Zboża	236215,9	379428,5	569584,7	479433,8	367404,7	Cereals
w tym zboża podstawowe ^b	225425,8	367363,5	550362,2	464736,9	358934,7	of which basic cereals ^b
pszenica	172597,3	279013,5	380047,8	315055,4	229354,9	wheat
żyto	19815,4	28989,9	59671,8	55811,9	47669,6	rye
jęczmień	14638,3	27004,9	47921,4	25342,0	22891,7	barley
owies i mieszanki						
zbożowe	8057,2	7067,9	9262,9	9499,8	7040,5	oats and cereal mixed
pszenżyto	10317,6	25287,3	53458,3	59027,8	51978,0	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	233952,7	377686,6	564594,8	471563,8	361727,0	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe ^b	223396,5	365621,6	545423,7	456942,1	353332,4	of which basic cereals ^b
pszenica	172165,1	278524,2	377904,6	310228,3	226620,5	wheat
żyto	19434,3	28783,6	59379,7	55299,5	47157,2	rye
jęczmień	14283,2	26517,6	46938,3	23851,3	21458,1	barley
owies i mieszanki						
zbożowe	7696,3	7001,7	9034,1	9189,7	6740,8	oats and cereal mixed
pszenżyto	9817,6	24794,5	52167,0	58373,3	51355,8	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^c	49,8	78,8	•	29,1	29,1	Edible pulses ^c
Ziemniaki	43990,5	76660,2	98193,0	100523,7	39758,2	Potatoes
Buraki cukrowe	89904,5	57881,4	77552,1	61896,2	49973,9	Sugar beets
Rzepak i rzepik	83574,0	208776,8	218237,8	219956,7	159756,2	Rape and turnip rape
Warzywa	13684,6	32934,6	38320,1	39098,0	30796,2	Vegetables
Owoce	11548,4	24524,6	16470,0	24585,0	22232,9	Fruit
Produkty zwierzęce	568388,6	1202170,1	2156998,6	1987204,0	1767843,5	Animal products
w tym:						of which:
Żywiec rzeźny ^d	375550,4	929183,3	1706801,7	1620024,3	1439115,8	Animals for slaughter ^d
bydło (bez cieląt)	24618,6	90100,2	137981,5	148909,2	141095,0	cattle (excluding calves)
cielęta	122,6	362,7	341,6	241,7	241,7	calves
trzoda chlewna	311077,3	588362,7	1032025,8	988347,5	895822,4	pigs
owce	612,0	1078,0	1456,0	1596,6	1596,6	sheep
konie	42,8	158,9	84,7	243,4	243,4	horses
drób	39077,1	249120,8	534912,1	480685,9	400116,7	poultry
Mleko krowie	190058,3	241433,7	411120,8	339160,4	302810,5	Cows' milk
Jaja kurze konsumpcyjne	37,1	4502,9 ^e	5368,8	8425,1	7192,1	Consumer hen eggs
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^f w zł PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND ^f in zł						
O G Ó Ł E M	1354	2678	4358	3857	3847	T O T A L
Produkty: roślinne	624	1075	1413	1242	1076	Products: crop
zwierzęce	730	1603	2945	2615	2772	animal

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. b Łącznie z mieszankami zbożowymi. c Bez materiału siewnego. d W wadze żywej. e Znaczny wzrost wartości skupu wynika ze zwiększenia liczby jednostek objętych badaniem. f Patrz uwagi ogólne, ust. 3 i 4 na str. 284.

a Paid to suppliers; excluding VAT. b Including cereal mixed. c Excluding sowing. d In live weight. e A substantial increase of the value of procurement was due to an increased number of entities included in the survey. f See general notes, item 3 and 4 on page 284.

TABL. 19 (233). SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2005	2010	2014	2015		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym gos- podarstwa indywi- dualne of which private farms	
Zboża w t	667947	683137	843028	740109	571474	Cereals in t
w tym zboża podstawowe ^a	640966	663143	815059	717538	558675	of which basic cereals ^a
pszenica	471065	468773	524440	447180	325513	wheat
żyto	68074	64462	108718	105215	89592	rye
jęczmień	41185	57019	73285	42979	38923	barley
owies i mieszanki zbożowe	26425	20267	18690	18428	13658	oats and cereal mixed
pszenżyto	34217	52622	89926	103736	90989	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	662725	680851	838125	730669	565209	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe ^a	635916	660857	810183	708146	552458	of which basic cereals ^a
pszenica	470133	468170	522550	441390	322819	wheat
żyto	67195	64133	108305	104472	88849	rye
jęczmień	40486	56388	72299	41126	37117	barley
owies i mieszanki zbożowe	25275	20137	18399	18057	13296	oats and cereal mixed
pszenżyto	32827	52029	88630	103101	90377	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^b w t	69	73	•	25	25	Edible pulses ^b in t
Ziemniaki w t	148003	222628	223213	231250	95343	Potatoes in t
Buraki cukrowe w t	520699	504206	566687	540931	439005	Sugar beets in t
Rzepak i rzepik w t	105699	166481	161599	148502	108422	Rape and turnip rape in t
Warzywa w t	25249	40593	43765	45200	35259	Vegetables in t
Owoce w t	12067	16488	8534	18622	16555	Fruit in t
Żywiec rzeźny ^c w t	100457	244598	376619	377665	333385	Animals for slaughter ^c in t
bydło (bez cieląt)	6204	20023	22212	24268	23031	cattle (excluding calves)
cielęta	21	48	37	25	25	calves
trzoda chlewna	81718	148261	216827	222572	201470	pigs
owce	93	157	180	197	197	sheep
konie	8	27	15	39	39	horses
drób	12413	76082	137348	130564	108623	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^d w t	75744	179623	276930	278002	245534	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^d in t
Mleko krowie w tys. l	209957	232805	298284	310824	280069	Cows' milk in thous. l
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	168	23149 ^e	24930	39640	33074	Consumer hen eggs in thous. units

a Łącznie z mieszankami zbożowymi. b Bez materiału siewnego. c W wadze żywej. d Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. e Znaczný wzrost skupu wynika ze zwiększenia liczby jednostek objętych badaniem.

a Including cereal mixed. b Excluding sowing. c In live weight. d Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. e A substantial increase of procurement was due to an increased number of entities included in the survey.

TABL. 20 (234). EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem <i>Certified</i>		W okresie przestawiania <i>Under conversion</i>	
	gospodarstwa <i>farms</i>	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha <i>organic agricultural land in ha</i>	gospodarstwa <i>farms</i>	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha <i>organic agricultural land in ha</i>
2005	35	1313	146	5782
2010	348	12048	300	10506
2014	708	25184	139	4098
2015	642	21988	95	2878

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Source: data of the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

Łowiectwo *Hunting*

TABL. 21 (235). WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a

Stan w dniu 10 III

MAJOR GAME SPECIES^a

As of 10 III

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005 ^b	2010	2014	2015	GAME SPECIES
W SZTUKACH <i>IN HEADS</i>					
Łosie	5	54	155	242	<i>Moose</i>
Daniele	504	959	1765	1823	<i>Fallow deer</i>
Muflony	60	132	60	51	<i>Mouflons</i>
W TYSIĄCACH SZTUK <i>IN THOUSAND HEADS</i>					
Jelenie	10,7	14,0	20,3	20,1	<i>Deer</i>
Sarny	42,2	52,1	59,9	59,4	<i>Roe deer</i>
Dziki	12,1	17,0	20,4	19,1	<i>Wild boars</i>
Lisy	12,8	11,7	13,0	12,8	<i>Foxes</i>
Zająca	11,7	16,3	26,4	27,6	<i>Hares</i>
Bażanty	4,9	5,7	6,9	7,0	<i>Pheasants</i>
Kuropatwy	6,1	8,1	7,4	7,3	<i>Partridges</i>

^a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego; dane szacunkowe; do 2011 r. nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe. ^b Stan w dniu 31 III.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Data concern the hunting economic year defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year; estimated data; until 2011 excluding centres of game breeding managed by the State Forests. ^b As of 31 III.

Source: data of the Directorate General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 22 (236). ODSTRZAŁ WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH ^a
SHOOT OF MAIN GAME SPECIES ^a

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005/06 ^b	2010/11 ^b	2014/15	2015/16	GAME SPECIES
Jelenie	3298	4888	9336	9705	Deer
Daniele	90	240	478	522	Fallow deer
Samy	10018	9906	13215	13369	Roe deer
Dziki	9468	16571	19494	22232	Wild boars
Lisy	8417	7526	7047	7578	Foxes
Zające	464	298	101	123	Hares
Bażanty	518	580	969	1091	Pheasants
Kuropatwy	12	1	-	-	Partridges

^a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego. ^b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Data concern the hunting economic year defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year. ^b Data exclude centres of game breeding managed by the State Forests.

S o u r c e: data of the Directorate General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 23 (237). KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE ^a
 Stan w dniu 10 III
CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION AND HUNTING DISTRICTS ^a
 As of 10 III

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^b	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^c	140	132	132	132	number ^c
członkowie ^d	7222	3322	7111	7227	members ^d
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	308	308	250	306	number
powierzchnia w tys. ha	1541,0	1556,5	1283,8	1640,6	area in thous. ha
w tym na gruntach leśnych	576,4	588,1	531,8	628,8	of which on forest land

^a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego. ^b Stan w dniu 31 III. ^c Dane grupowane według siedziby koła łowieckiego. ^d Dane grupowane według siedziby zamieszkania członka koła.

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Data concern the hunting economic year defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year. ^b As of 31 III. ^c Data grouped according to the seat of hunting club. ^d Data grouped according to the seat of member of hunting club.

S o u r c e: data of the Polish Hunting Association.

Leśnictwo
Forestry

TABL. 24 (238). POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	674311	680482	683144	683476	T O T A L in ha
Lasy	656980	662728	665476	665810	Forests
Publiczne	587417	589105	589134	589292	<i>Public</i>
zalesione	579625	580796	580617	580849	<i>wooded</i>
niezalesione	7792	8309	8518	8443	<i>non-wooded</i>
w tym:					<i>of which:</i>
własność Skarbu Państwa	584102	585749	585700	585837	<i>owned by the State Treasury</i>
zalesione	576414	577529	577268	577467	<i>wooded</i>
niezalesione	7688	8220	8432	8370	<i>non-wooded</i>
w tym:					<i>of which:</i>
w zarządzie Lasów Państwo- wych	569596	571414	572173	572529	<i>managed by the State Forests</i>
zalesione	562100	563397	563945	564363	<i>wooded</i>
niezalesione	7496	8017	8228	8167	<i>non-wooded</i>
parki narodowe	9782	9788	9845	9845	<i>national parks</i>
zalesione	9599	9601	9658	9658	<i>wooded</i>
niezalesione	183	187	187	187	<i>non-wooded</i>
własność gmin ^a	3315	3355	3362	3335	<i>gmina ^a owned</i>
zalesione	3212	3267	3277	3262	<i>wooded</i>
niezalesione	103	88	86	73	<i>non-wooded</i>
Prywatne	69563	73623	76342	76518	<i>Private</i>
zalesione	68634	71930	74558	74610	<i>wooded</i>
niezalesione	929	1693	1784	1908	<i>non-wooded</i>
Grunty związane z gospodarką leśną	17331	17754	17668	17666	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	35,9	36,2	36,3	36,4	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI LĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA W %	38,3	38,7	38,9	38,9	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP IN %

a Dotyczy także gmin mających status miasta na prawach powiatu.

a It is also concerns gminas which are cities with powiat status.

Uwaga do tablic 25(239) i 26(240)

Dane opracowano na podstawie wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów kraju przeprowadzonej w latach 2011-2015 przez Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej. W zakresie powierzchni dane prezentowane są według stanu z 31 XII 2014 r., natomiast przyrodniczy stan lasów wynika z pomiarów terenowych przeprowadzonych w latach 2011-2015.

Note to tables 25(239) and 26(240)

Data prepared on the large-scale country forest inventory conducted in 2011-2015 by the Bureau for Forest Management and Geodesy. Data concerning area are presented as of 31 XII 2014 and as to the nature condition of forests – data results from field measurements carried out in the years 2011-2015.

TABL. 25 (239). POWIERZCHNIA LASÓW**FOREST AREAS****A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW****BY AGE OF TREE STANDS**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w ha Grand total in ha	razem total	W tym – w % ogółem – powierzchnia zalesiona Of which wooded area in % of grand total area							w klasie odnowienia ^a i o budowie przerebowej in restocking class ^a with a selection structure
			drzewostany tree stands							
			w klasie wieku in age group							
			I (1–20 lat)	II (21–40)	III (41–60)	IV (61–80)	V (81–100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej and older)		
OGÓŁEM	665476	97,9	12,1	15,1	24,8	17,2	14,3	11,6	2,8	
TOTAL										
w tym: of which:										
W zarządzie Lasów Państwowych Managed by the State Forests	572173	98,0	12,0	14,5	23,6	17,4	15,4	11,9	3,2	
Lasy prywatne Private forests	76342	96,9	15,9	21,2	36,1	15,8	6,9	1,0	-	

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE**BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS**

GATUNKI DRZEW	Ogółem Total		W tym Of which		SPECIES OF TREES
			w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests	lasy prywatne private forests	
			w ha in ha	w % in %	
OGÓŁEM	665476	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	486530	73,2	72,6	78,6	Coniferous trees
w tym:					of which:
sosna	447647	67,3	66,5	73,9	pine
świerk	25894	3,9	4,1	2,4	spruce
Drzewa liściaste	178946	26,8	27,4	21,4	Broadleaved trees
w tym:					of which:
buk	67736	10,2	11,1	3,7	beech
dąb	31870	4,8	5,0	3,7	oak
grab	5614	0,8	0,7	1,9	hornbeam
brzoza	48436	7,3	7,1	6,9	birch
olsza	18286	2,7	2,6	3,5	alder
osika	2251	0,3	0,2	1,0	aspen

a Łącznie z klasą do odnowienia.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a Including class for restocking.

Source: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 26 (240). ZASOBY DRZEWNE NA PNIU
GROWING STOCK OF STANDING WOOD
A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem grubizna brutto ^a w tys. m ³ Gross grand total timber ^a in thous. m ³	W tym – w % ogółem – na powierzchni zalesionej Of which in wooded area in % of grand total area								
		razem total	drzewostany tree stands						w klasie odnowienia ^c i o budowie prze- rębowej in restocking class ^c with a selection structure	przes- toje ^b hold-over trees ^b
			w klasie wieku in age group							
			I (1–20 lat)	II (21–40)	III (41–60)	IV (61–80)	V (81–100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej and older)		
OGÓŁEM	175598,6	99,9	0,8	8,8	26,2	21,9	19,8	18,3	3,4	0,7
TOTAL										
w tym: of which:										
W zarządzie Lasów Państwowych	154090,4	100,0	0,7	8,1	24,6	22,1	21,0	18,8	3,9	0,8
<i>Managed by the State Forests</i>										
Lasy prywatne	16472,4	99,9	2,3	16,9	46,6	22,6	9,8	1,4	-	0,3
<i>Private forests</i>										

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem grubizna brutto ^a Gross grand total timber ^a		W tym Of which			SPECIES OF TREES
			w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests	lasy prywatne private forests		
	w tys. m ³ in thous. m ³	w % in %				
OGÓŁEM	175598,6	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	134145,0	76,4	75,6	81,8	81,8	<i>Coniferous trees</i>
w tym: of which:						
sosna	122547,2	69,8	68,9	75,5	75,5	<i>pine</i>
świerk	6848,0	3,9	4,1	1,6	1,6	<i>spruce</i>
Drzewa liściaste	41453,6	23,6	24,4	18,2	18,2	<i>Broadleaved trees</i>
w tym: of which:						
buk	18095,1	10,3	11,3	2,0	2,0	<i>beech</i>
dąb	5988,6	3,4	3,6	2,8	2,8	<i>oak</i>
grab	1028,1	0,6	0,5	1,8	1,8	<i>hornbeam</i>
brzoza	9976,3	5,7	5,4	6,9	6,9	<i>birch</i>
olsza	5221,2	3,0	2,9	3,8	3,8	<i>alder</i>
osika	364,5	0,2	0,2	0,5	0,5	<i>aspen</i>

a W korze. b Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejną rębnością. c Łącznie z klasą do odnowienia.

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a Overbark. b Trees not felled in the assumed throughfall order. c Including class for restocking.

S o u r c e: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 27 (241). ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE

RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne ^a <i>private forests^a</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
Powierzchnia produkcyjna szkólek leśnych (stan w dniu 31 XII)	240	200	175	171	171	171	-	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia	4916	3418	4051	4564	4410	4406	154	<i>Renewals and afforestations</i>
odnowienia	4061	2969	3787	4441	4323	4319	118	<i>renewals</i>
sztuczne	3611	2754	3447	4049	3931	3927	118	<i>artificial</i>
zrębów ^b	3549	2715	3417	4025	3917	3915	108	<i>felling sites^b</i>
halizn i płazowin	62	38	30	24	14	12	10	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
naturalne	450	215	340	392	392	392	-	<i>natural</i>
zalesienia ^c	855	449	263	123	87	87	36	<i>afforestations^c</i>
Poprawki i uzupełnienia ^d	626	325	214	260	187	183	73	<i>Corrections and supplements^d</i>
Pielęgnowanie ^e	22194	16529	19392	18884	18559	18503	325	<i>Tending^e</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw	14388	10876	13376	13074	12749	12745	325	<i>crops</i>
młodników	7315	5238	5894	5688	5688	5688	-	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszytów ^f	190	61	56	70	70	70	-	<i>introduction of undergrowth^f</i>
Melioracje	3709	3894	4501	4786	4786	4786	-	<i>Drainage</i>

a Dane szacunkowe. b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. c Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. d Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. e Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. f Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a *Estimated data.* b *Including renewals protected by tree stands.* c *Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan.* d *Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings.* e *Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years.* f *Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.*

TABL. 28 (242). POZYSKANIE DREWNA ^a
REMOVALS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015			SPECIFICATION	
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>			
					razem <i>total</i>	w tym wła- sność Skarbu Pań- stwa of which owned by the State Trea- sury		lasy prywat- ne <i>private forests</i>
O G Ó Ł E M w dam³	2698	2940	3365	3377	3249	3246	128	T O T A L in dam³
Grubizna	2422	2712	3152	3192	3064	3062	128	Timber
Grubizna iglasta	1876	2132	2524	2549	2433	2432	116	<i>Coniferous</i>
w tym drewno:								<i>of which:</i>
wielkowymiarowe	909	940	1062	1040	999	999	41	<i>large-size wood</i>
średniowymiarowe do prze- robu przemysłowego	844	1035	1272	1324	1279	1279	45	<i>medium-size wood for industrial uses</i>
Grubizna liściasta	546	580	628	643	631	630	12	<i>Non-coniferous</i>
w tym drewno:								<i>of which:</i>
wielkowymiarowe	185	191	206	213	209	209	3	<i>large-size wood</i>
średniowymiarowe do prze- robu przemysłowego	297	287	294	300	296	296	4	<i>medium-size wood for industrial uses</i>
Drewno małowymiarowe ^b	276	228	213	185	185	185	x	Slash ^b
Do przerobu przemysłowego	89	44	28	25	25	25	x	<i>Slash for industrial uses</i>
Opałowe	187	184	185	159	159	159	x	<i>Slash for fuel</i>
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	368,6	409,3	473,7	479,4	520,0	522,6	167,3	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień. b Wyłącznie w lasach publicznych.

U w a g a. W prezentowanych latach nie pozyskano karpiny.

a *Excluding logging (large timber) from plantings.* b *Exclusively in public forests.*

Note. In presented years the stump wood wasn't gained.

TABL. 29 (243). ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIENÍ
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym na gruntach prywatnych of which on private land	
Sadzenie w szt.: drzew	76462	43470	22194	18816	9592	<i>Plantings in units of: trees</i>
krzewów	90051	60882	16452	14466	7193	<i>bushes</i>
Pozyskanie drewna (grubizny) ^a w m ³	28740	41633	32232	33762	21854	<i>Removals (timber) ^a in m³</i>
grubizna iglasta	3519	7490	7293	9251	6052	<i>coniferous</i>
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	1594	4602	3750	4298	3328	<i>of which large-size general purpose wood</i>
grubizna liściasta	25221	34143	24939	24511	15802	<i>non-coniferous</i>
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	7178	15192	8087	8043	5531	<i>of which large-size general purpose wood</i>

a Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

a *Estimated data; excluded from data on total removals (timber).*

TABL. 30 (244). POŻARY W LASACH
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Pożary	521	277	376	431	<i>Number of fires</i>
w tym: podpalenia	138	57	80	96	<i>of which: arsons</i>
nieostrożność dorosłych	203	107	140	162	<i>negligence of adults</i>
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	110,8	53,2 ^b	66,0	67,3	<i>Forest area burned in ha</i>
w tym: podpalenia	35,5	21,6	15,5	24,0	<i>of which: arsons</i>
nieostrożność dorosłych	46,3	16,5	12,0	23,1	<i>negligence of adults</i>
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha ...	0,2	0,2	0,2	0,2	<i>Average forest area burned by fire in ha</i>

a Pożary ugaszone wyłącznie przez jednostki straży pożarnej. b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

Źródło: dane Instytutu Badawczego Leśnictwa.

a *Fires extinguished exclusively by fire service units.* b *Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.*

Source: data of the Forest Research Institute.

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

W tabl. 3(247) uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji). Ponadto we wspomnianej tablicy dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, za wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów (tabl. 3(247)), które opracowano **metodą zakładową**, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych, ust. 7 na str. 25.

3. Przedstawione w tabl. 3(247) wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług (PKWiU 2008) oraz nomenklaturą PRODPOL stosowaną w badaniach produkcji i wyrobów przemysłowych, która zharmonizowana jest z Listą PRODCOM, rekomendowaną przez EUROSTAT do badań produktowych w krajach członkowskich UE.

W niektórych przypadkach wyroby prezentuje się według dodatkowych grupowań, stanowiących sumę niektórych pozycji PKWiU/PRODPOL-u.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy.

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całoształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities” as an additional grouping.

In table 3(247) were included budgetary units and establishments as well as until 2010 auxiliary units of budgetary units (included in the above mentioned sections). Moreover, data in the mentioned table show industrial products manufactured by entities, irrespective of their kind-of-activity as classified according to NACE Rev. 2.

2. Data were compiled using the **enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods (table 3(247)), which were compiled using the **company method**, i.e., by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes, item 7 on page 25.

3. Products in table 3(247) are presented according to the Polish Classification of Products and Services (PKWiU 2008) and PRODPOL nomenclature used in surveys of manufacturing industrial products which is harmonized with PRODCOM List, recommended by the EUROSTAT for product surveys in EU member states.

In some cases products are presented according to additional grouping, comprising the sum of some PKWiU/PRODPOL.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych, ust. 10 na str. 26.

Jako **cenę stałą** w 2015 r. przyjęto ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne – na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) – czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy i obejmują pracowników pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w zakresie **budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane według działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych, ust. 7 na str. 25.

Sold production of industry includes:

- 1) *the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;*
- 2) *the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;*
- 3) *flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement;*
- 4) *the value of products in the form of settlements in kind;*
- 5) *products designated for increasing the value of own fixed assets.*

*Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes, item 10 on page 26.*

***Constant prices** in 2015 (2010 average constant prices) were adopted as constant prices in 2010.*

5. In data concerning production, the value of outwork is included.

***Outwork** in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.*

*6. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concerns hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement and includes full-time and part-time paid employees in terms of full-time employees.*

Construction

1. Information within the scope of **construction** concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the section “Construction”.

2. Data according to NACE Rev. 2 divisions were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes, item 7 on page 25.

3. Produkcja budowlano-montażowa dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceńiowym (tj. na rzecz obcych zleceńiodawców) przez podmioty budowlane.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Dane o budynkach oddanych do użytkowania (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków – tylko budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków – budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Construction and assembly production concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration and conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contracts system (i.e. for outside clients).

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Constructions (PKOB).

5. Data regarding buildings completed (by all investors) concerns:

- within the scope of the number of buildings – only newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings – newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

6. Data regarding average employment and average monthly gross wages and salaries concerns hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, positing, appointment, election or service relation) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, in terms of full-time employees.

Przemysł
Industry

TABL. 1 (245). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU ^a
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2014	2015		
	w mln zł in mln zł			w % in %	2014 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	
	ceny bieżące current prices					
OGÓŁEM	38505,5	58892,3	80094,2	76118,2	100,0	104,6
TOTAL						
sektor publiczny	12265,0	#	#	#	#	x
public sector						
sektor prywatny	26240,5	#	#	#	#	x
private sector						
Górnictwo i wydobywanie	#	481,6	760,3	561,9	0,7	87,8
Mining and quarrying						
Przetwórstwo przemysłowe	34617,2	52558,2	73603,2	69667,6	91,5	105,2
Manufacturing						
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych	4077,7	5716,7	9272,5	9943,9	13,1	111,3
Manufacture of food products						
Produkcja napojów	395,4	497,9	470,1	432,1	0,6	101,3
Manufacture of beverages						
Produkcja wyrobów tekstylnych	55,7	134,6	215,8	213,7	0,3	98,5
Manufacture of textiles						
Produkcja odzieży	264,6	248,7	292,4	316,4	0,4	108,8
Manufacture of wearing apparel						
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	183,6	124,3	279,2	264,1	0,3	127,9
Manufacture of leather and related products						
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1112,0	1890,4	2302,1	2473,6	3,2	105,1
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ						
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	94,4	153,5	214,9	178,5	0,2	83,9
Printing and reproduction of recorded media						
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	558,5	1039,9	1242,9	1263,2	1,7	99,8
Manufacture of chemicals and chemical products						
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1587,6	2282,1	3094,8	3545,8	4,7	112,9
Manufacture of rubber and plastic products						
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	743,4	1204,8	1204,9	1198,8	1,6	102,7
Manufacture of other non-metallic mineral products						
Produkcja metali	50,5	77,2	68,3	62,0	0,1	92,9
Manufacture of basic metals						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	2087,0	3250,4	5748,1	5698,9	7,5	101,0
Manufacture of metal products ^Δ						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 1 (245). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU ^a (dok.)SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2014	2015		2014 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	w mln zł in mln zł			w % in %		
	ceny bieżące current prices					
Przetwórstwo przemysłowe (dok.): Manufacturing (cont.):						
Produkcja komputerów, wyrobów elektro- nicznych i optycznych	3936,5	4521,6	6058,4	6630,5	8,7	109,4
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>						
Produkcja urządzeń elektrycznych	338,7	519,7	732,1	740,2	1,0	98,3
<i>Manufacture of electrical equipment</i>						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	1110,0	1791,0	2191,3	2271,7	3,0	104,8
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>						
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	741,2	837,0	1443,9	1407,2	1,8	100,9
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>						
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	3821,6	2864,2	2887,4	2984,2	3,9	107,1
<i>Manufacture of other transport equipment</i>						
Produkcja mebli	842,7	1010,4	1242,9	1359,4	1,8	113,8
<i>Manufacture of furniture</i>						
Pozostała produkcja wyrobów	232,7	197,2	376,1	407,3	0,5	114,5
<i>Other manufacturing</i>						
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1013,6	1308,3	3047,8	3352,6	4,4	107,9
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2824,7	4736,6	4344,1	4511,4	5,9	100,7
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>						
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	#	1115,9	1386,7	1377,3	1,8	96,8
<i>Water supply; sewerage, waste mana- gement and remediation activities</i>						
w tym: of which:						
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	#	309,3	98,5	105,6	0,1	106,9
<i>Water collection, treatment and supply</i>						
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	227,2	420,3	559,5	450,5	0,6	80,6
<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>						

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (246). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE ^a (ceny bieżące)
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY ^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M	38505,5	58892,3	80094,2	76118,2	T O T A L
podmioty o liczbie zatrudnionych:					entities with following number of paid employees:
49 osób i mniej	5212,6	6989,6	9526,0	8946,7	49 persons and less
50–249	8564,1	11136,9	16162,6	17030,1	50–249
250–499	3715,3	7110,9	8644,5	7375,7	250–499
500–999	10743,7	4403,0	4187,9	6148,1	500–999
1000 osób i więcej	10269,8	29251,9	41573,2	36617,7	1000 persons and more

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (247). PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW ^a
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS ^a

WYROBY	2005	2010	2014	2015		PRODUCTS
				ogółem total	udział w kraju w % share in country in %	
Produkty uboju ^b wliczane do wydajności poubojowej w tys. t:						Slaughter products ^b included in slaughter capacity in thous. t:
bydła i cieląt	8,5	6,6	3,7	3,8	1,8	cattle and calves
trzody chlewnej	81,8	82,0	99,4	103,3	8,5	pigs
Mięso drobiowe w tys. t	45,0	75,8	67,8	78,8	3,3	Poultry meat in thous. t
Wędliny i kiełbasy ^c w tys. t	•	13,4	16,2	18,8	2,4	Cured meats products and sausages ^c in thous. t
Śledzie wędzone, włączając filety ^d w t	230	511	#	#	x	Smoked herrings, including fillets ^d in t
Konserwy rybne ^d w tys. t	30,7	47,0	46,7	52,8	92,7	Canned fish ^d in thous. t
Mleko płynne przetworzone łącznie z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji w mln l	48,5	70,6	25,1	30,4	1,0	Processed liquid milk including milk for further processing in mln l
Masło oraz inne tłuszcze otrzymywane z mleka w tys. t	1,0	0,6	#	0,6	0,3	Butter and other fats from milk in thous. t
Ser świeży niedojrzewający i twaróg w tys. t	5,8	7,9	6,2	6,6	1,5	Unripened fresh cheese and curd in thous. t
Jogurt ^d w tys. hl	18,3	95,8	102,9	110,4	2,7	Yogurt ^d in thous. hl
Produkty stosowane w żywieniu zwierząt hodowlanych w tys. t	184,2	171,4	165,9	204,3	2,2	Products used to feed livestock in thous. t
Pieczywo świeże ^d w tys. t	94,7	85,0	78,3	84,9	5,3	Fresh bread ^d in thous. t
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry ^e w mln par	1,7	1,0	0,7	0,6	5,1	Footwear with leather uppers ^e in mln pairs
Tarcica iglasta w dam ³	499,0	456,3	452,3	440,7	10,2	Coniferous sawnwood in dam ³
Tarcica liściasta w dam ³	80,5	52,0	47,6	52,4	10,1	Leafy sawnwood in dam ³
Okna i drzwi, ościeżnice i progi drewniane w tys. m ²	2491,1	3005,3	2628,1	2718,9	16,1	Windows and doors, casings and wooden thresholds in thous. m ²
Masa betonowa prefabrykowana ^{df} w tys. t	986,6	1996,8	1503,1	1609,4	3,3	Ready-mix concrete ^{df} in thous. t
Urządzenia klimatyzacyjne w tys. szt.	16,6	32,1	96,9	56,6	39,9	Air conditioning devices in thous. units
Maszyny dla rolnictwa i leśnictwa do uprawy gleby w tys. szt.	•	5,9	8,4	9,4	10,7	Machinery for agriculture and forestry to soil in thous. units
Kontenery ^g w tys. szt.	•	14,6	13,7	12,1	31,8	Containers ^g in thous. units

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej ciepłej. ^c Bez drobiowych. ^d Dane opracowano metodą przedsiębiorstw. ^e Bez obuwia sportowego, obuwia z metalowym noskiem ochronnym oraz obuwia specjalnego różnego typu; łącznie z obuwiami ze spodem z drewna. ^f Beton gotowy do wylania. ^g Włączając do przewozu płynów lub gazu przystosowane do przewozu jednym lub więcej środkami transportu.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including meat, fats, offal, animal parts unfit for human consumption; industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. ^c Excluding cured poultry meat. ^d Data compiled using the enterprise method. ^e Excluding sports footwear, footwear incorporating a protective metal toe-cap and miscellaneous special footwear; including footwear with a wooden outer soles. ^f Concrete ready for covering. ^g Including the transport of liquids or gas for the carriage of one or more modes of transport.

TABL. 4 (248). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE ^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	137865	132887	136117	T O T A L
sektor publiczny	19345	13529	13423	public sector
sektor prywatny	118521	119358	122694	private sector
Górnictwo i wydobywanie	881	917	933	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	118568	119764	123133	Manufacturing
w tym:				of which:
Produkcja artykułów spożywczych	19062	20319	20922	Manufacture of food products
Produkcja napojów	751	638	620	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tekstylnych	795	1091	1077	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	4193	3238	3093	Manufacture of wearing apparel
				Manufacture of leather and related products
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	1199	1878	1956	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	10305	9879	10013	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	720	923	923	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2171	2471	2508	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	8172	8633	9871	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	4663	3992	3891	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	522	410	477	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	14149	16573	17245	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	11104	9581	10249	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	2411	2620	2374	Manufacture of electrical equipment
				Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	5785	6387	6501	
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	2228	2793	2786	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	8263	4730	4124	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	7445	6267	6582	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	1657	1993	2004	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	6735	8721	8973	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	12578	5565	5470	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	5838	6641	6580	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:				of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	1329	646	673	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	2209	3109	2643	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (249). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE ^a
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M	3314,52	3928,80	4035,83	T O T A L
sektor publiczny	4892,93	5992,54	6085,54	public sector
sektor prywatny	3056,87	3694,88	3811,58	private sector
Górnictwo i wydobywanie	7141,01	7667,78	7088,39	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	3068,99	3784,45	3899,99	Manufacturing
w tym:				of which:
Produkcja artykułów spożywczych	2325,23	2970,30	3051,90	Manufacture of food products
Produkcja napojów	3073,81	3803,74	3871,10	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tekstylnych	2147,81	2572,90	2670,42	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	1774,53	2124,16	2262,39	Manufacture of wearing apparel
				Manufacture of leather and related products
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	1971,53	2593,27	2640,02	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	2380,37	3041,65	3049,33	Printing and reproduction of recorded media
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	2792,57	2596,06	2848,69	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	3694,14	4118,24	4369,84	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2853,03	3438,30	3655,37	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	3008,41	3250,87	3326,47	Manufacture of basic metals
Produkcja metali	2735,49	3000,12	2816,56	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	3060,59	3745,64	3846,58	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	3189,79	4314,08	4375,16	Manufacture of electrical equipment
Produkcja urządzeń elektrycznych	3365,99	3890,69	4131,56	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	3768,83	4485,22	4638,25	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	3386,74	4685,36	4704,94	Manufacture of other transport equipment
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	3929,75	4632,83	4976,96	Manufacture of furniture
Produkcja mebli	2373,94	2629,79	2767,45	Other manufacturing
Pozostała produkcja wyrobów	2320,11	3174,59	3363,43	Repair and installation of machinery and equipment
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	4003,73	5372,14	5479,07	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	5238,04	6453,88	6573,89	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3579,62	3899,76	4035,66	of which:
w tym:				Water collection, treatment and supply
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	3907,56	3519,03	3730,24	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	3153,91	3309,69	3300,14	

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Budownictwo

Construction

TABL. 6 (250). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in per cent	
OGÓŁEM	3864,1	9162,1	9027,2	10083,0	100,0	TOTAL
W tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	2507,5	5562,3	5162,9	5707,2	56,6	Of which entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^Δ	1045,1	1999,9	1738,0	1978,2	19,6	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	801,1	1902,4	2112,6	2356,6	23,4	civil engineering
roboty budowlane specjalistyczne	661,3	1660,0	1312,3	1372,4	13,6	specialised construction activities

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa pomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).

a Realized by enterprises which have a seat of board in the Pomorskie Voivodship without subcontractors participation.

TABL. 7 (251). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)

CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION
		Total	Works with an investment character	Works with a renovation (restoration) character	
		w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM	2005	2507,5	1846,2	661,3	TOTAL
	2010	5562,3	3863,3	1699,0	
	2014	5162,9	3459,3	1703,6	
	2015	5707,2	3736,6	1970,6	
Budynki		2817,5	1938,1	879,4	Buildings
Budynki mieszkalne		984,1	694,5	289,6	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne		74,7	22,9	51,8	one-dwelling buildings
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe		898,2	666,9	231,3	two- and more dwelling buildings
budynki zbiorowego zamieszkania		11,2	4,7	6,5	residences for communities
Budynki niemieszkalne		1833,4	1243,6	589,7	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego		148,6	127,8	20,7	hotels and similar buildings
budynki biurowe		203,4	132,8	70,5	office buildings
budynki handlowo-usługowe		426,6	260,6	166,0	wholesale and retail trade buildings
budynki transportu i łączności		139,3	111,7	27,6	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe		542,0	389,1	152,8	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej		225,0	127,9	97,1	public entertainment, education, hospital or institutional care buildings
pozostałe budynki niemieszkalne		148,5	93,6	54,9	other non-residential buildings

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa pomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Realized by enterprises which have a seat of board in the Pomorskie Voivodship without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 7 (251). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA ^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące) (dok.)

CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION ^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwesty- cyjnym <i>Works with an investment character</i>	Roboty o charakterze remont- wym <i>Works with a renovation (restoration) character</i>	SPECIFICATION
		w mln zł <i>in mln zł</i>		
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2889,7	1798,5	1091,3	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	1332,5	774,8	557,7	<i>Transport infrastructures</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	637,7	414,0	223,7	<i>highways, streets and roads</i>
drogi szynowe, drogi kolei napo- wietrznych lub podwieszanych	467,5	220,6	246,9	<i>railways, suspension and elevated railways</i>
drogi lotniskowe	#	#	#	<i>airfield runways</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	111,9	89,3	22,6	<i>bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>
budowle wodne	#	#	#	<i>harbours, waterways, dams and other water works</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	1283,8	825,5	458,3	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	656,3	478,9	177,3	<i>long-distance pipelines, commu- nication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablów rozdzielcze	627,5	346,5	281,0	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	235,9	186,4	49,5	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	37,5	11,8	25,7	<i>Other civil engineering works</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa pomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a *Realized by enterprises which have a seat of board in the Pomorskie Voivodship without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.*

TABL. 8 (252). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA ^a
BUILDINGS COMPLETED ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Budynki ^b	5123	6052	5694	6330	Buildings ^b
w tym budynki mieszkalne jedno- rodzinne oraz o dwóch miesz- kaniach i wielomieszkaniowe ^c					<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^c</i>
miasta	2220	2109	1600	1846	<i>urban areas</i>
wieś	2903	3943	4094	4484	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^e	4695	5267	4894	5313	<i>Of which private buildings ^e</i>
miasta	1888	1622	1165	1361	<i>urban areas</i>
wieś	2807	3645	3729	3952	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielo- mieszkaniowe ^c	3627	4519	4213	4454	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^c</i>
niemieszkalne	791	746	681 ^d	1181	<i>non-residential</i>
w tym gospodarstw rolnych	145	177	188 ^d	203	<i>of which farm buildings</i>
Kubatatura ^f w dam³	7530	9064	10559	11851	Cubic volume ^f in dam³
w tym budynki mieszkalne jedno- rodzinne oraz o dwóch miesz- kaniach i wielomieszkaniowe ^c					<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^c</i>
miasta	4786	5124	6083	7109	<i>urban areas</i>
wieś	2744	3940	4476	4742	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^e	4027	4178	4469	4938	<i>Of which private buildings ^e</i>
miasta	1848	1406	1286	1639	<i>urban areas</i>
wieś	2179	2772	3183	3299	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielo- mieszkaniowe ^c	2800	3205	1468	3237	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^c</i>
niemieszkalne	1116	965	534	1689	<i>non-residential</i>
w tym gospodarstw rolnych	149	248	87	392	<i>of which farm buildings</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 316. b Nowo wybudowane. c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). d Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. e Realizowane przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem. f Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a See general notes, item 5 on page 316. b Newly built. c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings). d Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook. e Realized by natural persons, foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent. f Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 (253). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW
BUILDINGS COMPLETED^a BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
BUDYNKI^b BUILDINGS^b					
Budynki mieszkalne	4148	5048	4723	5149	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszaniach i wielomieszkańciowe ^c	3861	5046	4482	4896	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^c
w tym jednorodzinne	3549	4668	4341	4570	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	5	2	2	4	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	975	1004	971	1181	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	58	95	119	163	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	28	44	40	44	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	246	167	194	203	Wholesale and retail trade buildings
					Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	2	4	5	4	
Budynki garaży	248	271	181	300	Garage buildings
Budynki przemysłowe	78	71	57	67	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	92	98	99	133	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	9	15	26	15	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	12	14	15	17	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	7	12	7	9	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	19	20	11	11	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	158	183	195	203	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	7	2	2	4	Buildings used as places of worship and for religious activities
KUBATURA^d w dam³ CUBIC VOLUME^d in dam³					
Budynki mieszkalne	4475	5321	5009	5566	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszaniach i wielomieszkańciowe ^c	4357	5290	5001	5545	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^c
w tym jednorodzinne	2621	3186	2966	3077	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	30	31	8	21	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	3056	3742	5550	6285	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	69	153	149	293	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	148	303	439	585	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	1167	628	782	1064	Wholesale and retail trade buildings
					Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	0	16	29	361	
Budynki garaży	77	100	46	77	Garage buildings
Budynki przemysłowe	571	687	1450	1559	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	475	779	1915	1412	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	45	70	101 ^e	24	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	105	127	148	354	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	22	63	46	66	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	136	553	60	86	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	178	260	374	394	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	42	2	2	5	Buildings used as places of worship and for religious activities

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 316. b Nowo wybudowane. c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy). e Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

a See general notes, item 5 on page 316. b Newly built. c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings). d Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion). e Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 10 (254). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE ^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	30912	25443	25703	Average paid employment
sektor publiczny	1035	1015	978	public sector
sektor prywatny	29878	24428	24725	private sector
Budowa budynków ^Δ	11499	9167	9866	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	9250	8243	8301	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	10163	8034	7537	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	2984,02	3307,53	3503,07	Average monthly gross wages and salaries in zł
sektor publiczny	4110,03	5033,29	5204,41	public sector
sektor prywatny	2944,91	3235,33	3435,77	private sector
Budowa budynków ^Δ	2707,61	2740,63	3153,91	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	3484,53	4309,09	4421,80	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	2841,23	2924,84	2947,78	Specialised construction activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Uwagi ogólne

Transport

1. Prezentowane informacje dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczanych według PKD 2007 do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa” z wyłączeniem podmiotów zaliczanych do działu 53 tej sekcji „Działalność pocztowa i kurierska”.

W dziale zamieszczono także informacje o drogach publicznych pozyskiwanych z ewidencji Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Dane o pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych według stanu w dniu 31 XII prezentowane są do 2001 r. według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, w latach 2002-2008 – przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, od 2009 r. według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej obecnie przez Ministerstwo Cyfryzacji. Dane nie obejmują pojazdów wyrejestrowanych, a do 2010 r. – również pojazdów posiadających pozwolenie czasowe wydane w końcu danego roku.

2. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. Linia kolejowa jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

3. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się, na podstawie znowelizowanych przepisów ustawy z dnia 21 III 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 260), na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i towarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

General notes

Transport

1. The information presented concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the section “Transportation and storage”, excluding economic entities included in division 53 of this section “Postal and courier activities”.

In addition, this chapter includes also information regarding public roads acquired from the General Directorate of Public Roads and Motorways. Data on road vehicles and tractors registered as of 31 XII have been presented until 2001 according to the register maintained by voivodes, while between 2002 and 2008 – by starosts, presidents of cities and mayors, since 2009 – according to central vehicle register maintained currently by the Ministry of Digital Affairs. Data do not include vehicles being devoid of car registration, and up to 2010 – also vehicles having temporary permission given by the end of reference year.

2. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII were established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and large gauge railway lines (data concerning the length of these lines are given in terms of standard gauge lines) operating on that day. The railway line is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

3. **Public roads** are divided on the basis of amended provisions to the Law on Public Roads dated 21 III 1985 (Journal of Laws 2014 item 260) into following categories: national, regional, district and communal roads.

National roads include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorway or expressway,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings serving international passenger and freight transport,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Regional roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

Dane o drogach publicznych pozyskiwane są przez GDDKiA od Zarządców dróg zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 II 2005 r. w sprawie trybu sporządzania informacji oraz gromadzenia i udostępniania danych o sieci dróg (Dz. U. Nr 67 z 2005 r., poz. 583). W przypadku braku danych za dany rok sprawozdawczy od jakiegoś zarządcy drogi (np. dla dróg gminnych od prezydenta miasta, burmistrza, wójta), podawane są dane za ostatni okres, w którym te dane były przekazane przez zarządcę do GDDKiA.

4. Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. Transport samochodowy zarobkowy obejmuje usługi świadczone odpłatnie zarówno przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność (przedsiębiorstwa transportu samochodowego), jak i podmioty, których podstawowa działalność gospodarcza jest inna niż transport samochodowy (np. działalność przemysłowa, handlowa); dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taborem komunikacji miejskiej oraz dokonywanych przez podmioty o liczbie pracujących do 9 osób.

6. Informacje o komunikacji miejskiej naziemnej dotyczą **komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw prowadzących głównie komunikację zamiejską, a świadczących również usługi komunikacji miejskiej w niektórych miastach oraz linii komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

***District roads** include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.*

***Communal roads** include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.*

***Urban roads** include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.*

***Non-urban roads** include roads located outside the administrative boundaries of cities.*

Data on public roads are collected by the General Directorate for National Roads and Motorways from managers of roads in accordance with the Regulation of the Minister of Infrastructure of 16 II 2005 on the preparation mode of the information as well as collection and sharing of data on road network (Journal of Laws No. 67, 2005, item 583). In the absence of data for the given, reporting year from a road administrator (e.g. for communal roads from the president, the mayor or the village mayor), data are given for the last period in which these data were provided by the manager to the GDDKiA.

***4. A bus line** is a permanent road connection between two extreme localities as well as between selected intermediate localities which involves using one or several buses travelling between these localities according to a defined schedule.*

The length of a bus line is the length of the route, given in km, between two extreme localities regardless of the number of journeys carried out by buses on that line.

***5. Road transport for hire or reward** includes services for remuneration carried out both by entities, for which road transport is the basic economic activity (road transport enterprise) as well as entities with basic economic activity other than road transport (e.g. industrial, trade activity); data regarding transport of passengers do not include transports by urban transport fleet and entities employing up to 9 persons.*

***6. Information regarding urban ground transport** concerns **bus, tram and trolley bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and minibuses as well as suburban and intercity service have been also included; data do not include the activity of enterprises operating mainly in the scope of non-urban transport, but rendering also the services in the scope of urban transport in some cities as well as transport lines exclusively servicing work places.*

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

7. Dane o wypadkach drogowych pochodzą z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolidzji (SEWiK) prowadzonego przez Komendę Główną Policji i obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Każdy wypadek drogowy jest wynikiem najczęściej kilku przyczyn (przyjęto maksymalnie 5), w związku z czym suma przyczyn może być większa od liczby wypadków.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Telekomunikacja

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą – w zakresie usług telekomunikacyjnych – operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej – sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne (abonenci telefonii stacjonarnej) oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

Gospodarka morską

1. Do podstawowego zakresu gospodarki morskiej w ujęciu statystycznym przyjęto rodzaje działalności wybrane z następujących sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- **sekcja A:** Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (rybołówstwo w wodach morskich),
- **sekcja C:** Przetwórstwo przemysłowe (produkcja statków i konstrukcji pływających, produkcja łodzi wycieczkowych i sportowych, naprawa i konserwacja statków i łodzi, przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków),
- **sekcja G:** Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (sprzedaż hurtowa pozostałej żywności włączając ryby, skorupiaki i mięczaki; sprzedaż detaliczną ryb, skorupiaków i mięczaków prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach),

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles marked with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley bus lines over which vehicles marked with separate numbers or letters travel.

7. Data regarding road traffic accidents coming from Accident and Collision Register (SEWiK) kept by the National Police Headquarters and cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

Every traffic accident usually has several causes (a maximum of 5 was adopted) in connection with which the sum of causes can be greater than the number of accidents.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Telecommunications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns – in the scope of telecommunication services – operators of the public telecommunication network i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks – networks used by entities exclusively for their own needs of installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. Telephone main line includes standard main line (fixed line telephone subscribers) and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Maritime economy

1. Statistically, the basic scope of maritime economy, includes kind of activities selected from the following sections of NACE Rev. 2:

- **section A:** Agriculture, forestry and fishing (sea fishing),
- **section C:** Manufacturing (building of ships and floating structures; building of pleasure and sporting boats, repair and maintenance of ships and boats, processing and preserving fish, crustaceans and molluscs),
- **section G:** Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles (wholesale of other food, including fish, crustaceans and molluscs; retail sale of fish, crustaceans and molluscs in specialized stores),

- **sekcja H:** Transport i gospodarka magazynowa (transport morski i przybrzeżny pasażerski i towarów, przeładunek towarów w portach morskich, magazynowanie i przechowywanie towarów w portach morskich, działalność usługowa wspomagająca transport morski, działalność morskich agencji transportowych),
- **sekcja L:** Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (zarządy portów morskich),
- **sekcja M:** Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (badania naukowe i prace rozwojowe dla gospodarki morskiej),
- **sekcja N:** Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (wynajem i dzierżawa środków transportu wodnego),
- **sekcja O:** Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (kierowanie w zakresie efektywności gospodarowania – urzędy morskie),
- **sekcja P:** Edukacja (szkolnictwo morskie).

2. Dane o podmiotach gospodarki morskiej dotyczą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON mających siedzibę na terenie województwa pomorskiego, bez względu na miejsce prowadzonej działalności, których podstawowa działalność związana jest z szeroko rozumianą gospodarką morską. Podstawową działalność określono przy wykorzystaniu takich informacji, jak: wartość dodana, przychody ze sprzedaży, zatrudnienie, działalność przewidziana w statucie jako podstawowa.

Za podmioty gospodarki narodowej przyjmuje się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

3. Dane dotyczące portów morskich obejmują porty: Gdańsk, Gdynia, Ustka i Władysławowo (od 2001 r.) oraz Sopot, Hel i Krynica Morska (od 2007 r.).

Obroty ładunkowe w portach morskich jest to łączna ilość masy ładunkowej przemieszczonej przez porty w danym okresie czasu.

Prezentowana jest masa brutto, tj. łącznie z opakowaniami, ale z wyłączeniem masy własnej jednostki transportującej (kontenerów i jednostek tocznych).

Informacje zawarte w tablicach dotyczą międzynarodowego i krajowego obrotu morskiego (kabo-tażu).

Informacje o obrotach ładunkowych, ruchu pasażerów i statków pochodzą od przedstawicieli statków zawijających do portów morskich i są pozyskiwane za pośrednictwem urzędów morskich – kapitanatów, bosmanatów w zakresie wymaganym Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/42/WE z dnia 6 V 2009 r. – Dz. U. WE L 141 z 6 VI 2009 r. w sprawie sprawozdań statystycznych w odniesieniu do przewozu rzeczy i osób drogą morską.

- **section H:** *Transportation and storage (sea and coastal passenger and freight water transport, cargo handling, storage of goods in seaports, services supporting maritime transport, activity of sea transport agencies),*

- **section L:** *Real estate, renting and business activities (seaport's authorities),*

- **section M:** *Professional, scientific and technical activities (research and development for maritime economy purposes),*

- **section N:** *Administrative and support service activities (waterborne transport equipment renting),*

- **section O:** *Public administration and defence; compulsory social security (management to increase the effectiveness – maritime offices),*

- **section P:** *Education (maritime education).*

2. Data on entities of the maritime economy concern entities of the national economy registered in the REGON register based in Pomorskie Voivodship, irrespective of the place of conducting activity, whose basic activity is connected with widely understood maritime economy. The basic activity is defined using such measures as: added value, sales revenue, number of employed persons or activity provided for in the statute as the core activity.

Entities of the national economy are legal entities, i.e. legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity.

3. Data concerning seaports include the ports: Gdańsk, Gdynia, Ustka and Władysławowo (since 2001) as well as (since 2007) Sopot, Hel and Krynica Morska.

Cargo turnover in seaports is the total volume of commodity weight moved through the ports over a certain period of time.

The data are presented in terms of gross weight, i.e. together with the immediate packaging, but excluding the tare weight of freight units (containers and ro-ro units).

The data presented in tables concerns both international and domestic sea-borne traffic (cabotage trade).

Information on cargo, passengers and ship traffic is obtained from representatives of ships calling at seaports and provided through the mediation of maritime offices – harbour boards and boatswain offices, within the frame required under the Directive of the European Parliament and Council 2009/42/EC of 6 V 2009 – Journal of the European Communities No. L 141 dated 6 VI 2009 on statistical returns in respect of carriage of goods and passengers by sea.

Dane te nie uwzględniają:

- statków o pojemności brutto (GT) mniejszej niż 100,
- załadunku bunkru (tj. paliwa dla statków),
- obrotu wewnątrz krajowego, z wyjątkiem kabo-
tażu, tj. ładunków przewożonych drogą morską
pomiędzy polskimi portami morskimi,
- wagi własnej załadowanych i wyładowanych kon-
tainerów i jednostek ro-ro służących do transportu
towarów.

Dane o obrotach ładunków tranzytowych w por-
tach morskich uzyskiwane są na podstawie infor-
macji przekazywanych przez zarządy morskich
portów oraz podmioty gospodarcze dokonujące
przeładunku ładunków w portach morskich.

4. Dane o ruchu statków w portach morskich
obejmują statki transportowe, do których zalicza
się również barki morskie oraz statki nietranspor-
towe pełniące funkcje transportowe.

Dane nie uwzględniają natomiast: statków nie-
spełniających funkcji transportowych (np. statków
szkolnych, holowników, lodolamaczy, statków
nowozbudowanych wychodzących w morze na próby),
statków o pojemności brutto (GT) poniżej 100.

5. Do statków wchodzących z ładunkiem za-
licza się:

- statki towarowe przywożące ładunki do wyłado-
wania w porcie, do którego zawijają,
- statki pasażerskie przywożące do portu pasaże-
rów, dla których portem docelowym jest port wej-
ścia statku.

Wszystkie pozostałe statki transportowe, tj. statki
bez ładunku lub z ładunkiem nieprzeznaczonym
do wyładowania w porcie wejścia statku oraz statki
z pasażerami, dla których port wejścia statku nie
jest portem docelowym – zalicza się do statków
pod balastem (tj. bez ładunku).

6. Statki wychodzące z ładunkiem to statki, na
które w danym porcie załadowano ładunki lub na
które wsiedli pasażerowie rozpoczynający w tym
porcie podróż. Statek, który w porcie pobierał tylko
paliwo albo wodę lub statek, który wychodzi z portu
z ładunkiem załadowanym w innym porcie – traktu-
je się jak statek bez ładunku.

7. Przez międzynarodowy obrót morski ro-
zumie się łączną ilość ładunków będących przed-
miotem międzynarodowej wymiany handlowej,
przemieszczonych przez port. Są to ładunki wyła-
dowane ze statków (w tym promów) oraz załado-
wane na statki (w tym promy) zarówno w związku
z polskim handlem zagranicznym, jak i tranzytem.
Do obrotu morskiego zaliczono również bunkier
(paliwo) dostarczony na statki transportowe, obsłu-
gujące międzynarodową wymianę handlową.

8. Krajowy obrót morski (kabotaż) – ładunki
przewożone drogą morską w obrocie pomiędzy
polskimi portami morskimi.

The following data are excluded:

- *ships of gross tonnage (GT) less than 100,*
- *bunkering (fuel for ships),*
- *internal domestic traffic, except for cabotage, e.g.*
goods carried by sea between Polish ports,
- *tare weight of laden and discharged containers*
and ro-ro units used to transport goods.

Information on cargo transit traffic at seaports is
compiled out of data submitted by seaports' autho-
rities or cargo handling entities operating within the
ports.

4. Statistic on ship traffic through seaports
comprise both cargo carrying ships including
seaborne barges and non-cargo-carrying ships
performing transport activities.

Data do not include ships of miscellaneous, non-
cargo-carrying activities (e.g. training ships, tug-
boats, icebreakers, newly built ships on sea trial),
ships of gross tonnage (GT) below 100.

5. Ships arriving at ports with freight include:

- *cargo carrying vessels entering a port to unload*
the cargo,
- *passenger ships carrying passengers for whom*
the port of arrival is their destination port.

Other transport ships, i.e. ships without cargo or
with cargo not to be unloaded at the port of arrival
or passenger ships with passengers on board when
the port of arrival is not their port of destination
– are included in ships in ballast (i.e. unloaded).

6. Ships departing to sea with freight *include*
ships loaded in the port or ships with passengers
who embarked in the port. The ship which bunke-
red in the port or a ship with cargo loaded in another
port – is treated as unloaded ship.

7. International sea turnover *is a total amount*
of international exchange trade cargo moved through
the port. The cargo includes cargo unloaded from
ships (including ferries) as well as loaded on ships
(including ferries) within both Polish foreign trade
and transit. The seaborne traffic includes also bunker
(fuel) supplied on cargo carrying ships, serving in-
ternational exchange trade.

8. Domestic maritime traffic (cabotage) – *seaborn*
cargo traffic between Polish seaports.

9. Drobnica są to różnego rodzaju ładunki, które można policzyć, w opakowaniu lub bez, o różnych kształtach, transportowane w mniejszych partiach lub jako pojedyncze przesyłki, zarówno wyroby gotowe jak i półfabrykaty.

10. Ładunki tranzytowe są to ładunki pochodzące od nadawcy zagranicznego, dowieszone do polskiego portu morskiego i przeznaczone dla odbiorcy zagranicznego.

Tranzyt morsko-ładowy obejmuje ładunki tranzytowe, które zostały dowieszone do portu drogą morską z przeznaczeniem do dalszego transportu drogą łądową.

Tranzyt łądowo-morski obejmuje ładunki tranzytowe, które zostały dowieszone do portu drogą łądową z przeznaczeniem do dalszego transportu drogą morską.

Tranzyt morski obejmuje ładunki tranzytowe, które zostały dowieszone do portu drogą morską i w sposób pośredni lub bezpośredni przeladowane na inny statek z przeznaczeniem do dalszego transportu drogą morską.

11. Dane o morskiej flocie transportowej dotyczą statków o polskiej własności i współwłasności bez względu na podnoszoną banderę.

Dane o **przewozach żegluga morską przybrzeżną** dotyczą przewozów pasażerów wykonanych w rejsach żegluga krajową i przybrzeżną, zakończonych w roku sprawozdawczym statkami własnymi i statkami dzierżawionymi pływającymi pod banderą polską i obcą armatorów lub operatorów polskich.

12. Do przewozów w żegludze regularnej zaliczono przewozy wykonane statkami liniowymi, kursującymi według ustalonego i ogłoszonego rozkładu podróży na określonej z góry trasie i zawiązującymi do portów określonych w rozkładzie podróży. Do **przewozów w żegludze nieregularnej** zaliczono przewozy wykonane statkami towarowymi żeglugi nieregularnej, tj. statkami kursującymi bez ogłoszonego rozkładu podróży i kierowanymi zgodnie z aktualnymi potrzebami przewozowymi.

13. Żegluga bliskiego zasięgu obejmuje przewozy w zasięgu bałtyckim i europejskim, natomiast **żegluga dalekiego zasięgu** obejmuje przewozy w zasięgu oceanicznym.

Do **przewozów w zasięgu europejskim** zaliczono przewozy wykonane statkami kursującymi na trasach obejmujących porty europejskie (z wyjątkiem portów leżących w zasięgu bałtyckim), azjatyckie porty Morza Śródziemnego i Morza Czarnego oraz porty Afryki Północnej do szerokości portu Casablanca włącznie.

Do **przewozów w zasięgu oceanicznym** zaliczono przewozy wykonane statkami kursującymi na trasach wykraczających poza zasięg bałtycki i europejski.

9. General cargo – countable cargo of various nature, either packed or without packaging, of various shape, carried either in batches or as a single delivery, final or half-finished products.

10. Transit cargo is a cargo of foreign shipper, carried to a Polish seaport destined for foreign consignee.

Sea-land transit includes a transit cargo carried to a port by sea, destined for further transport by land.

Land-sea transit includes a transit cargo carried to a port by land, destined for further transport by sea.

Sea transit includes transit cargo carried to a port by sea, reloaded indirectly or directly to another ship destined for further transport by sea.

11. Data on cargo carrying sea fleet concern ships of Polish property, joint or share ownership, irrespective of the flag.

Data on **maritime coastal transport** concern passenger transport in national and coastal voyages completed by ships owned by a shipping company or chartered from foreign shipowners, either under Polish or foreign flag, belonging to Polish shipowners or operators, during the reporting year.

12. Line traffic includes transport realized by liners ferrying under an established and published sailing schedule on the route specified before and entering ports specified in the sailing schedule. **Tramp service** includes transport realized by cargo tramp vessels, i.e. ships operating outside a scheduled itinerary, directed according to instant transport needs.

13. Short-sea shipping refers to the transport at the Baltic Sea and European routes, whereas **deep-sea shipping** refers to the transport at ocean routes.

European range transport includes transport by ships sailing on routes which encompass European ports (excluding those situated in the Baltic region), Asian ports of the Mediterranean Sea and the Black Sea as well as ports of North Africa up to the port of Casablanca.

Ocean range transport includes transport by ships sailing on routes beyond the Baltic and European range.

14. Żegluga przybrzeżna oznacza żeglugę w odległości nie większej niż 20 mil morskich od brzegu w rejonie Morza Bałtyckiego lub innego morza zamkniętego o podobnych warunkach żeglugowych.

15. Dane o flocie rybackiej zaprezentowano w podziale na trawlerzy dalekomorskie, kutry i łodzie rybackie.

Dane o trawlerach dalekomorskich dotyczą statków będących własnością polskich podmiotów, łącznie ze statkami przekazanymi w czarter, użytkowanymi i zarządzanymi przez obcych armatorów.

16. Informacje o biologicznej zabudowie brzegów morskich prezentują dane z zakresu regulacji wałów wydmych. Do formowania nowych wydym lub podwyższenia i uzupełnienia istniejących stosuje się **plotki wydymotwórcze** wykonane z prętów drewnianych, faszyny lub trzciny. W celu utrwalenia wydmy prowadzi się prace polegające na **wykładaniu chrustu** (pozyskanego z lasów w pasie technicznym, wykładanego u podnóża wydmy z plażą, chrustu iglastego i liściastego), **zatrawianiu** (sadzenie piaskownicy zwyczajnej, wydmuchrzyca nadmorskiej) i **zakrzewianiu** (wierzbą kaspijską, rokitnikiem, oliwnikiem srebrnolistnym).

17. Informacje o hydrotechnicznym umocnieniu brzegów morskich przedstawiają nowo powstałe umocnienia, bez rozbudowy, remontów i zabezpieczeń już istniejących.

Opaska brzegowa jest to budowa usytuowana równoległe do linii brzegowej, w postaci wałów, głazów lub bloków betonowych, murów oporowych, ścianek szczelnych, okładziny, pojemników z tworzyw sztucznych wypełnionych piaskiem, palisad umacnianych faszyną i kamieniami.

Rzędna korony jest to wysokość morskich budowli hydrotechnicznych mierzona od średniego poziomu morza.

Sztuczne zasilanie plaży – działalność mająca na celu uzupełnianie strat w materiale budującym brzeg morski. Polega na dostarczaniu refulatu (piasku z dna morskiego lub z toru wejściowego do portu) na wybrane odcinki brzegu.

14. Coastal shipping means shipping at a distance not exceeding 20 nautical miles from the shore in the Baltic Sea range or another closed sea with similar navigation conditions.

15. Data regarding fishing fleet are presented in division into deep-sea trawlers, cutters and fishing boats.

Data regarding deep-sea trawlers concern ships being a property of Polish ship-owners, including ships in charter, used and managed by foreign ship-owners.

16. Information regarding biological coast management presents data on dune dykes shaping. **Sand-drift fences** made of fascine, wood rods or reed are used to form new dunes or replenish the existing ones. Strengthening of the dunes involves **laying coniferous and deciduous brush** (taken from forests in technical zone at the junction between the dune and beach face), **sowing grass** (beach grass, seaside lyme-grass) and **planting shrubs** (Caspian willow, sea-buck-thorn, silver-leaved oleaster).

17. Information regarding hydrotechnical coast strengthening presents newly made structures without extensions, repairs or protecting the existing ones.

Sea-wall is a structure situated parallel to the shore line, in a shape of dikes, stone or concrete block walls, revetments, tight partitions, facings, plastic containers filled with sand, fascine and stone strengthened palisades.

Coping ordinate is the height of sea hydrotechnical constructions measured from the average sea level.

Artificial beach nourishment is an activity aiming at reducing losses in coast building material. It consists in extracting sand from the bottom of the sea or from the port entrance fairway and moving it to some parts of the shore.

Transport
Transport

TABL. 1 (255). LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE ^a

Stan w dniu 31 XII

RAILWAY LINES OPERATED ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w km		in km		
O G Ó Ł E M ^b	1259	1241	1221	1218	T O T A L ^b
Normalnotorowe	1259	1241	1221	1218	Standard gauge
w tym zelektryfikowane	451	456	461	464	of which electrified
jednotorowe	887	879	843	826	single track
dwu- i więcej torowe	372	362	378	392	double and more tracks
Na 100 km² powierzchni ogólnej	6,9	6,8	6,7	6,7	Per 100 km² of total area

a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami sieci kolejowej. b Nie wystąpiły linie kolejowe szerokotorowe.

a Data concern PKP network and other entities managing railway network. b Broad gauge lines have not existed.

TABL. 2 (256). DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI

Stan w dniu 31 XII

HARD SURFACE PUBLIC ROADS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym o na- wierzchni ulep- szonej of which improved	
w km in km						
O G Ó Ł E M	11499	12224	13000	13382	12195	T O T A L
miejskie	2551	2700	2807	2948	2867	urban
zamiejskie	8948	9524	10193	10434	9328	non-urban
Krajowe	820	921	913	913	912	National
miejskie	188	185	180	180	179	urban
zamiejskie	632	736	733	733	733	non-urban
Wojewódzkie	1834	1796	1802	1801	1800	Regional
miejskie	283	273	272	271	271	urban
zamiejskie	1551	1523	1531	1531	1530	non-urban
Powiatowe	5616	5303	5304	5290	5095	District
miejskie	765	554	534	516	508	urban
zamiejskie	4851	4749	4770	4775	4587	non-urban
Gminne	3229	4204	4981	5378	4388	Communal
miejskie	1315	1688	1821	1982	1910	urban
zamiejskie	1914	2516	3160	3397	2479	non-urban

Ź r ó ł o: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

S o u r c e: data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

TABL. 3 (257). POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE ^a

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w tys. szt.		in thous. units		
OGÓŁEM ^b	951,4	1313,8	1530,9	1586,6	TOTAL ^b
w tym:					of which:
Samochody osobowe	724,9	1011,1	1193,8	1237,9	Passenger cars
Autobusy	4,6	6,0	6,7	7,1	Buses
Samochody ciężarowe ^c i ciągniki siodłowe	140,5	180,5	199,9	204,0	Lorries ^c and road tractors
Ciągniki balastowe i rolnicze	40,0	56,0	59,1	60,5	Ballast and agricultural tractors
Motocykle	35,9	51,6	61,5	66,6	Motorcycles

a Patrz uwagi ogólne, ust.1 na str. 327. b Łącznie z trolejbusami. c Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

Źródło: dane Ministerstwa Cyfryzacji.

a See general notes, item 1 on page 327. b Including trolleybuses. c Including vans.

Source: data of the Ministry of Digital Affairs.

TABL. 4 (258). LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ ^a

Stan w dniu 31 XII

REGULAR BUS COMMUNICATION LINES ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	Krajowe: liczba	1388	1186	815	
długość w km	78030	63132	39455	37681	length in km
dalekobieżne: liczba	32	29	15	14	long distance: number
długość w km	14668	13331	8056	7238	length in km
regionalne: liczba	321	236	149	155	regional: number
długość w km	24955	17640	10616	11728	length in km
podmiejskie: liczba	961	895	631	583	suburban: number
długość w km	37521	31751	20587	18495	length in km
miejskie: liczba	74	26	20	21	urban: number
długość w km	886	410	196	220	length in km
Międzynarodowe: liczba	10	2	-	1	International: number
długość w km	12132	844	-	189	length in km

a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzące regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Enterprises employing more than 9 persons, providing regular national and international traffic; excluding urban transport services.

TABL. 5 (259). TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY ^a
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa:					National communication:
Przewozy ładunków w tys. t	2558	3575	7146	10475	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	102	208	185	152	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób	45187	42075	35042	35730	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	31	32	29	23	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa:					International communication:
Przewozy ładunków w tys. t	1017	2666	6283	6856	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	1177	1239	1175	1034	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób	123	6	6	6	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	1147	569	2263	1735	Average transport distance per passenger in km

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 328.

a See general notes, item 5 on page 328.

TABL. 6 (260). KOMUNIKACJA MIEJSKA ^a

Stan w dniu 31 XII

URBAN TRANSPORT ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km	3175	3375	2960	2902	Transport network – lines in km
autobusowe	2943	3093	2625	2560	bus
tramwajowe	116	130	156	162	tram
trolejbusowe	116	152	179	180	trolley bus
Tabor:					Fleet of:
autobusy: w sztukach	643	679	660	661	buses: in units
liczba miejsc w tys.	70,8	70,4	73,8	74,1	number of seats in thous.
tramwaje: w sztukach	214	188	163	171	trams: in units
liczba miejsc w tys.	27,6	26,1	24,1	24,9	number of seats in thous.
trolejbusy: w sztukach	78	101	86	86	trolley buses: in units
liczba miejsc w tys.	8,6	10,0	8,6	8,5	number of seats in thous.
Przewozy pasażerów ^b komunikacją naziemną (w ciągu roku) w mln	300	303	288	292	Transport of passengers ^b by ground transport (during the year) in mln

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
b Dane szacunkowe.

a Data concern urban transport enterprises and companies employing more than 9 persons. b Estimated data.

TABL. 7 (261). WYPADKI DROGOWE ^a I ICH OFIARY

ROAD TRAFFIC ACCIDENTS ^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Wypadki	3074	2674	2727 ^b	2686	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^c	32,3	20,4	17,8	16,9	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^c
Ofiary wypadków	4324	3626	3667 ^b	3534	Road traffic casualties
Śmiertelne	266	200	180	170	Fatalities
na 100 tys. ludności	12,1	8,7	7,8	7,4	per 100 thous. population
Ranni	4058	3426	3487 ^b	3364	Injured
na 100 tys. ludności	184,7	150,9	151,7 ^b	146,0	per 100 thous. population

a Zarejestrowane przez Policję. b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

c Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; od 2011 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku.

a Registered by the Police. b Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.

c Vehicles as of 31 XII; since 2011 including road vehicles having temporary permission given at the end of the year.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Gdańsk.

TABL. 8 (262). WYPADKI DROGOWE ^a WEDŁUG SPRAWCÓW, WAŻNIEJSZYCH PRZYCZYŃ I RODZAJÓW POJAZDÓW

ROAD ACCIDENTS ^a BY CULPRITS, MAJOR CAUSES AND TYPES OF VEHICLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	SPECIFICATION
Wypadki	2727 ^b	2686	Accidents
Z winy kierujących pojazdami	2157 ^b	2144	<i>Guilt of drivers</i>
w tym:			<i>of which:</i>
niedostosowanie prędkości do warunków ruchu	623	618	<i>inappropriate speed for road conditions</i>
nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu	569 ^b	530	<i>non-compliance with vehicle right of way</i>
nieprawidłowe wyprzedzanie	102	102	<i>incorrectly overtaking</i>
nieprawidłowe zachowanie wobec pieszego	214 ^b	210	<i>incorrectly behaviour towards the pedestrian</i>
niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami	188	191	<i>not keeping a safe distance between vehicles</i>
Z winy pieszych	214 ^b	210	<i>Guilt of pedestrians</i>
w tym nieostrożne wejście na jezdnię	152	149	<i>of which carelessly entering to the roadway</i>
Pozostałe ^c	356 ^b	332	<i>Others ^c</i>
Pojazdy kierujących będących sprawcami	2155	2144	Vehicles of drivers being accident culprits
Samochody osobowe	1725	1761	<i>Passenger cars</i>
Motocykle	75	57	<i>Motorcycles</i>
Rowery	122	103	<i>Bicycles</i>
Motorowery	65	53	<i>Motor-bicycles</i>
Samochody ciężarowe	91	105	<i>Lorries</i>
Inne pojazdy ^d	77	65	<i>Other vehicles ^d</i>
Wypadki z udziałem nietrzeźwych użytkowników	159	158	Accidents involving intoxicated road users
spowodowane przez nietrzeźwych:			<i>caused by intoxicated:</i>
Kierujących	124	113	<i>Drivers</i>
samochodami osobowymi	94	82	<i>of passenger cars</i>
motocyklami	5	6	<i>of motorcycles</i>
rowerami	13	10	<i>of bicycles</i>
motorowery	7	7	<i>of motor-bicycles</i>
samochodami ciężarowymi	3	2	<i>of lorries</i>
innymi pojazdami	2	6	<i>of other vehicles</i>
Pieszycy	35	45	<i>Pedestrians</i>

^a Zarejestrowanych przez Policję. ^b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

^c Dane obejmują winę pasażerów, współwinę uczestników ruchu oraz inne przyczyny. ^d Łącznie z pojazdami nieustalonymi.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku.

^a Registered by the Police. ^b Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook. ^c Data include guilt of passengers, complicity of traffic participants and other reasons. ^d Including unidentified vehicles.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Gdańsk.

TABL. 9 (263). RUCH PASAŻERÓW¹ W PORCIE LOTNICZYM GDAŃSK
PASSENGER TRAFFIC¹ AT GDAŃSK AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE a – ogółem b – w tym samolotami polskimi	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION a – total b – of which by polish aircraft
Pasażerowie przybyli ² z portów w tys.:					Passenger arrivals ² from airports in thous.:
krajowych ..... a	98613	120128	226079	225978	domestic
b	97192	120128	180973	126565	
zagranicznych ..... a	234780	9818247	1402946	1619631	foreign
b	46383	95350	31176	1737	
Pasażerowie odprawieni ³ do portów w tys.:					Passenger departures ³ to airports in thous.:
krajowych ..... a	95913	118883	227976	230961	domestic
b	94361	118883	183771	132904	
zagranicznych ..... a	238587	994090	1420983	1620259	foreign
b	44873	59229	32999	2139	

1 Dane nie obejmują dzieci w wieku do 2 lat. 2,3 Pasażerowie, dla których port gdański jest: 2 – portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, 3 – portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

Źródło: dane Portu Lotniczego Gdańsk im. Lecha Wałęsy sp. z o.o.

1 Data not include children below the age of 2. 2,3 Passengers for whom the Gdańsk airport is: 2 – the final destination of a journey begun at a domestic or foreign airport, 3 – the point of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

Source: data of Gdańsk Lech Walesa Airport.

TABL. 10 (264). PRZELADUNEK¹ ŁADUNKÓW W PORCIE LOTNICZYM GDAŃSK
FREIGHT LOADED AND UNLOADED¹ AT GDAŃSK AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE a – ogółem b – w tym samoloty polskie	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION a – total b – of which Polish aircraft
	w t in t				
Ładunki przybyłe z portów:					Freight arrivals from airports:
krajowych ..... a	472	682	631	356	domestic
b	472	682	631	356	
zagranicznych ..... a	1736	1960	3204	3058	foreign
b	993	31	2	3	
Ładunki odprawione do portów:					Freight departures to airports:
krajowych ..... a	353	725	480	233	domestic
b	353	725	480	233	
zagranicznych ..... a	898	1120	1341	1516	foreign
b	599	27	1	-	

1 W lotach komunikacyjnych.

Źródło: dane Portu Lotniczego Gdańsk im. Lecha Wałęsy sp. z o.o.

1 In transport flights.

Source: data of Gdańsk Lech Walesa Airport.

Telekomunikacja
Telecommunications

TABL. 11 (265). ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE ^a

Stan w dniu 31 XII

TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	697,6	506,6	340,6	319,9	Telephone main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	514,0	369,8	242,8	228,6	of which private subscribers ^b
miasta	587,5	431,3	299,0	276,7	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	418,8	310,6	209,8	193,8	of which private subscribers ^b
wieś	110,1	75,3	41,6	43,2	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	95,2	59,2	32,9	34,8	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii stacjonarnej)	612,4	438,5	293,2	275,1	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	511,0	368,9	254,7	235,1	urban areas
wieś	101,4	69,6	38,5	40,0	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samo- inkasujące	5218	2542	637	305	Public pay telephones
miasta	4208	1742	528	224	urban areas
wieś	1010	800	109	81	rural areas

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

^a Data concern operators of public telecommunication network. ^b Possessing telephones installed in private dwellings.

Gospodarka morska
Maritime economy

TABL. 12 (266). GOSPODARKA MORSKA WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO NA TLE KRAJU

MARITIME ECONOMY OF POMORSKIE VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2014	2015	2010	2014	2015
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			Polska = 100 Poland = 100		
Podmioty gospodarki morskiej (stan w dniu 31 XII)	5602	6566	7594	51,3	52,2	53,7
<i>Entities of the maritime economy (as of 31 XII)</i>						
Pracujący w gospodarce morskiej (stan w dniu 31 XII)	39342	45727	47191	47,4	48,4	48,3
<i>Employed persons in maritime economy (as of 31 XII)</i>						
Międzynarodowy obrót morski w tys. t	38325	45380	46712	65,4	66,7	68,2
<i>International sea turnover in thous. t</i>						
Obrót ładunków tranzytowych w tys. t	12267	8444	7306	79,0	65,5	70,1
<i>Turnover of transit cargoes in thous. t</i>						
w tym załadunek	9409	3104	2532	85,7	66,4	68,2
of which loading						
Połowy ryb i innych organizmów morskich na łowiskach dalekomorskich w tys. t	60,7	123,7	134,3	35,5	30,5	71,8
<i>Fishing and capture of other sea aquatic organisms on deep sea in thous. t</i>						

TABL. 13 (267). STATKI WCHODZĄCE I WYCHODZĄCE Z PORTÓW MORSKICH ^a
SHIPS ARRIVING AT AND DEPARTING FROM SEAPORTS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Statki wchodzące <i>Ships arriving</i>				Statki wychodzące <i>Ships departing</i>			
		z ładunkiem <i>with cargo</i>		pod balastem <i>in ballast</i>		z ładunkiem <i>with cargo</i>		pod balastem <i>in ballast</i>	
		statki <i>ships</i>	pojemność (NT) w tys. <i>capacity (NT) in thous.</i>	statki <i>ships</i>	pojemność (NT) w tys. <i>capacity (NT) in thous.</i>	statki <i>ships</i>	pojemność (NT) w tys. <i>capacity (NT) in thous.</i>	statki <i>ships</i>	pojemność (NT) w tys. <i>capacity (NT) in thous.</i>
OGÓŁEM	2010	7742	30884	2187	11298	8002	32548	1947	9309
TOTAL	2014	5864	37973	2041	9936	6273	35591	1620	11979
	2015	6276	37908	2062	10076	6551	35352	1780	24310
w tym: of which:									
Gdańsk	2010	2040	12185	1259	7271	2470	14822	811	4398
	2014	1742	13998	1127	5062	1904	11862	952	6946
	2015	1889	15392	1217	5512	2158	13055	946	7850
Gdynia	2010	3299	18400	876	4021	3164	17430	1048	4901
	2014	2879	23822	875	4869	3126	23576	629	5027
	2015	2854	22290	824	4563	2875	22074	797	4800

a Statki w ruchu międzynarodowym i krajowym.

a *Ships in international and domestic traffic.*

TABL. 14 (268). STATKI WCHODZĄCE DO PORTÓW MORSKICH ^a WEDŁUG BANDER ^a
SHIPS ARRIVING AT SEAPORTS ^a BY FLAGS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2014		2015		
	statki <i>ships</i>	pojemność (NT) w tys. <i>capacity (NT) in thous.</i>	statki <i>ships</i>	pojemność (NT) w tys. <i>capacity (NT) in thous.</i>	statki <i>ships</i>	pojemność (NT) <i>capacity (NT)</i>	
						w tys. <i>in thous.</i>	w % <i>in %</i>
OGÓŁEM	9929	42182	7905	47905	8338	47984	100,0
TOTAL							
w tym: of which:							
Gdańsk	3299	19456	2869	19059	3106	20904	43,6
Bandera polska	705	170	420	86	682	144	0,3
<i>Polish flag</i>							
Bandera obca	2594	19286	2449	18973	2424	20761	43,3
<i>Foreign flag</i>							
w tym ^b : of which ^b :							
Antiqua & Barbuda	345	1094	334	978	337	962	2,0
<i>Antiqua & Barbuda</i>							
Bahamy	400	4405	237	2688	245	1925	4,0
<i>Bahamas</i>							
Cypr	153	660	161	789	215	1266	2,6
<i>Cyprus</i>							
Dania	111	1943	155	4161	119	4459	9,3
<i>Denmark</i>							
Grecja	27	910	18	557	35	1348	2,8
<i>Greece</i>							
Holandia	199	775	183	386	192	441	0,9
<i>Netherlands</i>							
Hongkong	20	338	22	370	28	452	0,9
<i>Hongkong</i>							
Liberia	112	1372	155	1702	111	1593	3,3
<i>Liberia</i>							
Malta	134	677	175	1127	186	897	1,9
<i>Malta</i>							

a Statki w ruchu międzynarodowym i krajowym. b Ujęto statki obcych bander, których łączna pojemność NT w 2015 r. przekroczyła 300 tys.

a *Ships in international and domestic traffic.* b *Only foreign flag ships of over 300 thous. capacity NT in 2015 were included.*

TABL. 14 (268). STATKI WCHODZĄCE DO PORTÓW MORSKICH ^a WEDŁUG BANDER (dok.)SHIPS ARRIVING AT SEAPORTS ^a BY FLAGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2014		2015		
	statki ships	pojemność (NT) w tys. capacity (NT) in thous.	statki ships	pojemność (NT) w tys. capacity (NT) in thous.	statki ships	pojemność (NT) capacity (NT)	
						w tys. in thous.	w % in %
Gdańsk (dok.) (cont.):							
Niemcy	132	533	106	384	104	574	1,2
<i>Germany</i>							
Norwegia	111	606	56	442	64	456	1,0
<i>Norway</i>							
Panama	41	454	50	734	34	593	1,2
<i>Panama</i>							
Singapur	27	538	38	374	42	1043	2,2
<i>Singapore</i>							
Szwecja	62	252	69	405	94	601	1,3
<i>Sweden</i>							
Wielka Brytania ^b	143	1117	79	441	60	543	1,1
<i>United Kingdom ^b</i>							
Wyspy Marshalla	26	306	143	1370	127	1933	4,0
<i>Marshall Islands</i>							
Gdynia	4175	22421	3754	28691	3678	26853	56,0
Bandera polska	903	214	559	110	650	144	0,3
<i>Polish flag</i>							
Bandera obca	3272	22206	3195	28581	3028	26708	55,7
<i>Foreign flag</i>							
w tym ^c :							
of which ^c :							
Antiqua & Barbuda	447	1359	417	1291	333	1186	2,5
<i>Antiqua & Barbuda</i>							
Bahamy	424	3772	366	5683	344	5219	10,9
<i>Bahamas</i>							
Cypr	241	787	332	1388	216	666	1,4
<i>Cyprus</i>							
Finlandia ^d	261	2305	75	326	146	541	1,1
<i>Finland ^d</i>							
Gibraltar	58	122	37	470	125	357	0,7
<i>Gibraltar</i>							
Holandia	257	1008	271	1063	282	1210	2,5
<i>Netherlands</i>							
Hongkong	15	150	32	445	31	469	1,0
<i>Hongkong</i>							
Liberia	74	740	287	2415	236	2071	4,3
<i>Liberia</i>							
Malta	105	903	207	1497	123	849	1,8
<i>Malta</i>							
Niemcy	142	601	151	727	78	473	1,0
<i>Germany</i>							
Norwegia	95	234	53	216	64	375	0,8
<i>Norway</i>							
Panama	51	667	99	2141	89	1744	3,6
<i>Panama</i>							
Singapur	34	321	57	598	37	315	0,7
<i>Singapore</i>							
Szwecja	536	6004	302	6421	342	6868	14,3
<i>Sweden</i>							
Wielka Brytania ^b	51	245	161	1086	249	1667	3,5
<i>United Kingdom ^b</i>							
Włochy	20	513	20	1133	25	1146	2,4
<i>Italy</i>							
Wyspy Marshalla	14	215	30	456	43	562	1,2
<i>Marshall Islands</i>							

^a Statki w ruchu międzynarodowym i krajowym. ^b Łącznie z wyspą Man. ^c Ujęto statki obcych bander, których łączna pojemność NT w 2015 r. przekroczyła 300 tys. ^d Łącznie z wyspami Aland.

^a Ships in international and domestic traffic. ^b Including Isle of Man. ^c Only foreign flag ships of over 300 thous. capacity NT in 2015 were included. ^d With Aland Islands.

TABL. 15 (269). OBROTY ŁADUNKOWE W PORTACH MORSKICH WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW^a
CARGO TURNOVER IN SEAPORTS BY CARGO GROUPS^a

GRUPY ŁADUNKÓW	2010	2014	2015		CARGO GROUPS
	w tys. t in thous. t		w % in %		
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	38782,4	45732,9	47081,5	100,0	GRAND TOTAL
Masowe ciekłe	16191,4	13336,8	15834,2	33,6	Liquid bulk goods
w tym ropa naftowa	11550,7	9104,4	10927,4	23,2	of which crude oil
Masowe suche	11986,3	14390,1	14884,8	31,6	Dry bulk goods
w tym węgiel i koks	4962,4	5447,9	5565,3	11,8	of which coal and coke
Kontenery duże	7363,8	14928,4	13060,5	27,7	Containers
Toczne samobieżne	1387,6	1602,3	1750,0	3,7	Roll-on self-propelled cargo
Toczne niesamobieżne	512,2	468,4	456,7	1,0	Roll-on non self-propelled cargo
Pozostałe ładunki drobnicowe	1341,2	1006,8	1095,2	2,3	Other general cargo
W tym: Of which:					
GDAŃSK					
RAZEM	26421,2	28771,0	31684,9	100,0	TOTAL
Masowe ciekłe	14778,4	12612,8	14992,2	47,3	Liquid bulk goods
w tym ropa naftowa	11421,2	9074,2	10872,7	34,3	of which crude oil
Masowe suche	6664,0	7810,4	8546,4	27,0	Dry bulk goods
w tym węgiel i koks	3355,4	3399,6	4183,1	13,2	of which coal and coke
Kontenery duże	3927,8	7776,7	7508,2	23,7	Containers
Toczne samobieżne	346,1	103,3	149,2	0,5	Roll-on self-propelled cargo
Toczne niesamobieżne	14,5	13,9	14,5	0,1	Roll-on non self-propelled cargo
Pozostałe ładunki drobnicowe	690,4	453,7	474,3	1,5	Other general cargo
GDYNIA					
RAZEM	12346,1	16960,7	15390,9	100,0	TOTAL
Masowe ciekłe	1399,9	724,0	836,4	5,4	Liquid bulk goods
w tym ropa naftowa	116,5	30,2	49,2	0,3	of which crude oil
Masowe suche	5322,2	6579,6	6338,5	41,2	Dry bulk goods
w tym węgiel i koks	1607,0	2048,2	1382,2	9,0	of which coal and coke
Kontenery duże	3435,9	7151,7	5552,3	36,1	Containers
Toczne samobieżne	1041,6	1499,0	1600,8	10,4	Roll-on self-propelled cargo
Toczne niesamobieżne	497,7	454,5	442,2	2,9	Roll-on non self-propelled cargo
Pozostałe ładunki drobnicowe	648,8	551,9	620,7	4,0	Other general cargo

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 330.

a See general notes, item 3 on page 330.

TABL. 16 (270). MIĘDZYNARODOWY OBRÓT MORSKI WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW, RELACJI PRZEŁADUNKOWYCH I PORTÓW^a W 2015 R.
INTERNATIONAL SEA TURNOVER BY CARGO GROUPS, HANDLING DIRECTIONS AND PORTS^a IN 2015

GRUPY ŁADUNKÓW	Ogółem Total		Wyładunek Unloading	Załadunek Loading	CARGO GROUPS
	w tys. t in thous. t	w % in %	w tys. t in thous. t		
O G Ó Ł E M T O T A L					
O G Ó Ł E M	46712,2	100,0	26493,9	20218,3	GRAND TOTAL
Masowe ciekłe	15565,0	33,3	10790,6	4774,4	Liquid bulk goods
w tym ropa naftowa	10751,1	23,0	10200,2	550,9	of which crude oil
Masowe suche	14805,4	31,7	7015,9	7789,4	Dry bulk goods
w tym węgiel i koks	5565,3	11,9	2410,2	3155,1	of which coal and coke
Kontenery duże	13043,2	27,9	6729,7	6313,5	Containers
Toczne samobieżne	1750,0	3,7	1024,4	725,6	Roll-on self-propelled cargo
Toczne niesamobieżne	456,7	1,0	301,4	155,4	Roll-on non self-propelled cargo
Pozostałe ładunki drobnicowe	1091,9	2,3	631,9	460,0	Other general cargo
W tym: Of which:					
GDAŃSK					
RAZEM	31427,7	100,0	18789,8	12637,9	TOTAL
Masowe ciekłe	14765,7	47,0	10450,2	4315,5	Liquid bulk goods
w tym ropa naftowa	10701,9	34,1	10151,0	550,9	of which crude oil
Masowe suche	8522,4	27,1	4236,7	4285,7	Dry bulk goods
w tym węgiel i koks	4183,1	13,3	1646,2	2536,8	of which coal and coke
Kontenery duże	7503,7	23,9	3794,0	3709,7	Containers
Toczne samobieżne	149,2	0,5	101,3	47,9	Roll-on self-propelled cargo
Toczne niesamobieżne	14,5	0,1	4,6	9,9	Roll-on non self-propelled cargo
Pozostałe ładunki drobnicowe	472,2	1,5	203,0	269,2	Other general cargo
GDYNIA					
RAZEM	15284,3	100,0	7704,1	7580,3	TOTAL
Masowe ciekłe	799,3	5,2	340,4	458,9	Liquid bulk goods
w tym ropa naftowa	49,2	0,3	49,2	-	of which crude oil
Masowe suche	6283,0	41,1	2779,2	3503,8	Dry bulk goods
w tym węgiel i koks	1382,2	9,0	764,0	618,2	of which coal and coke
Kontenery duże	5539,5	36,2	2935,7	2603,8	Containers
Toczne samobieżne	1600,8	10,5	923,1	677,7	Roll-on self-propelled cargo
Toczne niesamobieżne	442,2	2,9	296,8	145,4	Roll-on non self-propelled cargo
Pozostałe ładunki drobnicowe	619,5	4,1	428,9	190,6	Other general cargo

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 330.

a See general notes, item 3 on page 330.

TABL. 17 (271). OBRÓT ŁADUNKÓW TRANZYTOWYCH WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW I RELACJI PRZEŁADUNKOWYCH

TURNOVER OF TRANSIT CARGOES BY CARGO GROUPS AND HANDLING DIRECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			masowe ciekłe liquid bulk goods	kontenery duże containers	pozostałe ładunki drobnicowe other general cargo
			w tys. t in thous. t		
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	2010	12267	9967	2198	76
GRAND TOTAL	2014	8444	2528	5744	81
	2015	2848	2673	3	101
Gdańsk		2732	2657	0	2
Gdynia		117	15	2	99
WYŁADUNEK UNLOADING					
RAZEM	2010	2858	1730	1104	3
TOTAL	2014	5340	2328	2910	31
	2015	2493	2375	3	50
Gdańsk		2442	2375	-	0
Gdynia		52	-	3	49
ZAŁADUNEK LOADING					
RAZEM	2010	9409	8237	1094	73
TOTAL	2014	3104	200	2834	51
	2015	355	298	0	52
Gdańsk		290	283	0	2
Gdynia		65	15	-	50

TABL. 18 (272). OBRÓT ŁADUNKÓW TRANZYTOWYCH¹ WEDŁUG WYBRANYCH KRAJÓW TRANZYTUJĄCYCHTURNOVER OF TRANSIT CARGOES¹ BY SELECTED TRANSIT COUNTRIES

WYSZCZEGÓLNIENIE a – wyładunek b – załadunek		2010	2014	2015	SPECIFICATION a – unloading b – loading
		w t in t			
		OGÓŁEM	a	1755546	
	b	8318698	261517	355057	
w tym:					of which:
Czechy	a	3697	54384	65240	Czech Republic
	b	47007	29324	33152	
Litwa	a	1167	3257	398	Lithuania
Niemcy	a	1729698	2128941	2377333	Germany
	b	-	670	1322	
Rosja	a	10265	222	316	Russia
	b	8237781	202310	284040	
Słowacja	a	290	-	75,0	Slovakia
	b	7612	2322	1392	
Ukraina	a	8005	11396	4107	Ukraine
	b	64	74	2559	

1 W tranzycie morsko-ładowym (wyładunek) i łądowo-morskim (załadunek).

1 In sea-land (unloading) and land-sea (loading) transit.

TABL. 19 (273). KONTENERY W MIĘDZYNARODOWYM OBROTCIE MORSKIM
CONTAINERS IN INTERNATIONAL SEA TURNOVER

WIELKOŚĆ KONTENERÓW		Ogółem	Puste	Z ładunkiem	SIZE OF CONTAINERS
		Total	In ballast	With cargo	
		w szt. in units			
O G Ó Ł E M					
T O T A L					
Kontenery 20'	2010	217408	48787	168621	Containers 20'
	2014	436104	92644	343460	
	2015	377895	95524	282371	
Kontenery 40'	2010	361338	62501	298837	Containers 40'
	2014	818291	181096	637195	
	2015	587293	94540	492753	
Kontenery >20' i <40'	2010	711	209	502	Containers >20' and <40'
	2014	5434	4151	1283	
	2015	42818	13428	29390	
Kontenery >40'	2010	20319	8296	12023	Containers >40'
	2014	38936	16917	22019	
	2015	43894	18309	25585	
W tym wyladunek					
<i>Of which unloading</i>					
Kontenery 20'	2010	110106	3034	107072	Containers 20'
	2014	222208	13342	208866	
	2015	184983	18808	166175	
Kontenery 40'	2010	176049	28359	147690	Containers 40'
	2014	406301	81236	325065	
	2015	283905	39416	244489	
Kontenery >20' i <40'	2010	443	69	374	Containers >20' and <40'
	2014	3314	2356	958	
	2015	21381	5031	16350	
Kontenery >40'	2010	10062	7689	2373	Containers >40'
	2014	19581	12501	7080	
	2015	22155	14359	7796	
W tym GDAŃSK					
<i>Of which</i>					
Kontenery 20'	2010	94433	15564	78869	Containers 20'
	2014	207469	37218	170251	
	2015	217737	54488	163249	
Kontenery 40'	2010	203783	34269	169514	Containers 40'
	2014	496931	127542	369389	
	2015	369227	61139	308088	
Kontenery >20' i <40'	2010	226	62	164	Containers >20' and <40'
	2015	36008	7826	28182	
Kontenery >40'	2010	3355	1354	2001	Containers >40'
	2014	13620	5820	7800	
	2015	13665	5602	8063	
W tym wyladunek					
<i>Of which unloading</i>					
Kontenery 20'	2010	43680	732	42948	Containers 20'
	2014	102746	9188	93558	
	2015	106366	15671	90695	
Kontenery 40'	2010	95134	17692	77442	Containers 40'
	2014	247144	56933	190211	
	2015	181608	25230	156378	
Kontenery >20' i <40'	2010	219	62	157	Containers >20' and <40'
	2015	17419	2039	15380	
Kontenery >40'	2010	1303	837	466	Containers >40'
	2014	6771	2011	4760	
	2015	6814	1815	4999	

TABL. 20 (274). WAHANIA SEZONOWE^a OBROTÓW ŁADUNKOWYCH W PORTACH MORSKICH WEDŁUG MIESIĘCY W 2015 R.

SEASONAL FLUCTUATIONS^a OF FREIGHT TURNOVER IN SEAPORTS BY MONTHS IN 2015

MIESIĄCE	Ogółem <i>Total</i>	W tym <i>Of which</i>		MONTHS
		Gdańsk	Gdynia	
	w % <i>in %</i>			
I	88,8	87,5	91,5	I
II	95,8	87,7	112,4	II
III	106,4	104,6	110,2	III
IV	92,9	83,2	113,1	IV
V	111,2	107,4	119,2	V
VI	105,7	115,0	86,6	VI
VII	100,3	101,0	98,9	VII
VIII	110,1	118,2	93,5	VIII
IX	107,7	113,8	95,3	IX
X	91,0	92,5	87,8	X
XI	86,2	91,7	74,8	XI
XII	103,8	97,5	116,7	XII

a Wielkość przeładunków w poszczególnych miesiącach w stosunku do miesięcznego średniego poziomu przeładunków w skali roku.

a Freight turnover in particular months in relation to average monthly level of yearly freight turnover.

TABL. 21 (275). MIĘDZYNARODOWY RUCH PASAŻERÓW W PORTACH MORSKICH

INTERNATIONAL PASSENGER TRAFFIC IN SEAPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Przyjazdy do kraju^a	294537	349779	354205	Arrivals to Poland^a
w tym przez port:				<i>of which through the port of:</i>
Gdańsk	77868	60026	52840	<i>Gdańsk</i>
Gdynia	215260	289753	301365	<i>Gdynia</i>
Wyjazdy z kraju^b	297403	343196	358021	Departures from Poland^b
w tym przez port:				<i>of which through the port of:</i>
Gdańsk	79039	61202	55136	<i>Gdańsk</i>
Gdynia	216935	281992	302885	<i>Gdynia</i>

ab Pasażerowie, którzy na statkach pasażerskich, towarowych i promach: a – przyjechali z portów zagranicznych do portów polskich jako portów docelowych, b – wyjechali z portów polskich do portów zagranicznych.

ab In regard to passengers of passengers ships, cargo ships and ferries who: a – arrived from foreign ports to Polish ports, as ports of destination, b – departed from Polish ports to foreign ports.

TABL. 22 (276). MORSKA FLOTA TRANSPORTOWA WEDŁUG WIEKU STATKÓW

Stan w dniu 31 XII

MARITIME TRANSPORT FLEET BY AGE OF SHIPS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2014	2015				
	ogółem total			statki w wieku age of ships			
				15 lat i mniej and less	16-20	21-25	26 lat i więcej and more
Statki	15	26	25	7	2	7	9
<i>Ships</i>							
w tym statki do przewozu ładunków stałych	15	21	21	7	2	7	5
<i>of which dry cargo ships</i>							
Nośność (DWT) w tys. t	284,7	319,6	318,5	197,2	27,3	64,3	29,7
<i>Deadweight (DWT) in thous. t</i>							
Przeciętna nośność (DWT) w tys. t	19,0	12,3	12,7	28,2	13,6	9,2	3,3
<i>Average deadweight (DWT) in thous. t</i>							

TABL. 23 (277). MORSKA FLOTA TRANSPORTOWA WEDŁUG WIELKOŚCI STATKÓW

Stan w dniu 31 XII

MARITIME TRANSPORT FLEET BY DEADWEIGHT TONNAGE OF SHIPS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Grupy nośności (DWT) w tys. t Groups of deadweight (DWT) in thous. t				SPECIFICATION	
		poniżej 10 below	10-17	18-24	25 i więcej and more		
		STATKI SHIPS					
OGÓŁEM	2010	15	4	2	5	4	TOTAL
	2014	26	17	-	3	6	
	2015	25	16	-	3	6	
W tym statki pływające pod banderą obcą	2010	15	4	2	5	4	Of which ships under foreign flag
	2014	14	5	-	3	6	
	2015	14	5	-	3	6	
w tym:							<i>of which:</i>
Cypr		5	-	-	1	4	<i>Cyprus</i>
Malta		8	4	-	2	2	<i>Malta</i>
		NOŚNOŚĆ (DWT) w tysiącach ton		DEADWEIGHT (DWT) in thousand tonnes			
OGÓŁEM	2010	284,7	32,0	28,3	102,8	121,6	TOTAL
	2014	319,6	59,4	-	66,5	193,7	
	2015	318,5	58,3	-	66,5	193,7	
W tym statki pływające pod banderą obcą	2010	284,7	32,0	28,3	102,8	121,6	Of which ships under foreign flag
	2014	292,7	32,5	-	66,5	193,7	
	2015	292,7	32,5	-	66,5	193,7	
w tym:							<i>of which:</i>
Cypr		143,6	-	-	22,1	121,5	<i>Cyprus</i>
Malta		145,5	28,9	-	44,4	72,2	<i>Malta</i>

TABL. 24 (278). PRZEWOZY ŁADUNKÓW MORSKĄ FLOTĄ TRANSPORTOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW ŻEGLUGI I ZASIĘGÓW PŁYWANIA
TRANSPORT OF CARGOES BY MARITIME TRANSPORT FLEET BY KIND OF SHIPPING AND RANGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
PRZEWOZY w tysiącach ton <i>TRANSPORT in thousand tonnes</i>				
OGÓŁEM	584	906	1010	TOTAL
Żegluga regularna	510	633	598	<i>Liner trade</i>
zasięg oceaniczny	510	633	598	<i>ocean range</i>
Żegluga nieregularna	74	273	412	<i>Tramping</i>
w tym zasięg:				<i>of which range:</i>
oceaniczny	74	57	44	<i>ocean</i>
europejski	-	216	351	<i>Europe</i>
PRACA PRZEWOZOWA w milionach tonokilometrów <i>VOLUME OF TRANSPORT in million of ton-kilometers</i>				
OGÓŁEM	10631	11956	11395	TOTAL
Żegluga regularna	10236	11177	9968	<i>Liner trade</i>
zasięg oceaniczny	10236	11177	9968	<i>ocean range</i>
Żegluga nieregularna	395	780	1427	<i>Tramping</i>
w tym zasięg:				<i>of which range:</i>
oceaniczny	395	400	622	<i>ocean</i>
europejski	-	380	796	<i>Europe</i>
ŚREDNIA ODLEGŁOŚĆ PRZEWOZU JEDNEJ TONY ŁADUNKU w kilometrach <i>AVERAGE TRANSPORT DISTANCE PER TONNE OF CARGO in kilometers</i>				
OGÓŁEM	18204	13196	11282	TOTAL
Żegluga regularna	20071	17657	16669	<i>Liner trade</i>
zasięg oceaniczny	20071	17657	16669	<i>ocean range</i>
Żegluga nieregularna	5338	2857	3464	<i>Tramping</i>
w tym zasięg:				<i>of which range:</i>
oceaniczny	5338	7018	14136	<i>ocean</i>
europejski	-	1759	2268	<i>Europe</i>

TABL. 25 (279). PRZEWOZY ŁADUNKÓW MORSKĄ FLOTĄ TRANSPORTOWĄ WEDŁUG RELACJI PRZEWOZÓW
TRANSPORT OF CARGOES BY MARITIME TRANSPORT FLEET BY CARGO RELATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w tys. t <i>in thous. t</i>			
OGÓŁEM	584	906	1010	TOTAL
W relacji z portami polskimi	-	6	5	<i>In relation to Polish ports</i>
przywóz	-	3	2	<i>import</i>
wywóz	-	3	3	<i>export</i>
Pomiędzy portami zagranicznymi	584	900	988	<i>Between foreign ports</i>

TABL. 26 (280). PRZEWOZY ŁADUNKÓW MORSKĄ FLOTĄ TRANSPORTOWĄ WEDŁUG GRUP TOWAROWYCH
TRANSPORT OF CARGOES BY MARITIME TRANSPORT FLEET BY CARGO GROUPS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015		SPECIFICATION
	w tys. t in thous. t			w % in %	
OGÓŁEM	584	906	1010	100,0	TOTAL
w tym:					of which:
Masowe suche	74	273	183	18,1	Dry bulk goods
w tym:					of which:
węgiel i koks	18	31	45	4,4	coal and coke
inne masowe suche niezjednostkowane	-	227	138	13,7	other no cargo dry bulk goods
Drobnica	510	633	817	81,0	General cargo
pozostałe ładunki drobnicowe	510	633	809	80,1	other general cargo

TABL. 27 (281). PRZEWOZY PASAŻERÓW MORSKĄ FLOTĄ TRANSPORTOWĄ W KOMUNIKACJI
MIĘDZYNARODOWEJ
TRANSPORT OF PASSENGERS BY MARITIME TRANSPORT FLEET IN INTERNATIONAL
TRANSPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
LICZBA PASAŻERÓW NUMBER OF PASSENGERS				
OGÓŁEM	132822	118143	100728	TOTAL
w tym promami Polskiej Żeglugi Bałtyckiej na liniach:				of which ferries of Polish Baltic Shipping Co. on lines:
Gdańsk-Nynäshamn	67270	58865	52848	Gdańsk-Nynäshamn
Nynäshamn-Gdańsk	65552	57390	48060	Nynäshamn-Gdańsk
PRACA PRZEWOZOWA w tysiącach pasażeromil TRANSPORT WORK in thousand passenger-miles				
OGÓŁEM	37588	33091^a	28175	TOTAL
w tym promami Polskiej Żeglugi Bałtyckiej na liniach:				of which ferries of Polish Baltic Shipping Co. on lines:
Gdańsk-Nynäshamn	19037	16659	14390	Gdańsk-Nynäshamn
Nynäshamn-Gdańsk	18551	16241	13601	Nynäshamn-Gdańsk

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

Źródło: dane Polskiej Żeglugi Bałtyckiej S.A. Polferries.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.

Source: data of Polish Baltic Shipping Co. Polferries.

TABL. 28 (282). ZAMÓWIENIA I PRODUKCJA STATKÓW
ORDERS AND PRODUCTION OF SEA VESSELS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2014		2015	
	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	Polska = 100 Poland = 100	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	Polska = 100 Poland = 100	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	Polska = 100 Poland = 100
Zamówienia na statki (stan w dniu 31 XII): Orders of sea vessels (as of 31 XII):						
w szt. .... in units	20	95,2	19	100,0	19	100,0
pojemność brutto (GT) w tys. .... gross tonnage (GT) in thous.	48	57,1	76	100,0	83	100,0
CGT w tys. .... CGT in thous.	94	79,8	128	100,0	129	100,0
Produkcja statków ^a : Production of sea vessels ^a :						
w szt. .... in units	22	91,7	6	75,0	4	42,9
pojemność brutto (GT) w tys. .... gross tonnage (GT) in thous.	38	97,9	25	97,7	11	60,8

a Statki o GT 100 i więcej.

Ź r ó ł o: dane Centrum Techniki Okrętowej w Gdańsku.

a Vessels of GT 100 and more.

S o u r c e: data of the Naval Technology Centre in Gdańsk.

TABL. 29 (283). MORSKA FLOTA PRZYBRZEŻNA WEDŁUG WIEKU STATKÓW

Stan w dniu 31 XII

MARITIME COASTAL FLEET BY AGE OF SHIPS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Statki w wieku Ships aged			SPECIFICATION
		16-25 lat	26-40	41 lat i więcej and more	
Statki	2010 2014 2015	15 16 16	2 - -	3 6 6	10 6 10 Ships
Pojemność brutto w GT	2010 2014 2015	4720 4355 4355	820 - -	1352 3123 3123	2548 1232 1232 Gross tonnage in GT

TABL. 30 (284). PRZEWOZY PASAŻERÓW ŻEGLUGĄ PRZYBRZEŻNĄ

TRANSPORT OF PASSENGERS BY COASTAL SHIPPING

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba pasażerów Number of passengers	Praca przewozowa w pasażero- kilometrach Volume of transport in passenger- kilometres	Średnia odległość przewozu 1 pasażera w kilometrach Average transport distance of passenger in kilometres	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2010 2014 2015	242,9 285,7 242,9	9028,8 4638,0 5222,7	37,18 16,23 21,50 TOTAL
W komunikacji międzynarodowej	2010	4,2	849,5	200,63 In international transport
Pomiędzy portami polskimi	2010 2014 2015	238,6 285,7 242,9	8179,3 4638,0 5222,7	34,28 16,23 21,50 Between Polish ports

TABL. 31 (285). MORSKA FLOTA RYBACKA

Stan w dniu 31 XII

SEA FISHING FLEET

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Trawlery dalekomorskie	4	3	3	Deep-sea trawlers
Kutry	108	102	102	Cutters
Łodzie rybackie ^a	305	350	351	Fishing boats ^a
w tym motorowe	284	308	309	of which motor boats

^a Bez nielicencjonowanych łodzi pomocniczych.

Źródło: dane Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni.

^a Excluding unlicensed auxiliary boats.

Source: data of the Sea Fisheries Institute in Gdynia.

TABL. 32 (286). KUTRY WEDŁUG PORTÓW MACIERZYSTYCH

Stan w dniu 31 XII

CUTTERS BY HOME PORTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE a – kutry b – moc w kW	2010	2014	2015	SPECIFICATION a – cutters b – power in kW
OGÓŁEM	108	102	102	TOTAL
a	28437	26684	26684	
b				
Gdańsk	4	2	2	Gdańsk
	1116	608	608	
Gdańsk – Górkę Wschodnie	1	1	1	Gdańsk – Górkę Wschodnie
	281	305	305	
Gdańsk – Górkę Zachodnie	4	4	4	Gdańsk – Górkę Zachodnie
	1052	1052	1052	
Hel	10	8	8	Hel
	3844	3005	3005	
Jastarnia	14	14	14	Jastarnia
	2990	2990	2990	
Łeba	10	10	10	Łeba
	1871	1870	1870	
Ustka	26	25	25	Ustka
	5514	5187	5187	
Władysławowo	39	38	38	Władysławowo
	11769	11666	11666	

Źródło: dane Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni.

Source: data of the Sea Fisheries Institute in Gdynia.

TABL. 33 (287). ŁODZIE RYBACKIE ^a WEDŁUG BAZ RYBACKICH

Stan w dniu 31 XII

FISHING BOATS ^a BY FISHING BASES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	Wiosłowe Rowing boats	Motorowe Motor boats	SPECIFICATION	
		w szt. in units		moc w kW power in kW		
OGÓŁEM	2010	305	21	284	13023	TOTAL
	2014	350	42	308	13239	
	2015	351	42	309	13278	
Chałupy		10	6	4	82	Chałupy
Chłapowo		4	2	2	9	Chłapowo
Dębki		5	-	5	67	Dębki
Gdynia		1	-	1	121	Gdynia
Górki Wschodnie		2	1	1	12	Górki Wschodnie
Hel		13	4	9	417	Hel
Jantar		6	-	6	186	Jantar
Jastarnia		35	5	30	755	Jastarnia
Jelitkowo		1	-	1	21	Jelitkowo
Kąty Rybackie		13	-	13	543	Kąty Rybackie
Kąty Rybackie – plaża ^b		9	-	9	226	Kąty Rybackie – beach ^b
Krynica Morska		7	-	7	261	Krynica Morska
Krynica Morska – plaża ^b		10	1	9	371	Krynica Morska – beach ^b
Kuźnica		40	13	27	706	Kuźnica
Łeba		22	-	22	1086	Łeba
Mechelinki		8	-	8	274	Mechelinki
Mikoszewo		2	-	2	13	Mikoszewo
Obluże		6	-	6	146	Obluże
Oksywie		5	-	5	138	Oksywie
Orłowo		4	-	4	63	Orłowo
Piaski		13	-	13	866	Piaski
Piaski – plaża ^b		13	1	12	401	Piaski – beach ^b
Puck		7	3	4	54	Puck
Rewa		4	1	3	98	Rewa
Rowy		6	-	6	221	Rowy
Sopot		6	-	6	149	Sopot
Stegna		3	-	3	35	Stegna
Swarzewo		12	4	8	156	Swarzewo
Sztutowo – plaża ^b		1	-	1	44	Sztutowo – beach ^b
Świbno		9	-	9	475	Świbno
Ustka		48	-	48	3551	Ustka
Władysławowo		26	1	25	1733	Władysławowo

a Bez nielicencjonowanych łodzi pomocniczych. b „Plaża” oznacza bazę rybacką znajdującą się od strony Zatoki Gdańskiej (dotyczy miejscowości położonych na Mierzei Wiślanej).

Źródło: dane Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni.

a Excluding unlicensed auxiliary boats. b “Beach” stands for fishing base located inside Gdańsk Bay (refers to places situated on Vistula Spit).

Source: data of the Sea Fisheries Institute in Gdynia.

TABL. 34 (288). POŁOWY RYB I INNYCH ORGANIZMÓW MORSKICH WEDŁUG OBSZARÓW MORSKICH I SEKTORÓW WŁASNOŚCI
FISHING AND CATCHING OTHER SEA WATER CREATURES BY SEA REGIONS AND OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	Bałtyk i zalewy <i>The Baltic Sea and bays</i>	Atlantyck ^a <i>Atlantic^a</i>		Pacyfik połud- niowo- -wschodni <i>Pacific, Southeast</i>	SPECIFICATION
			razem <i>total</i>	w tym antarktyczny <i>of which Antarctic</i>		
w tys. t <i>in thous. t</i>						
OGÓŁEM	2010 126,0	65,4	26,8	6,9	33,8	TOTAL
	2014 123,7	71,6	52,1	-	-	
	2015 134,3	82	52,3	-	-	
Sektor publiczny	2010 16,1	9,2	6,9	6,9	0,1	<i>Public sector</i>
	2014 6,1	6,1	-	-	-	
	2015 6,9	6,9	-	-	-	
Sektor prywatny	2010 109,9	56,2	19,9	0,0	33,8	<i>Private sector</i>
	2014 117,6	65,6	52,1	-	-	
	2015 127,4	75,1	52,3	-	-	

^a Łącznie z połowami kutrowymi.

Źródło: dane Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni.

^a Including cutter fishing.

Source: data of the Sea Fisheries Institute in Gdynia.

TABL. 35 (289). POŁOWY RYB I INNYCH ORGANIZMÓW MORSKICH WEDŁUG WYBRANYCH GATUNKÓW
FISHING AND CATCHING OTHER SEA WATER CREATURES BY SELECTED SPECIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w t <i>in t</i>			
OGÓŁEM	126036	123685	134269	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Dorsze	10530	12980	12560	<i>Cods</i>
Śledzie	10940	15590	21676	<i>Herrings</i>
Szprotki	42346	44896	49349	<i>Sprats</i>

Źródło: dane Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni.

Source: data of the Sea Fisheries Institute in Gdynia.

TABL. 36 (290). BIOLOGICZNA ZABUDOWA BRZEGÓW MORSKICH
BIOLOGICAL MANAGEMENT OF COASTS

LATA YEARS	Budowa i utrwalanie wydym <i>Building and preservation of dunes</i>				zakrzewienie w tys. szt. <i>shrubs planting in thous. units</i>
	plotki wydymotwórcze w m <i>fence sand-drift in m</i>	wykładanie chrustu <i>brush covering</i>	zatrąwienie <i>grass sowing</i>		
		w ha <i>in ha</i>			
	2010	58884	22,3	9,1	
2014	64577 ^a	20,6	13,0		1403,9 ^a
2015	60600	18,2	12,9		1200,4

^a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

Źródło: dane urzędów morskich w Gdyni i Słupsku.

^a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.

Source: data of the Maritime Offices in Gdynia and Słupsk.

TABL. 37 (291). HYDROTECHNICZNE UMOCNIEŃ BRZEGÓW MORSKICH ^a
HYDROTECHNICAL STABILIZATION OF COASTS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Opaska brzegowa Sea-wall		Sztuczne zasilanie plaży Artificial beach nourishment	
		długość length	rzędne korony coping ordinate	długość length	objętość odłożonego refulatu w dam ³ volume of extracted silt in dam ³
		w m in m			
Chałupy	2014	-	-	600	71
Gdańsk	2010	-	-	1500	70
Gdynia	2015	1600	3	-	-
Jastarnia	2010	-	-	2400	221
	2014	-	-	700	60
	2015	-	-	850	105
Jastrzębia Góra	2010	48	3,2	-	-
Kuźnica	2010	-	-	600	41
	2014	-	-	500	90
	2015	-	-	860	66
Łeba	2010	-	-	110	57
	2014	-	-	980	58
	2015	-	-	3120	22
Rowy	2015	-	-	1450	180
Ustka	2010	-	-	900	58
	2014	-	-	200	30
	2015	-	-	1500	193
Władysławowo	2010	-	-	1200	143
	2014	-	-	1100	120
	2015	-	-	850	112

a Ukończone w danym roku.

Ź r ó d ł o: dane urzędów morskich w Gdyni i Słupsku.

a Completed in a given year.

S o u r c e: data of the Maritime Offices in Gdynia and Słupsk.

DZIAŁ XVIII HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową i gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:

- punktach sprzedaży detalicznej, tj. w sklepach (łącznie z aptekami ogólnodostępnymi), składach, stacjach paliw, punktach sprzedaży drobnodetalicznej (straganach i ruchomych punktach sprzedaży, punktach aptecznych),
- hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;

2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj.: urzędом, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej w zakresie sprzedaży towarów konsumpcyjnych prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych. W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe”.

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), materiały budowlane itp.

CHAPTER XVIII TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade and catering activity.

Trade enterprises are understood as an economic entity, the principal activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE Rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

1) sales of consumer and non-consumer goods in:

- retail sales outlets, i.e. in; shops (including generally available pharmacies), warehouses, repositories, petrol stations and small retail sales outlets (stalls and portable sales outlets (pharmaceutical outlets),
- wholesale stores as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual needs of the purchaser;

2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e.: government offices, institutions, nurseries, nursery schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales within the scope of consumer goods sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately.

3. The division of **commodities into consumer and non-consumer goods** has made on the following basis, non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeding-stuffs, plant protection chemicals, artificial fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

4. Dane o sprzedaży hurtowej towarów obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonery), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału sklepów według form organizacyjnych dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 m² do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy o powierzchni sal sprzedażowych od 120 m² do 399 m², prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku oraz dodatkowo często nabywanych towarów nieżywnościowych.

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb (np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.)

Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m², prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku oraz często nabywanych towarów nieżywnościowych.

Podziału sklepów/stacji paliw dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

The division of consumer goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages, tobacco as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Data regarding the wholesale of commodities include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of stores by organizational form was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores divided into separate departments, each selling a broad and universal assortment, particularly non-foodstuff goods, with a sales area of 2000 m² and more for department stores and from 600 m² to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales area from 400 m² to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hypermarkets are stores with a sales area 2500 m² and more, selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores with a sales area between 120 and 399 m², primarily selling foodstuff goods for daily consumption and additionally often purchased non-foodstuff goods.

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g., clothing, home furnishings, car parts, furniture, sport goods, etc.).

Other stores are stores in which the sales area covers no more than 119 m² which conduct sales activity within the scope of common food-stuffs and often purchased non-foodstuff goods.

The division of shops/petrol station was made on the basis of the actual location of a shop.

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż 6 miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. Dane o działalności handlowej, w tym informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek w skali kraju. Dane o sprzedaży hurtowej, działalności gastronomicznej i magazynach handlowych dotyczą wyłącznie jednostek o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

9. **Magazyny handlowe** (hurtu i rozdzielcze detalu) są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

10. **Targowiska** są to wyodrębnione tereny lub budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu codziennie lub w wyznaczone dni tygodnia.

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta ponawiana jest w kolejnych sezonach.

6. *Shops include generally available pharmacies.*

7. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than 6 months in a calendar year.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. *Data regarding trade activity, including information about shops and petrol stations are compiled based of reporting. For entities employing up to 9 persons, the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities on the country scale. Data regarding wholesale, catering activity and trade warehouses concern exclusively entities employing more than 9 persons.*

9. **Trade warehouses** (wholesale and retail distribution) are organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing up commodities, occupying separate storage space, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering the amount and the changes in stocks.

10. **Marketplaces** are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade daily or on specific days of the week.

Seasonal marketplaces are those squares and street where trade outlets conduct activity for a period up to 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (292). SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)

RETAIL SALES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
OGÓŁEM w mln zł	19734,0	28395,8	35433,1	37976,0	TOTAL in mln zł
W tym udział przedsiębiorstw handlowych ^a :					<i>Of which share of trade enterprises ^a:</i>
w milionach złotych	4216,3	10287,4	13827,7	14220,1	<i>in million zlotys</i>
w %	21,4	36,2	39,0	37,4	<i>in %</i>
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	8982	12505	15414	16477	PER CAPITA in zł

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a *Trade enterprises employing more than 49 persons.*

TABL. 2 (293). SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW WEDŁUG GRUP^a (ceny bieżące)
RETAIL SALES BY GROUPS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS					
O G Ó Ł E M	8974,1	16574,5	24857,0	25798,2	TOTAL
W % IN %					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Towary konsumpcyjne	77,0	72,7	69,7	74,2	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	21,8	18,8	12,3	10,4	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	4,3	3,4	2,4	2,5	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	50,9	50,5	55,0	61,3	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	23,0	27,3	30,3	25,8	Non-consumer goods

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (294). SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a (ceny bieżące)
WHOLESALE IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS					
O G Ó Ł E M	25032,5	35009,3	41795,8	41375,7	TOTAL
W % IN %					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Żywność i napoje bezalkoholowe	10,4	14,3	6,3	9,0	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	5,0	2,2	1,2	1,0	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	84,6	83,5	92,5	90,0	Non-foodstuff goods ^b

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (295). SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a

Stan w dniu 31 XII

SHOPS BY ORGANIZATIONAL FORM AND PETROL STATIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Sklepy	21368	21642	20523	21395	Shops
Domy towarowe	2	1	2	2	Department stores
Domy handlowe	25	18	9	9	Trade stores
Supermarkety	159	286	402	422	Supermarkets
Hipermarkety	28	42	38	36	Hypermarkets
Sklepy powszechnie	336	347	277	265	Grocery stores
Sklepy wyspecjalizowane	1103	1903	2211	2325	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^b	19715	19045	17584	18336	Other shops ^b
Stacje paliw	447	426	372	360	Petrol stations

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 356; według lokalizacji sklepu/stacji paliw. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

a See general notes, item 5 on page 356; according to location of shop/petrol station. b Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including generally available pharmacies.

TABL. 5 (296). GASTRONOMIA ^a
CATERING ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Placówki gastronomiczne (stan w dniu 31 XII)	570	702	1335	1247	Catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje	175	234	403	317	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	288974	538533	1001458	1084242	Sales from catering activity (current prices) in thous. zł
w tym:					of which:
z produkcji gastronomicznej	209278	429896	828820	903726	from catering production
ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych	41756	73394	121009	126421	from the sale of alcoholic beverages and tobacco

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (297). MAGAZYNY HANDLOWE ^a

Stan w dniu 31 XII

TRADE WAREHOUSES ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2012	2015	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:					Secured warehouses:
liczba	1633	1267	1284	1291	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	853,0	804,8	1087,5	1143,9	storage area in thous. m ²
Magazyny zadaszone:					Roofed warehouses:
liczba	192	180	236	294	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	57,0	72,9	165,2	167,2	storage area in thous. m ²
Place składowe:					Storage sites:
liczba	327	264	242	301	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	668,2	403,0	621,5	1106,4	storage area in thous. m ²
Silozy i zbiorniki:					Silos and reservoirs:
liczba	1330	390	304	659	number
pojemność w dam ³	186,0	121,5	424,8	516,5	capacity in dam ³

a Hurtu i rozdzielcze detalu; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

U w a g a. Od 2006 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 3 lata.

a Wholesale and retail distribution; data concern economic entities employing more than 9 persons.

N o t e. Since 2006 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 7 (298). TARGOWISKA

Stan w dniu 31 XII

MARKETPLACES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					Permanent marketplaces:
liczba	98	92	86	84	number
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	90	87	84	83	of which with predominance of small-retail sales
powierzchnia w tys. m ²	445,0	358,9	366,7	360,0	area in thous. m ²
w tym sprzedażowa	252,5	193,2	188,7	184,1	of which sales area
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej w tym na targowiskach czynnych codziennie	4323	3223	3687	3615	permanent small-retail sales outlets of which at marketplaces opened daily
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	576	281	320	352	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	9078	9650	8679	8391	Annual receipts from marketplace fees in thous. zł

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

a Number of marketplaces or places located on streets and squares open seasonally.

DZIAŁ XIX FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1047).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązania rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;

CHAPTER XIX FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1047).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in the agriculture.

2. Revenue from total activity (sums received and due) include:

- 1) net revenue from sale of products (goods and services), including subsidies on products;
- 2) net revenue from sale of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenue, i.e., revenue not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, revenue from social activities, revenue from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenue, i.e., revenue from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on term deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenue from total activity include:

- 1) the cost of products sold (goods and services), i.e., the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;

- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Wynik zdarzeń nadzwyczajnych (zyski i straty nadzwyczajne) to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje on:

- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs, to which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenue from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment, the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenue and costs of obtaining revenue from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices, taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Result on extraordinary events (extraordinary profits and losses) are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances on gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczoną, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Rezerwę tworzy się niezależnie od tego, czy jednostka osiągnie zysk czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4(302) obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
  - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
  - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**
  - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych),
  - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych),
  - **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasy, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych).

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

- *the current part, i.e., the tax presented in the tax declaration for a given reporting period,*
- *the deferred part, i.e., a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. The reserve is created irrespective of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.*

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4(302) were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of the costs of obtaining revenue from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
  - **gross** as the relation of the gross financial result to revenue from total activity,
  - **net** as the relation of the net financial result to revenue from total activity;
- 3) **financial liquidity indicator of:**
  - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities (excluding special funds),
  - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities (excluding special funds),
  - **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues, short-term investments and short-term deferred expenditure) to short-term liabilities (excluding special funds).

12. Current assets include: stocks, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term inter-period settlements.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of their due date).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, należne wpłaty na kapitał podstawowy, udziały (akcje) własne, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych - kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych - fundusz założycielski,
- w spółdzielniach - fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, partnerskich, cywilnych - kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), share capital not paid up, entity's shares (stock), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year. Share capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- initial capital - in limited liability, joint stock, joint stock-limited companies,
- founders' capital - in state owned enterprises,
- participation fund - in cooperatives,
- owners' capital - in limited partnership, unlimited partnership, professional partnership and civil law partnership companies.

Share capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in cooperatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (299). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Przychody z całokształtu działalności	93208,8	151101,8	191933,1	189550,1	Revenues from total activity
sektor publiczny	22509,4	44057,4	53650,3	47929,5	public sector
sektor prywatny	70699,4	107044,4	138282,8	141620,6	private sector
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wytrobów i usług)	53855,2	89885,9	119587,6	116376,9	Net revenues from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	34754,9	55765,7	65141,6	65866,0	Net revenues from sale of goods and materials
Przychody finansowe	2875,3	2743,7	4305,0	4446,3	Financial revenues
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	88617,6	143632,2	184901,3	179753,8	Costs of obtaining revenues from total activity
sektor publiczny	21551,1	42225,1	53552,3	45841,2	public sector
sektor prywatny	67066,5	101407,1	131349,0	133912,5	private sector
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wytrobów i usług)	54687,5	92462,2	120988,0	116503,2	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	30021,1	46228,5	56269,1	56727,3	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	2457,3	2689,2	5189,0	3783,8	Financial costs
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	4591,2	7469,6	7031,8	9796,4	Financial result on economic activity
Sektor publiczny	958,3	1832,3	98,0	2088,2	Public sector
Sektor prywatny	3632,9	5637,3	6933,8	7708,1	Private sector
Wynik zdarzeń nadzwyczajnych	-0,5	13,4	-0,4	3,1	Result on extraordinary events
Sektor publiczny	0,8	11,3	0,1	0,0	Public sector
Sektor prywatny	-1,3	2,1	-0,5	3,1	Private sector
Zyski nadzwyczajne	8,8	54,2	2,3	31,3	Extraordinary profits
Sektor publiczny	2,2	42,9	0,2	0,1	Public sector
Sektor prywatny	6,6	11,3	2,1	31,2	Private sector
Straty nadzwyczajne	9,2	40,8	2,8	28,2	Extraordinary losses
Sektor publiczny	1,4	31,6	0,2	0,0	Public sector
Sektor prywatny	7,8	9,2	2,6	28,2	Private sector
Wynik finansowy brutto	4590,8	7483,0	7031,4	9799,5	Gross financial result
sektor publiczny	959,1	1843,6	98,1	2088,3	public sector
sektor prywatny	3631,7	5639,4	6933,3	7711,2	private sector
Zysk brutto	5227,8	8636,4	10177,3	10890,9	Gross profit
Strata brutto	637,0	1153,4	3145,9	1091,5	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	806,7	1101,0 ^{ab}	1011,6	1260,6	Obligatory encumbrances on gross financial result
sektor publiczny	237,0	213,2	7,2	241,5	public sector
sektor prywatny	569,7	887,7	1004,4	1019,1	private sector
W tym podatek dochodowy	725,8	1100,9	1011,6	1260,6	Of which income tax
Wynik finansowy netto	3784,1	6382,0 ^b	6019,8	8538,9	Net financial result
sektor publiczny	722,1	1630,4	90,8	1846,8	public sector
sektor prywatny	3062,0	4751,7	5929,0	6692,1	private sector
Zysk netto	4421,5	7493,0	8895,3	9616,7	Net profit
Strata netto	637,4	1110,9	2875,5	1077,8	Net loss

a Obejmują tylko podatek dochodowy. b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

a Include only income tax. b Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 2 (300). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encum- brances on gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
OGÓŁEM	93208,8	88617,6	4590,8	806,7	3784,1
TOTAL					
2010	151101,8	143632,2	7483,0	1101,0 ^{ab}	6382,0 ^b
2014	191933,1	184901,3	7031,4	1011,6	6019,8
2015	189550,1	179753,8	9799,5	1260,6	8538,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	850,4	808,5	42,0	1,3	40,7
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł	94691,3	89700,6	4993,1	738,2	4254,9
<i>Industry</i>					
w tym przetwórstwo przemysłowe	80091,8	76226,4	3867,9	493,9	3373,9
<i>of which manufacturing</i>					
Budownictwo	10071,2	9263,1	808,3	106,1	702,2
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	54523,5	53172,9	1350,8	192,4	1158,4
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	10283,2	9696,9	586,4	94,9	491,5
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	681,9	653,9	28,0	5,5	22,5
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	4658,9	4445,8	213,1	55,6	157,4
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	#	#	#	#	#
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2970,7	2660,5	310,1	2,2	308,0
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1808,0	1621,9	186,1	32,7	153,4
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ...	2558,9	2345,1	213,8	23,5	190,3
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja	161,1	148,2	12,8	1,6	11,3
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2676,9	2656,2	20,7	14,4	6,3
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	173,5	171,4	2,1	0,7	1,4
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	#	#	#	#	#
<i>Other service activities</i>					

a Obejmują tylko podatek dochodowy. b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

a Include only income tax. b Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 4 (302). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	Wskaźnik rentowności obrotu Turnover profitability rate		Wskaźnik płynności finansowej Financial liquidity ratio of the			
		brutto gross	netto net	I stopnia first degree	II stopnia second degree	III stopnia third degree	
				w %		in %	
OGÓŁEM	2005	95,1	4,9	4,1	28,7	97,8	141,5
TOTAL	2010	95,1	5,0	4,2	36,6	99,9	154,4
	2014	96,3	3,7	3,1	43,5	106,1	159,6
	2015	94,8	5,2	4,5	43,5	106,2	157,8
sektor publiczny		95,6	4,4	3,9	60,6	111,4	150,9
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		94,6	5,4	4,7	38,3	104,6	159,8
<i>private sector</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		95,1	4,9	4,8	37,0	100,0	236,2
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>							
Przemysł		94,7	5,3	4,5	36,8	99,2	148,1
<i>Industry</i>							
w tym przetwórstwo przemysłowe		95,2	4,8	4,2	36,3	98,5	155,7
<i>of which manufacturing</i>							
Budownictwo		92,0	8,0	7,0	42,6	126,0	196,6
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		97,5	2,5	2,1	19,2	73,9	147,1
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa		94,3	5,7	4,8	53,7	137,5	148,4
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		95,9	4,1	3,3	44,1	72,5	85,0
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>							
Informacja i komunikacja		95,4	4,6	3,4	101,7	180,1	194,0
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		#	#	#	#	#	#
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		89,6	10,4	10,4	186,0	231,8	304,7
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		89,7	10,3	8,5	94,6	204,7	239,4
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ...		91,6	8,4	7,4	41,8	77,0	89,1
<i>Administrative and support service activities</i>							
Edukacja		92,0	8,0	7,0	98,8	165,4	178,9
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		99,2	0,8	0,2	44,5	108,3	119,5
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		98,8	1,2	0,8	22,4	54,0	70,2
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa		#	#	#	#	#	#
<i>Other service activities</i>							

TABL. 5 (303). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Zapasy <i>Stocks</i>					Należności krótkoterminowe <i>Short-term dues</i>			Inwe- stycje krótkoter- minowe <i>Short- -term invest- ments</i>	Krótko- termi- nowe roz- liczenia między- okresowe <i>Short- -term inter- -period settle- ments</i>		
		razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>				razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services	Inwe- stycje krótkoter- minowe <i>Short- -term invest- ments</i>				
			materiały <i>materials</i>	półpro- dukty i produkty w toku <i>semi- -finished products and products in progress</i>	produkty gotowe <i>finished products</i>	towary <i>goods</i>						razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services
OGÓŁEM	2005	27243,7	7960,1	2789,4	1472,5	1157,6	2276,4	13293,4	10762,9	5532,1	458,1		
TOTAL	2010	48683,8	15973,4	5208,4	2438,3	2502,4	5481,7	19964,9 ^a	17151,1	11525,5	1219,9		
	2014	64037,8	19791,1	5269,4	2885,3	3274,4	7614,4	25131,1	20759,2	17450,9	1664,7		
	2015	66784,6	19861,6	6059,0	2880,6	2955,0	6964,8	26545,2	21401,1	18398,3	1979,6		
sektor publiczny		14756,6	3594,9	1992,3	319,3	822,0	395,5	4961,9	4332,2	5929,7	270,1		
<i>public sector</i>													
sektor prywatny		52028,0	16266,6	4066,8	2561,2	2133,0	6569,3	21583,3	17068,9	12468,6	1709,5		
<i>private sector</i>													
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		509,1	281,1	54,0	68,6	138,3	19,3	135,7	93,8	79,8	12,5		
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>													
Przemysł		34239,4	10119,1	5080,1	1523,8	2267,9	885,6	14422,0	11282,1	8503,6	1194,6		
<i>Industry</i>													
w tym przetwórstwo przemysłowe		28353,0	9293,7	4989,8	1213,8	2227,8	573,9	11336,3	8634,8	6606,3	1116,7		
<i>of which manufacturing</i>													
Budownictwo		6308,0	2057,7	116,3	1016,3	237,2	652,2	2674,7	2320,3	1367,3	208,3		
<i>Construction</i>													
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		13131,1	6314,7	616,5	42,2	147,6	4959,7	4881,1	4366,6	1713,2	222,1		
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>													
Transport i gospodarka maga- zynowa		2672,6	121,5	74,1	13,6	0,3	28,0	1508,5	1211,8	967,6	74,9		
<i>Transportation and storage</i>													
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>		124,9	10,3	5,8	0,1	0,0	4,3	41,7	22,3	64,8	8,1		
Informacja i komunikacja		1931,0	82,1	9,4	19,6	27,4	25,2	780,4	623,6	1012,2	56,3		
<i>Information and communication</i>													
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa		#	#	#	#	#	#	#	#	#	#		
<i>Financial and insurance activities</i>													

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 6 (304). KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
		kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years		
		w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM	2005	38173,3	17229,6	13087,4	-155,1	3788,3
TOTAL	2010	60548,1	26169,0	23210,0	135,8	6374,3
	2014	79755,0	31473,8	32741,9	3220,1	5840,0
	2015	81415,0	31551,8	34425,9	1070,5	8514,1
sektor publiczny		32128,3	13102,5	9897,5	6105,9	1859,7
public sector						
sektor prywatny		49286,7	18449,3	24528,4	-5035,4	6654,4
private sector						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		1008,8	106,2	725,9	2,2	41,9
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł		41952,2	13025,3	18673,7	3842,2	4228,4
Industry						
w tym przetwórstwo przemysłowe		27529,3	5535,8	13632,1	3073,8	3353,8
of which manufacturing						
Budownictwo		3799,3	1000,4	1945,8	-253,9	702,8
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		7724,4	2138,9	4406,5	-321,8	1164,2
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		3247,5	1488,1	1099,3	32,5	480,3
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		374,6	274,4	86,4	-79,2	22,5
Accommodation and catering ^Δ						
Informacja i komunikacja		1769,3	824,5	806,3	-138,8	149,7
Information and communication						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		#	#	#	#	#
Financial and insurance activities						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		9716,3	5386,2	3308,4	-422,3	308,0
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		765,6	222,2	334,6	-10,8	156,8
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ...		1499,0	216,3	1064,3	-15,3	190,4
Administrative and support service activities						
Edukacja		41,5	10,3	28,0	-7,3	11,3
Education						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		1684,4	1126,6	576,7	-115,1	25,7
Human health and social work activities						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		43,9	128,8	20,9	-94,8	-8,3
Arts, entertainment and recreation						
Pozostała działalność usługowa		#	#	#	#	#
Other service activities						

TABL. 7 (305). KAPITAŁ ZAKŁADOWY SPÓŁEK ^a

Stan w dniu 31 XII

SHARE CAPITAL OF COMPANIES ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	W tym mienie		Of which estate of	
			Skarbu Państwa <i>the State Treasury</i>	państwowych osób prawnych <i>state legal persons</i>	krajowych osób fizycznych <i>domestic natural persons</i>	osób zagra- nicznych <i>foreign persons</i>
			w mln zł		<i>in mln zł</i>	
OGÓŁEM	2005	10984,9	1322,8	1337,1	1588,1	2589,0
TOTAL	2010	21771,4	6076,4	2531,6	2638,5	3699,5
	2014	27201,7	4097,1	2402,5	2894,2	4149,7
	2015	27452,5	4225,8	2435,9	2811,7	4827,2
sektor publiczny		13333,3	4109,9	2419,7	11,0	0,6
<i>public sector</i>						
sektor prywatny		14119,3	115,9	16,2	2800,8	4826,6
<i>private sector</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		88,5	3,5	6,8	23,3	25,4
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł		12634,5	1401,7	1957,6	1180,9	2528,0
<i>Industry</i>						
w tym przetwórstwo przemysłowe		5159,7	217,3	99,2	1167,4	2042,1
<i>of which manufacturing</i>						
Budownictwo		665,5	-	41,0	148,8	150,8
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		1538,7	-	24,2	607,0	491,5
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		1291,5	39,7	211,3	278,9	226,4
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		207,0	-	60,7	68,5	49,4
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>						
Informacja i komunikacja		799,8	1,2	0,2	80,9	445,0
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		#	#	#	#	#
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		3000,4	494,1	48,0	264,8	170,5
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		190,8	22,1	25,5	20,7	48,8
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ...		205,4	-	10,2	43,3	41,6
<i>Administrative and support service activities</i>						
Edukacja		6,0	-	0,1	4,3	0,0
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		1119,1	2,6	45,7	62,0	62,7
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		112,8	-	-	20,8	2,8
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa		#	#	#	#	#
<i>Other service activities</i>						

a Dane dotyczą spółek prawa handlowego, spółek cywilnych i innych spółek powołanych odrębnymi przepisami oraz zagranicznych przedsiębiorstw drobnej wytwórczości i oddziałów przedsiębiorców zagranicznych.

a Data concerns commercial companies, civil law partnerships and others companies established on the basis of separate rules as well as foreign small-scale enterprises and branches of foreign enterprises.

TABL. 8 (306). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term			
		razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which		
					kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deliveries and services	
		w mln zł	in mln zł				
OGÓŁEM	2005	24986,6	5391,8	3492,0	19594,8	3484,2	10168,8
TOTAL	2010	53536,4	21663,4	15050,5	31873,0	6888,2	15135,2
	2014	74828,9	34435,5	24303,1	40393,4	11400,1	18316,8
	2015	77732,7	35117,0	24749,7	42615,7	11859,0	17899,7
sektor publiczny		25518,1	15689,7	9021,0	9828,4	2689,3	3190,1
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		52214,7	19427,3	15728,6	32787,4	9169,7	14709,6
<i>private sector</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		441,4	223,8	177,0	217,7	125,4	63,2
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>							
Przemysł		35698,0	12479,8	7175,9	23218,2	6339,9	9072,7
<i>Industry</i>							
w tym przetwórstwo przemysłowe		25133,9	6847,7	6337,0	18286,2	5336,2	7386,2
<i>of which manufacturing</i>							
Budownictwo		10380,2	7157,1	6410,8	3223,1	801,1	1508,5
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		11230,9	2290,4	1915,9	8940,5	2589,0	4808,9
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa		3869,5	2054,9	1390,8	1814,6	229,0	867,9
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		507,9	360,2	356,6	147,7	72,1	39,3
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>							
Informacja i komunikacja		2844,6	1842,6	690,5	1001,9	203,7	418,6
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		#	#	#	#	#	#
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		2466,6	1458,2	926,6	1008,3	114,9	449,3
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		403,7	70,8	42,0	332,9	42,7	129,1
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ...		2075,0	880,1	600,9	1194,9	765,0	167,7
<i>Administrative and support service activities</i>							
Edukacja		33,1	7,2	1,6	26,0	8,8	9,8
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		789,4	310,0	281,4	479,4	82,3	241,9
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		162,6	100,1	98,7	62,5	16,5	15,2
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa		#	#	#	#	#	#
<i>Other service activities</i>							

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województwa), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

Podstawę prawną określającą te procesy stanowiła w 2005 r. ustawa z dnia 26 XI 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2003 Nr 15, poz. 148, z późniejszymi zmianami), a w latach 2010-2015 obowiązuje ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 885, z późniejszymi zmianami) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1241, z późniejszymi zmianami). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego podstawę prawną stanowi również:

- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 446),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 814),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 486),
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 198, z późniejszymi zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 I 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. 2014 poz. 119),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 1053, z późniejszymi zmianami).

2. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określane w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz w ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

General notes

1. Public finance include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and in particular: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units (gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship), incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget.

The legal basis defining the above mentioned processes in 2005 provided the Law on Public Finances, dated 26 XI 1998 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 15, item 148, with later amendments) and in 2010-2015 the Law on Public Finances dated 27 VIII 2009 (uniform text Journal of Laws 2013 item 885, with later amendments) and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1241, with later amendments). With respect to the financial management of local governments units, the legal basis is additionally provided by the following:

- the Law on Gmina Local Government dated 8 III 1990 (uniform text Journal of Laws 2016 item 446),
- the Law on Powiat Local Government dated 5 VI 1998 (uniform text Journal of Laws 2016 item 814),
- the Law on Voivodship Local Government dated 5 VI 1998 (uniform text Journal of Laws 2016 item 486),
- the Law on Incomes of Local Government Units dated 13 XI 2003 (uniform text Journal of Laws 2016 item 198, with later amendments),
- the Minister of Finance Regulation of 16 I 2014 on Budgetary Reporting (Journal of Laws 2014 item 119),
- the Minister of Finance Regulation of 2 III 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (uniform text Journal of Laws 2014 item 1053, with later amendments).

2. Revenue and expenditure of the budgets local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Law on Public Finances.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

3. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
  - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
  - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek leśny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową, opłata eksploatacyjna, opłata targowa,
  - c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
  - d) środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł,
- 2) dotacje ogółem obejmujące:
  - a) dotacje celowe, w tym:
    - z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
    - na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego,
    - z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań,
    - otrzymane z państwowych funduszy celowych,
  - b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200, 620 oraz od 2015 r. – 205 i 625), według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 1053, z późniejszymi zmianami),
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

4. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje m.in. dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu,
- wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

5. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdawczości budżetowej Ministerstwa Finansów.

3. Budget revenue of local government units comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
  - a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
  - b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which the tax on real estate, the agricultural tax, the forest tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, stamp duty, service fee receipts arising from the Financial Statute, the Service Law and the Marketplace Law,
  - c) revenue from property, e.g., revenue from renting and leasing and similar agreements,
  - d) funds for additional financing of own tasks from other sources;
- 2) grants:
  - a) targeted grants of which:
    - grants from the state budget for: government administration – related tasks, own tasks, and tasks realized on the basis of agreements with government administration bodies,
    - tasks realized on the basis of agreements between local government units,
    - for financial assistance between local government units for additional financing of own tasks,
    - received from the state owned appropriated funds,
  - b) provided under the programmes financed with participation of European funds and other foreign funds that are not reimbursable, and payments from the European funds budget (sections 200, 620 and since 2015 – 205 and 625) of the detailed classification of income, expenses, revenue and expenditure, and funds from foreign sources according to regulation of the Minister of Finance dated 2 III 2010, (uniform text Journal of Laws 2014 item 1053, with later amendments),
- 3) general subvention from the state budget, comprising: equalisation, educational, compensating, balancing and regional parts.

4. Budget expenditure of local government units are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:

- expenditure on wages and salaries (including derivatives),
- expenditure on the purchase of materials and services,
- grants for organizational and legal units operating within the budgets of local government units,
- expenditure on debt servicing,
- expenditure related to granting endorsements and guarantees.

5. Information concerning local government units budgets is compiled on the basis of the Ministry of Finance budgetary reporting.

TABL. 1 (307). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Województwo
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu Cities with powiat status	Powiatas	Voivodship
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2005	6187135,3	2601046,4	2406710,2	788284,3	391094,4
TOTAL	2010	10026794,5	4244341,0	3780106,3	1277760,6	724586,6
	2014	12146025,3	5153058,5	4687442,9	1415264,7	890259,2
	2015	12429806,6	5409378,4	4753195,2	1425028,7	842204,3
Dochody własne		6481728,9	2533279,6	3081870,9	467042,5	399535,9
Own revenue						
w tym:						
of which:						
Udziały w podatku dochodowym		2708501,2	861024,0	1276213,7	231916,8	339346,7
<i>Share in income tax</i>						
od osób prawnych		413139,6	36908,8	103372,4	7675,2	265183,2
<i>corporate</i>						
od osób fizycznych		2295361,6	824115,2	1172841,3	224241,6	74163,5
<i>personal</i>						
Podatek od nieruchomości		1296820,4	711464,9	585355,6	x	x
<i>Tax on real estate</i>						
Podatek rolny		89916,1	88820,7	1095,4	x	x
<i>Agricultural tax</i>						
Podatek od środków transportowych		64589,5	43506,3	21083,2	x	x
<i>Tax on means of transport</i>						
Podatek od czynności cywilnoprawnych		139148,5	56429,6	82718,9	x	x
<i>Tax on civil law transactions</i>						
Oplata skarbowa		23387,6	10244,7	13142,9	x	x
<i>Stamp duty</i>						
Dochody z majątku		563994,3	175840,7	353802,4	23063,2	11288,0
<i>Revenue from property</i>						
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze		206774,3	68442,3	122274,9	11279,4	4777,7
<i>of which revenue from renting and leasing and similar agreements</i>						
Środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł		74672,8	56623,3	12449,8	5523,6	76,1
<i>Funds for additional financing of own tasks from other sources</i>						

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 (307). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
Dotacje ogółem	2757614,4	1241705,5	850777,0	300200,6	364931,3
Total grants					
w tym: of which:					
Dotacje celowe	1797080,4	980909,0	411901,3	257116,0	147154,1
Targeted grants					
z budżetu państwa	1647155,9	935473,6	380135,4	208849,7	122697,2
<i>from the state budget</i>					
na zadania: for tasks:					
z zakresu administracji rządowej	1182418,7	682768,6	274111,0	135657,3	89881,8
<i>government administration</i>					
własne	461735,6	250913,8	105261,8	72744,5	32815,5
<i>own</i>					
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	3001,6	1791,2	762,5	447,9	-
<i>realized on the basis of agreements with government administration bodies</i>					
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	59615,8	26823,6	19542,1	9588,7	3661,4
<i>realized on the basis of agreements between local government units</i>					
otrzymane z państwowych funduszy celowych z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań	37494,3	9977,2	12138,7	2878,3	12500,0
<i>received from state appropriated funds for financial assistance between local government units for additional financing of own tasks</i>					
52814,5	8634,6	85,1	35799,3	8295,5	
Dotacje z paragrafów 200 i 620 ^b	956665,8	260796,5	438875,7	43084,6	213909,0
<i>Grants from sections 200 and 620 ^b</i>					
Subwencja ogólna z budżetu państwa	3190463,4	1634393,4	820547,3	657785,6	77737,1
General subvention from the state budget					
W tym część oświatowa	2643377,2	1276352,8	790879,5	542127,5	34017,3
<i>Of which on educational tasks</i>					

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. b Of the classification of budget revenue and expenditure.

TABL. 2 (308). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2015 R.
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY DIVISIONS IN 2015

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
OGÓŁEM	12429806,6	5409378,4	4753195,2	1425028,7	842204,3
TOTAL					
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	293817,8	186889,8	17674,3	20672,0	68581,7
<i>Agriculture and hunting</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	2685,7	2217,5	54,1	414,1	-
<i>Manufacturing</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz i wodę	58166,1	41467,0	16699,1	-	-
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	1040578,0	120224,0	643342,2	80162,4	196849,4
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	676830,1	208106,7	425376,6	31486,2	11860,6
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	74824,8	2536,3	43403,1	28581,0	304,4
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	86431,5	42076,4	20596,8	10277,0	13481,3
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	144878,8	21241,3	56145,4	67492,0	-
<i>Public safety and fire care</i>					
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	4518837,5	1865407,4	2046817,8	266759,8	339852,5
<i>Revenue from legal persons, natural persons and other entities without legal personality and expenses connected with their collection</i>					
Różne rozliczenia	3318968,0	1654545,0	827586,5	658763,4	178073,0
<i>Various accounts</i>					
Oświata i wychowanie	247806,6	145475,6	85215,9	16070,4	1044,7
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	72731,6	567,2	14818,8	47884,1	9461,5
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna	1138661,4	746272,2	243888,8	141773,4	6727,1
<i>Social assistance</i>					
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	69903,3	19087,0	23624,0	23209,9	3982,4
<i>Other tasks in sphere of social policy</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza	44727,6	21770,6	6195,1	16432,2	329,8
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	456244,9	252114,4	195054,6	7597,6	1478,3
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	42224,6	13074,5	24808,0	836,5	3505,5
<i>Culture and protection of national heritage</i>					
Kultura fizyczna	78454,9	34018,1	42293,6	2143,3	-
<i>Physical education</i>					

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (309). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Województwo
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu Cities with powiat status	Powiats	Voivodship
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	2005	6222985,7	2629136,7	2346127,8	805029,7	442691,5
TOTAL	2010	11014459,5	4672183,6	4116993,6	1353273,6	872008,7
	2014	12041221,9	5214570,6	4619637,5	1388246,8	818767,0
	2015	12087481,6	5326707,0	4545606,9	1412977,1	802190,5
Wydatki bieżące		9713095,6	4384631,1	3603474,8	1211243,0	513746,7
Current expenditure						
w tym:						
of which:						
Dotacje		1088008,0	374576,2	372348,3	84412,8	256670,6
Grants						
w tym dla samorządowych zakładów						
budżetowych		17425,5	12811,5	3517,3	1096,7	-
of which for government budgetary						
establishments						
Świadczenia na rzecz osób fizycznych		1152550,5	831039,0	259281,8	57456,7	4773,1
Benefits for natural persons						
Wydatki bieżące jednostek budżetowych		7253026,5	3111466,4	2845745,7	1051840,7	243973,7
Current expenditure of budgetary units						
w tym:						
of which:						
wynagrodzenia		3569291,2	1589536,4	1231707,0	638313,7	109734,2
wages and salaries						
w tym osobowe		3230481,3	1436941,3	1119785,7	572670,6	101083,7
of which personal						
pochodne od wynagrodzeń ^b		663005,4	316277,7	218621,4	108244,4	19862,0
derivatives of wages and salaries ^b						
zakup materiałów i usług		2496171,5	980340,4	1201064,9	213013,7	101752,5
purchase of materials and services						
wydatki na obsługę długu		121114,3	48107,9	55244,8	10167,0	7594,5
expenditures on debt servicing						
Wydatki majątkowe		2374385,9	942075,9	942132,1	201734,1	288443,8
Property expenditure						
W tym inwestycyjne ^c		2267739,8	920368,3	865831,8	197817,6	283722,2
Of which investment expenditure ^c						

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Including contributions to compulsory social security and the Labour Fund as well as contribution to the Bridging Pension Fund. c Including allocations for financing investment tasks of self-government budgetary establishments.

TABL. 4 (310). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2015 R.
EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY DIVISIONS IN 2015

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
OGÓŁEM	12087481,6	5326707,0	4545606,9	1412977,1	802190,5
TOTAL					
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	370572,1	253815,1	15584,7	22727,9	78444,4
<i>Agriculture and hunting</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	15968,7	2657,5	693,7	673,7	11943,8
<i>Manufacturing</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	36304,5	35683,8	235,8	-	384,9
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	2065242,5	462070,2	1018213,2	179238,5	405720,7
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	429055,7	155249,5	250887,3	15549,0	7369,9
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	138677,0	14067,2	102706,9	19671,0	2231,9
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	974110,5	493529,6	266039,8	141286,0	73255,1
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciw- pożarowa	242010,0	79280,3	93015,9	69376,7	337,0
<i>Public safety and fire care</i>					
Obsługa długu publicznego	121499,3	48421,9	55309,6	10173,3	7594,5
<i>Public debt servicing</i>					
Różne rozliczenia	63260,4	4916,4	57888,8	218,8	236,4
<i>Various accounts</i>					
Oświata i wychowanie	3671369,8	1891613,5	1309057,2	441525,0	29174,1
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	175116,8	33735,6	40877,5	59258,8	41244,9
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna	1637881,8	966149,0	438223,9	226613,6	6895,3
<i>Social assistance</i>					
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	171032,1	30773,9	61722,4	56625,8	21910,0
<i>Other tasks in sphere of social policy</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza	330219,3	71313,4	108657,1	142126,8	8121,9
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	805541,6	458275,1	339169,0	6530,4	1567,1
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	452136,7	160591,6	196838,1	7498,1	87208,9
<i>Culture and protection of national heritage</i>					
Kultura fizyczna	297422,9	123455,4	162019,1	5950,4	5998,0
<i>Physical education</i>					

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 5 (311). PRZYCHODY I KOSZTY SAMORZĄDOWYCH ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH
REVENUE AND COSTS OF LOCAL GOVERNMENT BUDGETARY ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Woje-
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu	Powiaty	wództwo
		w tys. zł in thous. zł				
Przychody	2014	335739,5	99759,6	231387,9	4592,0	-
Revenue	2015	283454,6	101126,6	175772,7	6555,4	-
w tym:						
of which:						
Przychody ze sprzedaży wyrobów, składników majątkowych i usług		216859,2	57995,3	155274,2	3589,7	-
<i>Revenue from sale of products, asset components and services</i>						
Dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego ^b		16732,9	12756,9	3012,1	964,0	-
<i>Grants from local government units budgets ^b</i>						
Koszty	2014	331945,7	97774,1	229827,5	4344,1	-
Costs	2015	281909,2	100178,7	175091,5	6639,0	-
w tym:						
of which:						
Materiały i usługi		147168,9	34548,5	109216,3	3404,1	-
<i>Materials and services</i>						
Podatek dochodowy od osób prawnych		580,5	442,8	137,7	-	-
<i>Corporate income tax</i>						
Wpłata nadwyżek do budżetów jednostek samorządu terytorialnego		278,1	278,1	-	-	-
<i>Surplus payments to local government units budgets</i>						

a Bez przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Łącznie z dotacjami z budżetu państwa oraz płatnościami w ramach budżetu środków europejskich.

a Excluding revenue and costs of self-government budgetary establishments of gminas which are also cities with powiat status. b Including allocations from the state budget as well as payments within the European funds budget.

Uwagi ogólne

Investycje

1. Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

W przypadku ujemnych różnic kursowych walut suma nakładów na poszczególne grupy rodzajowe może być większa od nakładów na środki trwałe ogółem.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji i działów PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji i działów według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

General notes

Investments

1. Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering works), of which, among others, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred or purchasing land and second-hand fixed assets, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (included exclusively in data expressed at current prices), except for interests not included in outlays on fixed assets by units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005.

In case of foreign exchange losses of currencies, the sum of outlays on particular groups of assets may exceed the total value of outlays on fixed assets.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections and divisions of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections and divisions according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarstwo magazynowe”.

3. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne – ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytku. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów, uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529),
- prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznane od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1047).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładowi poniesionemu na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Investment outlays on public roads, streets and squares are included in the section "Transportation and storage".

3. The value of investment outlays incurred by:

- *legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., do not include the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also: public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 cooperative ownership right to residential premise and cooperative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include:

- *the value of land recognised, since 1 I 1991, as fixed assets, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529),*
- *right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1047).*

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w **bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 XII od 1995 r. należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
  - przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
  - po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwale danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwale użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

Wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

4. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdawczości,

The gross value of fixed assets at current book-keeping prices is understood, as of 31 XII since 1995:

- *within the scope of fixed assets designated for exploitation:*
  - *before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,*
  - *after 1 I 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices;*
- *in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 – also revaluation according to fair value.*

The gross value at replacement prices was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Minister of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. *Data by sections and divisions of the NACE Rev. 2 were compiled using the enterprise method, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section "Manufacturing" all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section "Manufacturing". An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section "Real estate activities".*

The value of public roads, streets and squares was included in the section "Transportation and storage".

4. *The gross value of fixed assets:*

- *of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych – ustalono szacunkowo.

5. Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

- of legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.

5. Division of fixed assets by the PKD 2007 sections was made according to the seat of the local kind-of-activity unit.

Inwestycje
Investments

TABL. 1 (312). NAKŁADY INWESTYCYJNE ^a (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS ^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
O G Ó Ł E M	13062,1	15112,4	16772,3	T O T A L
sektor publiczny	6930,5	6596,2	7024,3	<i>public sector</i>
sektor prywatny	6131,6	8516,2	9748,0	<i>private sector</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	221,3	317,1	337,4	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	3813,3	5091,0	5257,0	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie	84,5	675,6	263,4	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe	2270,9	2410,9	2537,4	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	822,0	1541,9	1662,1	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	635,9	462,6	794,2	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo	400,3	406,0	595,4	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	798,2	1065,6	1315,8	<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa ^b ...	2868,7	2594,8	3071,6	<i>Transportation and storage ^b</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	120,8	192,1	232,8	<i>Accommodation and catering ^Δ</i>
Informacja i komunikacja	276,4	443,7	354,1	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	193,1	156,9	173,2	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2127,5	2423,4	2376,6	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	175,1	112,2	342,8	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	291,3	523,4	375,1	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	325,4	418,1	985,3	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	467,1	475,0	579,4	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	335,3	343,0	334,4	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	610,3	508,1	395,8	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	38,0	42,1	45,3	<i>Other service activities</i>

^a Według lokalizacji inwestycji. ^b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

^a According to investment location. ^b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

TABL. 2 (313). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ^a (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES ^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
O G Ó Ł E M	7162,4	9715,2	10357,4	T O T A L
sektor publiczny	3475,9	4135,1	3753,2	public sector
sektor prywatny	3686,5	5580,1	6604,2	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	92,1	155,8	115,3	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3383,9	4575,7	4825,6	Industry
górnictwo i wydobywanie	78,0	571,1	262,7	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	2191,9	2273,9	2418,1	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	795,3	1512,8	1636,3	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	318,7	217,9	508,4	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	320,0	202,8	255,4	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	580,4	886,7	1079,0	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	1058,0	1712,3	1969,4	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	64,5	106,6	144,4	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	245,9	404,0	325,9	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	103,4	150,6	154,1	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	680,0	529,1	557,6	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	73,0	55,9	147,0	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	259,7	466,3	354,4	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1,2	2,4	#	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	9,8	21,2	29,2	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	210,2	211,7	209,5	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	66,5	219,9	172,0	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	13,8	14,2	#	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (314). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym Of which			SPECIFICATION	
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment		
						w mln zł in mln zł
OGÓŁEM	2010	8110,7	4021,8	3041,3	820,0	TOTAL
	2014	8109,2	3764,3	3021,9	1245,2	
	2015	8702,3	4308,5	3354,8	1005,7	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	107,1	67,1	29,6	9,7	9,7	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	4254,6	2128,1	1824,7	289,1	289,1	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie	261,5	105,4	28,7	127,1	127,1	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe	2138,6	626,9	1376,0	130,4	130,4	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i go- rzącą wodę ^Δ	1430,5	1066,0	343,8	14,7	14,7	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ	424,0	329,9	76,3	16,9	16,9	<i>activities</i>
Budownictwo	393,4	254,5	92,1	46,4	46,4	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	870,0	308,4	451,8	97,7	97,7	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	976,8	538,7	270,9	165,0	165,0	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	79,4	48,8	28,2	2,5	2,5	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	333,8	44,9	278,2	10,3	10,3	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	184,0	74,5	104,4	5,2	5,2	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	613,4	517,5	39,7	52,0	52,0	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	71,8	28,3	34,3	9,1	9,1	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	345,5	12,3	29,4	303,7	303,7	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	#	#	#	#	#	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	29,1	23,6	4,1	1,5	1,5	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	210,5	111,6	89,9	8,8	8,8	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	171,2	143,4	25,7	2,0	2,0	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	#	#	#	#	#	<i>Other service activities</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 4 (315). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH ^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS ^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
O G Ó Ł E M	139259,8	184113,6	196479,8	T O T A L
sektor publiczny	57581,2	83257,7	90159,2	public sector
sektor prywatny	81678,6	100855,9	106320,6	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5480,4	6623,2	6745,3	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	40923,1	53547,7	57494,4	Industry
górnictwo i wydobywanie	982,3	1250,2	1270,0	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	26428,9	35147,6	36312,1	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	8667,5	10486,1	12577,3	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4844,4	6663,8	7335,1	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	4154,5	3882,2	4022,9	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	8396,8	9833,5	10628,2	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	24701,7	32170,2	35263,8	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2101,9	3086,3	3100,7	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3255,0	5709,8	5157,0	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1432,6	2466,5	2249,2	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	30681,6	38174,5	40355,9	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1263,3	1826,3	2028,3	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1538,3	2104,3	2304,0	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5194,4	7692,6	8798,4	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	4834,0	7062,3	7897,0	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2735,6	4777,3	4938,8	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1919,9	4366,7	4687,7	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	646,7	790,2	808,3	Other service activities

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

^a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

^b Including value of public roads, streets and squares.

TABL. 5 (316). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH ^a
(bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES ^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM	75078,1	95167,0	101404,3	TOTAL
sektor publiczny	24844,1	36399,5	39789,2	public sector
sektor prywatny	50234,0	58767,5	61615,1	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1466,0	2151,5	2132,1	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	36433,8	47585,7	50989,1	Industry
górnictwo i wydobywanie	946,1	1154,8	1169,3	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	24508,8	32710,0	33708,2	manufacturing
wytworzenie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	8358,6	9985,6	11906,5	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2620,3	3735,2	4205,0	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	3121,4	2169,2	2143,2	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	6599,0	7507,6	8165,6	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	7684,0	8116,4	10244,9	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1652,3	2336,9	2295,4	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	2940,8	5265,5	4665,7	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1259,4	2223,9	1992,0	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	9137,0	10177,6	10787,1	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	446,8	687,8	705,0	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1189,8	1429,6	1586,9	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	10,4	15,6	16,9	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	215,8	231,2	257,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2111,1	3872,2	3916,5	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	697,3	1259,9	1376,5	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	113,2	136,3	130,4	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 V 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26 VI 2013 r.).

2. W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

3. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. Wartość dodana brutto (WDB) mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

5. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. Zużycie pośrednie obejmuje wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych i usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM) oraz koszty podróży służbowych (bez diet) i inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych). Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

General notes

1. Regional accounts were compiled according to the principles of the European System of Accounts 2010 (the ESA 2010), introduced by Regulation No 549/2013 of the European Parliament and of the Council (EU) of 21 V 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26 VI 2013).

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

3. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

Current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices in the calculations of gross domestic product volume indices.

4. Gross value added (GVA) measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

5. Gross output includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. Intermediate consumption includes the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases and outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM) and costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lumpsum payments for using personal vehicles for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption is valued at purchaser's prices.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

8. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z nadwyżki operacyjnej brutto łącznie z dochodem mieszanym brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

9. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne (świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pozostałe świadczenia społeczne) oraz pozostałe transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

11. Kryteriami zaliczenia danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe) i prowadzące księgi rachunkowe,
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami,

*7. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.*

*8. **Gross primary income in the households sector** is comprised of the gross operating surplus jointly with the gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.*

*9. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits (social security benefits and other social benefits) and other current transfers.*

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

*10. Data grouping by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.*

*11. Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:*

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services) and keeping accounting books,*
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as insurance activity,*

- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa, a także przedsiębiorstwa publiczne i instytucje niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do tego sektora,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. **Szara gospodarka** obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi prostytutki).

W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług prostytutki przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów.

13. Dane z rachunków regionalnych za lata 2010-2013 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika w ślad za rewizją w rocznych rachunkach narodowych, dokonaną stosownie do standardowej procedury dotyczącej nadmiernego deficytu (tzw. notyfikacja fiskalna). Rewizja wynika z wdrożenia wytycznych zawartych w najnowszym Podręczniku Deficytu i Długu Sektora Instytucji Rządowych i Samorządowych (MGDD, edycja 2016). Zmiany związane z wdrożeniem zapisów tego podręcznika mające znaczenie dla Polski dotyczyły między innymi zakresu podmiotowego sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz rejestracji abonamentu radiowo-telewizyjnego.

- 3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance, entities for which the financial system was defined in special regulations and the main source of financing of which are subsidies from the state budget as well as public corporations and non-profit institutions that meet the ESA 2010 criteria of classification to this sector,*
- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organizations.*

12. *The estimation of the hidden economy and illegal activities is included in the regional accounts. **Hidden economy** covers the legal concealed production estimated for registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form), employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity (including people providing prostitution services).*

*Within **illegal activities** there were included estimations concerning activity of people deriving profits from exploiting prostitution, production and trafficking in narcotics as well as smuggling of cigarettes.*

13. *Data from regional accounts for the years 2010-2013 were changed in relation to those published in the previous edition of Yearbook as a consequence of revision in the annual national accounts, made due to the standard excessive deficit procedure (the so-called fiscal notification). Revision results from implementing the requirements included in the latest "Manual on Government Deficit and Debt" (MGDD, 2016 edition). Changes connected with introducing the provisions of this manual of importance to Poland, concerned among other things subjective range of the general government sector as well as radio and TV licence fees recording.*

14. Szczegółowy opis zmian wprowadzonych do rachunków narodowych znajduje się w notatce informacyjnej GUS: „Zweryfikowany szacunek produktu krajowego brutto za lata 2010-2015” z dnia 19 X 2016 r., dostępnej na stronie <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/zweryfikowany-szacunek-produktu-krajowego-brutto-za-lata-2010-2015,9,2.html>.

15. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (uwagi metodyczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2014 r.”.

14. Detailed description of the changes introduced in the national accounts can be found in the CSO news release: "Zweryfikowany szacunek produktu krajowego brutto za lata 2010-2015" of 19 X 2016, available at <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/zweryfikowany-szacunek-produktu-krajowego-brutto-za-lata-2010-2015,9,2.html>.

15. Explanations concerning regional accounts (methodological notes and basic concepts) are placed in the publication "Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2014".

TABL. 1 (317). PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)

GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010 ^a	2013 ^a	2014	2010 ^a	2013 ^a	2014
	w mln zł in mln zł			w % in %		
OGÓŁEM	81784	95039	97833	x	x	x
TOTAL						
W tym wartość dodana brutto	71938	84369	86749	100,0	100,0	100,0
Of which gross value added						
w tym sektor:						
<i>of which sector:</i>						
przedsiębiorstw niefinansowych	35402	42764	44065	49,2	50,7	50,8
<i>non-financial corporations</i>						
instytucji rządowych i samorządowych	11036	12141	12700	15,3	14,4	14,6
<i>general government</i>						
gospodarstw domowych	22662	25592	26099	31,5	30,3	30,1
<i>households</i>						
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1628	2050	2093	2,3	2,4	2,4
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł	17597	21660	22173	24,5	25,7	25,6
<i>Industry</i>						
w tym przetwórstwo przemysłowe	14901	18261	19098	20,7	21,6	22,0
<i>of which manufacturing</i>						
Budownictwo	6971	6935	7401	9,7	8,2	8,5
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	21456	25083	25210	29,8	29,7	29,1
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ; transportation and storage; accommodation and catering^Δ; information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6653	7963	8161	9,2	9,4	9,4
<i>Financial and insurance activities; real estate activities</i>						
Pozostałe usługi	17633	20679	21711	24,5	24,5	25,0
<i>Other services</i>						
NA 1 MIESZKAŃCA^b	36017	41457	42558	x	x	x
PER CAPITA^b						

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. b W złotych.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook. b In zlotys.

**TABL. 2 (318). PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW
(ceny bieżące)**
*BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT
(current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2013 ^a	2014	SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Produkcja globalna	174297	208082	213217	Gross output
Zużycie pośrednie	102359	123713	126467	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	71937	84369	86749	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	30952	35595	37521	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	40698	48700	49071	Gross operating surplus

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 3 (319). NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2013 ^a	2014	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	55730	63024	65033	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	24543	27492	28290	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	52471	58450	59887	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	23108	25497	26051	per capita in zł

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.

DZIAŁ XXIII PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w tablicach dane dotyczące **podmiotów gospodarki narodowej** wpisanych do rejestru REGON obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

2. Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1068) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 XI 2015 r. (Dz. U. poz. 2009) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej oraz Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników oraz – w przypadku pozostałych podmiotów – na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

W związku z wprowadzonymi od 1 XII 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON dane prezentowane są bez podmiotów, dla których informacja o przewidywanej liczbie pracujących, adresie siedziby/zamieszkania, rodzaju przeważającej działalności oraz formie własności nie występuje w rejestrze REGON. W związku z powyższym dane naliczone według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem.

CHAPTER XXIII ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. The data presented in tables concerning **entities of the national economy** entered in the REGON register include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

2. The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics, dated 29 VI 1995 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1068) and the provisions of the decree of the Council of Ministers data 30 XI 2015 (Journal of Laws item 2009) on the mode and methodology of running and updating the National Official Business Register, application, questionnaire, certificate specimens and detailed condition.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and – for the remaining entities – on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above-mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population Register (PESEL) on the deaths of natural persons, who were registered in the REGON.

Due to the law regulation changes implemented since 1 XII 2014 regulating the method of supply for REGON register, data are presented excluding the entities for which information about the expected number of employed persons, address of head office/residence, the principal kind of activity and form of ownership does not occur in REGON register. In relation to the above, data calculated according to mentioned method may not add up the total number.

TABL. 1 (320). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	226421	260202	275990	281861	T O T A L
sektor publiczny	9947	7903	7870	7813	public sector
sektor prywatny	216474	252299	268106	272446	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe	43	8	6	6	State owned enterprises
Spółki	32926	38426	45519	47994	Companies
w tym:					of which:
handlowe	17724	22027	27960	30281	commercial
cywilne	15111	16304	17460	17614	civil
Spółdzielnie	1118	1062	1053	1057	Cooperatives
Fundacje	533	787	1267	1476	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	4303	5378	6344	6627	Associations and social organizations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	169453	193855	197763	200399	Natural persons conducting economic activity

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 2 (321). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality						Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity		
		razem total	w tym of which							
			przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives			
				razem total	w tym of which					
			jednoosobowe Państwa Skarbu sole-holder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation						
O G Ó Ł E M	2005	226421	56968	43	17724	30	3492	15111	1118	169453
T O T A L	2010	260202	66347	8	22027	26	4151	16304	1062	193855
	2014	275990	78227	6	27960	14	4678	17460	1053	197763
	2015	281861	81462	6	30281	15	4734	17614	1057	200399
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		4474	1257	-	596	1	172	351	106	3217
Agriculture, forestry and fishing										

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 2 (321). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity	
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which						spółdzielnie co-operatives
				razem total	spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships			
					w tym of which	jednosobowe Skarbu Państwa sole-holder companies of the State Treasury				
Przemysł ..... Industry	32205	8203	3	5714	4	1139	2251	116	24002	
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	30356	7071	3	4787	3	960	2126	111	23285	
Budownictwo ..... Construction	35077	5746	1	3985	4	402	1494	219	29331	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..... Trade; repair of motor vehicles ^Δ	59445	14748	1	7885	-	1543	6700	121	44697	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	17821	2198	1	1413	2	239	741	11	15623	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... Accommodation and catering ^Δ	14426	2494	-	902	-	181	1539	15	11932	
Informacja i komunikacja ..... Information and communication	7957	2129	-	1624	1	173	476	12	5828	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	8737	1232	-	853	1	67	250	42	7505	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... Real estate activities	20475	17685	-	1498	1	177	393	320	2790	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... Professional, scientific and technical activities	26429	4983	-	3261	1	338	1578	29	21446	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... Administrative and support service activities	7708	1625	-	1111	-	163	466	24	6083	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... Public administration and defence; compulsory social security	1252	1236	-	8	-	-	-	-	16	
Edukacja ..... Education	9386	4704	-	277	-	27	298	7	4682	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	14839	1349	-	560	-	28	381	17	13490	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... Arts, entertainment and recreation	4718	2660	-	319	-	39	268	11	2058	
Pozostała działalność usługowa ..... Other service activities	16673	8975	-	253	-	45	428	7	7698	

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 3 (322). SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe Partnerships		
			razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total	w tym of which	
							jawne unlimited partner- ships	komandy- towe limited partner- ships
OGÓŁEM	2005	17724	16319	716	15603	1405	1276	60
TOTAL	2010	22027	19826	773	19053	2201	1688	331
	2014	27960	24831	844	23987	3129	1781	920
	2015	30281	26823	859	25964	3458 ^a	1852	1220
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		596	572	11	561	24	16	7
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		5714	5205	212	4993	509	299	194
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe		4787	4341	185	4156	446	278	158
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo		3985	3558	140	3418	427	165	218
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		7885	6871	141	6730	1014	769	228
<i>Trade; repair of motor vehicles</i> ^Δ								
Transport i gospodarka magazynowa		1413	1242	38	1204	171	109	54
<i>Transportation and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		902	771	9	762	131	69	56
<i>Accommodation and catering</i> ^Δ								
Informacja i komunikacja		1624	1515	62	1453	109	56	50
<i>Information and communication</i>								
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		853	739	72	667	114	39	40
<i>Financial and insurance activities</i>								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		3261	2897	75	2822	364	101	125
<i>Real estate activities</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		1111	1012	18	994	99	39	52
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		1498	1184	46	1138	314	104	146
<i>Administrative and support service activities</i>								
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		8	7	-	7	1	-	-
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>								
Edukacja		277	255	3	252	22	16	6
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		560	447	8	439	113	48	20
<i>Human health and social work activities</i>								
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		319	293	22	271	26	10	16
<i>Arts, entertainment and recreation</i>								
Pozostała działalność usługowa		253	234	2	232	19	12	7
<i>Other service activities</i>								

a W tym 129 spółek partnerskich i 257 spółek komandytowo-akcyjnych.

a Of which 129 professional partnerships and 257 limited joint-stock partnerships.

TABL. 4 (323). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ NOWO ZAREJESTROWANE ^a WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY NEWLY REGISTERED ^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą natural persons conduc- ting economic activity
		spółki companies					cywilne civil law partner- ships	spół- dzielnie coopera- tives	
		w tym of which			z ogra- niczoną odpowie- dzial- nością with limited liability				
		razem total	akcyjne joint stock	handlowe companies					
OGÓŁEM	2005	18608	1361	731	4	667	629	2	16029
TOTAL	2010	27486	1907	1292	26	1056	614	8	24445
	2014	25883	2274	1811	25	1526	463	35	22153
	2015	26314	3023	2571	24	2178	452	13	22088
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		194	26	22	-	19	4	-	168
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>									
Przemysł		3043	349	312	6	257	37	2	2690
<i>Industry</i>									
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		2933	288	255	6	211	33	1	2642
Budownictwo		4699	369	334	2	262	35	1	4328
<i>Construction</i>									
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		4318	619	498	2	422	121	-	3694
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>									
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		1691	139	122	1	105	17	-	1550
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		1875	173	108	1	82	65	-	1702
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>									
Informacja i komunikacja		995	192	174	1	163	18	-	803
<i>Information and communication</i>									
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		735	125	118	6	99	7	-	603
<i>Financial and insurance activities</i>									
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		840	226	202	1	159	24	1	311
<i>Real estate activities</i>									
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		2572	404	352	3	314	52	-	2164
<i>Professional, scientific and technical activities</i>									

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 4 (323). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ NOWO ZAREJESTROWANE ^a WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY NEWLY REGISTERED ^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą natural persons conduc- ting economic activity
		spółki companies						
		razem total	w tym of which				cywilne civil law partner- ships	
			handlowe companies		w tym of which			
razem total	akcyjne joint stock		z ograni- czoną odpowie- dzial- nością with limited liability					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1194	142	125	1	111	17	5	1046
<i>Administrative and support service activities</i>								
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne	32	-	-	-	-	-	-	10
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>								
Edukacja	798	58	44	-	42	14	-	550
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	1249	69	48	-	40	21	2	1169
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	439	44	37	-	30	7	-	321
<i>Arts, entertainment and recreation</i>								
Pozostała działalność usługowa	1369	61	48	-	47	13	2	978
<i>Other service activities</i>								

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 5 (324). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WYREJESTROWANE ^a WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY REMOVED ^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
		spółki companies						spół- dzielnie coopera- tives	
		razem total	w tym of which						
			handlowe companies				cywilne civil law partner- ships		
			razem total	akcyjne joint stock	z ograni- czoną odpowie- dzial- nością with limited liability				
OGÓŁEM 2005	14919	601	91	7	72	507	17	14135	
TOTAL 2010	16811	410	189	7	128	219	9	16218	
..... 2014	21644	537	299	10	201	238	13	20756	
2015	20516	533	272	12	182	261	3	19534	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	174	12	6	-	5	6	-	162	
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>									
Przemysł	2497	73	50	2	39	23	1	2422	
<i>Industry</i>									
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	2418	55	37	2	28	18	1	2361	
Budownictwo	3760	50	37	2	25	13	-	3710	
<i>Construction</i>									
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4690	130	58	-	36	72	1	4558	
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>									
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	1419	16	9	-	8	7	-	1403	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ .... <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	1610	39	12	-	6	27	-	1570	
Informacja i komunikacja	508	27	14	-	9	13	-	481	
<i>Information and communication</i>									
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa	707	20	12	5	5	8	-	686	
<i>Financial and insurance activities</i>									
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	255	31	22	1	12	9	-	211	
<i>Real estate activities</i>									
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1463	68	25	1	16	43	-	1395	
<i>Professional, scientific and technical activities</i>									

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 5 (324). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WYREJESTROWANE ^a WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY REMOVED ^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
		spółki companies					spółdzielnie cooperatives	
		razem total	w tym of which			cywilne civil law partnerships		
			handlowe companies		z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability			
razem total	akcyjne joint stock	razem total	w tym of which					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	809	16	7	1	5	9	-	793
<i>Administrative and support service activities</i>								
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	32	-	-	-	-	-	-	1
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>								
Edukacja	699	13	6	-	6	7	-	501
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	601	18	6	-	4	12	1	578
<i>Human health and social work activities</i>								
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	271	3	2	-	1	1	-	256
<i>Arts, entertainment and recreation</i>								
Pozostała działalność usługowa	1018	17	6	-	5	11	-	806
<i>Other service activities</i>								

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE DIVISION OF POMORSKIE VOIVODSHIP IN 2015

As of 31 XII

GDAŃSK miasta na prawach powiatu
cities with powiat status

— granica województwa
border of voivodship

— granice powiatów
borders of powiats

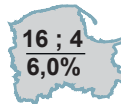
— granice gmin
borders of gminas

**PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY
JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)
W 2016 R.**

Stan w dniu 1 I

*DIVISION OF THE POMORSKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO
THE NOMENCLATURE OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICAL
PURPOSES (NTS) IN 2016
As of 1 I*

Liczba powiatów; liczba miast na prawach powiatu
Udział liczby ludności^a w %

Number of powiats; number of cities with powiat status
Share of number of population^a in %

**PODREGIONY (NTS 3):
SUBREGIONS (NTS 3):**

Chojnicki

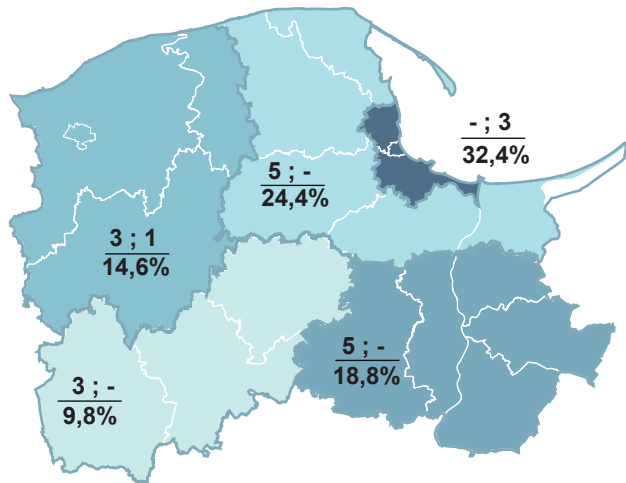
Powiaty *Powiats* (NTS 4):

chojnicki	(5)
człuchowski	(7)
kościerski	(8)

Gdański

Powiaty *Powiats* (NTS 4):

gdański	(8)
kartuski	(8)
nowodworski	(5)
pucki	(7)
wejherowski	(10)

Słupski

Powiaty *Powiats* (NTS 4):

bytowski	(10)
lęborski	(5)
słupski	(10)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4):

City with powiat status (NTS 4):
Słupsk (1)

Starogardzki

Powiaty *Powiats* (NTS 4):

kwidzyński	(6)
malborski	(6)
starogardzki	(13)
sztumski	(5)
tczewski	(6)

Trójmiejski

Miasta na prawach powiatu (NTS 4):

Cities with powiat status (NTS 4):

Gdańsk	(1)
Gdynia	(1)
Sopot	(1)

W nawiasach podano liczbę gmin (NTS 5).
In the brackets the number of gminas (NTS 5) is given.

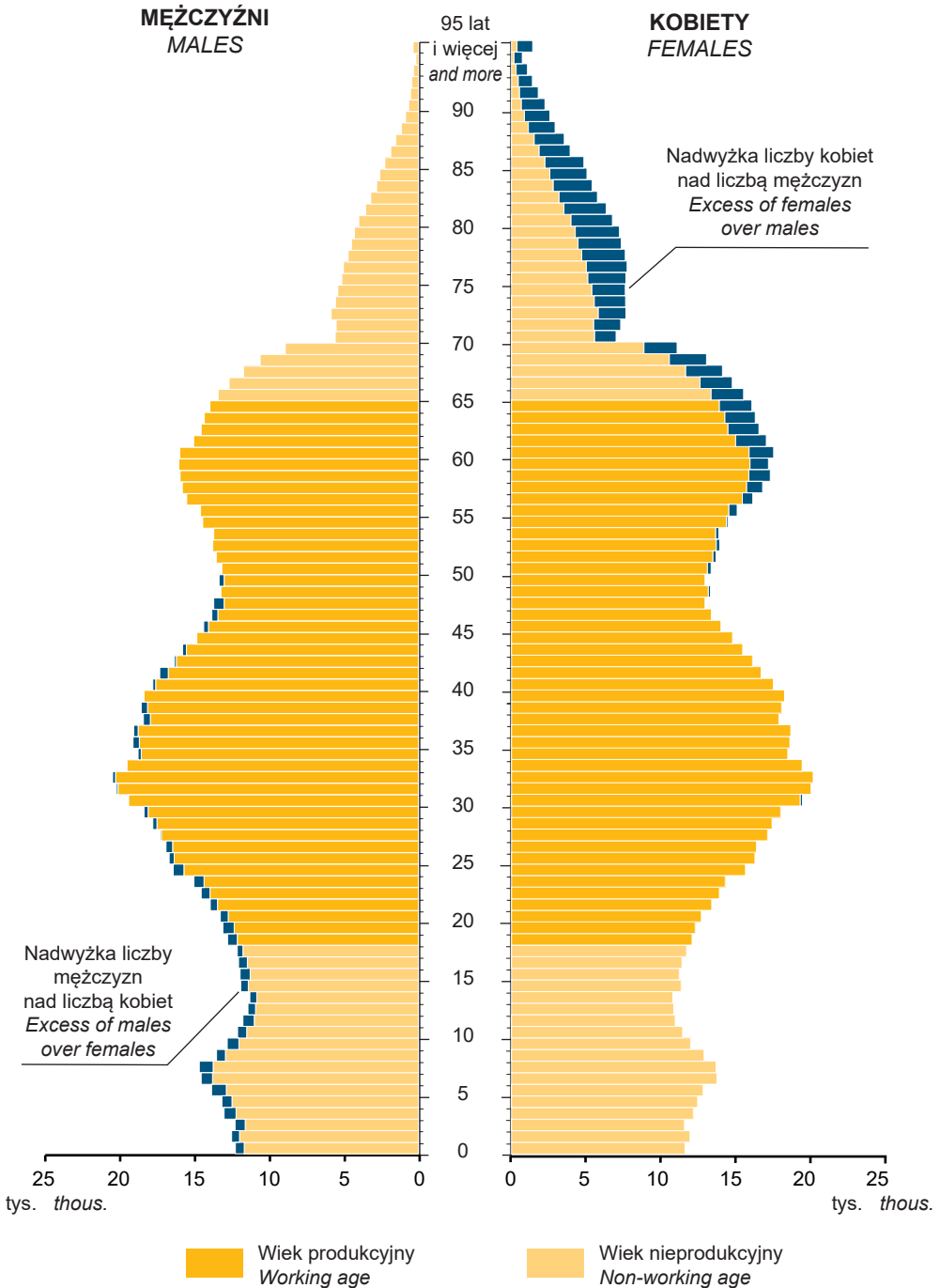
a Stan w dniu 31 XII 2015 r.; odpowiednio: województwa w ogólnej liczbie ludności kraju; podregionu w ogólnej liczbie ludności województwa.
a As of 31 XII 2015; respectively: in the voivodship in total number of population in the country; in the subregion in total number of population in the voivodship.

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2015 R.

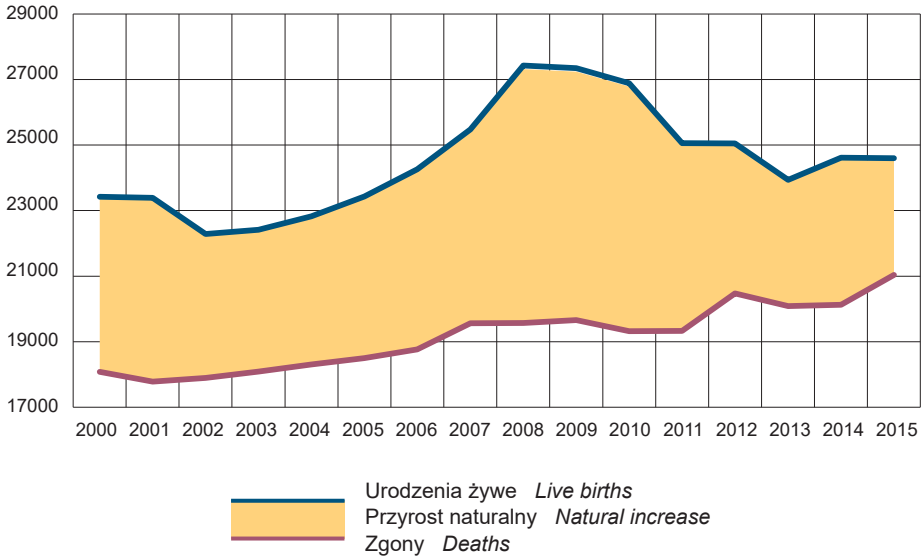
Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2015

As of 31 XII

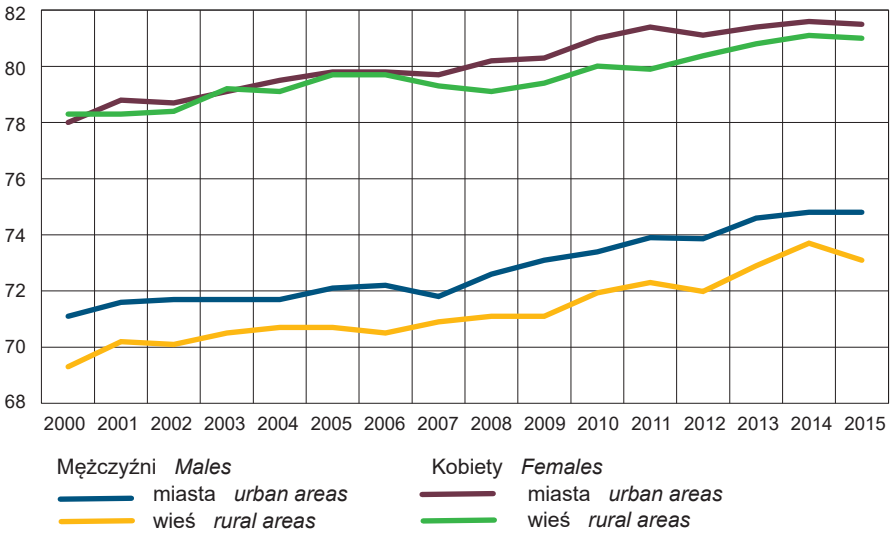

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI VITAL STATISTICS

PRZECIĘTNA LICZBA LAT DALSZEGO TRWANIA ŻYCIA DLA OSÓB W WIEKU 0 LAT LIFE EXPECTANCY AT AGE OF 0

lata / years

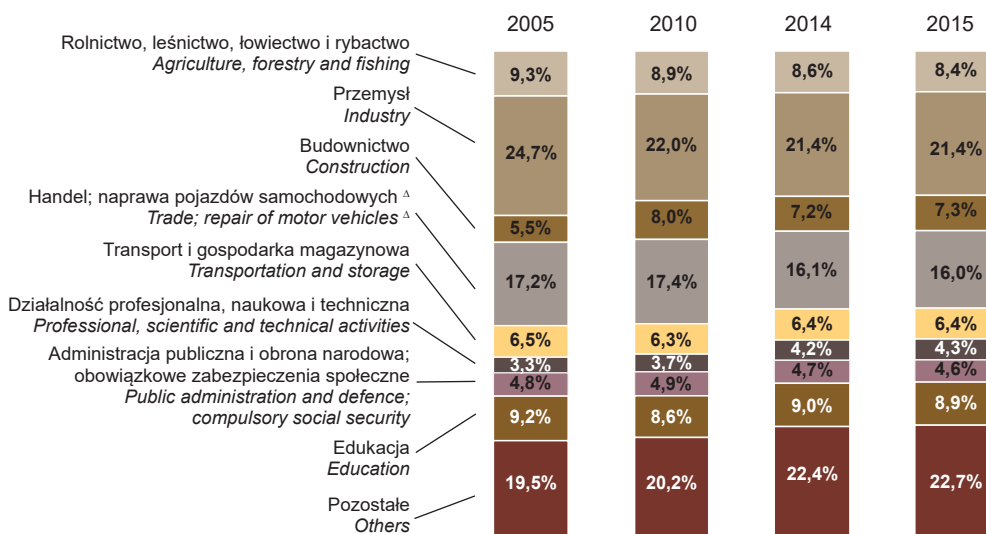

STRUKTURA PRACUJĄCYCH ^a WEDŁUG SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS ^a BY SECTIONS

As of 31 XII

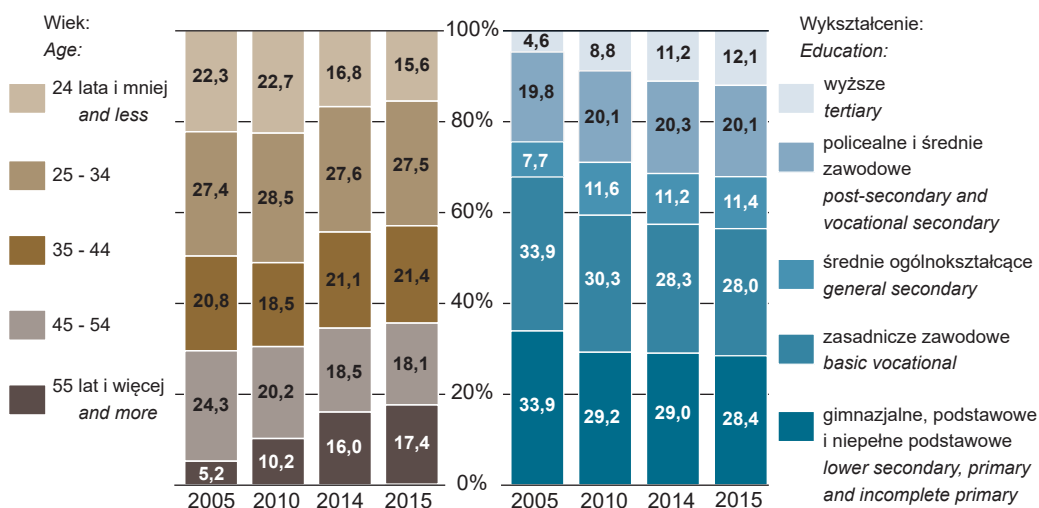
^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe.
^a By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private farms in agriculture – estimated data.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 XII

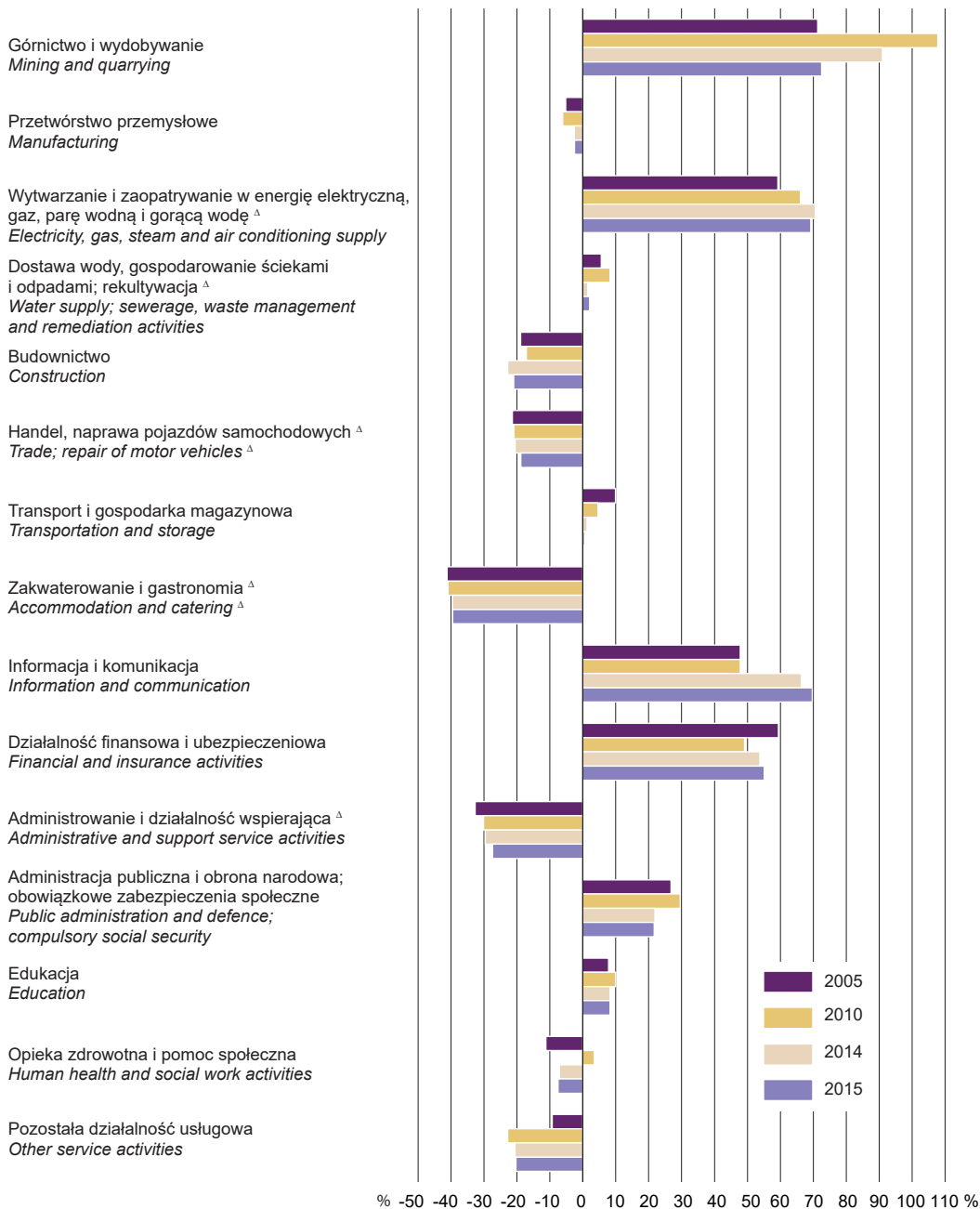
STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL

As of 31 XII

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH WYNAGRODZEŃ
W WYBRANYCH SEKCJACH OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA
W WOJEWÓDZTWIE ^a**

*RELATIVE DEVIATIONS OF AVERAGE WAGES AND SALARIES
IN SELECTED SECTIONS FROM THE AVERAGE WAGES AND SALARIES
IN VOIVODSHIP ^a*

^a Dotyczy przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto.

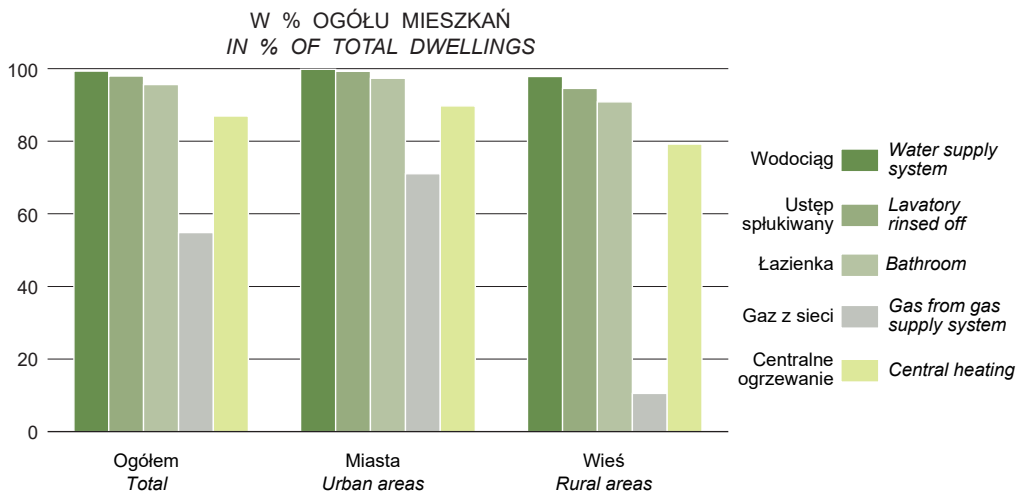
^a Concern monthly average gross wages and salaries.

MIESZKANIA^a WYPOSAŻONE W INSTALACJE W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS^a FITTED WITH INSTALLATIONS IN 2015

As of 31 XII

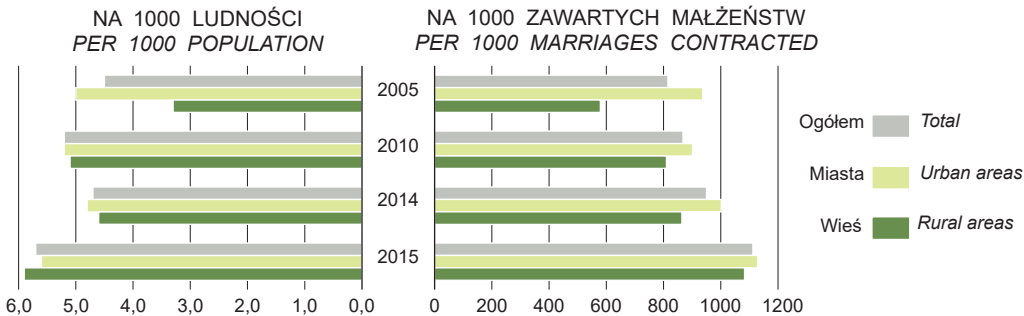
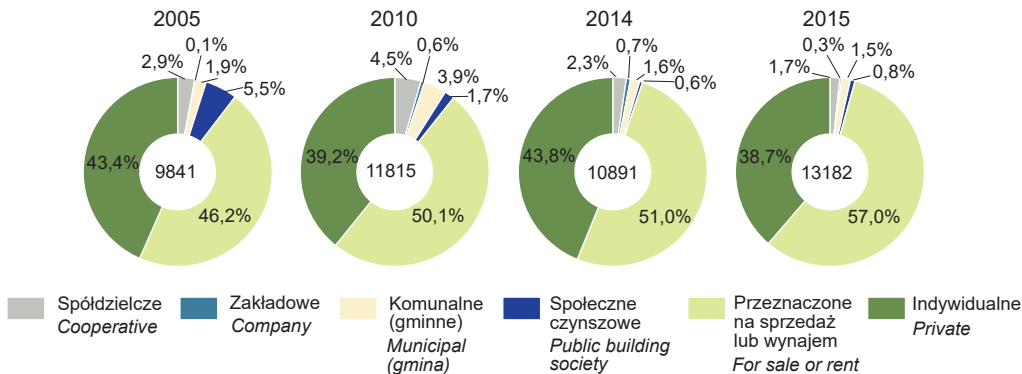

a Na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych.

a Based on balances of dwelling stocks.

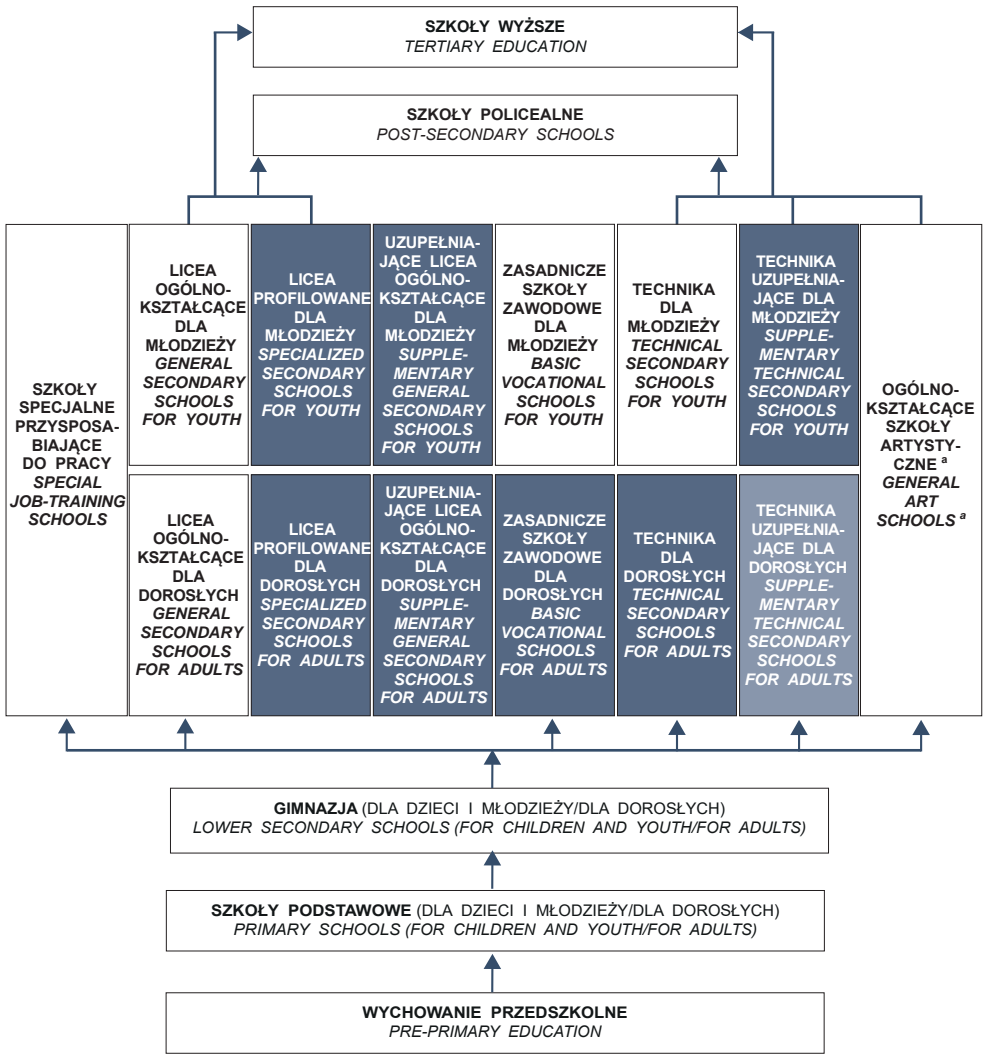
MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA

DWELLINGS COMPLETED BY TYPE OF CONSTRUCTION

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2015/16

EDUCATION BY EDUCATIONAL LEVEL IN THE 2015/16 SCHOOL YEAR

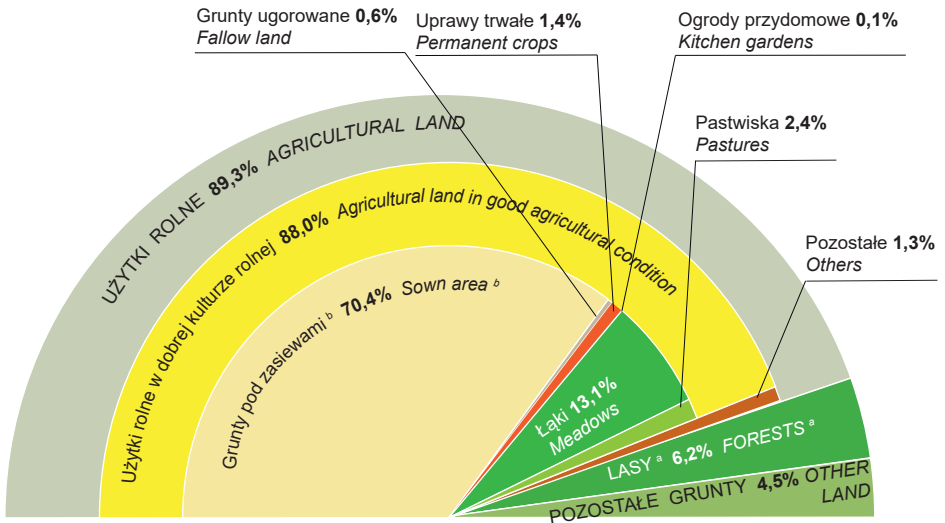

Szkoły zlikwidowane
Schools already not existing

Szkoły zlikwidowane. Ostatni absolwenci wykazani z roku szkolnego 2014/15
Schools already not existing. Last graduates shown for the 2014/15 school year

^a Dające uprawnienia zawodowe.
a Leading to professional certification.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2015 R.
 Stan w czerwcu
LAND USE IN AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2015
 As of June

^a Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. ^b Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone).
^a Including land connected with silviculture. ^b Excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers).

STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2014 R.
 (ceny stałe 2013 r.)
STRUCTURE OF MARKET AGRICULTURAL OUTPUT IN 2014
 (constant prices 2013)

PRODUKCJA ROŚLINNA - 35%
CROP OUTPUT

PRODUKCJA ZWIERZĘCA - 65%
ANIMAL OUTPUT

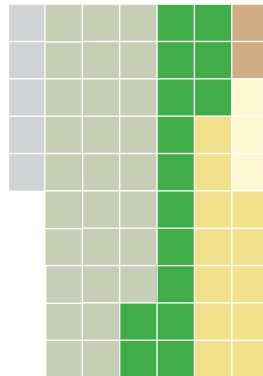
- Zboża
Cereals
- Ziemniaki
Potatoes
- Przemysłowe
Industrial
- Warzywa
Vegetables
- Owoce
Fruit
- Pozostałe
Others

Żywiec rzeźny:

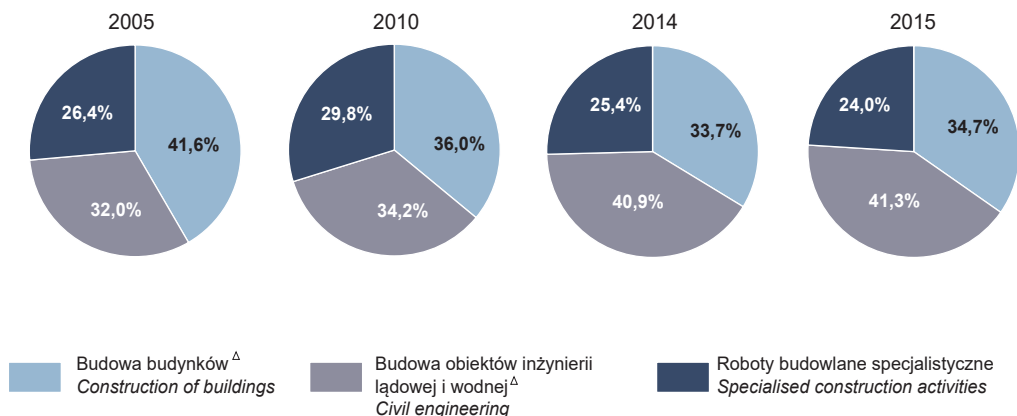
Animals for slaughter:

- bydło (bez cieląt)
cattle (excluding calves)
- trzoda chlewna
pigs
- drób
poultry
- Mleko krowie
Cow's milk
- Jaja kurze
Hen eggs
- Pozostałe
Others

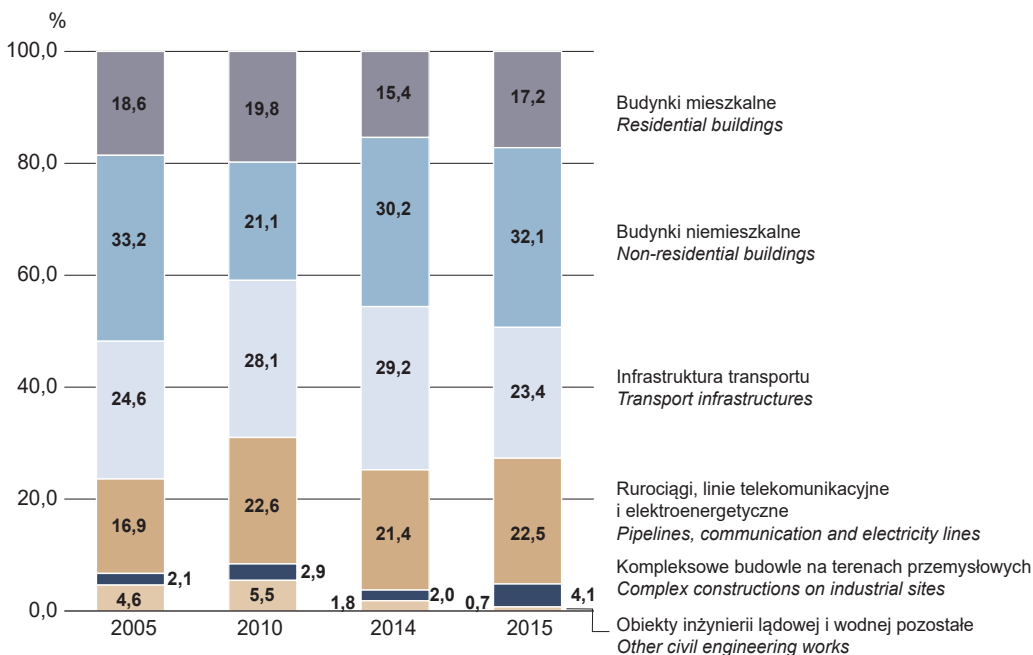

STRUKTURA PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ ^a (ceny bieżące)
STRUCTURE OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION ^a
(current prices)

WEDŁUG DZIAŁÓW
BY DIVISIONS

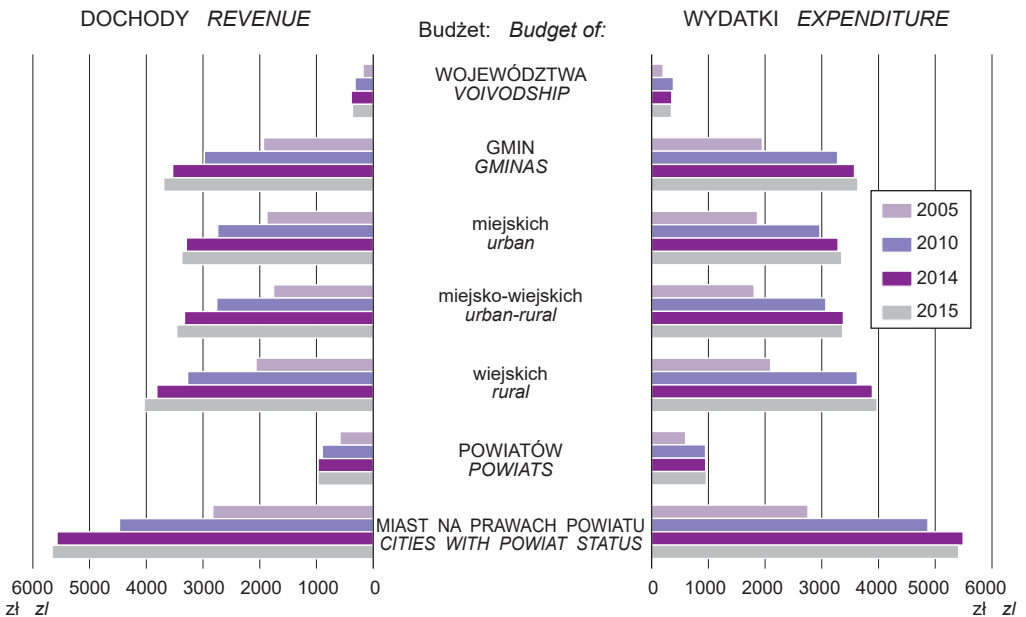
WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH
BY TYPE OF CONSTRUCTIONS

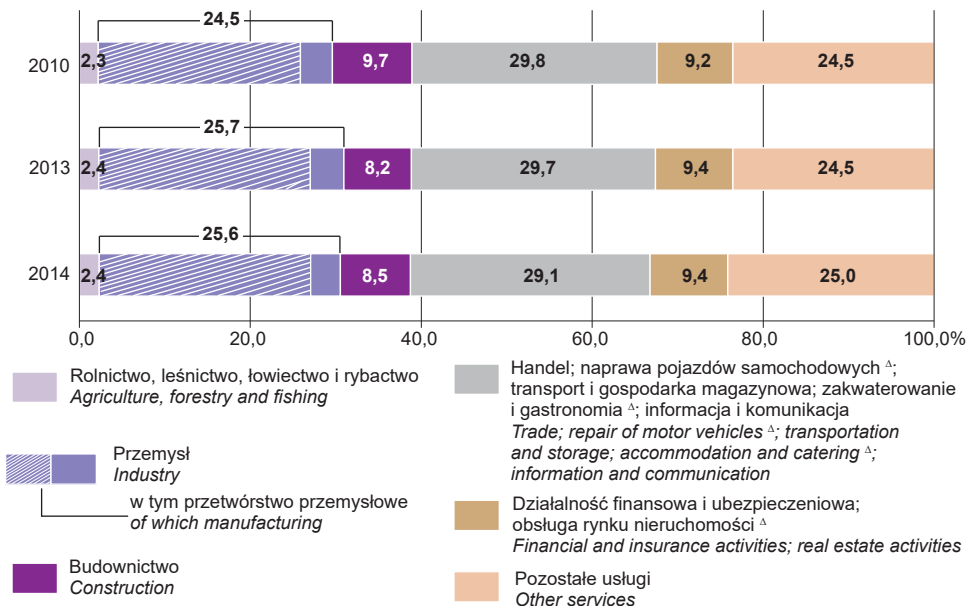
^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa pomorskiego, siłami własnymi bez podwykonawców. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Pomorskie Voivodship without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

**DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU
TERYTORIALNEGO NA 1 MIESZKAŃCA**
*REVENUE AND EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS
PER CAPITA*

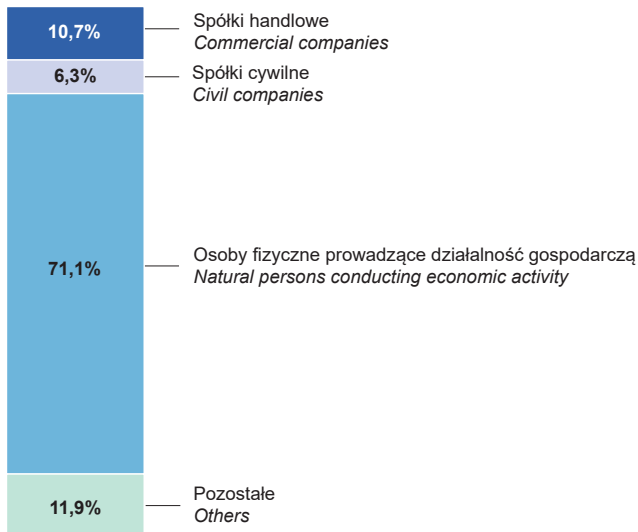

**STRUKTURA WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO
WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (ceny bieżące)**
*STRUCTURE OF GROSS VALUE ADDED
BY KINDS OF ACTIVITIES (current prices)*

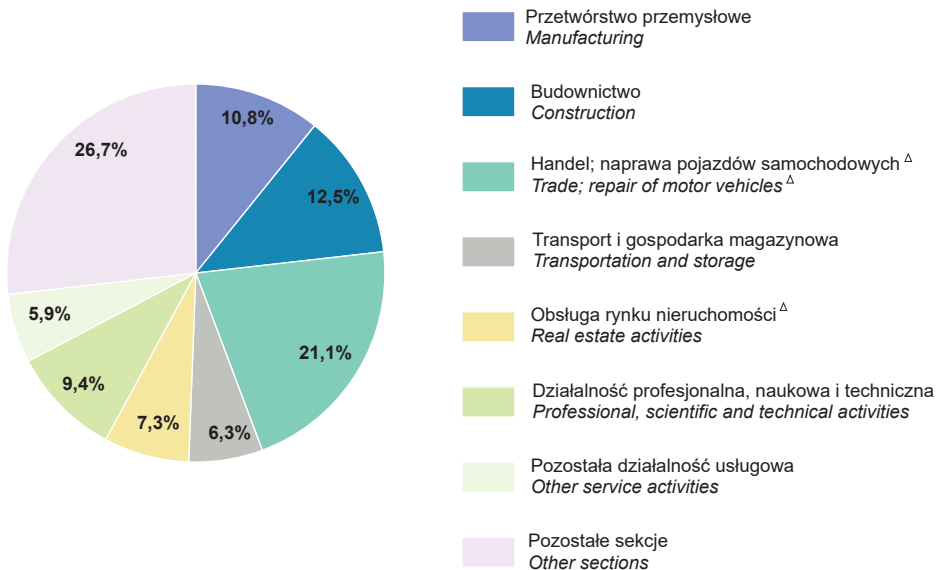

STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ ^a W 2015 R.
Stan w dniu 31 XII
STRUCTURE OF ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^a IN 2015
As of 31 XII

WEDŁUG FORM PRAWNYCH
BY LEGAL STATUS

WEDŁUG SEKCJI
BY SECTIONS

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.